

თიბისი ბანკი

სარჩევი

25

წლიანი

- ▶ ზრდა
- ▶ ინოვაციები
- ▶ ბიზნეს მხარდაჭერა
- ▶ კორპორატიული პასუხისმგებლობა

თიბისი ბანკი

თიბისი ბანკი, საქართველოს უდიდესი საბანკო ჯგუფი¹, აღნიშნავს ზრდის, ინოვაციის, მომხმარებლების მხარდაჭერისა და სოციალური პასუხისმგებლობის 25 წლის იუბილეს. ბანკი დაარსდა 1992 წელს, სულ მალე მას შემდეგ, რაც ქვეყანამ 1991 წელს დამოუკიდებლობა მოიპოვა და ის კვალდაკვალ მიჰყვებოდა ქვეყნის წინსვლა-განვითარებას ამ 25 წლის განმავლობაში.

სარჩევი

მმართველობითი ანგარიში

მიმოხილვა

- 2 ფინანსური მაჩვენებლები
- 3 საოპერაციო მაჩვენებლები
- 4 მოკლე მიმოხილვა
- 8 თავმჯდომარის მიმართვა
- 10 გენერალური დირექტორის წერილი

სტრატეგია და შესრულება

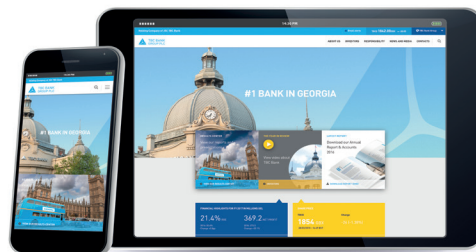
- 14 საქართველო
- 16 ბიზნეს მოდელი და სტრატეგია
- 26 დივიზიების მიმოხილვა
- 52 ძირითადი რისკები და გაურკვევლობები
- 58 რისკის მართვა
- 76 კორპორაციული პასუხისმგებლობა
- 82 ფინანსური შედეგების მიმოხილვა

მართვა

- 86 კორპორაციული მართვა
- 88 სამეთვალყურეო საბჭოს წევრების ბიოგრაფიები
- 93 მენეჯმენტის ბიოგრაფიები

ფინანსური ანგარიშგება

- 96 დამოუკიდებელი აუდიტორის დასკვნა
- 98 ფინანსური მდგომარეობის კონსოლიდირებული და განცალკევებული ანგარიშგება
- 99 მოგება-ზარალისა და სხვა სრული შემოსავლის კონსოლიდირებული და განცალკევებული ანგარიშგება
- 100 კაპიტალში ცვლილებების კონსოლიდირებული ანგარიშგება
- 102 ფულადი ნაკადების კონსოლიდირებული და განცალკევებული ანგარიშგება
- 103 კონსოლიდირებული და განცალკევებული ფინანსური ანგარიშგებების შენიშვნები

მეტი ინფორმაციისათვის
ესტუმრეთ ჩვენს ვებ გვერდს
www.tbcbank.ge

¹ თიბისი ბანკი გულისხმობს სს თიბისი ბანკს და მის შვილობილ კომპანიებს (ერთად - ჯგუფი)

ფინანსური მაჩვენებლები

წმინდა მოგება (მილიონი ლარი)

ზრდა **21.1%**

უკუგება საშუალო კაპიტალზე

კლება **1.4pp**

უკუგება საშუალო აქტივებზე

კლება **0.7pp**

ხარჯების შემოსავალთან ფარდობა

კლება **4.7pp**

რისკის მართვის ხარჯი

ზრდა **0.2pp**

მთლიანი აქტივები (მილიონი ლარი)

ზრდა **20.2%**

მთლიანი სესხები (მილიონი ლარი)

ზრდა **16.2%**

მთლიანი დეპოზიტები (მილიონი ლარი)

ზრდა **21.3%**

უმოქმედო სესხები

კლება **0.2pp**

21.4%

უკუგადასახლება

საოპერაციო მაჩვენებლები

159

ფილიალები

167 [2016]

2.2m

კლიენტები

2.2m [2016]

6,959

თანამშრომლები

6,292 [2016]

2,790

თვითმომსახურების
ტერმინალები

2,500 [2016]

14,824

POS ტერმინალები

13,220 [2016]

480

ბანკომატები

531 [2016]

88.3%

განტვირთვის
კოეფიციენტი¹

84.1% [2016]

31.4%

მობილური საბანკო მომსახურების
პენეტრაციის კოეფიციენტი²

24.2% [2016]

1 დისტანციურ არხებში განხორციელებული ტრანზაქციების
შეფარდება მთლიან ტრანზაქციებთან

2 მობილური ბანკინგის აქტიური კლიენტების რაოდენობა,
გაყოფილი აქტიური კლიენტების მთლიან რაოდენობაზე

25 წლიანი წარმატება

თიბისი ბანკმა, როგორც საქართველოში ყველაზე დიდმა საბანკო ჯგუფმა, ლიდერის პოზიცია დაიმკვიდრა გამორჩეული ფინანსური საქმიანობით, მომხმარებელთათვის შეთავაზებული საუკეთესო მომსახურებით, ძლიერი ბრენდითა და პირველხარისხოვანი ციფრული საბანკო არხებით.

ჩვენ ვაგრძელებთ ინოვაციური ციფრული მომსახურების განვითარებას ჩვენი სტრატეგიის შესაბამისად: ვიყიფრული ფინანსური მომსახურების საუკეთესო მიმწოდებელი რეგიონში¹, ხოლო ჩვენი ყველა საქმიანობის საფუძველს კი წარმოადგენს კლიენტების კმაყოფილება. ჩვენ ვაცნობიერებთ პასუხისმგებლობას ყველა აქციონერის მიმართ და ვისწრაფვით მტკიცე ფინანსური შედეგების მიღწევასა და აქციონერებისთვის უკუგების გაზრდისკენ, ასევე ღირებულების შექმნისკენ ჩვენი კლიენტებისათვის, თანამშრომლებისათვის, საზოგადოებისა და გარემოსათვის.

ჩვენი საქმიანობა

თიბისი ბანკი საქართველოში ნომერ პირველი საბანკო ჯგუფია ყველა ძირითადი მაჩვენებლის, მათ შორის მთლიანი აქტივების, მთლიანი სესხებისა და მთლიანი დეპოზიტების მიხედვით². ჩვენი ძირითადი ბიზნეს საქმიანობა მოიცავს საცალო, მიკრო, მცირე და საშუალო ზომის საწარმოებისა და კორპორატიულ საბანკო მომსახურებას, თუმცა ჩვენ ასევე ვთავაზობთ სხვა ფინანსურ მომსახურებებს, მათ შორის: სალიზინგო, საბროკერო და კორპორატიულ საკონსულტაციო მომსახურებასა და პროდუქტებს თიბისი ბანკის შვილობილი კომპანიების მეშვეობით. თიბისი ბანკი მთელ ქვეყანაში წარმოდგენილია კარგად განვითარებული მრავალარხიანი ქსელით, რომელიც საქართველოს ზრდასრული მოსახლეობის 75%-ს ემსახურება.

ჩვენი ხედვა

ვიყიფრული ფინანსური
მომსახურების საუკეთესო
მიმწოდებელი რეგიონში¹

სტრატეგიული პრიორიტეტები

- ▶ ურთიერთობის გაღრმავება კლიენტებთან და მდგრადი ზრდის უზრუნველყოფა
- ▶ ჩვენი პირველხარისხოვანი მრავალარხიანი პლატფორმის ციფრული შესაძლებლობების მუდმივი გაძლიერება
- ▶ მომხმარებლების საუკეთესო მომსახურების კიდევ უფრო სრულყოფა
- ▶ საოპერაციო ეფექტურობისა და ავტომატიზაციის გაზრდა
- ▶ წმინდა საპროცენტო მარჯის პროაქტიული მართვა

❏ იხილეთ მეტი გვერდებზე 20-23

საცალო საბანკო მომსახურება

თიბისი ბანკი უდავო ლიდერია საცალო მომსახურების სეგმენტზე, რომელსაც იგი 2006 წლიდან ემსახურება. ჩვენ გულმოდგინედ ვმუშაობთ იმისათვის, რომ ჩვენს კლიენტებს შევთავაზოთ ბაზარზე არსებული საუკეთესო პროდუქტები და მომსახურება. ჩვენ მტკიცედ გვაქვს გადაწყვეტილი, რომ ჩვენს კლიენტებთან ჩამოვაცალიბოთ ნდობაზე დამყარებული ურთიერთსასარგებლო ურთიერთობები, რაც მთავარია, ყურადღებას ვამახვილებთ მათ ფინანსურ საჭიროებებზე და ვთავაზობთ მათზე მორგებული საბანკო მომსახურებას. ჩვენი წარმატებისთვის მთავარია მომხმარებლის კმაყოფილება და მათ ვთავაზობთ უნიკალურ მომსახურებას ჩვენს ყველა არხში. ამასთან, ვამაყობთ, რომ მოწინავე კერძო საბანკო მომსახურებას ვთავაზობთ შეძლებულ და მაღალშემოსავლიან პირებს (HNWI), რაც მოიცავს მათზე მორგებულ მრავალარხიან პლატფორმას, სრული life cycle-ის მართვას, სპეციალურად მორგებულ პროდუქტებსა და დამატებითი ღირებულების წარმომქმნელ მომსახურებას.

1 რეგიონი ამ კონტექსტში მოიცავს სომხეთს, აზერბაიჯანსა და საქართველოს.
2 საქართველოს ეროვნული ბანკის მიერ გამოქვეყნებული მონაცემების მიხედვით, 2017 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით.

მთლიანი სესხების **49%**, მთლიანი დეპოზიტების **56%**

კორპორატიული და საინვესტიციო საბანკო მომსახურება (CIB)

თიბისი ბანკს მართლაც დამსახურებულად უკავია მოწინავე ადგილი კორპორატიულ სექტორში თავისი საკონსულტაციო მოდელის, გრძელვადიან პარტნიორობაზე აქცენტის გაკეთების, უმაღლესი ხარისხის ფინანსური პროდუქტების მეშვეობით, მომსახურებათა მრავალფეროვნებისა და უდიდესი გამოცდილების მქონე პროფესიონალებით გუნდის ხელშეწყობით. ჩვენ საქართველოს ეკონომიკის ყველა ძირითად სექტორში ვართ წარმოდგენილი და გვაქვს დივერსიფიცირებული პორტფელი, რომელზეც საქმის ერთგული და დარგის მცოდნე თანამშრომლები მუშაობენ. ჩვენ მყარი პოზიცია გვკავია დაკრედიტებასა და სავაჭრო ოპერაციების დაფინანსებაში. ასევე დავინყებთ საბროკერო და საკონსულტაციო მომსახურებათა დანერგვა ჩვენი შვილობილი კომპანიის, „თიბისი კაპიტალის“, მეშვეობით. პროდუქტების ფართო არჩევანისა და ბრწყინვალე საოპერაციო მომსახურების გამო თიბისი ბანკს ძირითად ბანკად ირჩევენ ინდუსტრიის წამყვან მოთამაშეთა სულ უფრო მეტი რაოდენობა.

მთლიანი სესხების **29%**, მთლიანი დეპოზიტების **31%**

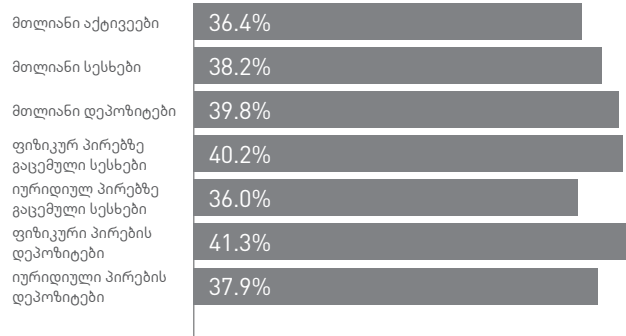
საბანკო მომსახურებები მიკრო, მცირე და საშუალო ზომის საწარმოთათვის

თიბისი ბანკი არის პირველი არჩევანი მიკრო, მცირე და საშუალო ზომის საწარმოებისათვის. 2017 წელს თიბისი ბანკში გახსნა ანგარიშები ახალდარეგისტრირებულ კომპანიათა 63%-მა³. ეს არცაა გასაკვირი, რადგან დიდი ძალისხმევა დავახარჯეთ ჩვენი კლიენტებისათვის ყველაზე მოსახერხებელი და ინოვაციური პროდუქტების შექმნაზე. გარდა ამისა, ჩვენი უპირატესობაა არაფინანსურ მომსახურებათა შეთავაზება ჩვენი ბიზნესის მხარდაჭერის პროგრამის მეშვეობით, რაც მოიცავს ტრენინგებს, ინდივიდუალურ კონსულტაციებს, სასარგებლო ბიზნესინსტრუმენტებსა და ბიზნესის დაჯილდოების განახლებულ ყოველწლიურ ცერემონიას. წელს საქართველოში ჩვენი ინიციატივით დავინყებთ ახალი თაობის ბიზნესის ხელშეწყობა, რისთვისაც ავამუშავეთ სტარტაპებზე ორიენტირებული უნიკალური პროგრამა, რომელიც სთავაზობს კომპანიებს ფინანსურ და არაფინანსურ მომსახურებას მათი განვითარების ადრეულ ეტაპზე.

მთლიანი სესხების **22%**, მთლიანი დეპოზიტების **13%**

❏ იხილეთ მეტი გვერდებზე 26-49

ბაზარზე პირველი ადგილი ყველა ძირითადი მაჩვენებლის მიხედვით ბაზრის წილი²

ჩვენი თანამშრომლები ჩვენს წარმატებაში დიდ როლს თამაშობენ

თანამშრომლები ჩვენი კომპანიის ერთ-ერთ ყველაზე ღირებულ აქტივად და წარმატების გასაღებად მიგვაჩნია. ჩვენ დაქირავებული გვყავს დაახლოებით 7,000 მაღალკვალიფიციური, საქმის ერთგული და მოტივირებული თანამშრომელი, რომლებიც ერთად ქმნიან „თიბისის დიდ ოჯახს“.

ჩართულობის ინდექსი **91%⁴**

❏ იხილეთ მეტი გვერდებზე 77-79

კორპორაციული პასუხისმგებლობა

ჩვენი მიზანია, რომ მნიშვნელოვანი წვლილი შევიტანოთ საქართველოს განვითარებაში არა მარტო ეკონომიკური თვალსაზრისით, არამედ ჩვენი კლიენტების ერთგული მომსახურებით, ქვეყნის კულტურული მემკვიდრეობის დაცვით, სპორტის ხელშეწყობით, ახალგაზრდა თაობის მხარდაჭერით სხვადასხვა პროექტითა და ინიციატივით, ასევე გარემოზე ზრუნვით.

❏ იხილეთ მეტი გვერდებზე 76-81

3 2017 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, source: www.napr.gov.ge, საჯარო რეესტრის ეროვნული სააგენტო

4 თანამშრომლების 91% მიიჩნევს, რომ ჩართულია თიბისი ბანკის საქმიანობაში და მისი ერთგულია

ფოკუსში

25

წლიანი

ზრდა

მთლიანი აქტივები

2017

₾13.0 მილიარდი

\$500

1992

ძვირფასო აქციონერებო,
დიდი სიამოვნებით წარმოგიდგენთ
2017 წლის მმართველობითი
ანგარიშს და ფინანსური
ანგარიშგებას. რადგან წელს იუბილე
გვაქვს - 25 წელი შეგვისრულდა,
მსურს თვალი გადავავლო, საიდან
დავიწყეთ და როგორ მოვედით
დღემდე ამ მეოთხედი საუკუნის
განმავლობაში.

მამუკა ხაზარაძე თავმჯდომარე

თიბისი ბანკი დავაფუძნეთ 1992 წელს, საბჭოთა
კავშირის დაშლის შემდეგ, სულ მალე საქართველოს
დამოკიდებულების აღდგენიდან. მას შემდეგ ვიზრდებით
ჩვენს ქვეყანასთან ერთად მისი ეკონომიკური და
პოლიტიკური განვითარების კვალდაკვალ. რადგან თიბისი
ბანკის დაარსებისას საქართველოში არ არსებობდა
გამართული ფინანსური სისტემა, ჩვენ გავხდით ქეშმარიტი
პიონერები ფუნქციონირებადი საბანკო ინსტიტუტის
ჩამოყალიბებისა, რომელსაც გრძელვადიანი პერსპექტივა
აქვს.

ბოლო 25 წლის განმავლობაში თიბისი ბანკი თავის
მომხმარებლებთან ერთად იზრდება, მხარს უჭერს მათ
ფინანსური საჭიროებების დაკმაყოფილებაში, ეხმარება
წარმატების მიღწევაში და ამით თავისი წვლილიც შეაქვს
ქვეყნის განვითარებაში.

დღეს გვამაყება, რომ ვართ რეგიონში¹ ყველაზე მსხვილი
კერძო ბანკი. გარდა ძლიერი გუნდური სულისკვეთებისა,
ჩვენი მუდმივი წარმატების საწინდარი ისიცაა, რომ
საქართველოში თიბისი ბანკი ერთ-ერთი ყველაზე
ცნობილი ბრენდია და გამოირჩევა კლიენტების საუკეთესო
მომსახურებით, საუკეთესო მრავალარხიანი ქსელით,
ინოვაციური მომსახურებისა და პროდუქტების სრული
სპექტრით.

სტრატეგია

ვფიქრობთ, რომ თიბისი ბანკის მომავალი წარმატება
დამოკიდებულია მის ციფრულ კომპეტენციაზე, რადგან
მომხმარებლების მზარდი რაოდენობა ირჩევს ციფრულ
საბანკო მომსახურებას. საბანკო სექტორი ციფრულ ეპოქაში
შედის და აუცილებელია, რომ მხარდამხარ მივყავით
სამომავლო ცვლილებებს. გასულ წელს გამოვაცხადეთ
და განვაახლეთ სტრატეგია, ვიყოთ რეგიონში ციფრული
ფინანსური მომსახურების საუკეთესო მიმწოდებელი¹ და
ვრჩებით ამ სტრატეგიის ერთგულნი.

ჩვენ დიდ მნიშვნელობას ვანიჭებთ მომხმარებლების
მომსახურების დონეს. დიდი ძალისხმევა დავხარჯეთ
იმისათვის, რომ განგვეჭვრიტა ჩვენი მომხმარებლების
საჭიროებები და შეგვეთავაზებინა მათთვის საუკეთესო
პროდუქტები და მომსახურება. ჩვენ რეგულარულად
ვსწავლობთ მომხმარებელთა კმაყოფილების ხარისხს, რომ
დროულად გამოვავლინოთ გასაუმჯობესებელი ასპექტები და
განუხრელად ვშრომობთ ჩვენს შეთავაზებათა დასახვეწად.
ჩვენ ვამაყობთ, რომ უმაღლესი შეფასება² დავიმსახურეთ
საქართველოს საბანკო სექტორში მომხმარებელთა
კმაყოფილების მხრივ, ასევე საამაყოა, რომ მოწინავე
ადგილს ვიკავებთ საქართველოს მთლიანი საცალო
მომსახურების სფეროში.

ვავრძელებთ ჩვენი ძლიერი მხარეების გამოყენებას, რათა
ბაზრის ზრდასთან ერთად ჩვენი კომპანია გაიზარდოს და
უფრო აქტიური ურთიერთობა გვქონდეს მომხმარებლებთან
მათთვის ინოვაციური, დამატებითი ღირებულების
წარმომქმნელი შეთავაზებების შექმნით. ამავე დროს, მუდამ
წავახვილებთ ყურადღებას საოპერაციო ეფექტიანობასა
და მომსახურებების ავტომატიზაციაზე, რათა კიდევ უფრო
ავეწყოთ ფეხი ჩვენს სწრაფად ცვალებად გარემოს.

1 რეგიონი ამ კონტექსტში მოიცავს სომხეთს, აზერბაიჯანსა და
საქართველოს.

2 დამოუკიდებელი კვლევითი კომპანიების, IPM-ისა და ACT-ის, მიერ
ჩატარებული კვლევების საფუძველზე.

ძირითადი მიღწევები

მაისში, დაგეგმილზე გაცილებით ადრე, წარმატებით დავასრულეთ რესპუბლიკა ბანკთან ინტეგრაციის პროექტი, რის შედეგადაც გავაფართოვეთ ჩვენი დისტრიბუციის ქსელი და კლიენტების ბაზა გავზარდეთ 380,000-მდე მომხმარებლით. მათთვის ახლა სრულად არის ხელმისაწვდომი ჩვენი პროდუქტებისა და სერვისების ინოვაციური სპექტრი.

გასული წლის განმავლობაში მნიშვნელოვანი წარმატება ჰქონდა ჩვენს განახლებულ სტრატეგიას, ვიყოთ ციფრული ფინანსური მომსახურების საუკეთესო მიმწოდებელი³ რეგიონში. სწრაფად იზრდება დისტანციურ არხებში ოპერაციებისა და გაყიდვების მოცულობა ისევე, როგორც ინტერნეტ და მობილური საბანკო მომსახურების პენეტრაციის დონეები. დავნერგეთ აგრეთვე პირველი ქართულად მოლაპარაკე ჩეთბოტი „Ti Bot“, რომელიც მომხმარებლებს საშუალებას აძლევს, შეასრულონ მარტივი საბანკო ოპერაციები Facebook Messenger-ის მეშვეობით. იგი აწვდის ასევე სასარგებლო ინფორმაციას ჩვენი პროდუქტების შესახებ, ამას გარდა, გასართობ ღონისძიებებსა და ამინდის პროგნოზს. ჩვენმა მომხმარებელმა კარგად მიიღო ჩეთბოტი და იგი მეტად პოპულარული არხი გახდა. Ti Bot-ის დანერგვიდან, 2017 წლის მარტიდან, მან მოიზიდა 124,000 მომხმარებელი.

ჩვენმა წარმატებულმა საოპერაციო საქმიანობამ 2017 წელს განაპირობა ჯანსაღი ფინანსური შედეგები. 2017 წელს თიბისი ბანკის წმინდა მოგება შეადგინა 362.8 მილიონი ლარი, რაც გასული წლის მაჩვენებელს 21.1%-ით აღემატება. ამასთან, უკუგება კაპიტალზე და უკუგება აქტივებზე შეადგენდა შესაბამისად 21.4%-სა და 3.2%-ს. რაც შეეხება სესხებს, ჩვენი სესხების პორტფელი წლიდან წლამდე 16.2%-ით გაიზარდა, რის შედეგადაც ბაზრის წილმა 38.2%³ შეადგინა.

მმართველობა

თიბისი ბანკი უმაღლესი სტანდარტების კორპორაციული მმართველობისა და ბიზნესის გამჭვირვალობის ერთგულია. გამოცდილი სამეთვალყურეო საბჭო წამყვან როლს ასრულებს ჩვენი სტრატეგიის შემუშავებაში, რისკის მართვაზე მეთვალყურეობასა და შედეგების განხილვაში. ჩვენი საბჭოს წევრები მრავალმხრივ გამორჩეული უნარ-ჩვევების მქონე პირები არიან, რომლებიც სტრატეგიული განვითარების წარმართვასა და მდგრადი ღირებულების შექმნაში დაინტერესებული მხარეებისათვის.

მსურს მადლობა გადავუხადო ჩვენი საბჭოს ყველა წევრს მათი აქტიური ჩართულობისა და 2017 წლის მიღწევებში ღირებული წვლილისათვის! ღრმად ვარ დარწმუნებული, რომ ერთობლივად წარმატებით შევძლებთ ჩვენი სტრატეგიის განხორციელებას და ვიქნებით ციფრული ფინანსური მომსახურების საუკეთესო მიმწოდებელი რეგიონში.

როგორც უკვე იცით, საბჭოს ორი წევრი, სტეფანო მარსალია და სტეფან ვილკე, ტოვებენ თიბისი ბანკს და გადადგებიან საბჭოს წევრობიდან მაშინ, როდესაც ვიპოვით შესაფერის შემცვლელებს 2018 წლის განმავლობაში. მსურს მადლობა გადავუხადო ბატონ სტეფანოს და ბატონ სტეფანს მათი გამორჩეული წვლილისათვის თიბისი ბანკში და მსურს ვუსურვო წარმატებები მომავალში!

პასუხისმგებლობით მოქმედება

კორპორაციული პასუხისმგებლობა ყოველთვის იყო ჩვენი წარმართველი ღირებულება. გასული 25 წლის განმავლობაში თიბისი ბანკი აქტიურად უჭერდა მხარს მნიშვნელოვან სოციალურ პროექტებს კულტურის, სპორტის

და ახალგაზრდა ტალანტებს განვითარების სფეროში და სხვა. ჩვენ კვლავ მტკიცედ გვჯერა და ორიენტირებული ვართ, რომ მხარი დავუჭიროთ საზოგადოებას, გარემოს, ადამიანთა უფლებებსა და ყველა დაინტერესებულ მხარეს, მათ შორის - აქციონერებს, თანამშრომლებსა და კლიენტებს. ჩვენ აგრეთვე ვისწრაფებით, ისე წარვმართოთ საქმიანობა, რომ ხელი შევუწყობთ მაღალ ეთიკურ სტანდარტებსა და ღირებულებებს, წავახალისოთ ჩვენი თანამშრომლების პატიოსანი და პასუხისმგებლობითი აღსავსე დამოკიდებულება ერთმანეთისადმი, კლიენტების, პარტნიორებისა და საზოგადოებისადმი.

წელს ჩვენ დავაფუძნეთ ინოვაციური პლატფორმა, statusdonates.ge, რომლის მიზანია წარმატების მხარდაჭერა და მოიცავს მოკლე ვიდეორგოლებს ცალკეული პირებისა და ორგანიზაციების შესახებ, რომელთაც ესაჭიროებათ დაფინანსება, რაც საშუალებას აძლევს ადამიანებს შეარჩიონ კონკრეტული პროექტი წასახალისებლად და მხარდასაჭერად.

ჩვენ კვლავ ვრჩებით საქართველოს რაგბის კავშირის გრძელვადიან პარტნიორად და მისი ეროვნული ნაკრების გენერალურ სპონსორად. 2017 წელს საქართველომ უმანსიძე 20 წლამდე ასაკის რაგბის მსოფლიო ჩემპიონატს, ჩვენ კი აქტიურად ვეწეოდით ამ თამაშების პოპულარიზაციას სოციალური ქსელებისა და მედიის მეშვეობით, დახმარებას ვუწევდით მათ გულშემატკივართა მოსაზიდად სტადიონებზე. აღნიშნულმა ჩემპიონატმა საქართველო მოახვედრა საერთაშორისო სპორტის რუკაზე და მსოფლიო რაგბის ქომაგებს სხვა კუთხითაც გააცნო ქვეყანა.

პერსპექტივა

მართალია, მნიშვნელოვან წარმატებას მივაღწიეთ გასული 25 წლის განმავლობაში, მაგრამ მაინც მუდმივად ვეძებთ ჩვენი ბიზნესის გაუმჯობესების გზებს. თითოეული ახალი მიღწევის შემდეგ გვსურს, რომ კიდევ უფრო წინ წავიდეთ. ჩვენ გავაგრძელებთ ინოვაციების დანერგვას და მომხმარებელს შევთავაზებთ საუკეთესო ციფრულ პროდუქტებს, შესანიშნავ მომსახურებასა და მომხმარებელზე მორგებულ ფინანსურ პროდუქტებს. 2018 წელს პროგრესს მივაღწევთ ჩვენი სტრატეგიის განხორციელებაში, ვიყოთ ციფრული ფინანსური მომსახურების საუკეთესო მიმწოდებელი რეგიონში.

მსურს სამეთვალყურეო საბჭოს სახელით დიდი მადლობა მოვასენო ჩვენს მმართველ გუნდს, თანამშრომლებსა და პარტნიორებს დაუღალავი შრომისა და ერთგულებისათვის! დარწმუნებული ვარ, რომ ერთობლივი ძალისხმევით შესაძლებელი იქნება წარმატების მიღწევა ჩვენს ყველა წამოწყებაში და მაქსიმალური ღირებულების შექმნა ჩვენი დაინტერესებული მხარეებისათვის მომდევნო 25 წლის განმავლობაში.

ქ. ხაჩიძე

მამუკა ხაზარაძე
თავმჯდომარე

3 საქართველოს ეროვნული ბანკის მიერ გამოქვეყნებული მონაცემების მიხედვით, 2017 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით.

ძვირფასო აქციონერებო,
2017 წელს თიბისი ბანკმა აღნიშნა
დაარსებიდან 25-ე წლისთავი.
თიბისი ბანკი დაფუძნდა
საქართველოს უახლესი ისტორიის
ერთ-ერთ ყველაზე რთულ
პერიოდში და ჩვენი ისტორია
დღეს საუკეთესო მაგალითია
იმისა, თუ როგორ უნდა შეიქმნას
მდგრადი ბიზნესი.

ვახტანგ ბუცხრიკიძე გენერალური დირექტორი

ჩვენი წარმატება ძირითადად განაპირობა მიზნების მტკიცე ერთგულებამ, ჩვენი გუნდის მიზანსწრაფულობამ და ნათლად ჩამოყალიბებულმა გრძელვადიანმა ხედვამ. აქციონერებმა 1998 წლიდან მანდეს თიბისი ბანკის ლიდერობა და მე ძალიან ვამაყობ ამ წლების განმავლობაში ჩვენი მიღწევებით. მართალია, თიბისი ბანკი ძირითადად ორგანულად იზრდებოდა, მაგრამ მან თავისი პოზიცია გაამყარა კონსტანტა და რესპუბლიკა ბანკების შეძენით 2011 და 2016 წლებში. დღეისათვის თიბისი ბანკი საქართველოში წამყვანი ბანკია და საუკეთესო ციფრული შესაძლებლობების შედეგად კარგად არის პოზიციონირებული იმისათვის, რომ გახდეს ციფრული ფინანსური მომსახურების საუკეთესო მიმწოდებელი რეგიონში¹.

2017 წლის მნიშვნელოვანი მიღწევები

2017 წელს თიბისი ბანკმა კვლავ აჩვენა ძლიერი ფინანსური შედეგები და მიაღწია 362.8 მილიონი ლარის მოგებას, რაც გასული წლის მაჩვენებელს 21.1%-ით აღემატება. ჩვენს ძლიერ მომგებიანობას ხელი შეუწყო რესპუბლიკა ბანკთან ინტეგრაციამ, რაც დაგეგმილზე გაცილებით ადრე დასრულდა, წლის მეორე კვარტალში. ჩვენ ამ შერწყმას ვიყენებთ დანახარჯების სინერგიისათვის და ჩვენი ეფექტურობის მნიშვნელოვნად გასაუმჯობესებლად, რის შედეგადაც ხარჯების შემოსავალზე ფარდობამ 40.8% შეადგინა 2017 წელს. აღნიშნულმა ინტეგრაციამ აგრეთვე გააფართოვა ჩვენი დისტრიბუციის ქსელი და მომხმარებელთა ბაზა, რამაც შესაძლებლობა მოგვცა გავვეყიდა ჩვენი პროდუქტები ახალშეძენილ მომხმარებლებზე. ამის შედეგად ჩვენი კოეფიციენტი პროდუქტი/მომხმარებელზე² საცალო სეგმენტში 2017 წელს გაიზარდა 3.9-მდე, 3.7-თან შედარებით ერთი წლის წინ.

2017 წელს მნიშვნელოვნად გაიზარდა აგრეთვე ჩვენი საბალანსო მუხლებიც, სესხისა და დეპოზიტების პორტფელები –16.2%-ითა და 21.3%-ით, შესაბამისად, წინა წელთან შედარებით. შედეგად ჩვენი ბაზრის წილი³ მთლიანი საბანკო სექტორის სესხებში გახდა 38.2%, ხოლო მთლიანი დეპოზიტებისა – 39.8%. ჩვენი სტრატეგიის შესაბამისად, 2017 წელს გავზარდეთ აგრეთვე ჩვენი წმინდა საკომისიო შემოსავალი 37.6%-ით, რაც ძირითადად განაპირობებული იყო ანგარიშსწორების, საბარათო და სავაჭრო ოპერაციების ძლიერი ზრდით. საკომისიო შემოსავლების მნიშვნელოვანმა ზრდამ და გაუმჯობესებულმა ეფექტურობამ გადაფარა წმინდა საპროცენტო მარჟის მოსალოდნელი შემცირება, ამან კი განაპირობა მაღალი მოგება. ჩვენი უკუგება კაპიტალზე იყო 21.4%, ხოლო უკუგება აქტივებზე – 3.2%. ამავდროულად ჩვენ შევინარჩუნეთ აქტივების მაღალი ხარისხი და უმოქმედო სესხების კოეფიციენტი იყო 3.3%, რაც საკმაოდ დაბალი მაჩვენებელია.

სიამოვნებით გაცნობებთ, რომ კარგი პროგრესი შეინიშნება ჩვენი სტრატეგიული მიზნის განხორციელებაში, გავხდეთ ციფრული ფინანსური მომსახურების საუკეთესო მიმწოდებელი რეგიონში¹. ჩვენი მომხმარებლები სარგებლობენ ჩვენი საიმედო და user friendly ინტერნეტ და მობილური საბანკო აპლიკაციებით, ისევე, როგორც ჩვენი თვითმომსახურების ტერმინალების ფართო ქსელით, რაც მათ საშუალებას აძლევს, საბანკო ოპერაციების უმეტესობა

- 1 რეგიონი ამ კონტექსტში მოიცავს სომხეთს, აზერბაიჯანსა და საქართველოს
- 2 აქტიური პროდუქტების რაოდენობა, გაყოფილი აქტიური კლიენტების მთელ რაოდენობაზე
- 3 საქართველოს ეროვნული ბანკის მიერ გამოქვეყნებული მონაცემების მიხედვით, 2017 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით

დისტანციურად განახორციელონ. ამის შედეგად განტვირთვის კოეფიციენტმა⁴ საცალო სეგმენტში მიაღწია 88.3%-ს, ხოლო მობილური საბანკო მომსახურების პენეტრაციის კოეფიციენტი⁵ გაიზარდა 31.4%-მდე, 7.2 პროცენტით გასულ წელთან შედარებით.

2017 წელს ჩვენ აგრეთვე დავწერეთ პირველი ქართულად მოლაპარაკე „ჩეთბოტი“ Facebook Messenger-ის საშუალებით, Ti Bot, რომელმაც ძალიან მოკლე ხანში მოიპოვა პოპულარობა. მარტში მისი დანერგვის შემდეგ Ti Bot-მა მოიზიდა დაახლოებით 124,000 მომხმარებელი და მიიღო 6.5 მილიონი შეტყობინება. Ti Bot ასრულებს გაყიდვების ახალი ეფექტური არხის ფუნქციას, მისი გამოყენება შესაძლებელია მარტივი საბანკო ოპერაციების შესასრულებლად. დეკემბერში ჩვენს ქოლცენტრში დავწერეთ ხმის ამომცნობი ბიომეტრიული სისტემა⁶ მომხმარებელთა იდენტიფიკაციის გაადვილებისა და ჩვენი მომხმარებლების პირადი და ანგარიშის მონაცემების უსაფრთხოების გასაუმჯობესებლად. ჩვენ პირველი ბანკი ვართ რეგიონში¹, რომელიც მსგავს სისტემას იყენებს.

ჩვენ ვაგრძელებთ საუკეთესო მომსახურების განვას მომხმარებლებისთვის, მათი მოსაზრებების გულდასმით გაანალიზებითა და ჩვენი პროდუქტებისა და მომსახურების დონის მუდმივი გაუმჯობესებით. გასული წლის განმავლობაში ჩვენ შემოვიღეთ მთლიანად ციფრული digital onboarding სისტემა ჩვენი ბიზნესკლიენტებისათვის, რაც მათ საშუალებას აძლევს ონლაინ განსაზღვრონ ანგარიში და ოპერაციები მაშინვე შესრულდეს. ამ მომსახურების გამოყენება სწრაფად იზრდება და ჩვენი ახალი იურიდიული კლიენტების 20%-ს ეკუთვნის ონლაინ დარეგისტრირება.

ჩვენ აგრეთვე წამოვიწყეთ ერთგულების პროგრამა, რომელსაც ეწოდება „ერთგული“ ჩვენი საცალო კლიენტებისათვის. „ერთგული“ არის საკრედიტო ბარათი, რომელსაც წინასწარ განსაზღვრული ლიმიტი აქვს, და ამასთან, მომხმარებელს საშუალებას აძლევს, დააგროვოს ერთგულების ქულები და ისარგებლოს სპეციალური შეთავაზებებით თუ ფასდაკლებებით. ეს პროგრამა წარმატებული გამოდგა და დაგეგმვარა, რომ ჩვენი საკრედიტო ბარათების გამოყენება 79.4%-ით გაზრდილიყო გასულ წელთან შედარებით.

რაც შეეხება კორპორატიულ საბანკო მომსახურებას, ვაგრძელებთ ჩვენი პროდუქტების შეთავაზებათა გაუმჯობესებას. მომხმარებელთა მომსახურების გასაუმჯობესებლად ამჟამად ვქმნით სრულყოფილ საბროკერო და კორპორატიულ საკონსულტაციო სერვისებს, რომ ჩვენს კორპორატიულ კლიენტებს შევთავაზოთ ყველა მომსახურება ერთ სივრცეში, ანუ გავხდეთ „one stop shop“. რაც შეეხება მიკრო, მცირე და საშუალო ზომის საწარმოებს, დავიწყეთ ახალი საფინანსო პროგრამა „სტარტაპერი“ დამწყები კომპანიებისათვის. პროგრამის მიზანია არა მარტო ფინანსური დახმარების გაწევა სტარტაპებისთვის, არამედ არაფინანსური მომსახურების უზრუნველყოფაც, მათ შორის ტრენინგები, მასტერკლასები და სპეციალური ფასდაკლებები თიხის ბანკის პარტნიორებთან.

სტრატეგიული პრიორიტეტები

ჩვენი სტრატეგიული პრიორიტეტები მომდევნო წლისთვის მოიცავს შემდეგს:

- ▶ ურთიერთობის გაღრმავება მომხმარებელთან და მუდმივი ზრდა
- ▶ მრავალარხიანი პლატფორმის ციფრული შესაძლებლობების კიდევ უფრო განვითარება
- ▶ მომხმარებლების მომსახურების კიდევ უფრო გაუმჯობესება
- ▶ საოპერაციო ეფექტურობისა და ავტომატიზაციის გაზრდა
- ▶ საპროცენტო მართვის პროაქტიულად მართვა ბაზრის გაჯერების, კონკურენციისა და მარეგულირებელ ინიციატივათა პირობებში.

მომხმარებელთან ჩვენი ურთიერთობის გასამყარებლად აქტიურად ვთანამშრომლობთ მათთან და ვთავაზობთ პროდუქტთა და მომსახურებათა ინოვაციურ სპექტრს, რათა შევინარჩუნოთ წამყვანი პოზიციები. ამჟამად ჩვენი საცალო მომხმარებლების ბაზა მოიცავს 2 მილიონზე მეტ ადამიანს, რაც საქართველოს ზრდასრული მოსახლეობის დაახლოებით 75%-ია და ჩვენთვის უზრუნველყოფს კროს-სელინგის დიდ შესაძლებლობებს, ამას გარდა, საშუალებას გვაძლევს მეტი ღირებულება შევუქმნათ ჩვენს მომხმარებლებს.

მომხმარებელთან ურთიერთობების გაღრმავებასთან ერთად ჩვენ განუწყვეტლივ უზრუნველყოფთ მათს საუკეთესო მომსახურებას, რაც იზომება წმინდა პრომოუტერისა და მომხმარებლის კმაყოფილების ქულებით². აღნიშნული მაჩვენებლებით თიხის ბანკი ყველაზე წინ არის ქართულ საბანკო სექტორში, უფრო მეტიც, წმინდა პრომოუტერის ქულების მიხედვით ჩვენ ყველაზე წინ ვართ ქვეყანაში მომსახურების წამყვან მიმწოდებლებს შორის.

რადგან ციფრულ არხებს კრიტიკული მნიშვნელობა აქვს ჩვენი გრძელვადიანი წარმატებისათვის, ჩვენი გუნდი ცდილობს კიდევ უფრო გააუმჯობესოს მრავალარხიანი ციფრული პლატფორმა და საიმედო პროდუქტები შესთავაზოს მომხმარებლებს. ციფრული არხების მეშვეობით განხორციელებული ოპერაციების რაოდენობა გაიზარდა, განსაკუთრებით მობილური საბანკო მომსახურებისა და თვითმომსახურების ტერმინალებისა, რაც იმაზე მიუთითებს, რომ მომხმარებლები ციფრულ არხებს ანიჭებენ უპირატესობას.

მადლობა

2017 წელს მნიშვნელოვან წარმატებას მიაღწიეთ დასახული მიზნების შესრულებაში. მინდა მადლობა მოვასხნო ყველა ჩემს კოლეგას მათი გულმოდგინე მუშაობისა და ერთგულებისათვის. გასული 25 წლის განმავლობაში ჩვენ, როგორც გუნდი, დაუღალავად ვშრომობდით ერთად წარმატების მისაღწევად. დარწმუნებული ვარ, რომ გავაგრძელებთ განვითარებას და შევქმნით ახალ სტანდარტებს რეგიონის საბანკო სექტორისათვის 2018 წელსაც და შემდეგაც.

ვახტანგ ბუცხრიკიძე

გენერალური დირექტორი

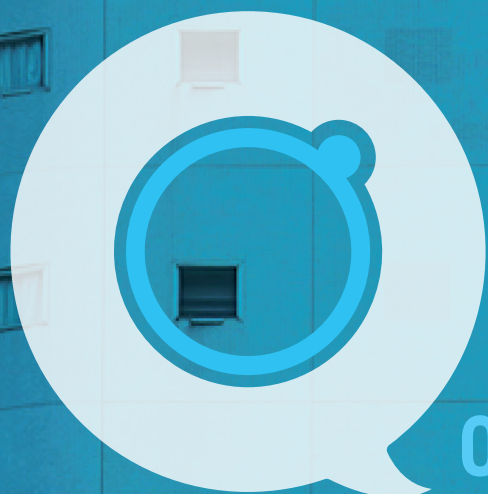
4 დისტანციურ არხებში განხორციელებული ტრანზაქციების შეფარდება მთლიან ტრანზაქციებთან.

5 მობილური ბანკინგის აქტიური კლიენტების რაოდენობა, გაყოფილი აქტიური კლიენტების მთლიან რაოდენობაზე

6 დამოუკიდებელი კვლევითი კომპანიების, IPM-ისა და ACT-ის, მიერ ჩატარებული კვლევების საფუძველზე

ფოკუსში

თი ბოტი

ინოვაციების

25

წელი

დიჯიტალ სერვისები

2017

**პირველი
ქართულად მოსაუბრე
ჩატ ბოტი**

მვინი პირველი ინტერნეტ
ბანკის სერვისები

2001

ბაზრის მიმოხილვა

ჩვენს საქმიანობას ვახორციელებთ ძირითადად საქართველოში და განსაკუთრებულ ყურადღებას ვანიჭებთ ფინანსური მომსახურების სრული სპექტრის მიწოდებაზე როგორც საცალო, ისე ბიზნესკლიენტებისათვის. საქართველო ერთ-ერთ ყველაზე სწრაფად მზარდი ეკონომიკას წარმოადგენს ცენტრალურ და აღმოსავლეთ ევროპასა და დსთ-ის რეგიონში. ჩვენი ქვეყნის პოზიციებს დამატებით აძლიერებს მისი, როგორც რეგიონული ცენტრის, მზარდი როლი ტურიზმში, ვაჭრობაში, ტრანსპორტსა და ლოჯისტიკაში.

ეკონომიკური ზრდა

დადებითი საგარეო პირობების ფონზე 2017 წელს საქართველოს რეალური მშპ-ის ზრდა დაჩქარდა 5.0%-მდე, რაც გაცილებით აღემატება 2016 წლის 2.8%-იან მაჩვენებელს. აქტიურმა რეფორმებმა, ადგილობრივი ბიზნესისა და სამომხმარებლო მოლოდინის გაუმჯობესებამ დამატებითი ბიძგი მისცა ეკონომიკის ზრდას.

ეკონომიკაზე დადებითი გავლენა იქონია საქართველოს უდიდესი სავაჭრო პარტნიორის, ევროკავშირის ეკონომიკის, მოსალოდნელზე მაღალმა ზრდამ. დსთ-ის ქვეყნების უმეტესობამ 2014-2016 წლების შენელების შემდეგ გააჩანსაღება დაიწყო. აღნიშნულმა ფაქტმა განაპირობა საქონლის ექსპორტის მკვეთრი ზრდა, ასევე ტურიზმისა და ფულადი გაზვნილების გაზრდილი მაჩვენებელი ამ ქვეყნებიდან.

მართალია, ეკონომიკური ზრდა თანაბრად შეეხო სხვადასხვა სექტორს, მაგრამ წარმართველი მომსახურების სექტორი იყო. 2017 წელს ზრდის ტემპი ძირითადად დააჩქარა ტრანსპორტისა და კომუნიკაციების, ასევე ვაჭრობის სექტორების ზრდამ. ტრანსპორტისა და კომუნიკაციების სექტორი წინა წელთან შედარებით 6.2%-ით გაიზარდა, მაშინ,

როდესაც 2016 წელს ამ სექტორში დაფიქსირდა 3.1%-იანი შემცირება. 2017 წელს ვაჭრობის სექტორში აღინიშნა 6.6%-იანი წლიური ზრდა, რაც წინა წლის 2.4%-იან ანალოგიურ მაჩვენებელს აღემატება. ორნიშნა ზრდის ტემპი შეინარჩუნა საშენებლო (წინა წელთან შედარებით – 11.2%), ასევე სასტუმროებისა და რესტორნების (წინა წელთან შედარებით – 11.2%) სექტორებმა. პირველ მათგანს ხელი შეუწყო სახელმწიფო სექტორში გაზრდილმა ინვესტიციებმა, ხოლო მეორე მათგანს – შემოსავლების მკვეთრმა ზრდამ ტურიზმიდან.

აღნიშნული მაკროეკონომიკური შედეგები აისახა Moody's-ის 2017 წლის სექტემბრის გადაწყვეტილებაში, რომლითაც საქართველოს სუვერენული საკრედიტო რეიტინგი გაუმჯობესდა Baa3-დან Baa2-მდე, სტაბილური პერსპექტივით, რაც გამოიწვია გაუმჯობესებულმა სავაჭრო და საინვესტიციო ურთიერთობებმა, ასევე გაძლიერებულმა საბანკო ზედამხედველობამ. ამას გარდა, Fitch-მა გადახედა საქართველოს საკრედიტო რეიტინგის პერსპექტივას და 2018 წლის მარტში „სტაბილური“ შეცვალა „პოზიტიურით“ დამტკიცებული ზრდისა და ეკონომიკის მდგრადობის გაუმჯობესების გამო.

ფინანსური სექტორი

ფინანსური სექტორი, რომლის მთავარ ნაწილსაც ბანკები შეადგენს, აგრძელებს ზრდას კონსერვატიული მარეგულირებელი ჩარჩოს პირობებში. გასულ წელთან შედარებით საბანკო სექტორის მთლიანი აქტივები 2017 წელს გაიზარდა 14.7%-ით და 34.6 მილიარდ ლარს მიაღწია.

მთლიანი სესხების მოცულობა წინა წელთან შედარებით გაიზარდა 22.3 მილიარდ ლარამდე – 17.8%-ით, რაც მშპ-ის 58.6%-ს შეადგენს, ხოლო გაცვლითი კურსის ეფექტის გამორიცხვით ზრდამ 19.3% შეადგინა. ეს ძირითადად განაპირობა ეროვნულ ვალუტაში გაცემული სესხების მომატებამ (წინა წელთან შედარებით – 46.3%), ხოლო უცხოურ ვალუტაში გაცემული სესხები გაიზარდა 5.0%-ით (გაცვლითი კურსის ეფექტის გამორიცხვით).

2017 წელს საქართველოს ეროვნულმა ბანკმა და მთავრობამ განახორციელეს ქმედებები, რომლებიც მიზნად ისახავდა უცხოურ ვალუტაზე ეკონომიკის დამოკიდებულების შემცირებას, რის შედეგადაც უცხოურ ვალუტაში დენომინირებული სესხების პორტფელის წილი შემცირდა. ამასთან, ლიკვიდობის მართვის ახალმა ინსტრუმენტებმა და უზრუნველყოფის გაფართოებულმა ბაზამ ბანკებს ლარში სესხების უფრო აქტიურად გაცემის შესაძლებლობა მისცა. უცხოური ვალუტის დეპოზიტების წილი წინა წელთან შედარებით 5.9 პროცენტული პუნქტით შემცირდა 65.3%-მდე (5.4 პროცენტული პუნქტით გაცვლითი კურსის ეფექტის გამორიცხვით), ხოლო უცხოურ ვალუტაში გაცემული სესხების წილი – 57.1%-მდე, 8.3 პროცენტული პუნქტით წინა წელთან შედარებით (7.8 პროცენტული პუნქტით – გაცვლითი კურსის ეფექტის გამორიცხვით).

საქართველოს ეროვნულმა ბანკმა გააძლიერა კაპიტალის ადეკვატურობის ჩარჩო „ბაზელ III“-ის მოთხოვნების შესაბამისად. ახალი მარეგულირებელი მოთხოვნების მიზანია საბანკო სექტორის მდგრადობის გაძლიერება მომავალი

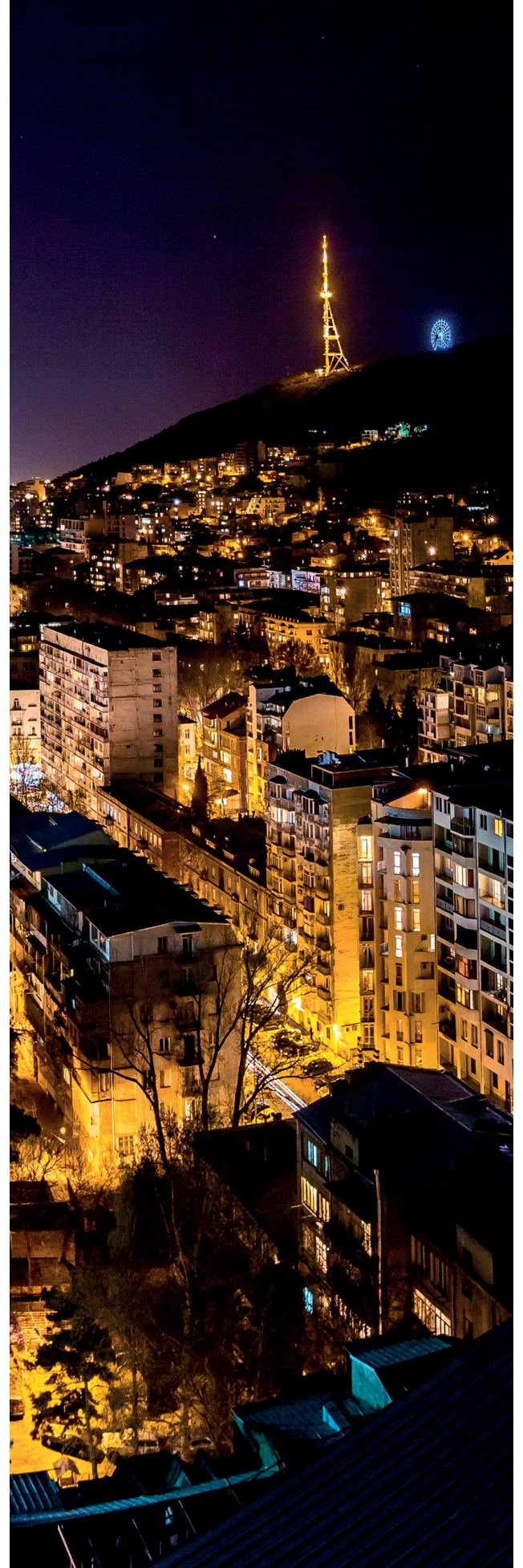
შოკების მიმართ. აღნიშნული მოიცავს როგორც დამატებითი კაპიტალის მოთხოვნებს სისტემურად მნიშვნელოვანი ბანკებისათვის, ასევე კონტრციკლური კაპიტალის ბუფერის შემოღებას. ეს მოთხოვნები ეტაპობრივად განხორციელდება და კიდევ უფრო გააჯანსაღებს საბანკო სექტორს.

ფინანსური სექტორის საკრედიტო პორტფელის ხარისხი კვლავ ჯანსაღი რჩება. 2017 წლის მეოთხე კვარტალში უმოქმედო სესხების წილმა მთლიანი სესხის პორტფელში 2.8% შეადგინა, რაც 0.3 პროცენტული პუნქტით ნაკლებია წინა კვარტალთან და 0.7 პროცენტული პუნქტით ნაკლები – წინა წელთან შედარებით.

სამომავლო პერსპექტივა

2018 წელს საერთაშორისო სავალუტო ფონდი (IMF) მოელის ეკონომიკური ზრდის მაღალი დონის შენარჩუნებას როგორც განვითარებულ, ისე განვითარებად საბაზრო ეკონომიკებში. შესაბამისად, საქართველოს ეკონომიკაზეც პოზიტიურ გავლენას ახდენს სავაჭრო პარტნიორი ქვეყნების ჯანსაღი ზრდა, რაც გამოიხატება შემოსავლების დამატებითი ზრდით ექსპორტიდან, ტურიზმიდან და გზავნილებიდან.

პოზიტიურ საგარეო პირობებთან ერთად ქვეყანაში საინვესტიციო გარემოს კიდევ უფრო აუმჯობესებს მიმდინარე სტრუქტურული რეფორმები, გაუმჯობესებული სავაჭრო და საინვესტიციო ურთიერთობები და გაძლიერებული საბანკო ზედამხედველობის ჩარჩო. 2018 წელს საერთაშორისო სავალუტო ფონდი მოელის მშპ-ის 4.2%-იან ზრდას, ხოლო ევროპის რეკონსტრუქციისა და განვითარების ბანკი (EBRD), საქართველოს მთავრობა და ეროვნული ბანკი ვარაუდობენ 4.5%-იან ზრდას. 2022 წლისათვის საერთაშორისო სავალუტო ფონდის პროგნოზით ეკონომიკური ზრდის ტემპი იქნება 5.5%. ასეთი მაჩვენებელი საქართველოს საშუალებას მისცემს დარჩეს ერთ-ერთი ყველაზე სწრაფად მზარდი ეკონომიკა ცენტრალური და აღმოსავლეთ ევროპის, ასევე დსთ-ის ქვეყნებს შორის.

ჩვენი ძირითადი ძლიერი მხარეები

ჩვენი ძლიერი მხარეები ჩვენი სტრატეგიისა და ბიზნეს მოდელის საფუძველია. ციფრულ ეპოქაში ცხოვრებამ განაპირობა, რომ ჩვენი ამბიციის გადაიქცა გამოკვეთილ ხედვად, გავხდეთ ციფრული ფინანსური მომსახურების საუკეთესო მიმწოდებელი რეგიონში¹.

1 რეგიონი ამ კონტექსტში მოიცავს სომხეთს, აზერბაიჯანსა და საქართველოს.

ბაზარზე წამყვანი პოზიცია, რომელსაც ზრდისა და მოგებიანობის ისტორია აქვს

თიბისი ბანკი საქართველოში უდიდესი ბანკია ყველა ძირითადი მაჩვენებლით, ბაზრის წილი² შეადგენს 38.2% და 39.8% მთლიან სესხებსა და მთლიან დეპოზიტებში, შესაბამისად.

ჩვენ განუხრელად ვაგრძელებთ ორგანულ ზრდას. ჩვენი პოზიცია კიდევ უფრო გამყარდა რესპუბლიკა ბანკის შეძენითა და შერწყმით 2016 და 2017 წლებში.

შედეგად ჩვენი წლიური ზრდის ტემპები (CAGR) არის 32.1% და 33.1% სესხებისა და დეპოზიტებისათვის, შესაბამისად, 2014-2017 წლებში (შესაბამისად, 26.2% და 30.3%, რესპუბლიკა ბანკის გამორიცხვით). იმავე პერიოდის განმავლობაში მთლიანი წლის უკუგება კაპიტალზე იყო 20%, რასაც ხელს უწყობდა მაღალი საპროცენტო და არასაპროცენტო შემოსავალი ისევე, როგორც ხარჯების გაუმჯობესებული ეფექტურობა.

მომხმარებელთა მომსახურების საუკეთესო ხარისხი

ჩვენ ვთავაზობთ მომხმარებლებს საუკეთესო მომსახურებას ყველა არხის მეშვეობით, ვზრუნავთ მათს საჭიროებებზე და მუდმივად ვცდილობთ მომსახურების გაუმჯობესებას; ვცდილობთ მაქსიმალური ღირებულების შექმნას მათთვის და ზედმეტი ბარიერების აღმოფხვრას კომუნიკაციის პროცესში.

ჩვენ გვაქვს მომხმარებლის კმაყოფილების ყველაზე მაღალი შეფასება³ საქართველოს საბანკო სექტორში და წამყვანი პოზიცია გვიკავია ქვეყნის მთელი საცალო მომსახურების მასშტაბით.

მარტივი ბიზნესი მოდელი, რომელიც ორიენტირებულია ფინანსურ მომსახურებებზე

ჩვენ გვაქვს მარტივი ბიზნესი მოდელი, რომელიც ორიენტირებულია ფინანსურ მომსახურებაზე. ეს საშუალებას

გვაძლევს, სრული კონცენტრირება მოვახდინოთ სტრატეგიისა და მის შესრულებაზე, აგრეთვე ხელს გვიწყობს ნდობაზე დაფუძნებული ურთიერთობების ჩამოყალიბებაში ჩვენს ბიზნესკლიენტებთან.

ჩვენ ინვესტიციას ვდებთ შვილობილ კომპანიებში, რომლებიც ფუნქციონირებენ ფინანსური მომსახურების და მასთან დაკავშირებულ სფეროებში, და ხელს უწყობენ ჩვენი ბიზნესის გაფართოებას.

ბიზნესის წამყვანი პარტნიორი საქართველოში

ჩვენი ბიზნესი მოდელი ემყარება გრძელვადიან პარტნიორობას სხვადასხვა ბიზნესთან, მათთვის საჭირო კონსულტაციის გაწევას და დახმარებას განვითარების ყველა ეტაპზე.

ჩვენ ბიზნესკლიენტებთან ერთად ვიზრდებით საქართველოს დამოუკიდებლობის მოპოვების დღიდან. გასული 25 წლის განმავლობაში მივიღეთ მდიდარი საბაზრო გამოცდილება და კარგად შევისწავლეთ მომხმარებლების ფინანსური საჭიროებები, რაც საშუალებას გვაძლევს, დროულად შევთავაზოთ მათ საჭირო პროდუქტები.

ბიზნესმომხმარებლების დასახმარებლად ჩვენ მათ ასევე ვთავაზობთ დამატებითი ღირებულების მქონე, უფასო არაფინანსურ მომსახურებას, მათ შორის – სხვადასხვა ტრენინგებს, ინდივიდუალურ კონსულტაციებსა და კონფერენციებს.

2 საქართველოს ეროვნული ბანკის მიერ გამოქვეყნებული მონაცემების მიხედვით, 2017 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით.

3 დამოუკიდებელი კვლევითი კომპანიების, IPM-ისა და ACT-ის, მიერ ჩატარებული კვლევების საფუძველზე

ძლიერი ბრენდი

თიბისი ბანკი ერთ-ერთი ყველაზე სანდო და ცნობილი ბრენდია საქართველოში.

ჩვენ ვართ არა მხოლოდ ყველაზე სასურველი ბანკი მომხმარებლებისათვის, არამედ აღიარებული, ერთ-ერთი ყველაზე სასურველ დამსაქმებლად და წამყვან კომპანიად ქვეყანაში კორპორაციული პასუხისმგებლობის თვალსაზრისით.

ვამაყობთ, რომ წამყვანმა საერთაშორისო ფინანსურმა ჟურნალებმა („Global Finance“, „EMEA Finance“, „Euromoney“, „the Banker“) უკვე ზედიზედ რამდენიმე წლის განმავლობაში დაგვასახელეს „საქართველოს საუკეთესო ბანკად“.

გამოცდილი და ჩართული გუნდი

ჩვენი თანამშრომლები მნიშვნელოვან როლს ასრულებენ ბანკის წარმატებაში. ჩვენ ვქმნით საუკეთესო გუნდს სწავლების, ჩართულობისა და მოტივირების მეშვეობით, რათა ყველა დახელოვნდეს თავისი მოვალეობის სფეროში და მის ფარგლებს გარეთაც.

ჩვენ გვყავს 7,000-მდე ადამიანისაგან შემდგარი ძლიერი გუნდი. ყველა მათგანი კომპანიის სტრატეგიის ერთგულია და ამაყობს „თიბისის ოჯახის“ წევრობით.

ჩვენი თანამშრომელთა ჩართულობის ქულა⁴ 91%-ს აღწევს და მუდმივად ვცდილობთ მათთვის საუკეთესო გარემოს შექმნას.

მძლავრი მრავალარხიანი პლატფორმა ძლიერი ციფრული შესაძლებლობებით

ჩვენ ვიყენებთ ფართო სადისტრიბუციო პლატფორმას, რაც ჩვენს მომხმარებლებს საშუალებას აძლევს, ჩვენთან დაამყაროს კომუნიკაცია მისთვის სასურველი გზით.

4 თანამშრომელთა 91% მიიჩნევს, რომ ჩართულია თიბისი ბანკის საქმიანობაში და მისი ერთგულია.

ციფრული არხების, განსაკუთრებით – მობილური ბანკინგის, გამოყენების სწრაფი ზრდის გამო ვაგრძელებთ smart დისტანციურ პროდუქტებში ინვესტიციების განხორციელებას, რათა მომხმარებლებს შევთავაზოთ ისეთი ინოვაციური მომსახურებები, როგორებიცაა: „ჩეთბოტი“, მობილური საფულე და ხმის ბიომეტრიული იდენტიფიცირების სისტემა.

ამავდროულად კიდევ უფრო ვაფართოებთ თვითმომსახურების ტერმინალების ქსელს, რომლითაც შესაძლებელია როგორც ნაღდი ფულით გადახდა, ისე მის გარეშე. 2017 წლის ბოლოს აღნიშნული ტერმინალების რაოდენობამ 2,790-ს მიაღწია.

გამოცდილი მმართველი გუნდი და მაღალი ხარისხის კორპორაციული მმართველობა

ვამაყობთ, რომ გვყავს რეგიონში ერთ-ერთი ყველაზე გამოცდილი და კარგად დაბალანსებული სამეთვალყურეო საბჭო, რომელიც მიისწრაფვის კორპორაციული მმართველობის უმაღლესი სტანდარტებისაკენ.

სამეთვალყურეო საბჭოს შემადგენლობაში შედის ცხრა წევრი, რომელთაგან ორი დამფუძნებელ-აქციონერი და ქვეყანაში ყველაზე წარმატებული ბიზნესმენია, ხუთი – დამოუკიდებელი და მსოფლიოს ფინანსურ ცენტრებში ცნობილი არააღმასრულებელი წევრი, ხოლო ორი – მრავალი უნარ-ჩვევისა და გამოცდილების მქონე აღმასრულებელი დირექტორი. დამატებითი ინფორმაცია საქართველოს კანონმდებლობის მიხედვით სამეთვალყურეო საბჭოს შემადგენლობის ცვლილებასთან დაკავშირებით შეგიძლიათ იხილოთ 86 გვერდზე.

ჩვენი მმართველი გუნდი შედგება საერთაშორისო და ადგილობრივი გამოცდილების მქონე რვა წევრისგან. გენერალური დირექტორი და მისი პირველი მოადგილე ბანკში თითქმის 25 წლის განმავლობაში მუშაობენ.

ჩვენი მოდელი ითვალისწინებს, რომ შექმნას ღირებულება ყველა ჩვენი დაინტერესებული მხარისათვის.

ჩვენ საცალო და ბიზნეს კლიენტებს ვთავაზობთ საბანკო სერვისის სრულ სპექტრს და ჩვენს ბიზნესს 3 სეგმენტად ვყოფთ:

ჩვენი მთავარი ძლიერი მხარეები

- ▶ ბაზარზე წამყვანი პოზიცია, რომელსაც ზრდისა და მომგებიანობის ისტორია აქვს
- ▶ მარტივი ბიზნეს მოდელი, რომელიც ორიენტირებულია ფინანსურ მომსახურებებზე
- ▶ ძლიერი ბრენდი
- ▶ მძლავრი მრავალარხიანი პლატფორმა ძლიერი ციფრული შესაძლებლობებით
- ▶ ომხმარებლების საუკეთესო მომსახურება
- ▶ ბიზნესის წამყვანი პარტნიორობა საქართველოში
- ▶ გამოცდილი და ჩართული გუნდი
- ▶ გამოცდილი მმართველი გუნდი და მაღალი ხარისხის კორპორაციული მმართველობა.

რას ვაკეთებთ?

- ▶ საცალო - ვემსახურებით საქართველოს ზრდასრული მოსახლეობის დაახლოებით 75%-ს
  - Mass საცალო
  - შეძლებული მომხმარებლები („თიბისი სტატუსი“)
  - მაღალშემოსვლიანი პირები (HNWI)
- ▶ კორპორატიული და საინვესტიციო საბანკო მომსახურება – ვემსახურებით ეკონომიკის ყველა ძირითად დარგს
  - დიდ კორპორაციებს
  - საშუალო სიდიდის კორპორაციებს
- ▶ მიკრო, მცირე და საშუალო სიდიდის საწარმოები (MSME) – ვემსახურებით საქართველოში ახალდარეგისტრირებული ბიზნესების 63%-ს¹
  - მიკრო და მცირე ბიზნესს;
  - საშუალო ზომის ბიზნესს;
  - სტარტაპებს.

 იხილეთ მეთი გვერდებზე 16-17

 იხილეთ მეთი გვერდებზე 26-49

1 2017 ფინანსური წლის მონაცემები, წყარო: www.napr.gov.ge, საჯარო რეესტრის ეროვნული სააგენტო.

როგორ წარმოვემნით ღირებულებას?

- ▶ საპროცენტო შემოსავალი ძირითადად სესხის გაცემის საქმიანობიდან
- ▶ საკომისიო შემოსავალი ძირითადად საბარათე, ანგარიშსწორებისა და სავაჭრო ოპერაციების დაფინანსებიდან
- ▶ შემოსავლის დამატებითი წყაროა საბროკერო, საინვესტიციო საბანკო მომსახურება და აქტივების მართვა
- ▶ რისკის გონივრული მართვა, რაც ამცირებს რისკის მართვის ხარჯს
- ▶ ხარჯების დაზოგვა შიდა პროცესების ოპტიმიზაციისა და ავტომატიზაციის ზრდით

როგორ ვანაწილებთ ღირებულებას?

- ▶ მდგრადი უკუგება აქციონერებისათვის
- ▶ კარგად მორგებული პროდუქტები და საუკეთესო მომსახურება, რათა მომხმარებლებს დავეხმაროთ წარმატების მიღწევაში
- ▶ გამოწვევებითა და წახალისებებით სავსე კარიერა ჩვენი თანამშრომლებისათვის
- ▶ ახალგაზრდა თაობის, სპორტისა და კულტურის მხარდაჭერა.

სტრატეგია

ჩვენი სტრატეგიული პრიორიტეტები

მომხმარებელთან ურთიერთობების გაღრმავება და მდგრადი ზრდის უზრუნველყოფა

რადგან ვართ ბაზრის ლიდერები და ვფლობთ მთლიანი სესხების 38.2%-ს¹ და მთლიანი დეპოზიტების 39.8%-ს¹, ჩვენი მიზანია, გავაგრძელოთ ზრდა ბაზართან ერთად და შევინარჩუნოთ ლიდერის პოზიცია. ამავდროულად, ვცდილობთ მომხმარებელთან უფრო მეტ ჩართულობას ახალი პროდუქტებისა და მომსახურების შეთავაზებით, სხვადასხვა ეკოსისტემის შექმნით.

მომხმარებელთა მომსახურების კიდევ უფრო გაუმჯობესება

ძალიან დიდი პასუხისმგებლობით ვუდგებით მომხმარებელთა მომსახურებას და ვცდილობთ, არა მარტო დავაკმაყოფილოთ ჩვენი კლიენტების მოთხოვნები, არამედ გადავაჭარბოთ მათს მოლოდინებს. მომხმარებელთა მომსახურების თანამშრომლები არ არიან მხოლოდ გაყიდვების თანამშრომლები, არამედ გულდასმით უსმენენ კლიენტებს და ცდილობენ,

ჩვენი მრავალარხიანი პლატფორმის ციფრული შესაძლებლობების კიდევ უფრო გაზრდა

ციფრულ არხებზე სულ უფრო მეტი მომხმარებლის გადასვლის გამო, კლიენტების სურვილების შესაბამისად, ვცდილობთ დროულ რეაგირებას ციფრული პროდუქტების შემუშავებითა და შეთავაზებით. ჩვენ განუწყვეტლივ ვმუშაობთ ახალი ფუნქციებისა და შესაძლებლობების დამატებაზე ჩვენს წამყვან ინტერნეტ და მობილურ საბანკო აპლიკაციებზე ისევე, როგორც დამატებითი ინოვაციური პროდუქტების შემოღებაზე.

საოპერაციო ეფექტურობა და ავტომატიზაცია

ვაგრძელებთ ჩვენი ბიზნესპროცესის გამარტივებასა და ოპტიმიზაციას ჩვენს front and back ოფისებში. ასევე ვმუშაობთ ზედმეტი ბიუროკრატიული პროცედურების გაუქმებაზე. ჩვენ აგრეთვე ვაგრძელებთ ჩვენი საბანკო სისტემების და შესაძლებლობების

პროგრესი

2017 წელს მიღწეული პროგრესი

- ▶ პროდუქტის ერთ მომხმარებელზე ფარდობის კოეფიციენტი² საცალო სეგმენტში 3.7-დან 3.9-მდე გაიზარდა
- ▶ არასაპროცენტო შემოსავლის წლიურმა ზრდამ შეადგინა 30.6%.

2017 წელს მიღწეული პროგრესი

- ▶ წმინდა პრომოუტერის ქულა³ (NPS) mass საცალოში – სხვაობა ჩვენს peer ბანკთან გაუმჯობესდა 2.8 პროცენტით
- ▶ მომხმარებლის კმაყოფილების ქულა⁴ mass საცალოში – სხვაობა ჩვენს peer ბანკთან გაუმჯობესდა 0.9 პროცენტით.

2017 წელს მიღწეული პროგრესი

- ▶ განტვირთვის კოეფიციენტი⁵ 4.2 პროცენტით გაიზარდა 88.3%-მდე
- ▶ მობილური საბანკო მომსახურების პენეტრაციის კოეფიციენტი⁶ 7.2 პროცენტით

2017 წელს მიღწეული პროგრესი

- ▶ ხარჯების შემოსავალზე ფარდობის კოეფიციენტი შემცირდა 4.7 პროცენტით 40.8%-მდე
- ▶ ხარჯების აქტივზე ფარდობის კოეფიციენტი შემცირდა 1.1 პროცენტით 3.0%-მდე

1 საქართველოს ეროვნული ბანკის მიერ გამოქვეყნებული მონაცემების მიხედვით, 2017 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით.

2 აქტიური პროდუქტების რაოდენობა, გაყოფილი აქტიური კლიენტების რაოდენობაზე.

3 დამოუკიდებელი კვლევითი კომპანია ACT-ის მიერ ჩატარებული კვლევის საფუძველზე.

4 დამოუკიდებელი კვლევითი კომპანიების, IPM-ისა და ACT-ის, მიერ ჩატარებული კვლევების საფუძველზე.

5 დისტანციურ არხებში განხორციელებული ტრანზაქციების შეფარდება მთლიან ტრანზაქციებთან.

6 მობილური ბანკინგის აქტიური კლიენტების რაოდენობა, გაყოფილი აქტიური კლიენტების მთლიან რაოდენობაზე.

სესხებზე კონკურენციისა და რეგულაციების ცვლილებების გამო მარშან გაძლიერდა ზეწოლა წმინდა საპროცენტო მარჯაზე. რადგან აღნიშნული ფაქტორები მომავალშიც იმოქმედებს, დავამატეთ ახალი სტრატეგიული პრიორიტეტი: წმინდა საპროცენტო მარჯის პროაქტიური მართვა. ჩვენი მიზანია, შევიწარმოოთ წმინდა საპროცენტო მარჯის სტაბილურობა როგორც მოკლევადიან, ისე გრძელვადიან პერიოდში.

ჩვენ ვიმუშავებთ სხვადასხვა ინიციატივაზე როგორც ბანკში, ისე მსოფლიოს ერთ-ერთ წამყვან საკონსულტაციო ფირმასთან. აღნიშნული ინიციატივები მოიცავს მომხმარებლების სათანადო სემინტაციას და ფასწარმოქმნის მეთოდოლოგიებს, პროდუქტისა და სემინტის მომგებიანობის სათანადო ანალიზსა და შესაბამისი შემაღენლობის პორტფოლიოს მიღწევას.

როგორც ზემოთ აღინიშნა, ჩვენი მიზანია წმინდა საპროცენტო მარჟის შემცირების გადაფარვა სხვა საოპერაციო შემოსავლით, რაც მოიცავს სხვადასხვა რიყიტიყას, მათ შორის – საბარათე და სავაჭრო ოპერაციების დაფინანსებას, საბროკერო მომსახურებისა და აქტივების მართვის პროდუქტებსა და მომსახურებებზე საკომისიოს გაზრდას.

შედეგების ძირითადი მაჩვენებლები

წმინდა მოგება

ზრდა 21.1%

წმინდა საპროცენტო მარჟა

კლება 1.4pp

უკუგება საშუალო კაპიტალზე

კლება 1.4pp

არასაპროცენტო შემოსავალი

ზრდა 30.6%

უკუგება საშუალო აქტივებზე

კლება 0.7pp

ხარჯების ფარდობა შემოსავალთან

კლება 4.7pp

რისკის მართვის ხარჯი

ზრდა 0.2pp

2017	1.2%
2016	1.0%

სესხების საბაზრო წილი¹

კლება 0.7pp

2017	38.2%
2016	38.9%

საქალაქო ოპერაციების განვითარების კოეფიციენტი²

ზრდა 4.2pp

2017	88.3%
2016	84.1%

მობილური საბანკო მომსახურების პენეტრაციის კოეფიციენტი [%]³

ზრდა 7.2pp

2017	31.4%
2016	24.2%

თანამშრომელთა კმაყოფილება⁴ ENPS

ზრდა 11pp

2017	55%
2016	44%

თანამშრომელთა კმაყოფილება⁴ ჩართულობის ინდექსი

ზრდა 3pp

2017	91%
2016	88%

მომხმარებელთა კმაყოფილება⁵ NPS საცალო სეგმენტში, სხვაობა peer ბანკთან

ზრდა 2.8pp

2017	16.7%
2016	13.9%

მომხმარებელთა მომსახურება⁵ CSAT mass საცალო სეგმენტში, სხვაობა peer ბანკთან

ზრდა 0.9pp

2017	16.6%
2016	15.7%

1 საქართველოს ეროვნული ბანკის მიერ გამოქვეყნებული მონაცემების მიხედვით, 2017 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით; 2016 წლის ბაზრის წილები მოიცავს „რესპუბლიკა ბანკს“.

2 დისტანციურ არხებში განხორციელებული ტრანზაქციების შეფარდება მთლიან ტრანზაქციებთან.

3 მობილური ბანკინგის აქტიური კლიენტების რაოდენობა, გაყოფილი აქტიური კლიენტების მთლიან რაოდენობაზე.

4 თანამშრომელთა ჩართულობის ინდექსი და თანამშრომელთა წმინდა პრომოტერის ქულა შეაფასა დამოუკიდებელმა კონსულტანტმა.

5 NPS და CSAT გაზომილია დამოუკიდებელი კვლევითი კომპანიების, IPM-ისა და ACT-ის, მიერ ჩატარებული კვლევების საფუძველზე.

ფოკუსში

25

წლიანი

ბიზნეს
მხარდაჭერა

კლიენტების რაოდენობა

2017

ს. 2.2 მილიონი

0

1992

საცალო საბანკო მომსახურება

მიმოხილვა

საცალო საბანკო მომსახურება ჩვენი უდიდესი სეგმენტია. ჩვენ 2 მილიონ მომხმარებელზე მეტს ვემსახურებით, რაც საქართველოს ზრდასრული მოსახლეობის დაახლოებით 75%-ს შეადგენს. ჩვენი საცალო საბანკო მომსახურება გამორჩეულია კლიენტების საუკეთესო მომსახურებით, შესანიშნავი ციფრული არხებით, ძლიერი ბრენდით, თანამედროვე ანალიტიკური შესაძლებლობებით და ინოვაციური პროდუქტებით. ჩვენ საქართველოში პირველებმა დაგვიწყოთ ქართულენოვანი „ჩეთხოვნი“, რომელიც ხელმისაწვდომია Facebook-ის „მესენჯერის“ მეშვეობით, ჩვენს სატელეფონო ცენტრში ასევე გამოვიყენეთ ხმის ბიომეტრიული ამომცნობი სისტემა.

თიბისი ბანკის საცალო სეგმენტი სამი ქვესეგმენტისაგან შედგება: მაღალშემოსავლიანი პირები (HNWIs), შეძლებული მომხმარებლები („თიბისი სტატუსი“) და mass საცალო.

	Mass საცალო	თიბისი სტატუსი	HNWIs
კლიენტების რაოდენობა	2.0 მ	30,052	2,354
წილი სესხის პორტფელში	61.1%	36.9%	2.0%
წილი დეპოზიტებში	38.3%	28.8%	32.9%
პროდუქტის ერთ მომხმარებელზე ფარდობის კოეფ. ¹	3.8	9.0	6.3

2017 ძირითადი მაჩვენებლები

40.2%²

საცალო სესხების ბაზრის წილი

41.3%²

საცალო დეპოზიტების ბაზრის წილი

49.5%

საცალო სეგმენტის წილი მთლიან სესხებში

55.9%

საცალო სეგმენტის წილი მთლიან დეპოზიტებში

2 მილიონი მომხმარებელი

საქართველოს ზრდასრული მოსახლეობის დაახლოებით 75%

88.3%³

განტვირთვის კოეფიციენტი mass საცალო სეგმენტზე

იხ. ჩვენი ბიზნესქეისები გვ. 30-დან

- 1 აქტიური პროდუქტების რაოდენობა, გაყოფილი აქტიური კლიენტების რაოდენობაზე
- 2 საქართველოს ეროვნული ბანკის მიერ გამოქვეყნებული მონაცემების მიხედვით, 2017 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით; ამ კონტექსტში საცალო ნიშნავს ფიზიკურ პირებს
- 3 დისტანციურ არხებში განხორციელებული ტრანზაქციების შეფარდება მთლიან ტრანზაქციებთან

სტრატეგია

მომხმარებლების მომსახურების კიდევ უფრო გაუმჯობესება

ინოვაციების შემდგომი დანერგვა და ბაზარზე საუკეთესო ციფრული პროდუქტების შეთავაზება მომხმარებლებისათვის

მომხმარებლის ჩართულობის გაუმჯობესება mass საცალო ქვესეგმენტზე პროდუქტის ერთ მომხმარებელზე ფარდობის კოეფიციენტის გაზრდით

შეძლებული მომხმარებლების ქვესეგმენტში მომხმარებლების რაოდენობის გაზრდა

მაღალშემოსავლიანი პირების (HNWI) სეგმენტზე მართვის ქვეშ მყოფი აქტივების გაზრდა (AUM)

საცალო საბანკო მომსახურების ქვესეგმენტები

თიბისი ბანკი mass საცალო ქვესეგმენტში მომხმარებლებს ემსახურება კარგად განვითარებული, მრავალარხიანი ქსელით, განსაკუთრებულ ყურადღებას აქცევს ციფრულ არხებს. შესაძლებელია საბანკო ოპერაციების უმეტესობის განხორციელება ონლაინ, თვითმომსახურების ტერმინალების ან ბანკომატების მეშვეობით და ფილიალებში მოსვლა კლიენტებს მხოლოდ მაშინ სჭირდებათ, როდესაც იპოთეკური სესხის აღება ან არასტანდარტული ოპერაციების განხორციელება სურთ.

ჩვენი ბრენდი „თიბისი სტატუსი“ ემსახურება შეძლებული მომხმარებლების სეგმენტს, მათ შორის იმ კლიენტებს, ვისი ყოველთვიური შემოსავალი სულ მცირე 3,000 ლარია ან სესხის ან დეპოზიტის თანხა შეადგენს სულ მცირე 30,000 ლარს. „თიბისი სტატუსი“ გამოირჩევა საუკეთესო პირადი ბანკირებით, სპეციალურად მათთვის განკუთვნილი მრავალარხიანი პლატფორმით და ასევე მომხმარებელზე მორგებული დამატებითი ღირებულების მქონე პროდუქტებითა და მომსახურებით. ჩვენი პირადი ბანკირები მაღალი კვალიფიკაციის მქონე პროფესიონალები არიან. ისინი ორიენტირებული არიან, შეისწავლონ კლიენტების ფინანსური საჭიროებები და შესთავაზონ სწორედ მათთვის კარგად მორგებული გადაწყვეტილებები. ისინი მიისწრაფვიან, დაამყარონ მომხმარებლებთან გრძელვადიანი ურთიერთობა, რომ მათი სანდო პარტნიორები გახდნენ, რომლებზეც ყოველთვის შეიძლება დაყრდნობა. რადგან ჩვენი მომხმარებლების კეთილდღეობა ჩვენთვის ყველაზე მნიშვნელოვანია, შესაბამისი გადაწყვეტის გზების შეთავაზებამდე გულდასმით ვაანალიზებთ მათს პირად გარემოებებსა და მიზნებს.

ჩვენ გვცემის პირადი ურთიერთობების მნიშვნელობა, ასევე ვაცნობიერებთ, რომ ჩვენი შეძლებული მომხმარებლები დაკავებული არიან და ცოტა დრო რჩებათ საბანკო მომსახურების მისაღებად. სწორედ ამ იდეის საფუძველზე შევქმენით „თიბისი სტატუსის“ საბანკო მომსახურების კონცეფცია. ჩვენ სპეციალურად გამოვყავით მრავალარხიანი სერვისები შეძლებული მომხმარებლებისათვის და განსაკუთრებულ ყურადღებას ვამახვილებთ ციფრულ არხებზე. „თიბისი სტატუსის“ კლიენტებს ვემსახურებით ცალკე სატელეფონო ცენტრის მეშვეობით, რომელსაც უფრო მეტი შესაძლებლობები აქვს. ასევე ვთავაზობთ გაუმჯობესებული ფუნქციების მქონე ინტერნეტ და მობილურ საბანკო მომსახურებას, რაც საშუალებას იძლევა, დისტანციურად შესრულდეს ოპერაციების უმეტესობა. როდესაც ჩვენს შეძლებულ მომხმარებლებს ფილიალში მისვლა სჭირდებათ, მათ ემსახურებიან უფრო კომფორტულ სპეციალურად გამოყოფილ სივრცეში. ჩვენ 27 ფილიალში „თიბისი სტატუსის“ მომსახურების დაახლოებით 70 ოთახი გვაქვს. ამასთან, შეძლებული მომხმარებლები სარგებლობენ პრიორიტეტული საშვით, რაც საშუალებას აძლევს მათ, ნებისმიერი მომსახურება ფილიალში მიიღონ ურიგოდ.

მაღალშემოსავლიანი პირების (HNWI) ქვესეგმენტი მოიცავს რეზიდენტ და არარეზიდენტ კლიენტებს, რომელთა დეპოზიტის თანხა 100,000 აშშ დოლარს უტოლდება ან აღემატება. „თიბისი ინვესტი“, ჩვენი წარმომადგენლობითი ოფისი ისრაელში, გვაძლევს საშუალებას უფრო ეფექტურად მოვიზიდოთ არარეზიდენტი კლიენტები მსოფლიო მასშტაბით. მაღალშემოსავლიანი პირების ქვესეგმენტის კლიენტებს ვემსახურებით VIP მომსახურების სივრცეებში, სადაც უზრუნველყოფილია კომფორტის, კონფიდენციალურობისა და ფუფუნების იდეალური კომბინაცია. ჩვენი პირადი ბანკირები არა

მარტო მომსახურების მენეჯერები არიან, არამედ კონსულტანტებიც, ისინი ასევე მართავენ კლიენტების აქტივებს, ცდილობენ მომხმარებლების კეთილდღეობის მაქსიმალურ გაზრდას ბაზარზე არსებული საუკეთესო საინვესტიციო შესაძლებლობების შეთავაზებით.

მრავალარხიანი პლატფორმა

ფილიალები

ჩვენ საქართველოში ერთ-ერთი ყველაზე პროდუქტიული, თანამედროვე და ვიზუალურად მიმზიდველი ფილიალების ქსელი გვაქვს, რომელიც მოიცავს 77 ფილიალს თბილისში და 77 ოფისს – რეგიონებში. რესპუბლიკა ბანკთან შერწყმის შემდეგ ჩვენ შევუცვალეთ დიზაინი მათს ყოფილ ფილიალებს და განვახორციელეთ მათი რებრენდინგი.

ბანკომატები

ჩვენ გვაქვს საქართველოში ყველაზე დიდი ბანკომატების ქსელი, რომელიც წარმოდგენილია 1,150-მდე ბანკომატით, პარტნიორი ბანკების ჩათვლით.

თვითმომსახურების ტერმინალები

რადგან საქართველოში ჯერ კიდევ ფართოდ იყენებენ ნაღდ ფულს, ჩვენი მომხმარებლებისათვის კვლავ ძალიან მნიშვნელოვანი არხია ნაღდი ფულის ოპერაციების შესაძლებლობის მქონე თვითმომსახურების ტერმინალები. ისინი უმეტესად ანაცვლებენ საბანკო ფილიალებს და იძლევიან საშუალებას, შესრულდეს მათ ფუნქციითა უმეტესობა. ჩვენ საქართველოს მასშტაბით გვაქვს თვითმომსახურების 2,790 ტერმინალი.

სატელეფონო ცენტრი

ჩვენი საუკეთესო სატელეფონო ცენტრი 24/7-ის განმავლობაში მუშაობს და განსაკუთრებით მძლავრი არხია გაყიდვებისა და მომხმარებელთა კითხვებზე პასუხის გაცემისთვის. დისტანციური არხების მეშვეობით გაყიდული პროდუქტების 21.6% სატელეფონო ცენტრზე მოდის.

სატელეფონო ცენტრი ინტეგრირებულია ჩვენს „Siebel CRM“ სისტემასთან, რაც საშუალებას იძლევა, მივაწოდოთ მომხმარებელს პერსონალიზებული მომსახურება და სწრაფად დავაკმაყოფილოთ მათი ინტერესები.

ინტერნეტ და მობილური საბანკო მომსახურება ჩვენ ვამაყობთ საუკეთესო ინტერნეტ და მობილური საბანკო მომსახურების აპლიკაციებით, რომლებიც მომხმარებლებმა შეაფასეს 4.9 ვარსკვლავით Google Play-ზე, ხოლო 4.8 ვარსკვლავით – Apple App Store-ში. მას საქართველოში ჰყავს ყველაზე მეტი რაოდენობის აქტიური ონლაინ მომხმარებელი. მისი გაშვების წლიდან [2012წ.] „Global Finance“-გან მივიღეთ მრავალი ციფრული ჯილდო საქართველოსა და რეგიონში, ასევე გლობალური ჯილდოები: მსოფლიოს „საუკეთესო ინტეგრირებული კორპორატიული საბანკო საიტი“ – 2017 წელს, მსოფლიოს „საუკეთესო ინტეგრირებული ინტერნეტ საბანკო საიტი“ – 2013 წელს და მსოფლიოს „საუკეთესო გადახდების მომწოდებელი“ – 2013 წელს.

2017 წლის ძირითადი მიღწევები

2017 წელს ჩვენი საცალო სესხის პორტფელი 15.0%-ით გაიზარდა 4,233.2 მილიონ ლარამდე, ხოლო დეპოზიტები – 16.8%-ით 4,378.3 მილიონ ლარამდე. შედეგად საცალო სესხების წილმა მთლიან პორტფელში შეადგინა 49.5%, ხოლო საცალო დეპოზიტების წილმა მთლიან დეპოზიტებში – 55.9% პროცენტი (2017 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით).

როგორც საქართველოს ნომერ პირველი ბანკი, ჩვენ მუდმივად ვცდილობთ, შევთავაზოთ მომხმარებლებს ინოვაციური, დამატებითი ღირებულების მქონე მომსახურება და მათს საჭიროებებსა და ინტერესებზე მორგებული პროდუქტები. ვაგრძელებთ ჩვენი დროისა და ფულის ინვესტირებას ბანკის მრავალარხიანი პლატფორმის გასაძლიერებლად და საცალო საბანკო მომსახურების სეგმენტში ჩვენი წამყვანი პოზიციის გასამყარებლად.

წლის განმავლობაში განვახორციელეთ ინოვაციური პროექტი და დავენერგეთ პირველი „chatbot“-ი, რომელიც ხელმისაწვდომია Facebook Messenger-ით. ჩვენ შევქმენით პირველი ქართულად მოლაპარაკე „ჩეთბოტი“ („Ti Bot“), რომელიც აღიქვამს არა მარტო ნაწერ, არამედ ხმოვან შეტყობინებებსაც და შესაბამისად რეაგირებს მათზე. Ti Bot-ს შეუძლია მარტივი ოპერაციების შესრულება, მათ შორის – P2P ფულის ტრანსფერები და ბილეთების შეძენა, ასევე სასარგებლო ინფორმაციის მიწოდება მრავალ საკითხზე: ამინდის პროგნოზი, სავალუტო კურსები, სხვადასხვა გასართობი ღონისძიებები, ფილიალებისა და ბანკომატის ადგილმდებარეობები და სხვ. „Ti Bot“-ი ძალიან პოპულარულია ჩვენს კლიენტებში. მისი დანერგვის შემდეგ 6.5 მილიონი შეტყობინება მივიღეთ 124,000-მდე მომხმარებლისგან.

მნიშვნელოვან შედეგებს მივაღწიეთ ფილიალების განტვირთვის თვალსაზრისით. 2017 წელს საცალო ოპერაციების 88.3% განხორციელდა დისტანციურად, ძირითადი წარმართველი ფაქტორი იყო მობილური საბანკო მომსახურება და თვითმომსახურების ტერმინალები. ამასთან, მობილური ბანკინგის პენეტრაციის კოეფიციენტი¹ გასულ წელთან შედარებით გაიზარდა 24.2%-დან 31.4%-პროცენტამდე, ამავედროულად ციფრულად ან სატელეფონო ცენტრის მეშვეობით განხორციელდა მთლიანი გაყიდვების 44.5%².

ჩვენ, როგორც საბარათე ბიზნესის ნოვატორი, მუდმივად ვცდილობთ ახალი პროდუქტების შემუშავებას და გვაქვს სხვადასხვა შეთავაზება ნაღდი ფულის გარეშე ოპერაციების წასახალისებლად. 2017 წლის აპრილში დავიწყეთ ლოიალობის პროგრამა, რომელსაც ეწოდება „Ertguli“. სიტყვის ძირითადი მნიშვნელობაა „ერთგული“, მაგრამ ქართულად ასევე იმიფრება, როგორც ორი სიტყვა: „ერთი“ და „გული“, რაც ჩვენი ლოგოს ინსპირაციაა. თიხისი ბანკის ბარათის ყველა მომხმარებელი, ავტომატურად მონაწილეობს ამ პროგრამაში

და თითოეული შექმნისას შეუძლია ქულების დაგროვება, უფრო მეტიც, ლოიალობის პროგრამა „ერთგულის“ ფარგლებში შევქმენით ახალი საკრედიტო ბარათი, რომელიც მომხმარებლებს საშუალებას აძლევს, დააგროვოს უფრო მეტი ქულა ჩვენს პარტნიორ სავაჭრო ობიექტებში, ასევე მონაწილეობა მიიღოს სპეციალურ წამახალისებელ ღონისძიებებში და მიიღოს ექსკლუზიური ფასდაკლებები. ამასთან, ბარათს აქვს წინასწარ დამტკიცებული თანხის ლიმიტი და აუცილებელი აღარაა სპეციალური ფორმის შევსება და ფილიალში ლოდინი დასამტკიცებლად. ამის შედეგად 2017 წელს მნიშვნელოვნად გაიზარდა ჩვენი საკრედიტო ბარათის გაყიდვების რიცხვი. ჩვენ გავყვით 160,000 ახალი საკრედიტო ბარათი, რაც 79.4%-ით აღემატება გასული წლის მაჩვენებელს. 2018 წელს ჩვენი პრიორიტეტია საბარათო ოპერაციების რაოდენობის გაზრდა პროცესების სრული ავტომატიზაციისა და გამარტივების გზით.

უფრო მეტიც, დეკემბერში ავამოქმედეთ მობილური საფულის აპლიკაცია, რომელიც მომხმარებლებს საშუალებას მისცემს, თავიანთი სმარტტელეფონების უკონტაქტო კომუნიკაციის (NFC) მეშვეობით პირდაპირ გადაიხადონ თანხა. 2017 წლის კიდევ ერთი ინოვაცია გახლდათ ახალი ფუნქციის დამატება ბანკომატებში, რაც მომხმარებელს საშუალებას აძლევს უკონტაქტო ბარათის მეშვეობით გამოიტანოს თანხა, რაც ოპერაციის შესრულების დროს ამცირებს 40 წამიდან 25 წამამდე.

ამ წლის კიდევ ერთი დიდი მიღწევა იყო ხმის ბიომეტრიული ამოცნობის სისტემის დანერგვა. ხელოვნური ინტელექტის პროდუქტების გლობალურ ლიდერთან, „Verint Systems“-თან პარტნიორობით შევქმენით და ყველა სატელეფონო ცენტრში დავანერგეთ ხმის ბიომეტრიული ამოცნობის სისტემა, რაც გვეხმარება პიროვნების ამოცნობაში მისი ხმის მიხედვით. მთავარი უპირატესობა არის ის, რომ მომხმარებლების იდენტიფიკაცია სწრაფად დგინდება, რაც საშუალებას გვაძლევს, მივიღოთ მეტი ზარი და ამცირებთ პირადი მონაცემების მოპარვის გზით თაღლითობის რისკს. ჩვენ ვართ რეგიონში³ პირველი ბანკი, რომელმაც მსგავსი სისტემა დანერგა.

1 მობილური ბანკინგის აქტიური კლიენტების რაოდენობა, გაყოფილი აქტიური კლიენტების მთლიან რაოდენობაზე
2 დისტანციური არხებით დასაყიდი პროდუქტებისათვის
3 რეგიონი ამ კონტექსტში მოიცავს სომხეთს, აზერბაიჯანსა და საქართველოს

თინათინ რუხაძე

გრძელვადიანი პარტნიორობა „თიბისი სტატუსთან“

თინათინ რუხაძე წარმატებული ქართველი ბიზნესმენი ქალია. მან 2002 წელს დააფუძნა ACT, საქართველოში წამყვანი კვლევითი და საკონსულტაციო კომპანია, რომელსაც ოფისები აქვს საქართველოში, აზერბაიჯანსა და ყაზახეთში. ამასთან, 2015 წელს დააფუძნა საქართველოში პირველი გადამზადების კომპანია, GROWIN, რომელიც გვთავაზობს პროფესიული ტრენინგის კურსებისა და სწავლების სესიების ფართო სპექტრს. ქალთა მხარდასაჭერად და ბიზნესში მათი აქტიური მონაწილეობის მსახალისებლად იგი არის ფონდ „ქალები მომავლისთვის“ ბიზნესფედერაციის თანადამფინანსებელი.

თინათინი თხუთმეტი წლის წინ გახდა თიბისი ბანკის მომხმარებელი და ბანკთან ხანგრძლივი პარტნიორობა დაიწყო. 2010 წლიდან იგი არის „თიბისი სტატუსის“ კლიენტი და სარგებლობს თიბისი ბანკის მიერ შეთავაზებული მომსახურებით. თინათინისთვის თიბისი ბანკი საიმედო პარტნიორია, რომელიც ფინანსური საჭიროებების შემთხვევაში საუკეთესო მომსახურებას სთავაზობს მას. მისი პირადი ბანკირი წინასწარ განსაზღვრავს თინათინის საჭიროებებს და ყოველთვის აკმაყოფილებს მის მოთხოვნებს, სთავაზობს კლიენტზე მორგებულ პროდუქტებს. თინათინი ძალიან აფასებს ჩვენი ციფრული არხების მოქნილობას და ოპერაციითა უმეტესობას დისტანციურად ახორციელებს. საჭიროების შემთხვევაში იგი აგრეთვე უკავშირდება თავის პირად ბანკირს, რომელიც ყოველთვის მზად არის დახმარების გასაწევად ვაიბერის, ელ. ფოსტის ან ტელეფონის მეშვეობით. ამასთან, ყოველთვიური ხარჯების მონიტორინგისა და სამომავლო ფინანსების დაგეგმვისთვის თინათინი კარგად იყენებს ხარჯების ანალიზის პროგრამას, რომელიც ხელმისაწვდომია ინტერნეტ და მობილური საბანკო მომსახურების გზით.

„თიბისი ბანკი იდეალური პარტნიორია საქმიანი ადამიანებისთვის. მე ხშირად ვმოგზაურობ და ყოველთვის შემიძლია დავეყრდნო თიბისი ბანკის ინოვაციურ ციფრულ არხებს ჩემთვის საჭირო ოპერაციების შესასრულებლად. ამასთან, ვაღიარებ თიბისი ბანკის მძლავრ კორპორაციულ პასუხისმგებლობას საზოგადოების წინაშე. იმ წლების განმავლობაში, რაც მე მისი მომხმარებელი ვარ, მოწმე გავხდი მრავალი სოციალური პროექტისა, რომლებიც ბანკმა დააფინანსა. განსაკუთრებით მინდა გამოვყო ინოვაციური statusdonates.ge პლატფორმა, რომელიც 2017 წელს დაიწყო და ადამიანებს მათთვის სასურველი პროექტების მხარდაჭერის საშუალებას აძლევს“.

თინათინ რუხაძე

წარმატებული ქართველი ბიზნესმენი ქალი

„თიბისი ბანკი უდავო ლიდერია ციფრულ სეგმენტში. არ მახსოვს, ბოლოს როდის ვიყავი ფილიალში, რადგან ჩემი ყველა ოპერაცია შემიძლია განვახორციელო ონლაინ. მივესალმები ახალ ციფრულ პროდუქტს, თიბისი საფულეს, რომელიც ახლახან დაინერგა და მისი გამოყენება პირველივე დღიდან დავიწყე. ეს პროდუქტი საშუალებას მაძლევს, მობილური ტელეფონით, საკრედიტო ან სადებეტო ბარათების გამოყენების გარეშე, გადავიხადო, რაც გაცილებით სწრაფი და მოხერხებულია“.

გიგა პაიჭაძე

საქართველოს მთავრობის ადმინისტრაციის ელექტრონული მმართველობის განვითარების დეპარტამენტის უფროსი

მიგა პაიჭაძე

ჩვენი ციფრული საბანკო პროდუქტების ძლიერი მხარდამჭერი

გიგა პაიჭაძე თიბისი ბანკის მომსახურებით სარგებლობს 15 წელზე მეტ ხანს. იგი არის საქართველოს მთავრობის ადმინისტრაციის ელექტრონული მმართველობის განვითარების დეპარტამენტის უფროსი, ასევე „JumpStart Georgia“-ს საბჭოს წევრი, საქართველოს საზოგადოებრივ საქმეთა ინსტიტუტის ლექტორი და შავი ზღვის საერთაშორისო უნივერსიტეტის პროექტის მენეჯერი.

გადატვირთული განრიგის გამო მას არა აქვს ფილიალებში ვიზიტის დრო და ამიტომ აქტიურად იყენებს ჩვენს ციფრულ არხებს. ბატონი გიგა ჩვენი ინტერნეტ და მობილური საბანკო მომსახურებების აქტიური მომხმარებელია და ოპერაციების უმეტესობას ონლაინრეჟიმში ახორციელებს, მათ შორის – ანაბრის ანგარიშის გახსნას, ბარათების შეკვეთას, კომუნალური გადასახადების გადახდას, თანხების გადატანასა და ვალუტის გადაცვლას. მისი აზრით, ჩვენი სატელეფონო ცენტრების მომსახურება საუკეთესოა საქართველოში, განსაკუთრებით – ხმის ბიომეტრიული ამოცნობის სისტემის დანერგვის შემდეგ, რაც მომხმარებლის გაცილებით სწრაფად ამოცნობისა და თაღლითობის შემცირების საშუალებას იძლევა.

ბატონი გიგა ჩვენი მომხმარებლების ჯგუფის ერთ-ერთი ყველაზე აქტიური წევრია feedback-ზე, რაც გვებმარება ახალშემოღებული ციფრული პროდუქტების ტესტირებაში მომხმარებლისგან ღირებული მოსაზრებების მისაღებად. რადგან მომხმარებელთა საუკეთესო მომსახურება ჩვენი ბიზნეს მოდელის მნიშვნელოვანი ნაწილია, ძალიან ვაფასებთ კლიენტების მოსაზრებებსა და წინადადებებს, რათა დავხვეწოთ ციფრული პროდუქტები და სერვისები.

კორპორატიული და საინვესტიციო საბანკო მომსახურება

მიმოხილვა

თიბისი ბანკი წამყვანი კორპორატიული ბანკია საქართველოში და წარმოდგენილია ეკონომიკის ყველა მნიშვნელოვან სექტორში. ბოლო წლებში დავიწყეთ საბანკო მომსახურების „one stop shop“ პრინციპზე გადასვლა და საბანკო პროდუქტების სრული სპექტრის შეთავაზება, რომელთა შორისაა: სასესხო პროდუქტები, ვაჭრობის დაფინანსება და ფაქტორინგი, სახაზინო პროდუქტები, ფულადი სახსრების მართვა და ციფრული საბანკო მომსახურებები. ასევე ჩვენი შვილობილი კომპანიის, „თიბისი კაპიტალის“, მეშვეობით ჩვენ ვთავაზობთ კონსულტაციას კორპორატიულ ფინანსებში, სავალო და კაპიტალის ბაზრების პროდუქტებს, საბროკერო და კვლევით მომსახურებას.

ჩვენ კონკურენტებისგან გამოგვარჩევს კლიენტზე ორიენტირებული ბიზნეს მოდელი და საკონსულტაციო სერვისები, რომელთა მეშვეობით ჩვენი მაღალკვალიფიციური ბანკირები პოულობენ მომხმარებელზე მორგებულ გადაწყვეტილებებს და მათ რჩევას აძლევენ ფინანსური და კაპიტალის სტრუქტურის ოპტიმიზაციასთან დაკავშირებით. ეკონომიკის თითოეული სექტორისთვის გამოყოფილი გვყავს დარგის კარგად მცოდნე გუნდი, რომელიც დაკომპლექტებულია საშუალოდ 10 წლის გამოცდილების მქონე ექსპერტებით. ჩვენი პრიორიტეტია კლიენტებთან გრძელვადიანი ურთიერთობის დამყარება და მათთვის N1 პარტნიორ ბანკად ქცევა.

2017 წლის მაჩვენებლები

36.0%¹

კორპორატიული სესხების ბაზრის წილი

37.9%¹

კორპორატიული დეპოზიტების ბაზრის წილი

28.9%

კორპორატიული სესხების წილი მთლიან სესხებში

31.0%

კორპორატიული დეპოზიტების წილი მთლიან დეპოზიტებში

ც. 2,300 მომხმარებელი

სტრატეგია

**კაპიტალის ბაზრებისა და
საინვესტიციო საბანკო მომსახურების
უფრო სწრაფად განვითარება
საქართველოში და ჩვენი
ჩართულობის გაზრდა მთელ რეგიონში**

**საქართველოს რეგიონებისა
და ასევე საშუალო
კორპორატიული სეგმენტის
უკეთესად ათვისება**

**კორპორატიული კლიენტების
პენეტრაციის გაზრდა
სხვადასხვა სერვისისა და
პროდუქტების შეთავაზებით**

¹ საქართველოს ეროვნული ბანკის მიერ გამოქვეყნებული მონაცემების მიხედვით, 2017 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით; ამ კონტექსტში კორპორატიული ნიშნავს იურიდიულ პირებს.

2017 წლის ძირითადი მიღწევები

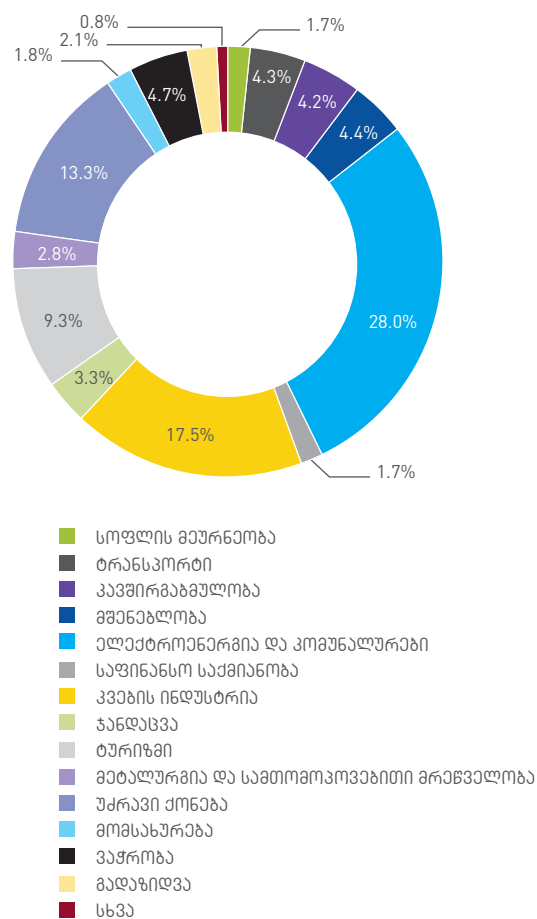
2017 წელს მნიშვნელოვან წარმატებას მიაღწიეთ. გასულ წელთან შედარებით სესხების პორტფელი გაიზარდა 20.0%-ით, 2,475 მილიონ ლარამდე, ხოლო ვაჭრობის დაფინანსების პორტფელი – 38.6%-ით, 1,589 მილიონ ლარამდე. ამავდროულად, ჩვენი დეპოზიტების პორტფელის წლიურმა ზრდამ მიაღწია 29.1%-ს და 2,429 მილიონ ლარამდე გაიზარდა. ამის შედეგად ჩვენმა ბაზრის წილმა მიაღწია 36.0% -ს, ხოლო იურიდიული პირების სესხებსა და დეპოზიტებში – 37.9%-ს.

კორპორატიული სეგმენტის სწრაფი ზრდა განაპირობებდა ახალი მსხვილი კლიენტების მოზიდვამ, რომლებიც წარმოადგენენ საქართველოს ბაზარზე არსებულ წამყვან კომპანიებს, როგორებიცაა: „კოკა-კოლა“, „მაკდონალდსი“, „ნიკორა“, „სილქნეტი“ და „ნოვა“. ჩვენი საქმიანობის შედეგები კიდევ უფრო გამყარდა რესპუბლიკა ბანკთან ინტეგრაციით და მისი ძირითადი მომხმარებლებისა და თანამშრომლების შენარჩუნებით. ამის შედეგად ჩვენი მომხმარებლების სიას დაემატნენ მაღალი დონის საერთაშორისო კლიენტები და საშუალო კორპორატიული სეგმენტი; გავაძლიერეთ ასევე ვაჭრობის დაფინანსების მიმართულება.

დიდ კორპორაციებში კაპიტალის ბაზრების პროდუქტებსა და კორპორატიულ საფინანსო-საკონსულტაციო მომსახურებაზე მოთხოვნის გაზრდის გამო სულ უფრო მნიშვნელოვანი სდება კომპლექსური საინვესტიციო საბანკო პროდუქტებისა და სერვისების შექმნა. ამავდროულად, კანონმდებლობისა და რეგულირების განვითარება კიდევ უფრო უწყობს ხელს საქართველოში კაპიტალის ბაზრების განვითარებას, რამაც, თავის მხრივ, უნდა შეუწყოს ხელი უფრო მეტი საერთაშორისო ინვესტორის მოზიდვას. ჩვენი მიზანია ამ შესაძლებლობის გამოყენება და საინვესტიციო საბანკო პროდუქტებისა და სერვისების ფართო სპექტრის შექმნა, რათა ჩვენი კლიენტებს დავეხმაროთ კორპორატიული მიზნების მიღწევასა და ბიზნესის განვითარებაში. 2017 წელს ჩვენ კიდევ უფრო გავაძლიერეთ საინვესტიციო საბანკო მომსახურება და ჩვენი შვილობილი კომპანიის ახალ დირექტორად დავინიშნეთ ირაკლი ელაშვილი. მას აქვს 15-წლიანი გამოცდილება საქართველოში, ასევე უნივერსალურ და საინვესტიციო ბანკებში. ჩვენ გავაფართოვეთ დილერების ჯგუფი და განვახლებთ „თიბისი კაპიტალის“ სტრატეგია მზარდი კაპიტალის ბაზრებიდან სარგებლის მისაღებად საქართველოსა და რეგიონში. „თიბისი კაპიტალი“ იყო „სილქნეტის“, „ნიკორას“ და „იმერეთი გრინერის“ ობლიგაციების ერთადერთი განმთავსებელი საჯარო და კერძო განთავსების მეშვეობით. „თიბისი კაპიტალმა“ კონსულტაცია გაუწია აგრეთვე „თეგეტა მოტორსს“ გლობალური საკრედიტო რეიტინგის მისაღებად.

ეკონომიკაში შეტანილი წვლილი

თიბისი ბანკი მნიშვნელოვან როლს ასრულებს საქართველოს ეკონომიკის ზრდაში ბაზრის წამყვანი მოთამაშეებისთვის დახმარების გაწევით: დაფინანსების ხელმისაწვდომობის, დაფინანსების წყაროების დივერსიფიკაციისა და საექსპერტო რჩევების მიცემის მეშვეობით.

„ლოპოტა სპა რეზორტი“

ქართული ტურიზმის მხარდაჭერა

„ლოპოტა სპა რეზორტი“ არის უნიკალური კურორტი, რომელიც მდებარეობს კავკასიის მთებით გარშემორტყმული ტბის პირას, კახეთის რეგიონის ცენტრში. საოცარი ხედები, მყუდრო ატმოსფერო და კომფორტული ინფრასტრუქტურა ყველა პირობას ქმნის მშვიდი დასვენებისათვის. სასტუმროში განთავსებულია 103 ლამაზად მოწყობილი ოთახი, სამი რესტორანი, ღამის კლუბი, ღია და დახურული საცუარო აუზები და დელუქსი სპა. იგი მომხმარებლებს აგრეთვე სთავაზობს ბევრ სხვადასხვა აქტივობას, მათ შორის: ცხენით ჯირითს, კვადროციკლების ტურებს, მინი გოლფსა და თევზაობას.

სასტუმრომ ფუნქციონირება დაიწყო 2008 წელს მხოლოდ შვიდი ოთახით. თიბისი ბანკმა ადრეული ეტაპიდანვე აქტიური დახმარება გაუწია კომპანიას. მას შემდეგ ჩვენი დახმარებით კურორტი სწრაფად იზრდება. მისი წლიური შემოსავალი 2008-დან 2016 წლამდე გაიზარდა 280,000 ლარიდან 12 მილიონ ლარამდე, რაც 60%-იანი წლიურ ზრდას შეადგენს. დაფინანსების გარდა, კომპანიას გავუწიეთ კონსულტაცია კაპიტალის გაზრდის შესახებ შემდგომი განვითარებისათვის. 2017 წელს კომპანიამ წარმატებით დაასრულა გარიგება საქართველოს სახელმწიფო საკუთრებაში არსებულ საპარტნიორო ფონდთან, რომლისგანაც 5.4 მილიონი აშშ დოლარი მიიღო. სასტუმრო აღნიშნულ თანხას გამოიყენებს კურორტის შემდგომი გაფართოებისათვის და ეს საშუალებას მისცემს 2018 წლისათვის გააორმაგოს ოთახების რაოდენობა, გაზარდოს ადგილობრივი და საერთაშორისო სტუმრების რაოდენობა 47,000 ადამიანიდან.

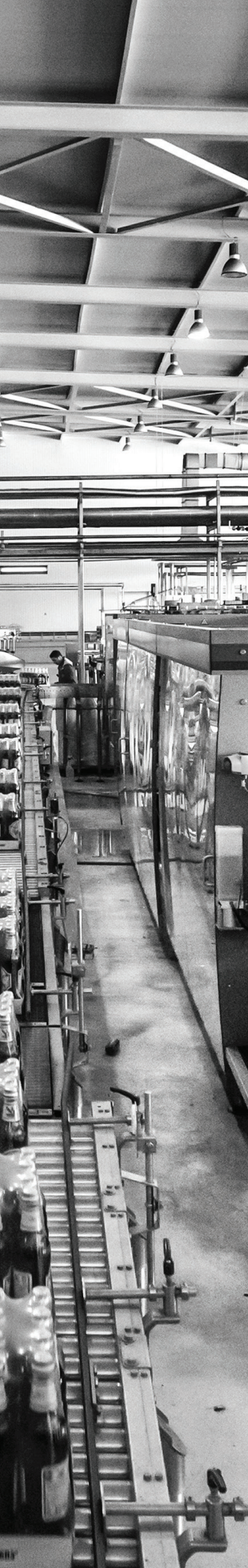

„დღეისათვის ქართული ლუდის კომპანიას თავისი პროდუქტების მხოლოდ მცირე ნაწილი გააქვს ექსპორტზე მეზობელ ქვეყნებში, მაგრამ მომავალში ვხედავთ ექსპორტის წილის გაზრდის დიდ პოტენციალს, რაც განპირობებულია ჩვენი პროდუქტების მაღალი ხარისხით. ჩვენი მიზანია, დავამკვიდროთ ჩვენი ბრენდი მთელ რეგიონში და გავხდეთ ქართული პროდუქტების ელჩები. გვჯერა, რომ თიბისი ბანკი გააგრძელებს ჩვენს მხარდაჭერას ჩვენი გამოწვევებით სავსე მოგზაურობისას“.

კახა კოტრიკაძე
ქართული ლუდის კომპანიის
გენერალური დირექტორი

კორპორატიული და საინვესტიციო საბანკო მომსახურება: ბიზნესქეისი

ქართული ლუდის კომპანია სასმელების წამყვანი მწარმოებელი

ქართული ლუდის კომპანია წამყვანი ადგილობრივი კომპანიაა, რომელიც აწარმოებს ლუდსა და არაალკოჰოლურ სასმელებს. მას თბილისთან ახლოს, სოფელ საგურამოში, აქვს თანამედროვე ევროპული მოწყობილობებით აღჭურვილი ქარხანა. კომპანიის პროდუქტები ზედაზენის მთის ძირიდან აღებული წყაროს წყლის გამოყენებით იწარმოება, რაც მათი წარმოებისთვის ძალიან მნიშვნელოვანი კომპონენტია. კომპანიის სხვადასხვა ბრენდს შორის „ზედაზენი“ ერთ-ერთი ყველაზე პოპულარულია ადგილობრივ ბაზარზე.

კომპანია თიბისი ბანკის მომხმარებელი გახდა 2012 წელს, როდესაც ის ამუშავდა. ჩვენი ფინანსური დახმარებით კომპანია მნიშვნელოვნად გაფართოვდა და დღეისათვის საქართველოს ბაზარზე ერთ-ერთი წამყვანი მოთამაშეა. 2016 წელს კომპანიამ გადაწყვიტა ახალ სეგმენტზე შესვლა და დაიწყო ნატურალური წვენების წარმოება. ჩვენი დაფინანსებით კომპანიამ ლუდსახარშის მასლობლად ააშენა ქარხანა, სადაც გადაამუშავებს ფერმერებისაგან მიღებულ ხილს. ახალი საწარმოო ხაზი ხელს შეუწყობს ეკონომიკის განვითარებას ახალი ქართული პროდუქტების წარმოებით, შექმნის სამუშაო ადგილებს და დაეხმარება სოფლის მეურნეობასაც.

MediClub Georgia

„აღფრთოვანებული ვარ თიბისი ბანკის გუნდის პროფესიონალური მიდგომით. თიბისი ბანკი დაფინანსებასთან ერთად გვთავაზობს კონსულტაციებს სხვადასხვა მიმართულებით: თუ როგორ მივაღწიოთ ოპტიმალურ ფინანსურ სტრუქტურას; ასევე გვთავაზობს სხვადასხვა სასარგებლო პროდუქტს, მათ შორის – სახელფასო და სახაზინო პროდუქტებს. თიბისი ბანკთან პარტნიორობით ჩვენ გვსურს კიდევ უფრო განვავითაროთ ჩვენი ბიზნესი და მაღალი ხარისხის მომსახურება გავუწიოთ ჩვენს საზოგადოებას“.

ნუგზარ აბრამიშვილი

„მედიქლაბტორჯიას“
გენერალური დირექტორი

„მედიკლაბტორჩია“

მაღალი ხარისხის ჯანდაცვის მომსახურება

„მედიკლაბტორჩია“ (MCG) სამედიცინო მომსახურების წამყვანი მიმწოდებელია საქართველოში. მისი დაწესებულებები მსოფლიოს წამყვანი მწარმოებლების უახლესი ტექნოლოგიებით არის აღჭურვილი. MCG 1999 წელს დაარსდა და საერთაშორისო ჰოლდინგის ნაწილია, რომლის მიზანია მაღალი ხარისხის სამედიცინო მომსახურების გაწევა სამხრეთ კავკასიაში. კომპანია ორ სტრატეგიულ ბიზნესსფეროზე მოიცავს: მრავალფუნქციურ კლინიკასა და სასწავლო რესურსცენტრს.

- MCG-ის კლინიკა მომსახურების სრულ სპექტრს სთავაზობს თავის მომხმარებლებს, მათ შორის: პირადი ექიმის, პედიატრის, თერაპევტის, კარდიოლოგის, სარეაბილიტაციო მომსახურებას, ქირურგიულ და საერთაშორისო დონის გადაუდებელ სამედიცინო დახმარებას. კლინიკა აღჭურვილია სამი ქირურგიული კაბინეტით და აქვს ინდივიდუალური და საერთო სამედიცინო პალატები (ჯამში 55 საწოლი).
- სასწავლო რესურსცენტრი, ტრინინგცენტრი, 2004 წელს დაფუძნდა როგორც MCG-ის შემადგენელი ნაწილი და უზრუნველყოფს CPR/პირველადი დახმარებისა და გადაუდებელი დახმარების ტრენინგის პროგრამებს MCG-ის თანამშრომლებისა და გარე კონტრაქტორებისათვის.

MCG აკრედიტებულია საერთაშორისო ერთობლივი კომისიის (JCI) მიერ, რომელიც საერთაშორისო ორგანიზაციაა და ფუნქციონირებს 100-ზე მეტ ქვეყანაში, რათა გააუმჯობესოს პაციენტების უსაფრთხოება და ჯანდაცვის ხარისხი. JCI-ის აკრედიტაცია ჯანდაცვის სფეროში „ოქროს სტანდარტად“ მიიჩნევა მსოფლიო მასშტაბით. MCG არის საქართველოში პირველი კლინიკა, რომელმაც აკრედიტაცია JCI-სგან მიიღო.

2011 წელს თიბისი ბანკი გახდა MCG-ის პარტნიორი და ხელი შეუწყო კომპანიას გაფართოებაში. თიბისი ბანკმა ევროპის რეკონსტრუქციისა და განვითარების ბანკთან ერთად (EBRD) გასცა სინდიცირებული სესხი ახალი შენობის შეძენისა და რენოვაციისათვის, კლინიკისათვის მაღალი ხარისხის მოწყობილობების შესაძენად. მას შემდეგ ჩვენ მჭიდროდ ვთანამშრომლობთ კომპანიასთან, დავხმარებთ მას საბრუნავი კაპიტალის დაფინანსებაში და მივაწოდებთ აგრეთვე სხვა საოპერაციო პროდუქტებს.

მიკრო, მცირე და საშუალო საწარმოების საგმენტი

2017 წლის ძირითადი მაჩვენებლები

ახლად დარეგისტრირებული იურიდიული პირების

63%¹

ირჩევს თიბისი ბანკს

21.6%

MSME -ის წილი მთლიან სესხებში

13.1%

MSME -ის წილი მთლიან დეპოზიტებში

92.0%²

განტვირთვის კოეფიციენტი MSME სეგმენტზე

1 2017 ფინანსური წლის მონაცემები, წყარო: www.napr.gov.ge, საჯარო რეგისტრის ეროვნული სააგენტო

2 დისტანციურ არხებში განხორციელებული ტრანაზაქციების შეფარდება მთლიან ტრანაზაქციებთან, გარდა ნაღდი ფულით შესრულებული ოპერაციებისა

იხ. ჩვენი ბიზნესქეისები გვ. 44-დან

მიმოხილვა

მიკრო, მცირე და საშუალო საწარმოების (MSME) სეგმენტში ვემსახურებით ბანკის იმ ბიზნესკლიენტებს, რომლებიც არ შედიან ჩვენს კორპორატიულ პორტფელში. ვამაყობთ, რომ მიკრო, მცირე და საშუალო საწარმოებისთვის (MSME) საქართველოში წამყვანი ბანკი ვართ არა მარტო სესხისა და დეპოზიტების პორტფელთა სიდიდით, არამედ იმითაც, რომ თიბისი ბანკი არის მიკრო, მცირე და საშუალო საწარმოების (MSME) N1 არჩევანი. საქართველოში ახლადარეგისტრირებული იურიდიული პირების 63% პარტიონად თიბისი ბანკს ირჩევს. ამას კი მივალწიეთ ჩვენს მომხმარებელთა საჭიროებების წინა პლანზე წამოწევით. თიბისი ბანკი გამოირჩეულია საუკეთესო მომსახურებით, ინოვაციური შეთავაზებებითა და არაფინანსური მომსახურებების ფართო სპექტრით.

სტრატეგია

**საუკეთესო საბანკო
მომსახურების კიდევ უფრო
გაუმჯობესება**

**ბიზნესის მხარდაჭერის
პროგრამის კიდევ უფრო
განვითარება**

**ყურადღების გამახვილება
დიფიტალიზაციაზე ჩვენი
მრავალარხიანი პლატფორმის
კიდევ უფრო გაფართოებით**

ძირითადი მიღწევები

მიკრო, მცირე და საშუალო საწარმოების (MSME) სეგმენტში ჩვენი სესხის პორტფელი გასული წლის განმავლობაში 14.2%-ით, 1,845 მილიონ ლარამდე, გაიზარდა, რაც მთლიანი სესხის პორტფელის 21.6%-ს შეადგენს. 2017 წელს დეპოზიტების პორტფელი გაიზარდა 23.6%-ით, 1,028 მილიონ ლარამდე, რაც მთლიანი დეპოზიტების პორტფელის 31.1%-ს შეადგენს.

თბილისი ბანკი აგრძელებს ახალი მიკრო, მცირე და საშუალო ზომის საწარმოების (MSME) მოზიდვას და ზრდის მომხმარებლების რაოდენობას. 2017 წლის ბოლოსთვის ჩვენ ვემსახურებოდით დაახლოებით 110,000 MSME კლიენტს. მიკრო, მცირე და საშუალო საწარმოებისთვის (MSME) საბანკო მომსახურების გასაძლიერებლად და მეტი კომფორტისათვის ჩვენ მათ ვთავაზობთ digital onboarding-ს, რომ პოტენციურმა კლიენტმა შეძლოს აპლიკაციის შევსება და მიმდინარე ანგარიშის გახსნა ბანკის ფილიალში მიუსვლელოდ (www.businessregistration.ge). იმ შემთხვევაში, თუ კლიენტი მოსურვებს დოკუმენტების ადგილზე მიღებას, ყველა საბუთს მივაწვდით ეკოლოგიურად უსაფრთხო ავტომობილით. ამასთან, ჩვენი წამყვანი მრავალარხიანი პლატფორმა კლიენტებს საშუალებას აძლევს, შეადგალონ ოპერაციათა უმეტესობა დისტანციურად, რის შედეგადაც 2017 წლის ბოლოს ჩვენი განკუთრების კოეფიციენტი 92.0%-ს მიაღწია.

ჩვენ აგრეთვე აქტიურად ვთანამშრომლობთ სახელმწიფო პროგრამასთან „წარმოვე საქართველოში“, რომლის მიზანია სოფლის მეურნეობის, მრეწველობისა და ტურიზმის მხარდაჭერა. პროგრამის ფარგლებში მსესხებლებს შეუძლიათ განაცხადის შეტანა სახელმწიფო სუბსიდირებაზე სამუდავო პერიოდის განმავლობაში საპროცენტო ხარჯის შესამცირებლად. წელს ჩვენ დავიწყეთ ინოვაციური პროგრამა „სტარტაპერიც“, რომლის ფარგლებშიც დამწყები კომპანიების წვდომას უზრუნველყოფთ საბანკო დაფინანსებაზე. პროგრამა მოიცავს ინტენსიურ არაფინანსურ დახმარებასაც, როგორიცაა: ტრენინგები, მასტერკლასები, ინდივიდუალური კონსულტაციები ახალი კომპანიებისათვის და გაშუქება მედიასაშუალებებით. ამასთან, მონაწილე კომპანიები იღებენ სპეციალურ შეთავაზებებს თიბისი ბანკისა და მისი პარტნიორებისაგან. პროგრამა ძალიან წარმატებული გამოდგა და 2017 წლის ბოლოს 13,000 კომპანიამ მიიღო მონაწილეობა „სტარტაპერიცში“. ჩვენ გავცეთ 168 სესხი 21 მილიონი ლარის ოდენობით.

MSME სემგენის საქმიანობის ძლიერი შედეგები განაპირობა ჩვენმა უწყვეტმა ძალისხმევამ, რომელიც მიმართულია მომხმარებელს შევთავაზოთ ინოვაციური პროდუქტები და სერვისები. ამასთან, ჩვენ ერთადერთი ბაზკი ვართ საქართველოში, რომელიც კლიენტებს სთავაზობს ბიზნესის მხარდაჭერის პროგრამას, რომელიც მოიცავს ტრენინგს, სემინარებსა და ინდივიდუალურ კონსულტაციებს. 2017 წელს 4,400-მდე კომპანიამ მიიღო მონაწილეობა ისეთ ტრენინგებში, როგორებიცაა: ბიუჯეტირება და ანალიზი, ინოვაციების მენეჯმენტი, დაბეგვრა, ციფრული მარკეტინგი და ფინანსური ანგარიშგების საერთაშორისო სტანდარტები (ფასს-ები). ეს ტრენინგები აწვდის ჩვეს კლიენტებს აუცილებელ ცოდნასა და უნარებს ბიზნესის სფეროში, რაკ ხელს უწყობს მათ, დახვეწონ

თავიანთი ბიზნესი და გახდნენ უფრო წარმატებულნი. ჩვენი მიზანია, რომ კლიენტებისთვის გავხდეთ არა მხოლოდ მომსახურე ბანკი, არამედ ბიზნესპარტნიორიც.

საქართველოს შემოსავლების სამსახურთან თანამშრომლობით შევქმენით ბიზნესის რუკა (www.businessmap.ge), რაც კარგი ბენიშარკინგის საშუალებაა კომპანიებისათვის. ჩვენ გვახალისებთ დიდი მოცულობის საჯარო მონაცემები და შევქმენით ონლაინ ბიზნესრუკა, სადაც კომპანიებს შეუძლიათ თავიანთი საქმიანობის შედეგები შეაფასონ კონკურენტებთან შედარებით რაიონის ან ქალაქის მიხედვით მთელი ქვეყნის მასშტაბით. ბიზნესის რუკა შეიცავს შემდეგ მაჩვენებლებს: შემოსავალს, ხარჯებს, თანამშრომელთა რაოდენობასა და ხელფასს.

2017 წლის ნოემბერში ჩავატარეთ მეორე წლიური ბიზნესდაჯილდოების ცერემონია, რომელსაც 700 მონაწილე დაესწრო. წელს გამარჯვებულები გამოვავლინეთ შვიდ კატეგორიაში. ჩვენ ვცდილობთ აღმოვაჩინოთ და წავახალისოთ წარმატებული ქართული ბიზნესები და ხელი შევუწყობთ მეწარმეობის განვითარებას საქართველოში. ღონისძიება საკმაოდ წარმატებული აღმოჩნდა და ინტერნეტით ნახა 5.3 მილიონმა მომხმარებელმა.

„აიბი მთიები“

ახალი ტალანტის აღზრდა

„აიბი მთიები“ ერთ-ერთი პიონერი კერძო საშუალო სკოლაა საქართველოში. 1995 წლიდან ის გამოირჩევა აკადემიური პროგრამის მაღალი სტანდარტებით, კვალიფიციური მასწავლებლებითა და თანამედროვე ინფრასტრუქტურით.

სკოლა შეიქმნა იმ მოწოდებით, რომ დამკვიდრებინა ახალი სტანდარტი და შეექმნა სწავლებისათვის შესაბამისი გარემო. როდესაც ის დაარსდა, მშობლების მცირე რაოდენობამ ანდო შვილები დამწყებ სკოლას, მაგრამ დღეს მას მაღალი რეიტინგი აქვს და ჰყავს 1,200-ზე მეტი მოსწავლე. სკოლის დამფუძნებელი აქტიურად ცდილობს საგანმანათლებლო პროგრამის მუდმივ გაუმჯობესებას. გერმანელ აქციონერ „აიბი“-სთან (IB) თანამშრომლობით სკოლის მასწავლებლები რეგულარულად მონაწილეობენ ტრენინგის გაცვლით პროგრამებში, რათა აიმაღლონ კვალიფიკაცია და შეითვისონ სწავლების ახალი პრაქტიკა. სკოლაზე მოთხოვნის ზრდის გამო „აიბი მთიებმა“ გადაწყვიტა ინვესტირება ინფრასტრუქტურაში, რათა გაეზარდა მოსწავლეთა რაოდენობა და შეექმნა თანამედროვე ტექნოლოგიებით აღჭურვილი საკლასო ოთახები.

თიბისი ბანკისთვის ეს არ იყო მხოლოდ შემდგომი კომერციული სესხი, არამედ საგანმანათლებლო სისტემის განვითარებაში მონაწილეობის მიღების შესაძლებლობა. 2012-2016 წელს „აიბი მთიებმა“ თიბისი ბანკისგან მიღებული დაფინანსებით განაახლა თავისი არსებული ნაგებობები და ააშენა 2,000 მ² ფართობის მქონე ახალი კამპუსი, რომელიც სრულად არის აღჭურვილი უახლესი ლაბორატორიითა და საინფორმაციო ტექნოლოგიებით. „აიბი მთიები“ ერთ-ერთი იშვიათი სკოლაა საქართველოში, სადაც დამკვიდრებულია უსაფრთხოებისა და ხარისხის მართვის უმაღლესი სტანდარტები. მას მიღებული აქვს OHSAS 18001:2007 და ISO 9001:2015 სერტიფიკატები.

„გრძელვადიანი ურთიერთობა თიბისი ბანკთან ჩვენ 2003 წელს დავიწყეთ. თიბისი ბანკი იმიტომ ავირჩიეთ, რომ დარწმუნებულნი ვიყავით, თიბისი ბანკის გუნდს ესმის განათლების მნიშვნელობა საქართველოში და გვერდში დაგვიდგებოდა წარმატების მისაღწევად“.

ნინო ჩიკვაძე

„აიბი მთიების“ დამფუძნებელი და დირექტორი

A black and white photograph of a person crossing a suspension bridge. The bridge is made of wooden planks and cables, stretching across a deep valley with a dense forest below. The person is wearing a cap, a light-colored shirt, and a harness, and is captured in mid-stride. The sky is filled with clouds. In the top left corner, there is a dark, out-of-focus structure, possibly part of a building or another bridge.

„თიბისი ბანკმა ახლახანს დაიწყო თავისი სტარტაპერის პროგრამა, რომლის მიზანია ფინანსური დახმარების გაწევა დამწყები კომპანიებისათვის და მეწარმეობის წახალისება. ამიტომ, როდესაც გავვიჩნდა ბიზნესის დაწყების იდეა და დავჭირდა დაფინანსება, გადავწყვიტეთ მიგვემართა სტარტაპერისთვის“.

X-პარკის ერთ-ერთი დამფუძნებელი

მიკრო, მცირე და საშუალო საწარმოების სეგმენტები: ბიზნესქეისი

X-პარკი

გართობის ახალი ფორმა

ბოლო წლებში საქართველო შევიდა Condé Nast Traveler-ის, Vogue-ის და Lonely Planet-ის აუცილებლად სანახავი ადგილების სიაში. ერთ დროს დამალული საგანძური ახლა უკვე საერთაშორისო ყურადღების ცენტრშია. ტურისტების ყოველწლიურმა ზრდამ ქვეყანაში განაპირობა ტურიზმის განვითარება, რაც მომხმარებელს გართობის სხვადასხვა საშუალებას სთავაზობს. სამმა გამოცდილმა ენთუზიასტმა გადაწყვიტა, შეექმნა ქვეყანაში ერთადერთი დიდმასშტაბიანი სათავგადასავლო პარკი დუშეთის რაიონის სოფელ თვალისში.

X-პარკი სტუმრებს სთავაზობს ამაღლევებელ და დაუვინყარ, ადრენალინით აღსავსე შთაბეჭდილებებს. პარკი 7,000 კვადრატულ მეტრ ტერიტორიაზეა მოწყობილი და აღჭურვილია სათავგადასავლო ბილიკებით ჰაერში და მიწაზე. სტუმრებს შეუძლიათ სხვადასხვა სირთულის მქონე არსებული ოთხი მარშრუტიდან აირჩიონ ერთ-ერთი. პარკი დაინტერესებს ექსტრემალური სპორტის მოყვარულებს, მისი გამოყენება შესაძლებელია გუნდური ღონისძიებების ჩასატარებლადაც.

დამფუძნებლებს X-პარკის შექმნის იდეა გაუჩნდათ მას შემდეგ, რაც წარმატებას მიაღწიეს ჯომარდობის კლუბის მეშვეობით. X-პარკისათვის საჭირო იყო მნიშვნელოვანი წინასწარი ინვესტიციის განხორციელება უსაფრთხოებისა და სხვა აუცილებელი მოწყობილობების შესაძენად. თიბისი ბანკმა 2017 წლის მარტში გასცა სესხი 100,000 აშშ დოლარის ოდენობით და X-პარკმა ამუშავდა 2017 წლის აგვისტოში. გახსნიდან მალე პარკი ძალიან პოპულარული გახდა და უკვე მრავალი სტუმარი ჰყავს.

მიკრო , მცირე და საშუალო საწარმოების სემინტები: ბიზნესქეისი

ნადია კანდელაკი

წარმატებული ქალი სოფლის მეურნეობაში

სოფლის მეურნეობა საქართველოში ერთ-ერთი უძველესი და გავრცელებული დარგია, რომელშიც მოსახლეობის დიდი ნაწილია ჩართული. სოფლის მეურნეობაში უმეტესად მამაკაცები არიან დასაქმებული, ქალი ფერმერი კი ძალზე იშვიათია. ნადია კანდელაკი გამბედავი ქალია, რომელმაც გადაწყვიტა სოფლის მეურნეობაში ჩართვა და ფერმის მოწყობა.

2013 წელს ქალბატონმა ნადიამ მიმართა თიბისი ბანკს თავისი ფერმის გაფართოების დასაფინანსებლად. იმავდროულად, მას კუთვნილებაში ჰქონდა გარკვეული მიწის ნაკვეთი, ბაღები, ვენახები, ფუტკრის სკები და პირუტყვი. მან გადაწყვიტა ფუტკრის სკების რაოდენობის გაზრდა, რადგან მოთხოვნა ბუნებრივ თაფლზე დიდი იყო და დარგიც – საკმაოდ მოგებიანი. მან იყიდა პირუტყვიც და გააფართოვა რძის წარმოება. ქალბატონი ნადია არის ძალიან შრომისმოყვარე და ფერმას თვითონ უძღვება. რადგან ფერმის გაფართოების პირველი პროექტი წარმატებული აღმოჩნდა, მან გადაწყვიტა ბიზნესის კიდევ უფრო გაფართოება. 2016 წელს თიბისი ბანკმა ნადიას მისცა თანხა, რომელიც მას სჭირდებოდა ვენახის გასაშენებლად და ღვინის მარნის ასაგებად. წელს მან თავის მარანში პირველი მოსავალი დაწურა. ნადიას წარმატებული ბიზნესსაქმიანობა წამახალისებელია ქალებისათვის, რომ იყვნენ უფრო აქტიურები და ჩაერთონ მეწარმეობაში. თიბისი ბანკი მხარს უჭერს ბიზნესში ქალებს და აქვს სპეციალური პროგრამა, რომლის მიზანია ქალების სტარტაპების დაფინანსება.

„როდესაც 2013 წელს ჩემი ფერმის გაფართოება დავიწყე, ფინანსურ პარტნიორად თიბისი ბანკი ავირჩიე. პირველივე დღიდან ვგრძნობდი თიბისი ბანკის მზრუნველ დამოკიდებულებას. ისინი ცდილობდნენ ჩემი ფინანსური საჭიროებების გათვალისწინებას და ძალისხმევა არ დაუშურებიათ ჩემი ბიზნესის წარმატებისათვის“.

ნადია კანდელაკი
ფერმერი

შვილობილი კომპანიები

ადგილობრივი ოპერაციები

„თიბისი ლიზინგი“

„თიბისი ლიზინგი“ საქართველოში წამყვანი სალიზინგო კომპანიაა ბაზრის 74.3%-იანი წილით¹. 2017 წლის ბოლოს „თიბისი ლიზინგის“ პორტფელი დაახლოებით 145 მლნ ლარს შეადგენდა, მომხმარებელთა რაოდენობა კი იყო 2,150-მდე, გაფორმდა 3,450-მდე აქტიური სალიზინგო შეთანხმება.

2017 წელს კომპანიას თავის ისტორიაში ერთ-ერთი ყველაზე წარმატებული წელი ჰქონდა. „თიბისი ლიზინგმა“ ორი ახალი პროდუქტი წარმოადგინა: მეორადი ავტომანქანების დაფინანსება სავალო სეგმენტისათვის (პროდუქტის დასახელებაა „სტარტო“) და სრული მომსახურების საოპერაციო ლიზინგი როგორც კორპორატიული, ასევე ინდივიდუალური კლიენტებისათვის. ჩვენ დავამატეთ შეთავაზებების სიას ასევე საკონსულტაციო მომსახურება.

ამასთან, „თიბისი ლიზინგმა“ გააძლიერა თანამშრომლობა ბანკთან და დაიწყო თავისი პროდუქტების გაყიდვა თიბისი ბანკის MSME-მომხმარებლებზე ბანკის არხების მეშვეობით. ამის შედეგად, MSME-კლიენტებთან გაფორმებული საიჯარო ხელშეკრულებების მოცულობამ რეკორდულად მაღალ მაჩვენებელს – 125 მლნ ლარს მიაღწია.

„თიბისი ფეი“

„თიბისი ფეი“ სწრაფად და ადვილად გადახდის ალტერნატივებს სთავაზობს ადამიანებს თვითმომსახურების ტერმინალების ქსელის მეშვეობით ქვეყნის მასშტაბით 24 საათის განმავლობაში. დღეში მომხმარებლებს შეუძლიათ სხვადასხვა ოპერაციის განხორციელება, მათ შორის: კომუნალური ან სახელმწიფო მომსახურების გადახდა, ფულის შეტანა საკუთარ ანგარიშზე, სესხის თანხის გადახდა, მოხილურის ბალანსის შევსება და მრავალი სხვა.

2017 წლიდან დაწყებული ნაღდი ფულით გადახდის შესაძლებლობასთან ერთად ჩვენი თვითმომსახურების ტერმინალები აღიჭურვა ბარათის წამკითხველებითა და pin pad-ით, რაც მომხმარებლებს შესაძლებლობას აძლევს, გადაიხადონ როგორც ნაღდი ფულით, ისე საკრედიტო/სადებეტო ბარათებით. ჩვენ დავიწყეთ აგრეთვე ტერმინალების გამოყენება სწრაფი, წინასწარ დამტკიცებული სესხების გასაცემად თიბისი ბანკის კლიენტებისათვის. 2017 წელს „თიბისი ფეიმ“ განაახლა თავისი ონლაინგადახდის პლატფორმა (www.tbcpay.ge), რომელსაც იგივე ფუნქციები აქვს, რაც თვითმომსახურების ტერმინალებს, თუმცა მომხმარებელს სთავაზობს გაცილებით გაუმჯობესებულ მომსახურებას.

„თიბისი კაპიტალი“

„თიბისი კაპიტალი“ თიბისი ბანკის საკუთრებაში არსებული შვილობილი კომპანიაა, რომელიც საინვესტიციო საბანკო მომსახურებას ეწევა. 2017 წელს „თიბისი კაპიტალი“ გახდა თიბისი ბანკის კორპორატიული და საინვესტიციო საბანკო მომსახურების ფრენჩაიზის შემადგენელი ნაწილი. მისი საქმიანობის ძირითადი მიმართულებაა კორპორატიული საკონსულტაციო მომსახურება, სავალო და კაპიტალის ბაზრები, საბროკერო მომსახურება და კვლევა. „თიბისი კაპიტალი“ ასევე არის საქართველოს საფონდო ბირჟის აქციონერი და აქტიურ როლს ასრულებს მისი ინფრასტრუქტურის განვითარებაში.

სხვა ადგილობრივი შვილობილი კომპანიები

ჯგუფი მოიცავს ასევე შემდეგ შვილობილ კომპანიებს:

- ▶ **გაერთიანებული საფინანსო კორპორაცია** არის საქართველოში ყველაზე დიდი ბარათების საპროცესინგო ცენტრი, ემსახურება ცხრა ბანკს, ხუთ ფინანსურ ინსტიტუტსა და ერთ ლოიალობის კომპანიას. იგი უზრუნველყოფს მომსახურების სრულ სპექტრს, VISA International-ისა და MasterCard Worldwide-ის წესების შესაბამისად და გადახდის ბარათის მონაცემების უსაფრთხოების სტანდარტების დაცვით.
- ▶ **უძრავი ქონების მართვის ფონდი** და მალი მართავენ ქონებას, რომელიც თიბისი ბანკმა დაისაკუთრა გასაყიდად.
- ▶ **საბანკო სისტემების მომსახურების კომპანია** უზრუნველყოფს ბანკომატების, ტერმინალებისა და სხვა ელექტრონული საბანკო სისტემების კომპიუტერული ტექნიკისა და პროგრამული უზრუნველყოფის ექსპლუატაციას.

საერთაშორისო ოპერაციები

თიბისი ბანკის ოპერაციების უმეტესობა საქართველოში ხორციელდება (მთლიანი აქტივების 99.7%), თუმცა გვაქვს ორი საერთაშორისო შვილობილი კომპანია: ერთი – ზერბაიჯანში და ერთი – ისრაელში.

„თიბისი ინვესტი“

„თიბისი ინვესტი“ არის ისრაელში თიბისი ბანკის წარმომადგენლობითი ოფისი, რომელიც შუამავლის როლს ასრულებს იქაურ კლიენტებთან და მათ სთავაზობს ინფორმაციას პროდუქტების, საკომისიოსა და საპროცენტო განაკვეთების შესახებ.

¹ შიდა შეფასებებზე დაყრდნობით

„თიბისი კრედიტი“

„თიბისი კრედიტი“ არასაბანკო ორგანიზაციაა, რომელიც აზერბაიჯანში 1999 წლიდან ფუნქციონირებს. იგი ძირითადად აქცენტს აკეთებს მცირე და საშუალო საწარმოებზე, სამომხმარებლო და იპოთეკური სესხების სექტორებზე. თიბისი ბანკი 2008 წლიდან ფლობს „თიბისი კრედიტის“ 75%-ს. „თიბისი კრედიტის“ სესხის მთლიანი პორტფელი 2017 წლის 31 დეკემბერს შეადგენდა 16.3 მლნ აშშ დოლარს. აქედან მცირე და საშუალო საწარმოებზე მოდიოდა 49.3%, ხოლო სამომხმარებლო და იპოთეკურ სესხებზე – 36.7% და 14.0%, შესაბამისად.

ძირითადი რისკები და გაურკვევლობები

თიბისი ბანკის სტრატეგიის მნიშვნელოვანი ნაწილია რისკების მართვა. რისკების ეფექტურად მართვის წინაპირობას წარმოადგენს რისკების იდენტიფიცირება წარმოქმნის პროცესში. ქვემოთ აღწერილია ის ძირითადი რისკები და გაურკვევლობები, რომლებმაც შესაძლოა უარყოფითი გავლენა მოახდინონ თიბისი ბანკის საქმიანობის შედეგებზე, ფინანსურ მდგომარეობასა და პერსპექტივაზე. ჩამოთვლილი რისკების გარდა ბანკის საქმიანობის შედეგებზე შესაძლებელია ზეგავლენა მოახდინოს სხვა დამატებითმა რისკებმაც, მათ შორის ჯერ კიდევ უცნობმა რისკებმა, რომლებიც მომავალში წარმოიქმნება. რისკის მართვის პრაქტიკის შესახებ დეტალური ინფორმაცია მოცემულია 58-71 გვერდებზე.

სამეთვალყურეო საბჭოს ჩამოყალიბებული აქვს ძირითადი რისკების შეფასების მოქნილი მექანიზმი, რომელიც თიბისი ბანკის გრძელვადიანი საქმიანობის შეფასების საფუძველზე განსაზღვრავს ბანკის შესაძლებლობას, განაგრძოს ოპერაციები და შეასრულოს მის მიერ დასახული მიზნები.

1. ძირითადი რისკები

ჯგუფის წინაშე დგას სავალუტო კურსის ცვლილებით გამოწვეული საკრედიტო რისკი, რადგან ჯგუფის სესხების პორტფელის დიდი ნაწილი დენომინირებულია უცხოურ ვალუტაში

ლარის კიდევ უფრო გაუფასურება ერთ-ერთი მნიშვნელოვანი რისკია, რამაც შეიძლება უარყოფითი გავლენა იქონიოს პორტფელის ხარისხზე, თიბისი ბანკის ბალანსში არსებული უცხოური ვალუტის მაღალი წილის გამო. არაპეჯირებულ მსესხებლებს შეიძლება ვალის ტვირთი უფრო მეტად დააწვეთ, როდესაც გაიზრდება უცხოურ ვალუტაში დენომინირებული მათი ვალდებულებები.

რისკის აღწერა

თიბისი ბანკის სესხების მნიშვნელოვანი წილი (და მთლიანად საქართველოში საბანკო სექტორის სესხების დიდი წილი) დენომინირებულია უცხოურ ვალუტაში, უმეტესად აშშ დოლარში. 2017 წლის 31 დეკემბერს, საქართველოს ეროვნული ბანკის ანგარიშის მიხედვით, უცხოურ ვალუტაში დენომინირებული სესხების წილი მთლიან საბანკო სექტორში შეადგენდა 58.1% -ს¹. იმავე თარიღით ჯგუფის მთლიანი სესხებისა და კლიენტებზე გაცემული ავანსების (სესხის გაუფასურების რეზერვების დაკლებამდე) 59.7% დენომინირებული იყო უცხოურ ვალუტაში.

მომხმარებელთა დიდი ნაწილის შემოსავალი წარმოდგენილია აშშ დოლარში, საზღვარგარეთიდან ფულადი გზავნილების ან ბიზნესმსესხებლების შემთხვევაში, ექსპორტის გამო. მიუხედავად ამისა, მომხმარებლები შეიძლება არ იყვნენ დაცულნი ლარის გაცვლითი კურსის მნიშვნელოვანი მერყეობისგან სესხის ვალუტის მიმართ.

2017 წელს USD/GEL სავალუტო კურსი გამყარდა გასულ წელთან შედარებით 2.1%-ით, რაც განაპირობა ძირითადი სავაჭრო პარტნიორების ვალუტების შედარებითმა სტაბილურობამ და გარედან შემოსული ნაკადების მნიშვნელოვანმა ზრდამ. წლის განმავლობაში USD/ GEL გაცვლითი კურსის მერყეობა გამოწვეა თავისუფალმა სავალუტო გაცვლითი კურსის რეჟიმმა და საქართველოს მცირე სავალუტო ბაზრმა. თუმცა მერყეობის ამპლიტუდა მისაღებ დიაპაზონში დარჩა.

საქართველოს ეროვნული ბანკი ეფექტურად მოქმედებს თავისი მიზნობრივი ინფლაციის ჩარჩოს ფარგლებში. თუმცა ლარის კურსი კვლავ თავისუფლად განისაზღვრება და მრავალი შიდა თუ გარე ფაქტორის გავლენას განიცდის, რამაც ზოგჯერ შეიძლება გამოიწვიოს ლარის გაუფასურება აშშ დოლართან მიმართებაში.

რისკის მითიგაცია

განსაკუთრებული ყურადღება ეთმობა სავალუტო კურსის ცვლილებით გამოწვეულ საკრედიტო რისკს, რადგან სესხების პორტფელის დიდი ნაწილი უცხოურ ვალუტაშია დენომინირებული. ხშირად ხორციელდება სავალუტო კურსის გაუფასურების მონიტორინგი, რათა საჭიროების შემთხვევაში მოხერხდეს სამოქმედო გეგმის სწრაფი განხორციელება. სავალუტო კურსის გარკვეული გაუფასურების მიმართ მდგრადობა გათვალისწინებულია დაკრედიტების სტანდარტებშიც, რაც გულისხმობს ვალუტის გაუფასურების რისკის ბუფერის გათვალისწინებას არაპეჯირებულ მომხმარებლებისათვის. ამასთან, თიბისი ბანკი მნიშვნელოვან კაპიტალს ფლობს სავალუტო კურსის ცვლილებით გამოწვეული საკრედიტო რისკისგან დასაცავად. ვალუტის ბოლოდროინდელი მერყეობის შედეგად მიღებული გამოცდილებისა და ცოდნის გათვალისწინებით თიბისი ბანკს აქვს უნარი, რომ დროულად განახორციელოს წარმოქმნილი სავალუტო კურსის გაუფასურების რისკის მითიგაცია.

2017 წელს ძალაში შევიდა კანონი, რომლის მიზანია უცხოურ ვალუტაზე ეკონომიკის დამოკიდებულების შემცირება, და რომლის მიხედვითაც 100,000 ლარზე ნაკლები ოდენობით სესხი მხოლოდ ადგილობრივ ვალუტაში უნდა გაიცეს.

ამ და სხვა ინიციატივების გავლენით თიბისი ბანკის საცალო სეგმენტის პორტფელში უცხოურ ვალუტაში დენომინირებული სესხების წილი 2016 წლის ბოლოს არსებული 58.1%-დან 49.3%-მდე შემცირდა 2017 წლის ბოლოსთვის.

2. ძირითადი რისკი

ჯგუფის საქმიანობის შედეგები შეიძლება საფრთხის ქვეშ აღმოჩნდეს ეკონომიკური გარემოს უარყოფითი ცვლილებების გამო

საქართველოში ეკონომიკური ზრდის შენელებას შეუძლია უარყოფითი გავლენა მოახდინოს მსესხებლების გადახდისუნარიანობაზე, შეზღუდოს მათი სამომავლო ინვესტიციები და ზრდის გეგმები. ეს გარემოებები აისახება თიბისი ბანკის პორტფელის ხარისხსა და მომგებიანობაზე, რაც ასევე უარყოფითად მოქმედებს პორტფელის ზრდის ტემპზე. უარყოფითმა მაკროეკონომიკურმა მოვლენებმა შეიძლება საფრთხის ქვეშ დააყენოს თიბისი ბანკის საქმიანობის

¹ გარდა კრედიტ ბანკის მონაცემებისა, რომელმაც საბანკო საქმიანობის ლიცენზია 2017 წლის მარტში მიიღო

შედეგები, რაც განპირობებული იქნება სხვადასხვა პარამეტრით, როგორებიცაა: უმუშევრობის მაღალი დონე, საცალო სექტორში დეფოლტის ტემპის ზრდა, ქონების ღირებულების შემცირება, სესხის უზრუნველყოფის დონის ან იმ კომპანიების სესხის დაფარვის უნარის გაუარესება, რომლებიც გაყიდვების შემცირებას განიცდიან.

მეზობელ და ძირითად პარტნიორ ქვეყნებში პოტენციურმა პოლიტიკურმა და ეკონომიკურმა არასტაბილურობამ შეიძლება უარყოფითი გავლენა მოახდინოს საქართველოს ეკონომიკურ პერსპექტივაზე მიმდინარე ანგარიშის გაზარესებით (მაგ., შემსვრელი ექსპორტი, ტურისტული ნაკადის შემოსვლა, საზღვარგარეთიდან ფულადი გზავნილები და პირდაპირი უცხოური ინვესტიციები).

რისკის აღწერა

გამომდინარე იქიდან, რომ თიბისი ბანკი საქართველოში ფუნქციონირებს და, შესაბამისად, ამონაგების წყაროც საქართველოშია, მისი ბიზნესი, ფინანსური მდგომარეობა და საოპერაციო შედეგები არის და იქნება მეტისმეტად დამოკიდებული ქვეყანაში არსებულ საერთო ეკონომიკურ მდგომარეობაზე.

2011-2017 წლებში საქართველოს ეკონომიკაში მთლიანი შიდა პროდუქტის (მშპ) ზრდის წლიური 4.6%-იანი ტემპი დაფიქსირდა. 2017 წელს ეკონომიკური ზრდის ტემპი მნიშვნელოვნად გაიზარდა (5%-მდე) 2016 წლის 2.8%-იდან. აღნიშნული მკვეთრი გაუმჯობესება განაპირობა ექსპორტის, ტურიზმისა და საზღვარგარეთიდან ფულადი გზავნილების ზრდამ.

საქართველოს ეკონომიკა არის ღია, ლიბერალური, კარგად დივერსიფიცირებული და გონივრულად რეფორმირებული, მაგრამ, მიუხედავად იმისა, რომ ის მდგრადი აღმოჩნდა საერთაშორისო თუ რეგიონული კრიზისების დროს, მის წინაშე მაინც მრავალი შიდა და გარე ფაქტორის რისკია. აღნიშნულმა შეიძლება გამოიწვიოს ზრდის ტემპის შენელება ან უკიდურესი გარემოების დროს – ეკონომიკის შემცირება.

რისკის მიტოვაცია

ეკონომიკური ციკლებისა და ფაქტორების მიმართ მგრძნობელობის შესამცირებლად ბანკი უზრუნველყოფს ციკლური ინდუსტრიების იდენტიფიცირებას და განსაზღვრავს ფაქტორული კონცენტრაციის ლიმიტებს რისკის აპეტიტის საფრთხიდან.

ზანგში შექმნილია მაკროეკონომიკური მონიტორინგის პროცესი, რომელიც საქართველოში მეზობელი ქვეყნების მსგავსად ემყარება ეკონომიკური მოვლენების განვითარებაზე გულდასმით, განმეორებით დაკვირვებებს, რათა დროულად გამოავლინოთ გარდუვალი ეკონომიკური რისკების ადრეული გამოფრთხილებელი სიგნალები. ეს სისტემა ბაზეს საშუალებას აძლევს, სწრაფად შეაფასოს მნიშვნელოვანი ეკონომიკურ-პოლიტიკური მოვლენები და გააანალიზოს მათი ზეგავლენა სესხის პორტფელზე. იდენტიფიცირებული გავლენა მყისვე აისახება კონკრეტულ სამოქმედო გეგმებში, რაც გულისხმობს სესხის გაცემის სტანდარტებისა და რისკაპეიტის მტკიცების სახანძრავ-შეზღუდვას თითოეული სენსიტიური დარგის მიმართ.

ამასთან, კრედიტის განხილვისა და პორტფელის მონიტორინგის პროცესებში გამოყენებული სტრატეგიები და სცენარული ანალიზი საშუალებას აძლევს ბანკს, წინასწარ შეაფასოს მაკროეკონომიკური შოკების გავლენა ბიზნესსა და პორტფელზე.

მდგრადობა ცვალებადი მაკროეკონომიკური გარემოს მიმართ გათვალისწინებულია თიხისი ბანკის დაკრედიტების სტანდარტებში. ამგვარად, მოსალოდნელია, რომ მსესხებლები გაუძლებენ გარკვეულ უარყოფით ეკონომიკურ გავლენას გონივრული ფინანსური მდგომარეობის სესხის მომსახურების შესაძლებლობებისა და კარი უზრუნველყოფის დახმარებით.

3. ძირითადი რისკი

ბანკს აქვს კაპიტალის რისკი, რაც გულისხმობს მინიმალური მარეგულირებელი მოთხოვნების დაუკმაყოფილებლობას, რამაც შეიძლება საფრთხის ქვეშ დააყენოს ზრდა და სტრატეგიული მიზნების მიღწევა

თიხისი ბანკს არეგულირებს საქართველოს ეროვნული ბანკი. ეროვნული ბანკის რეგულაციებით, დაფინანსების სხვადასხვა მოთხოვნისა და პირობების მიხედვით აუცილებელია შესაბამისობა კაპიტალის ადეკვატურობასა და სხვა კოფიციენტებთან. ადგილობრივი მარეგულირებლის მოთხოვნები უფრო კონსერვატიულია, ვიდრე ბაზელის ამჟამინდელი სტანდარტები. იმავდროულად, ადგილობრივ მარეგულირებელს უფლება აქვს, ბანკს დაუწესოს დამატებითი რეგულაციები, თუ იგი მიიჩნევს, რომ გამსესხებლის ან ბაზარზე არსებული რისკის დონე ზედმეტად მაღალია.

რისკის აღწერა

საქართველოს ეროვნულმა ბანკმა შეიმუშავა კაპიტალის ადეკვატურობის ახალი ჩარჩო, რომელიც ძალაში შევიდა 2017 წლის დეკემბერში. განახლებული რეგულაციით, კაპიტალის მოთხოვნა იყოფა „პილარ 1“-ისა და „პილარ-2“-ის ბუფერებად, რომლებიც ეტაპობრივად დაინერგება ოთხნობიანი პერიოდის განმავლობაში. თიხის ბანკის კაპიტალის ადეკვატურობის დონე 2017 წლის დეკემბერში შეადგენდა 13.4%-სა და 17.5%-ს, „Tier-1“-ისა და მთლიანი საზედამხებდევლო კაპიტალისთვის, შესაბამისად, ხოლო მარეგულირებლის მინიმალური მოთხოვნები იყო, შესაბამისად, 10.3% და 12.9%. ეს კოეფიციენტები გაცილებით აღემატება მოთხოვნილ მინიმალურ მაჩვენებლებს.

2018 წლის იანვრიდან საქართველოს ეროვნულმა ბანკმა ეტაპობრივად სრულად გააუქმა „ბაზელ-1“-ისა და „ბაზელ-2-3“-ის კაპიტალის ადეკვატურობის სტანდარტები და ჩაანაცვლა განახლებული კაპიტალის ჩარჩოთი, რომელიც უფრო შეესაბამება „ბაზელ-3“-ის სახელმძღვანელო მიითითებებს.

რისკის მიტოვაცია

თიხის ბანკი ატარებს სტრატეგიულ და სენსიტიურობის ანალიზს, რათა შეაფასოს დამატებითი კაპიტალის მოხმარება სხვადასხვა სცენარის შემთხვევაში. მსავსი ანალიზი გვიჩვენებს, რომ ბანკი ფლობს საკმარის კაპიტალს მარეგულირებლის მინიმალური მოთხოვნების დასაკმაყოფილებლად.

კაპიტალის პროგნოზი ისევე, როგორც სტრატეგიებისა და „what-if“-ანალიზის შედეგების მონიტორინგი აქტიურად ხორციელდება თიბისი ბანკის დირექტორთა საბჭოსა და რისკის კომიტეტის მონაწილეობით, რათა მოხერხდეს გონივრული მართვა და დროულად იქნეს მიღებული ზომები საჭიროების შემთხვევაში. ამასთან, კაპიტალის ადეკვატურობის ახალი ჩარჩოს ფარგლებში შესაძლებელია „პილარ-2“-ის მინიმალური კაპიტალის მოთხოვნების შემცირება იმ კაპიტალის მოცულობით, რომელიც დამატებით გამოიწვია ლარის გაუფასურებამ, რისკით შეზღუდული აქტივების ტექნიკური ზრდის ეფექტით.

4. ძირითადი რისკი

ბანკს აქვს საკანონმდებლო მოთხოვნებთან შესაბამისობის რისკი

თიბისი ბანკის საქმიანობა აქტიურად რეგულირდება და, ამგვარად, ბანკს აქვს საკანონმდებლო მოთხოვნებთან შესაბამისობის რისკი. ადგილობრივ მარეგულირებელს, საქართველოს ეროვნულ ბანკს, შეუძლია პრუდენციული მოთხოვნები გაუზარდოს როგორც მთელ სექტორს, ასევე კონკრეტულ ინსტიტუტებს ამ სექტორში. ამგვარად, მარეგულირებლის მხრიდან გაზრდილი მოთხოვნების, მათ შორის გაზრდილი საწესდებო კაპიტალის მოთხოვნის გამო, თიბისი ბანკის მომგებიანობა და საქმიანობის შედეგები შეიძლება რისკის ქვეშ დადგეს.

რისკის აღწერა

თიბისი ბანკს არეგულირებს საქართველოს ეროვნული ბანკი. კაპიტალის ადეკვატურობის კოეფიციენტების გარდა, მარეგულირებელი განსაზღვრავს დაკრედიტების ლიმიტებსა და სხვა ეკონომიკურ კოეფიციენტებს, მათ შორის – საკრედიტო დაბანდების, ლიკვიდობისა და საინვესტიციო კოეფიციენტებს. ადგილობრივი საბანკო რეგულირებით ბანკს მოეთხოვება მინიმალური სარეზერვო მოთხოვნებისა და სავალდებულო ფინანსური კოეფიციენტების დაცვა სხვა საკითხებთან ერთად და ანგარიშების წარდგენა პერიოდულად. თიბისი ბანკს არეგულირებს ასევე შესაბამისი საგადასახადო კოდექსი და საქართველოს სხვა შესაბამისი კანონები.

თიბისი ბანკის ოპერაციები ყველა სათანადო კანონმდებლობასა და რეგულირებასთან ისევ სრულ შესაბამისობაშია.

ბანკს ასევე აღებული აქვს ვალდებულებები დააკმაყოფილოს ფინანსური კოეფიციენტები აღებული ვალდებულებების ხელშეკრულებების მიხედვით დამატებითი ინფორმაციისათვის იხილეთ თიბისი ბანკის აუდიტირებული ფინანსური ანგარიშგება გვერდი 160.

რისკის მითიგაცია

საკანონმდებლო მოთხოვნებთან სრული შესაბამისობის უზრუნველსაყოფად ბანკს შექმნილი აქვს შესაბამისი მართვის სისტემები და პროცესები. შესაბამისობის რისკის მართვის განყოფილება პასუხისმგებელია საკანონმდებლო მოთხოვნებთან შესაბამისობის რისკის მართვაზე და ანგარიშვალდებულია უშუალოდ გენერალურ დირექტორთან, თუმცა შესაბამისობის

რისკის მართვა გათვალისწინებულია თიბისი ბანკის ოპერაციების ყველა დონეზე.

სამეთვალყურეო საბჭოს დონეზე რისკის, ეთიკისა და შესაბამისობის რისკის კომიტეტი პასუხისმგებელია შესაბამისობაზე საკანონმდებლო მოთხოვნებთან.

საბანკო რეგულირებასა და საქართველოს საგადასახადო სისტემასთან დაკავშირებით ბანკს მჭიდრო ურთიერთობა აქვს მარეგულირებელთან, რათა დაწერგვამდე უზრუნველყოს ახალი პროცედურებისა და მოთხოვნების დეტალურად განხილვა.

მიუხედავად იმისა, რომ მარეგულირებლების მიერ მიღებული გადაწყვეტილებები თიბისი ბანკის კონტროლის ფარგლებს სცდება, საკანონმდებლო მოთხოვნების მნიშვნელოვანი ცვლილებებისას, როგორც წესი, ცვლილების ძალაში შესვლას წინ უძღვის კონსულტაციის პერიოდი, რომელიც ყველა ფინანსურ ინსტიტუტს საშუალებას აძლევს, გამოთქვას საკუთარი მოსაზრება და, შესაბამისად, თავისი ბიზნესპრაქტიკა მოარგოს ცვლილებებს

5. ძირითადი რისკი

ბანკს აქვს კონცენტრაციის რისკი

როგორც წესი, განვითარებად ბაზარზე მოქმედი თიბისი ბანკის წინაშე თავს იჩენს კონცენტრაციის რისკები როგორც ცალკეულ მომხმარებლებზე, ისე სექტორებზე.

ბანკს აქვს მაღალი ინდივიდუალური დავალიანება ცალკეული მომხმარებლების მხრიდან, რომელთა პოტენციური დეფოლტი გამოიწვევს საკრედიტო დანაკარგების ზრდასა და გაუფასურების რეზერვის მაღალ ხარჯს.

თიბისი ბანკის პორტფელი კარგად არის დივერსიფიცირებული სექტორების მიხედვით, რაც განაპირობებს სექტორული კონცენტრაციის რისკის ზომიერ ნიშნულს, თუმცა ჯამური დავალიანების ზრდამ მთავარ რისკის მატარებლებზე, შესაბამისად, შესაძლოა გაზარდოს რისკებიც.

რისკის აღწერა

თიბისი ბანკის სესხების პორტფელი დივერსიფიცირებულია, მაქსიმალური დავალიანება ერთი დარგის მხრიდან (მაგ., ენერგეტიკა და კომუნალური) 8.4%-ია. მაკროეკონომიკური პერსპექტივის გათვალისწინებით ეს ციფრი გონივრულია და გვიჩვენებს საკრედიტო პორტფელის ადეკვატურ დივერსიფიკაციას.

20 უდიდესი მსესხებლის ჯამური დავალიანება 12.4%-ია, რაც თიბისი ბანკის კონცენტრაციის რისკის მიზნობრივ მაჩვენებელს შეესაბამება.

რისკის მითიგაცია

თიბისი ბანკი განუწყვეტლივ ამოწმებს კონცენტრაციის რისკს როგორც ცალკეული მსესხებლების, ასევე სექტორებისა და ძირითადი რისკის მატარებლების მიმართ და აწესებს ლიმიტებს რისკის მითიგაციის მიზნით.

რისკის აპეტიტის ჩარჩოს ფარგლებში თიბისი ბანკი განსაზღვრავს ლიმიტს როგორც ინდივიდუალური, ისე სექტორული კონცენტრაციისთვის. საქართველოში ან მეზობელ ქვეყნებში ეკონომიკურ-პოლიტიკური გარემოს ნებისმიერი მნიშვნელოვანი ცვლილების გამო თიბისი ბანკის მიერ გადასინჯება რისკის აპეტიტის კრიტერიუმები წარმოქმნილი კონცენტრაციის რისკის შესამცირებლად. ლიმიტებთან შესაბამისობის უზრუნველსაყოფად გამოიყენება ეფექტური მონიტორინგის საშუალებები. ამასთან, ბანკში გამოყოფილია რესტრუქტურისაციის განყოფილებები გადახდისუნარო მსესხებლების სამართავად. საჭიროების მიხედვით, კლიენტები გადაეცემათ რესტრუქტურისაციის განყოფილებებს უფრო ეფექტური მართვისა და საკრედიტო ზარალის შემცირებისთვის.

საქართველოს ეროვნული ბანკის კაპიტალის ახალი ჩარჩოს მიხედვით, „პილარ-2“-ის ფარგლებში წარმოდგენილია კონცენტრაციის ბუფერი, რაც ბანკს ეხმარება იმის უზრუნველყოფაში, რომ შეინარჩუნოს ადეკვატური კაპიტალის დონე კონცენტრაციის რისკის მითიგაციისთვის.

6. ძირითადი რისკი

ლიკვიდობის რისკი თიბისი ბანკის ოპერაციების თანდაყოლილი რისკია

მიუხედავად იმისა, რომ სამეთვალყურეო საბჭოს აზრით, თიბისი ბანკისთვის ვალდებულებების დროულად დასაფარავად ამჟამად ხელმისაწვდომია საკმარისი ფინანსური რესურსი, ლიკვიდობის რისკი საბანკო ოპერაციებისთვის თანდაყოლილია და შეიძლება მრავალმა ფაქტორმა გაზარდოს კიდევ. აღნიშნული ფაქტორები მოიცავს დაფინანსების კონკრეტულ წყაროზე ზედმეტად დაყრდნობას ან მის ხელმოქმედებლობას, ასევე ცვლილებებს საკრედიტო რეიტინგებში ან ბაზრის მასშტაბით ისეთ ფენომენს, როგორიცაა გლობალური ფინანსური კრიზისი, რომელიც 2007 წელს დაიწყო.

განვითარებად ბაზრებზე კომპანიებისათვის კრედიტის ხელმისაწვდომობაზე მნიშვნელოვან გავლენას ახდენს ინვესტორის ნდობის დონე, ამიტომ ფაქტორებს, რომლებიც მასზე ზემოქმედებენ (მაგ., საკრედიტო რეიტინგის შემცირება, ცენტრალური ბანკის ან სახელმწიფოს ჩარევები, ან ვალის რესტრუქტურისაცია შესაბამის დარგში), შეუძლიათ შეცვალონ აღნიშნულ ბაზარზე მოქმედი კომპანიების დაფინანსების ფასი ან ხელმისაწვდომობა.

რისკის აღწერა

2017 წლის განმავლობაში თიბისი ბანკი შესაბამისობაში იყო რისკის მისაღები დონის დადგენილ ზღვრებთან, ასევე საქართველოს ეროვნული ბანკის ბანკის მიერ დადგენილ ლიკვიდობის მინიმალურ მოთხოვნებთან. 2017 წელს ეროვნულმა ბანკმა შემოიღო ლიკვიდობის გადაფარვის კოეფიციენტი, რომელშიც დეპოზიტის გადინების კოეფიციენტების შესაფასებლად გამოიყენეს „ბაზელ-3“-ის სახელმძღვანელო მითითებებით განსაზღვრული მოთხოვნების დამატებითი კონსერვატიული მიდგომა სავალდებულო რეზერვების შეწონვისა და კლიენტთა ჯგუფების კონცენტრაციის გათვალისწინებით.

2017 წლის 31 დეკემბრისათვის წმინდა სესხის ფარდობა დეპოზიტებისა და საერთაშორისო საფინანსო ინსტიტუტების დაფინანსების ჯამთან, იყო 92.3%, ლიკვიდობის დაფარვის კოეფიციენტი – 112.7%, ხოლო ნეტ სტაბილური დაფინანსების კოეფიციენტი – 124.9%. ყველა მათგანი საქართველოს ეროვნული ბანკის მიერ დადგენილ მინიმალურ მოთხოვნებზე ან ამგვარი კოეფიციენტებისთვის სახელმძღვანელო მითითებებზე საკმაოდ მაღალია.

რისკის მითიგაცია

მოცემული რისკის მითიგაციის მიზნით ბანკს აქვს მყარი ლიკვიდობის პოლიცია და თანხის გატანის სცენარებს ანალიზებს როგორც ჩვეულებრივი, ისე სტრესული გარემოებებისათვის იმაში დასარწმუნებლად, რომ მას აქვს საკმარისი ლიკვიდური აქტივები და ფულადი ნაკადების შემოსვლა. თიბისი ბანკი ინარჩუნებს დაფინანსების დივერსიფიცირებულ სტრუქტურას შესაბამისი ლიკვიდობის რისკის სამართავად. სამეთვალყურეო საბჭოს ხედვით, ლიკვიდობა საკმარისია იმისათვის, რომ გაუძლოს მომხმარებლების მიერ დეპოზიტების გატანას, თუმცა დეპოზიტების არსებითი თანხების მოულოდნელმა და სწრაფად გატანამ შეიძლება უარყოფითი გავლენა იქონიოს თიბისი ბანკის ბიზნესზე, ფინანსურ მდგომარეობაზე, ოპერაციების შედეგებსა და/ან პერსპექტივაზე. ბანკს ლიკვიდობის მართვის ჩარჩოს ფარგლებში აქვს ალტერნატიული ლიკვიდობის გეგმა, რომელშიც მოცემულია რისკის მაჩვენებლები სხვადასხვა სტრესული სცენარისათვის და შესაბამისი სამოქმედო გეგმები.

7. ძირითადი რისკი

თიბისი ბანკის წმინდა საპროცენტო შემოსავლის ან წმინდა საპროცენტო მარჟის ნებისმიერმა შემცირებამ შეიძლება გამოიწვიოს მომგებიანობის შემცირება

წმინდა საპროცენტო შემოსავალი თიბისი ბანკის მთლიანი შემოსავლის დიდ ნაწილს შეადგენს. შესაბამისად, წმინდა საპროცენტო მარჟის მერყეობა გავლენას ახდენს ოპერაციების შედეგებზე. ადგილობრივ საბანკო სექტორზე მაღალმა კონკურენციამ შეიძლება შეამციროს საპროცენტო განაკვეთები, რაც საფრთხის ქვეშ დააყენებს თიბისი ბანკის მომგებიანობას. იმავდროულად, დაფინანსების დანახარჯებს თიბისი ბანკი მეტწილად დამოუკიდებლად განსაზღვრავს და ემყარება ლოკალურ და საერთაშორისო ბაზრებს.

რისკის აღწერა

წმინდა საპროცენტო შემოსავალი თიბისი ბანკის მთლიანი შემოსავლის ძირითადი ნაწილია. შესაბამისად, თიბისი ბანკის საოპერაციო შედეგებზე გავლენას ახდენს წმინდა საპროცენტო მარჟის მერყეობა.

2017 წელს წმინდა საპროცენტო მარჟა გასულ წელთან შედარებით შემცირდა 6.4%-მდე 1.4 პროცენტით, რასაც თიბისი ბანკი მოულოდნელად და ეს ასახული იყო პროგნოზში. წმინდა საპროცენტო მარჟის შემცირება ძირითადად გამოიწვია აქტივების უფრო სწრაფმა გადაფასებამ ვალდებულებებთან შედარებით, რაც გამოიწვია ახალგაყვანილი სესხების საპროცენტო განაკვეთის შემცირებამ კონკურენციის პირობებში და სესხების წინსწრებით დაფარვამ ბაზარზე საპროცენტო განაკვეთის ვარდნის პირობებში.

და ბოლოს, თიბისი ბანკი ზღუდავს თავის რისკს LIBOR-სა და ადგილობრივ რეფინანსირების განაკვეთებთან მიმართებით ან, როდესაც ეს შეუძლებელია, მათ სათანადო ფასდადებას განსაზღვრავს აქტივებსა და ვალდებულებებთან მიმართებით. 2017 წლის 31 დეკემბრისათვის ცვლადგანაკვეთიანი იყო 2,532 მილიონი ლარის აქტივები (20%) და 1,308 მილიონი ლარის ვალდებულებები (12%) და მიხმული იყო LIBOR/FED/ECB (დეპოზიტის) განაკვეთებთან. იმავე პერიოდში ცვლადგანაკვეთიანი 1,786 მილიონი ლარის აქტივები (14%) და 2,131 მილიონი ლარის ვალდებულებები (19%) მიხმული იყო საქართველოს ეროვნული ბანკის რეფინანსირების განაკვეთთან.

რისკის მითიგაცია

მარჯის შემცირება თიბისი ბანკის მომგებიანობის შემცირების საფრთხეს შეიცავს, ხოლო მისი შემცირების დამცავი მექანიზმებია არსებული მაღალი მარჟები, საკომისიო შემოსავლის ზრდა და დანახარჯების ოპტიმიზაციაზე მუდმივი ზრუნვა.

მარჯის მართვის მიზნით ბანკმა დანერგა მართვის განახლებული პროგრამა, რომელიც მოიცავს ადეკვატურ ფასწარმოქმნასა და მომგებიანობის ანალიზს. იმ შემთხვევებში, როცა სესხები გაცემულია ფიქსირებულ განაკვეთებში, საპროცენტო განაკვეთის რისკი ადეკვატურად არის გადათარგმნილი ფასის პრემიუმებში, რაც ეფექტური დამცავი მექანიზმია საპროცენტო განაკვეთების ცვლილების მიმართ.

თიბისი ბანკი ელის, რომ საშუალოვადიან პერიოდში საპროცენტო მარჟები დასტაბილურდება; ასევე თიბისი ბანკი ვარაუდობს, რომ მარჟების კლება დაკომპენსირდება საკომისიო და გაწეული მომსახურებიდან შემოსვლების ზრდითა და ერთეულ ტრანზაქციაზე შემცირებული დანახარჯებით.

8. ძირითადი რისკი

ბოლო წლებში კიბერშეტევებით გამოწვეული საფრთხე გაიზარდა და კიდევ უფრო იმატებს

პოტენციური კიბერშეტევების რისკმა, რომელიც უფრო დახვეწილი გახდა, შეიძლება უსაფრთხოების მნიშვნელოვანი რისკი გამოიწვიოს. მსგავსი რისკები სწრაფად იცვლება და მოითხოვს განუწყვეტელ ყურადღებასა და ინვესტიციას.

რისკის აღწერა

ბოლო წლებში ქართულ კომერციულ ბანკებზე რაიმე სერიოზული კიბერშეტევა არ განხორციელებულა. მიუხედავად ამისა, თიბისი ბანკის მზარდი დამოკიდებულება საინფორმაციო ტექნოლოგიების სისტემებზე ზრდის პოტენციური კიბერშეტევების რისკს.

რისკის მითიგაცია

ბანკი ახორციელებს აქტიურ მონიტორინგს, აღმოაჩენს და თავიდან იცილებს კიბერშეტევების რისკს. თანამშრომლები აკვირდებიან მოვლენებს როგორც ადგილობრივ, ისე საერთაშორისო ბაზრებზე, რათა აამაღლონ ცნობიერება კიბერშეტევების ახალი ფორმების მიმართ. შეღწევის პრევენცია და განაწილებული უარყოფის სერვისი (DDoS)

დამცავი სისტემებია, რომლებიც შეიქმნა თიბისი ბანკის დასაცავად გარე კიბერსაფრთხეებისაგან. არსებული უსაფრთხოების ინციდენტისა და მოვლენების მონიტორინგის სისტემები, შესაბამის პროცესებსა და პროცედურებთან ერთად, უზრუნველყოფენ კიბერინციდენტების ეფექტურად მოგვარებას.

ახალ პოტენციურ საფრთხეებზე რეაგირების მიზნით მუდმივად ახლდება და უმჯობესდება პროცესები. არსებული მონაცემების აღდგენის პოლიტიკა უზრუნველყოფს ბიზნესის უწყვეტობას სერიოზული კიბერშეტევების შემთხვევაში.

9. ძირითადი რისკი

საბანკო ბიზნესის თანდაყოლილი საოპერაციო რისკის ნაწილია გარე და შიდა თაღლითობის რისკები. საბანკო სექტორის დიჯიტალიზაციასთან ერთად ოპერაციების მზარდი სირთულისა და მრავალფეროვნების გამო იზრდება თაღლითობის რისკები. პროაქტიური მართვის გარეშე თაღლითობის შემთხვევებმა შეიძლება არსებითი ზეგავლენა მოახდინონ თიბისი ბანკის მომგებიანობასა და რეპუტაციაზე

რისკის აღწერა

გარე თაღლითობა თიბისი ბანკის საწინააღმდეგოდ შეიძლება მომდინარეობდეს მესამე მხარის ქმედებებისგან. ყველაზე ხშირად აღნიშნული შემთხვევები დაკავშირებულია ბარათებსა და ნაღდ ფულთან. შიდა თაღლითობა მომდინარეობს თიბისი ბანკის თანამშრომლების მიერ განხორციელებული ქმედებებისგან და მსგავსი შემთხვევები შედარებით ნაკლებად, მაგრამ მაინც ხდება.

საანგარიშგებო პერიოდში ბანკში დაფიქსირდა თაღლითობის შემთხვევები, რომლებსაც არაარსებითი გავლენა ჰქონდა თიბისი ბანკის მოგებისა და ზარალის ანგარიშგებაზე (დეტალური ინფორმაცია 2017 წელს დაფიქსირებული ყველაზე დიდი თაღლითობის შემთხვევის შესახებ მოცემულია 68-ე გვერდზე).

თაღლითები იყენებენ ახალ ხერხებსა და მიდგომებს თანხების არალეგალურად მისათვისებლად. ამგვარად, სათანადო მონიტორინგისა და მართვის გარეშე პოტენციური გავლენა შეიძლება არსებითი იყოს.

რისკის მითიგაცია

ბანკი ახორციელებს აქტიურ მონიტორინგს, აღმოაჩენს და თავიდან იცილებს თაღლითობის რისკებს. შექმნილია მუდმივი მონიტორინგის პროცესები უჩვეულო ქმედებების დროულად აღმოსაჩენად. რისკისა და კონტროლის თვითშეფასების პროცესში ყურადღება გამახვილებულია ძირითადი პროცესების ნარჩენ რისკებზე, რომელთა გამოსწორება შესაძლებელია. თაღლითობის რისკების მონიტორინგსა და მითიგაციაზე ჩვენი მუდმივი ძალისხმევის შედეგად, შიდა პროცესების დიდი სირთულის მიუხედავად, თიბისი ბანკი უზრუნველყოფს თაღლითური საქმიანობის დროულად აღმოჩენასა და კონტროლს.

რისკის მართვა

მიმოხილვა

რისკის მართვის მიზნები და პრინციპები

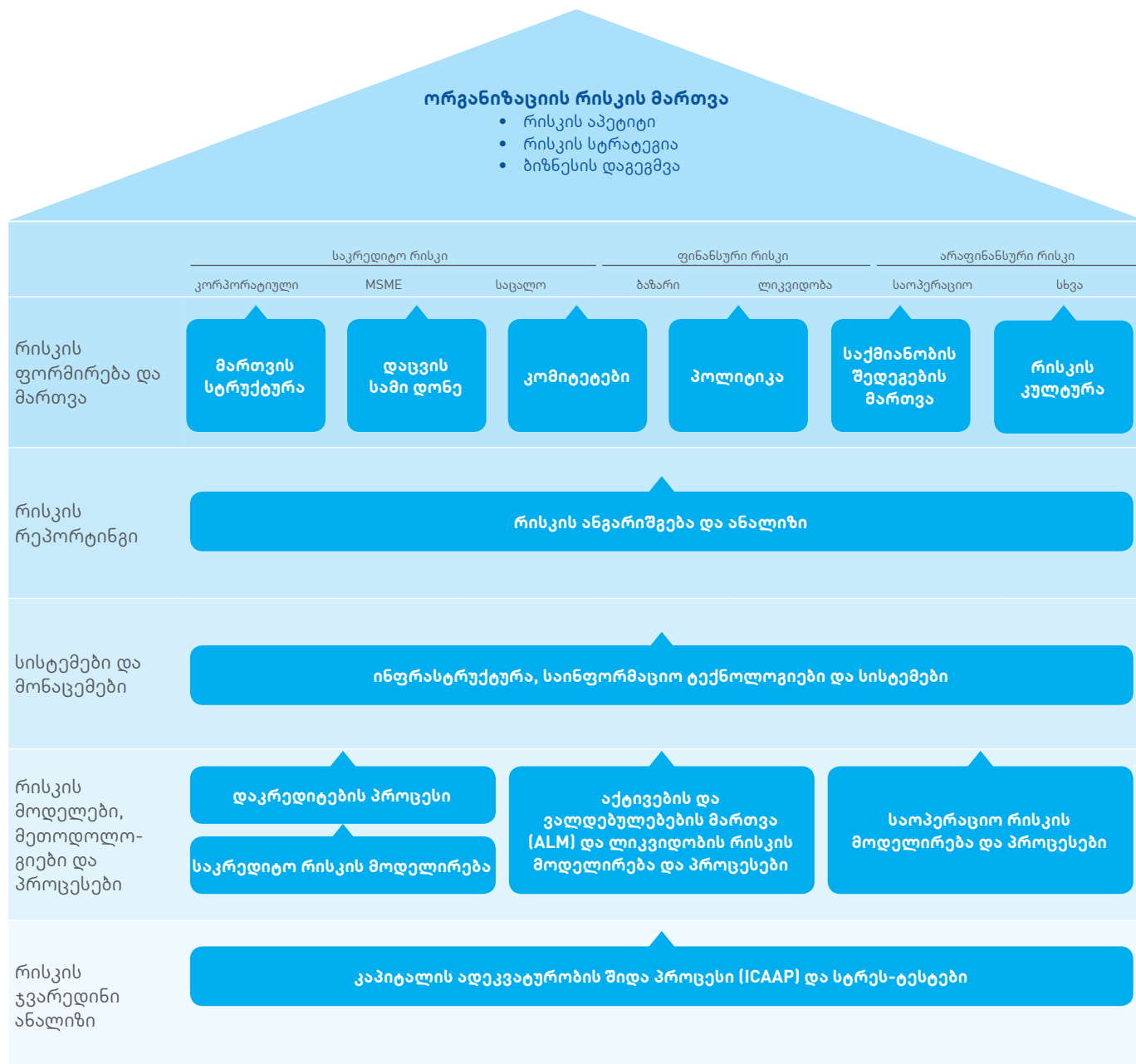
ბანკში მოქმედებს რისკის მართვის ბიზნესზე ორიენტირებული, მძლავრი და დამოუკიდებელი სისტემა. მისი ძირითადი მიზანია, ხელი შეუწყოს რისკის გათვალისწინებით შეფასებული უკუგების მდგრადობას რისკის მართვის ეფექტიანი სისტემის მეშვეობით. მიზნების უკეთ მისაღწევად თიბისი ბანკი იყენებს რისკის მართვის ოთხ ძირითად პრინციპს:

- ▶ **რისკების გამჭვირვალედ მართვა ურთიერთგაგებისა და ნდობის მოსაპოვებლად.** რისკთან დაკავშირებული პროცესებისა და პოლიტიკის თანამიმდევრულობა და გამჭვირვალობა სხვადასხვა დაინტერესებული მხარის ნდობის მოპოვების წინაპირობაა. რისკის მიზნებისა და სტრატეგიული პრიორიტეტების სწორი და სრულყოფილი კომუნიკაცია მმართველ ორგანოებთან და ანგარიშვალდებულების ფარგლებში სრულყოფილი რეაგირება რისკის მართვაზე პასუხისმგებელი თანამშრომლების ძირითადი პრიორიტეტებია.
- ▶ **რისკების გონივრული მართვა ზრდისა და მდგრადობის ხელშესაწყობად.** რისკების მართვის სისტემა უზრუნველყოფს ბანკის დაცვას გადაჭარბებული რისკებისგან; კაპიტალის ადეკვატურობის მართვა და მძლავრი, მომავალზე ორიენტირებული მართვის ინსტრუმენტები და გადაწყვეტილებები უზრუნველყოფს თიბისი ბანკის მდგრადობას.
- ▶ **რისკის მართვის მეშვეობით სტრატეგიის გაძლიერების უზრუნველყოფა.** რისკის მართვაში ჩართული თანამშრომლების მიერ რისკების დროული იდენტიფიცირებით, ადეკვატური ფასდადებითა და რისკის მითიგაციისკენ მიმართული ქმედებებით უზრუნველყოფილია ბანკის მიზნების განხორციელება და მიზნობრივი უკუგება,
- ▶ **რისკის მართვის გამოყენება კონკურენტული უპირატესობის მოსაპოვებლად.** სრულყოფილი, გამჭვირვალე და გონივრული რისკის მართვა ხელს უწყობს სხვადასხვა ჩართული მხარის მაღალ სანდოობას, თიბისი ბანკის გრძელვადიან, მდგრად განვითარებას, რისკის მართვის სისტემის კონკურენტულ უპირატესობად ქცევას.

რისკის მართვის საფუძვლები

თიბისი ბანკის რისკის მართვის სისტემა მოიცავს რისკის მართვისათვის საჭირო ყველა აუცილებელ კომპონენტს და შედგება ორგანიზაციული, საკრედიტო, ფინანსური და არაფინანსური რისკების მართვის, რისკრეპორტირებისა და სხვა დამხმარე, გამაერთიანებელი რისკების ინსტრუმენტებისაგან, როგორებიცაა: IT-ინფრასტრუქტურა, კაპიტალის მართვა, სტრესტესტები და სხვა ანალიტიკური საშუალებები. ქვემოთ მოცემულ დიაგრამაში ნაჩვენებია რისკის მართვის ჩარჩო:

ჯგუფის რისკის მართვის საფუძვლები

რისკების მართვა

რისკების მართვას თიბისი ბანკი ანხორციელებს რისკების მართვის ერთიანი სისტემის ფარგლებში. რისკების მართვის პროცესში ყველა მმართველი რგოლის ჩართულობა, უფლებამოსილების ნათლად გამიჯვნა და სხვადასხვა დანაყოფს შორის ეფექტური კომუნიკაცია ხელს უწყობს თიბისი ბანკის სტრატეგიისა და რისკის მიზნების ნათლად წარმოჩენასა და მათ შესაბამისობას რისკის დადგენილ აპეტიტთან.

თიბისი ბანკის მართვის სტრუქტურა უზრუნველყოფს ადეკვატურ ზედამხედველობას, ანგარიშვალდებულებისა და მოვალეობების მკაფიო გამიჯვნას. რისკების მართვის უმაღლესი ორგანოა სამეთვალყურეო საბჭო, რომელიც გასაზღვრავს ბანკის სტრატეგიას და ზედამხედველობას უწევს სტრატეგიული მიზნების შესრულებას. ხოლო დირექტორთა საბჭო ხელმძღვანელობს და წარმართავს თიბისი ბანკის ყოველდღიურ საქმიანობას.

რისკის მართვის სტრუქტურა შედგება სამეთვალყურეო საბჭოსა და დირექტორთა საბჭოსგან, თითოეულში შედის შესაბამისი რისკის კომიტეტები. სამეთვალყურეო საბჭოს ექვემდებარება რისკის, ეთიკისა და შესაბამისობის კომიტეტი, რომელიც ზედამხედველობას უწევს თიბისი ბანკის რისკის პროფილსა და რისკის მართვის პრაქტიკას, აგრეთვე არსებობს აუდიტის კომიტეტი, რომელიც პასუხისმგებელია ძირითადი საღრიცხო პოლიტიკის განხორციელებასა და დანერგვაზე, შიდა და გარე აუდიტორების საქმიანობის ხელშეწყობაზე.

დირექტორთა საბჭოს რისკის კომიტეტი შეიქმნა თიბისი ბანკის მასშტაბით რისკის მართვის ღონისძიებების წარმართვისა და ძირითადი რისკის ტენდენციების მონიტორინგისათვის, რათა უზრუნველყოფილ იქნეს რისკის პროფილის შესაბამისობა დადგენილი რისკის აპეტიტთან. დირექტორთა საბჭოს საოპერაციო რისკის კომიტეტი გადაწყვეტილებებს იღებს საოპერაციო რისკის მართვასთან დაკავშირებით, ხოლო აქტივებისა და ვალდებულებების მართვის კომიტეტი (ALCO) პასუხისმგებელია აქტივებისა და ვალდებულებების მართვის პოლიტიკის განხორციელებაზე.

სამეთვალყურეო და დირექტორთა საბჭოები რისკების მართვას ახორციელებენ რისკების აპეტიტის მეშვეობით, რომელშიც დადგენილია რისკის სასურველი პროფილი და რისკის ლიმიტები სხვადასხვა ეკონომიკური გარემოს გათვალისწინებით. რისკაპეტიტის ჩარჩო მოიცავს ასევე მონიტორინგსა და რეპორტირებს, სხვადასხვა გამომწვევი მოვლენისათვის ესკალაციის გზებსა და რისკების მიტიგაციის ქმედებების განხორციელებას იმ შემთხვევაში, თუ ის სცილდება ბანკის მიერ დადგენილ საზღვრებს. თიბისი ბანკის რისკის აპეტიტის ყოველდღიურ ოპერაციებში უფრო ეფექტურად ასახვისთვის რისკის აპეტიტის ინდიკატორები ჩაშლილია დეტალურ ლიმიტებად ბიზნესრთეულის დონეზე, რომელიც აყალიბებს რისკის განაწილებას სხვადასხვა სეგმენტსა და საქმიანობას შორის.

რისკის აპეტიტის დადგენა და კასკადირება ხორციელდება ბიზნესის დაგეგმვის პარალელურად. ბიზნესისა და რისკის გეგმების ინტერაქტიური შემუშავება უზრუნველყოფს გეგმების შეჯერებას ამ პროცესში რისკისა და უკუგების ურთიერთკავშირის განსაზღვრით, რაც ხელს უწყობს მიზნების მიღწევას. სამეთვალყურეო საბჭოს დონეზე ზედამხედველობა თიბისი ბანკის რისკის მართვაში, უფროსი მენეჯმენტის ჩართულობასთან ერთად და რისკების top-down განაწილება ორგანიზაციული რისკების მართვის განყოფილების მიერ უზრუნველყოფს რისკების მიზნების სიცხადეს, რისკის პროფილის ინტენსიურ მონიტორინგს რისკის აპეტიტთან მიმართებით, დროულ რეაგირებას რისკთან დაკავშირებულ საკითხებზე და გამოსასწორებელი ღონისძიებების სწრაფად შემუშავებას.

ცალკეული რისკების ყოველდღიური მართვა ემყარება დაცვის სამი დონის პრინციპს. რისკების ძირითად ამღებია ბიზნესსეგმენტები,

რისკის გუნდი ასრულებს დაცვის მეორე დონის ფუნქციას ტრანზაქციების სანქცირებით, რისკის იდენტიფიცირების, ანალიზის, გაზომვის, მონიტორინგისა და რეპორტირების საშუალებებით. კომიტეტები, რომლებიც ფუნქციონირებენ ოპერაციულ დონეზე, დელეგირების ფარგლებში იღებენ ტრანზაქციული დონის გადაწყვეტილებებს, დამყარებულს „ოთხი თვალის“ პროცესში. ყველა ახალი პროდუქტი და პროექტი გადის რისკის ჯგუფების ხელში, რათა სრულყოფილად გაანალიზდეს რისკები. კონტროლის ეს მექანიზმები გარანტიას იძლევა, რომ თიხის ბანკი იღებს ინფორმირებულ გადაწყვეტილებებს, რაც სათანადოდაა შეფასებული და არ ხდება რისკების აღება თიხის ბანკის დადგენილ ზღვრებს ზევით. საკრედიტო, ლიკვიდობის, ბაზრის, საოპერაციო და სხვა არაფინანსურ რისკებს მართავენ შესაბამისი სტრუქტურული ერთეულები.

თიხის ბანკის რისკის მართვის მძლავრი და დამოუკიდებელი სტრუქტურა ყველა საჭირო ფუნქციის შესრულების საშუალებას იძლევა დაცვის მეორე დონის ფარგლებში მაღალკვალიფიციური პროფესიონალების წყალობით, რომლებიც ფლობენ დაბალკონსენტრირებულ ცოდნას საბანკო მომსახურებისა და უძრავი ქონების სფეროში ადგილობრივ და საერთაშორისო ბაზრებზე.

რისკის დირექტორზე დაქვემდებარებული რისკის გუნდების გარდა, შესაბამისობის რისკის მართვის განყოფილება ანგარიშვალდებულია უშუალოდ გენერალური დირექტორის წინაშე და პასუხისმგებელია ფულის გათეთრების წინააღმდეგ ბრძოლა და შესაბამისობის რისკის მართვაზე. მესამე დონის დაცვას წარმოადგენს შიდა აუდიტის დეპარტამენტი, რომელიც ბანკს აძლევს დამოუკიდებელ და ობიექტურ რწმუნებას, ამასთანავე, უწევს რეკომენდაციას დამატებითი ოპერაციებისა და რისკების მართვის გასაუმჯობესებლად.

ორგანიზაციის რისკების მართვა

ცენტრალიზებული ორგანიზაციის რისკების მართვის (ERM) განყოფილება უზრუნველყოფს რისკის სტრატეგიისა და რისკის აპეტიტის ეფექტურად შემუშავებას, კომუნიკაციასა და დანერგვას თიხის ბანკის მასშტაბით. ორგანიზაციის რისკების მართვის განყოფილება ხელს უწყობს რისკის ჯვარედინ ღონისძიებებს, როგორებიცაა: აგრეგირება, ანალიზი და რეპორტირება და ეხება ისეთ პრობლემებს, რომლებიც არაა სპეციფიკური რომელიმე ერთი ტიპის რისკისათვის. შესაბამისად, ERM-ის ფუნქცია ავსებს რისკის სხვა ფუნქციებს, რათა მოიცავს ძირითადი რისკის ღონისძიებები და პასუხისმგებლობები და წარმოქმნას ცენტრალიზებული გუნდის შესაძლებლობები. ორგანიზაციის რისკების მართვის ძირითადი ფუნქციები შეიძლება შეჯამდეს შემდეგნაირად:

- ▶ რისკის აპეტიტის განსაზღვრა, კასკადირება და მონიტორინგი თიხის ბანკის სტრატეგიის აუცილებელი ელემენტებია. რისკის ბუჯეტი ნაწილდება ცალკეულ ბიზნესმიმართულებებზე, რათა მიღწეულ იქნეს მაჩვენებლები აგრეგირებულ დონეზე.
- ▶ თიხის ბანკის კაპიტალის ადეკვატურობის შიდა შეფასება უწყვეტი პროცესია, რათა უზრუნველყოფილ იქნეს მოულოდნელი ზარალის სათანადოდ გაანგარიშება და მოხდეს სათანადო მიტიგაციისკენ მიმართული

ღონისძიებების განხორციელება გადახდისუნარიანობის უზრუნველსაყოფად. ეკონომიკური კაპიტალის შეფასება ხორციელდება თიხის ბანკის ყველა არსებითი რისკისთვის, როგორებიცაა: საკრედიტო, ფინანსური, საოპერაციო და საბაზრო რისკები. ამასთან, ინდივიდუალური ეკონომიკური კაპიტალის გაანგარიშებებს ავსებს ორგანიზაციის დონის სტრესტესტები. თიხის ბანკი შერჩეული სტრესსცენარების საფუძველზე ავსებს ზარალს და ახდენს კაპიტალის ადეკვატურობის კოეფიციენტების პროგნოზირებას. ეს ეხმარება ბანკს განსაზღვროს კაპიტალის ბუფერები, რომლებიც მას უნდა ეკავოს მარეგულირებელი მოთხოვნების შესაბამისად, წინასწარ განსაზღვრული სტრესის სცენარის ფარგლებში.

- ▶ სტრესტესტები რისკის იდენტიფიკაციის, შეფასებისა და მიტიგაციის ერთ-ერთი ყველაზე მნიშვნელოვანი ინსტრუმენტია. ამ მხრივ თიხის ბანკი მუდმივად ავითარებს სტრესტესტირების შესაძლებლობებსა და მეთოდოლოგიას. სტრესტესტები რისკის რეგულარული მართვის ღონისძიებების ნაწილია როგორც ოპერაციების, ისე პორტფელის დონეზე.
- ▶ ERM-ის მნიშვნელოვანი ამოცანაა ასევე რისკის მართვის პრაქტიკის თანმიმდევრულობა. რისკის მართვის ფუნქცია მიმართულია სწორედ თანმიმდევრულობის უზრუნველსაყოფად, რაც განაპირობებს ბანკში რისკების ოპტიმალურად იდენტიფიცირებას, შეფასებასა და მართვას.
- ▶ რისკის შესაფერისი უკუგების გენერირება მნიშვნელოვან როლს ასრულებს ბიზნეს მოდელის მდგრადობის უზრუნველსაყოფად. რისკების გათვალისწინება უზრუნველყოფს პროცესში ისე ხორციელდება, რომ თავიდან იქნეს აცილებული ჭარბი ოდენობით რისკის აღება და უზრუნველყოფს იმის გარანტია, რომ კომპანია იღებს ადეკვატურად შეფასებულ რისკს.

საკრედიტო რისკის მართვა

თიხის ბანკის, როგორც საბანკო მომსახურების მიმწოდებლის წინაშე დგას საკრედიტო რისკი, რომელიც დაკავშირებულია მსესხებლის ან მესამე პირის მიერ ხელშეკრულებით გათვალისწინებული ვალდებულებების შეუსრულებლობასთან. საკრედიტო რისკი ჯგუფის ყველაზე მატერიალური რისკია, რადგან იგი ძირითადად ტრადიციულ დაკრედიტებას ეწევა და აქვს მარტივი საბალანსო უწყისი. ამგვარად, თიხის ბანკი მნიშვნელოვან რესურსს გამოყოფს მის სამართავად.

საკრედიტო რისკის მნიშვნელოვან კომპონენტს წარმოადგენს სავალუტო კურსით გამოწვეული საკრედიტო რისკი, რაც დაკავშირებულია თიხის ბანკის პორტფელში უცხოურ ვალუტაში გაცემული სესხის არაპეჯირებულ მსესხებლებზე გაცემით, რომელიც აქტუალურია ქვეყანაში მაღალი დოლარიზაციის დონიდან გამომდინარე. საკრედიტო რისკი ასევე მოიცავს კონცენტრაციის რისკებს, რომლებიც შეიძლება წარმოიქმნას რამოდენიმე მსესხებელზე დიდი მოცულობის პორტფელის შექმნით ან პორტფელის კონცენტრაციით ეკონომიკის ცალკეულ დარგებში.

საკრედიტო რისკების მართვის მიზანია თიხის ბანკში არსებობდეს გამართული პროცესები რომლებიც უზრუნველყოფს ინდივიდუალურ ტრანზაქციების დონეზე მიღებული გადაწყვეტილებების შესაბამისობას მისაღები რისკის დონის ფარგლებთან. ასევე, ეფექტურად დანერგილი

პროცესები უზრუნველყოფს პორტფელში არსებული საკრედიტო რისკების დროულ აღმოჩენას, გაზომვასა და მონიტორინგს.

საკრედიტო რისკების ეფექტურად მართვის მიზნით თიბისი ბანკში დანერგილია სეგმენტებსა და პროდუქტებზე მორგებული მიდგომები. შესაბამისად კორპორატიული, მცირე და საშუალო და საცალო პორტფელების მართვა ხორციელდება მოცემული სეგმენტების თავისებურებების გათვალისწინებით. კორპორატიული და მცირე და საშუალო სეგმენტის მსესხებლების (მიკროს გარდა) მართვა ხორციელდება ინდივიდუალურად, მოცემული კლიენტების შედარებით დიდი დავალიანებიდან გამომდინარე; ხოლო მიკრო და საცალო მსესხებლების მართვა კი ხორციელდება პორტფელურად. საკრედიტო რისკის ძირითადი ფუნქციების შეჯამება მოცემულია ქვემოთ.

კრედიტის დამტკიცება

თიბისი ბანკის მიზანია უზრუნველყოს სესხების გაცემის ჯანსაღი პროცესის არსებობა, სესხის გაცემის კრიტერიუმების მკაფიოდ ჩამოყალიბებისა და მსესხებლის რისკის პროფილის შეფასების ეფექტიანი პროცესის პშეყობით. ბანკში არსებობს საკრედიტო რისკის შეფასების სრულყოფილი ჩარჩო, სადაც ცალსახაა გამიჯნული კრედიტის ანალიზში და დამტკიცებაში მონაწილე მხარეების მოვალეობები. კრედიტის შეფასების პროცესი განსხვავდება სეგმენტებისა და ინდივიდუალური პროდუქტების მიხედვით, იმისთვის რომ სათანადოდ მოხდეს აქტივების სხვადასხვა ჯგუფების შესაბამისი თავისებურებების გათვალისწინება. კორპორატიული, მცირე და საშუალო და მსხვილი საცალო და მიკრო სესხების შეფასება ხორციელდება ინდივიდუალურ დონეზე, ხოლო მცირე ზომის საცალო და მიკრო სესხებზე გადაწყვეტილების პროცესი ძირითადად ავტომატიზებულია.

მსესხებლების მოთხოვნების საფუძვლიანად შეფასების შემდეგ საკრედიტო ანალიტიკოსები კორპორატიული სესხის შემთხვევაში და ბიზნეს დაკრედიტების ექსპერტები მცირე და საშუალო საწარმოების სესხის შემთხვევაში, ამზადებენ პროექტს, რომელშიც ასახულია პოტენციურ მსესხებელთან დაკავშირებული ძირითადი ინფორმაცია და წარადგენენ განსახილველად დაკრედიტების რისკების მართვის განყოფილებაში. რისკების მართვის მენეჯერი აფასებს პროექტს და უზრუნველყოფს, რომ ანალიზი არის სრულყოფილი, ყველა სახის რისკი და შესაბამისი მიტიგაციის გზები იდენტიფიცირებულია და სათანადოდ გათვალისწინებული, და სესხი სწორად სტრუქტურირებულია. ბიზნესის რისკის მენეჯერები სპეციალიზირდებიან კონკრეტული დარგების მიხედვით იმისთვის, რომ სათანადოდ იცნობდნენ კონკრეტულ დარგში მიმდინარე ტენდენციებსა და მოვლენებს.

ხუთ მილიონ ლარზე მეტი ოდენობის სესხის შემთხვევაში რისკების მენეჯერი საკრედიტო კომიტეტისთვის ამზადებს ანგარიშს, რომელშიც მოცემულია საკრედიტო განაცხადის შეფასება და შესაბამისი სარეკომენდაციო გადაწყვეტილება. საკრედიტო კომიტეტის სტრუქტურა მრავალდონიანია, და დამტკიცების უფლებამოსილებები განსხვავებულია მსესხებლების ჯამური დავალიანებისა და რისკის პროფილის

შესაბამისად. საკრედიტო კომიტეტზე ხდება საკრედიტო განაცხადების განხილვა და დამტკიცება. ყველაზე მაღალი დონის კომიტეტში მონაწილეობენ: გენერალური დირექტორი, კორპორატიული და საინვესტიციო საბანკო ბიზნესის მართვის დირექტორი და რისკების მართვის დირექტორი. ამასთან, 20 უმსხვილესი მსესხებლის საკრედიტო განაცხადისთვის, ან სესხებისთვის, რომელთა ოდენობა აღემატება ბანკის სააქციო კაპიტალის 5%-ს, მოითხოვება რისკის, ეთიკის და შესაბამისობის კომიტეტის მიერ განხილვა და დამტკიცება.

საცალო და მიკრო სეგმენტის დაკრედიტების ექსპერტები საკრედიტო განაცხადებს წარუდგენენ შესაბამისი დაკრედიტების რისკების მართვის განყოფილებას. საკრედიტო კომიტეტზე განაცხადის განხილვა ხორციელდება წინასწარ განსაზღვრული ლიმიტების ფარგლებში სესხის ოდენობისა და რისკის დონის გათვალისწინებით.

არაუზრუნველყოფილი საცალო სესხების, განვადებებისა და საკრედიტო ბარათების ანალიზისა და გაცემის პროცესი ძირითადად ავტომატიზებულია და ემყარება შიდა სქორინგის მოდელებსა და საკრედიტო ბიუროს რეიტინგებს. სქორინგის მოდელები განსხვავებულია პროდუქტის ტიპებისა და მსესხებლების სეგმენტის მიხედვით, და ითვალისწინებს სხვადასხვა ტიპის შიდა და გარე მონაცემებს. სქორინგის მოდელების მონიტორინგი მუდმივად ხორციელდება, რათა უზრუნველყოფილ იქნას მიღებული გადაწყვეტილებების შესაბამისობა წინასწარ განსაზღვრული რისკის ლიმიტებთან.

სავალუტო კურსის ცვლილებით გამოწვეული საკრედიტო რისკი

ბანკის წინაშეა სავალუტო კურსის ცვლილებით გამოწვეული საკრედიტო რისკი, რადგან მისი სესხების დიდი ნაწილი უცხოურ ვალუტაშია დენომინირებული, საქართველოს ეკონომიკის შესაბამისად, რომელიც მნიშვნელოვნად არის დამოკიდებული ეროვნული ვალუტისგან განსხვავებულ ვალუტებზე, თუმცა თიბისი ბანკმა განსაზღვრა მისაღები რისკის ლიმიტები, რათა უზრუნველყოს უცხოური ვალუტის წილის შემცირება საკრედიტო პორტფელში.

სავალუტო კურსის ცვლილებით გამოწვეული საკრედიტო რისკის შესარბილებლად მთლიან სასესხო პორტფელში, საკრედიტო რისკის მართვის ყველა ეტაპზე გამოიყენება მართვის სხვადასხვა ინსტრუმენტი და მეთოდი. ამასთან, 2017 წლის დასაწყისში მთავრობამ მიიღო საკანონმდებლო ინიციატივა უცხოურ ვალუტაზე საბანკო სექტორის დამოკიდებულების შესამცირებლად. ამ ინიციატივის ფარგლებში ფიზიკურ პირებზე 100,000 ლარზე ნაკლები ოდენობით სესხი ლარში უნდა გაიცეს.

თიბისი ბანკი იყენებს დაკრედიტების კონსერვატიულ სტანდარტებს არაპეჯირებული მსესხებლებისათვის, რომელთა სესხი უცხოურ ვალუტაშია გაცემული, რათა უზრუნველყოს მათი ვალუტის მდგრადობა გარკვეული ოდენობით გაუფასურების მიმართ კრედიტის ხარისხის გაუარესების გარეშე.

სესხის დამტკიცების პროცესში გამოყენებული ზომების გარდა თიბისი ბანკი ახორციელებს უცხოურ ვალუტაში გაცემული სესხების ხარისხის აქტიურ მონიტორინგსა და შეფასებას

სტრუქტურის მქონე მეთოდით. იგი ფლობს კაპიტალის საკმარის ბუფერს მოულოდნელი დანაკარგების მიმართ.

ვალუტის არსებითი გაუფასურების შემთხვევაში ბანკს გააჩნია მეთოდები მონიტორინგის ღონისძიებების დასაჩქარებლად, პოტენციური სისუსტეების მქონე მომხმარებლების იდენტიფიცირებისა და მითიგაციისკენ მიმართული ღონისძიებების დროულად გასატარებლად.

კრედიტის კონცენტრაციის რისკი

ბანკს გააჩნია კონცენტრაციის რისკი, რომელიც განისაზღვრება, როგორც პორტფელის ხარისხის პოტენციური გაზარდვა პიროვნებებზე ან დარგებზე დიდი ოდენობით სესხის გაცემის გამო. ბანკი ფლობს საშუალებებს კონცენტრაციის რისკის, კერძოდ კი, პორტფელში ცალკეული პირებისა და სექტორული კონცენტრაციის, ეფექტური მართვისათვის.

თიბისი ბანკს აქვს კონცენტრაციის ლიმიტები ცალკეული მსესხებლებისა და 20 ყველაზე მსხვილ მსესხებელთა ჯგუფზე და კონცენტრირებულია ამ პორტფელის სტრუქტურისა და ხარისხის ოპტიმიზაციაზე. ამასთან, თიბისი ბანკი აწესებს ლიმიტებს ცალკეულ სექტორებზე, მაღალი რისკის მქონე სექტორებში უფრო კონსერვატიული ზედა ლიმიტის გამოყენებით, რაც ემყარება დარგის ციკლებისა და პერსპექტივის სრულყოფილ ანალიზს.

საკრედიტო კონცენტრაციების მონიტორინგი ხორციელდება ყოველთვიურად. კეთდება რისკის პოზიციათა ტენდენციების დეტალური ანალიზი და რისკის ახალი წყაროების წარმოქმნის ან პოზიტიური მოვლენების შემთხვევაში გაიცემა გამოსასწორებელ ღონისძიებათა რეკომენდაციები.

პორტფელში კონცენტრაციის დონეების მართვასთან ერთად თიბისი ბანკი აფასებს მოულოდნელ ზარალსა და შესაბამის ეკონომიკურ კაპიტალს როგორც ცალკეული მსესხებლებისთვის, ისე სექტორებისთვის Herfindahl-Hirschman-ის ინდექსის გამოყენებით და ამგვარად უზრუნველყოფს კონცენტრაციის რისკისთვის საკმარისი კაპიტალის არსებობას.

უზრუნველყოფის პოლიტიკა

თიბისი ბანკის მიერ უზრუნველყოფა გამოიყენება საკრედიტო რისკების მითიგაციის ძირითად საშუალებად და ამდენად, უზრუნველყოფის ეფექტური მართვა განსაკუთრებული მნიშვნელობისაა რისკების მისაღებ დონეზე შესანარჩუნებლად. თიბისი ბანკის მიერ მიღებული უზრუნველყოფის საშუალებები სხვა სახეობებთან ერთად მოიცავს: უძრავ ქონებას, ფულად დეპოზიტს, სატრანსპორტო საშუალებას, დანადგარებს, მარაგებს, ოქროს, ფასიან ქაღალდებსა და თავდებობა/გარანტიებს. სესხისთვის მოთხოვნილი/მიღებული უზრუნველყოფა დამოკიდებულია საკრედიტო პროდუქტის მახასიათებლებსა და მსესხებლის რისკის პროფილზე. ბანკის პორტფელი კარგად

უზრუნველყოფილია ყველა სეგმენტში და უზრუნველყოფის ყველაზე დიდ ნაწილს უძრავი ქონება წარმოადგენს. უზრუნველყოფის მართვასთან დაკავშირებით თიბისი ბანკის

მიდგომებსა და სტრატეგიას მართავს უზრუნველყოფის მართვისა და შეფასების ცენტრალიზებული განყოფილება. აღნიშნული განყოფილება უზრუნველყოფს, რომ უზრუნველყოფის ობიექტი წარმოადგენდეს საკრედიტო რისკის მითიგაციის ადეკვატურ საშუალებას. უზრუნველყოფის მართვის ჩარჩო მოიცავს დამოუკიდებელი შეფასების პროცესის არსებობას, სესხის გაცემისას უზრუნველყოფის ადეკვატური ღირებულების გათვალისწინებას, მონიტორინგისა და გადაფასების გამართული სქემების არსებობას.

უზრუნველყოფის შეფასება ხორციელდება თიბისი ბანკის უზრუნველყოფის მართვისა და შეფასების განყოფილების შემფასებლების მიერ, უზრუნველყოფის მართვის პოლიტიკის შესაბამისად. განსაკუთრებულ შემთხვევებში, როგორცაა ბანკთან დაკავშირებულ პირების დაკრედიტება, ან კომპლექსური ქონებები, ბანკი იყენებს სათანადოდ შერჩეული გარე შემფასებლის მომსახურებას. შიდა შეფასების ჯგუფი არის უზრუნველყოფის მართვის ქვედანაყოფის ნაწილი და მისი საქმიანობა დამოუკიდებელია დაკრედიტებისგან, შეფასებების ადეკვატური და ობიექტური პროცესის უზრუნველყოფის მიზნით. უზრუნველყოფების შეფასების დროს თიბისი ბანკი ახდენს უზრუნველყოფის საბაზრო ღირებულების შემცირებას და შემცირების კოეფიციენტი დამოკიდებულია აქტივის ტიპსა და მდებარეობაზე.

მაღალი ღირებულების მქონე უზრუნველყოფის გადაფასება ხდება ყოველწლიურად, შიდა შემფასებლების მიერ ქონების ადგილზე ვიზიტის მეშვეობით. შედარებით მცირე ღირებულების უზრუნველყოფის ობიექტების ღირებულების მონიტორინგისათვის კი გამოიყენება სტატისტიკური მეთოდები.

კრედიტის მონიტორინგი

თიბისი ბანკის რისკის მართვის პოლიტიკა და პროცესები ისეა შემუშავებული, რომ დროულად გამოვლინდეს და გაანალიზდეს სხვადასხვა ტიპის რისკები და საიმედო და დროულ მონაცემებზე დაყრდნობით განხორციელდეს წინასწარ დადგენილ ლიმიტებთან შესაბამისობის მონიტორინგი. თიბისი ბანკი მნიშვნელოვან რესურსებს გამოყოფს სხვადასხვა ბიზნესსეგმენტებში არსებული საკრედიტო რისკების ზუსტად შესაფასებლად.

თიბისი ბანკი იყენებს მონიტორინგის გამართულ სისტემას მაკრო და მიკრო მოვლენებზე სწრაფი რეაგირების უზრუნველსაყოფად, საკრედიტო პორტფელში არსებული სისუსტეების დროულად გამოვლენისა და შესაბამისი გადაწყვეტების ჩამოყალიბებისათვის. მონიტორინგის პროცესი მორგებულია ცალკეულ სეგმენტებზე და მოიცავს ინდივიდუალური სესხების მონიტორინგს, პორტფელურ მონიტორინგსა და გარე ტენდენციების ანალიზს, რამაც შეიძლება გავლენა იქონიოს პორტფელის ხარისხზე. ადრეული გაფრთხილების სიგნალები მნიშვნელოვანია პორტფელის ხარისხის გაუარესების დროულად აღმოსაჩენად, და საპასუხო ღონისძიებების დროულად გატარებისთვის.

სამეთვალყურეო საბჭოს რისკის, ეთიკის და შესაბამისობის კომიტეტი კვარტალურად განიხილავს ანგარიშებს საკრედიტო პორტფელის ხარისხის შესახებ. ისტორიული დინამიკისა და სამომავლო მოლოდინების გათვალისწინებით შესაძლებელია

რისკების დროულად გამოვლენა და მათზე რეაგირება თიხისი ბანკის პოლიტიკის დროულად შესწორების გზით.

რესტრუქტურიზაცია და ამოღება

თიხისი ბანკი იყენებს პორტფელის ზედამხედველობის კომპლექსურ სისტემას საყურადღებო სესხების იდენტიფიცირებისა და საჭიროების შემთხვევაში გამოსასწორებელი ზომების მყისვე მისაღებად. ამოღებისა და აღდგენის პროცესების ინიცირება ხდება მაშინ, როდესაც მსესხებელი ვერ აკმაყოფილებს გადახდის შეთანხმებულ პირობებს ან მსესხებლის ფინანსური მდგომარეობა გაუარესებულია, რაც პოტენციურად საფრთხეს უქმნის კრედიტის გადახდას.

რესტრუქტურიზაციისა და პრობლემური აქტივების მართვის განყოფილებები ახორციელებენ გადახდისუნარო მსესხებლების მართვას ყველა ბიზნესგემენტზე ვადაგადაცემათა მართვისა და პრობლემური სესხების ამოღების სტრატეგიებით, მორგებული ბიზნესგემენტისა და ინდივიდუალური დავალიანებების სპეციფიკაზე. რესტრუქტურიზაციის ქვედანაყოფის ძირითადი მიზანია მსესხებლის რეაბილიტაცია და სესხის გადაყვანა ისევ სტანდარტულ კატეგორიაში. რეაბილიტაციის პროცესის კომპლექსურობა დამოკიდებულია სესხის ტიპსა და სიდიდეზე. კორპორატიული, მცირე და საშუალო ბიზნესის მსესხებლები პრობლემური აქტივების ქვედანაყოფს გადაეცემა მაშინ, როდესაც მაღალია ალბათობა, რომ სესხის ძირითადი თანხის მატერიალური ნაწილის გადახდა ვერ მოხდება და მსესხებლის ფულადი ნაკადები აღარ წარმოადგენს სესხის დაფარვის ძირითად წყაროს.

სესხის ამოღების გეგმები შეიძლება მოიცავდეს სესხის ამოღების ყველა ხელმისაწვდომ რესურსს, როგორებიცაა: მსესხებლის აქტივების გაყიდვა, უზრუნველყოფის რეალიზება ან გარანტირების/თავდებების გამოყენება. სესხის ამოღების პროცესში თიხისი ბანკის მიზანია სესხის აღდგენის სტრატეგიის შეთანხმება მსესხებელთან და რაც შეიძლება მეტი ოდენობით თანხის ამოღება ან სესხის გადახდაზე მოლაპარაკება უზრუნველყოფის გაყიდვით ან დასაკუთრებით.

საცალო და მიკროსესხების ამოღების ქვედანაყოფები ეხმარებიან ისეთ მომხმარებლებს, რომელთაც წარმოექმნათ ვალდებულებების დაფარვის სირთულე. ასეთი მსესხებლები ან ვერ ახორციელებენ გრაფიკით განსაზღვრულ გადახდებს, ან თავად აცნობენ ბანკს სესხის დაფარვასთან დაკავშირებული სირთულის შესახებ. ცენტრალიზებული ჯგუფი ახორციელებს საცალო ვადაგადაცემაზე მსესხებლების მონიტორინგს და მათი ძალისხმევა ფილიალებთან ერთად მიმართულია ამოღების მაქსიმიზაციისკენ. პროგრამული უზრუნველყოფა, FICO, გამოიყენება ამოღების პროცესებისათვის ადრეულ ეტაპზე. ამოღების სტრატეგიები განისაზღვრება სესხის ოდენობისა და ტიპის მიხედვით. ინდივიდუალური სტრატეგიები მორგებულია მომხმარებლების სხვადასხვა ქვეჯგუფზე და ასახავს შესაბამისი რისკის დონეებს ისე, რომ მეტი ძალისხმევა ხმარდება უფრო მაღალი რისკის პროფილის მქონე მომხმარებლებს.

როგორც წესი, საცალო და მიკროსესხები პრობლემური აქტივების ქვედანაყოფს გადაეცემა 60-90-დღიანი ვადაგადაცელების შემდეგ. უზრუნველყოფილი სესხები გადაეცემა შიდა პრობლემური აქტივების ქვედანაყოფს, ხოლო არაუზრუნველყოფილი სესხების ამოღებაზე თიხისი ბანკი თანამშრომლობს გარე კოლექტორულ კომპანიებთან. უზრუნველყოფილი სესხების ამოსაღებად შემუშავდება ამოღების გეგმა, რომელიც ითვალისწინებს მსესხებლის ინდივიდუალურ სპეციფიკას და მოიცავს სესხის გადახდას შეცვლილი/რესტრუქტურიზებული გრაფიკით/პირობებით ან უზრუნველყოფის რელიზაციას. როგორც წესი, კოლექტორული კომპანიები მოლაპარაკებებს აწარმოებენ მსესხებლებთან სესხის ან სესხების სრული თანხის გადახდასთან დაკავშირებით ახალი გრაფიკის შესაბამისად.

სესხის პრობლემური აქტივების მართვის ქვედანაყოფზე გადაცემის შემდეგ, როდესაც ბანკს არ შეუძლია მისაღები პირობებით მსესხებელთან მოლაპარაკება, ბანკმა შეიძლება დაიწყოს უზრუნველყოფის დასაკუთრება, რაც საზოგადოდ სტანდარტული პროცესია მცირე იურიდიული გართულებებით, და შეიძლება საჭირო იქნეს სასამართლო, საარბიტრაჟო ან ნოტარიული პროცედურები. რესტრუქტურიზაციისა და პრობლემური აქტივების მართვის ქვედანაყოფებში მუშაობენ კვალიფიციური იურისტები სასამართლო დავისა და დასაკუთრების პროცესების ეფექტურად წარმართვისა და აღსრულებისათვის.

რეზერვების შეფასება

საკრედიტო რისკის შეფასებისა და დარეზერვების „ბასს-39“-ის ფარგლებში გაანგარიშებისას თიხისი ბანკი ითვალისწინებს სამ კომპონენტს: [1] მსესხებლის მიერ სახელშეკრულებო მოვალეობების შესრულების დეფოლტის ალბათობას; [2] მსესხებლის მიერ მიმდინარე სესხისა და აუთენტიკური საკრედიტო ვალდებულებების პოტენციურ გამოყენებას; და [3] მოსალოდნელი ზარალის კოეფიციენტს შეუსრულებელ ვალდებულებებზე (ზარალი დეფოლტის შემთხვევაში). თიხისი ბანკის პოლიტიკის შესაბამისად, აქტივებისა და პირობითი ვალდებულებების ზარალის რეზერვი უნდა შენარჩუნდეს სათანადო დონეზე, რომელიც შესაბამისი იქნება ბანკის საკრედიტო პორტფელში არსებული ყველა შესაძლო დანაკარგის დონესთან დროის ნებისმიერ მოცემულ მონაკვეთში.

2018 წლის 1 იანვრიდან თიხისი ბანკი გადავიდა დარეზერვების ახალი მეთოდოლოგიის გამოყენებაზე, „ფასს-9“-ის მოთხოვნების შესაბამისად. განახლებული მეთოდოლოგიით შესაძლებელია სესხის გაუფასურების რეზერვების ზუსტად შეფასება მომავალზე ორიენტირებული ინფორმაციის გამოყენებით. მეთოდოლოგიის განვითარებასთან ერთად დაინერგა პროგრამული უზრუნველყოფა დარეზერვებისთვის.

2016-2017 წლებში მნიშვნელოვანი სამუშაო ჩატარდა გაუფასურების მეთოდოლოგიისა და მოდულების შესაქმნელად, „ფასს-9“-ის მოთხოვნების შესაბამისად და შესაფერისი სისტემებისა და პროცესების დასაწერად. პროექტი განხორციელდა Deloitte-ის დახმარებით. მეთოდოლოგიისა და პროგრამული უზრუნველყოფის დანერგვაზე თიხისი ბანკის მხრიდან პასუხისმგებლები იყვნენ ბანკის რისკების, ფინანსური და IT-დეპარტამენტები.

ახალი მოდელები უფრო კომპლექსურია და იძლევა მასში მოსალოდნელი მაკრომოვლენების მართვის შესაძლებლობას წინასწარ განსაზღვრული სცენარების გათვალისწინებით. „ფასს-9“-ის მეთოდოლოგიის მიხედვით, თიბისი ბანკი თავის სესხებს აჯგუფებს სამ კატეგორიად:

- ▶ I კატეგორია – აქტივები, რომელთა საკრედიტო რისკი მნიშვნელოვნად არ გაზარდილა საწყისი შეფასების შემდეგ;
- ▶ II კატეგორია – აქტივები, რომელთა საკრედიტო რისკი მნიშვნელოვნად გაიზარდა საწყისი შეფასების შემდეგ;
- ▶ III კატეგორია – გაუფასურებული სესხები.

„ფასს-9“-ის დანერგვამ გამოიწვია ერთჯერადი ეფექტი 64 მილიონი ლარის ოდენობით, რაც პირდაპირ აისახება IFRS-ის კაპიტალში. ამას გავლენა არ მოუხდენია თიბისი ბანკის მოგება-ზარალის ანგარიშგებასა და კაპიტალის ადეკვატურობაზე.

ფინანსური რისკის მართვა ლიკვიდობის რისკის მართვა

ლიკვიდობის რისკი არის რისკი, რომ ბანკს შეიძლება არ ჰქონდეს საკმარისი ხელმისაწვდომი ფინანსური რესურსი თავისი მოვალეობებისა და ვალდებულებების დროულად დასაფარად ან აღნიშნული რესურსები შეიძლება ხელმისაწვდომი იყოს მხოლოდ მაღალ ფასად.

როგორც დაფინანსების, ისე საბაზრო ლიკვიდობის რისკი შეიძლება წარმოიქმნას მრავალი ფაქტორის შედეგად, რომლებსაც თიბისი ბანკი ვერ აკონტროლებს. ფინანსური ბაზრის არასტაბილურობის გამო ისეთმა ფაქტორებმა, როგორებიცაა: საკრედიტო რეიტინგის გაუარესება ან სხვა უარყოფითი მოვლენა, შეიძლება გავლენა იქონიოს ფასზე ან საჭირო დაფინანსების ხელმისაწვდომობაზე თიბისი ბანკის სამომავლო ვალდებულების გადახდების განსახორციელებლად.

ლიკვიდობის რისკის მართვას ახორციელებენ ფინანსური რისკის მართვისა და ხაზინის დეპარტამენტები, მონიტორინგს კი – დირექტორთა საბჭოს რისკის კომიტეტი ან აქტივებისა და ვალდებულებების მართვის კომიტეტი თავიანთი წინასწარგანსაზღვრული ფუნქციების ფარგლებში.

თიბისი ბანკის ლიკვიდობის რისკის მართვის პოლიტიკის ძირითადი მიზნებია:

- i. დაფინანსების უზრუნველყოფა, მთლიანი ვალდებულებების და ბალანსგარეშე როგორც ფაქტიური ისე პირობითი ვალდებულებების დასაკმაყოფილებლად ეკონომიკურ ფასად;
- ii. ნებისმიერი სტრუქტურული შეუსაბამობის აღმოჩენა თიბისი ბანკის ფინანსური მდგომარეობის მიხედვით და კოეფიციენტების დადგენა მონიტორინგის მიზნით დაფინანსების მართვის უზრუნველსაყოფად დაბალანსებული ზრდის შესაბამისად;
- iii. ლიკვიდობისა და დაფინანსების მუდმივი მონიტორინგი, რათა უზრუნველყოფილ იქნეს ბიზნესის დამკვიცხებული მიზნების მიღწევა თიბისი ბანკის რისკის პროფილის საფრთხის ქვეშ დაუყენებლად.

დირექტორთა საბჭო განიხილავს ლიკვიდობის რისკის მართვის პოლიტიკას, რის შემდეგაც იგი დასამტკიცებლად წარედგინება სამეთვალყურეო საბჭოს.

ლიკვიდობის რისკი ჯგუფდება ორი ტიპის რისკად: დაფინანსების ლიკვიდობისა და საბაზრო ლიკვიდობის რისკები.

დაფინანსების ლიკვიდობის რისკი არის რისკი, რომ თიბისი ბანკი ვერ შეძლებს მოსალოდნელი და მოულოდნელი მიმდინარე და სამომავლო ფულადი ნაკადების ეფექტურად დაკმაყოფილებას ოპერაციებზე ან ფინანსურ მდგომარეობაზე გავლენის გარეშე როგორც ჩვეულებრივ პირობებში, ისე კრიზისის დროს. დაფინანსების ლიკვიდობის რისკის მართვისთვის ბანკს შემუშავებული აქვს ლიკვიდობის გადაფარვის კოეფიციენტის (LCR) და წმინდა სტაბილური დაფინანსების კოეფიციენტის (NSFR) მოდელები, ორივე მათგანი შეესაბამება „ბაზელ-3“-ის ლიკვიდობის სახელმძღვანელო მითითებებს.

ამასთან, თიბისი ბანკი იყენებს სტრესტესტებსა და „what-if“ სცენარების ანალიზს და ახორციელებს საქართველოს ეროვნული ბანკის მიერ მოთხოვნილი მინიმალური ლიკვიდობის კოეფიციენტის მონიტორინგს. საქართველოს ეროვნულმა ბანკმა 2017 წელს შემოიღო თავისი LCR ლიკვიდობის რისკის მართვის მიზნებისათვის. „ბაზელ-3“-ის მითითებების გარდა, ეს კოეფიციენტი იყენებს კონსერვატიულ მიდგომას სავალდებულო რეზერვებისა და დეპოზიტების გადინების კოეფიციენტების მიმართ, რაც დამოკიდებულია კლიენტთა ჯგუფის კონცენტრაციაზე. 2017 წლის სექტემბრიდან თიბისი ბანკი ახორციელებს საქართველოს ეროვნული ბანკის LCR-ის ლიმიტების მონიტორინგსაც. მთლიანი LCR-ის ლიმიტის გარდა, საქართველოს ეროვნული ბანკმა განსაზღვრა ასევე ლიმიტები ვალუტების მიხედვით: ლარსა და უცხოურ ვალუტაში.

LCR გამოითვლება მაღალლიკვიდური აქტივების გაყოფით 30-დღიანი წმინდა ფულადი სახსრების გასვლაზე და გამოიყენება მოკლევადიანი ლიკვიდობის რისკების მართვისთვის. NSFR გამოითვლება ხელმისაწვდომი სტაბილური დაფინანსების გაყოფით სტაბილური დაფინანსების საჭიროებაზე და გამოიყენება გრძელვადიანი ლიკვიდობის რისკის მართვისათვის უფრო ხანგრძლივ პერიოდში მდგრადობის ხელშეწყობისათვის დამატებითი მოტივაციის შესაქმნელად, რათა თიბისი ბანკი უფრო მეტად დაეყრდნოს დაფინანსების სტაბილურ წყაროს.

საბაზრო ლიკვიდობის რისკი არის ბანკის რისკი, რომ სუსტი საბაზრო ლიკვიდობის მდგომარეობის ან ბაზარზე შექმნილი პრობლემების გამო თიბისი ბანკმა ვერ უზრუნველყოს გარკვეული პოზიციების დაბალანსება საბაზრო ფასებით. საბაზრო ლიკვიდობის რისკის მართვისთვის თიბისი ბანკი ხელმძღვანელობს „ბაზელ-3“-ის მეთოდოლოგიით მაღალი ხარისხის ლიკვიდური აქტივების კრიტერიუმებთან დაკავშირებით, რათა უზრუნველყოს მაღალი ხარისხის ლიკვიდობის აქტივების რეალიზაცია მინიმალური დანაკარგებით, ფასის მნიშვნელოვანი ცვლილების გარეშე.

ამასთან, ბანკს აქვს ლიკვიდობის ალტერნატიული გეგმა, რომელიც ლიკვიდობის მართვის მთლიანი პოლიტიკის ნაწილია. გეგმა მიზნად ისახავს თიბისი ბანკის დაფინანსებისა და ლიკვიდობის მოთხოვნის დაკმაყოფილების უზრუნველყოფასა და მისი ძირითადი ბიზნესოპერაციების შეუფერხებლად შესრულებას ლიკვიდობის გაუარესების პირობებში, რომელიც წარმოიქმნება ბანკის ბიზნესსაქმიანობის ფარგლებს გარეთ.

დაფინანსება და დაფარვის ვადის ანალიზი

თიბისი ბანკის ლიკვიდობის ძირითად წყაროს წარმოადგენს დეპოზიტები და ანგარიშები, ადგილობრივი და საერთაშორისო ბანკებიდან და საფინანსო ინსტიტუტებიდან ნასესხები, თანხები, სუბორდინირებული სესხები ინვესტორი საერთაშორისო საფინანსო ინსტიტუტებიდან, ადგილობრივ ბანკთაშორისი მოკლევადიანი დეპოზიტები და სესხები, საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდების გაყიდვისგან მიღებული ამონაგები, სესხების ძირითადი თანხის გადახდები, საპროცენტო შემოსავალი და საკომისიო შემოსავალი.

სამეთვალყურეო საბჭოს ხედვით, ერთ-ერთი, რაც ბანკს გამოარჩევს, არის მძლავრი და დივერსიფიცირებული დაფინანსების სტრუქტურა. თიბისი ბანკი ძირითადად იზიდავს შედარებით სტაბილურ დეპოზიტებს საქართველოდან, როგორც დაფინანსების უმთავრეს წყაროს. ვალდებულების სტრუქტურის შესაბამისად და კიდევ უფრო გასაუმჯობესებლად თიბისი ბანკი თავისი სტრატეგიით განსაზღვრავს მიზნობრივ მაჩვენებელს საცალო დეპოზიტებისათვის და ადგენს დეპოზიტებთან სესხების ფარდობის კოეფიციენტის ზღვრებს.

თიბისი ბანკი ადგენს აგრეთვე დეპოზიტის კონცენტრაციის ზღვრებს დეპოზიტების პორტფელში დიდი დეპოზიტებისა და არაქართველი რეზიდენტების დეპოზიტებისათვის. სამეთვალყურეო საბჭოს მიიჩნევს, რომ ბანკს აქვს საკმარისი ლიკვიდობა თავისი მიმდინარე და ბალანსგარეშე ვალდებულებების დასაკმაყოფილებლად (ლიკვიდობის რისკის მართვის შესახებ დამატებითი ინფორმაციისათვის გთხოვთ იხილოთ აუდიტირებული კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების შენიშვნა 36).

საბაზრო რისკი

თიბისი ბანკის ბალანსური და გარებალანსური პოზიციის მიხედვით, საბაზრო რისკი არის საბაზრო ფასის ცვლილებით გამოწვეული ზარალის რისკი, რაც შეესაბამება ბაზელის კომიტეტის განსაზღვრებას. აღნიშნული რისკები ძირითადად გახლავთ (ა) „სავაჭრო პორტფელში“ ასახული (სავაჭროდ ფლობილი ფინანსური ინსტრუმენტები ან საქონელი), საპროცენტო განაკვეთთან დაკავშირებული ინსტრუმენტების ან კაპიტალის რისკები; (ბ) სავალუტო კურსის რისკი და სასაქონლო რისკი თიბისი ბანკის მასშტაბით.

თიბისი ბანკის სტრატეგიას არ წარმოადგენს ინვესტიციების განხორციელება სავაჭროდ ფლობილ ფინანსურ ინსტრუმენტებში ან საქონელში. შესაბამისად, თიბისი ბანკის ერთადერთი საბაზრო რისკი არის სავალუტო რისკი თავის „სტრუქტურულ წიგნში“, რომელიც უკავშირდება რეგულარულ საბანკო საქმიანობას და არ ითვალისწინებს სავაჭრო, საარბიტრაჟო ან სპეკულაციურ განზრახვას.

სავალუტო რისკი

საქართველოს ეკონომიკის მჭიდრო დამოკიდებულების გათვალისწინებით უცხოურ ვალუტასთან სავალუტო კურსის რყევამ შესაძლოა მნიშვნელოვანი ეფექტი მოხდინოს თიბისი ბანკის ფინანსურ პოზიციაზე. ეს რისკი წარმოიქმნება ღია სავალუტო პოზიციით, რომელსაც იწვევს განსხვავება უცხოური ვალუტის აქტივებსა და ვალდებულებებს შორის. საქართველოს ეროვნული ბანკი მოითხოვს თიბისი ბანკის მიერ საბალანსო მუხლებისა და მთლიანი ბალანსის (ბალანსგარეშე პოზიციების ჩათვლით) ღია სავალუტო პოზიციების მონიტორინგს და ასევე ამ უკანასკნელის შენარჩუნებას თიბისი ბანკის საწესდებო კაპიტალის 20%-ის ფარგლებში. 2017 წლის 31 დეკემბერს დასრულებულ წელს თიბისი ბანკი ინარჩუნებდა ღია სავალუტო პოზიციების აგრეგირებულ ნაშთს 1.5%-ის ოდენობით.

ამასთან, სამეთვალყურეო საბჭო დამატებით შეზღუდვებს აწესებს ღია სავალუტო პოზიციებზე. ALCO-მ დაამტკიცა რისკის ლიმიტები ვალუტების მიხედვით და აგრეგირებული პოზიციისათვის, რომლებიც უფრო კონსერვატიულია, ვიდრე საქართველოს ეროვნული ბანკისა და სამეთვალყურეო საბჭოს მიერ დაწესებული შეზღუდვები. ხაზინისა და ფინანსური რისკის მართვის დეპარტამენტების ხელმძღვანელები ცალ-ცალკე ყოველდღიურად ახორციელებენ თიბისი ბანკის შესაბამისობის მონიტორინგს ზემოაღნიშნულ შეზღუდვებთან. აღნიშნულ ზღვრებთან შესაბამისობის შესახებ ყოველდღიური ანგარიში წარედგინება აგრეთვე დირექტორთა საბჭოს, ხოლო პერიოდულად – სამეთვალყურეო საბჭოსა და მისი რისკის, ეთიკისა და შესაბამისობის კომიტეტს. მთლიანად თიბისი ბანკის დონეზე სავალუტო რისკის მონიტორინგი და ანგარიშგება ხორციელდება ყოველთვიურად. რისკის ქვეშ მყოფი ღირებულება ანალიზდება ბაზელის სახელმძღვანელო მითითებების შესაბამისად, რათა ყოველთვიურად შეფასდეს თიბისი ბანკის მინიმალური კაპიტალის მოთხოვნა კაპიტალის ადეკვატურობის შეფასების შიდა პროცესის (ICAAP) სტრუქტურის ფარგლებში.

საპროცენტო განაკვეთის რისკის მართვა

საპროცენტო განაკვეთის რისკი წარმოიქმნება საბაზრო საპროცენტო განაკვეთის პოტენციური ცვლილებებისგან, რამაც შეიძლება უარყოფითი გავლენა იქონიოს თიბისი ბანკის ფინანსური აქტივებისა და ვალდებულებების ღირებულებაზე. ეს რისკი შეიძლება წარმოიქმნას განსხვავებით აქტივებისა და ვალდებულებების ვადიანობას შორის, ასევე მათი გადაფასების შედეგად. თიბისი ბანკში განთავსებული დეპოზიტები და სასესხო პორტფელის უმეტესი ნაწილი გაცემულია ფიქსირებული პროცენტით, ხოლო ბანკის მიერ მოზიდული ნასესხები სახსრების უმეტესობა მიბმულია ცვლად ინდექსზე.

თიბისი ბანკის მიერ მოზიდული ცვლადპროცენტის სესხების ნაწილი ჰეჯირებულია ეროვნულ ბანკში განთავსებული მინიმალური სავალდებულო რეზერვებით, რომელსაც ეროვნული ბანკი არიცხავს ცვლად საპროცენტო განაკვეთს. ამასთანავე, თიბისი ბანკის მიერ გაცემული სესხების ნაწილი და დეპოზიტები შეიცავს ჩანაწერს, რომელიც ბანკს აძლევს საპროცენტო განაკვეთის გადახდის უფლებას, ბაზარზე ცვლილების შესაბამისად, რაც ქმნის საპროცენტო რისკის შემცირების შესაძლებლობას. ბანკის ხელმძღვანელობის ხედვით, თიბისი ბანკის საპროცენტო განაკვეთის მარჯები უზრუნველყოფენ ასევე გონივრულ ზუფერს საპროცენტო განაკვეთის შესაძლო უარყოფითი ცვლილების გავლენის შესამცირებლად.

თიბისი ბანკი საპროცენტო განაკვეთის რისკის მართვისათვის იყენებს თანამედროვე ჩარჩოს, რომელიც ითვალისწინებს შესაბამისი ლიმიტების დაწესებას, მათთან შესაბამისობის მონიტორინგსა და პროგნოზირების პროცესებს. საპროცენტო განაკვეთის რისკის მართვას ახორციელებს ფინანსური რისკის მართვის დეპარტამენტი, ხოლო მის მონიტორინგს – ALCO, რომელიც იღებს გადაწყვეტილებებს ღონისძიებათა შესახებ, რომლებიც აუცილებელია საპროცენტო განაკვეთის რისკის ეფექტური მართვისათვის, და თვალ-ყურს ადევნებს მათ განხორციელებას. ინფორმაცია საპროცენტო განაკვეთის რისკის მართვისა და შესაბამისი ანგარიშგების ძირითადი ასპექტების შესახებ პერიოდულად მიემოდება დირექტორთა საბჭოს, სამეთვალყურეო საბჭოსა და რისკის, ეთიკისა და შესაბამისობის კომიტეტებს.

თიბისი ბანკი რისკის წარმოშობის მიზეზის გათვალისწინებით აკონტროლებს 4 სახის საპროცენტო განაკვეთის რისკს: [1] გადაფასების რისკს; [2] მომგებიანობის მრუდის რისკს; [3] საბაზისო რისკს; და [4] არჩევითობის (თანამდევნი ოფციონი) რისკს.

თიბისი ბანკი განიხილავს უამრავ სტრესსცენარს, მათ შორის – მომგებიანობის მრუდის სხვადასხვა ცვლილებასა და ფულადი ნაკადების ქვევითს კორექტირებებს [როგორცაა: დეპოზიტის ვადაზე ადრე გატანა ან სესხის წინასწარი დაფარვა], რათა გამოითვალოს გავლენა ერთი წლის მომგებიანობასა და კომპანიის ღირებულებაზე. შესაბამის ზღვრებს ადგენს სამეთვალყურეო საბჭო და დირექტორთა საბჭოს რისკის კომიტეტი.

ICAAP-ის სტუქტურის ფარგლებში თიბისი ბანკი ქმნის კაპიტალის რეზერვს საპროცენტო შემოსავალზე შემოსავლიანობის მრუდის შესაძლო პარალელური გადატანის სცენარების უარყოფითი გავლენის ოდენობით ერთწლიან პერიოდში „ბაზელ-2“-ის „კაპიტალ-2“-ის კაპიტალის გაანგარიშებისთვის. ამასთან, ბანკს „ბაზელ-2“-ის მოთხოვნების შესაბამისად, შემუშავებული აქვს სტრესტესტები, რომ გაუმკლავდეს მოსალოდნელ მკაცრ სტრესულ სცენარებს.

კონტრაგენტის რისკი

ისეთი საბანკო მომსახურების გაწევისას, როგორებიცაა: ბანკთაშორის ბაზარზე სესხის გაცემა, ბანკთაშორის სავალუტო ბაზარზე ტრანზაქციის განხორციელება, ბანკთაშორის ტრანზაქციის შესრულება ვაჭრობის ფინანსირების მიზნით ან ფასიან ქაღალდებში ინვესტირება, კონტრაგენტი ბანკის მიერ მისი ვალდებულებების შეუსრულებლობის შემთხვევაში ბანკი დგება შესაძლო დანაკარგის რისკის წინაშე.

კონტრაგენტის რისკის მართვის მიზნით ბანკი განსაზღვრავს ლიმიტებს როგორც ინდივიდუალური ბანკებისთვის, ასევე პორტფელის დონეზე, რაც ზღუდავს ზარალის რისკს როგორც სახაზინო, ისე ვაჭრობის დაფინანსების თვალსაზრისით. 2017 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, თიბისი ბანკის ბანკთაშორის პორტფელი კონცენტრირებული იყო სარეიტინგო კომპანიების Fitch-ის, Moody's-ისა და Standard and Poor's-ის მიერ მინიჭებული მაღალი, "A" საკრედიტო რეიტინგის მქონე ბანკებზე.

არაფინანსური რისკის მართვა

საოპერაციო რისკის მართვა

თიბისი ბანკის წინაშე არსებული რისკებიდან ერთ-ერთი მთავარია საოპერაციო რისკი, რომელიც არის არასათანადო ან გაუმართავი პროცესებისა და სისტემებისგან ადამიანის შეცდომის, თაღლითობის ან გარე მოვლენების შედეგად ზარალის მიღების რისკი. იგი მოიცავს იურიდიულ რისკს, მაგრამ არა – სტრატეგიულ და რეპუტაციის რისკებს, თუმცა რეპუტაციის რისკის მართვასაც დიდი მნიშვნელობა ენიჭება, პრიორიტეტულია და ორგანიზაციის საერთო რისკის კულტურის შემადგენელი ნაწილია.

ბანკს შეეხება უწევს მრავალი სახის საოპერაციო რისკთან, მათ შორისაა: თაღლითობა და სხვა შიდა თუ გარე კრიმინალური ქმედებები; პროცესების, კონტროლის ან პროცედურების დარღვევა; სისტემების შეფერხებები ან გარე მხარისაგან კიბერშეტევები თიბისი ბანკის კლიენტებისათვის მომსახურების ან დამხმარე ინფრასტრუქტურის ხელმიუწვდომლობის მიზნით, რაც, თავის მხრივ, საფრთხის ქვეშ აყენებს თიბისი ბანკის, მისი კლიენტების, პარტნიორების ან მომხმარებლების დაცულ ინფორმაციასა და ფინანსურ ოპერაციებს.

უფრო მეტიც, ბანკს გააჩნია ისეთი რისკები, რომლებიც იწვევენ კრიტიკული ფუნქციების მქონე სისტემების ან ბიზნესის შეფერხებას ისეთი მოვლენების შედეგად, რომლებიც თიბისი ბანკის კონტროლს საერთოდ ან ნაწილობრივ არ ექვემდებარება, როგორებიცაა: ბუნებრივი კატასტროფები, სატრანსპორტო ან კომუნალური მომსახურების შეფერხება და სხვა, რამაც შეიძლება გამოიწვიოს ზარალი ან მოხმარებელთა მომსახურების შეწყვეტა ან წყვეტა და/ან ეკონომიკური ზარალი თიბისი ბანკისათვის.

ზემოთ განხილული საოპერაციო რისკები ვრცელდება ისეთ სიტუაციებზეც, როდესაც თიბისი ბანკი მომსახურების გარე მომწოდებლებს ეყრდნობა. სწრაფად ცვალებადი გარემოს და როგორც საბანკო მომსახურების, ისე პოტენციურ თაღლითობათა სირთულის გათვალისწინებით იზრდება პროცესების, კონტროლის, პროცედურებისა და სისტემების მუდმივად გაუმჯობესების მნიშვნელობა, რათა თავიდან იქნეს აცილებული რისკი ან შემცირდეს თიბისი ბანკის მიერ ზარალის მიღების რისკი.

საოპერაციო რისკის შერბილებისა და მეთვალყურეობის მიზნით ბანკში შექმნილია საოპერაციო რისკის მართვის ჩარჩო, ყოველისმომცველი დოკუმენტი, რომელშიც მოცემულია ეფექტური საოპერაციო რისკის მართვის ზოგადი პრინციპები, განმარტებულია პროცესში მონაწილე მხარეების ფუნქციები და პასუხისმგებლობები. ამ ჩარჩოს შემადგენელი ნაწილია პოლიტიკა და პროცედურები, რომელთა მეშვეობითაც შესაძლებელია საოპერაციო რისკების ეფექტური მართვა.

დირექტორთა საბჭო უზრუნველყოფს მძლავრი შიდა კონტროლის კულტურის ჩამოყალიბებას ბანკში, სადაც კონტროლის ღონისძიებები ოპერაციების შემადგენელი ნაწილია. სამეთვალყურეო საბჭო განსაზღვრავს საოპერაციო რისკის მისაღებ დონეს, ხოლო საოპერაციო რისკების კომიტეტი ახორციელებს ამ ზღვრებთან შესაბამისობის ზედამხედველობას. საოპერაციო რისკების კომიტეტი რეგულარულად განიხილავს თიბისი ბანკის საოპერაციო რისკის პროფილსა და რისკის მინიმუმამდე შემცირების

რეკომენდაციებს.

საოპერაციო რისკის მართვის დეპარტამენტი ასრულებს დაცვის მეორე დონის ფუნქციას. იგი პასუხისმგებელია ზემოთ აღნიშნული ჩარჩოს, სათანადო პოლიტიკისა და პროცედურების განხორციელებაზე, რათა ბანკმა შეძლოს საოპერაციო რისკების მართვა. იგი პასუხისმგებელია აგრეთვე საოპერაციო რისკის მქონე მოვლენების მონიტორინგზე, რისკის მისაღები დონისა და კონტროლის გარემოში არსებითი სისუსტეების მონიტორინგზე. აღნიშნული დეპარტამენტი პასუხისმგებელია აგრეთვე საოპერაციო რისკების ყოველდღიურ მართვაზე სხვადასხვა ხერხის გამოყენებით. აღნიშნული მოიცავს შემდეგს (თუმცა არ შემოიფარგლება მხოლოდ ამით):

- ▶ სამუშაო რისკისა და კონტროლის თვითშეფასება, რომლის მიზანია ოპერაციებისა და პროცესებში შესაძლო ნაკლოვანებების აღმოჩენა სათანადო გამოსასწორებელი ღონისძიებების შესატყვისად;
- ▶ რისკის შემცველი შიდა მოვლენების მონაცემთა ბაზის შექმნა შემდგომი რაოდენობრივი და ხარისხობრივი ანალიზისათვის;
- ▶ შიდა კონტროლის ფუნქციონირება საბანკო ოპერაციებში სისტემური შეცდომების, შიდა თაღლითობის შემთხვევების აღმოსაჩენად და ძირითადი რისკის მაჩვენებლების მონიტორინგი;
- ▶ სცენარებისა და გამომწვევი მიზეზების ანალიზი;
- ▶ ბიზნესის საკონსულტაციო მომსახურების უზრუნველყოფა არასტანდარტულ შემთხვევებთან დაკავშირებით ისევე, როგორც ახალი პროდუქტებისა და პროცედურების შეფასება;
- ▶ საინფორმაციო ტექნოლოგიების ინციდენტების ხდომილობის მონიტორინგი და იდენტიფიცირებული პრობლემების გადაჭრის ღონისძიებების განხორციელების ზედამხედველობა; და
- ▶ სადაზღვევო პოლისების შექმნა საოპერაციო რისკის შემცველი მოვლენებიდან ზარალის რისკის გადასაცემად.

საოპერაციო რისკის მართვის დეპარტამენტმა გააძლიერა თავისი შიდა კონტროლის, რისკის შეფასების ჯგუფები და მეთოდოლოგია, რათა კიდევ უფრო დახვეწოს არსებული კონტროლის გარემო. საოპერაციო რისკის მართვის დეპარტამენტი ანგარიშვალდებულია რისკების მართვის დირექტორის წინაშე

საოპერაციო რისკების კონტროლისა და მიტიგაციის მიზნით დანერგილია სხვადასხვა პოლიტიკა, პროცესი და პროცედურები, მათ შორის:

- ▶ აუტოსონინგის რისკის მართვის პოლიტიკის დანერგვა, რაც ბანკს აუტოსონინგის (ვენდორების) რისკის მართვის საშუალებას მისცემს, რომელიც წარმოიშობა უარყოფითი მოვლენებისა და რისკის კონცენტრაციის გამო ვენდორის წარუმატებელი შერჩევის შედეგად, ვენდორის და/ან ვენდორის მიერ მოწოდებული მომსახურების არასაკმარისი კონტროლისა და ზედამხედველობის, ასევე ვენდორის სხვა გავლენების გამო;
- ▶ სისტემური ნაკლოვანებების ანალიზის მიზნით პროცედურების განხორციელება და გამოსასწორებელი ზომების მიღება მნიშვნელოვანი ზარალის განმეორების

თავიდან ასაცილებლად;

- ▶ საოპერაციო რისკის მართვის დეპარტამენტის ჩართვა ახალი პროდუქტებისა და მომსახურებების დამტკიცების პროცესში, რათა მინიმუმამდე შემცირდეს დაკავშირებული რისკები;
- ▶ სპეციალური საოპერაციო რისკის გაცნობიერების პროგრამის შემუშავება თიბისი ბანკის თანამშრომლებისათვის და ტრენინგების რეგულარულად ჩატარება კომპანიის შიდა კონტროლის კულტურის კიდევ უფრო გასაძლიერებლად.

2017 წელს განსაკუთრებული ყურადღება დაეთმო ამავე წლის მეოთხე კვარტალში პირად ინფორმაციასთან დაკავშირებული თაღლითობის ინციდენტის შედეგად წარმოქმნილ საოპერაციო რისკის პრობლემებს. მინდობილობის მეშვეობით, რომლის შესახებ საბოლოოდ დაადასტურა ანგარიშის მფლობელმა, რომ თაღლითური იყო, მესამე მხარემ შეძლო ჩვენი კლიენტის საბანკო ანგარიშზე წვდომის მოპოვება და გამოიტანა დაახლოებით 800,000 აშშ დოლარი ნაღდი ფული. მსგავსი სახის თაღლითობის თავიდან ასაცილებლად თიბისი ბანკის მიერ პიროვნების დადასტურების პროცესსა და შესაბამის პოლიტიკას დაემატა კონტროლის ზომები.

შესაბამისობა

შესაბამისობის რისკის მართვის განყოფილება თიბისი ბანკში არსებული შესაბამისობის ფუნქციის აღმასრულებელი ძირითადი ორგანოა, რომელსაც აქვს ოფიციალური სტატუსი და დამოუკიდებელია მოქმედი სტრუქტურული ერთეულებისა და ბიზნესმიმართულებებისგან. შესაბამისობის რისკის მართვის ფუნქციურ როლს ასრულებს შესაბამისობის ოფიცერი, რომელიც მოქმედებს, როგორც მრჩეველი და კოორდინატორი შესაბამისობის რისკის მართვასთან დაკავშირებულ პრობლემებზე სტრუქტურულ ერთეულებსა და ბიზნესმიმართულებებში. შესაბამისობის რისკის მართვის განყოფილების უფროსი კვარტალურად ახარებს ანგარიშს რისკის, ეთიკისა და შესაბამისობის კომიტეტს და დისციპლინარული ხასიათის ანგარიშს წარუდგენს გენერალურ დირექტორს.

აღნიშნული განყოფილება პასუხისმგებელია თიბისი ბანკის შესაბამისობისა და რეპუტაციის რისკის მართვაზე. იგი უზრუნველყოფს შემდეგი პოლიტიკის მოთხოვნების განხორციელებასა და მონიტორინგს:

:

- ▶ ფულის გათეთრებისა და ტერორიზმის დაფინანსების საწინააღმდეგო პოლიტიკა;
- ▶ მექრთამეობის, კორუფციის წინააღმდეგ ბრძოლისა და გადასახადებისგან თავის არიდების ხელშეწყობის პრევენციის პოლიტიკა;
- ▶ დაკავშირებულ მხარეებთან ტრანზაქციების განხორციელების შესახებ პოლიტიკა;
- ▶ აქციების დილინგის მართვის პოლიტიკა;
- ▶ ინციდენტის მართვის პოლიტიკა.

შესაბამისობის რისკის მართვის განყოფილება საკანონმდებლო მოთხოვნებთან შესაბამისობის რისკს მართავს მომხმარებელთა პრეტენზიების გამომწვევი მიზეზების, საოპერაციო რისკის გამომწვევი მოვლენების მონაცემთა

ბაზის, შიდა აუდიტის მიერ აღმოჩენილი ფაქტებისა და სასამართლო საქმეების ანალიზის მეშვეობით. აღნიშნული ანალიზის საბოლოო შედეგების საფუძველზე იგი ახდენს შიდა ინსტრუქციების ინიცირებას ან აძლევს რეკომენდაციებს თიბისი ბანკის სტრუქტურულ ერთეულებს შესაბამისი პროცესების ცვლილებების შესახებ. შესაბამისობის რისკის მართვის ოფიცერს აქვს კონსულტანტის ფუნქცია შესაბამისობის რისკის მართვის საკითხებთან დაკავშირებით. შესაბამისობის რისკის მართვის დეპარტამენტი ატარებს ტრენინგის კურსებს არსებული თანამშრომლებისა და ახალი თანამშრომლებისთვის დისტანციური სწავლების ან პირისპირ შეხვედრის მეშვეობით, ხელს უწყობს ბანკში შესაბამისობის კულტურის განვითარებას.

საქართველოს ეროვნულმა ბანკმა 2017 წელს ჩაატარა თიბისი ბანკის გასული ექვსი წლის თემატური შემოწმება თავისი მიმდინარე საქმიანობის ფარგლებში. აღნიშნულ პერიოდში მან გამოავლინა გარკვეული ოპერაციები, რომელთა გამო ბანკს დაეკისრა ჯარიმების გადახდა 1.9 მილიონი ლარის ოდენობით. ამ ოპერაციითა უმეტესობა დაკავშირებული იყო რამდენიმე კომპანიასთან, რადგან მიიჩნიეს, რომ მათი სათანადოდ იდენტიფიცირება არ მოხდა და ამ ოპერაციითა უმეტესობასთან დაკავშირებით ერთჯერადი ჯარიმა 1,000 ლარს არ აღემატებოდა.

საქართველოს ეროვნულმა ბანკმა აღნიშნა თიბისი ბანკის მიერ დღემდე მიღწეული პროგრესი ისევე, როგორც დაგეგმილი ღონისძიებები და ფულის გათვრებისა და ტერორიზმის დაფინანსების საწინააღმდეგო კონტროლის დონე შეაფასა, როგორც მისაღები. ბანკმა აღნიშნული ჯარიმები გადაიხადა შესაბამისი რეზერვებიდან, რომლებიც შეიქმნა გასულ წლებში მსგავსი ქმედებებისა და ოპერაციებისათვის, ანუ აღნიშნულს თიბისი ბანკის 2017 წლის მოგებისა და ზარალის ანგარიშგებაზე გავლენა არ მოუხდენია.

ევროკავშირის ზოგადი მონაცემების დაცვის რეგულაცია (GDPR) ძალაში შევიდა 2018 წლის 25 მაისს და იმის გათვალისწინებით, რომ თიბისი ბანკი ოპერაციებს ძირითადად ახორციელებს საქართველოში, რომელიც არ შედის ევროკავშირში, GDPR-ს შეზღუდული გავლენა ექნება ბანკზე, თუმცა, თიბისი ბანკი ამჟამად ახდენს აღნიშნული გავლენის შეფასებას, რადგან GDPR ვრცელდება იმ კომპანიებზეც, რომლებიც ევროკავშირის საზღვრებს გარეთ ფუნქციონირებენ, მაგრამ ევროკავშირში აწოდებენ საქონელსა და მომსახურებას და პროდუქციის შესათავაზებლად ახორციელებენ სათანადო ქმედებებს.

ინფორმაციის უსაფრთხოების მართვის კომიტეტი
ინფორმაციის უსაფრთხოების მართვის კომიტეტი პასუხისმგებელია, რომ მუდმივად გააუმჯობესოს ინფორმაციის უსაფრთხოება და ბიზნესის უწყვეტობის მართვის პროცესები და მინიმუმამდე შეამციროს ინფორმაციის უსაფრთხოების რისკები. აღნიშნული კომიტეტი შეიქმნა ინფორმაციის უსაფრთხოების ფუნქციის ცენტრალიზაციისათვის, ფიზიკური უსაფრთხოების, კადრების შესახებ ინფორმაციის უსაფრთხოების, მონაცემთა უსაფრთხოების, საინფორმაციო ტექნოლოგიების უსაფრთხოებისა და ბიზნესის უწყვეტობის ჩათვლით.

თიბისი ბანკი ინვესტიციას ახორციელებს ინფორმაციის უსაფრთხოების რისკის ეფექტურ მართვაში, ინციდენტის მართვისა და ცნობიერების ამაღლების პროგრამებში, რომლებიც აღჭურვილია ავტომატიზებული ინსტრუმენტებით, რომლებიც უზრუნველყოფს ორგანიზაციის მასშტაბით ინფორმაციის უსაფრთხოების რისკის მისაღებ დონეებს. მაშინ, როცა პრევენციული კონტროლი არ ხდება, ბიზნესის უწყვეტობისა და ინციდენტზე რეაგირების გეგმები უზრუნველყოფს თიბისი ბანკის უნარს, უწყვეტად გააგრძელოს ოპერირება და შეზღუდოს ზარალის წარმოქმნა ბიზნესის შეფერხების შემთხვევაში.

ქვევის რისკი

ქვევის რისკი განმარტებულია, როგორც უფლებების დაცვის რისკი მომხმარებლისა და სხვა დაინტერესებული მხარეებისათვის.

თიბისი ბანკს საქართველოს მასშტაბით ნდობას უცხადებს 2.2 მილიონზე მეტი მომხმარებელი. ამგვარად, ბაზრის ნდობის შენარჩუნებას ჩვენი მომხმარებლების ინტერესის დაცვით უდიდესი მნიშვნელობა აქვს თიბისი ბანკის ფინანსური სტაბილურობისა და სტრატეგიული მიზნების მიღწევისათვის.

თიბისი ბანკის თანამშრომლები პატიოსნად და სამართლიანად ასრულებენ მათზე დაკისრებულ პასუხისმგებლობას. თანამშრომლებს გადაწყვეტი მნიშვნელობა აქვთ ბანკის ოპერაციებისადმი ნდობისა და დამატებლობის შენარჩუნებაში, ასევე ისეთი ღირებულებების დაცვაში, როგორიცაა: ნდობა, ერთგულება, წინდახედულება და სიფრთხილე.

ამასთან, თიბისი ბანკის ხელმძღვანელობა აცნობიერებს, რომ იგი პასუხისმგებელია ადგილობრივი და საერთაშორისო ინვესტორების დივერსიფიცირებული ჯგუფის წინაშე და სჭირდება წესებისა და მექანიზმების უზრუნველყოფა მომხმარებლების დასაცავად, ინვესტორებისა და ფინანსური ბაზრების ნდობის შესანარჩუნებლად. თიბისი ბანკის ღირებულებები მიისწრაფვიან მიდგომის ე.წ. „tone from the top“ დანერგვისაკენ, რაც გულისხმობს კარგი ქვევის პრინციპებს და ამასთან დაკავშირებით აქვთ კომუნიკაცია ბანკის თანამშრომლებთან.

ქვევის რისკის მართვისას თიბისი ბანკი სხვადასხვა დეპარტამენტსა და განყოფილებას ავალეს ქვევის რისკის მართვას, შერბილებასა და კლიენტებთან და სხვა დაინტერესებულ მხარეებთან ქვევის რისკის აღმოფხვრას თიბისი ბანკის მასშტაბით განხორციელებულ ოპერაციებში. შესაბამისობისა და საოპერაციო რისკის დეპარტამენტები ერთმანეთთან თანამშრომლობენ, რათა შექმნან ქვევის რისკის მართვის გაერთიანებული ჩარჩო და დახმარება გაუწიონ ბიზნესმიმართულებებსა და დეპარტამენტებს:

1. პოლიტიკისა და პროცედურების დანერგვასა და მართვაში, რათა უზრუნველყოფილ იქნეს შესაბამისი დეპარტამენტებისა და ინდივიდუალური თანამშრომლების მიერ მარეგულირებელი დებულებების, საუკეთესო პრაქტიკისა და თიბისი ბანკის შიდა წესების დაცვა;

2. შესაბამისობის რისკის მართვის განყოფილებასთან მუდმივ თანამშრომლობაში პოლიტიკისა და პროცედურების ადმინისტრირებასთან დაკავშირებით და დეპარტამენტის, მისი ხელმძღვანელის და/ან მისი თანამშრომლების ქცევის შესახებ პრეტენზიების მოკვლევაში;
3. იმის უზრუნველყოფაში, რომ მომხმარებლისათვის გაყიდვების თანამშრომლების მიერ პროდუქტის შესახებ მიწოდებული ინფორმაცია იყოს ზუსტი და სრული, ეს ინფორმაცია გადაიცეს (როგორც წერილობითი, ისე ზეპირი ფორმით) მარტივად და გასაგებად, მომხმარებლის კატეგორიის მიუხედავად;
4. კლიენტებთან ისეთი საუბრებისა და ელ. გზავნილების ჩანაწერების შენახვაში, რომლებიც შეიცავენ სენსიტიურ და გაყიდვებთან დაკავშირებულ ინფორმაციას, მათ შორის ინფორმაციას ახალი კლიენტების მოზიდვაზე და რთული პროდუქტების შეთავაზებაზე არსებული და სავარაუდო კლიენტებისათვის;
5. გაცნობითი ტრენინგის დროულად ჩატარებაში ახალი თანამშრომლებისათვის სათანადო ქცევის შესახებ და იმის უზრუნველყოფაში, რომ ბანკში პერიოდულად ტრენინგების ჩატარებით ყველა თანამშრომელი იცნობდეს შესაბამისობის სტანდარტებს, რომლებიც ვითარდება და სიახლეებს;
6. ღია კულტურის ჩამოყალიბებაში, რაც წახალისებს თანამშრომლებს, ისაუბრონ დასჯის შიშის გარეშე. კონკრეტულად ეს ნიშნავს პროცესების დანერგვას ინტერესთა კონფლიქტის პრევენციისა და აღმოჩენისათვის, ეთიკური წახალისებისა და ბონუსების ფორმულების შექმნას, მოტივაციისა და დისციპლინური პრაქტიკების შესაბამისობაში მოყვანას თიხის ბანკის რისკის მისაღებ დონესთან;
7. კვალიფიციური თანამშრომლებისა და საკმარისი შრომითი და ტექნოლოგიური რესურსების დაქირავებაში გაყიდვებისა და გაყიდვის შემდგომი ქმედებების გამოძიების, ანალიზის, განხორციელებისა და მონიტორინგისათვის.

შემოაღნიშნული მიდგომა უზრუნველყოფს, რომ ქცევის რისკის მართვა მხოლოდ რისკის მართვის ქვედანაყოფებით კი არ შემოიფარგლებოდეს, არამედ სრულად მოიცავდეს გაყიდვების დეპარტამენტებს და სრულად მოხდეს სათანადო ქცევის ინტეგრირება მუშაობისათვის საჭირო უნარ-ჩვევებში.

ფოკუსში

წლიანი

კორპორატიული პასუხისმგებლობა

მ. თევზაძე

პატრია ოცხალი
მფრინავი მღაბავი (1936)

კორპორატიული პასუხისმგებლობის
ძირითადი მიმართულებები

სალოვნება   სალხი

სკორტი   კულტურა

ფოტოსი

25

წელი

ჩვენს ხალხთან
ერთად

თანამშრომელთა
რაოდენობა

2017

c. 7000

12

1992

თიბისი ბანკის დაარსებიდან 25 წლის განმავლობაში ჩვენ ერთგულად ვემსახურებით ჩვენს მომხმარებლებსა და ბიზნესს, ხელს ვუწყობთ მთელ ქართულ საზოგადოებას, ვქმნით პოზიტიურ სამუშაო გარემოს. ჩვენ გვაქვს პატივი, ვიყოთ წამყვანი ბანკი საქართველოში, მაგრამ ეს ნიშნავს დამატებით პასუხისმგებლობას, უზრუნველყოთ მდგრადი პოზიტიური გავლენა ჩვენი ყველა დაინტერესებული მხარისათვის. ჩვენ მივისწრაფვით თანამშრომლობისკენ ყველა დაინტერესებულ მხარესთან და წვლილი შეგვაქვს წარმატებული და დამოუკიდებელი ქვეყნის მშენებლობაში.

ჩვენ ვამსახურებით

2.0 მილიონზე მეტ საცალო მომხმარებელს, რომლებიც შეადგენს საქართველოს ზრდასრული მოსახლეობის 75 %-ს

ჩვენი მომხმარებლები

საცალო მომხმარებლები

ჩვენ ძალისხმევას არ ვიშურებთ, რომ საუკეთესო მომსახურება შევთავაზოთ ჩვენს მომხმარებლებს ფართო სადისტრიბუციო ქსელის მეშვეობით და განსაკუთრებულ აქცენტს ვაკეთებთ ციფრულ არხებზე, რადგან სულ უფრო მეტი მომხმარებელი იყენებს ონლაინ საშუალებებს. ჩვენმა მოწინავე ინტერნეტ და მობილურმა საბანკო აპლიკაციებმა Global Finance-გან მრავალი სხვადასხვა ციფრული ჯილდო მოიპოვეს, რაც ნიშნავს ჩვენი საქმიანობის მაღალი სტანდარტების აღიარებას საქართველოში, ცენტრალურ და აღმოსავლეთ ევროპაში და გლობალურად. ჩვენი მობილური საბანკო მომსახურების აპლიკაციას 4.9 ვარსკვლავი აქვს მიღებული Google Play-ზე, ხოლო 4.8 ვარსკვლავი – Apple App Store-ში.

ჩვენ მუდმივად შემოგვაქვს სიახლე და ვთავაზობთ მომხმარებლებს მათ საჭიროებებზე მორგებულ ახალ პროდუქტებს, რომელთა მიწოდება ხდება მაღალი ხარისხის მომსახურებით. ჩვენ აქტიურად ვუსმენთ ჩვენს მომხმარებლებს და ვითვალისწინებთ მათს მოსაზრებებს ჩვენი შეთავაზებების გასაუმჯობესებლად. ამის შედეგად, ჩვენ მომხმარებლის კმაყოფილების უმაღლესი ქულები გვაქვს საქართველოს საბანკო სექტორში და წამყვანი პოზიცია გვიჭირავს სხვა საცალო კომპანიებს შორის.

ბიზნეს-კლიენტები

გვჯერა, რომ ჩვენი ერთ-ერთი ძირითადი პასუხისმგებლობაა, დავუმხროთ ბიზნესს ზრდასა და განვითარებაში. წარმატებულ ბიზნესთა რაოდენობის ზრდა აძლიერებს ქვეყანას, ზრდის ეკონომიკურ პოტენციალს და ქმნის მიმზიდველ საინვესტიციო გარემოს.

2017 წელს დავიწყეთ ჩვენი პირველი პროექტი, სახელწოდებით „სტარტაპერი“, რომელიც ორიენტირებულია სტარტაპებზე, და რომლის მიზანია გავეწიოთ მენტორობა სტარტაპერებს სტრატეგიის შემუშავებაში, ხელი შევუწყოთ მათ წარმატებულ ბიზნესად ჩამოყალიბებაში და უზრუნველყოთ მათი დაფინანსება შემდგომი განვითარებისათვის. სიტყვა „სტარტაპერი“ ქართულ ენაზე ნიშნავს „დამწყებს“, რაც გამოხატავს ჩვენს რწმენას, რომ ჩვენი ქვეყნის წარმატება დაკავშირებულია საქართველოში წარმატებულ ბიზნესთა რაოდენობაზე. წელს ჩვენ ვიყავით თანაორგანიზატორი სპეციალური წლიური კონფერენციისა Spotlight დამწყები კომპანიებისათვის, სადაც გამომსვლელები წარმატებული კომპანიების დამფუძნებლები იყვნენ. მათ დამსწრე საზოგადოებას უამბეს თავიანთი წარმატებებისა და მარცხის ისტორიები.

უფრო მეტიც, ჩვენ 160.4 მილიონ ლარზე მეტი გამოყვავით სოფლად მიკრო, მცირე და საშუალო საწარმოების (MSMEs) მხარდასაჭერად, დახმარებას ვუწევთ სოფლის მეურნეობას, წარმოებას, ტურიზმსა და სხვა სახის ეკონომიკურ საქმიანობას რეგიონებში. ჩვენ ვაგრძელებთ ასევე MSME-ის მხარდაჭერას ბიზნესის მხარდაჭერის პროგრამის ფარგლებში, რომელიც 2013 წლიდან დაიწყო. ამ პროგრამაში მონაწილეობა უფასოა.

კიდევ ერთი შესანიშნავი იდეა, რომელსაც 2017 წელს შეესა
ხორცი, იყო სხვადასხვა დარგის შესახებ საბაზისო
ინფორმაციის ადგილი ხელმისაწვდომობა ბიზნესებისათვის.
ჩვენ ვითანამშრომლებთ საქართველოს შემოსავლების
სამსახურთან ხელმისაწვდომი საჯარო მონაცემების
გაანალიზებაზე და შევქმენით ბიზნესის რუკა, რომელიც
უფასოდ არის ხელმისაწვდომი ნებისმიერი პირისათვის, რაც
მათ საშუალებას აძლევთ თავიანთი მარცვნილები
(როგორებიცაა: ამონაგები, დანახარჯები, თანამშრომელთა
რაოდენობა და ხელფასი), შეადარონ დარგის ფაქტობრივ
საშუალო მარცვნილებებს. ეს კომპანიებს საშუალებას აძლევთ,
თავიანთი საქმიანობის შედეგები შეადარონ კონკურენტების
შედეგებს.

ჩვენი თანამშრომლები

მტკიცედ გვწამს, რომ თითოეული თანამშრომელი ჩვენი
წარმატების ნაწილია და კონკურენტული, მიმზიდველი
ანაზღაურების შეთავაზებით ვცდილობთ ტალანტების
მოზიდვასა და შენარჩუნებას; ჩვენ ვქმნით სამართლიან,
პატიოსან და ერთობლივ შემოქმედებით სამუშაო გარემოს და
მხარს ვუჭერთ პროფესიულ განვითარებას. 2017 წლის
ბოლოსთვის ჩვენთან მუშაობდა 7,000 ათასზე მეტი ადამიანი,
რომლებიც იზიარებენ ერთსა და იმავე ღირებულებებს და
ერთგულნი არიან ჩვენი ხედვისა, ვიყოთ რეგიონში ციფრული
ფინანსური მომსახურების საუკეთესო მიმწოდებელი².

თანასწორი შესაძლებლობების შექმნა

ჩვენ ვართ მხარს ვუჭერთ თანაბარი დასაქმების
შესაძლებლობას (we are an equal opportunity employer) და
ჩვენთვის უცხოა დისკრიმინაცია რასის, ეთნიკური
წარმომავლობის, რელიგიის, სქესის, ასაკის ან
უნარშესუძელობის გამო. ჩვენი მიზანია კორპორაციული
კულტურის შექმნა, რომელიც მიესალმება მრავალფეროვნებას
და სარგებელს იღებს მისგან.

ჩვენ ხელს ვუწყობთ გენდერულ თანასწორობას და მხარს
ვუჭერთ ქალების დასაქმებას; ვამაყობთ, რომ 2017 წლის
დასასრულს ჩვენი თანამშრომლების 67%-ს მდებარეობთ
სქესის წარმომადგენლები შეადგენდნენ. თანამშრომელი
ქალების უკეთ მხარდასაჭერად მათ ვთავაზობთ ექსტრემალ
დეკრეტულ შვებულებას სრული ანაზღაურებით და სხვადასხვა
სარგებელს.

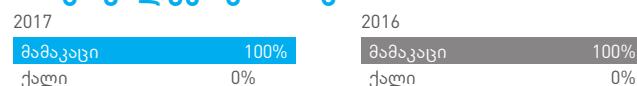
თიბისი ბანკთან ერთად გატარებული წლების რაოდენობა, 2017

- 1 დამოუკიდებელი კვლევითი კომპანიების, IPM-ისა და ACT-ის, მიერ
ჩატარებული კვლევების საფუძველზე.
- 2 რეგიონი ამ კონტექსტში მოიცავს სომხეთს, აზერბაიჯანსა და
საქართველოს.

ჩვენ დასაქმების თანაბარ შესაძლებლობას ვაძლევთ
უნარშესუძელ კანდიდატებს, აგრეთვე ვეხმარებით და
ვინარჩუნებთ იმ თანამშრომლებს, რომლებიც
უნარშესუძელნი გახდნენ თიბისი-ში დასაქმების პერიოდში
და ჩვენი მიზანია, სამუშაო ადგილების მოწყობა
უნარშესუძელი პირებისათვის მეტი კომფორტის
უზრუნველსაყოფად.

სამეთვალყურეო საბჭო

ზედა რგოლის მენეჯმენტი

შუა რგოლის მენეჯმენტი

ყველა თანამშრომელი

ტალანტის მოზიდვა და განვითარება

გვწამს, რომ ჩვენი თანამშრომლები კონკურენტული
უპირატესობის ერთ-ერთი მნიშვნელოვანი ფაქტორია, ამიტომ
ვცდილობთ დავიქვირავით, შევინარჩუნოთ და განვავითაროთ
უმაღლესი კვალიფიკაციის პირები.

აქტიურად ვმონაწილეობთ სხვადასხვა job fair-ში, რომლებსაც
აწყობენ საუკეთესო უნივერსიტეტები და წამყვანი HR-
კომპანიები, რაც გვეხმარება საუკეთესო კანდიდატების
შერჩევაში.

2012 წლიდან ვახორციელებთ სტაჟიორთა პროგრამას
უნივერსიტეტის მესამე ან მეოთხე კურსის სტუდენტებისათვის.
ჩვენ ვთანამშრომლობთ საუკეთესო ქართულ
უნივერსიტეტებთან და გამოირჩეულ სტუდენტებს ვაძლევთ
შესაძლებლობას, გახდნენ ჩვენი გუნდის წევრები. ერთწლიანი
სტაჟირების პროგრამის ფარგლებში სტუდენტები მუშაობენ
თიბისი ბანკის სხვადასხვა დეპარტამენტში. სტაჟირების
პროგრამის დასრულების შემდეგ ყველაზე წარმატებულ
სტაჟიორებს ვთავაზობთ მუდმივ სამუშაო ადგილებს. ვამაყობთ,
რომ საქართველოს ერთ-ერთმა წამყვანმა უმაღლესმა
სასწავლებელმა, თბილისის თავისუფალმა უნივერსიტეტმა, 2017
წელს დავასახელა განათლების საუკეთესო მხარდამჭერად.

ჩვენი ერთ-ერთი პრიორიტეტი თანამშრომელთა განვითარების მხარდაჭერა და მათთვის დახმარების გაწევა საკუთარი პოტენციალის რეალიზებაში. ამ მიზნით მათ ვთავაზობთ სხვადასხვა in-house ტრენინგებსა და კურსებს. ამასთან, ჩვენს თანამშრომლებს სპონსორობას ვუწევთ საერთაშორისო სერთიფიცირების სხვადასხვა პროგრამებში, მათ შორის CFA, ACCA და FRM. ასევე უზრუნველყოფთ ფინანსურ დახმარებას, რომ ყველაზე ნიჭიერმა თანამშრომლებმა მიიღონ მაგისტრის ხარისხი მსოფლიოს წამყვან უნივერსიტეტებში. 2017 წელს თიბისის სტიპენდია 19-მა მენეჯერმა მიიღო.

2011 წლის შემდეგ ბანკში ფუნქციონირებს თიბისი აკადემია, ადგილობრივი საგანმანათლებლო ცენტრი, რომელიც ხელმისაწვდომია ყველა თანამშრომლისათვის და რომელიც მათ სთავაზობს სხვადასხვა კურსს საბანკო საქმესა და მასთან დაკავშირებულ სფეროებში. იქ ასწავლიან თიბისი ბანკის ზედა და შუა რგოლის მენეჯერები. ახალი თანამშრომლებისათვის უზრუნველყოფთ გაცნობით ტრენინგს, რათა მათ გააცნონ ჩვენი კორპორატიული ღირებულებები და კულტურა, მიაწოდონ ინფორმაცია ჯგუფის შესახებ.

თანამშრომელთა მოტივირება და ჩართულობა

ჩვენ ვშრომობთ თანამშრომლების მოტივაციისა და ჩართულობის დონის ასამაღლებლად: ვსწავლობთ მათი ინტერესის სფეროებს, ვაწყობთ მათთვის სიურპრიზებს და მათთან ერთად ვზეიმობთ.

შიდა კომუნიკაციის მხარდასაჭერად თანამშრომელთა ინტერესების გათვალისწინებით შევქმენით რამდენიმე კლუბი, რომლებშიც გაერთიანებულნი არიან ფოტოგრაფიისა და ფეხბურთის მოყვარულები, თიბისის ტალანტები და სხვა ინტერესის მქონე თანამშრომლები. კლუბებში არიან სხვადასხვა დეპარტამენტის თანამშრომლები და მათ საშუალება აქვთ, უკეთ გაიცნონ ერთმანეთი, გაუზიარონ მოსაზრებები და შეხედულებები.

სამსახურსა და პირად ცხოვრებას შორის ჯანსაღი ბალანსის დასაცავად ჩვენ ვაწყობთ ექსკურსიებს შაბათ-კვირას, team building-ებს და გასვლებს ჩვენი თანამშრომლებისათვის, ვატარებთ შიდა ჩემპიონატებს, მათ შორის – ბოულინგში, ფეხბურთში, კალათბურთსა და ქვიშის რაგბიში. ჩვენ ვმონაწილეობთ აგრეთვე გარე ტურნირებსა და სხვადასხვა სპორტულ ღონისძიებაში. ჯანსაღი ცხოვრების სტილის ხელშესაწყობად თანამშრომლებს ვთავაზობთ სამედიცინო შემოწმებებსა და უფასო კონსულტაციებს. 2017 წელს 2,000-მა თანამშრომელმა მიიღო აღნიშნული სარგებელი. ამასთან, ჩვენი გუნდის წევრებს შეუძლიათ ფასდაკლებებისა და შეთავაზებების მიღება სხვადასხვა სპორტულ ცენტრში. მათ უმრავლესობას ხელფასის 2% შეაქვს თიბისის ფონდში, რომელიც ეხმარება სერიოზული დაავადებების მქონე ჩვენი გუნდის წევრებსა და მათს ნათესავებს მკურნალობის ხარჯების დაფინანსებაში. თიბისის ფონდი შეიქმნა 2009 წელს და მას შემდეგ დაეხმარა 1,000 ადამიანს.

თანამშრომლებს ვთავაზობთ სხვადასხვა სახის დახმარებასა და ფასდაკლებას შიდა ქსელის მეშვეობით, გამოფენების, ფილმების, ოპერისა და ბალეტის, რაგბის თამაშების უფასო

ბილეთების მათვლით. ასევე ვმასპინძლობთ გამოფენებს, რომლებზეც ჩვენს თანამშრომლებს შეუძლიათ წიგნების შეძენა სპეციალური ფასდაკლებით, ამასთან, უზრუნველყოფთ სასკოლო პაკეტებს „თიბისის ოჯახის“ ყველაზე ახალგაზრდა წევრებისათვის.

თანამშრომლებთან რეგულარული კომუნიკაცია ჩვენი კორპორატიული კულტურის შემადგენელი ნაწილია. ვცდილობთ, თანამშრომლებს მივაწოდოთ უახლესი ინფორმაცია ჯგუფის შესახებ. 2012 წლიდან ყოველწლიურად ვატარებთ თანამშრომელთა კმაყოფილებისა და ჩართულობის კვლევას, მათგან მოსაზრებების მისაღებად და შესაბამისი ღონისძიებების გასატარებლად. აღნიშნული კვლევები ტარდება წამყვან საერთაშორისო უნივერსიტეტებსა და კვლევით ფირმებთან თანამშრომლობით. 2017 წლის დეკემბერში ჩატარებული კვლევის მიხედვით, თანამშრომელთა ჩართულობის ინდექსი აღწევს 91%-ს, ხოლო თანამშრომლის წმინდა პრომოუტერის ქულაა 55.

ეთიკა და ქცევა

ჩვენ მივიწინააღმდეგებთ ისე წარვმართოთ ბიზნესი, რომ წავახალისოთ ეთიკის მაღალი სტანდარტები, ღირებულებები და ადამიანის უფლებების პატივისცემა, წავახალისოთ თანამშრომლების პატიოსანი და პასუხისმგებლანი ქცევა ერთმანეთისა და კლიენტების, პარტნიორების და საზოგადოების მიმართ.

ამ მიზნით დავწერეთ შიდა პოლიტიკა და პროცედურები, ვახორციელებთ მათი შესრულების დეტალურ მონიტორინგს:

- ▶ ეთიკის კოდექსი
- ▶ ქცევის კოდექსი
- ▶ მექრთამეობის, კორუფციის წინააღმდეგ ბრძოლისა და გადასახადებისგან თავის არიდების ხელშეწყობის პრევენციის პოლიტიკა, რომელიც დამტკიცდა 2018 წლის იანვარში და ჩაანაცვლა ადრინდელი მექრთამეობისა და კორუფციის წინააღმდეგ ბრძოლის პოლიტიკა
- ▶ ინციდენტის მართვის პოლიტიკა

ეთიკის კოდექსითა და ქცევის კოდექსით რეგულირდება თანამშრომელთა უფლებები და პასუხისმგებლობები, დგინდება ურთიერთობის სათანადო ნორმები და პრინციპები. თიბისი ბანკის თანამშრომლებისაგან მოელოდა პატიოსან და სამართლიან ქცევას ყოველთვის, ასევე კანონების სრულ დაცვას. ყველა თანამშრომელი პასუხისმგებელია იმის უზრუნველყოფაზე, რომ სამუშაო გარემო თავისუფალი იყოს ნებისმიერი ფორმის ძალადობის, დისკრიმინაციის (მათ შორის – სქესის, ასაკის, ფიზიკური უნარშეზღუდულობის ან რელიგიური მრწამსის მიხედვით) ან უწესო ქცევისაგან. მომხმარებლებთან ურთიერთობაში თიბისი ბანკი უმაღლესი ხარისხის პროდუქტებისა და სერვისების შეთავაზების ერთგულია, ისევე, როგორც სწორი ინფორმაციის უზრუნველყოფისა. რაც შეეხება მომხმარებლებს, ჯგუფი მონაწილეობს მხოლოდ გაშლილი მკლავის პრინციპით განხორციელებულ გარიგებებში.

ეთიკის კოდექსსა და ქცევის კოდექსთან შესაბამისობის დაცვის დეტალურ მონიტორინგს რეგულარულად ახორციელებენ კადრების, შესაბამისობის რისკის მართვის და ინფორმაციული უსაფრთხოების დეპარტამენტები. შიდა აუდიტის დეპარტამენტი

პერიოდულად ატარებს აუდიტს, რათა გამოავლინოს აღნიშნულ პოლიტიკასთან დაკავშირებული დარღვევები ან არასათანადო ქცევა. 2017 წელს არ დაფიქსირებულა არსებითი დარღვევები ჯგუფის ეთიკის კოდექსის ან ქცევის კოდექსის თვალსაზრისით.

მექრთამეობის, კორუფციის წინააღმდეგ ბრძოლისა და გადასახადებისგან თავის არიდების ხელშეწყობის პრევენციის პოლიტიკა შეესაბამება ყველა ადგილობრივ და საერთაშორისო კანონსა და რეგულირებას, ის ვრცელდება ჯგუფის ყველა თანამშრომელზე. ეს პოლიტიკა უზრუნველყოფს სრულყოფილ მითითებებს იმ სახის ქცევაზე, რომელმაც შეიძლება გამოიწვიოს დარღვევები მექრთამეობისა და კორუფციის წინააღმდეგ ბრძოლის კანონების და/ან კრიმინალური ფინანსების კანონის მოთხოვნების მიმართ და ამასთან, იგი აძლიერებს პატიოსნებისა და გულწრფელობის კულტურას თანამშრომლებს შორის.

თანამშრომელთა დაცვისა და სამუშაო პირობების გაუმჯობესების უზრუნველსაყოფად დანერგილია ინციდენტის მართვის პოლიტიკა, რომელიც ხელმისაწვდომია ყველა თანამშრომლისათვის და მიზნად ისახავს იმ პოტენციური დარღვევების გამოვლენასა და მათზე რეაგირებას, რომლებმაც შეიძლება საფრთხე შეუქმნან ეფექტურ მუშაობას. ეს პოლიტიკა ხელს უწყობს, რომ წახალისოს ყველა თანამშრომლის მიერ საეჭვო დარღვევის ღია, სამაგიეროს გადახდის შიშის გარეშე მხილება. ამასთან, თიბისი ბანკი უზრუნველყოფს ანონიმურ არხებს მათთვის, ვისაც სჯერა, რომ დაირღვა შიდა სტანდარტები ან სამართლებრივი მოთხოვნები, მაგრამ ეუხერხულება ღიად თქმა. ჩვენი პოლიტიკის მიზანია პრეტენზიების აღრიცხვა და თანამშრომელთა უსაფრთხოების უზრუნველყოფა სამაგიეროს პოტენციური გადახდისგან.

შესაბამისობის რისკის მართვის განყოფილება რეგულარულად აწყობს თანამშრომელთა ტრენინგის სესიებს ცნობიერების ამაღლების, მექრთამეობისა და კორუფციის წინააღმდეგ ბრძოლის საკითხებზე ყურადღების გასამახვილებლად. ამასთან, შიდა აუდიტის დეპარტამენტი პერიოდულად ატარებს აუდიტს, რათა გამოავლინოს დარღვევები ან არასათანადო ქცევა. 2017 წლის განმავლობაში არ ყოფილა დაფიქსირებული რაიმე მსგავსი ინციდენტი. რაც შეეხება ინციდენტების მართვას, ჯგუფის შიდა პოლიტიკის შესაბამისად მივიღეთ 45 ანგარიში, რომლებიც განვიხილეთ და შესაბამისი ზომები მივიღეთ.

ჩვენი საზოგადოება

ჩვენ ვზრუნავთ ჩვენს საზოგადოებაზე და მხარს ვუჭერთ ქვეყნისა და მისი მომავლისათვის მნიშვნელოვან სფეროებს, როგორიცაა: ახალგაზრდა თაობა, სპორტი და კულტურა. ეს ის მიმართულებებია, რომლებიც, ჩვენი აზრით ყველაზე მეტ ყურადღებას საჭიროებს წამატების მისაღწევად.

ახალგაზრდა თაობა

როგორც წამყვანი ქართული ბანკი, დარწმუნებულნი ვართ, რომ ჩვენი სოციალური პასუხისმგებლობა მისაბამი მაგალითების შექმნა და ახალგაზრდა თაობის ხელშეწყობა წარმატების მისაღწევად. 2017 წელს გავაგრძელეთ მრავალი კამპანიის სპონსორობა, რათა წაგვხალისებინა ახალგაზრდა

ადამიანები, რომ დაეწყოთ საქმიანობა, მიუხედავად გამოწვევებისა.

უკვე ზედიზედ მეორე წელია ვმასპინძლობთ „და ვინცის სამეცნიერო ფესტივალს“, რომლის მიზანია მეცნიერების, ტექნოლოგიის, ინჟინერიისა და მათემატიკის პოპულარიზაცია ახალგაზრდებს შორის. გამარჯვებულმა გუნდმა ერთწლიანი სტიპენდია მიიღო „თიბისი სტატუსისაგან“. ჩვენ ვუჭერდით მხარს გასული წლის გამარჯვებულების მონაწილეობას Intel-ის საერთაშორისო სამეცნიერო და საინჟინრო გამოფენაში. ჩვენმა ნიჭიერმა მონაწილეებმა მესამე ადგილი დაიკავეს 800 გუნდს შორის. ადგილობრივი ფესტივალის გარდა, თიბისი ბანკმა სპონსორობა გაუწია ქართული გუნდების მონაწილეობას საერთაშორისო სამეცნიერო ოლიმპიადებში, როგორებიცაა: „First Global“, „Intel International Science“ და „Engineering Fair“ და ა.შ.

ინოვაციური ბიზნესიდეებისა და მეწარმეობის წახალისებლად თიბისი ბანკის სტარტაპერის პროგრამა ესტონურ ფირმა „Garage 48“-სთან ერთად ატარებს სამდღიან სატრენინგო კურსებს ქართველი სტუდენტებისათვის პატარა ქალაქებში. სტუდენტებს ტრენინგი ჩუტარეს წამყვანმა მარკეტოლოგებმა, პროგრამული უზრუნველყოფის შემქმნელებმა, პროექტის მენეჯერებმა. მათ ბოლო დღეს იმუშავეს იდეაზე და შექმნეს თავიანთი პროდუქტის პროტოტიპი. გამარჯვებულმა გუნდმა მონაწილეობა მიიღო თბილისში ორგანიზებულ hackathon-ში. მასში 100-ზე მეტი სტარტაპის მსურველი ადამიანი მონაწილეობდა, რომლებმაც შექმნეს ბიზნესპროტოტები გეიმიფიკაციისა და გართობისათვის.

თბილისის ცნობილი პარკ „მზიურის“ განახლებისა და არაკომერციული კაფე „მზიურის“ გახსნის შემდეგ ჩვენ გავაგრძელეთ კაფეს მხარდაჭერა. ჩვენ დავიწყეთ ასევე საკვირაო შეხვედრები სკოლის მოსწავლეებთან, სადაც მოწვეული ექსპერტები მსჯელობენ სხვადასხვა საინტერესო საკითხზე და აღვივებენ ბავშვების ცნობისმოყვარეობასა და ფანტაზიას.

Statusdonates.ge

2017 წლის დასაწყისში თიბისი ბანკის კერძო საბანკო მომსახურების ბრენდმა „თიბისი სტატუსმა“ დაიწყო statusdonates.ge, შემოწირულობების ინოვაციური პლატფორმა, რომელშიც მოცემულია გაჭირვებაში მყოფი ადამიანების ისტორია, ინფორმაცია ორგანიზაციების ან კონკრეტული პროექტების შესახებ. თითოეული ისტორიის საფუძველზე მომზადებულია მოკლე ფილმი, რომელიც ატვირთულია პლატფორმაზე. აქ ადამიანებს შეუძლიათ ნახონ და აირჩიონ პროექტი, რომლის მხარდაჭერაც სურთ. ეს პლატფორმა ინოვაციურია, რადგან აქცენტი ძირითადად გაკეთებულია მხარდაჭერის წარმატებაზე და დონორს აძლევს არჩევანის საშუალებას. პლატფორმაზე ასატვირთად აგზავნიან სხვადასხვანაირი ისტორიებს, სპეციალურად დანიშნული კომიტეტი კი განიხილავს მათ და არჩევს შესაფერისებს. statusdonates.ge-მ დაფუძნებიდან 13 პროექტი დააფინანსა.

რაგბი

თიბისი ბანკი არის საქართველოს რაგბის კავშირის გენერალური სპონსორი და მრავალ ტურნირს გაუწია დახმარება წლის განავლობაში. ჩვენ გრძელვადიანი თანამშრომლობა გვაქვს რაგბის კავშირთან, სპონსორობის გარდა, რაგბის პოპულარიზაციისა და ეროვნული ნაკრების გულშემატკივრების რაოდენობის გასაზრდელად ვიყენებთ სოციალურ მედიაარხებს.

ქართულ რაგბისთვის 2017 წელი წარმატებული იყო; ქვეყანამ პირველად უმანსპინძლა 20 წლამდე ასაკის რაგბის მსოფლიო ჩემპიონატს. 12 წამყვანი გუნდი ჩამოვიდა ივნისში მთელი მსოფლიოდან ჩემპიონატში მონაწილეობის მისაღებად, რომელიც მნიშვნელობით მეორე ტურნირია რაგბის მსოფლიო თასის შემდეგ.

რაგბის კავშირთან ჩვენი პარტნიორობა ახალ ფაზაში შევიდა ნოემბერში, როდესაც შემოდგომის საერთაშორისო რაგბის სატესტო სერიებს მივანიჭეთ „თიბისი რაგბის“ სერიის ბრენდი, რის შედეგადაც უფრო მეტი გულშემატკივარი მოვიზიდეთ მატჩებზე. ეს გახლავთ სპორტთან ჩვენი კიდევ ერთი წარმატებული თანამშრომლობის მაგალითი.

კულტურა

თიბისი ბანკი რჩება ქართული კულტურის მხარდამჭერად, ვიზუალური ხელოვნების, ლიტერატურისა და ბალეტის ჩათვლით. გასული 25 წლის განმავლობაში ჩვენ მრავალი გამოფენა მოვაწყვეთ, დავეხმარეთ ახალგაზრდა მხატვრებს და დავაფინანსეთ ხელოვნების ნიმუშების აღდგენა.

2017 წელს აღვადგინეთ გამოჩენილი ქართველი მხატვრის, ნიკო ფიროსმანის, ორი შედეური – „თამარ მეფე“ და „რუსთაველი“, ქართულ საზოგადოებას კი შესაძლებლობა მივეცით პირველად ეხილა აღნიშნული უნიკალური ნახატები. თიბისი ბანკმა ორგანიზება გაუწია ასევე სპეციალურ საგანმანათლებლო ტურებს სკოლის მოსწავლეებისათვის ფიროსმანის ცხოვრებისა და ნამუშევრების გასაცნობად.

წლის განმავლობაში ორგანიზებული კიდევ ერთი მნიშვნელოვანი მოვლენა იყო ქართული მოდერნიზმის ერთ-ერთი დამფუძნებლის, პეტრე ოცხელის, ნამუშევრების გამოფენა. მისი დაბადებიდან 110-ე წლისთავის აღსანიშნავად დავაფინანსეთ 30 ნახატის კონსერვაცია და აღდგენა. გამოფენამ ფართო აუდიტორიის ყურადღება მიიპყრო და საუკეთესო კომენტარები დაიმსახურა.

2003 წელს თიბისი ბანკმა დააფუძნა „საბა“, ძირითადი ლიტერატურული პრემია საქართველოში. მას შემდეგ იგი წლის ყველაზე პრესტიჟული კულტურული მოვლენაა ქვეყანაში. „საბამ“ უზრუნველყო არა მარტო ცნობილი ქართველი მწერლების პოპულარიზაცია, არამედ დახმარება გაუწია ახალი ტალანტების აღმოჩენასა და ფართო საზოგადოებისათვის მათს წარდგენას. 2017 წელს „საბამ“ წარადგინა მოხილური აუდიოვიზუალური აპლიკაცია, რომლის მეშვეობითაც უსინათლო მომხმარებლები უფასოდ მიიღებენ აუდიოვიზუალურ ინფორმაციას.

კიდევ ერთი ინიციატივა, რომელსაც კურატორობას ვუწვევთ 2013 წლიდან, არის „არტარეა“, პირველი სატელევიზიო

ონლაინარხი, რომელიც ორიენტირებულია ხელოვნებასა და კულტურაზე. ის მაყურებელს სთავაზობს ლექციებს კულტურის სხვადასხვა თემაზე, რეკომენდაციებს, გასართობ პროგრამებსა და ცოცხალ კონცერტებს, რაც ძალიან პოპულარულია ყველა თაობაში. ერთ-ერთი ყველაზე წარმატებული პროექტია „თბილისური ეზო“, რომელიც გულისხმობს აუდიტორიის შეკრებასა და კლასიკური მუსიკის კონცერტის გამართვას ეროვნული სიმფონიური ორკესტრის მიერ შემთხვევით შერჩეულ ეზოში.

გარემო

როგორც ქვეყანაში უდიდესი საბანკო ჯგუფი, სრულად ვაცნობიერებთ ბიზნესის კეთების მნიშვნელობას გარემოზე მინიმალური გავლენით. ჩვენ მივისწრაფვით გარემოს დაცვისკენ და საქმიანობას ვეწვეთ ეთიკური ნორმების დაცვით. ასევე ვიღებთ ზომებს, რათა შევამციროთ ჩვენი პირდაპირი და ირიბი უარყოფითი გავლენა გარემოზე.

სესხის გაცემის პასუხისმგებლობა

ჩვენ სესხს გაცემთ პასუხისმგებლობით და არ ვაფინანსებთ პროექტებს, რომელთაც უარყოფითი გავლენა აქვთ გარემოს დაცვის ან სოციალური თვალსაზრისით. ამ მიზნით ბანკმა მიიღო გარემოსდაცვითი და სოციალური რისკის მართვის პოლიტიკა, რათა უზრუნველყოფს ადგილობრივ გარემოსდაცვით კანონმდებლობასა და შესაბამის საერთაშორისო სახელმძღვანელო მითითებებთან შესაბამისობა. მასში მოცემულია, თუ რა ვალდებულებები გვაქვს გარემოსა და საზოგადოებაზე გავლენის გამო.

თიბისი ბანკის გარემოსდაცვითი და რისკის მართვის პოლიტიკის დაცვის მონიტორინგს ახორციელებს სოციალური და გარემოსდაცვითი რისკის მენეჯერი. სესხის გაცემის საქმიანობის თვალსაზრისით ჩვენი საკრედიტო ოფიცრები მონიტორინგის მიზნით პერიოდულად სტუმრობენ თავიანთ კლიენტებს, რათა უზრუნველყონ ყველა გარემოსდაცვითი და სოციალური ნორმის დაცვა. ამასთან, შიდა აუდიტის დეპარტამენტი პერიოდულად ატარებს აუდიტს, რათა გამოავლინოს ნებისმიერი დარღვევა. 2017 წელს არ გამოვლენილა არსებითი დარღვევები თიბისი ბანკის გარემოსდაცვითი და სოციალური რისკის მართვის პოლიტიკაში.

ჩვენი მიზანია ეკოლოგიურად უსაფრთხო პროექტების განხორციელება. წელს საერთაშორისო ფინანსური ინსტიტუტებისაგან მოვიზიდეთ 70 მილიონამდე აშშ დოლარი სავალო დაფინანსების სახით ისეთ სფეროებში ინვესტიციების განსახორციელებლად, როგორებიცაა: ენერგოეფექტურობა, განახლებადი ენერგია და დაბინძურების შემცირება.

წარჩენების მართვა და ენერგიის კონსერვაცია

2016 წლის შემდეგ თიბისი ბანკი ახორციელებს წარჩენების მართვის პროგრამას, რომელიც დაამტკიცა საქართველოს გარემოს დაცვისა და ბუნებრივი რესურსების სამინისტრომ და რომელიც უზრუნველყოფს ჩვენი არასახიფათო და სახიფათო წარჩენების მონიტორინგსა და ეფექტურ მართვას.

არასახიფათო ნარჩენები ძირითადად წარმოიქმნება საბეჭდი ქაღალდისგან, რომელსაც ვანაკუშებთ და გადამამუშავებელ კომპანიას ვუცვლით წიგნებში, რომლებსაც ობოლთა თავშესაფარს, დაუცველ ოჯახებსა და საქართველოს მთიანი რეგიონების შორეულ სოფლებში არსებულ ბიბლიოთეკებს ვუგზავნით საჩუქრად. წელს რამდენიმე ცვლილება განვახორციელეთ ქაღალდის მოხმარების შესამცირებლად. 2017 წლის ივნისში კლიენტთა ავტორიზაციის რამდენიმე პროცედურა გარდავქმენით პროცედურად ქაღალდის გარეშე და ამით დავზოგეთ 1.7 მილიონამდე თაბახის ფურცელი. ამასთან, გავამარტივეთ ჩვენი საბანკო პროდუქტების კონტრაქტები და თითოეულში შევამცირეთ გვერდების რაოდენობა. უფრო მეტიც, ჩვენს მომხმარებლებს შეუძლიათ განაცხადის გაკეთება და წინასწარ დამტკიცებული სწრაფი სამომხმარებლო სესხის აღება დისტანციურად, რაც ნიშნავს, რომ არ არის საჭირო რაიმე დამატებითი სამუშაო დოკუმენტების შექმნა სესხის გასაცემად. 2017 წელს ჩვენ 23,000-მდე მსგავსი სესხი გავეცით.

რაც შეეხება ოფისის სახიფათო ნარჩენებს, როგორიცაა, მაგალითად პრინტერის კარტრიჯი, ჩვენ ვთანამშრომლობთ კომპანიასთან, რომელიც სპეციალიზებულია ახალი კარტრიჯების მოწოდებასა და ძველების გადამამუშავებაში.

სათბური გაზის ემისია

როგორც ლონდონის საფონდო ბირჟაზე დაღისებული ჯგუფის წევრს და საქართველოში ერთ-ერთ უდიდეს ფინანსურ ინსტიტუტს, თიბისი ბანკს აქვს ვალდებულება, გამოთვალოს და ანგარიში წარადგინოს თავისი სათბური გაზის (GHG) ემისიების შესახებ. ამისთვის ჩვენ დავიქირავეთ საქართველოს ენერგოეფექტურობის ცენტრი (EECG), რათა მოამზადოს ანგარიში იმ სათბური გაზის ემისიებზე, რომელიც გამოწვეულია თიბისი ბანკის საქმიანობით. ამან საშუალება მოგვცა, უფრო სრულად დაგვეჩვენა ჩვენი პირდაპირი გავლენა, გამოწვეული ჩვენი საქმიანობის შედეგად გამოყოფილი სათბური გაზით 2017 და 2016 წლებში. ეს გავლენა გაიზომა ტონა ნახშიროჟანგის (CO₂) ეკვივალენტში, სათბური გაზის პროტოკოლის სკოპების შესაბამისად (სკოპი 1, 2 და 3).

	მთლიანი CO ₂ e ემისია 2017 წლის განმავლობაში	მთლიანი CO ₂ e ემისია 2016 წლის განმავლობაში
	ტონები	ტონები
1-ლი სკოპი*	2,409	1,804
მე-2 სკოპი	1,371	1,147
მე-3 სკოპი	363	268
სულ ემისიები	4,144	3,219
სულ ემისიები თითოეულ სრულგანაკვეთიან თანამშრომელზე	0.61	0.51

* 1-ლი სკოპი – 1,538 CO₂e ემისია ტონებში (თიბისი ბანკის ოპერაციების შედეგად და ნაგებობებში საწვავის გამოყენებიდან) 2017 წელს, 2016 წლის 1,209 CO₂e -თან შედარებით.
763 CO₂e -ის ემისია ტონებში (თიბისი ბანკის საკუთრებაში არსებული ავტომობილებიდან) 2017 წელს, 2016 წლის 533 CO₂e -თან შედარებით.
108 CO₂e ემისია ტონებში (თიბისი ბანკის გენერატორებიდან) 2017 წელს, 2016 წლის 63 CO₂e-თან შედარებით.

ჩვენ ვცდილობთ, შევაცნოთ სათბური გაზის ემისიები, თუმცა 2017 წელს CO₂-ის ემისიების გაზრდა ნაწილობრივ განპირობებულია თიბისი ბანკის საქმიანობის ზრდით, რაც გამოიწვია რესპუბლიკა ბანკის შეძენამ, ხოლო ნაწილობრივ მეთოდოლოგიის ცვლილებამ, რომლის შედეგადაც შეფასდა თიბისი ბანკის ოპერაციების 100%.

გამოანგარიშების მეთოდოლოგია

საქართველოს ენერგოეფექტურობის ცენტრის (EECG) ანგარიშში გათვალისწინებულია ყველა წყარო, რომელიც მოეთხოვება კომპანიებს „აქტ-2006“-ის (სტრატეგიული ანგარიში და დირექტორების ანგარიშები) რეგულაციით „2013“ (1-ლი და მე-2 სკოპი) და მე-3 სკოპის ემისიების წყაროები, რომლებიც აქტუალურია ჩვენი ბიზნესისათვის. ემისიების შესახებ მონაცემების მომზადებისას გამოყენებულ იქნა World Resources Institute-ის (WRI) „სათბური გაზის პროტოკოლი: კორპორაციის აღრიცხვისა და ანგარიშების სტანდარტი (განახლებული ვერსია)“, ემისიების ფაქტორები the UK government's Greenhouse Gas Conversion Factors for Company Reporting 2017-დან და national Provider, Intergovernmental Panel on Climate Change (IPCC)-ის ემისიის ფაქტორები ელექტროენერგიისათვის (tCO₂*/MWh). საჭირო მონაცემები შეგროვდა და ანგარიში მომზადდა თიბისი ბანკის ძირითადი საქმიანობისათვის, რომელიც მოიცავს ყველა ოფისის და/ან საცალო ფილიალს, სადაც თიბისი ბანკი ახორციელებს საოპერაციო კონტროლს, შემდეგნაირად:

1-ლი სკოპის (საწვავის წვა და ნაგებობების ოპერირება) ემისიები მოიცავს ბუნებრივი აირის, დიზელის საწვავისა და/ან ბენზინის წვის შედეგად წარმოქმნილ ემისიებს საკუთარ და კონტროლირებულ ადგილებზე. იგი აგრეთვე მოიცავს ბენზინის, დიზელის საწვავისა და ბუნებრივი აირის წვას საკუთრებაში მყოფ სატრანსპორტო საშუალებებში.

მე-2 სკოპის (შესყიდული ელექტროენერგია საკუთარი გამოყენებისათვის, მაგალითად, განათებისათვის, საოფისე მოწყობილობებისათვის, გაგრილებისათვის და სხვა) ემისიები მოიცავს ელექტროენერგიის გამოყენების ემისიებს საკუთარ და კონტროლირებულ ადგილებზე. მათ გამოსათვლელად გამოყენებულ იქნა კონვენსიის ფაქტორი არა-OECD-ის ევროპის ქვეყნებისათვის და ევრაზიის (საშუალო) კონვენსიის ფაქტორი the UK government's Greenhouse Gas Conversion Factors for Company Reporting 2017-დან და ნაციონალური IPCC-ის ემისიის ფაქტორები ელექტროენერგიისათვის (tCO₂*/MWh).

მე-3 სკოპის ემისიები მოიცავს საჰაერო მგზავრობის ემისიებს მივლინებების დროს (მოკლე, საშუალო და გრძელი დისტანციები, საერთაშორისო).

2017 წლის ფინანსური შედეგების მიმოხილვა

თიბისი ბანკის ფინანსური შედეგები მომზადებულია საერთაშორისო ფინანსური სტანდარტების მიხედვით. 2016 წლის 20 ოქტომბერს თიბისი ბანკმა შეიძინა „ბანკი რესპუბლიკა“ და, შესაბამისად, მისი ფინანსური შედეგები კონსოლიდირებულია ამ თარიღიდან.

ძირითადი ფინანსური მაჩვენებლები

	2017	2016	ცვლილება
უკუგება კაპიტალზე ¹	21.4%	22.8%	-1.4 pp
უკუგება აქტივებზე ²	3.2%	3.9%	-0.7 pp
წმინდა საპროცენტო მარჟა ³	6.4%	7.8%	-1.4 pp
ხარჯი / შემოსავალთან ⁴	40.8%	45.5%	-4.7pp
რისკის ფასი ⁵	1.2%	1.0%	0.2pp
უმოქმედო სესხების კოეფიციენტი ⁶	3.3%	3.5%	-0.2pp

კოეფიციენტების განსაზღვრება მოცემულია 85 გვერდზე.

მზარდი მომგებიანობა

2017 წელი წარმატებული იყო თიბისი ბანკისთვის, რაზეც მეტყველებს ჩვენი ძლიერი ფინანსური შედეგები. შარშან თიბისი ბანკის წმინდა მოგება შეადგინა 362.8 მილიონი ლარი, რაც წინა წელთან შედარებით 21.1%-ით მეტია. წმინდა მოგების ზრდა ძირითადად განაპირობა არასაპროცენტო შემოსავლების მნიშვნელოვანმა ზრდამ, რამაც წმინდა საპროცენტო მარჟის მოსალოდნელი შემცირების ეფექტი გააბათილა, ასევე – საოპერაციო ხარჯებში მიღწეულმა კარგმა შედეგმა და რისკების გონივრულმა მართვამ. ამის შედეგად, ჩვენი უკუგების კოეფიციენტები კაპიტალსა და აქტივებზე 2017 წლისთვის იყო 21.4% და 3.2%, შესაბამისად.

ჩვენი მზარდი მომგებიანობა ასევე გაამყარა რესპუბლიკა ბანკის ინტეგრაციამ, რომელიც დავასრულეთ 2017 წლის მეორე კვარტალში, გეგმით გათვალისწინებულზე ადრე. მერჯერი საშუალებას მოგვცემს მივაღწიოთ სინერგიებს ხარჯების მხრივ და მნიშვნელოვნად გავუმჯობესოთ ეფექტურობა.

ლ'000	2017	2016	ცვლილება
წმინდა მოგება	362,781	299,685	21.1%
უკუგება კაპიტალზე	21.4%	22.8%	-1.4 pp
უკუგება მთლიან აქტივებზე	3.2%	3.9%	-0.7 pp

წმინდა საპროცენტო შემოსავალი

ჩვენი წმინდა საპროცენტო შემოსავალი მთელი წლისთვის შეადგენდა 601.6 მილიონ ლარს, რაც 22.9%-ით აჭარბებს წინა წლის მაჩვენებელს. რესპუბლიკა ბანკის კონტრიბუცია 2017 წლის მთლიან წმინდა საპროცენტო შემოსავალში იყო 110.7 მილიონი ლარი ან 18.4%. წმინდა საპროცენტო შემოსავლის ზრდა ძირითადად განაპირობა სასესხო პორტფელის ზრდამ (წლიურად – 16.2%-ით). ამასთანავე, წმინდა საპროცენტო მარჟა 2017 წელს იყო 6.4%.

ლ'000	2017	2016	ცვლილება
საპროცენტო შემოსავალი	1,033,709	766,410	34.9%
საპროცენტო ხარჯი	(432,142)	(277,122)	55.9%
წმინდა საპროცენტო შემოსავალი	601,567	489,288	22.9%
წმინდა საპროცენტო მარჟა	6.4%	7.8%	-1.4 pp

წმინდა საკომისიო და სხვა შემოსავლები მომსახურების მიხედვით

წმინდა საკომისიო და სხვა შემოსავლები მომსახურებიდან 2017 წლისთვის შეადგენდა 124.8 მილიონ ლარს, რაც 2016 წელთან შედარებით 37.6%-ით მეტია. რესპუბლიკა ბანკის კონტრიბუცია წმინდა საკომისიო და სხვა შემოსავლებში იყო 6.9 მილიონი ლარი ან 5.5%. წმინდა საკომისიო და სხვა შემოსავლების მნიშვნელოვანი ზრდის ძირითადი ფაქტორები გახდა გაზრდილი წმინდა შემოსავალი პლასტიკური ბარათებისა და ანგარიშსწორების ოპერაციებიდან. 2017 წლის განმავლობაში ჩვენ გავზარდეთ გაცემული აქტიური ბარათების რაოდენობა 36%-ით და POS-ტერმინალების რიცხვი – 12%-ით, რამაც განაპირობა წმინდა შემოსავლის ზრდა პლასტიკური ბარათების ოპერაციებიდან. ანგარიშსწორებიდან წმინდა საკომისიო შემოსავლების ზრდა დაკავშირებულია ფულადი გადარიცხვების შედეგად მიღებული საკომისიო შემოსავლის 40%-იან მატებასთან და ჩვენი შვილობილი კომპანიის, „თიბისი ფეის“ ტრანზაქციების მოცულობათა 44%-იან ზრდასთან.

ლ'000	2017	2016	ცვლილება
წმინდა საკომისიო შემოსავალი და სხვა შემოსავლები მომსახურების მიხედვით:			
პლასტიკური ბარათების ოპერაციებიდან	36,165	26,209	38.0%
ანგარიშსწორებიდან	52,329	37,640	39.0%
გარანტიებიდან და აკრედიტივებიდან	17,983	15,495	16.1%
სხვა მომსახურებებიდან	18,324	11,348	61.5%
მთლიანი წმინდა საკომისიო შემოსავალი და სხვა შემოსავლები მომსახურების მიხედვით	124,801	90,692	37.6%

სხვა არასაპროცენტო მთლიანი შემოსავლები

თიბისი ბანკის სხვა არასაპროცენტო შემოსავლები ძირითადად შედგება სავალუტო ოპერაციებიდან მიღებული შემოსავლისგან, რომელიც 2017 წლის განმავლობაში გაიზარდა წინა წელთან შედარებით 35.6%-ით. ეს მატება განაპირობა წლის განმავლობაში სავაჭრო მოცულობის მნიშვნელოვანმა ზრდამ. რესპუბლიკა ბანკის კონტრიბუცია სხვა არასაპროცენტო შემოსავლებში იყო 22.8 მილიონი ლარი ან 18.4%.

ლ'000	2017	2016	ცვლილება
სხვა არასაპროცენტო შემოსავლები			
მოგება (ზარალი) ვალუტის ყიდვა-გაყიდვის ოპერაციებიდან	91,694	67,631	35.6%
შემოსავალი სხვა არასაპროცენტო ოპერაციებიდან	32,477	32,301	0.5%
მთლიანი სხვა არასაპროცენტო შემოსავლები	124,171	99,932	24.3%

საოპერაციო ხარჯები

2017 წელს მთლიანმა საოპერაციო ხარჯებმა შეადგინა 347.0 მილიონი ლარი, რაც 2016 წელთან შედარებით 12.0%-იან ზრდას წარმოადგენს. რესპუბლიკა ბანკის კონტრიბუცია მთლიან საოპერაციო ხარჯებში იყო 60.8 მილიონი ლარი ან 17.5%. საოპერაციო ხარჯების ზრდა ძირითადად განაპირობა პერსონალის ხარჯმა, რომელიც 25.5 მილიონი ლარით გაიზარდა ძირითადად რესპუბლიკა ბანკის შემოერთების გამო.

ჩვენი მთლიანი საოპერაციო ხარჯი/მთლიან შემოსავალთან 2017 წელს შეადგენდა 40.8%-ს, რაც 4.7pp-ით ნაკლებია წინა წლის იმავე მაჩვენებელზე.

ლ'000	2017	2016	ცვლილება
საოპერაციო ხარჯები			
პერსონალის ხარჯი	(196,826)	(171,304)	14.9%
ცვეთისა და ამორტიზაციის ხარჯი	(36,882)	(27,980)	31.8%
ადმინისტრაციული და სხვა ხარჯები	(113,251)	(110,411)	2.6%
მთლიანი საოპერაციო ხარჯები	(346,959)	(309,695)	12.0%
ხარჯი / შემოსავალთან	40.8%	45.5%	-4.7pp

2017 წლის ფინანსური შედეგების მიმოხილვა გამრჩელება

შესაძლო დანაკარგების რეზერვის ხარჯები

მთლიანი რეზერვის ხარჯები 2017 წელს იყო 106.1 მილიონი ლარი, რაც გაორმაგებულია 2016 წელთან შედარებით, ეს კი ძირითადად განაპირობა სესხების რეზერვის ხარჯის ზრდამ 44.6 მილიონი ლარით. ზარალი სხვა აქტივების შესაძლო დანაკარგების მიხედვით ძირითადად გაიზარდა სხვა ფინანსური აქტივების შესაძლო დანაკარგების რეზერვის ზრდის გამო 9.6 მილიონი ლარით.

2017 წელს რისკის ფასი შეადგენდა 1.2%-ს.

ლ'000	2017	2016	ცვლილება
სარეზერვო ხარჯები			
ზარალი სესხების შესაძლო დანაკარგების მიხედვით	(93,823)	(49,201)	90.7%
ზარალი სხვა აქტივების შესაძლო დანაკარგების მიხედვით	(12,314)	(3,910)	215.0%
მთლიანი სარეზერვო ხარჯები	(106,137)	(53,111)	99.8%
რისკის ფასი	1.2%	1.0%	0.2pp

ლიკვიდობა

თიბისი ბანკის ლიკვიდობის კოეფიციენტი, სებ-ის განსაზღვრების მიხედვით, შეადგენდა 32.5%-ს 2017 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, ხოლო წინა წლის შესაბამისი მაჩვენებელი იყო 30.8%.

2017 წლის სექტემბრიდან სებ-მა დანერგა ლიკვიდობის ახალი მოკლევადიანი კოეფიციენტი, ლიკვიდობის გადაფარვის კოეფიციენტი, რომელიც 2017 წლის 31 დეკემბერს შეადგენდა 112.7%-ს, რაც აღემატება 100%-იან ლიმიტს. ამავე პერიოდში ლიკვიდობის გადაფარვის კოეფიციენტი ლარსა და უცხოურ ვალუტაში შეადგენდა 95.6%-სა და 122.9%-ს, რაც ასევე აღემატება შესაბამის ლიმიტებს (75% და 100%).

კაპიტალის ადეკვატურობა

2017 წლის დეკემბერში, საქართველოს ეროვნულმა ბანკმა დანერგა კაპიტალის ადეკვატურობის ახალი მოთხოვნები, რათა უკეთეს შესაბამისობაში მოსულიყო „ბაზელ-3“-ის სტანდარტებთან.

„ბაზელ-3“-ის ჩარჩოს მიხედვით, თიბისი ბანკის პირველადი კაპიტალისა და მთლიანი კაპიტალის კოეფიციენტები 2017 წლის ბოლოს იყო 13.4% და 17.5% შესაბამისად, ხოლო შესაბამისი მინიმალური მოთხოვნები შეადგენდა 10.3%-სა და 12.9% -ს.

მთლიანი პირველადი კაპიტალი შეადგენდა 1,437 მილიონ ლარს 2017 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, ხოლო მთლიანი საზედამხებდელი კაპიტალი იყო 1,885 მილიონი ლარი. რისკების მიხედვით, შეწონილი რისკის პოზიციები შეადგენდა 10,753 მილიონ ლარს.

სესხების პორტფელი

2017 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, წლიდან წლამდე ჩვენი სასესხო პორტფელი გაიზარდა 16.2%-ით. ზრდა აღინიშნებოდა ყველა სეგმენტში, განსაკუთრებით აღსანიშნავია კორპორატიული სესხების 20%-იანი ზრდა, რაც ძირითადად განაპირობა ახალი მსხვილი მსესხებლების მოზიდვამ. ამავედროულად, ჩვენი საბაზრო წილი¹ 2017 წლის ბოლოს შეადგენდა 38.2%-ს მთლიან სასესხო ბაზარზე. იურიდიული პირების სეგმენტში ჩვენი საბაზრო წილი გახდა 36.0%, ხოლო ფიზიკური პირების საბაზრო წილი -40.2%.

ლ'000	2017	2016	Change
სესხების პორტფელი სეგმენტებად			
საცალო	4,233,153	3,680,576	15.0%
კორპორატიული	2,475,392	2,062,229	20.0%
საშუალო, მცირე და მიკრო	1,844,672	1,615,920	14.2%
მთლიანი სესხები	8,553,217	7,358,725	16.2%

¹ საქართველოს ეროვნული ბანკის მონაცემების მიხედვით.

სასესიო პორტფელის ხარისხი

2017 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, 30-ზე მეტი დღით გადავადებული სესხების შეფარდება მთლიან პორტფელთან შეადგენდა 2.2%-ს, რაც ტოლია წინა წლის შესაბამისი მონაცემისა, ხოლო უმოქმედო სესხების შეფარდება მთლიან პორტფელთან შეადგენდა 3.3%-ს, რაც 0.2%-ით გაუმჯობესებულია წინა წლის მონაცემთან შედარებით.

30-ზე მეტი დღით გადავადებული სესხების კოეფიციენტი	2017	2016	ცვლილება
საჯალბო	2.4%	2.4%	0.0 pp
კორპორატიული	1.5%	1.0%	0.5pp
საშუალო, მცირე და მიკრო	2.5%	3.0%	-0.5pp
მთლიანი სესხები	2.2%	2.2%	0.0pp
უმოქმედო სესხების კოეფიციენტი	2017	2016	Change
საჯალბო	2.7%	2.5%	0.2pp
კორპორატიული	3.2%	4.8%	-1.6pp
საშუალო, მცირე და მიკრო	4.6%	4.0%	0.6pp
მთლიანი სესხები	3.3%	3.5%	-0.2pp

დეპოზიტების პორტფელი

მთლიანი დეპოზიტების ზრდამ წლიდან წლამდე შეადგინა 21.3%. საჯალბო დეპოზიტები გაიზარდა 16.8%-ით, ხოლო კორპორატიული დეპოზიტები – 29.1%, რაც შესაბამისობაშია ჩვენს ლიკვიდობის საჭიროებებთან.

2017 წლის ბოლოსთვის ჩვენი საბაზრო წილი¹ მთლიან დეპოზიტებში გაიზარდა 39.8%-მდე, ხოლო საბაზრო წილი¹ იურიდიული პირებისა და ფიზიკური პირების დეპოზიტებში, შესაბამისად, შეადგენდა 37.9%-სა და 41.3%-ს.

ლ'000	2017	2016	ცვლილება
დეპოზიტების პორტფელი სეგმენტებად			
საჯალბო	4,378,265	3,747,774	16.8%
კორპორატიული	2,429,368	1,882,210	29.1%
საშუალო, მცირე და მიკრო	1,027,690	831,598	23.6%
მთლიანი დეპოზიტები	7,835,323	6,461,582	21.3%

ფინანსური მაჩვენებლების განსაზღვრება:

- უკუგება კაპიტალზე უდრის აქციონერების კუთვნილ წმინდა მოგებას, შეფარდებულს იმავე პერიოდის აქციონერების კუთვნილი კაპიტალის საშუალო მაჩვენებელთან;
- უკუგება აქტივებზე უდრის წმინდა მოგებას, შეფარდებულს იმავე პერიოდის მთლიანი აქტივების საშუალო მაჩვენებელთან;
- წმინდა საპროცენტო მარჟა უდრის წმინდა საპროცენტო შემოსავალს, შეფარდებულს იმავე პერიოდის საპროცენტო შემოსავლის მქონე აქტივების საშუალო მაჩვენებელთან;
- ხარჯი / შემოსავალთან უდრის პერიოდის მთლიან საოპერაციო ხარჯებს, შეფარდებულს იმავე პერიოდის მთლიან შემოსავლებთან;
- რისკის ფასი უდრის სესხების შესაძლო გაუფასურების რეზერვს, შეფარდებულს იმავე პერიოდის მთლიანი სესხების საშუალო მაჩვენებელთან;
- უმოქმედო სესხების კოეფიციენტი უდრის 90 დღეზე მეტით ვადაგადაცილებულ სესხებს ან სესხებს, რომელთა გადახდისუნარიანობა საეჭვოა, მიუხედავად ვადაგადაცილებული დღეების არსებობისა, შეფარდებულს მთლიანი სესხების პორტფელთან.

კორპორაციული მართვა

სააქციო საზოგადოება თიბისი ბანკი (შემდგომში „თიბისი ბანკი“) არის ლონდონის საფონდო ბირჟის პრემიუმ სეგმენტზე რეგისტრირებული კომპანიის, თიბისი ბანკის ჯგუფის (შემდგომში „თიბისი ჯგუფი“), ძირითადი შვილობილი კომპანია. თიბისი ჯგუფი იცავს შესაბამისობას კორპორაციული მართვის უმაღლეს სტანდარტებთან გაერთიანებული სამეფოს „კორპორაციული მართვის კოდექსის“ (შემდგომში „კოდექსი“) მიხედვით.

თიბისი ბანკის ჯგუფის დირექტორთა საბჭოს (შემდგომში „საბჭო“) შემადგენლობაში შედის ცხრა წევრი, რომელთაგან ხუთი (კერძოდ, ნიკოლოზ ენუქიძე – უფროსი დამოუკიდებელი დირექტორი, სტეფანო მარსალია, ნიკოლას ჰააგი, ერიკ რაჯენდრა და სტეფან ვილკე) დამოუკიდებელი არაადმასრულებელი დირექტორია. საბჭო თითოეულ არაადმასრულებელ დირექტორს მიიჩნევს დამოუკიდებელი განსჯის უნარის მქონე პირად, რომელსაც არ გააჩნია რაიმე ისეთი ბიზნეს ან სხვა ურთიერთობა, რომელმაც შეიძლება შეუშალოს ხელი დამოუკიდებელი გადაწყვეტილების მიღებაში. აქციონერები ყველა დირექტორს ხელახლა ირჩევენ ყოველწლიურად.

საბჭო პასუხისმგებელია თიბისი ჯგუფის გრძელვადიან წარმატებასა და აქციონერებისთვის მდგრადი ღირებულების შექმნაზე კომპანიისა და მისი საქმიანობის სტრატეგიული მიმართულებების განსაზღვრისა და ზედამხედველობის მეშვეობით. საბჭო გადაწყვეტილებების მიმღები ორგანოა თიბისი ჯგუფისათვის ყველა მნიშვნელოვან საკითხზე. საკითხები, რომლებზეც აუცილებელია საბჭოს დასტური, შემდეგია: თიბისი ჯგუფის სტრატეგიის დამტკიცება, გრძელვადიანი მიზნები, რისკის აპეტიტის, წლიური საოპერაციო და კაპიტალდანახარჯების ბიუჯეტები, ცვლილებები თიბისი ჯგუფის კაპიტალში, აქციების გამოსყიდვა, მნიშვნელოვანი შეძენა და/ან შერწყმა, წლიური ანგარიშგება და ანგარიშები.

ამასთან, თიბისი ბანკის საქმიანობის ზედამხედველობას ახორციელებს სამეთვალყურეო საბჭო (შემდგომში „სამეთვალყურეო საბჭო“), რომელიც 2017 წელს ფუნქციონირებდა იმავე შემადგენლობით, როგორითაც კომპანიის დირექტორთა საბჭო. კომერციული ბანკების საქმიანობის შესახებ საქართველოს კანონში განხორციელებული ცვლილებების შესაბამისად, რომლებიც ძალაში შედის 2018 წლის 1 ივნისს, თიბისი ბანკის სამეთვალყურეო საბჭოს შემადგენლობაში ხორციელდება ცვლილებები და აღმასრულებელი ფუნქციის მქონე დირექტორები, კანონის მოთხოვნის შესაბამისად, დატოვებენ სამეთვალყურეო საბჭოს შემადგენლობას. სამეთვალყურეო საბჭოს კომიტეტებიც თიბისი ჯგუფის კომიტეტების ანალოგიურია და იმავე შემადგენლობის. ამგვარად, ჯგუფში პრაქტიკულად ორი სამეთვალყურეო საბჭოა: საბჭო და სამეთვალყურეო საბჭო, რომლებიც ცალკე ერთეულებია, მაგრამ ურთიერთდაკავშირებულია საერთო წევრებით დაკომპლექტებული კომიტეტების მეშვეობით. მართალია, ჩვენ გულდასმით ვაბალანსებთ საბჭოს, სამეთვალყურეო საბჭოსა და მათი კომიტეტების საქმიანობას და ფუნქციებს ვანაწილებთ იმის მიხედვით, მათ მიერ განსახილველი საკითხები გავლენას ახდენენ კომპანიაზე თუ მხოლოდ ბანკზე.

დეტალური ინფორმაცია თითოეული დირექტორის შესახებ, და მათი ბიოგრაფიები მოცემულია 88 და 92 გვერდებზე.

მამუკა ხაზარაძე

თავმჯდომარე

მამუკა ხაზარაძემ 1988 წელს დაამთავრა საქართველოს ტექნიკური უნივერსიტეტი და ასევე აქვს ჰარვარდის ბიზნესსკოლის დიპლომი (1998-2000წწ.). 1988-1989 წლებში ინჟინრად მუშაობდა თბილისის საპროექტო-ტექნოლოგიურ სამეცნიერო-კვლევით ინსტიტუტში. 1991 და 1992 წლებში, შესაბამისად, მან დააფუძნა თიბისი ბანკი და გახდა მისი პრეზიდენტი. 1995 წელს მამუკა ხაზარაძემ დააფუძნა „აიდიეს ბორჯომი საქართველო“, შპს „აიდიეს ბორჯომი ბევერიკიზ“ კომპანია, სადაც ეკავა პრეზიდენტის თანამდებობა 2004 წლამდე; 1999-2002 წლებში იყო საქართველოს მიკროსაფინანსო ბანკის სამეთვალყურეო საბჭოს თავმჯდომარის მოადგილე. 2004 წელს მამუკა ხაზარაძემ დააარსა „საქართველოს რეკონსტრუქციისა და განვითარების კომპანია“, რომლის პრეზიდენტიც დღემდე არის. 1997-2007 წლებში ის იყო საქართველოს ოლიმპიური კომიტეტის ვიცეპრეზიდენტი; 2010 წლიდან არის თბილისში ამერიკული აკადემიის საბჭოს თავმჯდომარე და „ლისი ლეკ დეველოპმენტის“ სამეთვალყურეო საბჭოს თავმჯდომარე. 2014 წელს „ერნსტ ენდ იანგმა“ მამუკა ხაზარაძეს გადასცა საქართველოს წლის მეწარმის ჯილდო. ამ წელს საქართველოში პირველად ჩატარდა ეს პრესტიჟული დაჯილდოება. მამუკა ხაზარაძე თბილისი ბანკის სამეთვალყურეო საბჭოს თავმჯდომარეა 1992 წლიდან, თბილისი ბანკის სააქციო საზოგადოებად ჩამოყალიბების დღიდან, ხოლო 2016 წლის მაისში დაინიშნა დირექტორთა საბჭოს თავმჯდომარედ.

ბადრი ჯაფარიძე

თავმჯდომარის მოადგილე

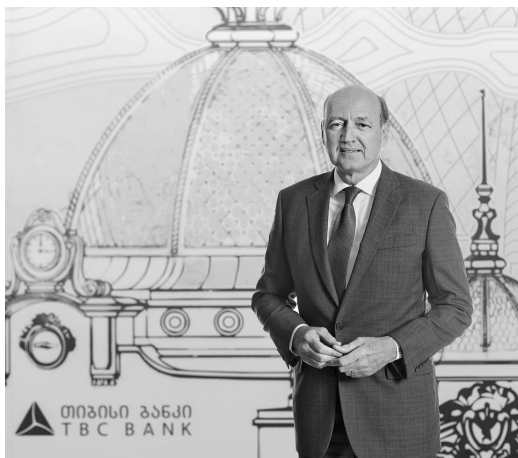
ბადრი ჯაფარიძემ 1982 წელს დაამთავრა თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტის ფსიქოლოგიის ფაკულტეტი, მან მიიღო სამეცნიერო ხარისხი მოსკოვის სახელმწიფო უნივერსიტეტის ფსიქოლოგიის ფაკულტეტი. 2001 წელს ბადრი ჯაფარიძემ გაიარა აღმასრულებელთათვის განკუთვნილი კურსი ლონდონის ეკონომიკისა და პოლიტიკურ მეცნიერებათა სკოლაში. 1990-1992 წლებში ის იყო საქართველოს პარლამენტის წევრი. 1992 წელს ბადრი ჯაფარიძე დაინიშნა თბილისი ბანკის საგარეო ურთიერთობების დეპარტამენტის ხელმძღვანელად, ხოლო 1993 წელს – თბილისი ბანკის ვიცეპრეზიდენტად. 1996-2014 წლებში ის იყო შპს „თიბისი გივი“-ს საბჭოს თავმჯდომარე, 1995-2003 წლებში – „საქართველოს მინისა და მინერალური წყლების კომპანიის“ ვიცეპრეზიდენტი და ასევე მისი თანადამფუძნებელი. შემდეგ კომპანიას სახელი შეუცვალეს და გახდა „აიდიეს ბორჯომი“, რომლის დირექტორთა საბჭოს წევრი ბადრი ჯაფარიძე იყო 2004-2010 წლებში. 1995 წელს ის აირჩიეს თბილისი ბანკის სამეთვალყურეო საბჭოს წევრად, ხოლო 1996 წლიდან თავმჯდომარის მოადგილის პოზიციას იკავებს. 2004 წელს ბადრი ჯაფარიძე აირჩიეს საქართველოში ამერიკის სავაჭრო პალატისა და „საქართველოს რეკონსტრუქციისა და განვითარების კომპანიის“ დირექტორთა საბჭოს წევრად, ასევე არის ამ კომპანიის თანადამფუძნებელიც. 2006 წელს ბადრი ჯაფარიძე აირჩიეს „ევროპა-საქართველოს ბიზნეს საბჭოს“ სამეთვალყურეო საბჭოს წევრად, იმავდროულად ის გახდა „ევროპა-საქართველოს ბიზნესსაბჭოს“ თავმჯდომარის მოადგილე. 2008 წლიდან ბადრი ჯაფარიძე „გეოპლანტის“ სამეთვალყურეო საბჭოს წევრია (ეს თანამდებობა მას დღემდე უკავია). ბადრი ჯაფარიძე არის „თიბისი კრედიტის“ სამეთვალყურეო საბჭოს თავმჯდომარე და „თიბისი ლიზინგის“ სამეთვალყურეო საბჭოს თავმჯდომარის მოადგილე. ის თბილისი ბანკის დირექტორთა საბჭოს თავმჯდომარის მოადგილედ დაინიშნა 2016 წლის მაისში.

ნიკოლოზ ენუქიძე

უფროსი დამოუკიდებელი არააღმასრულებელი დირექტორი

ნიკოლოზ ენუქიძემ თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტის ფიზიკის ფაკულტეტი დაამთავრა 1993 წელს, 1996 წელს მიიღო ბიზნესის ადმინისტრირების მაგისტრის (MBA) დიპლომი მერილენდის უნივერსიტეტში. ნიკოლოზ ენუქიძე იყო კორპორატიული ფინანსების მმართველი დირექტორი Concorde Capital-ში, უკრაინის წამყვან საინვესტიციო ბანკში; ნიკოლოზ ენუქიძე ოთხი წლის განმავლობაში იყო ABN AMRO-ს კორპორატიული ფინანსების დირექტორის თანაშემწე ლონდონში, ასევე რესტონში, ვირჯინიაში – Global One Communications LLC-ის ბიზნესის განვითარების უფროსი მენეჯერი; მან სამი წელი იმუშავა ABN AMRO-ს მოსკოვის ოფისში, კორპორატიულ ფინანსებში. ფინანსური მომსახურების ინდუსტრიაში მრავალწლიანი გამოცდილების დაგროვების შემდეგ ნიკოლოზ ენუქიძე გახდა საქართველოს ბანკის სამეთვალყურეო საბჭოს თავმჯდომარის მოადგილე. ის იმ ადამიანთა შორის იყო, რომლებმაც წამყვანი როლი შეასრულეს ლონდონის საფონდო ბირჟაზე საქართველოს ბანკის წარმატებულად გასვლაში – ეს იყო პირველი პირველადი საჯარო შეთავაზება კავკასიაში, რომელიც ლონდონის საფონდო ბირჟაზე განთავსდა. 2008 წელს ნიკოლოზ ენუქიძე დაინიშნა საქართველოს ბანკის საბჭოს თავმჯდომარედ და ბანკს უძღვებოდა საერთაშორისო და ლოკალური ფინანსური კრიზისის პერიოდში. ამჟამად ნიკოლოზ ენუქიძე არის სააქციო საზოგადოება “კავკასიის მინერალების”, ქართული სამთო კომპანიის, სამეთვალყურეო საბჭოს თავმჯდომარე. იგი აგრეთვე არის აზერბაიჯანში Nikoil Bank-ის საბჭოს წევრი. ნიკოლოზ ენუქიძე დაიბადა და აღიზარდა თბილისში, არის საქართველოსა და დიდი ბრიტანეთის მოქალაქე. ნიკოლოზ ენუქიძე სამეთვალყურეო საბჭოს დამოუკიდებელ წევრად დაინიშნა 2016 წელს, ხოლო უფროს დამოუკიდებელ წევრად – 2016 წლის მაისში.

სტეფანო მარსალია

არააღმასრულებელი დირექტორი

როგორც უკვე იცით, სტეფანო მარსალია ტოვებს თბილის ბანკს და გადადგება საბჭოს წევრობიდან მაშინ, როდესაც ვიპოვით შესაფერის შემცვლელს 2018 წლის განმავლობაში. სტეფანო თანამდებობაზე დარჩება მისი შემცვლელის დანიშნამდე.

სტეფანო მარსალიამ დაამთავრა ტურინის უნივერსიტეტი 1978 წელს და მიიღო ხარისხი ეკონომიკასა და კომერციაში. მას 35 წლიანი გამოცდილება აქვს ფინანსური მომსახურების ინდუსტრიაში, კერძოდ, კორპორატიულ და საინვესტიციო ბანკინგში ევროპასა და ლათინურ ამერიკაში. 1987 წელს სტეფანო მარსალია დაინიშნა UBS-ში სამხრეთ ევროპის რეგიონის მმართველი დირექტორის მოადგილედ და საინვესტიციო ბანკინგის ხელმძღვანელად; 1983-1987 წლებში იყო დირექტორის თანაშემწე Morgan Grenfell-ში. 1992-2010 წლებში სტეფანო მარსალია იყო როტშილდის მმართველი დირექტორი, ფინანსური ინსტიტუტების გლობალური ხელმძღვანელი და ევროპაში საინვესტიციო ბანკინგის თანახელმძღვანელი; სტეფანო მარსალია 2010-2014 წლებში იყო ლონდონში, Barclays Bank-ში საინვესტიციო ბანკინგის განყოფილების გლობალური ფინანსური ინსტიტუტების ხელმძღვანელი. ის ამჟამად არის ლონდონში Mediobanca-ს კორპორატიული და საინვესტიციო საბანკო მომსახურების აღმასრულებელი თავმჯდომარე. 2015 წელს სტეფანო მარსალია იტალიის რესპუბლიკის პრეზიდენტმა დაასახელა, როგორც Cavaliere del Lavoro ფინანსური მომსახურების დარგში მნიშვნელოვანი წვლილისათვის. ის სამეთვალყურეო საბჭოს წევრად დაინიშნა 2014 წელს, ხოლო დირექტორთა საბჭოში არააღმასრულებელი, დამოუკიდებელი დირექტორის თანამდებობაზე კი – 2016 წლის მაისში.

ნიკოლას ჰააგი

არააღმასრულებელი დირექტორი

ნიკოლას ჰააგმა 1980 წელს მიიღო ბაკალავრის დიპლომი ოქსფორდის უნივერსიტეტში გეოგრაფიის სპეციალობით. მას ფინანსური მომსახურების ინდუსტრიაში მუშაობის 32-წლიანი გამოცდილება აქვს, განსაკუთრებით – კაპიტალის ბაზრებსა და ტექნოლოგიებში. 7 წლის განმავლობაში, 1980-1987 წლებში ნიკოლას ჰააგი მუშაობდა Barclays Bank-ში კაპიტალის სხვადასხვა ბაზრებში პროექტების დაფინანსების განხრით, Barclays de Zoete Wedd-ში (BZW) კაპიტალის სინდიკატის ხელმძღვანელ თანამდებობაზე მუშაობის ჩათვლით; ის ათი წელი (1989-1999) მუშაობდა Banque Paribas-ში, Paribas Capital Markets-ში, თავიდან იყო გლობალური კერძო კაპიტალის ბაზრების ხელმძღვანელის მოადგილე, მოგვიანებით კი – უფროსი ბანკირი და ევროპის (საფრანგეთის გარდა) კლიენტების მომსახურების ხელმძღვანელი; ორი წლის განმავლობაში, 1999-2001 წლებში, მუშაობდა ING Barings-ში ტექნოლოგიური ბანკინგის ჯგუფის მმართველ დირექტორად და საბანკო ტექნოლოგიების გლობალურ ხელმძღვანელად; ექვსი წლის განმავლობაში, 2001-2007 წლებში, იყო ლონდონში ABN AMRO-ს საბანკო ტექნოლოგიების გლობალური ხელმძღვანელი, გლობალური ნდობის მართვის კომიტეტის წევრი, უფროსი მმართველი დირექტორი და „ზედგომი საკრედიტო კომიტეტის“ წევრი; 2008-2012 წლებში ნიკოლას ჰააგი იყო Royal Bank of Scotland-ის Hoare Govett-ის მმართველი დირექტორი, ლონდონის კერძო კაპიტალის ბაზრების ხელმძღვანელი, „გლობალური კერძო კაპიტალის მოზიდვის მართვის“ კომიტეტის წევრი. 2012 წლიდან ის არის მოსკოვის კრედიტ ბანკის დირექტორთა საბჭოს თავმჯდომარის უფროსი დამოუკიდებელი მრჩეველი, ხოლო 2013 წლიდან 2016 წლის ნოემბრამდე – მოსკოვის კრედიტ ბანკის სამეთვალყურეო საბჭოს წევრი, ასევე ფინანსური კონსულტანტი კაპიტალის მოზიდვისა და საფონდო ბირჟაზე რეგისტრაციის მიმართულებით. ამას გარდა, ის არის Bayport Management Limited-ის (პანაფრიკული და ლათინურამერიკული საცალო გამსესხებელი) დამოუკიდებელი არააღმასრულებელი დირექტორი, ხოლო 2016 წლიდან – AS Citadele Banka-ის დირექტორი რიგაში. 2012 წლიდან ნიკოლას ჰააგი არის საკუთარი საკონსულტაციო კომპანიის, Nicdom Limited-ის, დირექტორი. ის ბანკის სამეთვალყურეო საბჭოს წევრად დაინიშნა 2013 წელს, ხოლო სამეთვალყურეო საბჭოს დამოუკიდებელი არააღმასრულებელი წევრია 2016 წლის მაისიდან. ნიკოლას ჰააგს აქვს უახლესი და შესაფერისი ფინანსური გამოცდილება, რაც გაერთიანებული სამეფოს კორპორაციული მართვის კოდექსით მოითხოვება იმისათვის, რომ შეასრულოს თავისი, როგორც ფინანსური ექსპერტის, მოვალეობები თიბისი ბანკის ჯგუფის აუდიტის კომიტეტში.

ერიკ რაჯენდრა

არააღმასრულებელი დირექტორი

ერიკ რაჯენდრამ ბაკალავრის ხარისხი მიიღო ბრანდის უნივერსიტეტში, ხოლო მაგისტრის ხარისხი – 1982 წელს ფლექტერის სკოლაში (ტაფტის უნივერსიტეტისა და ჰარვარდის უნივერსიტეტის ერთობლივი პროექტი), ხოლო სამეცნიერო ხარისხი მიენიჭა ინსაიდის ბიზნესის სკოლაში, ფინანსური ბაზრებისა და ინსტიტუტების სფეროში. ერიკი რაჯენდრა ასევე არის Australian Institute of Company Directors-ის კურსდამთავრებული, მანამდე იყო სტრატეგიის პროფესორის თანაშემწე ინსაიდში. 2005-2014 წლებში მას ეკავა უფროსი მრჩევლის თანამდებობა საერთაშორისო საფინანსო კორპორაციაში და იყო საბჭოს დირექტორი, მრჩეველი იმ განვითარებადი ბაზრების ფინანსური ინსტიტუტების საკითხებში, სადაც მსოფლიო ბანკის ჯგუფი მონაწილეობს კაპიტალში, ასევე ის კომპანიის კონსულტაციას უწევდა მთავარ სტრატეგიულ ინიციატივებთან დაკავშირებით. საერთაშორისო საფინანსო კორპორაციაში მუშაობის დაწყებამდე, ის იყო „კაპგემინის“ ვიცეპრეზიდენტი და Electronic Data Systems-ის ვიცეპრეზიდენტი; ორივე ინსტიტუტში მას წამყვანი როლი ეკავა ფინანსური სერვისების მიმართულებით. 2010-2012 წლებში იყო Orient Express Bank-ის დირექტორთა საბჭოს წევრი, 2006-2014 წლებში – LOCKO-Bank-ის დირექტორთა საბჭოს წევრი, სადაც ასევე თავმჯდომარეობდა აუდიტისა და რისკების კომიტეტს. მისი კარიერა დაიწყო JP Morgan Chase Bank-ში 1982 წელს, სადაც ის ბანკირად მუშაობდა, მოგვიანებით კი გახდა McKinsey & Company-ის პარტნიორი. ერიკ რაჯენდრა სამეთვალყურეო საბჭოს წევრად დაინიშნა 2010 წელს, ხოლო დირექტორთა საბჭოს დამოუკიდებელ არააღმასრულებელ დირექტორად – 2016 წლის მაისში.

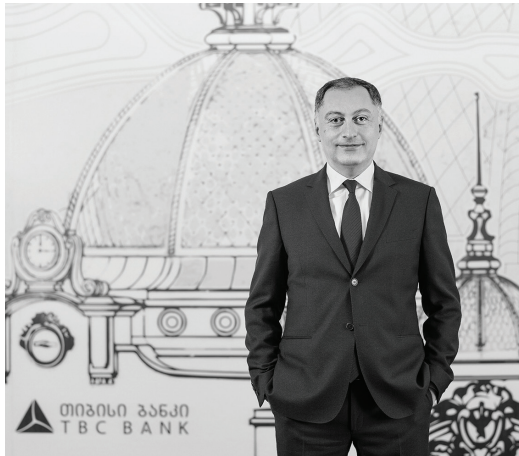
სტეფან ვილკე

არააღმასრულებელი დირექტორი

როგორც უკვე იცით, სტეფან ვილკე ტოვებს თიბისი ბანკს და საბჭოს წევრობიდან გადადგება 2018 წლის განმავლობაში, მაშინ, როდესაც ვიპოვით შესაფერის შემცვლელს, სტეფან ვილკე თანამდებობაზე დარჩება მანამ, სანამ არ დაინიშნება მისი შემცვლელი.

სტეფან ვილკემ 1990 წელს დაამთავრა UWC ატლანტიკი, აქვს ოქსფორდის უნივერსიტეტის მაგისტრის ხარისხი. 1993-2000 წლებში მუშაობდა „Oliver, Wyman & Co“-ში, როგორც სტრატეგიული კონსულტანტი, ხოლო 1998 წელს გახდა ამავე კომპანიის პარტნიორი. 2000-2007 წლებში მუშაობდა Apax Partners-ში ინვესტიციების პროფესიონალად, ხოლო 2005 წელს გახდა მისი პარტნიორი. 2008-2009 წლებში მუშაობდა ევროპის ცენტრალური ბანკის, ბუნდეს ბანკისა და ლუქსემბურგის ცენტრალური ბანკის მრჩეველად „Lehman Brothers“-ის კრახის, ლენდს ბანკისა და გლიტინირის თანამდევ კრახის საკითხებთან დაკავშირებით. 2009-2011 წლებში იყო გაერთიანებული სამეფოს სახელმწიფო ქონების დაცვის სააგენტოს გენერალური დირექტორი. 2011 წელს გახდა OneSavings ბანკის არააღმასრულებელი დირექტორი, ხოლო 2012 წლის დასაწყისში დააწინაურეს და გახდა აღმასრულებელი თავმჯდომარე. 2014 წელს იგი ისევ დაუბრუნდა არააღმასრულებელი დირექტორის პოზიციას, მას შემდეგ, რაც ბანკმა მისი ხელმძღვანელობით განახორციელა პირველადი საჯარო შეთავაზება. 2012 წლიდან ის იყო ჯერსის ფინანსური სერვისების კომისიის (Jersey Financial Services Commission) კომისარი; 2012-2013 წლებში მსახურობდა, როგორც Nova Ljubljanska Banka-ს სამეთვალყურეო საბჭოს ვიცეთავმჯდომარე და 2013-2015 წლებში იყო საბერძნეთის ფინანსური სტაბილურობის ფონდის (Hellenic Financial Stability Fund) საბჭოს წევრი. 2014 წელს სტეფან ვილკე გახდა BIMA/Milvik S.A.-ის აუდიტისა და რისკების კომიტეტის თავმჯდომარე, 2015 წელს კი – Amigo Loans-ის არააღმასრულებელი თავმჯდომარე. 2012 წლიდან ის მუშაობდა საინვესტიციო კომპანიის, EMF Capital Partners Ltd, არააღმასრულებელი დირექტორისა და საინვესტიციო კომიტეტის წევრის თანამდებობებზე, ხოლო 2015 წელს გახდა საკუთარი საინვესტიციო კომპანიის, Rozes Invest Ltd.-ის, თანადამფუძნებელი. სტეფან ვილკე დირექტორთა საბჭოს დამოუკიდებელ არააღმასრულებელ დირექტორად დაინიშნა 2016 წლის მაისში, ხოლო სამეთვალყურეო საბჭოს წევრად – 2016 წლის სექტემბერში.

ვახტანგ ბუცხრიკიძე

გენერალური დირექტორი

ვახტანგ ბუცხრიკიძე თიბისი ბანკს შეუერთდა 1993 წელს კრედიტების მართვის დეპარტამენტის უფროს მენეჯერად, ხოლო 1994 წელს აირჩიეს დირექტორთა საბჭოს თავმჯდომარის მოადგილედ, 1996 წელს გახდა დირექტორთა საბჭოს თავმჯდომარე. 1998 წლიდან ვახტანგ ბუცხრიკიძეს უჭირავს თიბისი ბანკის გენერალური დირექტორის თანამდებობა და ხელმძღვანელობს თიბისის რამდენიმე კომიტეტს. ის კომპანიის გენერალურ დირექტორად დაინიშნა 2016 წლის მაისში, ხოლო სამეთვალყურეო საბჭოს წევრად – 2016 წლის სექტემბერში.

ვახტანგ ბუცხრიკიძე ასევე არის საქართველოს ბანკების ასოციაციის სამეთვალყურეო საბჭოს წევრი და საქართველოს ბიზნესასოციაციის საფინანსო კომიტეტის თავმჯდომარე, 2011 წლიდან – საქართველოს საპარტნიორო ფონდის სამეთვალყურეო საბჭოს წევრი. 2016 წელს ვახტანგ ბუცხრიკიძე შეუერთდა ვიზას ცენტრალური და აღმოსავლეთ ევროპის, ახლო აღმოსავლეთის და აფრიკის ბიზნეს საბჭოს (CEMEA). კარიერის დასაწყისში ის მუშაობდა უმცროს სპეციალისტად საქართველოს მეცნიერებათა აკადემიის ეკონომიკის ინსტიტუტში, 1992-1993 წლებში – საქართველოს ფინანსთა მინისტრის თანაშემწედ. 2001 წელს ვახტანგ ბუცხრიკიძე ჟურნალ „ჯორჯიან ტაიმსმა“ დააჯილდოვა „წლის საუკეთესო ბიზნესმენის“ წოდებით, ხოლო 2011 წელს მიიღო 2011 წლის საუკეთესო ბანკირის ჯილდო GUAM-სგან, დემოკრატიისა და ეკონომიკური განვითარების ორგანიზაციისგან. ამასთან, ის ჟურნალმა EMEA Finance-მა დაასახელა 2014 წლის საუკეთესო გენერალურ დირექტორად ცენტრალურ და აღმოსავლეთ ევროპასა და დსთ-ში. 2001 წელს ვახტანგ ბუცხრიკიძემ მიიღო ბიზნესის ადმინისტრირების ხარისხი მართვის ევროპულ სკოლაში (European School of Management), თბილისში. მან 1992 წელს დაამთავრა თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტის ეკონომიკის ფაკულტეტი, ხოლო საქართველოს მეცნიერებათა აკადემიის ეკონომიკის ინსტიტუტში მიაღწიეს postgraduate კვალიფიკაცია.

გიორგი შაგიძე

გენერალური დირექტორის მოადგილე, ფინანსური დირექტორი

გიორგი შაგიძე 2010 წელს გახდა თიბისი ბანკის გენერალური დირექტორის მოადგილე და ფინანსური დირექტორი, ამავე წელს დაინიშნა დირექტორთა საბჭოს წევრად. ის კომპანიის გენერალური დირექტორის მოადგილედ დაინიშნა 2016 წლის მაისში, ხოლო სამეთვალყურეო საბჭოს წევრად – 2016 წლის სექტემბერში. ის არის საქართველოს საფონდო ბირჟის საბჭოს წევრი, ხოლო 2015 წელს, თიბისი ბანკთან შერწყმამდე, იყო ბანკი კონსტანტას სამეთვალყურეო საბჭოს წევრი. თიბისი ბანკში მუშაობის დაწყებამდე, 2008-2010 წლებში, გიორგი შაგიძე იყო გლობალური ოპერაციების აღმასრულებელი Barclays Bank Plc-ში. კარიერის დასაწყისში ის მუშაობდა საქართველოს ბანკის დისტრიბუციის არხების დირექტორად და საქართველოს სახალხო ბანკის გენერალური დირექტორის მოადგილედ. მას ეკავა სხვადასხვა ხელმძღვანელი თანამდებობა თბილუნისერსალბანკსა და საქართველოს აგროინდუსტრიულ ბანკში. 2008 წელს გიორგი შაგიძემ მიიღო ბიზნესის ადმინისტრირების მაგისტრის ხარისხი (MBA) კემბრიჯის უნივერსიტეტის Judge ბიზნესის სკოლაში. 1997 წელს დაამთავრა თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტის ეკონომიკის ფაკულტეტი, აქვს CFA-ის კვალიფიკაცია და გაერთიანებული სამეფოს CFA-ის საზოგადოების წევრია.

გენაჯანების ბიოგრაფიები

(გარდა გენერალური და ფინანსური დირექტორების ბიოგრაფიებისა, რომლებიც წარმოდგენილია 92 გვერდზე)

პაატა ლაშაძე

გენერალური დირექტორის პირველი მოადგილე

პაატა ლაშაძემ თიბისი ბანკში მუშაობა დაიწყო 1994 წელს გენერალური დირექტორის მოადგილის თანამდებობაზე, ხოლო 1996 წელს დაინიშნა დირექტორთა საბჭოს წევრად. 2005 წელს ის იყო საკრედიტო დეპარტამენტის ხელმძღვანელი. 1998 წლიდან პაატა ლაშაძეს უკავია გენერალური დირექტორის პირველი მოადგილის თანამდებობა, 2014 წლიდან არის „თიბისი ლიზინგის“ სამეთვალყურეო საბჭოს წევრი. 2016 წლიდან ის ლექციებს კითხულობს თავისუფალ უნივერსიტეტში, საქართველოში. 2017 წელს პაატა ლაშაძე დაინიშნა „თიბისი დაზღვევის“ გენერალურ დირექტორად და იმავდროულად ინარჩუნებს თიბისი ბანკის გენერალური დირექტორის პირველი მოადგილის თანამდებობას. 2000-2004 წლებში პაატა ლაშაძე იყო ჯიპიაი-ჰოლდინგის გენერალური დირექტორი, კარიერის დასაწყისში, 1992-1994 წლებში – სახელმწიფო ქონების მართვის მინისტრის თანაშემწე; ამასთან, 1994-2004 წლებში, ლექციებს კითხულობდა მართვის ევროპულ სკოლაში, თბილისში. პაატა ლაშაძემ 1992 წელს დაამთავრა თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტის ეკონომიკის ფაკულტეტი და საქართველოს მეცნიერებათა აკადემიის ეკონომიკის ინსტიტუტში მიენიჭა postgraduate კვალიფიკაცია.

გიორგი თხელიძე

გენერალური დირექტორის მოადგილე, კორპორატიული და საინვესტიციო საბანკო მომსახურება

გიორგი თხელიძე 2014 წელს გახდა თიბისი ბანკის გენერალური დირექტორის მოადგილე რისკის მართვის საკითხებში. 2016 წლის ნოემბერში, კორპორატიული და საინვესტიციო საბანკო მომსახურების ქვედანაყოფის შექმნის შემდეგ, მან აიღო პასუხისმგებლობა აღნიშნულ ქვედანაყოფზე. გიორგი თხელიძეს 15 წელზე ხანგრძლივი გამოცდილება აქვს ფინანსურ მომსახურებაში. თიბისი-მდე იგი მუშაობდა ბარკლის საინვესტიციო ბანკში, სადაც 2011 წლის ივნისიდან იყო ევროპის, ახლო აღმოსავლეთისა და აფრიკის რეგიონის ფინანსური ინსტიტუტების ჯგუფის ვიცეპრეზიდენტი. 2009 წლის სექტემბრიდან გიორგი თხელიძე იყო ბარკლის სასესხო დაფინანსებისა და რესტრუქტურისაციის ჯგუფების ასოცირებული დირექტორი. ლონდონში, ბარკლიში მისი კარიერის განმავლობაში მან წარმატებით განახორციელა შეძენისა და შერწყმის არაერთი ოპერაცია, სასესხო და კაპიტალის ბაზრების ტრანზაქცია ევროპის ფინანსურ ინსტიტუტებთან. კარიერის დასაწყისში გიორგი თხელიძეს ეკავა სხვადასხვა მენეჯერული თანამდებობა სადაზღვევო კომპანია „ალდაგში“, იყო ამ კომპანიის გენერალური დირექტორიც. მან 2009 წელს ლონდონის ბიზნესსკოლაში მიიღო ბიზნესის ადმინისტრირების მაგისტრის (MBA) ხარისხი, ასევე აქვს ნოტინგემის უნივერსიტეტის საერთაშორისო კომერციული სამართლის მაგისტრის ხარისხი (2002 წ.) და თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტის სამართლის მაგისტრის ხარისხი (2000 წ.).

დავით ჭყონია

გენერალური დირექტორის მოადგილე, რისკების მართვის დირექტორი

საერთაშორისო საბანკო საქმიანობასა და რისკების მართვაში 15-წლიანი გამოცდილების შემდეგ დავით ჭყონია თიბისი ბანკის გუნდს შეუერთდა 2017 წელს, როგორც გენერალური დირექტორის მოადგილე და რისკების მართვის დირექტორი. თიბისი ბანკში დასაქმებამდე დავით ჭყონია მუშაობდა ბლექროკში დირექტორად, კერძოდ, „ბლექროკ სოლუშენს გრუპში“ უწევდა კონსულტაციებს ფინანსურ ინსტიტუციებსა და რეგულატორებს ისეთ საკითხებზე, როგორებიცაა: რისკის მართვა, ბალანსის სტრატეგია და რეგულირება. მანამდე იგი მუშაობდა უფროს ვიცეპრეზიდენტად PIMCO-ში და პასუხისმგებელი იყო რჩევებზე რისკის საკითხებთან დაკავშირებით. 2009-2011 წლებში დავით ჭყონია მუშაობდა „ევროპული რეზოლუციის კაპიტალში“, სადაც დასავლეთ ევროპულ ბანკებს ეხმარებოდა უმოქმედო სესხების მართვასა და ამოღების სტრატეგიების შემუშავებაში ცენტრალური და აღმოსავლეთ ევროპის შვილობილი კომპანიებისათვის. 2006 წელს მან მუშაობა დაიწყო Goldman Sachs-ის ევროპის, ახლო აღმოსავლეთისა და აფრიკის სტრუქტურული და ძირითადი დაფინანსების ჯგუფში, სადაც მრავალი ინოვაციური საფინანსო ოპერაცია განახორციელა ინფრასტრუქტურისა და უძრავი ქონების სექტორებში, აგრეთვე მუშაობდა სხვადასხვა კომპანიების რესტრუქტურეზაციებზე. დავით ჭყონიამ კარიერა დაიწყო ევროპის რეკონსტრუქციისა და განვითარების ბანკში, სადაც იგი debt და equity ინვესტიციების ტრანზაქციებს ახორციელებდა ცენტრალურ და აღმოსავლეთ ევროპაში, აგრეთვე მუშაობდა ბანკის საკრედიტო დეპარტამენტში. დავით ჭყონიამ დაამთავრა სან ხოსეს სახელმწიფო უნივერსიტეტი ბაკალავრის ხარისხით და პენსილვანიის უნივერსიტეტის უორტონის სკოლა – მაგისტრის (MBA) ხარისხით.

ვანო ბალიაშვილი

გენერალური დირექტორის მოადგილე, ოპერაციების დირექტორი

ვანო ბალიაშვილმა თიბისი ბანკში მუშაობა დაიწყო 1999 წელს შიდა აუდიტისა და კონტროლის სამსახურის ხელმძღვანელად, 2000 წელს გახდა ფინანსური განყოფილების ხელმძღვანელი, ხოლო 2002 წელს დაინიშნა გენერალური დირექტორის მოადგილედ და ზედამხედველობას უწევდა საფინანსო და ოპერაციების დეპარტამენტებს. 2010 წელს ვანო ბალიაშვილი გახდა ოპერაციების დირექტორი. 2008 წლიდან ის ასევე არის UFC-ის სამეთვალყურეო საბჭოს თავმჯდომარე, ხოლო 2016 წლიდან – „თიბისი ფის“ სამეთვალყურეო საბჭოს წევრი. იგი ზედამხედველობას უწევს ასევე თიბისი ბანკის შვილობილ კომპანიებს: საბანკო სისტემის მომსახურების კომპანიას (2009 წლიდან) და მაღის (2015 წლიდან). 1993-1995 წლებში ვანო ბალიაშვილი მუშაობდა ჯერ სტაჟორ ბუღალტრად, შემდეგ – ბუღალტრად კომერციულ ბანკ „სანდროში“ და მთავარ ბუღალტრად – კომერციულ ბანკ „შალენში“. 1995-1999 წლებში მას ეკავა ეკონომისტის, ვალუტის გაცვლის დეპარტამენტის ხელმძღვანელის, შიდა აუდიტის დეპარტამენტის ხელმძღვანელის თანამდებობები „თბილკრედიტ ბანკის“ სავალუტო განყოფილებაში. ვანო ბალიაშვილმა 1992 წელს დაამთავრა თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტის ეკონომიკის ფაკულტეტი. თბილისში, მართვის ევროპულ სკოლაში, მიიღო ბიზნესის ადმინისტრირების მაგისტრის (MBA) ხარისხი, 2011 წელს – პროექტების მართვის მაგისტრის სერტიფიკატი ჯორჯ ვაშინგტონის უნივერსიტეტის ბიზნესის სკოლაში.

ნინო მასურაშვილი

გენერალური დირექტორის მოადგილე, საცალო საბანკო მომსახურება

ნინო მასურაშვილი თბილისი ბანკში მუშაობს 2000 წლიდან დაგეგმვისა და კონტროლის დეპარტამენტის მენეჯერად, ხოლო 2002 წელს – ამავე დეპარტამენტის ხელმძღვანელად. 2004-2005 წლებში ის იყო გაყიდვების დეპარტამენტის ხელმძღვანელი და საცალო საბანკო მომსახურების კოორდინატორი. 2006 წელს ნინო მასურაშვილი დაინიშნა გენერალური დირექტორის მოადგილედ საცალო, მცირე და საშუალო საწარმოთა საბანკო მომსახურების მიმართულებით; 2006-2008 წლებში იყო UFC-ის სამეთვალყურეო საბჭოს თავმჯდომარე. 2011-2015 წლებში, თბილისი ბანკთან სრულ შერწყმამდე, მას ეკავა ბანკ „კონსტანტას“ სამეთვალყურეო საბჭოს წევრის თანამდებობა. 2011-2016 წლებში ნინო მასურაშვილი იყო „თბილისი კრედიტის“ სამეთვალყურეო საბჭოს წევრი; კარიერის დასაწყისში იყო საკრედიტო ანგარიშების მენეჯერი, საკრედიტო ოფიცერი, საფინანსო დეპარტამენტის ფინანსური ანალიტიკოსი, 1995-2000 წლებში – ფინანსური ანალიზისა და პროგნოზირების დეპარტამენტის ხელმძღვანელი სააქციო საზოგადოება თბილკომბანკში. 1998-2000 წლებში – „ბარენც-ჯგუფის“ ბუღალტერი. ნინო მასურაშვილმა 1996 წელს დაამთავრა თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტის ეკონომიკის ფაკულტეტი, ხოლო ბიზნესის ადმინისტრირების მაგისტრის ხარისხი (MBA) მიიღო მარტვის ევროპულ სკოლაში, თბილისში.

ნიკოლოზ ქურდიანი

გენერალური დირექტორის მოადგილე, მცირე და საშუალო საწარმოებისა და მიკროსეგმენტის საბანკო მომსახურება

ნიკოლოზ ქურდიანს საბანკო სექტორში მუშაობის 15-წელზე მეტი გამოცდილება აქვს, აქედან ხუთი წელი მოდის „უნიკრედიტჯგუფზე“ ავსტრიაში, თურქეთსა და ყაზახეთში. თბილისი ბანკში მუშაობის დაწყებამდე, 2014 წელს, ნიკოლოზ ქურდიანი იყო კასპი ბანკის – ყაზახეთის წამყვანი საცალო ბანკის – მმართველი დირექტორი. 2007 წელს, ბიზნესის ადმინისტრირების მაგისტრის (MBA) ხარისხის მიღებამდე, იყო საცალო საბანკო მომსახურების განყოფილების ხელმძღვანელი ბანკ „რესპუბლიკა საქართველოში“, „სოსიეტე ჟენერალ ჯგუფში“. 2003-2006 წლებში ნიკოლოზ ქურდიანს ეკავა სხვადასხვა თანამდებობა საქართველოს ბანკში. მას აქვს გამოცდილება აკვიზიციის შემდგომ ინტეგრაციასა და რესტრუქტურისაციაში, ასევე – საცალო სეგმენტისა და მცირე და საშუალო საწარმოთა საბანკო მომსახურებაში. 2008-2010 წლებში ნიკოლოზ ქურდიანი იყო გაყიდვების მხარდაჭერის უფროსი ექსპერტი UniCredit Group-ში, Bank Austria-ის ცენტრალური და აღმოსავლეთ ევროპის საცალო მოსახურების განყოფილებაში, სადაც იყო პასუხისმგებელი თურქეთზე, ყაზახეთზე, უკრაინასა და სერბეთზე. 2010-2013 წლებში ნიკოლოზ ქურდიანი იყო საცალო განყოფილების ხელმძღვანელი ყაზახეთში UniCredit Group-ში, ATF Bank-ში. მან ბიზნესის ადმინისტრირების მაგისტრის ხარისხი (MBA) მიიღო IE-ბიზნესის სკოლაში 2007 წელს, ასევე აქვს საქართველოს ტექნიკური უნივერსიტეტის საერთაშორისო ეკონომიკის მაგისტრის ხარისხი. მან ბიზნესის ადმინისტრირების ბაკალავრის ხარისხი მიიღო გერმანიაში, Ruhr-University Bochum-სა და კავკასიის ბიზნესსკოლაში.

დამოუკიდებელი აუდიტორის დასკვნა სს თიბისი ბანკის აქციონერებსა და ხელმძღვანელობას

აუდირებული ფინანსური ანგარიშგება

ჩვენი მოსაზრება

ჩვენი მოსაზრებით კონსოლიდირებული და განცალკევებული ფინანსური ანგარიშგებები („ფინანსური ანგარიშგებები“), ყველა არსებითი ასპექტის გათვალისწინებით, სამართლიანად ასახავს, სს თიბისი ბანკის (შემდგომში „ბანკი“) და მისი შვილობილების (ერთად „ჯგუფი“) კონსოლიდირებულ და განცალკევებულ ფინანსურ მდგომარეობას 2017 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, აგრეთვე მათი კონსოლიდირებული და განცალკევებული საქმიანობის ფინანსურ შედეგებსა და კონსოლიდირებული და განცალკევებული ფულადი სახსრების მოძრაობას იმ წლისთვის, რომელიც დასრულდა მოცემული თარიღით, ფინანსური აღრიცხვის საერთაშორისო სტანდარტებისა და ბუღალტრული აღრიცხვის, ანგარიშგებისა და აუდიტის შესახებ საქართველოს კანონის მოთხოვნის შესაბამისად.

ფინანსური ანგარიშგება მოიცავს:

- ▶ ფინანსური მდგომარეობის კონსოლიდირებულ და განცალკევებულ ანგარიშგებას 2017 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით,
- ▶ მოგებისა და ზარალის და სხვა სრული შემოსავლის კონსოლიდირებულ და განცალკევებულ ანგარიშგებას მოცემული თარიღით დასრულებული წლისთვის,
- ▶ საკუთარ კაპიტალში ცვლილებების კონსოლიდირებულ და განცალკევებულ ანგარიშგებას მოცემული თარიღით დასრულებული წლისთვის,
- ▶ ფულადი ნაკადების კონსოლიდირებულ და განცალკევებულ ანგარიშგებას მოცემული თარიღით დასრულებული წლისთვის,
- ▶ ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნებს, რომლებშიც შედის მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკების მიმოხილვა.

დასკვნის საფუძველი

აუდიტის წარმართავდით აუდიტის საერთაშორისო სტანდარტების („ასს“-ები) შესაბამისად. აღნიშნული სტანდარტებით გათვალისწინებული ჩვენი პასუხისმგებლობები დამატებით აღწერილია წინამდებარე დასკვნის შემდეგ ნაწილში: აუდიტორის პასუხისმგებლობა განცალკევებული აღრიცხვის ანგარიშის აუდიტორული შემოწმებისას.

გვჯერა, რომ ჩვენს მიერ მოპოვებული აუდიტორული მტკიცებულებები საკმარისი და შესაფერისია ჩვენი მოსაზრების გამოთქმისთვის აუცილებელი საფუძვლის შესაქმნელად.

დამოუკიდებლობა

ჩვენ დამოუკიდებელი ვართ ჯგუფისაგან ბუღალტრთა საერთაშორისო ეთიკის სტანდარტების საბჭოს მიერ შემუშავებული პროფესიულ ბუღალტრთა ეთიკის კოდექსის (IESBA-ის კოდექსი) მოთხოვნების შესაბამისად. ჩვენ შევასრულეთ აღნიშნული ნორმებით და IESBA-ის კოდექსით გათვალისწინებული სხვა ეთიკური ვალდებულებებიც.

სხვა ინფორმაცია

სხვა ინფორმაციაზე პასუხისმგებელია ხელმძღვანელობა. სხვა ინფორმაცია მოიცავს ბუღალტრული აღრიცხვის, ანგარიშგებისა და აუდიტის შესახებ საქართველოს კანონის შესაბამისად მომზადებული მმართველობით ანგარიშგებას (მაგრამ არ მოიცავს ფინანსურ ანგარიშგებასა და ჩვენ მიერ მასზე გაცემულ აუდიტორის დასკვნას).

ჩვენი მოსაზრება ფინანსურ ანგარიშგებაზე არ მოიცავს შემოაღნიშნულ სხვა ინფორმაციას, მათ შორის მმართველობით ანგარიშგებას.

ჩვენ მიერ ჩატარებულ ფინანსური ანგარიშგების აუდიტთან დაკავშირებით ჩვენი პასუხისმგებლობა იმაში მდგომარეობს, რომ მიღების შემდგომ გავცნოთ შემოაღნიშნულ სხვა ინფორმაციას და განვიხილოთ, სხვა ინფორმაცია არის თუ არა არსებითად შეუსაბამო ფინანსურ ანგარიშგებასთან ან აუდიტის პროცესში ჩვენ მიერ მოპოვებულ ინფორმაციასთან, ან სხვა მხრივ ხომ არ გოვებს ისეთ შთაბეჭდილებას, რომ არსებითად მცდარია. ჩვენ აგრეთვე უნდა გამოთქვათ მოსაზრება იმის თაობაზე, არის თუ არა მომზადებული მმართველობითი ანგარიშგების გარკვეული მუხლები მარეგულირებელი ნორმატიული აქტების შესაბამისად და განვიხილოთ, მოიცავს თუ არა მმართველობითი ანგარიშგება ინფორმაციას, რომელიც მოთხოვნილია ბუღალტრული აღრიცხვის, ანგარიშგებისა და აუდიტის შესახებ კანონით.

იმ აუდიტორულ სამუშაოზე დაყრდნობით, რომელიც უნდა შესრულდეს ყველა მოთხოვნის შესაბამისად, ჩვენი მოსაზრებით, ყველა მნიშვნელოვანი თვალსაზრისით:

- ▶ ის ინფორმაცია, რომელიც არის მმართველობით ანგარიშში ფინანსური წლისთვის და რომლისთვისაც მომზადდა ფინანსური ანგარიშგებები, შესაბამისობაშია ფინანსურ ანგარიშგებებთან; და
- ▶ მმართველობითი ანგარიში მოიცავს ინფორმაციას, რომელიც მოითხოვება ბუღალტრული აღრიცხვის, ანგარიშგებისა და აუდიტის შესახებ კანონით და შესაბამისობაშია იმავე რეგულაციურ ნორმატიულ აქტებთან.

ხელმძღვანელობის პასუხისმგებლობა განცალკევებული აღრიცხვის ანგარიშთან დაკავშირებით

ხელმძღვანელობა პასუხისმგებელია ამ ფინანსური ანგარიშგების მომზადებაზე და სამართლიან წარდგენაზე ფინანსური აღრიცხვის საერთაშორისო სტანდარტებისა და ბუღალტრული აღრიცხვის, ანგარიშგებისა და აუდიტის შესახებ კანონის მოთხოვნის შესაბამისად, ასევე შიდა კონტროლზე, რომელსაც იგი აუცილებლად მიიჩნევს ისეთი განცალკევებული აღრიცხვის ანგარიშის მოსამზადებლად, რომელიც არ შეიცავს თაღლითობით ან შეცდომით გამოწვეულ არსებით უზუსტობას.

ფინანსური ანგარიშგების მომზადებისას ხელმძღვანელობა პასუხისმგებელია ჯგუფის და ბანკის, როგორც ფუნქციონირებადი საწარმოს შეფასებაზე, და, აუცილებლობის შემთხვევაში, განცალკევებული აღრიცხვის ანგარიშის შენიშვნებში განმარტოს საკითხები, რომლებიც დაკავშირებულია საწარმოს ფუნქციონირებადობასთან და ანგარიშის საფუძვლად საწარმოს ფუნქციონირებადობის პრინციპის გამოყენებასთან, იმ შემთხვევის გარდა, როდესაც ხელმძღვანელობას განზრახული აქვს ჯგუფის ან ბანკის ლიკვიდაცია ან საქმიანობის შეწყვეტა, ან თუ არა აქვს სხვა რეალური არჩევანი, ასე რომ არ მოიქცეს.

მეთვალყურეობაზე პასუხისმგებელი პირები პასუხისმგებლები არიან ჯგუფის და ბანკის განცალკევებული აღრიცხვის ანგარიშის მომზადებისა და წარდგენის პროცესის ზედამხედველობაზე.

აუდიტორის პასუხისმგებლობა განცალკევებული აღრიცხვის ანგარიშის აუდიტორული შემოწმებისას ჩვენი მიზანია, მოვიპოვოთ დასაბუთებული რწმუნება იმის თაობაზე, მოცემული ფინანსური ანგარიშგება შეიცავს თუ არა თაღლითობით ან შეცდომით გამოწვეულ არსებით უზუსტობას და გავცეთ აუდიტორის დასკვნა, რომელიც მოიცავს ჩვენს მოსაზრებას. დასაბუთებული რწმუნება მაღალი დონის რწმუნებაა, მაგრამ არ არის იმის გარანტია, რომ ასს-ების შესაბამისად ჩატარებული აუდიტი ყოველთვის გამოავლენს ნებისმიერ არსებით უზუსტობას. უზუსტობები შეიძლება გამოწვეული იყოს თაღლითობით, ან შეცდომით და არსებითად მიიჩნევა იმ შემთხვევაში, თუ გონივრულ ფარგლებში, მოსალოდნელია, რომ ისინი, ცალ-ცალკე ან ერთობლივად, გავლენას მოახდენენ იმ მომხმარებლების ეკონომიკურ გადაწყვეტილებებზე, რომლებიც მოცემულ განცალკევებული აღრიცხვის ანგარიშს დაეყრდნობიან.

ასს-ების შესაბამისად აუდიტის ჩატარება ითვალისწინებს აუდიტორის მიერ პროფესიული განსჯის გამოყენებას და პროფესიული სკეპტიციზმის შენარჩუნებას აუდიტის პროცესში. გარდა ამისა, ჩვენ:

- ▶ ვადგენთ და ვაფასებთ თაღლითობით ან შეცდომით გამოწვეულ, განცალკევებული აღრიცხვის ანგარიშის არსებითი უზუსტობის რისკებს; ვგეგმავთ და ვატარებთ ამ რისკებზე რეაგირებისთვის გამიზნულ აუდიტორულ პროცედურებს და ვკრებთ ისეთ აუდიტორულ მტკიცებულებებს, რომლებიც საკმარისი და შესაფერისი იქნება ჩვენი მოსაზრების გამოთქმისთვის აუცილებელი საფუძვლის შესაქმნელად. რისკი იმისა, რომ ვერ გამოვლინდება თაღლითობით გამოწვეული არსებითი უზუსტობა უფრო მაღალია, ვიდრე რისკი იმისა, რომ ვერ გამოვლინდება შეცდომით გამოწვეული უზუსტობა, რადგან თაღლითობა შეიძლება გულისხმობდეს ფარულ შეთანხმებას, გაყალბებას, ოპერაციების განზრახ გამოტოვებას, აუდიტორისთვის წინასწარ განზრახულად არასწორი ინფორმაციის მიწოდებას ან შიდა კონტროლის იგნორირებას.
- ▶ შევისწავლით აუდიტისთვის შესაფერისი შიდა კონტროლის საშუალებებს, რათა დავეგემოთ კონკრეტული გარემოებების შესაფერისი აუდიტორული პროცედურები და არა იმ მიზნით, რომ მოსაზრება გამოვთქვათ ჯგუფის და ბანკის შიდა კონტროლის ეფექტიანობაზე.
- ▶ ვაფასებთ ხელმძღვანელობის მიერ გამოყენებული სააღრიცხვო პოლიტიკის მიზანშეწონილობას, ხელმძღვანელობის მიერ განსაზღვრული სააღრიცხვო შეფასებების დასაბუთებულობასა და შესაბამისი ახსნა-განმარტებების მართებულობას.
- ▶ დასკვნა გამოგვაქვს ხელმძღვანელობის მიერ ანგარიშგების საფუძვლად საწარმოს ფუნქციონირებადობის პრინციპის გამოყენების მიზანშეწონილობაზე, ხოლო მოპოვებულ აუდიტორულ მტკიცებულებებზე დაყრდნობით ვადგენთ, არსებობს თუ არა რაიმე მოვლენებთან ან პირობებთან დაკავშირებული არსებითი განუსაზღვრელობა, რაც მნიშვნელოვან ეჭვს გამოიწვევდა ჯგუფის და ბანკის ფუნქციონირებადობის უნართან დაკავშირებით. თუ დავასკვნით, რომ არსებობს არსებითი განუსაზღვრელობა, გვვალდება ჩვენს აუდიტორის დასკვნაში ყურადღების გამახვილება განცალკევებული აღრიცხვის ანგარიშის შესაბამის შენიშვნებზე, ან, თუ ამგვარი განმარტებითი შენიშვნები ადეკვატური არ არის, ჩვენი მოსაზრების მოდიფიცირება. ჩვენი დასკვნები ეყრდნობა აუდიტორის დასკვნის თარიღამდე მოპოვებულ აუდიტორულ მტკიცებულებებს. თუმცა, ამის შემდგომი მომავალი მოვლენების ან პირობების გავლენით შეიძლება ჯგუფი ან ბანკი უკვე აღარ იყოს ფუნქციონირებადი საწარმო.
- ▶ ვაფასებთ ფინანსური ანგარიშგების წარდგენას მთლიანობაში, მის სტრუქტურასა და შინაარსს, მათ შორის, ახსნა-განმარტებებს და ასევე, ფინანსური ანგარიშგება უზრუნველყოფს თუ არა ფინანსური ანგარიშგების საფუძვლად აღებული ოპერაციებისა და მოვლენების სამართლიან წარდგენას.
- ▶ მოვიპოვებთ შესაბამის საფუძვლიან მტკიცებულებას ორგანიზაციის ფინანსურ ინფორმაციასთან ან ჯგუფის შიგნით მიმდინარე ფინანსურ საქმიანობასთან დაკავშირებით, რათა გამოვთქვათ მოსაზრება კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებებთან მიმართებაში. ჩვენ პასუხისმგებლები ვართ ჯგუფის აუდიტისთვის მიმართულების მიცემაზე, მის ზედამხედველობასა და შესრულებაზე. ჩვენ პასუხს ვაგებთ ჩვენს აუდიტორულ მოსაზრებაზე.

მეთვალყურეობაზე პასუხისმგებელ პირებს, სხვათაგან ერთად, ინფორმაციას ვაწვდით აუდიტის დაგეგმილი მასშტაბისა და ვადების, ასევე აუდიტის პროცესში წამოჭრილი მნიშვნელოვანი საკითხების, მათ შორის, შიდა კონტროლის სისტემაში გამოვლენილი მნიშვნელოვანი ნაკლოვანებების შესახებ.

შპს ფრაისუოტერჰაუსკუპერს საქართველო-ს (Reg.# SARAS-F-775813) სახელით

ლაშა ჯანელიძე (Reg.# SARAS-A-562091)

თბილისი, საქართველო

23 აპრილი, 2018 წ., გარდა ანგარიშის შედგენისა სხვა ინფორმაციებთან დაკავშირებით, რომლებსთვისაც ჩვენი ანგარიშგების წარდგენის დღეა 10 სექტემბერი, 2018 წ.

თიბისი ბანკის ჯგუფის ფინანსური მდგომარეობის კონსოლიდირებული და განცალკევებული ანგარიშგება

		31 დეკემბერი 2017		31 დეკემბერი 2016	
ათას ლარში	შენიშვნა	კონსოლიდირებული	განცალკევებული	კონსოლიდირებული	განცალკევებული
აქტივები					
ფული და ფულის ექვივალენტები	6	1,428,771	1,417,384	944,767	861,001
სახსრები სხვა ბანკებში	7	37,789	32,519	23,824	26,583
სავალდებულო სალაროს ნაშთები საქართველოს ეროვნულ ბანკში	8	1,033,818	1,033,818	990,642	859,508
კლიენტებზე გაცემული სესხები და ავანსები	9	8,325,353	8,347,548	7,133,702	5,691,868
გასაყიდად ფლობილი საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდები	10	657,938	656,934	430,703	279,195
ამორტიზებული ღირებულებით აღრიცხული სავალო ფასიანი ქაღალდები	11	449,538	449,722	372,956	373,144
ინვესტიციები ფინანსურ ლიზინგში	13	143,836	-	95,031	-
საინვესტიციო ქონება	16	79,232	78,349	95,615	66,355
წინასწარ გადახდილი მოგების გადასახადი		19,084	17,509	7,429	6,597
გადავადებული მოგების გადასახადის აქტივი	33	2,605	-	3,265	-
სხვა ფინანსური აქტივები	12	134,135	110,409	91,895	102,007
სხვა აქტივები	14	147,792	135,496	170,756	156,218
ძირითადი საშუალებები	15	366,065	343,988	313,584	236,001
არამატერიალური აქტივები	15	83,072	78,995	60,698	52,305
გუდვილი	17	26,892	24,935	26,892	769
ინვესტიციები დაკავშირებულ საწარმოებში		1,278	32,449	-	382,355
სულ აქტივები		12,937,198	12,760,055	10,761,759	9,093,906
ვალდებულებები					
ვალდებულებები საკრედიტო ინსტიტუტების მიმართ	18	2,644,714	2,515,633	2,199,976	1,389,020
კლიენტების ანგარიშები	19	7,835,323	7,883,369	6,461,582	5,666,661
სხვა ფინანსური ვალდებულებები	22	79,774	35,513	50,153	21,351
მოგებაზე მიმდინარე გადასახადის ვალდებულება		447	-	2,579	-
გამოშვებული სავალო ფასიანი ქაღალდები	20	20,695	-	23,508	-
გადავადებული მოგების გადასახადის ვალდებულება	33	602	602	5,646	1,715
ვალდებულებებისა და დანახარჯის გადახდის რეზერვები	21	10,306	10,306	15,294	13,797
სხვა ვალდებულებები	23	70,187	66,509	62,851	57,103
სუბორდინირებული ვალი	24	426,788	424,175	368,381	368,381
სულ ვალდებულებები		11,088,836	10,936,107	9,189,970	7,518,028
კაპიტალი					
სააქციო კაპიტალი	25	21,014	21,014	20,617	20,617
აქციის პრემია	25	521,190	521,190	504,161	504,161
გაუნაწილებელი მოგება		1,244,206	1,217,169	960,060	957,316
წილობრივი ინსტრუმენტის რეზერვი	26	(7,272)	(7,272)	23,327	23,327
შენიშნული გადაფასების რეზერვი		70,038	70,038	70,460	70,038
გასაყიდად ფლობილი ფასიანი ქაღალდების გადაფასების რეზერვი		1,809	1,809	(3,681)	419
სავალუტო გადაფასების კუმულატიური რეზერვი		(7,358)	-	(7,538)	-
ბანკის კაპიტალის მფლობელებისთვის მიკუთვნებული წმინდა აქტივები		1,843,627	1,823,948	1,567,406	1,575,878
არასაკონტროლო წილი	38	4,735	-	4,383	-
სულ კაპიტალი		1,848,362	1,823,948	1,571,789	1,575,878
სულ ვალდებულებები და კაპიტალი		12,937,198	12,760,055	10,761,759	9,093,906

ფინანსური ანგარიშგება 98-185 გვერდებზე დაამტკიცა დირექტორთა საბჭომ 2018 წლის 23 აპრილს და მისი სახელით ხელი მოაწერეს:

337

ვახტანგ ბუცხრიკიძე

აღმასრულებელი დირექტორი

გეორგი შაგიძე

გეორგი შაგიძე

ფინანსური დირექტორი

* თანდართული შენიშვნები გვერდებზე 103-185 წარმოადგენს წინამდებარე ფინანსური ანგარიშგების განუყოფელ ნაწილს.

თიბისი ბანკის ჯგუფის მოგება-ზარალისა და სხვა სრული შემოსავლის
კონსოლიდირებული და განცალკევებული ანგარიშგება

31 დეკემბერი 2017 წელი

ათას ლარში	შენიშვნა	2017		2016	
		კონსოლიდირებული	განცალკევებული	კონსოლიდირებული	განცალკევებული
საპროცენტო შემოსავალი	28	1,033,709	947,126	766,410	701,276
საპროცენტო ხარჯი	28	(432,142)	(401,955)	(277,122)	(255,633)
წმინდა საპროცენტო შემოსავალი		601,567	545,171	489,288	445,643
საკომისიო შემოსავალი	29	192,752	163,504	142,802	120,497
საკომისიო ხარჯი	29	(67,951)	(71,935)	(52,110)	(54,650)
წმინდა საკომისიო შემოსავალი		124,801	91,569	90,692	65,847
უცხოურ ვალუტაში ვაჭრობის შედეგად მიღებული წმინდა მოგება		87,099	81,625	70,159	66,221
წმინდა მოგება/(ზარალი) სავალუტო ოპერაციებიდან		4,595	4,489	(2,528)	(6,802)
წმინდა ზარალი წარმოებული ფინანსური ინსტრუმენტებიდან		(36)	(36)	(206)	(206)
წმინდა მოგება გასაყიდად არსებული საინვესტიციო ფასიანი		93	93	9,293	8,795
ქაღალდების რელიზაციიდან					
სხვა საოპერაციო შემოსავალი	30	31,511	20,539	23,214	40,966
დაკავშირებული საწარმოების მოგების წილი		909	835	-	-
სხვა საოპერაციო არასაპროცენტო შემოსავალი		124,171	107,545	99,932	108,974
სესხის გაუფასურების რეზერვი	9	(93,823)	(82,841)	(49,202)	(20,674)
ფინანსურ ლიზინგში ინვესტიციების გაუფასურება	13	(492)	-	(558)	-
ვალდებულების შესრულების გარანტიებსა და საკრედიტო ხაზთან					
დაკავშირებული ვალდებულებების რეზერვი	21	390	1,285	(771)	(1,217)
სხვა ფინანსური აქტივების გაუფასურება	12	(12,212)	(9,297)	(2,569)	(1,090)
გასაყიდად ფლობილი საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდების					
გაუფასურება/რეზერვის ამოტრიალება		-	-	(11)	(11)
საოპერაციო შემოსავალი გაუფასურების რეზერვების		744,402	653,432	626,801	597,472
გათვალისწინებით					
პერსონალის ხარჯი	31	(196,826)	(173,119)	(171,304)	(149,559)
ცვეთა და ამორტიზაცია	15,16	(36,882)	(31,344)	(27,980)	(23,919)
ვალდებულებებისა და დანახარჯის რეზერვის ამოტრიალება/					
(ხარჯი)	21	2,495	2,495	(2,210)	(2,210)
ადმინისტრაციული და სხვა საოპერაციო ხარჯი	32	(115,746)	(93,792)	(108,201)	(87,643)
საოპერაციო ხარჯი		(346,959)	(295,760)	(309,695)	(263,331)
მოგება დაბეგვრამდე		397,443	357,672	317,106	334,141
მოგების გადასახადის ხარჯი	33	(34,662)	(31,116)	(17,421)	(17,590)
წლის მოგება		362,781	326,556	299,685	316,551
სხვა სრული შემოსავალი:					
პუნქტები, რომელიც შეიძლება რეკლასიფიცირდეს მოგება-					
ზარალში:					
გასაყიდად ფლობილი ინვესტიციების გადაფასება	10	5,489	6,569	522	2,112
რელიზაციის შემდეგ მოგება-ზარალში გადატანილ მოგებას					
გამოკლებული ზარალი		-	-	(11,611)	(8,853)
საჩვენებელ ვალუტაში გადაფასების საკურსო სხვაობა		181	-	(948)	-
მოგების გადასახადი დაფიქსირებული სხვა სრულ შემოსავალში	33	-	-	1,649	1,401
პუნქტები, რომელიც არ შეიძლება რეკლასიფიცირდეს მოგება-					
ზარალში:					
მოგების გადასახადი დაფიქსირებული სხვა სრულ შემოსავალში	33	(422)	-	10,928	10,506
წლის სხვა სრული შემოსავალი		5,248	6,569	540	5,166
სულ წლის სხვა სრული შემოსავალი		368,029	333,125	300,225	321,717
მოგება მიკუთვნებული:					
- ბანკის მფლობელებისთვის		362,429	326,556	302,491	316,551
- არასაკონტროლო წილისთვის		352	-	(2,806)	-
წლის მოგება		362,781	326,556	299,685	316,551
სულ წლიური შემოსავალი მიკუთვნებული:					
- ბანკის მფლობელებისთვის		367,677	333,125	303,031	321,717
- არასაკონტროლო წილისთვის		352	-	(2,806)	-
სულ წლის სრული შემოსავალი		368,029	333,125	300,225	321,717

* თანდართული შენიშვნები გვერდებზე 103-185 წარმოადგენს წინამდებარე ფინანსური ანგარიშგების განუყოფელ ნაწილს.

თიბისი ბანკის ჯგუფის კაპიტალში ცვლილებების კონსოლიდირებული და განსაკუთრებული ანგარიშგება

31 დეკემბერი 2017 წელი

თიბისი ბანკის ჯგუფის კაპიტალში ცვლილების კონსოლიდირებული ანგარიშგება

ათას ლარში	მიეკუთვნება ბანკის კაპიტალის მფლობელებს									არასაკონტროლო წილი	სულ კაპიტალი
	შენიშვნა	სააქციო კაპიტალი	აქციულ პრემია	ნილობრივი ინსტრუმენტის რეზერვი	ძირითადი საშუალების გადაფასების რეზერვი	გასაყიდად ფლობილი ფასიანი ქაღალდების გადაფასების რეზერვი	ვალუტის გადაფასების კუმულაციური რეზერვი	გაუნაწილებელი მოგება	სულ		
ნაშთი 1 იანვარისთვის 2016		19,587	407,474	12,755	59,532	5,759	(6,590)	712,743	1,211,260	7,189	1,218,449
წლის მოგება		-	-	-	-	-	-	302,491	302,491	[2,806]	299,685
სხვა სრული შემოსავალი		-	-	-	10,928	(9,440)	(948)	-	540	-	540
სულ სრული შემოსავალი 2016 წლისთვის		-	-	-	10,928	(9,440)	(948)	302,491	303,031	[2,806]	300,225
აქციების გამოშვება		1,031	98,969	-	-	-	-	-	100,000	-	100,000
ნილობრივი ინსტრუმენტის დარიცხვა (SBP)	26	-	-	11,783	-	-	-	-	11,783	-	11,783
სააქციო კაპიტალში ზრდა ნილობრივი ინსტრუმენტის დარიცხვიდან (SBP)		36	1,175	(1,211)	-	-	-	-	-	-	-
გამოსყიდული და გაუქმებული აქციები		(37)	(3,457)	-	-	-	-	-	(3,494)	-	(3,494)
გადახდილი დივიდენდები		-	-	-	-	-	-	(55,174)	(55,174)	-	(55,174)
ნაშთი 31 დეკემბრისთვის 2016		20,617	504,161	23,327	70,460	(3,681)	(7,538)	960,060	1,567,406	4,383	1,571,789
წლის მოგება		-	-	-	-	-	-	362,429	362,429	352	362,781
სხვა სრული შემოსავალი		-	-	-	(422)	5,490	180	-	5,248	-	5,248
სულ სრული შემოსავალი 2017 წლისთვის		-	-	-	(422)	5,490	180	362,429	367,677	352	368,029
აქციების გამოშვება		-	29	-	-	-	-	-	29	-	29
დაუვესტავი აქციების გაუქმება		397	17,000	(17,397)	-	-	-	-	-	-	-
ნილობრივი ინსტრუმენტის დარიცხვა (SBP)	26	-	-	10,543	-	-	-	-	10,543	-	10,543
გამოსყიდული და გაუქმებული აქციები		-	-	(23,745)	-	-	-	-	(23,745)	-	(23,745)
გადახდილი დივიდენდები		-	-	-	-	-	-	(78,283)	(78,283)	-	(78,283)
ნაშთი 31 დეკემბრისთვის 2017		21,014	521,190	(7,272)	70,038	1,809	(7,358)	1,244,206	1,843,627	4,735	1,848,362

* თანდართული შენიშვნები გვერდებზე 103-185 წარმოადგენს წინამდებარე ფინანსური ანგარიშგების განუყოფელ ნაწილს.

თიბისი ბანკის ჯგუფის კაპიტალში ცვლილების განცალკევებული ანგარიშგება

ათას ლარში	შენიშვნა	სააქციო კაპიტალი	აქციაზე პრემია	წილობრივი ინსტრუმენტის რეზერვი	ძირითადი საშუალებების გადაფასების რეზერვი	გასაყიდად ფლობილი ფასიანი ქაღალდების გადაფასების რეზერვი	ვალუტის გადაფასების კუმულაციური რეზერვი	გაუნაწილე- ბელი მოგება
ნაშთი 1 იანვრისთვის 2016		19,587	407,474	12,755	59,532	5,759	695,325	1,200,432
წლის მოგება		-	-	-	-	-	316,551	316,551
სხვა სრული შემოსავალი		-	-	-	10,506	(5,340)	-	5,166
სულ სრული შემოსავალი 2016 წლისთვის		-	-	-	10,506	(5,340)	316,551	321,717
აქციების გამოშვება		1,031	98,969	-	-	-	-	100,000
წილობრივი ინსტრუმენტის დარიცხვა (SBP)	26	-	-	11,783	-	-	-	11,783
სააქციო კაპიტალში ზრდა წილობრივი ინსტრუმენტის დარიცხვიდან (SBP)		36	1,175	(1,211)	-	-	-	-
გამოსყიდული და გაუქმებული აქციები		(37)	(3,457)	-	-	-	-	(3,494)
გადახდილი დივიდენდები		-	-	-	-	-	(54,560)	(54,560)
ნაშთი 31 დეკემბრისთვის 2016		20,617	504,161	23,327	70,038	419	957,316	1,575,878
წლის მოგება		-	-	-	-	-	326,556	326,556
სხვა სრული შემოსავალი		-	-	-	-	6,569	-	6,569
სულ სრული შემოსავალი 2017 წლისთვის		-	-	-	-	6,569	326,556	333,125
საწარმოთა გაერთიანება		-	-	-	-	(5,179)	11,581	6,402
აქციების გამოშვება		-	29	-	-	-	-	29
დაუვესტავი აქციების გაუქმება		397	17,000	(17,397)	-	-	-	-
წილობრივი ინსტრუმენტის დარიცხვა (SBP)	26	-	-	10,543	-	-	-	10,543
გამოსყიდული და გაუქმებული აქციები		-	-	(23,745)	-	-	-	(23,745)
გადახდილი დივიდენდები		-	-	-	-	-	(78,284)	(78,284)
ნაშთი 31 დეკემბრისთვის 2017		21,014	521,190	[7,272]	70,038	1,809	1,217,169	1,823,948

* თანდართული შენიშვნები გვერდებზე 103-185 წარმოადგენს წინამდებარე ფინანსური ანგარიშგების განუყოფელ ნაწილს.

თიბისი ბანკის ჯგუფის ფულადი ნაკადების კონსოლიდირებული და განცალკევებული ანგარიშგება

31 დეკემბერი 2017 წელი

ათას ლარში	შენიშვნა	2017		2016	
		კონსოლიდირებული	განცალკევებული	კონსოლიდირებული	განცალკევებული
ფულადი ნაკადები საოპერაციო საქმიანობიდან					
მიღებული პროცენტი		1,000,042	915,150	735,704	682,698
გადახდილი პროცენტი		(425,454)	(397,197)	(274,955)	(255,950)
მიღებული საკომისიო		195,285	166,218	144,247	121,965
გადახდილი საკომისიო		(68,024)	(71,935)	(52,154)	(54,650)
უცხოურ ვალუტაში ვაჭრობიდან მიღებული შემოსავალი		87,099	81,625	70,411	66,221
მიღებული სხვა საოპერაციო შემოსავალი		8,980	9,904	8,411	10,177
გადახდილი პერსონალის ხარჯი		(182,100)	(157,022)	(147,764)	(123,991)
გადახდილი ადმინისტრაციული და სხვა საოპერაციო ხარჯი		(109,663)	(88,783)	(103,182)	(83,871)
გადახდილი მოგების გადასახადი		(53,916)	(49,285)	(34,279)	(29,200)
ფულადი ნაკადები საოპერაციო საქმიანობიდან საოპერაციო აქტივებსა და ვალდებულებებში ცვლილებებამდე		452,249	408,675	346,439	333,399
წმინდა ცვლილება საოპერაციო აქტივებში					
სხვა ბანკებში გადასახდელი თანხები და სავალდებულო ნაშთი		(97,430)	(107,693)	(449,150)	(327,494)
საქართველოს ეროვნულ ბანკში					
კლიენტებზე გაცემული სესხები და ავანსები		(1,330,105)	(1,423,237)	(1,221,499)	(995,430)
ინვესტიცია ფინანსურ იჯარაში		(49,297)	-	(11,687)	-
სხვა ფინანსური აქტივები		(38,610)	(27,026)	(22,855)	(26,540)
სხვა აქტივები		74,213	77,167	(741)	(34,167)
წმინდა ცვლილება საოპერაციო ვალდებულებებში					
თანხები სხვა ბანკებში		(228,486)	(61,340)	268,078	130,029
კლიენტის ანგარიშები		1,339,814	1,493,733	1,156,780	1,089,956
სხვა ფინანსური ვალდებულებები		23,541	4,808	5,903	(3,236)
სხვა ვალდებულებები და ვალდებულებებისა და ხარჯის რეზერვი		3,617	919	332	(551)
წმინდა ფულადი ნაკადები საოპერაციო საქმიანობიდან		149,506	366,006	71,600	165,966
ფულადი ნაკადები (გამოყენებული) საინვესტიციო საქმიანობიდან					
გასაყიდად ფლობილი საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდების შეძენა	10	(560,226)	(649,893)	(143,980)	(138,965)
გასაყიდად ფლობილი საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდების გაყიდვიდან შემოსავალი	10	-	-	11,868	11,868
გასაყიდად ფლობილი საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდების დაფარვის ვადის დადგომისას განაღდებად მიღებული შემოსავალი	10	345,748	345,748	166,871	163,115
შვილობილი კომპანიების შეძენა, მიღებული ფულის გარეშე		(273)	-	(200,700)	(345,154)
შვილობილი კომპანიების შერწყმა, მიღებული ფულის გარეშე		-	(126,163)	-	-
ამორტიზებული ღირებულებით გადატანილი თამასუქების გამოსყიდვიდან შემოსავალი		(307,248)	(307,248)	(304,109)	(304,297)
ძირითადი საშუალებებისა და არამატერიალური აქტივების შეძენა		242,380	242,380	314,231	314,231
ძირითადი საშუალებებისა და არამატერიალური აქტივების გაყიდვიდან მიღებული შემოსავალი	15	(113,454)	(104,540)	(50,516)	(45,615)
საინვესტიციო ქონების გაყიდვიდან მიღებული შემოსავალი		1,933	550	1,273	(159)
ფულადი ნაკადები საინვესტიციო საქმიანობიდან		19,082	20,868	7,822	6,207
წმინდა ფულადი ნაკადები (გამოყენებული) საინვესტიციო საქმიანობიდან		(372,058)	(578,298)	(197,240)	(338,769)
ფულადი ნაკადები ფინანსური საქმიანობიდან					
შემოსავალი სხვა ნასესხები სახრებიდან		1,483,191	1,405,021	905,500	802,883
სხვა ნასესხები სახსრების გადახდა		(800,333)	(676,337)	(666,156)	(587,649)
შემოსავალი სუბორდინირებული ვალიდან		119,859	118,150	136,817	136,891
სუბორდინირებული ვალის გადახდა		(59,671)	(59,671)	(90,416)	(90,416)
შემოსავალი სავალო ინსტრუმენტების გამოშვებიდან		-	-	4,354	-
გამოშვებული სავალო ინსტრუმენტების გადახდა		(2,123)	-	(4,636)	-
გადახდილი დივიდენდები		(78,284)	(78,284)	(54,560)	(54,560)
მიღებული დივიდენდები		-	17,125	-	2,241
გადახდილი დანახარჯი		(23,745)	(23,745)	-	-
შვილობილ კომპანიაში არასაკონტროლო წილის შეძენა		-	-	(3,495)	(3,495)
ჩვეულებრივი აქციების გამოშვება		29	29	100,000	100,000
წმინდა ფულადი ნაკადები ფინანსური საქმიანობიდან		638,923	702,288	327,408	305,895
სავალუტო კურსის ეფექტი ფულსა და ფულის ექვივალენტებზე		67,633	66,387	22,652	24,101
წმინდა ზრდა ფულსა და ფულის ექვივალენტებში		484,004	556,383	224,420	157,193
ფული და ფულის ექვივალენტები წლის დასაწყისში	6	944,767	861,001	720,347	703,808
ფული და ფულის ექვივალენტები წლის ბოლოს	6	1,428,771	1,417,384	944,767	861,001

თანდართული შენიშვნები გვერდებზე 103-185 წარმოადგენს წინამდებარე ფინანსური ანგარიშგების განუყოფელ ნაწილს.

თიბისი ბანკის ჯგუფის კონსოლიდირებული და განცალკევებული ფინანსური ანგარიშგებაების შენიშვნები 31 დეკემბერი 2017 წელი

1 შესავალი

ძირითადი საქმიანობა. სს „თიბისი ბანკი (შემდგომში „ბანკი“) დაფუძნდა 1992 წლის 17 დეკემბერს და მდებარეობს საქართველოში. ბანკი არის სააქციო საზოგადოება შეზღუდული აქციებით და შეიქმნა საქართველოს რეგულაციების შესაბამისად.

ბანკის ძირითადი ბიზნეს საქმიანობაა უნივერსალური საბანკო ოპერაციები საქართველოში, რომლებიც მოიცავს კორპორატიული, მცირე და საშუალო საწარმოების საცალო და მიკრო ოპერაციებს. ბანკის ჯგუფის წევრი კომპანიები დაფუძნებული არიან საქართველოსა და აზერბაიჯანში, რომელთა მთავარი საქმიანობა არის ინდივიდუალური და კორპორატიული კლიენტებისთვის საბანკო, ლიზინგის, საბროკერო და ბარათების პროცესინგის სერვისის მიწოდება. ბანკი მოქმედებს საქართველოს ეროვნული ბანკის („სეზ“) მიერ გაცემული საბანკო საქმიანობის გენერალური ლიცენზიის შესაბამისად 1993 წლის 20 იანვრიდან. ბანკის რეგისტრირებული მისამართი და საქმიანობის ადგილია: საქართველო, თბილისის 0102, მარჯანიშვილის ქ. 7. მარეგისტრირებული ორგანოა - ვაკის რაიონის სასამართლო, ხოლო ბანკის სარეგისტრაციო ნომერია - 204854595.

ბანკს აქვს 154 (2016: 120) ფილიალი საქართველოში. 2016 წელს ბანკმა შეიძინა სს ბანკი რესპუბლიკა, რომელსაც 2016 წლის 31 დეკემბრისთვის ჰქონდა 41 ფილიალი. სს ბანკი რესპუბლიკის ფილიალების რაოდენობა არ არის გათვალისწინებული ზემოთ მითითებულ 2016 წლის მონაცემში.

2016 წლის 1 ივნისს მშობელმა კომპანიამ TBC Bank Group PLC-მ („TBCG“), საჯარო შეზღუდული პასუხისმგებლობის კომპანიამ, რომელიც დარეგისტრირებულია ინგლისსა და უელსში 2016 წლის 26 თებერვალს, წარმოადგინა სატენდერო შეთავაზება („სატენდერო შეთავაზება“), რათა გადაეცალა საკუთარი მთლიანი ჩვეულებრივი სააქციო კაპიტალი ბანკის ჩვეულებრივ აქციებში და ამით შეეძინა მთლიანი გამოშვებული სააქციო კაპიტალი, მათ შორის, ბანკის გლობალური სადეპოზიტო ხელწერილებით („GDRs“) წარმოდგენილი აქციები. 2016 წლის 4 აგვისტოს სატენდერო შეთავაზების წარმატებით დასრულების შემდეგ, 2017 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, TBCG ფლობს ბანკის სააქციო კაპიტალის 98.67% (2016: 98.48%)-ს და ის არის ბანკის საბოლოო მშობელი კომპანია. TBC Bank Group PLC-ს რეგისტრირებული მისამართია: St. Andrew 6, London, United Kingdom EC4A3AE. TBC Bank Group PLC-ს რეგისტრირებული ნომერია - 10029943.

2017 და 2016 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, ქვემოთ მითითებული აქციონერები პირდაპირ ფლობდნენ ჯგუფის მთლიანი გამოშვებული აქციების 5%-ზე მეტს.

აქციონერები	შენიშვნა	31 დეკემბრის მდგომარეობით წლის მფლობელობა %	
		2017	2016
TBC Bank Group PLC	25	98.67%	98.48%
სხვა*		1.33%	1.52%
სულ		100.00%	100.00%

*სხვა მოიცავს როგორც ფიზიკურ პირებს, ასევე კორპორატიულ აქციონერებს.

2017 და 2016 წლების 31 დეკემბრის მდგომარეობით, ბენეფიციარული მფლობელობის წილის მიხედვით აქციონერთა სტრუქტურა არის შემდეგი:

აქციონერები	31 დეკემბრის მდგომარეობით წლის მფლობელობა %	
	2017	2016
მამუკა ხაზარაძე	13.87%	14.08%
ბადრი ჯაფარიძე	6.73%	7.03%
ინსტიტუციონალური და ინდივიდუალური ინვესტორები	65.45%	55.32%
საერთაშორისო ფინანსური ინსტიტუტები	11.29%	19.26%
სხვა აქციონერები	2.46%	4.31%
სულ	100.00%	100.00%

საპრეზენტაციო (საჩვენებელი) ვალუტა. წინამდებარე კონსოლიდირებული და განცალკევებული ფინანსური ანგარიშგებები წარმოდგენილია ათასობით ქართულ ლარში, თუ სხვაგვარად არ არის მითითებული.

2 მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკის მიმოხილვა

მომზადების საფუძველი. წინამდებარე კონსოლიდირებული და განცალკევებული ფინანსური ანგარიშგებები (შემდგომში „ფინანსური ანგარიშგებები“) მომზადდა ფინანსური აღრიცხვის საერთაშორისო სტანდარტების („ფასს“) მიხედვით ისტორიული ღირებულების მეთოდის შესაბამისად, რომელიც შეიცავს გადაფასებით აღრიცხული ძირითადი საშუალებების, გასაყიდად არსებული ფინანსური აქტივების, სამართლიანი ღირებულებით ფინანსური ინტრუმენტების თავდაპირველი აღიარებით და შეძენის დღეს მათი სამართლიანი ღირებულებით შეფასებული საწარმოო გაერთიანების და მოგება-ზარალში სამართლიანი ღირებულებით

თიბისი ბანკის ჯგუფის კონსოლიდირებული და განსაზღვრული
ფინანსური ანგარიშგებახის შენიშვნები **გამოქვეყნებულია**
31 დეკემბერი 2017 წელი

2 მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკის მიმოხილვა გაგრძელება

მომზადების საფუძველი გაგრძელება

განსაზღვრული ფინანსური ინსტრუმენტების, შეძენილი აქტივებისა და ვალდებულებების გადაფასებით. წინამდებარე კონსოლიდირებული და განსაზღვრული ფინანსური ანგარიშგებახის მომზადებისას გამოყენებული ძირითადი სააღრიცხვო პოლიტიკა წარმოდგენილია ქვემოთ. ეს წესები მუდმივად გამოიყენებოდა ყველა წარმოდგენილი პერიოდის მიმართ, თუ სხვაგვარად არ არის მითითებული (იხილეთ შენიშვნა 3).

საქმიანობის გაგრძელების პრინციპი. აღნიშნული ფინანსური ანგარიშგებები მომზადდა სს თიბისი ბანკის ჯგუფის დირექტორთა საბჭოს მიერ, მოქმედი საწარმოს პრინციპის საფუძველზე. ამ მიმოხილვისას ხელმძღვანელობამ გაითვალისწინა ჯგუფის ფინანსური მდგომარეობა, არსებული გეგმები, ოპერაციების მომგებიანობა და ფინანსური რესურსების ხელმისაწვდომობა. ჯგუფისთვის ცნობილი არ არის რაიმე მატერიალური სახის გაუგებრობის შესახებ, რომელსაც შეუძლია მნიშვნელოვანი ეჭვი გააჩინოს ჯგუფის მიერ საქმიანობის გაგრძელების შესაძლებლობასთან დაკავშირებით.

კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგებები. შვილობილი კომპანიები წარმოადგენენ წილობრივი მონაწილეობის მქონე კომპანიებს, მათ შორის სტრუქტურირებულ ორგანიზაციებს, რომლებსაც ჯგუფი აკონტროლებს რადგან ჯგუფს (i) აქვს გავლენა მართოს წილობრივი მონაწილეობის მქონე კომპანიების შესაბამისი აქტივობები, რომელიც მნიშვნელოვან გავლენას ახდენს მათ უკუგებებზე, (ii) აქვს უფლება სხვადასხვა სახის უკუგებაზე ასეთ წილობრივ მონაწილეობის მქონე კომპანიებში მისი მონაწილეობის გამო, და (iii) შეუძლია გამოიყენოს თავისი უფლება წილობრივი მონაწილეობის მქონე კომპანიების მიმართ საიმისოდ, რომ გავლენა მოახდინოს ინვესტირების უკუგების თანხაზე. მატერიალური უფლებების არსებობა და ეფექტი, მათ შორის პოტენციური ხმის მიცემის უფლებები, გათვალისწინებულია, როცა ხდება იმის შეფასება, აქვს თუ არა ჯგუფს სხვა საწარმოზე გავლენა. იმისთვის, რომ უფლება იყოს მატერიალური, მის მფლობელს უნდა ჰქონდეს პრაქტიკული უნარი გამოიყენოს აღნიშნული უფლება მაშინ, როცა უნდა მიიღოს წილობრივი მონაწილეობის მქონე კომპანიების შესაბამისი აქტივობების მართვის შესახებ გადაწყვეტილება. ჯგუფს შეიძლება ჰქონდეს გავლენა წილობრივი მონაწილეობის მქონე კომპანიაზე, მაშინაც კი, როცა ის ფლობს წილობრივი მონაწილეობის მქონე კომპანიაში უმრავლესობის ხმის უფლებაზე ნაკლებს. ასეთ შემთხვევაში, ჯგუფი აფასებს მისი ხმის უფლების ზომას სხვა ხმის უფლების მქონე მფლობელების ხმის მფლობელობის ზომასთან შედარებით საიმისოდ, რომ განსაზღვროს, აქვს თუ არა მას დე-ფაქტო უფლება წილობრივი მონაწილეობის მქონე კომპანიაზე. სხვა ინვესტირების დამცავი უფლებები, რომლებიც დაკავშირებულია წილობრივი მონაწილეობის მქონე კომპანიის აქტივობებში ფუნდამენტალურ ცვლილებებთან, ან ისეთი უფლებები, რომლებიც მხოლოდ გამონაკლის გარემოებებში გამოიყენება, არ შეაფერხებს ჯგუფს წილობრივი მონაწილეობის მქონე კომპანიის კონტროლისგან. შვილობილი კომპანიები დაკონსოლიდირებულია ჯგუფისთვის კონტროლის გადაცემის თარიღიდან, და ტოვებს ჯგუფს კონტროლის შეწყვეტის თარიღიდან.

შვილობილი და დაკავშირებული კომპანიები : კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგებები მოიცავს შემდეგ შვილობილ კომპანიებს:

კომპანიის დასახელება	დეკემბრისთვის ფლობილი ხმის უფლებებისა და ჩვეულებრივი სააქციო კაპიტალის პროპორცია		საქმიანობისა და რეგისტრაციის ადგილი	რეგისტრაციის წელი	დარგი
	2017	2016			
ბანკი რესპუბლიკის ჯგუფი	-	100.00%	თბილისი, საქართველო	1992	საბანკო საქმიანობა
შპს მერცხალი პირველი	-	100.00%	თბილისი, საქართველო	2009	საოპერაციო ლიზინგი
სს გაერთიანებული ფინანსური კორპორაცია	98.67%	98.67%	თბილისი, საქართველო	1997	ბარათების პროცესინგი
შპს თიბისი კაპიტალი	100.00%	100.00%	თბილისი, საქართველო	1999	საბროკერო
სს თიბისი ლიზინგი	99.61%	99.61%	თბილისი, საქართველო	2003	ლიზინგი
TBC Kredit LLC	75.00%	75.00%	ბაქო, აზერბაიჯანი	1999	არასაბანკო საკრედიტო ინსტიტუტი
შპს საბანკო სისტემის მომსახურების კომპანია	100.00%	100.00%	თბილისი, საქართველო	2009	საინფორმაციო მომსახურებები
შპს თიბისი ფეი	100.00%	100.00%	თბილისი, საქართველო	2009	დამუშავება
სს უძრავი ქონების მართვის ფონდი	100.00%	100.00%	თბილისი, საქართველო	2010	უძრავი ქონების მართვა
TBC Invest LLC	100.00%	100.00%	რამათ გან, ისრაელი	2011	საზ. ურთიერთობა და მარკეტინგი
შპს მალი	100.00%	100.00%	თბილისი, საქართველო	2011	უძრავი ქონების მართვა

2 მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკის მიმოხილვა გაგრძელება

2017 წლის 6 მაისს ჯგუფმა დაასრულა სს ბანკი რესპუბლიკის თიბისი ბანკთან შერწყმის იურიდიული და საოპერაციო პროცესი.

კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგებები მოიცავს შემდეგ დაკავშირებული კომპანიებს:

კომპანიის სახელი	დეკემბრისთვის ფლობილი ხმის უფლებებისა და ჩვეულებრივი სააქციო კაპიტალის პროპორცია		საქმიანობის ან რეგისტრაციის ადგილი	რეგისტრაციის წელი	დარგი
	2017	2016			
სს კრედიტინფო საქართველო	21.07%	–	თბილისი, საქართველო	2005	ფინანსური შუამავლობა
შპს ონლინგ თიქეთსი	26.00%	–	თბილისი, საქართველო	2015	კომპიუტერული და პროგრამული მომსახურება

რეგისტრაციის ან დაფუძნების ქვეყანა ასევე არის თითოეული ზემოთ მითითებული შვილობილი კომპანიის ოპერირების მთავარი ადგილი.

ჯგუფის კორპორატიული სტრუქტურა შედგება სხვადასხვა დაკავშირებული საწარმოსგან, რომლებიც არიან შვილობილები და დაკავშირებული კომპანიები, რომლებიც არ კონსოლიდირდება და არც კაპიტალით მეთოდით აღირიცხება უმნიშვნელობის გამო. ასეთი დაკავშირებული საწარმოების სრული სია, დაფუძნების ქვეყანა და მფლობელობა აქციების ტიპის მიხედვით იხილეთ ქვემოთ¹.

1 დაკავშირებული საწარმოების სრული სია და დაფუძნების ქვეყანა წარმოდგენილია ქვემოთ.
კომპანიის სახელი – დაფუძნების ქვეყანა

სს თიბისი ბანკი – 7 მარჯანიშვილის ქუჩა, 0102, თბილისი, საქართველო
სს გავრთიანებული ფინანსური კორპორაცია – 154 აღმაშენებლის გამზირი, 0112, თბილისი, საქართველო
შპს თიბისი კაპიტალი – 11 ჭავჭავაძის გამზირი, 0179, თბილისი, საქართველო
სს თიბისი ლიზინგი – 8 ბულაჩაურის ქუჩა, 0160, თბილისი, საქართველო
TBC Kredit LLC – 71-77, 28 May Street, AZ1010, Baku, Azerbaijan
შპს საბანკო სისტემის მომსახურების კომპანია – 7 მარჯანიშვილის ქუჩა, 0102, თბილისი, საქართველო
შპს თიბისი ფი – 7 მარჯანიშვილის ქუჩა, 0102, თბილისი, საქართველო
სს უძრავი ქონების მართვის ფონდი – 7 მარჯანიშვილის ქუჩა, 0102, თბილისი, საქართველო
TBC Invest LLC – 7 Jabonitsky street, , 52520, Tel Aviv, Israel
შპს მალი XXI – 23 ჩხეიძის ქუჩა, 0102, თბილისი, საქართველო
UFC International Ltd – HARNEYS FIDUCIARY, Craigmuir Chambers, PO Box 71, Road Town, Tortola VG1110, British Virgin Islands
TBC Capital B.V – 202 Oudegracht, 1811, CR Alkmaar Netherlands
TBC Invest International Ltd – 7 მარჯანიშვილის ქუჩა, 0102, თბილისი, საქართველო
საუნივერსიტეტო განვითარების ფონდი – 1 ჭავჭავაძის გამზირი, 0128, თბილისი, საქართველო
Ltd Georgian Mill Company – 2 აბაშიძის ქუჩა, 0179, თბილისი, საქართველო
J სს კრედიტინფო საქართველო – 2 თარხნიშვილის ქუჩა, 0179, თბილისი, საქართველო
L შპს ონლინგ თიქეთსი – 3 ირაკლი აბაშიძის ქუჩა, 0179, თბილისი, საქართველო

თიბისი ბანკის ჯგუფის კონსოლიდირებული და განსაკუთრებული ფინანსური ანგარიშგებახის შენიშვნები **გამრძელა** 31 დეკემბერი 2017 წელი

2 მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკის მიმოხილვა **გამრძელა**

საწარმოთა გაერთიანება და გუდვილი. საწარმოთა გაერთიანება ხორციელდება შესყიდვის მეთოდის გამოყენებით. შესყიდვის ღირებულება იზომება უზრუნველყოფის, მათ შორის, გაცვლის დღეს პირობითი და ფაქტობრივი ანაზღაურების სამართლიანი ღირებულებით. შესყიდვასთან დაკავშირებული ხარჯი აღიარებულია, მოგება-ზარალის ანგარიშგებაში როგორც იმ პერიოდის ხარჯი, როცა წარმოიქმნა. შესყიდული იდენტიფიცირებული აქტივები, ვალდებულებები და ბიზნესის გაერთიანებით მიღებული გაუთვალისწინებელი ვალდებულებები იზომება შეძენის თარიღისთვის არსებული მათი სამართლიანი ღირებულებით, ნებისმიერი არასაკონტროლო წილის მოცულობის მიუხედავად.

ჯგუფი აფასებს არასაკონტროლო წილს, რომელიც წარმოადგენს არსებული მფლობელობის წილს და უფლებამოსილებას ანიჭებს მფლობელს მიიღოს წმინდა აქტივების პროპორციული წილი ლიკვიდაციის შემთხვევაში ოპერაციების მიხედვით, ან: (ა) სამართლიანი ღირებულებით, ან (ბ) შესაძენი კომპანიის წმინდა აქტივების არასაკონტროლო წილის პროპორციული წილის სახით. არასაკონტროლო წილები, რომლებიც არ წარმოადგენს არსებული მფლობელობის წილებს, იზომება სამართლიანი ღირებულებით. გუდვილი იზომება შესაძენი კომპანიისთვის გადაცემული მთლიანი ანაზღაურებიდან შეძენილი კომპანიის წმინდა აქტივების დაქვითვით, შეძენილ კომპანიაში არასაკონტროლო წილის მოცულობით და შეძენის თარიღამდე მყისიერად ფლობილ შეძენილ კომპანიაში წილის სამართლიანი ღირებულებით. ნებისმიერი უარყოფითი თანხა („უარყოფითი გუდვილი“) აღიარდება მოგება-ზარალში, მას შემდეგ, რაც ხელმძღვანელობა ხელახლა შეაფასებს გამოავლინა თუ არა მან ყველა შეძენილი აქტივი და ყველა ვალდებულება და აღებული გაუთვალისწინებელი ვალდებულებები, და განიხილავს მათი შეფასების სისწორეს.

შესაძენი კომპანიისთვის გადარიცხული მთლიანი უზრუნველყოფა იზომება დათმობილი აქტივების, გაცემული წილობრივი ინსტრუმენტებისა და წარმოქმნილი ან აღებული ვალდებულებების სამართლიანი ღირებულებით, მათ შორის, პირობითი უზრუნველყოფიდან აქტივების ან ვალდებულებების სამართლიანი ღირებულებით, მაგრამ გამორიცხავს შეძენასთან დაკავშირებულ ხარჯს, როგორიცაა საკონსულტაციო, იურიდიული, შეფასებითი და მსგავსი პროფესიული მომსახურებები.

წილობრივი ინსტრუმენტების გაცემასთან დაკავშირებული ოპერაციების ხარჯი იქვითება კაპიტალიდან; ვალის გაცემასთან დაკავშირებით წარმოქმნილი ოპერაციების ხარჯი იქვითება მისი საბალანსო ღირებულებიდან და შეძენასთან დაკავშირებული ყველა სხვა ოპერაციების ხარჯი გაწეული.

ჯგუფში შემავალ კომპანიათა შორის ოპერაციები, ნაშთები და ჯგუფის კომპანიებს შორის ოპერაციებზე არარეალიზებული მოგებები იქვითება; არარეალიზებული დანაკარგები ასევე იქვითება, თუ ხარჯის ამოღება შეუძლებელია. ბანკი და ყველა მისი შვილობილი კომპანია იყენებს ერთიან სააღრიცხვო პოლიტიკას.

არასაკონტროლო წილი არის შვილობილი კომპანიის საბოლოო შედეგი და კაპიტალს მიკუთვნებული წილები, რომელსაც პირდაპირ ან არაპირდაპირ არ ფლობს ბანკი. არასაკონტროლო წილი წარმოადგენს ჯგუფის კაპიტალის ცალკე კომპონენტს.

დაკავშირებული კომპანიები. დაკავშირებულია კომპანიები, რომელზეც ჯგუფს აქვს მნიშვნელოვანი ზეგავლენა (პირდაპირ თუ არაპირდაპირ), მაგრამ არა კონტროლი, რაც ზოგადად ითვალისწინებს ხმის უფლების მქონე 20-50% - მდე აქციების ფლობას. დაკავშირებულ კომპანიებში ინვესტიციები აღირიცხება კაპიტალის აღრიცხვის მეთოდის გამოყენებით და, თავდაპირველად, აღიარებულია თვითღირებულებით. დაკავშირებული კომპანიების საბალანსო ღირებულება მოიცავს გუდვილს, რომელიც გამოვლინდება შესყიდვის დროს და აკლდება დაგროვილი გაუფასურებით გამოწვეული დანაკარგით, ასეთის არსებობის შემთხვევაში. დაკავშირებული კომპანიებიდან მიღებული დივიდენდები ამცირებს დაკავშირებულ საწარმოებში ინვესტიციების საბალანსო ღირებულებას. შეძენის შემდეგ დაკავშირებული კომპანიის წმინდა აქტივებში ჯგუფის წილის ცვლილებები აღირებულია შემდეგნაირად: (i) დაკავშირებული კომპანიების მოგება/ზარალში ჯგუფის წილი რეგისტრირებულია წილის კონსოლიდირებულ მოგება/ზარალში, როგორც დაკავშირებული კომპანიების შედეგის წილი, (ii) ჯგუფის წილი სხვა სრულ შემოსავალში აღიარებულია სხვა სრულ შემოსავალში და წარმოდგენილია ცალკე, (iii) დაკავშირებული კომპანიების წმინდა აქტივების საბალანსო ღირებულების ჯგუფის წილში ყველა სხვა ცვლილება აღიარებულია მოგება/ზარალში დაკავშირებული კომპანიების შედეგის წილის ფარგლებში. თუმცა, როცა ჯგუფის დანაკარგის წილი დაკავშირებულ კომპანიებში ტოლია ან აღემატება მის წილს ამ დაკავშირებულ საწარმოში, მათ შორის ნებისმიერი სხვა დაუცველი დებიტორული დავალიანებები, ჯგუფი არ აღიარებს შემდგომ დანაკარგებს, თუ მას არ წარმოექმნება ვალდებულებები ან არ ექნება გადასახდელები დაკავშირებული კომპანიის სახელით.

ჯგუფსა და დაკავშირებულ საწარმოს შორის ტრანზაქციებზე არარეალიზებული მოგებები გაუქმებულია დაკავშირებულ კომპანიაში ჯგუფის მფლობელობის წილის მიხედვით; არარეალიზებული დანაკარგები ასევე გაუქმებულია თუ ტრანზაქცია განაპირობებს გადაცემული აქტივის გაუფასურების მტკიცებულებას.

შვილობილი კომპანიების, დაკავშირებული კომპანიების ან ერთობლივი საწარმოების გასხვობა. როცა ჯგუფი კარგავს კონტროლს ან მნიშვნელოვან გავლენას, საწარმოში არსებული ნებისმიერი შენარჩუნებული წილი ხელახლა იზომება მისი სამართლიანი ღირებულებით და მოგება-ზარალში აღიარდება საბალანსო ღირებულებაში ცვლილების გათვალისწინებით. სამართლიანი ღირებულება არის დაკავშირებული კომპანიის, ერთობლივი საწარმოს ან ფინანსური აქტივის შენარჩუნებული წილის შემდგომ აღრიცხვასთან დაკავშირებული თავდაპირველი საბალანსო ღირებულება. გარდა ამისა, აღნიშნულ საწარმოსთან დაკავშირებით მთლიან შემოსავალში ადრე აღიარებული ნებისმიერი თანხა ნიშნავს, რომ ჯგუფმა პირდაპირ გაასხვისა დაკავშირებული აქტივები ან ვალდებულებები. ეს შეიძლება ნიშნავდეს იმას, რომ სხვა მთლიან შემოსავალში ადრე აღიარებული თანხა ხელახლა გადავა მოგება-ზარალში.

2 მნიშვნელოვანი საადრინესო პოლიტიკის მიმოხილვა გაგრძელება

შვილობილი კომპანიების, დაკავშირებული კომპანიების ან ერთობლივი საწარმოების გასხვისება გაგრძელება

თუ დაკავშირებულ კომპანიაში საკუთრების წილი მცირდება, მაგრამ მნიშვნელოვანი გავლენა შენარჩუნებულია, მხოლოდ სხვა მთლიან შემოსავალში ადრე აღიარებული თანხების პროპორციული წილი ხელახლა იქნება კლასიფიცირებული მოგება-ზარალში, თუ შესაძლებელია.

ფინანსური ინსტრუმენტები – გაზომვის მთავარი პირობები. თავიანთი კლასიფიკაციიდან გამომდინარე, ფინანსური ინსტრუმენტები წარმოდგენილია სამართლიანი ღირებულებით, თვითღირებულებით ან ამორტიზირებული ღირებულებით, როგორც ეს ქვემოთაა აღწერილი.

სამართლიანი ღირებულება არის ფასი, რომელიც მიიღება აქტივის გაყიდვით ან გადახდებზე საიმისოდ, რომ მოხდეს ვალდებულების დაფარვა კანონიერი გარიგების საშუალებით ბაზრის მონაწილეებს შორის სამართლიანი ღირებულების დადგენის თარიღისას. სამართლიანი ღირებულების საუკეთესო მტკიცებულება არის აქტიურ ბაზარზე კვოტირებული ფასი. აქტიური ბაზარი არის ის ბაზარი, სადაც აქტივს ან ვალდებულებასთან დაკავშირებული ოპერაციები საკმარისი სიხშირით და მოცულობით ხდება საიმისოდ, რომ უზრუნველყოს ფასების შესახებ მუდმივი ინფორმაცია. აქტიურ ბაზარზე სავაჭროდ გამოტანილი ფინანსური ინსტრუმენტების სამართლიანი ღირებულება იზომება როგორც ინდივიდუალური აქტივის ან ვალდებულების და ორგანიზაციის მფლობელობაში არსებული რაოდენობის კვოტირებული ფასის პროდუქტი. ასეა მაშინაც კი, თუ ბაზრის ჩვეულებრივი ყოველდღიური ვაჭრობის მოცულობა არ არის საკმარისი საიმისოდ, რომ აითვისოს მფლობელობაში არსებული რაოდენობა და ერთი ოპერაციით პოზიციის გაყიდვისთვის დაკვეთების განთავსებამ შესაძლოა გავლენა მოახდინოს კვოტირებულ ფასზე.

წარმოებული ფინანსური ინსტრუმენტების, ან სხვა ფინანსური აქტივებისა და ვალდებულებების პორტფელი, რომელიც არ არის გამოტანილი აქტიურ ბაზარზე სავაჭროდ, იზომება ფინანსური აქტივებისა და ფინანსური ვალდებულებების ჯგუფის სამართლიანი ღირებულებით იმ ფასის საფუძველზე, რომელიც მიიღება გარკვეული რისკის ქვეშ არსებული წმინდა გრძელვადიანი პოზიციის [ე.ი. აქტივის] გაყიდვის მიმართ, ან რომელიც გამოიყენება გარკვეული რისკის ქვეშ არსებული წმინდა ხანმოკლე პოზიციის [ე.ი. ვალდებულების] გადაცემის მიმართ საიმისოდ, რომ მოხდეს ვალდებულების გადაცემა კანონიერი ტრანზაქციის საშუალებით ბაზრის მონაწილეებს შორის. ეს წესი განმეორებით გამოიყენება სამართლიანი ღირებულებით შეფასებული აქტივების მიმართ, თუ ჯგუფი: (ა) მართავს ფინანსური აქტივებისა და ფინანსური ვალდებულებების ჯგუფს ორგანიზაციის კონკრეტული საბაზრო რისკების წმინდა სიდიდის მიმართ ან კონკრეტული პარტნიორის საკრედიტო რისკის მიმართ ამ ორგანიზაციის დოკუმენტირებული რისკის მართვის ან საინვესტიციო სტრატეგიის შესაბამისად; (ბ) ის წარუდგენს ინფორმაციას აქტივებისა და ვალდებულებების ჯგუფის შესახებ ამ ორგანიზაციის ხელმძღვანელობის მთავარ პერსონალს; და (გ) საბაზრო რისკები, მათ შორის კონკრეტული საბაზრო რისკის გავლენის ხანგრძლივობა, რომელიც წარმოიქმნება ფინანსური აქტივებისა და ფინანსური ვალდებულებების შედეგად, არსებითად იგივეა.

შეფასების მეთოდები, როგორიცაა დისკონტირებული ფულის ნაკადების მოდელი, ბოლო დროს კომერციულ ოპერაციებზე დაფუძნებული მოდელები ან ინვესტიციების მიმღებების ფინანსური მონაცემების ანაზღაურება, გამოიყენება გარკვეული ფინანსური ინსტრუმენტების მიმართ, რომლისთვისაც ხელმეორედ მომართულია უცხოური საბაზრო ფასების ინფორმაცია.

სამართლიანი ღირებულების შეფასებების ანალიზი ხორციელდება სამართლიანი ღირებულების იერარქიაში არსებული შემდეგი დონეების მიხედვით: (i) პირველ დონეზე წარმოდგენილია აქტიურ ბაზარებზე იდენტურ აქტივებისა ან ვალდებულებების მიმართ კვოტირებული ფასებით (არაკორექტირებული) შეფასებები. (ii) მეორე დონის შეფასებები არის შეფასებების მეთოდები, რომლებიც კი გამოიყენება აქტივებისა ან ვალდებულებების მიმართ პირდაპირ [ე.ი. როგორც ფასები] ან არაპირდაპირ [ე.ი. წარმოებულია ფასებიდან], და (iii) მესამე დონის შეფასებები არის შეფასებები, რომლებიც არ ეფუძნება მხოლოდ საბაზრო მონაცემებს [ე.ი. ეს შეფასება მოითხოვს მნიშვნელოვან ბაზარზე არარსებულ მონაცემებს]. სამართლიანი ღირებულების იერარქიის დონეებს შორის გადაცემები ჩაითვლება განხორციელებულად საანგარიშგებო პერიოდის ბოლოს. იხილეთ შენიშვნა 41.

თვითღირებულება არის გადახდილი ფული ან ფულის ექვივალენტი ან შეძენის დროს აქტივის შესაძენად გადაცემული სხვა ანაზღაურების სამართლიანი ღირებულება და მოიცავს ტრანზაქციულ დანახარჯს. თვითღირებულებით შეფასება გამოიყენება მხოლოდ კომპანიაში წილის დამადასტურებელ დოკუმენტებში წარმოდგენილი ინვესტიციების მიმართ, რომლებსაც არ აქვთ კვოტირებული საბაზრო ფასი და რომლის სამართლიანი ღირებულება ვერ გაიზომება საიმედოდ და დაკავშირებული წარმოებულები უნდა დარეგულირდეს კომპანიაში ასეთი არაკვოტირებული წილის დამადასტურებელი დოკუმენტის მიწოდებით. იხილეთ შენიშვნა 10.

ტრანზაქციული დანახარჯი არის ზღვრული ხარჯი, რომლებიც პირდაპირ დაკავშირებული ფინანსური ინსტრუმენტების შეძენაზე, გაცემაზე ან გასხვისებაზე. ზღვრული ხარჯი არის ხარჯი, რომელიც არ წარმოიქმნებოდა თუკი არ განხორციელდებოდა შეძენა, გაცემა ან გასხვისების ოპერაცია. ტრანზაქციული დანახარჯი მოიცავს აგენტებისთვის (მათ შორის თანამშრომლებისთვის, რომლებიც მოქმედებენ როგორც აგენტები) კონსულტანტებისთვის, ბროკერებისა და დილერებისთვის გადახდილ ანაზღაურებას ან საკომისიოს, რომელიც განსაზღვრულია მარეგულირებელი სააგენტოებისა და ფასიანი ქაღალდების ბირჟების მიერ, და საკუთრების გადაცემისთვის განსაზღვრულ გადასახადებსა და ბაჟს. ტრანზაქციული დანახარჯი არ მოიცავს სავალ პრემიებს ან დისკონტს, ფინანსურ ხარჯს ან შიდა ადმინისტრაციულ ან ფლობასთან დაკავშირებულ ხარჯს.

თიბისი ბანკის ჯგუფის კონსოლიდირებული და განცალკევებული ფინანსური ანგარიშგებახის შენიშვნები **გამოქვეყნებულია** 31 დეკემბერი 2017 წელი

2 მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკის მიმოხილვა **გამოქვეყნებულია**

ამორტიზებული ღირებულება არის თანხა, რომლითაც ფინანსური ინსტრუმენტი აღიარებული იყო თავდაპირველი აღიარების თარიღისთვის, გამოკლებული ნებისმიერი სესხის ძირითადი თანხის დასაფარად განხორციელებული გადახდები, პლიუს დარიცხული პროცენტი, ხოლო ფინანსურ აქტივებთან მიმართებაში - გამოკლებული აქტივის გაუფასურებით გამოწვეული ზარალის ჩამოწრა. დარიცხული პროცენტი მოიცავს თავდაპირველი აღიარებით გადავადებულ საოპერაციო ხარჯს და ნებისმიერი პრემიის ან გადასახდელი თანხის დისკონტის ამორტიზაციას, ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის მეთოდის გამოყენებით. დარიცხული საპროცენტო შემოსავალი და დარიცხული საპროცენტო ხარჯი, რომელიც მოიცავს როგორც დარიცხულ კუპონს, საამორტიზაციო დისკონტს ან პრემიას (წარმოქმნისთანავე გადავადებული გადასახადების ჩათვლით, თუკი არის), არ არის წარმოდგენილი ცალკე და შეტანილია ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებაში დაკავშირებული პუნქტების საბალანსო ღირებულებაში.

ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის მეთოდი არის საპროცენტო შემოსავლის ან საპროცენტო ხარჯის შესაბამის პერიოდზე განაწილების მეთოდი, რათა მიღწეულ იქნას მუდმივი საპროცენტო განაკვეთი (ეფექტური საპროცენტო განაკვეთი) საბალანსო ღირებულებაში. ეფექტური საპროცენტო განაკვეთი არის განაკვეთი, რომელიც ზუსტად ახდენს შეფასებული მომავალი ნაღდი ანგარიშსწორების ან ფულადი შესავლების (მათ შორის საკრედიტო დანაკარგების) ფინანსური ინსტრუმენტის წმინდა საბალანსო ღირებულებაში დისკონტირებას ფინანსური ინსტრუმენტების მომსახურების სავარაუდო ვადაში ან უფრო მოკლე პერიოდში. ეფექტური საპროცენტო განაკვეთი ამცირებს სხვადასხვა საპროცენტო ინსტრუმენტების ფულის ნაკადებს მომდევნო ფასების გადახედვის თარიღამდე, გარდა პრემიისა ან დისკონტისა, რომელიც მოიცავს მხოლოდ ინსტრუმენტში მითითებულ მცოცავ განაკვეთზე გავრცელებულ კრედიტს, ან სხვა ცვლადებს, რომლებიც არ შეესაბამება საბაზრო განაკვეთებს. ასეთი პრემიები ან დისკონტები ამორტიზირებულია ინსტრუმენტის მთელი დარჩენილი სასიცოცხლო პერიოდის განმავლობაში. დღევანდელი ღირებულების გათვლები მოიცავს კონტრაქტის მხარეებს შორის ყველა გადახდილ ან მიღებულ გადასახადს, რომელიც წარმოადგენს ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის განუყოფელ ნაწილს (იხილეთ შემოსავლის და ხარჯის აღიარების პოლიტიკა).

ფინანსური ინსტრუმენტების თავდაპირველი აღიარება. სავაჭრო ფასიანი ქაღალდები, წარმოებული და სხვა ფინანსური ინსტრუმენტები სამართლიანი ღირებულებით, რომლებიც მოგება/ზარალში თავდაპირველად აღიარდება სამართლიან ღირებულებას დამატებული ტრანზაქციის ხარჯებით. ყველა სხვა ფინანსური ინსტრუმენტი თავდაპირველად აღიარებულია სამართლიან ღირებულებას პლიუს ტრანზაქციული დანახარჯით. თავდაპირველი აღიარებისას სამართლიანი ღირებულების საუკეთესო მტკიცებულებაა გარიგების ფასი. თავდაპირველი აღიარებისას, მოგება ან ზარალი აღიარდება მხოლოდ მაშინ, თუ არსებობს სხვაობა სამართლიან ღირებულებასა და გარიგების ფასს შორის, რაც შეიძლება დადასტურდეს იმავე ინსტრუმენტში სხვა მიმდინარე საბაზრო ოპერაციებით ან შეფასების მეთოდით, რომელიც მოიცავს მხოლოდ დაკვირვებას დაქვემდებარებული ბაზრებიდან მონაცემებს. იმ ფინანსური აქტივების ყველა შესყიდვა და გაყიდვა, რომლებიც მოითხოვს რეგულაციით ან საბაზრო კონვენსიით დადგენილ ვადებში მიწოდებას („რეგულარული წესით“ შესყიდვები და გაყიდვები) რეგისტრირებულია გარიგების დღეს, რომელ დღესაც, ჯგუფი ფინანსური აქტივის მიწოდების ვალდებულებას იღებს. ყველა სხვა შესყიდვის აღიარება ხდება მაშინ, როცა საწარმო ხდება ინსტრუმენტის საკონტრაქტო დებულებების ნაწილი.

ფინანსური აქტივების აღიარების გაუქმება. ჯგუფი აუქმებს ფინანსური აქტივების აღიარებას, როცა (ა) აქტივები გამოსყიდულია ან აქტივებიდან ფულად ნაკადებზე უფლებები სხვაგვარად შეწყდება, ან (ბ) ჯგუფმა გადასცა ფინანსური აქტივებიდან ფულად ნაკადებზე უფლებები ან შევიდა საკვალიფიკაციო გამტარ გარიგებაში, რომლის დროსაც (i) ასევე განახორციელა აქტივების მფლობელობით გამოწვეული არსებითად ყველა რისკისა და სარგებელის გადაცემა ან (ii) არ განახორციელა მფლობელობასთან დაკავშირებული არსებითად ყველა რისკისა და სარგებლის არც გადაცემა და არც შენარჩუნება, გარდა კონტროლის უფლების შენარჩუნებისა. კონტროლის უფლების შენარჩუნება ხდება, თუ კონტრაგენტს არ აქვს პრაქტიკული შესაძლებლობა მიჰყიდოს აქტივი მთლიანად კავშირში არ მყოფ მესამე მხარეს გაყიდვებზე დამატებითი შეზღუდვების დაწესების გარეშე.

ფული და ფულის ექვივალენტები. ფული და ფულის ექვივალენტები არის აქტივები, რომლებიც იოლად კონვერტირდება არსებულ ვალუტებს შორის და რომლებიც ექვემდებარება ღირებულების ცვლილების უმნიშვნელო რისკს. ფული და ფულის ექვივალენტები მოიცავს სალაროში ფულადი სახსრების ნაშთს, საქართველოს ეროვნული ბანკიდან (სებ) მისაღებ სახსრებს სავალდებულო რეზერვების გამოკლებით, ყველა ბანკთაშორის განთავსებას და ბანკთაშორის დებიტორულ დავალიანებას სამ თვეზე ნაკლები თავდაპირველი დაფარვის ვადით. სამ თვეზე მეტი პერიოდით დაბანდებული სახსრები არ შედის ფულსა და ფულის ექვივალენტებში. ფული და ფულის ექვივალენტები აღირიცხება ამორტიზირებული ღირებულებით. ფულადი ნაკადების ანგარიშგებაში წარმოდგენილი გადახდილი ან მიღებული თანხები ასახავს ჯგუფის მიერ განხორციელებული ფულისა და ფულის ექვივალენტების გადარიცხვებს, მათ შორის ჯგუფში მისივე პარტნიორების მიმდინარე ანგარიშებზე დარიცხულ ან ჩამოჭრილ თანხებს, როგორიცაა სესხის საპროცენტო შემოსავლის ან ძირითადი თანხის ჩამოჭრა კლიენტის მიმდინარე ანგარიშიდან ან პროცენტის დარიცხვა და სესხის გაცემა კლიენტის მიმდინარე ანგარიშზე.

სავალდებულო ფულადი სახსრები საქართველოს ეროვნულ ბანკში. სავალდებულო ფულადი სახსრები საქართველოს ეროვნულ ბანკში აღირიცხება ამორტიზირებული ღირებულებით და წარმოადგენს სავალდებულო სარეზერვო დეპოზიტებს, რომლებიც არ გამოიყენება ჯგუფის ყოველდღიური ოპერაციების დასაფინანსებლად და ამიტომ ფულადი ნაკადების ანგარიშგების მიზნებისთვის, არ ითვლება ფულისა და ფულის ექვივალენტების ნაწილად.

2 მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკის მიმოხილვა გაგრძელება

გასაყიდად ფლობილი საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდები. ამგვარი კლასიფიკაცია მოიცავს საინვესტიციო ფასიან ქაღალდებს, რომლის ფლობასაც ჯგუფი დროის გარკვეული პერიოდით აპირებს და რომელიც შეიძლება გაიყიდოს ლიკვიდურობის მიზნებისთვის ან საპროცენტო განაკვეთის, გაცვლითი კურსის ან კაპიტალის ფასების ცვლილების გამო. ჯგუფი ახდენს ინვესტიციების კლასიფიკაციას როგორც გასაყიდად ფლობილის შესყიდვის დროს.

გასაყიდად ფლობილი საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდები წარმოდგენილია სამართლიანი ღირებულებით. სავალო ვალდებულებების სახით გასაყიდად ფლობილი ფასიანი ქაღალდებზე საპროცენტო შემოსავალი აღირიცხება ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის მეთოდის გამოყენებით და აღიარებულია წლის მოგება-ზარალში. გასაყიდად არსებულ წილობრივ ინსტრუმენტებზე დივიდენდები აღიარებულია წლის მოგება-ზარალში, როცა ჯგუფის უფლება, მიიღოს გადახდილი თანხა, განისაზღვრება და შესაძლებელი გახდება დივიდენდების მიღება. სამართლიან ღირებულებაში ცვლილების ყველა სხვა ელემენტი აღიარდება სხვა სრულ მოგებაში, სანამ ინვესტიციის აღიარება არ გაუქმდება ან შემცირდება და ასეთ შემთხვევაში, კუმულატიური მოგება ან ზარალი აღირიცხება რეკლასიფიცირდება სხვა სრული მოგებიდან მოგება-ზარალში. თვითღირებულების შემცირებიდან ზარალი აღიარებულია მოგებას-ზარალში, როცა ის წარმოიქმნება ერთი ან მეტი მოვლენის („ზარალის დადგომის შემთხვევა“) შედეგად, რომელიც მოხდება გასაყიდად ფლობილი საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდების თავდაპირველი აღიარების შემდეგ.

წილობრივი ფასიანი ქაღალდების სამართლიანი ღირებულების შემცირება მის მიმდინარე ღირებულებასთან შედარებით, არის მისი გაუფასურების ინდიკატორი. გაუფასურების შედეგად კუმულატიური ზარალი – რომელიც იზომება შეძენის ღირებულებასა და არსებულ სამართლიან ღირებულებას შორის სხვაობით, გამოკლებული ადრე აღიარებულ აქტივზე მოგებასა ან ზარალში ნებისმიერი გაუფასურებით გამოწვეული ზარალი – კაპიტალიდან აღირიცხება და აღიარებულია მოგებასა ან ზარალში. წილობრივ ინსტრუმენტთან დაკავშირებული გაუფასურებით გამოწვეული ზარალი არ ბრუნდება მოგება-ზარალის პუნქტის საშუალებით. თუ შემდგომ პერიოდში, გასაყიდად ფლობილის სახით შეფასებული წილობრივი ინსტრუმენტის სამართლიანი ღირებულება გაიზრდება, ზრდა შეიძლება ობიექტურად დაკავშირებული იყოს მოგებასა ან ზარალში აღიარებულ გაუფასურებით გამოწვეულ ზარალის შემდეგ წარმოქმნილ მოვლენასთან, გაუფასურებით გამოწვეული ზარალი ამოტრიალდება მოგება/ზარალში აღნიშნულ წელს.

ყიდვა-გაყიდვის ხელშეკრულებები. ყიდვა-გაყიდვის ხელშეკრულებები („რეპო ხელშეკრულებები“), რომლებიც ეფექტურად უზრუნველყოფს კრედიტორის დაბრუნებას კონტრაგენტთან, ითვლება უზრუნველყოფილ ფინანსურ გარიგებად. კრედიტორი უზრუნველყოფს სახსრებს მსესხებელისთვის და გირაოს სახით იღებს უზრუნველყოფას. ასეთი ყიდვა-გაყიდვის ხელშეკრულებებით გაყიდული ფასიანი ქაღალდები არ არის ჩამოწერილი ბალანსიდან. ფასიანი ქაღალდები არ განიცდის რეკლასიფიკაციას ბალანსის სხვა პოზიციაზე გადატანით, გარდა ისეთი შემთხვევისა, როცა შემქმნელ პირს აქვს უფლება კონტრაქტით ან არსებული პრაქტიკიდან გამომდინარე გაიყიდოს ან ხელახლა დააგირაოს ფასიანი ქაღალდები. გამოსყიდვის უფლების შესახებ ხელშეკრულებები ბუნებით მოკლევადიანებია. ის გასაყიდად ფლობილი ფასიანი ქაღალდები ან ამორტიზირებული ღირებულებით აღიარებული სავალო ფასიანი ქაღალდები რომლებიც გადატანილ იქნა გამოსყიდვის უფლებით სავაჭრო მოთხოვნებში ბალანსზე ისევ აღიარებულია სამართლიანი ან ამორტიზირებული ღირებულებით შესაბამისად.

გადაყიდვის ხელშეკრულებით ნაყიდი ფასიანი ქაღალდები („რევერსული რეპო ხელშეკრულება“), რომელიც ეფექტურად უზრუნველყოფს კრედიტორის დაბრუნებას ჯგუფში, რეგისტრირებულია როგორც სხვა ბანკებში არსებული სახსრები ან კლიენტებზე გაცემული სესხები და ავანსები. გაყიდვისა და ხელახალი შესყიდვის ფასს შორის სხვაობა ითვლება საპროცენტო შემოსავლად და გროვდება რეპო ხელშეკრულებების პერიოდში ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის მეთოდის გამოყენებით.

სახსრები სხვა ბანკებში. სხვა ბანკებში სახსრები ფიქსირდება მაშინ, როცა ჯგუფი ავანსად გასცემს თანხას პარტნიორ ბანკებზე, რომელთა თავდაპირველი დაფარვის ვადა სამ თვეზე მეტია და არ აქვს ფიქსირებულ ან დადგენილ ვადებში დასაფარი არაკვოტირებული არა-წარმოებული დებიტორული დავალიანების სხვაზე გადაცემის განზრახვა. სხვა ბანკებში სახსრები აღრიცხულია ამორტიზირებული ღირებულებით.

კლიენტებზე გაცემული სესხები და ავანსები. კლიენტებზე გაცემული სესხები და ავანსები აღირიცხება, როცა ჯგუფი ავანსად გასცემს თანხას კლიენტისგან ფიქსირებულ ან დადგენილ ვადებში დასაფარი არაკვოტირებული არაწარმოებული დებიტორული დავალიანების შესყიდვის ან შექმნის მიზნით და არ აქვს დებიტორული დავალიანებების გადაცემის განზრახვა. კლიენტებისთვის გადასახდელი სესხები და ავანსები აღირიცხება ამორტიზირებული ღირებულებით.

თუ გაუფასურებელი ფინანსური აქტივები ხელახლა გადაიხდება და ამის შედეგად დადგენილი პირობები არსებითად განსხვავდება ადრინდელი პირობებისგან, ახალი აქტივი თავდაპირველად აღიარდება სამართლიანი ღირებულებით.

ამორტიზირებული ღირებულებით აღრიცხული სავალო ფასიანი ქაღალდები. საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდები, რომელთა ფლობასაც ჯგუფი აპირებს განუსაზღვრელი ვადით და რომელიც შეიძლება გაიყიდოს ლიკვიდურობის მიზნებისთვის ან საპროცენტო განაკვეთის, გაცვლითი კურსის ან კაპიტალის ფასების ცვლილების გამო, 2014 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით არსებულ ფინანსურ ანგარიშგებაში კლასიფიცირებული იყო როგორც გასაყიდად ფლობილი ინვესტიციები. 2015 წელს ჯგუფმა თავიდან შეაფასა თავისი განზრახვა ამ კატეგორიაში შემავალ გარკვეულ ფასიან ქაღალდებთან დაკავშირებით და გამოავლინა ისეთი ინვესტიციები, რომლებთან დაკავშირებითაც ჯგუფს აქვს განზრახვა და შესაძლებლობა იქონიოს ისინი ვადის ამოწურვამდე. იმ ფაქტის გამო, რომ საკმარისი სისწირით ან მოცულობით არ ხორციელდება ასეთ ფასიან ქაღალდებთან დაკავშირებული ისეთი გარიგებები რომლებიც

თიბისი ბანკის ჯგუფის კონსოლიდირებული და განცალკევებული ფინანსური ანგარიშგებახის შენიშვნები **გაგრძელება** 31 დეკემბერი 2017 წელი

2 მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკის მიმოხილვა გაგრძელება

ამორტიზებული ღირებულებით აღრიცხული სავალო ფასიანი ქაღალდები გაგრძელება

მათი შესაბამისი ფასის მუდმივ რეჟიმში დადგენის საშუალებას იძლევა ასეთი ფასიანი ქაღალდები აქტიურ ბაზარზე კვოტირებულად არ მიიჩნევა და შესაბამისად ისინი გადატანილია სესხებისა და დებიტორული დავალიანებების კატეგორიაში და არა ვადის ბოლომდე ფლობილი ინვესტიციების ჯგუფში. ეს ფასიანი ქაღალდები წარმოდგენილია ფინანსური მდგომარეობის უწყისში როგორც ამორტიზებული ღირებულებით აღრიცხული სავალო ფასიანი ქაღალდები.

როცა ხდება ფიქსირებული ვადის მქონე გასაყიდად ფლობილი ფინანსური აქტივის რეკლასიფიკაცია სესხებისა და დებიტორული დავალიანებების კატეგორიაში, მისი ახალი ღირებულება შეესაბამება აღნიშნული თარიღისთვის მოცემული აქტივის სამართლიან ღირებულებას. აღნიშნულ აქტივზე ნებისმიერი აღრიცხული მოგება ან ზარალი, რომელიც პირდაპირ აღიარებულია სხვა სრულ შემოსავალში ამორტიზირდება მოგება-ზარალში ინვესტიციის დარჩენილი ვადის განმავლობაში ეფექტური საპროცენტო მეთოდის გამოყენებით.

ამორტიზებული ღირებულებით აღრიცხული ფინანსური აქტივების გაუფასურება. გაუფასურებით გამოწვეული ზარალი აღიარებულია მოგება-ზარალში, როცა ის წარმოიქმნება ერთი ან მეტი მოვლენის („ზარალის დადგომის შემთხვევა“) შედეგად, რომელსაც ადგილი აქვს ფინანსური აქტივის თავდაპირველი აღიარების შემდეგ და რომელიც გავლენას ახდენს ფინანსური აქტივის ან ფინანსური აქტივების ჯგუფის მიმართ შეფასებული მომავალი ფულადი ნაკადების თანხასა და ვადაზე, რომელიც შეიძლება საიმედოდ შეფასდეს. ჯგუფი ახორციელებს მისი სესხების კლასიფიკაციას მნიშვნელოვნად და არამნიშვნელოვნად გაუფასურების რეზერვის შეფასების მიზნით და აფასებს გაუფასურებას ინდივიდუალურად ან კოლექტიურად.

კონკრეტული რაოდენობრივი და ხარისხობრივი მოვლენები წარმოჩენილია ინდივიდუალურად და კოლექტიურად შეფასებული გაუფასურების მტკიცებულებად საიმისოდ, რომ გარანტირებული იყოს დანაკარგის რაც შეიძლება მალე გამოვლენა.

თუ არსებობს მტკიცებულება, რომ გაუფასურებით გამოწვეულმა ზარალმა გავლენა მოახდინა მნიშვნელოვან საკრედიტო რისკებზე, ბანკი აფასებს მსესხებელს ინდივიდუალურად და ზომავს დანაკარგის მოცულობას, როგორც სხვაობას აქტივის საბალანსო ღირებულებასა და შეფასებული მომავალი ფულადი ნაკადების არსებულ ღირებულებას შორის, რომელიც დისკონტირებულია ფიქსირებული განაკვეთიანი სესხების თავდაპირველ ეფექტურ საპროცენტო განაკვეთზე ან ცვლად განაკვეთიან სესხებზე არსებულ საპროცენტო განაკვეთზე არსებული რისკის შესაბამისად. დაფარვისთვის ბანკი განიხილავს ორი ტიპის წყაროს: ფულადი დაფარვა და/ან გირაოთი დაფარვა. ფულადი დაფარვისთვის შეფასებული ამოღებადი თანხა ტოლია შეფასებული მომავალი ფულადი ნაკადების ახლანდელი ღირებულების. გირაოთი დაფარვები ასახავს ფულად ნაკადებს, რაც შესაძლოა გამოწვეული იყოს ზღვევინებაზე მიმართული გირაოს შედეგად. ბანკი იყენებს თავის შეფასებებს მომავალი დაფარვების შესაფასებლად, რისთვისაც იყენებს სცენარის ანალიზს და ითვალისწინებს ანგარიშგების თარიღისთვის არსებულ ყველა შესაბამის ინფორმაციას, მათ შორის საერთო მაკროეკონომიკურ გარემოში ან მსესხებელის მოქმედების სფეროში არსებულ უარყოფით ცვლილებებს.

თუ ჯგუფი ჩათვლის, რომ არ არსებობს ობიექტური მტკიცებულება, რომ გაუფასურება წარმოიქმნა ინდივიდუალურად შეფასებულ ფინანსურ აქტივებთან დაკავშირებით, იქნება ეს მნიშვნელოვანი თუ არა, ის მოიცავს აქტივის მსგავსი საკრედიტო რისკის მახასიათებლების მქონე ფინანსური აქტივების ჯგუფში და ერთობლივად აფასებს მათ გაუფასურებას. ერთობლივი შეფასების მიზნით, რისკები დაჯგუფებულია მსგავსი რისკების კატეგორიაში მსგავსი საკრედიტო რისკის მახასიათებლების საფუძველზე. ჯგუფის საერთო საკრედიტო რისკის მახასიათებლებში შეტანილია, მაგრამ არა მხოლოდ: კონტრაგენტის ტიპი, პროდუქტის ტიპი, რისკის ვადის ვადის სტატუსი, რესტრუქტურისაციის სტატუსი და გირაოს ტიპი.

კოლექტიურად შეფასებული კრედიტების გაუფასურების რეზერვის გასაანგარიშებლად, ბანკი აფასებს რისკის შემდეგ პარამეტრებს: ვალდებულების შეუსრულებლობის ალბათობა, გამოსწორების სიჩქარე, სიცოცხლისუნარიანოს პროცენტი და დეფოლტის გამომწვევი ზარალი, რომელიც ეფუძნება ისტორიულ გამოცდილებას. თუ არსებობს შიდა ან გარე გარემოება და ისტორიული თარიღი გავლენას აღარ ახდენს მიმდინარე სიტუაციაზე, ბანკი აკორექტირებს რისკის პარამეტრების არსებულ დაკვირვებას დაქვემდებარებული მომაცემების საფუძველზე, რათა ასახოს არსებული მდგომარეობის ეფექტი, რომელიც გავლენას ვერ ახდენს გასულ პერიოდებზე და აღმოფხვრას წარსული პირობების ეფექტი, რომელიც ამაჟამად არ არსებობს.

თუ ამორტიზებული ღირებულებით ფლობილი გაუფასურებული ფინანსური აქტივის პირობები გადაიხედება ან სხვაგვარად შეიცვლება მსესხებელის ან გამომწვევის ფინანსური სირთულეების გამო, გაუფასურება გაიზომება პირობების შეცვლამდე თავდაპირველი ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის გამოყენებით.

ბანკი მანამდე აღიარებულ გაუფასურების ზარალს შეცვლის იმ შემთხვევაში, თუ გაუფასურების აღიარების შემდეგ, გაუფასურების შემდეგ დადგენილი მოცულობა შემცირდება და ეს შემცირება უკავშირდება ობიექტურ მოვლენას. ადრე აღიარებული გაუფასურების შემდეგ დადგენილი მოცულობა შეცვლა ხდება რეზერვის ანგარიშის მოგება-ზარალის კორექტირებით. იმისთვის, რომ მოხდეს ინდივიდუალურად მნიშვნელოვანი მსესხებლებისთვის განსაზღვრული რეზერვების შეცვლა, უნდა არსებობდეს ობიექტური მტკიცებულება, რომ მსესხებლების ფინანსური მდგომარეობა გაუმჯობესდა ან არის ცვლილება გირაოთი დაფარვის მდგომარეობაში. კოლექტიურად შეფასებული მსესხებლებისთვის ბანკი იყენებს ცნებას „კარანტინის პერიოდი“, ეს არის პერიოდი, რომელიც საჭიროა კრედიტის კრიტერიუმების დასაკმაყოფილებლად, საიმისოდ რომ მოხდეს მისი საკრედიტო კატეგორიაში რეკლასიფიკაცია.

2 მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკის მიმოხილვა გაგრძელება

გირაოში დასაკუთრებული ქონება. დასაკუთრებული ქონება წარმოადგენს გადავადებული სესხების დასაფარად ჯგუფის მიერ შეძენილ არაფინანსურ აქტივებს. ეს აქტივები შეძენისას თავდაპირველად აღიარებულია სამართლიანი ღირებულებით და შეტანილია ძირითად საშუალებებში, საინვესტიციო ქონებას ან სხვა აქტივებში არსებულ მარაგებში მათი ხასიათიდან და ამ აქტივებთან დაკავშირებით ჯგუფის განზრახვიდან გამომდინარე. ისინი ხელახლა ფასდება და აღირიცხება ამ კატეგორიის აქტივებთან დაკავშირებული სააღრიცხვო პოლიტიკის შესაბამისად. კერძოდ, ფასდება თვითღირებულებასა და წმინდა სარეალიზაციო ღირებულებას შორის უმცირესით.

საკრედიტო ხასიათის ვალდებულებები. ჯგუფი იღებს საკრედიტო ხასიათის ვალდებულებებს, მათ შორის აკრედიტივებს და ფინანსურ გარანტიებს. ფინანსური გარანტიები წარმოადგენს გამოუხმობ უზრუნველყოფას განხორციელდეს გადახდები იმ შემთხვევაში, თუ კლიენტი ვერ შეასრულებს მესამე მხარეების მიმართ მის ვალდებულებებს. გარანტიებს აქვთ იგივე საკრედიტო რისკები რაც სესხებს. ფინანსური გარანტიები და ვალდებულებები თავდაპირველად აღიარდება მათი სამართლიანი ღირებულებით, რომელიც ჩვეულებრივ დასტურდება მიღებული საკომისიო თანხებით. ეს თანხა ამორტიზდება მთელი ვალდებულების პერიოდში წრფივი მეთოდით, გარდა წარმოქმნილი სესხების ვალდებულებებისა, თუ მოსალოდენლია, რომ ჯგუფი შევა კონკრეტულ სესხის გაცემის შეთანხმებაში და არ აპირებს ამ სესხის რეალიზაციას მისი წარმოქმნიდან მოკლე ხანში; ასეთი სესხის საკომისიო გადავადებულია და შეტანილია თავდაპირველი აღიარებისას სესხის საბალანსო ღირებულებაში. თითოეული საანგარიშო პერიოდის ბოლოს, ეს ვალდებულებები ფასდება შემდეგ ორ სიდიდეს შორის უდიდესად: (i) თანხის არაამორტიზირებული ნაშთი თავდაპირველი აღიარებისას (ii) თითოეული საანგარიშო პერიოდის ბოლოს ვალდებულების დასაფარად საჭირო საუკეთესო ხარჯთაღრიცხვით.

შესრულების გარანტიები არის კონტრაქტები, რომლებიც უზრუნველყოფს კომპენსაციას, თუ მეორე მხარე ვერ შეასრულებს საკონტრაქტო ვალდებულებას. ასეთი კონტრაქტები არ იწვევს საკრედიტო რისკების გადაცემას. შესრულების გარანტიები თავდაპირველად აღიარებულია მათი სამართლიანი ღირებულებით, რომელიც ჩვეულებრივ დასტურდება მიღებული მოსაკრებლების თანხით. ეს თანხა ამორტიზირდება წრფივი მეთოდით კონტრაქტის მთელი პერიოდის განმავლობაში. თითოეული საანგარიშო პერიოდის ბოლოს, შესრულების გარანტიის კონტრაქტები ფასდება იმ დანახარჯის საუკეთესო შეფასება, რომელიც აუცილებელია დისკონტირებულ არსებულ ღირებულებამდე კონტრაქტის დასაფარად თვითოეული საანგარიშო პერიოდის ბოლოს, თუ დისკონტირების ეფექტი მნიშვნელოვანია.

ბანკს აქვს საკონტრაქტო უფლება დაუბრუნდეს თავის კლიენტს იმ თანხების დასაფარად, რომლებიც გადახდილია შესრულების გარანტიის კონტრაქტის დასარეგულირებლად, ასეთი თანხები აღიარებულია როგორც სესხები და დებიტორული დავალიანებები.

გუდვილი. გუდვილი წარმოადგენს თვითღირებულებას გამოკლებული დაგროვილი გაუფასურების დანაკარგები, ასეთის არსებობის შემთხვევაში. ჯგუფი ამოწმებს გუდვილის გაუფასურებას სულ მცირე ყოველ წელს და თუ შეამჩნევს, რომ გუდვილი შეიძლება გაუფასურდეს. გუდვილი მიეკუთვნება ფულის-გენერირების აქტივს ან ფულის გენერირების აქტივების ჯგუფს, რომლებიც მოსალოდენლია, რომ სარგებელს ნახავს საწარმოთა გაერთიანებების შედეგად. ასეთი აქტივები ან აქტივების ჯგუფები წარმოადგენს ყველაზე დაბალ დონეს, რომელზეც ჯგუფი აკონტროლებს გუდვილს, და აღარ არის საოპერაციო სეგმენტი. მოგებები ან დანაკარგები იმ ოპერაციის განკარგვასთან დაკავშირებით ფულის გენერირების აქტივის ფარგლებში, რომელშიც განაწილდა გუდვილი, მოიცავს გუდვილის საბალანსო ღირებულებას, რომელიც უკავშირება განკარგულ ოპერაციას. ეს ზოგადად იზომება განკარგული ოპერაციის შედარებით ღირებულებების საფუძველზე და ფულის გენერირების აქტივის ნაწილზე, რომელიც დაკავებულია.

ძირითადი საშუალებები. ძირითადი საშუალებები, გარდა შენობებისა და მიმდინარე მშენებლობებისა, აღრიცხულია თვითღირებულებას, გამოკლებული აკუმულირებული ცვეთა და გაუფასურების რეზერვი. შეძენილი შვილობილი კომპანიების ძირითადი საშუალებების ღირებულება არის შეძენის თარიღისთვის შეფასებული სამართლიანი ღირებულება.

თავდაპირველი აღიარების შემდეგ მიწა, შენობები და მიმდინარე მშენებლობები აღრიცხულია გადაფასებულ ღირებულებას (რომელიც გადაფასების თარიღისთვის არის სამართლიანი ღირებულება), გამოკლებული ნებისმიერი შემდგომი ცვეთა და აკუმულირებული გაუფასურებით გამოწვეული ზარალი. გადაფასებები საკმაოდ ხშირად ხდება, რაც უზრუნველყოფს იმას, რომ საბალანსო ღირებულება მნიშვნელოვნად არ განსხვავდება საანგარიშო წლის ბოლოს სამართლიანი ღირებულებისგან.

გადაფასების ნებისმიერი ნამატი ზრდის ძირითადი საშუალებების გადაფასების რეზერვს, გარდა იმ შემთხვევისა, როდესაც არევერსებს იმავე აქტივის ჩამოფასებას, რომელიც აღიარდა მოგება-ზარალის ანგარიშგებაში. ამ შემთხვევაში, ნამატი აღიარდება მოგება-ზარალის ანგარიშგებაში. გადაფასების დეფიციტი აღიარდება მოგება-ზარალის ანგარიშგებაში, გარდა იმ შემთხვევისა, როდესაც დეფიციტი პირდაპირ ქვითავს იმავე აქტივზე უწინ აღიარებულ ნამატს და გამოიქვეთება ძირითადი საშუალებების გადაფასების რეზერვიდან.

გადაფასებული შენობების ცვეთა აღირიცხება მოგება-ზარალში. გადაფასებული ქონების გაყიდვის შემდეგ, გაყიდულ ან ძირითადი აქტივებიდან გასულ კონკრეტული აქტივთან დაკავშირებული ნებისმიერი გადაფასების რეზერვი გადატანილია გაუნაწილებელ მოგებაში.

მცირე რემონტისა და ტექმომსახურების ხარჯში აღიარება ხდება მათი წარმოქმნისთანავე. ძირითადი საშუალებების მთავარი ნაწილების ან კომპონენტების შეცვლის ღირებულება კაპიტალიზირდება, შეცვლილი ნაწილი კი ჩამოიწერება.

თიბისი ბანკის ჯგუფის კონსოლიდირებული და განსაზღვრული ფინანსური ანგარიშგებახის შენიშვნები **გაგრძელება** 31 დეკემბერი 2017 წელი

2 მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკის მიმოხილვა გაგრძელება

ძირითადი საშუალებები გაგრძელება

გაუფასურების შემთხვევაში, ძირითადი საშუალებები ჩამოიწერება სამართლიან ღირებულებას გამოკლებული რეალიზაციასთან დაკავშირებულ დანახარჯსა და აქტივის ფლობით მიღებული მოსალოდნელი სარგებელის წმინდა მიმდინარე ღირებულებას შორის უმაღლესამდე. გაუფასურების ხარჯი აღირიცხება მოგება-ზარალში, თუ ის აღემატება კაპიტალში ადრე გადაფასებულ ნაშეს. წინა წლებში აღიარებული აქტივის გაუფასურებით გამოწვეული ზარალი შეიცვლება, თუ მოხდება შებრუნება იმ შეფასებაში, რომელიც გამოიყენება აქტივის გამოყენების ღირებულებით და სამართლიანი ღირებულებით განსაზღვრისთვის, გამოკლებული რეალიზაციის ხარჯი.

რეალიზაციიდან მოგება და ზარალი, რომელიც განისაზღვრება სარეალიზაციო ფასსა და საბალანსო ღირებულებას შორის სხაობით, აღიარებული იქნება მოგება-ზარალში.

ცვთა. მიწა და მიმდინარე მშენებლობა არ ექვემდებარება ცვთას. სხვა ძირითადი საშუალებების ცვთა ცვთის დარიცხვა ხდება წრფივი მეთოდით, ძირითადი საშუალებების სასარგებლო მომსახურების ხანგრძლივობის შემდეგი მაჩვენებლების მიხედვით:

შენობები	30 – 100 წელი;
ავტო და მოწყობილობები	5 – 8 წელი;
კომპუტერები და საოფისე ტექნიკა	3 – 8 წელი;
სატრანსპორტო საშუალებები	4 – 5 წელი;
სხვა აღჭურვილობა	2 – 10 წელი და
იჯარით აღებული ობიექტის რემონტი	7 წელზე ნაკლები ან იჯარის ვადით

აქტივის ნარჩენი ღირებულება არის შეფასებული ღირებულება, რომელსაც ჯგუფი მიიღებს აქტივის გასხვისებით, რეალიზაციის ხარჯის შემდეგ, თუ აქტივი უკვე ძველია და არის იმ მდგომარეობაში, რომელშიც ის უნდა იყოს მისი მომსახურების ვადის ბოლოს. აქტივის ნარჩენი ღირებულება ნულია, თუ ჯგუფი აპირებს მის გამოყენებას მისი მომსახურების ფიზიკური ვადის ბოლომდე. აქტივების ნარჩენი ღირებულების, სასარგებლო მომსახურების ხანგრძლივობისა და მეთოდების გადახედვა და შესაბამისად კორექტირება საჭიროებისამებრ ხდება ყოველი საანგარიშო წლის ბოლოს.

საინვესტიციო ქონება. საინვესტიციო ქონება არის ჯგუფის მფლობელობაში არსებული ქონება საიჯარო შემოსავლის მიღების ან კაპიტალის ზრდის მიზნით, ან ორივე ერთად, და რომელიც არ აქვს დაკავებული ჯგუფს.

საინვესტიციო ქონება წარმოდგენილია თვითღირებულებით, გამოკლებული აკუმულირებული ცვთა და გაუფასურების რეზერვი, თუ არსებობს ასეთი. საინვესტიციო ქონება ამორტიზდება წრფივად ოცდაათიდან ორმოცდაათ წლამდე მოსალოდნელი ექსპლუატაციის პერიოდის გათვალისწინებით. თუ არსებობს რაიმე ნიშანი, რომ საინვესტიციო ქონება შეიძლება გაუფასურდეს, ჯგუფი განსაზღვრავს ამოღების სავარაუდო თანხას გამოსაყენებელ ღირებულებასა და სამართლიან ღირებულებას (რეალიზაციის ხარჯის შემდეგ) შორის უდიდესით. საინვესტიციო საკუთრების საბალანსო ღირებულება ჩამოიწერა ანაზღაურებად ღირებულებამდე წლის მოიგებასა ან ზარალში დარიცხვით. გაუფასურების შედეგად წინა წლებში აღიარებული ზარალი შებრუნდება, თუ იქნება შემდგომი ცვლილება აქტივის ანაზღაურებადი ღირებულების განსაზღვრისას გამოყენებულ შეფასებებში.

საინვესტიციო საკუთრებაში შეტანილი მიწა არ იცვითება. საინვესტიციო საკუთრებების სხვა ქონებების გაუფასურება გაანგარიშდება წრფივი დარიცხვისმეთოდის გამოყენებით, რათა გაანაწილონ მათი თვითღირებულება მათ ნარჩენ ღირებულებაზე 30 წლიდან 50 წლამდე გაანგარიშებული ექსპლუატაციის ვადაში. საინვესტიციო საკუთრების ნარჩენი ღირებულება შეფასებულია როგორც ნული.

მიღებული საიჯარო შემოსავალი აღრიცხულია სხვა საოპერაციო შემოსავლის ფარგლებში წლის მოგება-ზარალში.

შემდგომი დანახარჯი კაპიტალიზდება და ზრდის აქტივის საბალანსო ღირებულებას, მხოლოდ როცა ნაშრომდება, რომ დანახარჯთან დაკავშირებულია მომავალი ეკონომიკური სარგებელის ზრდა და შესაძლებელია ღირებულების საიმედოდ შეფასება. ყველა სხვა რემონტი და ტექნიკური მომსახურება აღიარდება ხარჯში მათი წარმოქმნისთანავე.

არამატერიალური აქტივები. ჯგუფის ყველა არამატერიალურ აქტივს აქვს განსაზღვრული ექსპლუატაციის ვადა და ძირითადად მოიცავს კაპიტალიზებულ კომპიუტერულ პროგრამულ უზრუნველყოფასა და ლიცენზიებს.

შეძენილი კომპიუტერული უზრუნველყოფის ლიცენზიები კაპიტალიზდება კონკრეტული პროგრამული უზრუნველყოფის შეძენასა და გამოყენებასთან დაკავშირებით წარმოქმნილი ხარჯის საფუძველზე. კომპიუტერულ უზრუნველყოფასთან დაკავშირებული ყველა სხვა დანახარჯი ე.ი. მისი ტექნოლოგიური, აღიარდება ხარჯში მათი წარმოქმნისთანავე. არამატერიალური აქტივები ამორტიზდება წრფივი მეთოდის საფუძველზე ორიდან თხუთმეტ წლამდე ექსპლუატაციის პერიოდში.

ფინანსური იჯარის მისაღება [ინვესტიციები ფინანსურ ლიზინგში]. თუ ჯგუფი შეიძარება იჯარაში, რომელიც გადასცემს მოიჯარეს მფლობელობასთან დაკავშირებულ არსებითად ყველა რისკს და სარგებელს, იჯარით გაცემული აქტივები წარმოდგენილია როგორც ფინანსური ლიზინგიდან მისაღები თანხები და აღრიცხულია მომავალი საიჯარო გადასახადების არსებული ღირებულებით. ინვესტიციები ფინანსურ ლიზინგში თავდაპირველად აღიარებულია დასაწყისში (როცა იჯარის ვადა იწყება) დისკონტის განაკვეთის გამოყენებით [საიჯარო ხელშეკრულების დასაწყისში და მხარეების მიერ იჯარის მთავარი პირობების შესრულების დღეს].

2 მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკის მიმოხილვა გაგრძელება

ფინანსური იჯარის მისაღები (ინვესტიციები ფინანსურ ლიზინგში) გაგრძელება

სხვაობა სრულ დებიტორულ დავალიანებასა და არსებულ ღირებულებას შორის წარმოადგენს მომავალი პერიოდების ფინანსურ შემოსავალს. ეს შემოსავალი აღირდება ლიზინგის ვადის პერიოდში საბოლოო კურსის მეთოდის გამოყენებით (დაბეგვრამდე), რომელიც ასახავს მუდმივ პერიოდულ მოგების ნორმას. იჯარის შეთანხმებასა და უზრუნველყოფასთან უშუალოდ დაკავშირებული ზრდადი დანახარჯი შეტანილია ფინანსური ლიზინგიდან მისაღები თანხების თავდაპირველ შეფასებაში და ამცირებს იჯარის ვადაში აღიარებული შემოსავლის მოცულობას.

გაუფასურებით გამოწვეული ზარალი აღიარებულია მოგება-ზარალში. ის წარმოიქმნება ერთი ან მეტი მოვლენისგან ('ზარალის წარმოქმნის შემთხვევები') ინვესტიციის თავდაპირველი აღიარების შემდეგ გაუფასურების სტატუსის დასადგენად ჯგუფი იყენებს იმავე მეთოდებს, რასაც სესხების შემთხვევაში გაუფასურებით გამოწვეული ზარალი აღიარებულია ზარალის შეფასების ანგარიშში, რათა დებიტორის წმინდა საბალანსო ღირებულება ჩამოიწეროს მოსალოდნელი ფულადი ნაკადების დღევანდელ ღირებულებამდე (რომელიც გამორიცხავს მომავალ საკრედიტო ზარალს, რომელიც არ წარმოქმნილია) ფინანსური ლიზინგის დისკონტირებული საპროცენტო განაკვეთებით. გაანგარიშებული მომავალი ფულადი ნაკადები ასახავს ფულად ნაკადებს, რომელიც შეიძლება წარმოიქმნას იჯარის შესაბამისად აქტივების შეძენისა და გაყიდვის შედეგად.

შეწყვეტილი ლიზინგების შედეგად წარმოქმნილი დებიტორული დავალიანებები. კომპანია აღიარებს შეწყვეტილი სალიზინგო კონტრაქტებიდან დებიტორულ დავალიანებებს იჯარის კონტრაქტის შეწყვეტის მომენტში. ეს დებიტორული დავალიანებები შეფასებულია თანხით, რომელიც მოიცავს ხელახლა მფლობელობაში დაბრუნებული აქტივების სამართლიან ღირებულებას და ფინანსურ იჯარაში წმინდა ინვესტიციის გადაუხდელ ნაშთებს შორის სხვაობას. დებიტორული დავალიანებები აღირიცხება ამორტიზირებული ღირებულებით, მასზე გაუფასურების რეზერვის გამოკლებით.

საიჯარო აქტივების შესასყიდად გადახდილი ავანსები. საიჯარო აქტივების შესასყიდად გადახდილი ავანსები მოიცავს პროცენტთან ავანსებს, რომლებიც გადახდილია ისეთი აქტივების შესაძენად, რომლებიც შემდგომში საიჯარო აქტივებად გადაკლასიფიცირდება. ასეთი ავანსები აღირიცხება ამორტიზირებული ღირებულებით, ამ ღირებულებაზე გაუფასურების რეზერვის გამოკლებით. იჯარების დასაწყისში, საიჯარო კონტრაქტების მიმართ გადახდილი ავანსები გამოიქვეთება ფინანსური იჯარის წმინდა ინვესტიციიდან.

სახსრები საკრედიტო დაწესებულებებში. საკრედიტო დაწესებულებების მიმართ დავალიანებები წარმოიქმნება, როცა ფული ან სხვა აქტივები გადაეცემა ჯგუფს სხვა ბანკების მიერ. არაწარმოებული ვალდებულება აღირიცხება ამორტიზირებული ღირებულებით. თუ ჯგუფი შეისყიდის თავის საკუთარ ვალს, ის ამოღებული იქნება ფინანსური მდგომარეობის კონსოლიდირებული ანგარიშიდან და ვალდებულების საბალანსო ღირებულებასა და გადახდილ თანხას შორის სხვაობა შეტანილი იქნება ვალის დაფარვის შედეგად წარმოქმნილ მოგებასა ან ზარალში.

კლიენტის ანგარიშები. კლიენტის ანგარიშები არის ფიზიკური პირების, სახელმწიფოს ან კორპორატიული კლიენტების მიმართ არაწარმოებული ვალდებულებები და აღრიცხულია ამორტიზირებული ღირებულებით.

სუბორდინირებულ ვალი. სუბორდინირებული ვალი მოიცავს გრძელვადიან არაწარმოებულ ვალდებულებებს საერთაშორისო ფინანსური ინსტიტუტების მიმართ და აღრიცხულია ამორტიზირებული ღირებულებით. სუბორდინირებული ვალის გადახდა ხორციელდება ყველა სხვა კრედიტორის დაკმაყოფილების შემდეგ ლიკვიდაციის შემთხვევაში და შეტანილია ბანკის 'მე-2 რიგის კაპიტალში'.

გამოშვებული სავალო ფასიანი ქაღალდები. გამოშვებული სავალო ფასიანი ქაღალდები მოიცავს ჯგუფის მიერ გამოშვებულ თამასუქებს, ობლიგაციებს, სადეპოზიტო სერტიფიკატებსა და სავალო ვალდებულებებს. სავალო ფასიანი ქაღალდები წარმოდგენილია ამორტიზირებული ღირებულებით. თუ ჯგუფი შეისყიდის თავის გამოშვებულ სავალო ფასიან ქაღალდებს, ისინი ამოღებული იქნება ფინანსური მდგომარეობის კონსოლიდირებული ანგარიშიდან და ვალდებულების საბალანსო ღირებულებასა და გადახდილ თანხას

წარმოებული ფინანსური ინსტრუმენტები. წარმოებული ფინანსური ინსტრუმენტები, მათ შორის სავალუტო კონტრაქტები, პროცენტული ფიუჩერსები, მომავალი საპროცენტო განაკვეთის ხელშეკრულებები, სავალუტო და საპროცენტო სვოპები, სავალუტო და საპროცენტო ოფციონები აღრიცხულია მათი სამართლიანი ღირებულებით. ვალუტების გაცვლის მიზნით ჯგუფი ასევე შედის დეპოზიტების საკომპენსაციო შეთანხმებაში თავის პარტნიორ ბანკებთან. ასეთი დეპოზიტები, თუ ისინი კანონიერად გამოყოფილია, დაჯგუფებულია და ასახულია ანგარიშში როგორც ერთი წარმოებული ფინანსური ინსტრუმენტი (სავალუტო სვოპი) ნეტო საფუძველზე თუ (ი) დეპოზიტები გახსნილია ერთდროულად და ერთმანეთის მოლოდინში, (იი) მათ ჰყავთ ერთი და იგივე კონტრაგენტი, (იიი) არიან იდენტური რისკის მატარებლები და (ივ) არ არსებობს აშკარა მიზეზი ოპერაციების ცალ-ცალკე აღსაღრიცხად.

ყველა წარმოებული ინსტრუმენტი აღრიცხულია როგორც აქტივი, როცა სამართლიანი ღირებულება დადებითია, და როგორც ვალდებულება, როცა სამართლიანი ღირებულება უარყოფითია. წარმოებული ინსტრუმენტების სამართლიან ღირებულებაში ცვლილებები აღირიცხება მოგება-ზარალში. ჯგუფი არ იყენებს ჰეჯირების აღრიცხვას.

სხვა ფინანსურ ინსტრუმენტებში ჩართული წარმოებული ფინანსური ინსტრუმენტები მიჩნეულია ცალკეულ წარმოებულ ფინანსურ ინსტრუმენტებად, თუ მათი ეკონომიკური მახასიათებლები და რისკები არ არის პირდაპირ დაკავშირებული კონტრაქტში ასახულ მონაცემებთან.

თიბისი ბანკის ჯგუფის კონსოლიდირებული და განსაკუთრებული ფინანსური ანგარიშგებახის შენიშვნები **გაგრძელება** 31 დეკემბერი 2017 წელი

2 მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკის მიმოხილვა გაგრძელება

მოგების გადასახადები. მოგების გადასახადები წარმოდგენილია კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებაში შესაბამის ტერიტორიებზე (სადაც ბანკი და მისი შვილობილი კომპანიები ფუნქციონირებენ) ანგარიშგების პერიოდის ბოლოსთვის მოქმედი კანონმდებლობის შესაბამისად.

მოგების გადასახადის დარიცხვა/კრედიტი მოიცავს მიმდინარე გადასახადს და გადავადებულ გადასახადს და აღიარებულია მოგება-ზარალის ანგარიშგებაში, თუ ისინი აღიარებული არ არის უშუალოდ კაპიტალში, რადგან ის უკავშირდება ოპერაციებს, რომლებიც ასევე აღიარებულია იმავე ან სხვა პერიოდში უშუალოდ კაპიტალში. მიმდინარე გადასახადი არის თანხა, რომელიც სავარაუდოდ გადასახდელია საგადასახადო ორგანოებისთვის ან მისაღება მათგან მიმდინარე და წინა პერიოდების დასაბეგრ მოგება-ზარალთან დაკავშირებით. დასაბეგრი მოგება-ზარალი ეფუძნება ვარაუდებს, ნებადართულია თუ არა კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგებების წარმოდგენა შესაბამისი საგადასახადო დეკლარაციების შევსებამდე. მოგების გადასახადის გარდა სხვა გადასახადები აღრიცხულია ადმინისტრაციულ და სხვა საოპერაციო ხარჯში.

გადავადებული მოგების გადასახადი წარმოდგენილია საბალანსო ვალდებულებების მეთოდის გამოყენებით მომავალში გადატანილ საგადასახადო ზარალთან დაკავშირებით და დაბეგვრის მიზნით აქტივებისა და ვალდებულებების მოცულობა და მათი საბალანსო ღირებულება ფინანსური ანგარიშგების წარმოდგენის მიზნით. თავდაპირველი აღიარების მიხედვით, გადავადებული გადასახადები არ არის აღრიცხული კომპანიების გაერთიანების გარდა სხვა ოპერაციაში აქტივის ან ვალდებულების თავდაპირველ აღიარებისას არსებულ დროებით სხვაობის თვალსაზრისით, თუ ეს ოპერაცია, თავდაპირველად აღრიცხვისას, გავლენას არ ახდენს არც აღრიცხვაზე და არც დასაბეგრ მოგებაზე. გადავადებული საგადასახადო ვალდებულებები არ არის აღრიცხული გუდვილის თავდაპირველ აღიარებასა და შემდგომში იმ გუდვილს შორის დროებითი განსხვავების თვალსაზრისით, რომელიც არ ექვემდებარება გადასახდის დაქვითვას. გადავადებული საგადასახადო ნაშთები იზომება მოქმედი ან არსებითად იმ ანგარიშგების პერიოდის ბოლოს მოქმედი საგადასახადო განაკვეთებით, რომლებიც სავარაუდოდ გამოყენებული იქნება პერიოდის მიმართ, როცა დროებითი სხვაობები შებრუნდება ან გამოყენებული იქნება მომავალში გადატანილი საგადასახადო ზარალი. გადავადებული საგადასახადო აქტივები და ვალდებულებების ნეტო მოცულობა შეტანებულია მხოლოდ ჯგუფის ინდივიდუალური კომპანიების ფარგლებში. გადავადებული საგადასახადო აქტივები დაქვითვას დაქვემდებარებული დროებითი სხვაობებისა და მომავალში გადატანილი საგადასახადო ზარალის თვალსაზრისით აღრიცხულია მხოლოდ მაშინ თუ აშკარაა, რომ მომავალი დასაბეგრი მოგება ხელმისაწვდომი იქნება და შესაძლებელი იქნება მისი დაქვითვები.

გადავადებული მოგების გადასახადი წარმოდგენილია შეძენის შემდეგ შვილობილი კომპანიების გაუნაწილებელ მოგებებზე, თუ ჯგუფი არ აკონტროლებს შვილობილი კომპანიის სადივიდენდო პოლიტიკას და აშკარაა, რომ სხვაობა არ შებრუნდება დივიდენდების საშუალებში ან სხვაგვარად უახლოეს მომავალში.

გაურკვეველი საგადასახადო მდგომარეობა. ჯგუფის გაურკვეველი საგადასახადო მდგომარეობა ხელახლა შეფასდება ხელმძღვანელობის მიერ თითოეული საანგარიშო პერიოდის ბოლოს. ვალდებულებები აღრიცხულია მოგების გადასახადის პოზიციებთან დაკავშირებით, რომლებიც ხელმძღვანელობის აზრით სავარაუდოდ არ გამოიწვევს დამატებითი გადასახადების დაკისრებას, თუ პოზიციები სადაო არ გახდება საგადასახადო ორგანოების მხრიდან. ასეთი შეფასება ეფუძნება საანგარიშო პერიოდის ბოლოს მოქმედ საგადასახადო კანონმდებლობის ინტერპრეტაციას და ასეთ საკითხებზე ნებისმიერი ცნობილი სასამართლოს ან სხვა განჩინებას. საურავებთან, პროცენტთან და საშემოსავლოს გარდა სხვა გადასახადებთან დაკავშირებული ვალდებულებები, აღიარებულია ხელმძღვანელობის მიერ დანახარჯის შეფასებაში, რომელიც საჭიროა საანგარიშო პერიოდის ბოლოს ვალდებულებების დასაფარად.

მოსალოდნელი ხარჯისა და გადახდების რეზერვი. მოსალოდნელი ხარჯისა და გადახდების რეზერვები არის გაურკვეველი ვადისა ან თანხის არაფინანსური ვალდებულებები. მათი დაგროვება ხდება, როცა ჯგუფს აქვს მიმდინარე სამართლებრივი ან კონსტრუქციული ვალდებულება წარსულში არსებული მოვლენების გამო და აშკარაა, რომ ვალდებულების შესასრულებლად საჭიროა ეკონომიკური სარგებლების მომცველი რესურსების გადინება, და შესაძლებელია ვალდებულების მოცულობის საიმედო შეფასების გაკეთება.

სააქციო კაპიტალი. ჩვეულებრივი აქციები გასათვალისწინებელი დივიდენდებით კლასიფიცირებულია როგორც კაპიტალი. დამატებითი ხარჯი, რომლებიც პირდაპირ უკავშირდება ახალი აქციების გამოშვებას ან ოფციონებს ნაჩვენებია კაპიტალში როგორც შემოსავლიდან დაქვითვა, გადასახადის გარეშე. გამოშვებული აქციების ნომინალური ღირებულებით მიღებული უზრუნველყოფის სამართლიანი ღირებულების ნებისმიერი ნამეტი აღიარებულია როგორც კაპიტალში აქციის პრემია.

დივიდენდები. დივიდენდები დაფიქსირებულია კაპიტალში იმ პერიოდში, რომელშიც ისინი გამოცხადებულია. საანგარიშგებო პერიოდის დასრულებისა და კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებაში წარმოდგენის შემდეგ გამოცხადებული ნებისმიერი დივიდენდი, წარმოდგენილია მომდევნო მოვლენის შესახებ შენიშვნები.

შემოსავლისა და ხარჯის აღიარება. საპროცენტო შემოსავალი და ხარჯი აღრიცხულია ყველა სავალსე ინსტრუმენტთან დაკავშირებით დარიცხვის მეთოდით ეფექტური საპროცენტო მეთოდის გამოყენებით. ეს მეთოდი, როგორც საპროცენტო შემოსავლის ან დანახარჯის ნაწილი, გადაავადებს კონტრაქტის მხარეებს შორის ყველა გადახდილ ან მიღებულ მოსაკრებელს, რომელიც წარმოადგენს ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის, საოპერაციო ხარჯის და ყველა სხვა შენატანის ან დისკონტის განუყოფელ ნაწილს.

2 მნიშვნელოვანი საადრისხოვო პოლიტიკის მიმოხილვა გაგრძელება

შემოსავლისა და ხარჯის აღიარება გაგრძელება

ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის განუყოფელი მოსაკრებლები მოიცავს ფინანსური აქტივის ან ფინანსური ვალდებულების წარმოქმნისას ან შეძენისას ბანკის მიერ მიღებულ ან გადახდილ კრედიტის ორგანიზებასთან დაკავშირებულ საკომისიოს, მაგალითად, კრედიტუნარიანობის შეფასების საკომისიო, გარანტიის ან უზრუნველყოფის შეფასების და აღრიცხვის საკომისიო, ფინანსური ინსტრუმენტის შეთანხმების პირობებისა და საოპერაციო დოკუმენტების დამუშავების საკომისიო. საბაზრო საპროცენტო განაკვეთით სესხების გასაცემად ჯგუფის მიერ მიღებული საკომისიოები წარმოადგენს ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის განუყოფელ ნაწილს, თუ აშკარაა, რომ ჯგუფი შევა კონკრეტულ საკრედიტო შეთანხმებაში და არ არის მოსალოდნელი რომ გაცემიდან მოკლე ხანში არ განახორციელდება მიღებული კრედიტის რეალიზაცია. ჯგუფი არ განსაზღვრავს საკრედიტო ვალდებულებას როგორც მოგება-ზარალში წარმოდგენილი სამართლიანი ღირებულებით ფინანსურ ვალდებულებებს.

როცა კრედიტების და სხვა სავალო ინსტრუმენტების ამოღება საექვო გახდება, ისინი ჩამოიწირება მოსალოდნელი ფულადი შემოსავლის მიმდინარე ღირებულებამდე და ამის შემდეგ საპროცენტო შემოსავალი აღიარებული იქნება მიმდინარე ღირებულების დისკონტით აქტივის ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის საფუძველზე, რომელიც გამოიყენება გაუფასურებით გამოწვეული ზარალის შესაფასებლად.

ყველა სხვა საკომისიო, მოსაკრებელი და სხვა შემოსავლისა და დანახარჯის პუნქტები აღრიცხულია დარიცხვის მეთოდით იმ კონკრეტული ოპერაციის დასრულებაზე მითითებით, რომელიც შეფასდა ფაქტობრივი გაწეული მომსახურების საფუძველზე როგორც გასაწევი მთლიანი მომსახურების ნაწილი.

საკომისიოები და მოსაკრებლები, რომლებიც წარმოიქმნება მესამე მხარესთან დაკავშირებით ოპერაციის შეთანხმებასა ან მოლაპარაკებაში მონაწილეობის შედეგად, და რომელიც ეხება კრედიტების, აქციების ან სხვა ფასიანი ქაღალდების შეძენას ან კომპანიების ნასყიდობას, და რომლებიც მიიღება აღნიშნული ოპერაციის განხორციელების შემდეგ, აღიარდება მისი დასრულებისას. პორტფელთან დაკავშირებული და სხვა მართვლობითი, საკონსულტაციო და მომსახურების საკომისიოები აღრიცხულია მოქმედი მომსახურების კონტრაქტების მიხედვით, ჩვეულებრივ დროის პროპორციული ნაწილის საფუძველზე. საინვესტიციო ფონდებთან დაკავშირებული აქტივის მართვის საკომისიოები აღრიცხულია გაწეული მომსახურების პერიოდის პროპორციულად. იგივე პრინციპი გამოიყენება ქონების მართვასთან, ფინანსურ დაგეგმვასა და სადეპოზიტო მომსახურებებთან დაკავშირებით, რომლებიც მუდმივად ხორციელდება დროის ხანგრძლივ პერიოდში.

უცხოური ვალუტის კონვერტაცია. ჯგუფის თითოეული კონსოლიდირებული საწარმოს ფუნქციური ვალუტა არის ძირითადად იმ ეკონომიკური გარემოს ვალუტა, სადაც ეს საწარმო ფუნქციონირებს. ბანკის ფუნქციური ვალუტა და ჯგუფის წარმოდგენილი ვალუტა არის საქართველოს ეროვნული ვალუტა, ლარი.

ფულადი აქტივები და ვალდებულებები კონვერტირდება თვითოეული საწარმოს ფუნქციონალური ვალუტაში შესაბამის საანგარიშო პერიოდში იმ ტერიტორიებზე არსებული ოფიციალური გაცვლითი კურსით, სადაც ბანკი და მისი შვილობილი კომპანიები მოქმედებენ. სავალუტო ოპერაციებით და ფულადი აქტივებისა და ვალდებულებების თვითოეული საწარმოს ფუნქციონალურ ვალუტაში წლის ბოლოს ოფიციალური გაცვლითი კურსით კონვერტაციით გამოწვეული მოგება და ზარალი აღიარებულია მოგება-ზარალში. წლის ბოლოს არსებული კურსით კონვერტაცია არ გამოიყენება არაფულადი პუნქტების, მათ შორის კაპიტალში ინვესტიციების მიმართ. გაცვლითი კურსის ცვლილების გავლენა სააქციონერო ფასიანი ქაღალდების სამართლიან ღირებულებაზე აღრიცხულია როგორც სამართლიანი ღირებულებით მოგება-ზარალის ნაწილი

ჯგუფის თვითოეული საწარმოს შედეგები და ფინანსური მდგომარეობა (რომელთა ფუნქციონალური ვალუტა არ არის ჰიპერინფლაციური ეკონომიკის მქონე ქვეყნის ვალუტა) წარმოდგენილია საპრეზენტაციო ვალუტაში შემდგენილად:

- წარმოდგენილ ფინანსურ მდგომარეობასთან დაკავშირებული თვითოეული აქტივი და ვალდებულება კონვერტირდება შესაბამისი საანგარიშო პერიოდის ბოლოს არსებული კურსით;
- შემოსავალი და დანახარჯი კონვერტირდება საშუალო გაცვლითი კურსით (თუ ეს საშუალო არ არის ოპერაციის თარიღებისას მოქმედი კურსების კუმულატიური ეფექტის გონივრული მიახლოებითი მაჩვენებელი, რომელ შემთხვევაშიც შემოსავალი და დანახარჯი კონვერტირდება ოპერაციების განხორციელების დღეს);
- კაპიტალის კომპონენტები კონვერტირდება ისტორიული კურსით; და
- ყველა მიღებული საკურსო სხვაობა აღიარებულია სხვა სრულ მოგებაში.

თუ კონტროლი დაიკარგა უცხოურ ვალუტაში ოპერაციებისას, კურსთაშორის სხვაობა, რომელიც თავდაპირველად აღიარებული იყო სრულ სხვა მოგებაში, რეკლასიფიცირდება მოგება/ზარალის უწყისში მიმდინარე წლისათვის როგორც მოგება ან ზარალი გაყიდვიდან. შვილობილი კომპანიის ნაწილობრივი გასხვისებისას მასზე კონტროლის დაკარგვის გარეშე, დაგროვილი სავალუტო კურსის სხვაობა რეკლასიფიცირებულია როგორც არაკონტროლირებადი პროცენტი კაპიტალში.

გუდვილისა და სამართლიანი ღირებულების რეგულირება, რომელიც წარმოიქმნება უცხოური საწარმოს შეძენისას, მიიჩნევა უცხოური საწარმოს აქტივებად და ვალდებულებებად და კონვერტირდება ოპერაციის დასრულების დღეს. 2017 წლის 31 დეკემბერს უცხოური ვალუტის ნაშთებისთვის გამოყენებული საბოლოო გაცვლითი კურსი იყო 1 გირვანქა სტერლინგი = 3.5005 ლარი [2016: 1 გირვანქა სტერლინგი = 3.2579 ლარი]; 1 აშშ.დ = 2.5922; [1 აშშ.დ = 2.6468 ლარი] 1 ევრო = 3.1044 [2016: 1 ევრო = 2.7940].

თიბისი ბანკის ჯგუფის კონსოლიდირებული და განსაკუთრებული ფინანსური ანგარიშგებახის შენიშვნები გამრჩელება 31 დეკემბერი 2017 წელი

2 მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკის მიმოხილვა გაგრძელება

გაქვითვა. ფინანსური აქტივები და ვალდებულებები გაქვითულად აღირიცხება ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებაში მხოლოდ მაშინ, როცა არსებობს თანხების გაქვითვის კანონიერი უფლება, და არსებობს განზრახვა მოხდეს ურთიერთმართლებად ან მოხდეს აქტივის რეალიზება და ვალდებულების დარეგულირება ერთდროულად.

პერსონალის ხარჯი და დაკავშირებული შენატანები. ხელფასები, სარგოები, ანაზღაურებადი წლიური შვებულება და ავადმყოფობის გამო შვებულება, ბონუსები და არაფულადი სარგებელი, ასევე, თანხა გადახდილი წილობრივ ინსტრუმენტზედარიცხება იმ წელს, რომელ წელსაც გაწეული იქნა შესაბამისი მომსახურებები ჯგუფის თანამშრომლების მიერ.

სეგმენტის ანალიზი. საოპერაციო სეგმენტები აღრიცხულია ჯგუფის მთავარი მოქმედი გადაწყვეტილების მიმღებისთვის წარდგენილი შიდა ანგარიშგების შესაბამისი წესით. სეგმენტები, რომელთა შემოსავალი, შედეგი ან აქტივები წარმოადგენს ყველა სეგმენტის ან ან მეტ პროცენტს, აღრიცხულია ცალკე.

წილობრივი ინსტრუმენტების დარიცხვა. წილობრივი ინსტრუმენტების დარიცხვა არის იურიდიულ პირსა და სხვა მხარეს (თანამშრომლის ჩათვლით) შორის შეთანხმება, რომელიც უფლებას აკისრებს მეორე მხარეს მიიღოს საწარმოს ნაღდი ფული ან სხვა აქტივები, რომელიც ეფუძნება სხვა საწარმოს ან ჯგუფის საწარმოს წილობრივ ინსტრუმენტის (მათ შორის აქციები ან აქციის ოფციები) ფასს (ან ღირებულებას), იმ პირობით, რომ კონკრეტული პირობები დაკმაყოფილდება, წილობრივი ინსტრუმენტების კომპენსაციის გეგმის შესაბამისად ჯგუფი იღებს მომსახურებებს ხელმძღვანელობისგან ჯგუფის წილობრივი ინსტრუმენტების სანაცვლოდ. წილობრივი ინსტრუმენტების მინიჭების სანაცვლოდ მიღებული მომსახურების სამართლიანი ღირებულება აღიარებულია როგორც დანახარჯი. დანახარჯის მთლიანი ღირებულება განისაზღვრება წარმოდგენილი წილობრივი ინსტრუმენტის დარიცხვის სამართლიან ღირებულებაზე მითითებით, არასაბაზრო მომსახურების და წილობრივი უფლებების მიღების პირობების გავლენის გარეშე. არასაბაზრო წილობრივი უფლების მიღების პირობები შეტანილია წილობრივი ინსტრუმენტების რაოდენობის შესახებ ვარაუდებში, რომელთა მიღებაც ნავარაუდევია. მთლიანი დახარჯული თანხა აღიარებულია აღნიშნული უფლებების მიღების პერიოდში, ეს არის პერიოდი რომლის განმავლობაშიც უნდა დაკმაყოფილდეს ყველა კონკრეტული უფლების მინიჭების პირობა. თითოეული საბუღალტრო ბალანსის წარმოდგენის თარიღისთვის, ჯგუფი იღებს იმ წილობრივი ინსტრუმენტების რაოდენობის მისეულ შეფასებას, რომელთა მინიჭება ნავარაუდევია არასაბაზრო წილობრივი უფლების მინიჭების პირობებით. ის აღიარებს თავდაპირველი შეფასებების შემოწმების გავლენას, თუკი არის, კონსოლიდირებულ მოგება-ზარალის ანგარიშგებაზე, კაპიტალში შესაბამისი კორექტირებების შეტანით. კაპიტალის ზრდა ორივე სქემის შესაბამისად, რომელიც გამოწვეულია წილობრივი კაპიტალის მიხედვით, აღირიცხება წილობრივი ინსტრუმენტის რეზერვში. როდესაც ხდება თანხვედრა წილობრივი უფლების მინიჭების პირობებთან, წილობრივი ინსტრუმენტის რეზერვი მიკუთვნებულია სააქციო კაპიტალსა და სააქციო პრემიუმს. როცა ერთი გრანტის ნაწილები განაწილებულია ორ ან მეტ თარიღზე, საწარმო იყენებს წილობრივ ინსტრუმენტებზე დაფუძნებულ გადახდის ღონისძიებას. თვითოეული გრანტის ტრანშიშის განსაზღვრული პერიოდი სრულდება, როცა თანამშრომელი ფლობს აქციების შემდგომი მომსახურების შეზღუდვებს. მინიჭებული კატეგორიის სქემის შესაბამისად, აღრინდელი წლების ხარჯი აღემატება ბოლო წლების ხარჯს. თვითოეული ტრანში აღიარდება ხარჯად მისი მომსახურების პერიოდში კრედიტორების ჩანაწერებში კაპიტალში აქციის წილის მიხედვით.

3 მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო შეფასებები და დაშვებები

ჯგუფი აკეთებს შეფასებებსა და დაშვებებს, რომლებიც გავლენას ახდენენ მომდევნო ფინანსურ წელს აქტივებისა და ვალდებულებების საანგარიშო მოცულობაზე. შეფასებები და ვარაუდები მუდმივად ფასდება და ეფუძნება ხელმძღვანელობის გამოცდილებასა და სხვა ფაქტორებს, მათ შორის მომავალი მოვლენების მოლოდინებს, რომლებიც სავარაუდოდ გონივრულია არსებულ გარემოებებში. შეფასებების მომცველი დაშვებების გარდა ხელმძღვანელობა ასევე აკეთებს გარკვეულ დაშვებებს სააღრიცხვო პოლიტიკის გამოყენების პროცესში. ფინანსურ ანგარიშგებაში აღიარებულ თანხებზე მნიშვნელოვანი გავლენის მქონე დაშვებები და შეფასებები, რომლებსაც შეუძლიათ გამოიწვიონ მნიშვნელოვანი ცვლილებები აქტივებისა და ვალდებულებების საბალანსო ღირებულებაში მომდევნო ფინანსურ წელს მოიცავს შემდეგს:

სესხებისა და ავანების და ფინანსური იჯარიდან მისაღები თანხების გაუფასურების ზარალი. გაუფასურების შესაფასებლად ჯგუფი რეგულარულად განიხილავს თავის სესხის პორტფელს და ფინანსური იჯარიდან მისაღები თანხებს. იმის განსაზღვრისას გაუფასურების ზარალი უნდა ჩაიწეროს მოგების თუ ზარალის ანგარიშგებაში და სხვა ყოვლისმომცველ შემოსავალში, ჯგუფი მივიდა დასკვნამდე, რომ არის გაზომვას დაქვემდებარებული მონაცემები, რომელიც მიუთითებს რომ სესხებისა ან ფინანსური იჯარიდან მისაღები თანხების პორტფელიდან შეფასებულ მომავალ ფულად ნაკადებში შეფასება ექვემდებარება კლებას აღნიშნულ პორტფერში რომელიმე ინდივიდუალური სესხის კლების გამოვლენამდე. ეს მტკიცებულება შეიძლება მოიცავდეს გაზომვას დაქვემდებარებული მონაცემებს, რომელიც მიუთითებს რომ ჯგუფში მსესხებლების გადახდის სტატუსში იყოს უარყოფითი ცვლილება, ან ქვეყნის ან ადგილობრივ დონეზე იყო გარემოებები, რომელმაც გამოიწვია ჯგუფში აქტივებთან დაკავშირებული ვალდებულების შეუსრულებლობა. მომავალი ფულადი ნაკადების დაგეგმვისას ხელმძღვანელობა იყენებს მაჩვენებლებს მსგავსი საკრედიტო რისკის მახასიათებლების მქონე აქტივების წარსულში არსებული დანაკარგების საფუძველზე. მომავალი ფულადი ნაკადების მოცულობისა და დროის შესაფასებლად გამოყენებული მეთოდოლოგია და დაშვებები რეგულარულად გადაიხედება, საიმისოდ რომ შემცირდეს ზარალის მაჩვენებლებსა და ფაქტობრივ ზარალს შორის ნებისმიერი სხვაობა. ფაქტობრივ ზარალსა და ზარალის გამოყენებულ მაჩვენებლებს შორის 5%-იანი ზრდა ან კლება გამოიწვევს სესხის ზარალის გაუფასურებაზე დამატებით ან ნაკლებ ხარჯს 11,393 ათასი ლარის ოდენობით [2016: 11.251 ათასი ლარი;] და ფინანსური იჯარიდან მისაღები თანხების გაუფასურებაზე დამატებით ხარჯს 63ათასი ლარის ოდენობით [2015: 57 ათასი ლარი]. ინდივიდუალური მნიშვნელოვანი სესხების და იჯარების გაუფასურების რეზერვები ეფუძნება შეფასებული დისკონტირებული

3 მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო შეფასებები და დაშვებები გაგრძელება

სესხებისა და ავანების და ფინანსური იჯარისგან მისაღები თანხების გაუფასურების ზარალი გაგრძელება

ინდივიდუალური სესხებისა და იჯარების მომავალი ფულადი ნაკადებს სესხის ან იჯარისთვის უზრუნველყოფის სახით ფლობილი აქტივის გადახდის და რელიზაციის გათვალისწინებით. 5%-იანი ზრდა ან კლება ინდივიდუალური მნიშვნელოვანი სესხებიდან ფაქტობრივი მომავალი ფულადი ნაკადებში, რომელიც შესაძლოა წარმოიქმნას თანხებში სხვაობის ნარევიდან და ფულადი ნაკადების ვადები გამოიწვევს 1.454 ათასი (2016: 2,701 ათასი) სესხის დანაკარგის რეზერვის დამატებით ან უფრო ნაკლებ დანახარჯს. 5%-იანი ზრდა ან კლება ინდივიდუალური მნიშვნელოვანი იჯარებიდან ფაქტობრივი მომავალი ფულადი ნაკადებში, რომელიც შესაძლოა წარმოიქმნას თანხებში სხვაობის ნარევიდან და ფულადი ნაკადების ვადები გამოიწვევს 14 ათასი (2016: 9 ათასი) სესხის დანაკარგის რეზერვის დამატებით ან უფრო ნაკლებ დანახარჯს.

ფინანსური ინსტრუმენტების სამართლიანი ღირებულება. თუ ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებებში დაფიქსირებული ფინანსური აქტივებისა და ფინანსური ვალდებულებების სამართლიანი ღირებულებები ვერ იქნება მიღებული აქტიური ბაზრებიდან, ისინი განისაზღვრება სხვა შეფასების მეთოდების გამოყენებით, რომელიც მოიცავს მათემატიკური მოდელების გამოყენებას. ეს მოდელები იყენებს შეფასებას დაქვემდებარებულ საბაზრო მონაცემებს. თუმცა გარკვეული ფინანსური ინსტრუმენტები ფასდება ერთი ან მეტი მნიშვნელოვანი ბაზრის იმ მონაცემის შემცველი შეფასების მეთოდების საფუძველზე, რომლებიც არ ექვემდებარება შეფასებას, და მათთვის სამართლიანი ღირებულების შეფასება უფრო ექვემდებარება შეფასებას.

საგადასახადო კანონმდებლობა. ჯგუფი ექვემდებარება კორპორაციული შემოსავლის დაბეგვრას რამდენიმე იურისდიქციაში და ჯგუფის გადასახდის დარიცხვის გაანგარიშება და კორპორატიული საშემოსავლო გადასახადების დებულებები აუცილებლად მოიცავს შეფასებას და დაშვებას. იხილეთ შენიშვნა 33.

4 ახალი ან შესწორებული სტანდარტების მიღება და ინტერპრეტაციები

მიღებული საბუღალტრო აღრიცხვის პოლიტიკა შეესაბამება წინა ფინანსური წლის პოლიტიკას. არ ყოფილა ახალი ან შეცვლილი სტანდარტები ან ინტერპრეტაციები, რომელიც გამოიწვევდა საბუღალტრო აღრიცხვის პოლიტიკის ცვლილებას. ახალი ცვლილებები შეტანილია შენიშვნაში 34 გამჟღავნების ინიციატივის შესაბამისად - ცვლილებები ბას 7-ში (გამოცემული 2016 წლის 29 იანვარს და ძალაში შედის 2017 წლის 1 იანვარს დაწყებული წლიური პერიოდებიდან).

5 საბუღალტრო აღრიცხვასთან დაკავშირებული სიახლეები

ფასს-ის მცირე ცვლილებები

სასს-მა გამოაქვეყნა რამდენიმე მცირე ცვლილება, რომელთაგან ზოგიერთი ჯერ არ არის ვიზირებული ევროკავშირში გამოსაყენებლად. ჯგუფს ადრე არ მიუღია რაიმე ცვლილება, რომელიც ძალაში შევა 2017 წლის 31 დეკემბრის შემდეგ და ის მოელის, რომ ისინი მიღების შემდეგ მნიშვნელოვან გავლენას ვერ მოახდენენ ჯგუფის და განცალკევებულ ფინანსურ ანგარიშგებებზე.

ძირითადი ახალი ფასს-ები

სასს-მა გამოაქვეყნა ფასს 9 „ფინანსური ინსტრუმენტები 1: კლასიფიკაციები და შეფასებები.“ (შესწორდა 2014 წლის ივლისში და ძალაშია წლიური პერიოდებისთვის, რომლებიც იწყება 2018 წლის 1 იანვრის შემდეგ).

ახალი სტანდარტების მთავარ მახასიათებლებია:

- ▶ მხოლოდ ძირითადი თანხისა და პროცენტის გადახდით (SPPI). თუ სავალო ინსტრუმენტი ფინანსური აქტივები უნდა იქნას კლასიფიცირებული სამ შესაფასებელ კატეგორიად: ისინი, რომლებიც უნდა შეფასდეს შემდგომში ამორტიზებული ღირებულებით, ისინი რომლებიც უნდა შეფასდეს სამართლიანი ღირებულებით სხვა ყოვლისმომცველი შემოსავლის საშუალებით (FVOCI) და ისინი, რომლებიც უნდა შეფასდეს შემდგომში სამართლიანი ღირებულებით მოგება-ზარალში (FVPL);
- ▶ სავალო ინსტრუმენტების კლასიფიკაცია ხორციელდება კომპანიის ბიზნეს მოდელის მიხედვით ფინანსური აქტივების მართვისთვის და როცა საკონტრაქტო ფულის მასის მოძრაობა წარმოდგენილია რუმენტი ექვემდებარება ამოღებას, ის უნდა განხორციელდეს ამორტიზებული ღირებულებით, თუ ის ასევე აკმაყოფილებს SPPI მოთხოვნებს. სავალო ინსტრუმენტები, რომლებიც აკმაყოფილებს SPPI პორტფელში არსებულ მოთხოვნებს როცა კომპანიას აქვს უფლება ამოიღოს აქტივების ფულადი სახსრების ნაკადი და გაყიდოს აქტივები, შეიძლება კლასიფიცირებული იყოს როგორც FVOCI. ფინანსური აქტივები რომლებიც არ მოიცავს ფულადი სახსრების ნაკადებს, რომლებიც განისაზღვრება მხოლოდ ძირითადი თანხისა და პროცენტის გადახდით, უნდა შეფასდეს FVPL-ში (მაგალითად წარმოებულები). ჩართული წარმოებული ინსტრუმენტები აღარ არის გამოყოფილი ფინანსური აქტივებიდან, მაგრამ შეტანილი იქნება ძირითადი თანხისა და პროცენტის გადახდის პირობების შეფასებაში;
- ▶ ყველა წილობრივი ფინანსური ინსტრუმენტი შემდგომში უნდა გაიზომოს სამართლიანი ღირებულებით. თუმცა ხელმძღვანელობას შეუძლია უპირობოდ გადაწყვიტოს და ცვლილებები შეიტანოს სხვა ყოვლისმომცველ შემოსავლის სამართლიანი ღირებულებაში, იმ პირობით, რომ ინსტრუმენტი არ იქნება ფლობილი გაყიდვის მიზნით. თუ წილობრივი ინსტრუმენტი ფლობილია გაყიდვის მიზნით, მაშინ სამართლიან ღირებულებაში ცვლილება წარმოდგენილია მოგება-ზარალში;
- ▶ ფინანსური ვალდებულებების კლასიფიკაციასა და შეფასებასთან დაკავშირებით ბასს 39-ის მოთხოვნების უმეტესობა გადატანილი იქნა ფასს 9-ში უცვლელად. მთავარი ცვლილება არის ის, რომ ორგანიზაცია ვალდებულია სხვა ყოვლისმომცველ შემოსავალში სამართლიანი ღირებულებით მოგება-ზარალის საშუალებით წარმოადგინოს ფინანსური ვალდებულებების საკუთარ საკრედიტო რისკში ცვლილებების გავლენა;

თიბისი ბანკის ჯგუფის კონსოლიდირებული და განსაზღვრული
ფინანსური ანგარიშგებახის შენიშვნები **გამოქვეყნებულია**
31 დეკემბერი 2017 წელი

5 საბუღალტრო აღრიცხვასთან დაკავშირებული სიახლეები *გამოქვეყნებულია*

- ▶ ფასს 9 იძლევა ახალ მოდელს გაუფასურებით გამოწვეული ზარალის აღირებისთვის – მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის (ECL) მოდელი. ის გვთავაზობს "სამ ეტაპიანი" მიდგომა, რომელიც ეფუძნება ფინანსური აქტივების საკრედიტო ხარისხში ცვლილებებს თავდაპირველი აღირების შემდეგ. პრაქტიკულად ახალი წესები ნიშნავს, რომ კომპანიებმა დაუყოვნებლივ უნდა დააფიქსირონ 12 თვის მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის იმ ფინანსური აქტივების თავდაპირველი აღირების დროს, რომლებიც არ არის ჩათვლილი გაუფასურებულად (ან სავაჭრო დავალიანებასთან დაკავშირებით მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის მოქმედების დროს). როცა საკრედიტო რისკში არის მნიშვნელოვანი ზრდა, გაუფასურება იზომება მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის მოქმედების დროის გამოყენებით და არა 12 თვის მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის გამოყენებით;
- ▶ ჰეჯირების აღრიცხვის მოთხოვნები შეიცვალა, რათა ანგარიში უფრო მიუახლოვდეს რისკის მართვას. ეს სტანდარტი უზრუნველყოფს ორგანიზაციებისთვის საბუღალტრო აღრიცხვის პოლიტიკის არჩევანს ჰეჯირების ფასს 9 აღრიცხვის მოთხოვნების გამოყენებასა და ყველა ჰეჯირების მიმართ ბასს 39 –ის მიდმივად გამოყენებას შორის, რადგან ეს სტანდარტი ამჟამად არ ეხება მაკრო ჰეჯირების აღრიცხვას.

2017 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით ჯგუფის ფინანსური აქტივების და ფინანსური ვადებულებების ანალიზის საფუძველზე და ამ თარიღისთვის არსებული ფაქტებისა და გარემოებების საფუძველზე, ჯგუფის ხელმძღვანელობამ შეაფასა 2018 წლის 1 იანვარს მიღებული ახალი სტანდარტიდან მის კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებაზე ზემოქმედება 63,734 ათას ლარის ოდენობით. ჯგუფის გეგმები გამოიყენოს მოდიფიცირებული რეტროსპექტული მიდგომა და მიღების შედეგად მოსალოდნელი ზემოქმედება გამოიწვევს აქციონერების კაპიტალში კლებას.

ფასს 9 არ ახდენს რაიმე გავლენას ბანკის მარეგულირებელ კაპიტალზე და კაპიტალის ადეკვატურობის კოეფიციენტზე, რომლებიც განგარიშდება ადგილობრივი მარეგულირებელი ანგარიშგების სტანდარტების გამოყენებით.

ქვემოთ წარმოდგენილ ცხრილში წარმოდგენილი ფინანსური აქტივების საბალანსო ღირებულება, რომელიც განსაზღვრულია წინა გაზომვის კატეგორიებიდან ბას 39-ის შესაბამისად, დარდება მათ ახალ გაზომვის კატეგორიას 2018 წლის 1 იანვარს ფასს 9-ზე გადასვლის შემდეგ.

ათას ლარში	შეფასების კატეგორია		საბალანსო ღირებულება ბასს 39 (ბალანსის დახურვა 2017 წლის 31 დეკემბრისთვის)	ეფექტი			საბალანსო ღირებულება ბასს 39 (ბალანსის დახურვა 2018 წლის 1 იანვრისთვის)
	ბასს 39	ფასს 9		გადაფასება	რეკლამისფიკაცია		
სავალ-							
დებულო							
ნება-							
ყოფლობით							
ფული და ფულის ექვივალენტები	L&R	AC	1,428,771	491	-	-	1,428,280
სავალდებულო ფულადი ნაშთი სებ-ში	L&R	AC	1,033,818	-	-	-	1,033,818
ინვესტიცია სავალო ფასიან ქაღალდებში	AFS	FVOCI	656,234	1,051	-	-	655,183
ინვესტიცია სავალო ფასიან ქაღალდებში	L&R	AC	449,538	628	-	-	448,910
სულ ინვესტიცია სავალო ფასიან ქაღალდებში			1,105,772	1,679	-	-	1,104,093
ინვესტიცია კაპიტალის ფასიან ქაღალდებში	AFS	FVOCI	1,704	-	-	-	1,704
სულ ინვესტიცია კაპიტალის ფასიან ქაღალდებში			1,704	-	-	-	1,704
სხვა ბანკებიდან მისაღები თანხები	L&R	AC	37,789	36	-	-	37,753
კლიენტებზე გაცემული სესხები და ავანსები	L&R	AC	8,325,353	63,731	-	-	8,261,622
სულ კლიენტებზე გაცემული სესხები და ავანსები			8,325,353	63,731	-	-	8,261,622
ინვეტიცია ფინანსურ იჯარაში	FLR	AC	143,836	739	-	-	143,097
სულ ინვეტიცია ფინანსურ იჯარაში			143,836	739	-	-	143,097
სხვა ფინანსური აქტივები	L&R	AC	134,135	1,019	-	-	133,116
სულ სხვა ფინანსური აქტივები			134,135	1,019	-	-	133,116
სულ ფინანსური აქტივები			12,211,178	67,695	-	-	12,143,483

* პოზიტიური მარვენებლები ნიშნავს ზრდას შეფასებულ საკრედიტო დანაკარგში, ხოლო ნეგატიური მარვენებლები ნიშნავს კლებას შეფასებულ საკრედიტო დანაკარგში.

5 სახელმწიფო აღმასრულებელი დაკავშირებული სიახლეები გაგრძელება

67.7 მილიონი ლარის ზრდა კომპენსირებულია 4.0 მილიონი ლარის შემცირებით კრედიტთან დაკავშირებული ვალდებულებების რეზერვიდან და ვალდებულების შესრულების გარანტიებმა გამოიწვია 63.7 მილიონი ზრდა მთლიან რეზერვში.

რაიმე მნიშვნელოვანი ცვლილება მოსალოდნელი არ არის ფინანსურ ვალდებულებებთან დაკავშირებით.

ფინანსური აქტივების გაუფასურება

ფას 9 გაუფასურების მეთოდოლოგიის მიხედვით, ბანკი ახორციელებს თავისი პორტფელის კლასიფიკაციას:

- ▶ ეტაპი I – აქტივები, რომელთან დაკავშირებითაც რაიმე მნიშვნელოვანი საკრედიტო რისკის ზრა მისი თავდაპირველი აღიარების შემდეგ არ ყოფილა გამოვლენილი;
- ▶ ეტაპი II – აქტივები, რომელთან დაკავშირებითაც გამოვლენილია მნიშვნელოვანი საკრედიტო რისკის ზრა მისი თავდაპირველი აღიარების შემდეგ;
- ▶ ეტაპი III – კრედიტ-გაუფასურების რისკები.

I ეტაპისთვის რისკებთან დაკავშირებით ბანკს წარმოექმნა 12 თვის მოსალოდნელი საკრედიტო დანაკარგები, მაშინ როცა II ეტაპთან და III ეტაპთან დაკავშირებით წარმოექმნა მოსალოდნელი საკრედიტო დანაკარგებთან დაკავშირებული მომსახურების ვადა.

ფას 9-ს მთავარი ზემოქმედება გამომდინარეობს შეღავათების გაანგარიშებისას II ეტაპის კლასიფიკაციიდან და მომავალზე გამიზნული ინფორმაციიდან.

II ეტაპის კლასიფიკაციის მიზნით ბანკი იყენებს როგორც რაოდენობრივ, ასევე ხარისხობრივ კრიტერიუმებს, მათ შორის და არა მხოლოდ:

- ▶ 30 DPD გადავადება
- ▶ მსესხებლის რისკის კატეგორიის შემცირება თავდაპირველი აღიარების შემდეგ;
- ▶ დეფოლტის პარამეტრების წინასწარ განსაზღვრულ ზღვარზე მეტად შესაძლო გაუარესება.

ფას 9 მეთოდოლოგიის შესაბამისად ბანკმა გაანახლა ასევე თავისი დეფოლტის განმარტების კრიტერიუმი საიმისოდ, რომ ის შესაბამისობაში ყოფილიყო ბანკის შიდა სახელმძღვანელო მითითებთან. განახლებული დეფოლტის განმარტება მოიცავს ისეთ კრიტერიუმებს როგორიცაა: (i) 90 DPD გადავადება და (ii) სხვა კრიტერიუმები, რომელიც მიუთითებს, რომ მსესხებელი სავარაუდოდ ვერ გადაიხდოს ვალდებულებებს. კორპორატიული და მცირე და საშუალო ბიზნეს მსესხებლებთან დაკავშირებით ბანკი იყენებს მსესხებელზე დაფუძნებულ დეფოლტის განმარტებას. საცალო და მაკრო სეგმენტთან დაკავშირებით სესხის დონეზე დეფოლტის განმარტება გამოიყენება დამატებითი პულინგის ეფექტის კრიტერიუმის გამოყენებით.

კიდევ ერთი მნიშვნელოვანი ფას 9, რომელიც ზემოქმედებს შეღავათის დონეზე არის მომავალზე ორიენტირებული ინფორმაცია. ბანკი იყენებს მომავალზე ორიენტირებულ ინფორმაციას როგორც ინდივიდუალური ასევე კოლექტიური შეფასებისთვის. მომავალზე ორიენტირებული ინფორმაციის მიზნით ბანკმა განსაზღვრა სამი სცენარი:

- ▶ საბაზისო (დიდი ალბათობით);
- ▶ ზედა (უკეთესი ვიდრე დიდი ალბათობით);
- ▶ ქვედა (უარესი ვიდრე დიდი ალბათობით).

ბანკი იღებს საბაზისო მაკრო სცენარებს და ითვალისწინებს სხვადასხვა გარეშე წყაროებიდან მიღებულ პროექტებს – საქართველოს ეროვნული ბანკი, ფინანსთა სამინისტრო, საერთაშორისო სავალურო ფონდი და სხვა საერთაშორისო ფინანსური ორგანიზაციები - რათა უზრუნველყოფილი იყოს ბაზრის მოლოდინებთან კონსენსუსი. ზედა და ქვედა მხარის სცენარები განსაზღვრულია ბანკის მაკროეკონომიკური განყოფილების მიერ შემუშავებული სისტემის ფარგლებში.

ბანკი გაიანგარიშებს მოსალოდნელი გაუფასურებით გამოწვეულ დანაკარგებს თვითოეული სცენარისთვის. იმისთვის, რომ მიღებული იქნას საბოლოო მოსალოდნელი საკრედიტო დანაკარგების მაჩვენებლები ბანკი მიმდევარს ალბათობის სენიონილ სასუალო მიდგომას, სადაც ალბათობების თვითოეული სცენარისთვის გამოიყენება როგორც წონები.

ახალი სტანდარტი ასევე ნერგავს უფრო ფართო მასშტაბით გამჟღავნების მოთხოვნებს და ცვლილებებს პრეზენტაციაში. ეს სავარაუდოდ შეცვლის მისი ფინანსური ინსტრუმენტების შესახებ ჯგუფის გამჟღავნებული მონაცემების ხასიათსა და მოცულობას კერძოდ ახალი სტანდარტის მიღების წელს.

ფას 15, კლიენტებთან დადებული კონტრაქტებიდან შემოსავალი (გამოიყენა 2014 წლის 28 მაისი და მოქმედებს პერიოდისთვის დაწყებული 2018 წლის 1 იანვარს ან შემდეგ).

ეს ახალი სტანდარტი გვთავაზობს მთავარ პრინციპს, რომ შემოსავალი აღიარებული უნდა იყოს მაშინ, როცა საქონელი ან მომსახურებები გადაეცემა კლიენტს, გარიგებაში ფაქტიური გაყიდვის ფასად. ნებისმიერი პაკეტით განსაზღვრული საქონელი ან მომსახურებები, რომლებიც განსხვავდება, ცალკე უნდა იყოს აღიარებული და საკონტრაქტო ფასის ნებისმიერი დისკონტი

თიბისი ბანკის ჯგუფის კონსოლიდირებული და განცალკევებული
ფინანსური ანგარიშგებაების შენიშვნები [გამგრძელება](#)
31 დეკემბერი 2017 წელი

5 საბუღალტრო აღრიცხვასთან დაკავშირებული სიახლეები გაგრძელება

ზოგადად უნდა გადანაწილდეს ცალკე ელემენტებზე. როცა უზრუნველყოფა რაიმე მიზეზით იცვლება, მინიმალური თანხები აღიარებული უნდა იყოს, თუ მათ არ აქვთ შებრუნების მნიშვნელოვანი რისკი. კლიენტებთან კონტრაქტების უზრუნველყოფით გამოწვეული ხარჯები უნდა კაპიტალიზდებოდეს და ამორტიზებული იქნას პერიოდის განმავლობაში, როცა კონტრაქტის სარგებელი მოიხმარება. ეს ცვლილება არ არის მოსალოდნელი, რომ რაიმე გავლენას მოახდენს ჯგუფის ფინანსურ ანგარიშებზე.

ფასს 16, ლიზინგი (გამოიცა 2016 წლის 13 იანვარს და მოქმედებს პერიოდისთვის დაწყებული 2019 წლის 1 იანვარს ან შემდეგ).

ახალ სტანდარტში წარმოდგენილია აღიარების, შეფასების, პრევენაციისა და ლიზინგების ასახვის პრინციპები. ყველა ლიზინგი იწვევს იმას, რომ მოიჯარე, იღებს აქტივის გამოყენების უფლებას ლიზინგის დასაწყისშივე, და თუ იჯარის გადახდა ხდება ხანგრძლივი დროის განმავლობაში, ასევე დაფინანსების მიღების შესაძლებლობას. შესაბამისად, ფასს 16 ფასებს იჯარების საოპერაციო ლიზინგად ან ფინანსურ ლიზინგად კლასიფიკაციას, როგორც ამას მოითხოვს ბასს 17 და ამის ნაცვლად, შემოაქვს ერთი მოიჯარის საბუღალტრო აღრიცხვის მოდელი. მოიჯარებმა უნდა აღიარონ: (ა) აქტივები და ვალდებულებები 12 თვეზე მეტ ვადიანი ლიზინგებისთვის, თუ წარმოადგენილი აქტივი დაბალ ღირებულებიანი არ არის; და (ბ) იჯარით გაცემული აქტივის ცვთა იჯარის ვალდებულებებზე პროცენტისგან ცალკე მოგება-შემოსავლის ანგარიშებაში. ფასს 16-ს არსებითად გადააქვს მეიჯარის საბუღალტრო არიხების მოთხოვნები ბასს 17-ში. შესაბამისად, მეიჯარე აგრძელებს მისი იჯარების საოპერაციო ლიზინგებად ან ფინანსურ ლიზინგებად კლასიფიკაციას, და სხვადასხვაგვარად უდგება ამ ორი ტიპის ლიზინგს. ჯგუფი ამაჟამად ახორციელებს მის ფინანსური ანგარიშგებებზე ზეგავლენის შეფასებას.

ფასიკი 22 “ოპერაციები უცხოურ ვალუტაში და წინასწარი ანაზღაურება” (გამოცემულია 2016 წლის 8 დეკემბერს და ძალაშია წლიური პერიოდებისთვის, რომელიც იწყება 2018 წლის 1 იანვარს ან შემდეგ). ინტერპრეტაცია ითვალისწინებს ოპერაციის თარიღის განსაზღვრის წესს უცხოურ ვალუტაში ოპერაციების შესახებ სტანდარტის გამოყენების დროს. ბასს 21. ინტერპრეტაცია გამოიყენება როდესაც საწარმო იხდის ან იღებს ანაზღაურებას წინასწარ უცხოურ ვალუტაში დენომინირებული კონტრაქტებისთვის. ინტერპრეტაცია მიუთითებს, რომ ოპერაციის თარიღი არის დღე, რომელზეც საწარმო თავდაპირველად აღიარებს არაფულად აქტივს ან არაფულად ვალდებულებას, რომელიც წარმოიქმნება წინასწარი ანაზღაურების გადახდის ან მიღების შედეგად. რამდენიმე წინასწარი გადახდის ან მიღების შემთხვევაში, ინტერპრეტაცია მოითხოვს საწარმომ განსაზღვროს ოპერაციის თარიღი წინასწარი ანაზღაურების თითოეულ გადახდასთან ან მიღებასთან დაკავშირებით. ინტერპრეტაცია მოითხოვს საწარმო განსაზღვროს ოპერაციის თარიღი წინასწარი ანაზღაურების თითოეული გადახდისთვის ან მიღებისთვის. არანაირი არსებობა გავლენა არ არის მოსალოდნელი ჯგუფზე ახალი სტანდარტის შემოღების შედეგად.

ფასიკი 23 “გაურკვევლობები მოგების გადასახადით დაბეგვრის შესახებ” (გამოცემულია წლიური პერიოდებისთვის, რომელიც იწყება 2019 წლის 1 იანვარს ან შემდეგ). ბასს 12 მიუთითებს მიმდინარე და გადავადებული გადასახადის აღრიცხვის წესს, მაგრამ არ მიუთითებს გაურკვევლობების შედეგების ასახვის წესს. ინტერპრეტაცია განსაზღვრავს აღიარების და შეფასების მოთხოვნების წესს ბასს 12-ში, გაურკვევლობის შემთხვევაში მოგების გადასახადით დაბეგვრის შესახებ. საწარმოო უნდა განსაზღვროს განიხილოს თუ არა თითოეული გაურკვეველი საგადასახადო რეჟიმი ცალკე თუ სხვა ერთ ან მეტ გაურკვეველ საგადასახადო რეჟიმებთან ერთად, რომელიც მიმდგომის საფუძველზე უკეთ განსაზღვრავს გაურკვევლობის გადაწყვეტის საკითხს. საწარმოო უნდა დაუშვას, რომ საგადასახადო ორგანო შეამოწმებს იმ თანხებს, რომლის შემომწმების უფლებაც გაჩინა და სრული ინფორმაცია აქვს ასეთი შემომწმების განხორციელების დროს. თუ საწარმოს დასკვნით არ არის შესაძლებელი რომ საგადასახადო ორგანომ მიიღოს გაურკვეველი საგადასახადო რეჟიმი, გაურკვევლობის ეფექტი უნდა აისახოს დაკავშირებული დაბეგვრადი მოგების ან ზარალის, საგადასახადო ბაზების, გამოუყენებელი საგადასახადო ზარალის, გამოუყენებელი საგადასახადო კრედიტების ან საგადასახადო განაკვეთების განსაზღვრაში, სარწმუნო თანხის ან მოსალოდნელი ლიკრებულების გამოყენებით, რომელიც მეთოდის საფუძველზეც საწარმო უკეთ განსაზღვრავს გაურკვევლობის გადაწყვეტის საკითხს. საწარმო ასახავს ცვლილების შედეგს ფაქტობრივად და გარემოებების მიხედვით ან ახალი ინფორმაციის შედეგს, რომელიც გავლენას ახდენს ინტერპრეტაციით მოთხოვნილ შეფასებებზე, წინასწარი აღრიცხვის ცვლილების სახით. ცვლილებების მაგალითები ფაქტობრივად და გარემოებებში ან ახალი ინფორმაცია, რომელმაც შესაძლოა გამოიწვიოს ხელმეორედ შეფასება, მოიცავს და არა მხოლოდ შემომწმებებს ან ქმედებებს საგადასახადო ორგანოს მიერ, ცვლილებებს წესებში, რომელიც დადგენილია საგადასახადო ორგანოს მიერ ან გამოიწვიოს საგადასახადო ორგანოს საგადასახადო რეჟიმის შემომწმების ან განმეორებით შემომწმების უფლების ამოწურვა. საგადასახადო რეჟიმთან დაკავშირებით საგადასახადო ორგანოს შეთანხმების აარსებობა ან უთანხმოება არ მოიცავს ცვლილებას ფაქტობრივად და გარემოებებში ან ახალ ინფორმაციას, რომელიც გავლენას ახდენს ინტერპრეტაციით მოთხოვნილ შეფასებებზე. ჯგუფი ამჟამად აფასებს ინტერპრეტაციის ზემოქმედებას ფინანსურ ანგარიშგებებზე.

6 ფული და ფულის ექვივალენტები

ათას ლარში

	2017	2016
ფულადი სახსრები სალაროში	419,602	402,523
სალაროს ნაშთი საქართველოს ეროვნულ ბანკში (სავალდებულო სარეზერვო დეპოზიტების გარდა)	371,342	135,557
საკორესპონდენტო ანგარიშები და ერთდღიანი დეპოზიტები სხვა ბანკებში	568,375	405,915
დეპოზიტები და სხვა ბანკების დებიტორული დავალიანებები სამ თვეზე ნაკლები თავდაპირველი დაფარვის ვადით	69,452	772
სულ ფული და ფულის ექვივალენტები	1,428,771	944,767

საკორესპონდენტო ანგარიშების და სხვა ბანკებში ერთდღიანი დეპოზიტების 97% განთავსებულია ევროს წევრ საბანკო დაწესებულებებში (2016 წლის 31 დეკემბერი: 96%).

2017 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით 12,421 ათასი ლარი განთავსეს ბანკთაშორის ვადიან დეპოზიტებზე ერთი ან ევრო-ს წევრ ბანკში და 57,031 ათასი ლარი ერთ ევრო-ს წევრ ბანკში (2016 წლის 31 დეკემბერს: 772 ათასი ლარი ოთხ ან ევრო-ს წევრ ბანკში)

საკორესპონდენტო ანგარიშებისა და სხვა ბანკებში ერთდღიანი დეპოზიტების 96% განთავსებულია ევროს წევრ საბანკო დაწესებულებებში (2015 წლის 31 დეკემბერი: 91%; 2014 წლის 31 დეკემბერი: 92%;).

ფულისა და ფულის ექვივალენტების საპროცენტო განაკვეთის ანალიზი წარმოდგენილია შენიშვნაში 35.

საკორესპონდენტო ანგარიშების საკრედიტო რეიტინგი და ერთდღიანი დეპოზიტები სხვა ბანკებში წარმოდგენილია შემდეგნაირად:

ათას ლარში

	2017	2016
A+	271,366	78,324
A	62,281	258,025
A-	213,247	27,997
BBB+	3,235	–
BBB	383	23,174
BBB-	45	464
BB+	300	1,147
BB	217	–
BB-	13,379	2,952
B+	442	–
B	185	1,971
რეიტინგის გარეშე	3,295	11,861
სულ	568,375	405,915

სხვა ბანკებში განთავსებული დეპოზიტების და მათგან მისაღები თანხების საკრედიტო რეიტინგი სამ თვეზე ნაკლები თავდაპირველი ვადით შემდეგია:

ათას ლარში

	2017	2016
A	–	772
BBB+	57,031	–
B	–	–
რეიტინგის გარეშე	12,421	–
სულ	69,452	772

წინამდებარე ცხრილი მოიცავს Standard & Poor's-ისა და Fitch Ratings-ის საერთაშორისო სააგენტოების რეიტინგებს. თუ სააგენტოების მიერ განსაზღვრული საკრედიტო რეიტინგები განსხვავდება, გამოიყენება უმაღლესი რეიტინგი.

2017 წლის 31 დეკემბრისთვის რეპო ხელშეკრულების შესაბამისად სხვა ბანკებში არ ინახებოდა საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდები უზრუნველყოფის სახით (31 დეკემბერი 2016: ნული).

თიბისი ბანკის ჯგუფის კონსოლიდირებული და განცალკევებული ფინანსური ანგარიშგებახის შენიშვნები **გამოქვეყნებულია** 31 დეკემბერი 2017 წელი

7 სახსრები სხვა ბანკებში

სხვა ბანკებში განთავსებული თანხები მოიცავს სამ თვეზე მეტი თავდაპირველი დაფარვის ვადის მქონე დეპოზიტებს, რომლებიც არ არის უზრუნველყოფილი და წარმოადგენს არც გადავადებულ და არც გაუფასურებულ თანხებს 2017 და 2016 წლების ბოლოს.

სამ თვეზე ნაკლები თავდაპირველი დაფარვის ვადით დეპოზიტებისა და სხვა ბანკების დებიტორული დავალიანებების საკრედიტო რეიტინგი შემდეგია:

ათას ლარში	2017	2016
A	8,632	13,210
BBB+	78	79
BBB	-	5,541
BB-	3,727	-
B+	661	-
B	1,520	4,973
რეიტინგის გარეშე	24,711	21
სულ	37,789	23,824

2017 წლის 31 დეკემბერს ჯგუფს არ ჰქონდა სამ თვეზე მეტი თავდაპირველი დაფარვის ვადით დეპოზიტები სამ კონტრაგენტ ბანკში მთლიანად 5,000 ათას ლარზე მეტი თანხით (2016 წელს: ნული). სულ ამ დეპოზიტების მთლიანი მოცულობა იყო 23,147 ათასი ლარი. (2016: ნული) ან მთლიანი თანხის 61%.

2017 წლის 31 დეკემბერს 13,121 ათასი ლარი (2016 წელს 19,511 ათასი ლარი;) ინახებოდა დეპოზიტზე როგორც გამოყენების შეზღუდული შესაძლებლობის თანხა საკრედიტო ბარათის კომპანიასა ან საკრედიტო ბარათთან დაკავშირებული მომსახურებები სხვა ბანკებში. სხვა ბანკებში სახსრების შეფასებულ სამართლიანი ღირებულებასთან დაკავშირებით იხილეთ შენიშვნა 41. სხვა ბანკების მიმართ საპროცენტო განაკვეთის ანალიზი წარმოდგენილია შენიშვნაში 35.

8 სავალდებულო სალაროს ნაშთები საქართველოს ეროვნულ ბანკში

სავალდებულო სალაროს ნაშთები საქართველოს ეროვნულ ბანკში („სებ“) წარმოადგენს სებ-ში განთავსებულ თანხებს. რეზიდენტი ფინანსური ინსტიტუტები ვალდებული არიან იქონიონ საპროცენტო შემოსავლის მომგან აქტივებზე სავალდებულო რეზერვი სებ-ში, რომლის თანხა დამოკიდებულია ფინანსური ინსტიტუტების მიერ მოზიდული სახსრების დონეზე. ჯგუფმა მიიღო საპროცენტო შემოსავალი წლიურ 5.0%, 0.6%-მდე და (0.4%) ლარში, აშშ-სა და ევროში სებ-ში განთავსებული სავალდებულო რეზერვიდან 2017 წელს. (2016: 5.0%, 0.0. % და (0.4%) ლარში, აშშ-სა და ევროში)

2017 წლის სექტემბერში „Fitch Ratings“-მა დადასტურა საქართველოს მთავრობის გრძელვადიანი ემიტენტის დეფოლტის რეიტინგები როგორც „BB“. ემიტენტის რეიტინგი საქართველოს უზრუნველყოფის გარეშე უცხოურ და ადგილობრივ ვალუტაში თამასუქები დადასტურებულია „BB“ რეიტინგით. ქვეყნის ზედა ზღვარი დადასტურებულია როგორც „BB-“ და მოკლევადიანი უცხოური ვალუტაში ემიტენტის დეფოლტის რეიტინგი „B-“ით.

9 კლიენტებზე გაცემული სესხები და ავანსები

ათას ლარში	2017	2016
კორპორატიული სესხები	2,475,392	2,062,229
სამომხმარებლო სესხები	2,163,425	1,872,142
იპოთეკური სესხები	2,069,728	1,808,434
მიკრო, მცირე და საშუალო საწარმოების მიმართ სესხები	1,844,672	1,615,920
სულ კლიენტებზე გაცემული სესხები (გაუფასურებამდე)	8,553,217	7,358,725
გამოკლებული: სესხის გაუფასურების რეზერვი	(227,864)	(225,023)
სულ კლიენტებზე გაცემული სესხები და ავანსები	8,325,353	7,133,702

2017 წლის 31 დეკემბრისთვის კლიენტებზე გაცემული სესხები და ავანსები 246,267 ათასი ლარის ოდენობით უზრუნველყოფის სახით ჩაიდო ადგილობრივ ბანკებსა ან სხვა ფინანსურ ინსტიტუტებში სხვა ნასესხებ თანხებთან დაკავშირებით უზრუნველყოფის სახით (2016 წელს: 120,093 ათასი ლარი)

ბანკი რესპუბლიკის თიბისი ბანკთან შერწყმის შემდეგ, ჯგუფმა გადააფასა სეგმენტის მისეული განმარტება და წარმოადგინა შენიშვნაში 27. ზოგიერთი კლიენტი გადაანაწილა სხვა სეგმენტებზე. შესაბამისი ცვლილებები გამოიყენება ანგარიშში წარმოდგენილ ყველა პერიოდთან დაკავშირებით. საბალანსო ანგარიშის თანხა 2017 წლისა და 2016 წლის 31 დეკემბრისთვის შესადარისია. წინამდებარე ანგარიშის შესაბამისად მიკრო, მცირე და საშუალო საწარმოების სესხები კომბინირებულია ერთ MSME-ის კატეგორიაში. მომხმარებლის სესხები მოიცავს ყველა საცალო სესხს, გარდა იპოთეკური სესხებისა.

9 კლიენტებზე გაცემული სესხები და ავანსები გაგრძელება

კლიენტებზე გაცემული სესხების გაუფასურების რეზერვის ცვლილება 2017 წელს შემდეგნაირია:

ათას ლარში	კორპორა- ტიული სესხები	სამომხმამა- რებლო ესხები	იპოთეკური სესხები	მიკრო, მცირე და საშუალო საწარმოები	სულ
სესხის გაუფასურების რეზერვი 2017 წლის 1 იანვარს	90,100	73,730	23,602	37,591	225,023
სულ გაუფასურების რეზერვი წლის განმავლობაში:	(11,088)	130,333	384	21,521	141,150
წლის განმავლობაში მოგება-ზარალი და დარიცხული გაუფასურების რეზერვი	(27,031)	111,922	(5,343)	14,275	93,823
ადრე ჩამოწერილი სესხების მიღება	15,943	18,411	5,727	7,246	47,327
წლის განმავლობაში უიმედოდ ჩათვლილი ჩამოწერილი თანხები	(29,386)	(82,601)	(6,507)	(20,265)	(138,759)
საჩვენებელ ვალუტაში გადაყვანის ეფექტი	-	76	98	276	450
სესხის გაუფასურების რეზერვი 2017 წლის 31 დეკემბერს	49,626	121,538	17,577	39,123	227,864

2017 წელს ჩამოწერილი კლიენტებზე გაცემული სესხები და ავანსები მოიცავდა კლიენტებზე 2017 წელს გაცემულ სესხებს 21,056 ათასი ლარის ოდენობით, ადრე გაცემულ შესრულების გარანტიას 6 ათასი ლარის ოდენობით, რომელიც გადატანილი იქნა სესხებში 2017 წელს, და წინა წლებში გაცემულ 117,697 ათას ლარს.

კლიენტებზე გაცემული სესხების გაუფასურების რეზერვის ცვლილება 2016 წელს შემდეგნაირია:

ათას ლარში	კორპორა- ტიული სესხები	სამომხმამა- რებლო ესხები	იპოთეკური სესხები	მიკრო, მცირე და საშუალო საწარმოები	სულ
სესხის გაუფასურების რეზერვი 2016 წლის 1 იანვარს	108,050	42,433	13,135	30,525	194,143
რესერვაციის ეფექტი	-	10,092	-	(10,092)	-
სულ გაუფასურების რეზერვი წლის განმავლობაში:	(11,841)	71,369	15,108	31,136	105,772
წლის განმავლობაში მოგება-ზარალი და დარიცხული	(48,948)	60,438	12,572	25,140	49,202
ადრე ჩამოწერილი სესხების მიღება	37,107	10,931	2,536	5,996	56,570
უიმედოდ ჩათვლილი ჩამოწერილი თანხები	(6,109)	(50,121)	(4,580)	(13,755)	(74,565)
საჩვენებელ ვალუტაში გადაყვანის ეფექტი	-	(43)	(61)	(223)	(327)
სესხის გაუფასურების რეზერვი 2016 წლის 31 დეკემბერს	90,100	73,730	23,602	37,591	225,023

2016 წელს ჩამოწერილი კლიენტებზე გაცემული სესხები და ავანსები მოიცავდა კლიენტებზე 2016 წელს გაცემულ სესხებს 9,830 ათასი ლარის ოდენობით, ადრე გაცემულ შესრულების გარანტიას 0.14 ათასი ლარის ოდენობით, რომელიც გადატანილი იქნა სესხებში 2016 წელს, და წინა წლებში გაცემულ 64,735 ათას ლარს.

2016 წლისთვის ბანკმა დანერგა შესწორებული მეთოდოლოგია სესხის შედეგად დანაკარგების რეზერვისთვის. ეს განახლებული მეთოდოლოგია საშუალებას აძლევს ბანკს შეაფასოს გაუფასურების რეზერვი უფრო ზუსტად, პორტფელის უფრო დეტალური სეგმენტაციით და სხვადასხვა რისკის პარამეტრების შემოღებით. ახალი მეთოდოლოგიის მიხედვით გაუფასურების რეზერვი არ წარმოიქმნება შესყიდული პორტფელის თავდაპირველ აღიარებაზე, იმის გათვალისწინებით, რომ მოსალოდნელი დანაკარგები ასახულია პორტფელის სამართლიან ღირებულებაში, მომდევნო საანგარიშო პერიოდში, გაუფასურების რეზერვი აღიარებულია თუ წარმოქმნილი დანაკარგები ანგარიშგების თარიღისთვის გაიზარდა შეძენის მომენტში წარმოქმნილი დანაკარგების დონესთან შედარებით.

საკრედიტო პორტფელი ფასდება გაუფასურებაზე ინდივიდუალურ და კოლექტიურ საფუძველზე. რეზერვირების მიზნით მსესხებლები და მსესხებლების ჯგუფები კლასიფიცირებულია როგორც „მნიშვნელოვანი“ ან „არა მნიშვნელოვანი“. 2 მილიონი ან მეტი ვალდებულების მქონე მსესხებლები ითვლება მნიშვნელოვნად და გაუფასურებაზე ფასდება ინდივიდუალურად. კოლექტიურად შესაფასებელი სესხების ერთობლიობასთან დაკავშირებით გაუფასურების რეზერვის გასაანგარიშებლად გამოიყენება რისკის შეფასებები და დაშვებები, დაფუძნებული სხვადასხვა სტატისტიკურ მოდელებზე.

თიბისი ბანკის ჯგუფის კონსოლიდირებული და განცალკევებული
ფინანსური ანგარიშგებაბის შენიშვნები **გამრძელება**
31 დეკემბერი 2017 წელი

9 კლიენტებზე გაცემული სესხები და ავანსები **გამრძელება**

კლიენტის სესხის პორტფელში გარკვეული ეკონომიკური სექტორის რისკის კონცენტრაცია შემდეგია:

ათას ლარში	31 დეკემბერი 2017		31 დეკემბერი 2016	
	თანხა	%	თანხა	%
ფიზიკური პირები	4,198,386	49%	3,721,450	51%
ენერგეტიკა & კომუნალური მომსახურება	719,854	9%	540,116	7%
კვების მრეწველობა	524,286	7%	301,290	4%
უძრავი ქონება	453,415	5%	252,112	3%
ტურიზმი და დასვენება	450,741	5%	319,497	4%
ვაჭრობა	394,495	5%	447,541	6%
ლომბარდი	279,410	3%	305,031	4%
სოფლის მეურნეობა	269,844	3%	212,148	3%
მშენებლობა	233,771	3%	210,888	3%
ჯანდაცვა	172,255	2%	182,131	3%
ავტოტრანსპორტი	160,795	2%	144,157	2%
კომუნიკაცია	114,032	1%	45,864	1%
მომსახურებები	108,186	1%	109,187	1%
ტრანსპორტირება	96,427	1%	89,467	1%
ფინანსური მომსახურებები	87,501	1%	188,646	3%
ლითონები და სამთო სამუშაოები	84,419	1%	62,464	1%
სხვა	205,400	2%	226,736	3%
სულ კლიენტებზე გაცემული სესხები და ავანსები (გაუფასურებამდე)	8,553,217	100%	7,358,725	100%

2017 წლის 31 დეკემბერს ჯგუფს ჰყავდა 142 მსესხებელი (2016 წელს: 112 მსესხებელი), რომელთა მთლიანი სესხების მოცულობა აღემატება 5,000 ათას ლარს. სულ ამ სესხების მთლიანი მოცულობა იყო 2,437,750 ათასი ლარი (2016: 1,900,916 ათასი ლარი;) ან მთლიანი საკრედიტო პორტფელის 28.5% (2016 წელს: 25.8%)

9 კლიენტზე გაცემული სესხები და ავანსები გაგრძელება

2017 წლის 31 დეკემბრისთვის გადაუხდელი სესხების საკრედიტო ხარისხის მიხედვით ანალიზი შემდეგია:

ათას ლარში	კორპორა- ტიული სესხები	სამომხმარებლო ესხები	იპოთეკური სესხები	მიკრო, მცირე და საშუალო საწარმოები	სულ
არც ვადაგადაცილებული და არც გაუფასურებული					
-ორ წელზე მეტი საკრედიტო ისტორიის მქონე მსესხებლები	1,679,029	1,556,495	1,679,495	1,134,503	6,049,522
-ახალი მსესხებლები	708,038	479,433	338,456	619,528	2,145,455
სულ არც ვადაგადაცილებული და არც გაუფასურებული	2,387,067	2,035,928	2,017,951	1,754,031	8,194,977
ვადაგადაცილებული, მაგრამ არა გაუფასურებული					
- 1-დან 30 დღემდე ვადაგადაცილებული	-	41,088	15,089	31,598	87,775
- 31-დან 90 დღემდე ვადაგადაცილებული	-	26,433	10,620	13,395	50,448
- 91-დან 180 დღემდე ვადაგადაცილებული	23,029	165	-	-	23,194
- 181-დან 360 დღემდე ვადაგადაცილებული	-	116	-	-	116
-360 დღეზე მეტად ვადაგადაცილებული	-	48	-	-	48
სულ ვადაგადაცილებული, მაგრამ არა გაუფასურებული	23,029	67,850	25,709	44,993	161,581
ინდივიდუალურად შეფასებული გაუფასურებული სესხები (ბრუტო)					
- ვადაგადაცილების გარეშე	39,443	-	-	2,420	41,863
- 1-დან 30 დღემდე ვადაგადაცილებული	10,351	-	-	-	10,351
- 31-დან 90 დღემდე ვადაგადაცილებული	4,455	-	-	-	4,455
- 91-დან 180 დღემდე ვადაგადაცილებული	48	-	-	-	48
- 181-დან 360 დღემდე ვადაგადაცილებული	-	-	-	-	-
-360 დღეზე მეტად ვადაგადაცილებული	8,740	-	-	-	8,740
სულ ინდივიდუალურად გაუფასურებული სესხები	63,037	-	-	2,420	65,457
კოლექტიურად შეფასებული გაუფასურებული სესხები					
- ვადაგადაცილების გარეშე	1,266	6,669	5,912	6,744	20,591
- 1-დან 30 დღემდე ვადაგადაცილებული	668	2,605	5,097	2,897	11,267
- 31-დან 90 დღემდე ვადაგადაცილებული	-	4,078	5,595	3,542	13,215
- 91-დან 180 დღემდე ვადაგადაცილებული	-	28,609	2,561	10,009	41,179
- 181-დან 360 დღემდე ვადაგადაცილებული	-	10,246	4,335	8,969	23,550
-360 დღეზე მეტად ვადაგადაცილებული	325	7,440	2,568	11,067	21,400
სულ კოლექტიურად გაუფასურებული სესხები	2,259	59,647	26,068	43,228	131,202
სულ კლიენტებზე გაცემული სესხები და ავანსები (გაუფასურებამდე)	2,475,392	2,163,425	2,069,728	1,844,672	8,553,217
სულ რეზერვი	(49,626)	(121,538)	(17,577)	(39,123)	(227,864)
სულ კლიენტებზე გაცემული სესხები და ავანსები	2,425,766	2,041,887	2,052,151	1,805,549	8,325,353

თიბისი ბანკის ჯგუფის კონსოლიდირებული და განცალკევებული
ფინანსური ანგარიშგებახის შენიშვნები **გამრქალა**
31 დეკემბერი 2017 წელი

9 კლიენტებზე გაცემული სესხები და ავანსები გაგრძელება

2016 წლის 31 დეკემბრისთვის გადაუხდელი სესხების საკრედიტო ხარისხის მიხედვით ანალიზი შემდეგია:

ათას ლარში	კორპორა- ტიული სესხები	სამომხმ- არებლო ესხები	იპოთეკური სესხები	მიკრო, მცირე და საშუალო საწარმოები	სულ
არც ვადაგადასული და არც გაუფასურებული					
-ორ წელზე მეტი საკრედიტო ისტორიის მქონე მსესხებლები	1,279,999	1,030,204	1,203,461	836,773	4,350,437
- ახალი მსესხებლები	647,613	738,255	557,777	689,106	2,632,751
სულ არც ვადაგადასული და არც გაუფასურებული	1,927,612	1,768,459	1,761,238	1,525,879	6,983,188
ვადაგადაცილებული, მაგრამ არა გაუფასურებული					
- 1-დან 30 დღემდე ვადაგადაცილებული	10,369	38,214	7,565	31,904	88,052
- 31-დან 90 დღემდე ვადაგადაცილებული	1,714	21,205	8,241	14,269	45,429
- 91-დან 180 დღემდე ვადაგადაცილებული	-	146	-	227	373
- 181-დან 360 დღემდე ვადაგადაცილებული	-	91	-	-	91
-360 დღეზე მეტად ვადაგადაცილებული	2,864	28	-	-	2,892
სულ ვადაგადაცილებული, მაგრამ არა გაუფასურებული	14,947	59,684	15,806	46,400	136,837
ინდივიდუალურად შეფასებული გაუფასურებული სესხები					
- ვადაგადაცილების გარეშე	101,273	-	195	2,832	104,300
- 1-დან 30 დღემდე ვადაგადაცილებული	1,059	-	-	-	1,059
- 31-დან 90 დღემდე ვადაგადაცილებული	7,966	-	-	-	7,966
- 91-დან 180 დღემდე ვადაგადაცილებული	-	-	-	88	88
- 181-დან 360 დღემდე ვადაგადაცილებული	2,455	-	34	436	2,925
- 360 დღეზე მეტად ვადაგადაცილებული	4,000	-	167	-	4,167
სულ ინდივიდუალურად გაუფასურებული სესხები	116,753	-	396	3,356	120,505
კოლექტიურად შეფასებული გაუფასურებული სესხები					
- ვადაგადაცილების გარეშე	776	5,493	7,129	5,301	18,699
- 1-დან 30 დღემდე ვადაგადაცილებული	-	1,488	2,316	1,316	5,120
- 31-დან 90 დღემდე ვადაგადაცილებული	908	2,622	2,443	5,223	11,196
- 91-დან 180 დღემდე ვადაგადაცილებული	-	21,779	6,569	10,074	38,422
- 181-დან 360 დღემდე ვადაგადაცილებული	1,233	7,660	8,371	11,291	28,555
-360 დღეზე მეტად ვადაგადაცილებული	-	4,957	4,166	7,080	16,203
სულ კოლექტიურად გაუფასურებული სესხები	2,917	43,999	30,994	40,285	118,195
სულ კლიენტებზე გაცემული სესხები და ავანსები (გაუფასურებამდე სულ რეზერვი)	2,062,229 (90,100)	1,872,142 (73,730)	1,808,434 (23,602)	1,615,920 (37,591)	7,358,725 (225,023)
სულ კლიენტებზე გაცემული სესხები და ავანსები	1,972,129	1,798,412	1,784,832	1,578,329	7,133,702

საცალო სეგმენტი შენიშვნაში 27 მოიცავს ზემოთა ცხრილიდან შემდეგ კლასებს: მომხმარებელი და იპოთეკა.

ჯგუფმა გამოიყენა ფასს 39-ში, „ფინანსური ინსტრუმენტები: აღიარება და შეფასება“, აღწერილი პორტფელის უზრუნველყოფის მეთოდოლოგია, და შექმნა პორტფელის რეზერვები გაუფასურებით გამოწვეული ზარალებისთვის, რომლებიც წარმოიქმნა, მაგრამ კონკრეტულად არ გამოვლენილა რომელიმე ინდივიდუალურ კრედიტთან დაკავშირებით საანგარიშო პერიოდის ბოლოს.

ზემოთ ცხრილებში წარმოდგენილია საკრედიტო პორტფელის ანალიზი საკრედიტო ხარისხის საფუძველზე. ჯგუფის საკრედიტო რისკის მართვის პოლიტიკა გულისხმობს თვითოეული კრედიტის კლასიფიცირებას როგორც „არც ვადაგადაცილებული და არც გაუფასურებული“, „ვადაგადაცილებული, მაგრამ არც გაუფასურებული“, „ინდივიდუალურად შეფასებული გაუფასურებული სესხები“ და „კოლექტიურად შეფასებული გაუფასურებული სესხები“. „არც ვადაგადაცილებული და არც გაუფასურებული კრედიტები“ მოიცავს არსებულ კრედიტებს, რომლებიც ვადაგადაცილებულია, მაგრამ გაუფასურების მტკიცებულება ჯერ არ არის გამოვლენილი და სესხები, რომლებიც არ გაუფასურებულა იმის გათვალისწინებით, რომ მოსალოდნელი ფულადი და გირაოთი დაფარვების არსებული ღირებულება საკმარისი იქნება სრულად გადასახდელად. „ინდივიდუალურად შეფასებული გაუფასურებული სესხები“ მოიცავს რისკებს, რომლებიც შეფასდა გაუფასურებაზე ინდივიდუალურად და შეიქმნა შესაბამისი გაუფასურების რეზერვი. „კოლექტიურად შეფასებული გაუფასურებული სესხები“ მოიცავს რისკებს, რომელთა დაკავშირებითაც არ გამოვლინდება გაუფასურების დამადასტურებელი კონკრეტული ობიექტური მტკიცებულება და შესაბამისად შეიქმნა შესაბამისი კოლექტიური გაუფასურების რეზერვი. ჯგუფი ახორციელებს თვითოეული ინდივიდუალური სესხის გაუფასურების ანალიზს კვარტალურად.

9 კლიენტებზე გაცემული სესხები და ავანსები გაგრძელება

საჭირო საკრედიტო უზრუნველყოფის მოცულობა და ტიპი დამოკიდებულია პარტნიორის საკრედიტო რისკის შეფასებაზე. მიღებული საკრედიტო უზრუნველყოფის მთავარი ტიპებია:

- ▶ უძრავი ქონება;
- ▶ მოძრავი ქონება, რომელიც მოიცავს ფიქსირებულ აქტივებს, ინვენტარს და ძვირფას ლითონებს;
- ▶ ფინანსური აქტივები, რომელიც მოიცავს დეპოზიტებს, აქციებს და მესამე მხარის გარანტიებს.

საკრედიტო უზრუნველყოფის ფინანსური ეფექტი წარმოდგენილია საკრედიტო უზრუნველყოფის ღირებულების მიხედვით ცალკე (i) იმ აქტივებთან დაკავშირებით, სადაც საკრედიტო უზრუნველყოფა და კრედიტის სხვა გამყარება ტოლია ან აღემატება აქტივის საბალანსო ღირებულებას („ზედმეტად უზრუნველყოფილი აქტივები“) და (ii) აქტივები, რომელთა უზრუნველყოფა და სხვა სახის გამყარება ნაკლებია აქტივის საბალანსო ღირებულებაზე („ნაკლებად უზრუნველყოფილი აქტივები“).

საკრედიტო უზრუნველყოფის ეფექტი 2017 წლის 31 დეკემბრისთვის:

ათას ლარში	ზედმეტად უზრუნველყოფილი აქტივები		ნაკლებად უზრუნველყოფილი აქტივები	
	აქტივების საბალანსო ღირებულება	უზრუნველყოფის ღირებულება	აქტივების საბალანსო ღირებულება	უზრუნველყოფის ღირებულება
კორპორატიული სესხები	2,129,927	5,194,598	345,465	97,386
სამომხმარებლო სესხები	908,387	2,132,566	1,255,038	25,781
იპოთეკური სესხები	2,042,001	4,429,201	27,727	17,189
მიკრო, მცირე და საშუალო საწარმოებისთვის სესხები	1,688,438	3,970,931	156,234	146,949
სულ	6,768,753	15,727,296	1,784,464	287,305

საკრედიტო უზრუნველყოფის ეფექტი 2016 წლის 31 დეკემბრისთვის:

ათას ლარში	ზედმეტად უზრუნველყოფილი აქტივები		ნაკლებად უზრუნველყოფილი აქტივები	
	აქტივების საბალანსო ღირებულება	უზრუნველყოფის ღირებულება	აქტივების საბალანსო ღირებულება	უზრუნველყოფის ღირებულება
კორპორატიული სესხები	1,849,202	5,683,279	213,027	109,076
სამომხმარებლო სესხები	1,040,644	2,761,580	831,498	28,102
იპოთეკური სესხები	1,780,553	4,694,003	27,881	16,360
მიკრო, მცირე და საშუალო საწარმოებისთვის სესხები	1,479,200	4,959,947	136,720	131,967
სულ	6,149,599	18,098,809	1,209,126	285,505

უზრუნველყოფის ეფექტი განისაზღვრა უზრუნველყოფის სამართლიანი ღირებულების ანგარიშების თარიღისთვის გადაუხდელ მთლიან კრედიტებთან და ავანსებთან შედარებით.

შეიქმნა გირაოს მართვის ცენტრალიზებული განყოფილება იმისთვის, რომ შეიმუშაოს გირაოს მართვის სტრატეგია და იზრუნოს იმაზე, რომ უზრუნველყოფამ შეასრულოს საკრედიტო რისკის მართვის ადეკვატური შემსუბუქება. კრედიტებისთვის წარმოდგენილი უზრუნველყოფა შეფასებულია თიბისი ბანკის შიდა პოლიტიკის შესაბამისად, შიდა შეფასების ჯგუფის მიერ (დაკავშირებული მხარეების კრედიტების გარდა, რომლისთვისაც გარეშე შემფასებლები გამოიყენება). შიდა შეფასების ჯგუფი მიეკუთვნება გირაოს მართვის განყოფილებას და კრედიტის გაცემის პროცესისგან დამოუკიდებელია იმისთვის, რომ გარანტირებული იყოს ადეკვატური შეფასება და სათანადო შეფასების პროცედურები. მნიშვნელოვანი ღირებულების უძრავი ქონების გირაო ხელახლა ფასდება შიდა შემფასებლების მიერ. სტატისტიკური მეთოდები გამოიყენება იმ უძრავი ქონების გირაოს ღირებულების შესაფასებლად, რომლებსაც უმნიშვნელო ღირებულება აქვთ და უზრუნველყოფის სხვა ტიპებისთვის, როგორიცაა მოძრავი აქტივები და ძვირფასი ლითონები.

უზრუნველყოფის ღირებულებაში შეტანილია მესამე მხარის გარანტიების საკონტრაქტო ღირებულება, რომლებიც წარმოდგენილია მათი ბუნებიდან გამომდინარე სესხის საბალანსო ღირებულებით. მესამე მხარის გარანტიების ღირებულება ზემოთ ცხრილში შეადგენს 608,058 ათას ლარს და 527,498 ათას ლარს, შესაბამისად 2017 წლისა და 2016 წლის 31 დეკემბრის დასრულებული წლებისთვის. მესამე მხარის გარანტიები არ არის გათვალისწინებული, როცა ხდება გაუფასურების რეზერვის შეფასება.

კლიენტებზე გაცემული თითოეული კლასის სესხებისა და ავანსების შეფასებული სამართლიანი ღირებულება იხილეთ შენიშვნაში 41. კლიენტებზე გაცემული სესხების და ავანსების საპროცენტო განაკვეთის ანალიზი წარმოდგენილია შენიშვნაში 35. დაკავშირებული მხარის ნაშთების შესახებ ინფორმაცია წარმოდგენილია შენიშვნაში 43.

თიბისი ბანკის ჯგუფის კონსოლიდირებული და განცალკევებული
ფინანსური ანგარიშგებახის შენიშვნები **გამოქვეყნებულია**
31 დეკემბერი 2017 წელი

10 გასაყიდად ფლობილი საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდები

ათას ლარში	2017	2016
კორპორატიული სავალო ფასიანი ქაღალდები	328,761	150,073
საქართველოს ფინანსთა სამინისტროს სახაზინო ვალდებულებები	319,745	241,810
საქართველოს ეროვნული ბანკის სადეპოზიტო სერტიფიკატები	7,728	36,002
სახელმწიფო სავალო ფასიანი ქაღალდები	-	1,016
სულ სავალო ფასიანი ქაღალდები	656,234	428,901
კორპორატიული აქციები- კვოტირებული (VISA Inc)	-	-
კორპორატიული აქციები – არაკვოტირებული	1,704	1,802
სულ გასაყიდად ფლობილი საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდები	657,938	430,703

ყველა სავალო ფასიანი ქაღალდი გარდა კორპორატიული სავალო ფასიანი ქაღალდებისა გაცემულია საქართველოს მთავრობისა და საქართველოს ეროვნული ბანკის მიერ. საერთაშორისო სარეიტინგო სააგენტოს მიერ საქართველოსთვის მინიჭებული ქვეყნის რეიტინგი არის BB- სტაბილური პერსპექტივით (დადასტურებული 2017 წლის სექტემბერში). კორპორატიული სავალო ფასიანი ქაღალდების 67.6% გამოშვებულია AAA რეიტინგით შეფასებული საერთაშორისო ფინანსური ინსტიტუტების მიერ 14.8% A-რეიტინგით, 15.5% B+ რეიტინგით, და 0.9% B რეიტინგით შეფასებული კორპორაციის მიერ, მაშინ როცა 1.3% გაცემულია არა რეიტინგული კორპორაციის მიერ. ხელმძღვანელობა საიმედოდ ვერ შეაფასებს არაკოტირებული კაპიტალის აქციებში ჯგუფის ინვესტიციის და გასაყიდად ფლობილი საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდების სამართლიან ღირებულებას. ამიტომ ეს ინვესტიციები აღრიცხულია 1,704 ათასი ლარის ღირებულებით (2016: 1,802 ათასი ლარი;). ინვესტიციის მიმღებებმა არ გამოაქვეყნეს არსებული ფინანსური ინფორმაცია მათი ოპერაციების შესახებ, მათი აქციები არ არის კოტირებული და ბოლოდროინდელი სავაჭრო ფასები არ არის გასაჯაროებული.

2017 წლის 31 დეკემბრისთვის 424,892 ლარის ოდენობის გასაყიდად ფლობილი საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდები დაგირავდა ადგილობრივ ბანკებში ან ფინანსურ ინსტიტუტებში როგორც სხვა ნასესხები სახსრების უზრუნველყოფა (2016: 205,216 ათასი ლარი;) იხილეთ შენიშვნა 18.

გასაყიდად ფლობილი არცერთი სავალო ფასიანი ქაღალდი არ არის ვადაგადაცილებული ან გაუფასურებული.

2017 წლის 31 დეკემბრისთვის ძირითადი კაპიტალის გასაყიდად ფლობილი საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდებია

დასახელება ათას ლარში	საქმიანობა	რეგისტრაციის ქვეყანა	საბალანსო ღირებულება 31 დეკემბრისთვის	
			2017	2016
VISA Inc	ბარათების დამუშავება	აშშ	-	-
შპს Caucasus Online	ტელეკომუნიკაცია	საქართველო	-	-
სს GRDC	უძრავი ქონების განვითარება	ჰოლანდიის ანტილის კუნძულები	365	365
საქართველოს საფონდო ბირჟა	საფონდო ბირჟა	საქართველო	1,004	1,004
სხვა			335	433
სულ			1,704	1,802

გასაყიდად ფლობილი საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდების დინამიკა შემდეგია

ათას ლარში	შენიშვნა	2017	2016
საბალანსო ღირებულება 1 იანვრისთვის		430,703	307,310
ბიზნეს გაერთიანება		-	153,004
შესყიდვები		560,226	143,783
გაყიდვები		-	(14,679)
ამორტიზებული ღირებულებით აღრიცხული სავალო ფასიანი ქაღალდების რეკლასიფიკაცია		-	-
გამოსყიდვა დაფარვის ვადის დადგომისას		(345,748)	(167,115)
გადაფასება		5,489	522
დარიცხული საპროცენტო შემოსავალი	28	43,735	25,707
მიღებული საპროცენტო შემოსავალი		(36,214)	(17,900)
წილობრივ ფასიან ქაღალდში ინვესტიციისთან დაკავშირებული გაუფასურება		-	(11)
წარმოსადგენ ვალუტაში გადაყვანის ეფექტი		(158)	82
დაკავშირებულ კომპანიაში ინვესტირებისთვის გადარიცხვა		(95)	-
საბალანსო ღირებულება 31 დეკემბრისთვის		657,938	430,703

11 ამორტიზირებული ღირებულებით აღრიცხული სავალო ფასიანი ქაღალდები

ათას ლარში	2017	2016
ფინანსთა სამინისტროს სახაზინო თამასუქები	424,876	323,478
საქართველოს ეროვნული ბანკის დეპოზიტის სერტიფიკატი	24,662	43,408
საქართველოს მთავრობის ფასიანი ქაღალდები	-	6,070
სულ ამორტიზირებული ღირებულებით აღრიცხული სავალო ფასიანი ქაღალდები	449,538	372,956

ყველა სავალო ფასიანი ქაღალდი გარდა კორპორატიული სავალო ფასიანი ქაღალდებისა, გამოშვებულია საქართველოს მთავრობის და საქართველოს ეროვნული ბანკის მიერ. საქართველოს ქვეყნის რეიტინგი, რომელიც მინიჭებულია საერთაშორისო სარეიტინგო სააგენტოს მიერ არის BB- სტაბილური პერსპექტივით (დადასტურებული 2017 წლის სექტემბერში)

გასაყიდად ფლობილი საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდების დინამიკა შემდეგია:

ათას ლარში	შენიშვნა	2017	2016
მთლიანი მოცულობა 1 იანვარს		372,956	372,092
რეკლასიფიცირებული გასაყიდი ფასიანი ქაღალდებიდან	10	-	-
შესყიდვები		307,248	304,109
დაფარვის ვადისთვის გამოსყიდვა		(242,380)	(314,231)
საპროცენტო შემოსავლის დაგროვება		32,328	30,714
მიღებული პროცენტიდან შემოსავალი		(20,601)	(19,740)
წარმოსადგენ ვალუტაში გადაყვანის ეფექტი		(13)	12
მთლიანი მოცულობა 31 დეკემბერს		449,538	372,956

ამორტიზირებული ღირებულებით აღრიცხული სავალო ფასიანი ქაღალდების სამართლიანი ღირებულების მაჩვენებლები იხილეთ შენიშვნაში 41. ამორტიზირებული ღირებულებით აღრიცხული სავალო ფასიანი ქაღალდების საპროცენტო განაკვეთის ანალიზი წარმოდგენილია შენიშვნაში 35.

2017 წლის 31 დეკემბრისთვის 223,860 ათასი ლარის ამორტიზირებული ღირებულებით აღრიცხული სავალო ფასიანი ქაღალდები დაგირავდა ადგილობრივ ბანკში ან ფინანსურ ინსტიტუტებში სხვა სესხად აღებულ სახსრებთან მიმართებაში უზრუნველყოფის სახით (2016: 273,311 ათასი ლარი.). იხილეთ შენიშვნა 18.

2017 წლის 31 დეკემბრისთვის და 2016 წლის 31 დეკემბრისთვის ამორტიზირებული ღირებულებით აღრიცხული არცერთი სავალო ფასიანი ქაღალდები არ არის გადავადებული ან გაუფასურებული.

2015 წელს ჯგუფმა გასაყიდად არსებული საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდები გადაიღო ამორტიზირებული ღირებულებით აღრიცხულ სავალო ფასიანი ქაღალდებში, რომელთა საბალანო ღირებულებაა 372,063 ათასი ლარი.

საანგარიშგებო პერიოდის ბოლოს, ყველა ფინანსური აქტივის საბალანო ღირებულება და სამართლიანი ღირებულება, რომელიც რეკლასიფიცირებულია სავალო ფასიანი ქაღალდებიდან და რომლებიც ჯერ არ გაყიდულა ან სხვაგვარად მოხსნილია ბალანსიდან, შემდეგია:

ათას ლარში	31 დეკემბერი 2017		31 დეკემბერი 2016	
	საბალანსო ღირებულება	სამართლიანი ღირებულება	საბალანსო ღირებულება	სამართლიანი ღირებულება
საქართველოს ეროვნული ბანკის სადეპოზიტო სერტიფიკატი	-	-	-	-
ფინანსთა სამინისტროს სახაზინო თამასუქები	101,876	106,837	160,619	164,313
სახელმწიფო ფასიანი ქაღალდები	-	-	6,070	6,094
სულ	101,876	106,837	166,689	170,407

რეკლასიფიკაციის შემდეგ აღიარებული შემოსავალი ან ზარალი ან სამართლიანი ღირებულებით მოგება ან ზარალი, რომელიც აღიარებული იქნებოდა თუ აქტივები არ იქნებოდა რეკლასიფიცირებული, შემდეგი იყო:

ათას ლარში	საქართველოს ეროვნული ბანკის სადეპოზიტო სერტიფიკატი		ფინანსთა სამინისტროს სახაზინო თამასუქები		სახელმწიფო ფასიანი ქაღალდები	
	შემოსავალი რეკლასიფიკაციის შემდეგ	მოგება/ზარალი რეკლასიფიკაციის გარეშე	შემოსავალი რეკლასიფიკაციის შემდეგ	მოგება/ზარალი რეკლასიფიკაციის გარეშე	შემოსავალი რეკლასიფიკაციის შემდეგ	მოგება/ზარალი რეკლასიფიკაციის გარეშე
წელი						
2016	-	-	17,575	-	797	-
2017	-	-	12,668	-	142	-

თიბისი ბანკის ჯგუფის კონსოლიდირებული და განცალკევებული
ფინანსური ანგარიშგებახის შენიშვნები **გამრქელება**
31 დეკემბერი 2017 წელი

11 ამორტიზებული ღირებულებით აღრიცხული სავალო ფასიანი ქაღალდები გაგრძელება

გარდა ამისა, გასაყიდად არსებულ კატეგორიად რეკლასიფიცირებული აქტივები, სხვა ყოვლისმომცველ შემოსავალში აღიარებული შემოსავალი და ზარალი რეკლასიფიკაციის შემდეგ იქნებოდ შემდეგი:

ათას ლარში	საქართველოს ეროვნული ბანკის სადეპოზიტო სერტიფიკატები	ფინანსთა სამინისტროს საბაზინო თამასუქები	სახელმწიფო ფასიანი ქაღალდები
წელი			
2016	–	3,694	24
2017	–	4,961	–

12 სხვა ფინანსური აქტივები

	2017		2016	
ათას ლარში	კონსოლიდირებული	განცალკევებული	კონსოლიდირებული	განცალკევებული
საკრედიტო ბარათზე მიღებული ავანსები და თანხის გადარიცხვები	26,703	26,241	24,801	24,151
სალიზინგო აქტივების შესყიდვისთვის წინასწარ გადახდები	25,478	–	10,628	–
მისაღები თანხები გარანტიებიდან	18,042	18,042	18,215	18,088
დებიტორული დავალიანება გარანტიებზე/აკრედიტებზე	2,941	2,941	–	–
შეწყვეტილი ლიზინგიდან მისაღები თანხები	8,961	–	7,832	–
დებიტორული დავალიანება ფაქტორინგის მიხედვით	6,182	6,182	900	900
მისაღები მოგების საბანკო გარანტია	15,944	15,944	4,549	4,549
იჯარიდან მისაღები შემოსავალი	4,414	4,414	3,816	3,816
სარეალიზაციოდ ფლობილ აქტივებზე მისაღები თანხები	6,618	6,618	10,603	10,603
სავაჭრო მოთხოვნა	13,862	–	2,232	–
სხვა	23,010	40,207	14,979	40,199
გამოკლებული: გაუფასურების რეზერვი	(18,020)	(10,180)	(6,660)	(299)
სულ სხვა ფინანსური აქტივები	134,135	110,409	91,895	102,007

2017 წელს სხვა ფინანსური აქტივების გაუფასურების რეზერვის დინამიკა შემდეგია:

ათას ლარში	შეწყვეტილ იჯარაზე დებიტორული დავალიანება	სხვა	სულ
გაუფასურების რეზერვი 2017 წლის 1 იანვრისთვის	4,666	1,994	6,660
გაუფასურების რეზერვი წლის განმავლობაში	1,568	10,644	12,212
წლის განმავლობაში ჩამოწერილი თანხები, როგორც უიმედო	–	(1,010)	(1,010)
ადრე ჩამოწერილი თანხების ამოღება	–	189	189
სავალუტო ოპერაციებიდან მოგებას გამოკლებული დანაკარგები	–	(31)	(31)
გაუფასურების რეზერვი 2017 წლის 31 დეკემბრისთვის	6,234	11,786	18,020

2016 წელს სხვა ფინანსური აქტივების გაუფასურების რეზერვის დინამიკა შემდეგია:

ათას ლარში	შეწყვეტილ იჯარაზე დებიტორული დავალიანება	სხვა	სულ
გაუფასურების რეზერვი 2016 წლის 1 იანვრისთვის	3,561	2,331	5,892
კომპანიების გაერთიანება	–	357	357
გაუფასურების რეზერვი წლის განმავლობაში	1,105	1,464	2,569
წლის განმავლობაში ჩამოწერილი თანხები, როგორც უიმედო	–	(2,370)	(2,370)
ადრე ჩამოწერილი თანხების ამოღება	–	212	212
გაუფასურების რეზერვი 2016 წლის 31 დეკემბრისთვის	4,666	1,994	6,660

12 სხვა ფინანსური აქტივები გაგრძელება

2017 წელს ბანკის სხვა ფინანსური აქტივების გაუფასურების რეზერვის დინამიკა შემდეგია:

ათას ლარში	სულ
გაუფასურების რეზერვი 2017 წლის 1 იანვრისთვის	299
კომპანიების გაერთიანება	876
გაუფასურების რეზერვი წლის განმავლობაში	9,297
წლის განმავლობაში ჩამოწერილი თანხები, როგორც უიმედო	(452)
ადრე ჩამოწერილი თანხების ამოღება	189
სავალუტო ოპერაციებიდან მოგებას გამოკლებული დანაკარგები	(29)
გაუფასურების რეზერვი 2017 წლის 31 დეკემბრისთვის	10,180

2016 წელს ბანკის სხვა ფინანსური აქტივების გაუფასურების რეზერვის დინამიკა შემდეგია:

ათას ლარში	სულ
გაუფასურების რეზერვი 2016 წლის 1 იანვრისთვის	1,368
გაუფასურების რეზერვი წლის განმავლობაში	1,090
წლის განმავლობაში ჩამოწერილი თანხები, როგორც უიმედო	(2,371)
ადრე ჩამოწერილი თანხების ამოღება	212
გაუფასურების რეზერვი 2016 წლის 31 დეკემბრისთვის	299

თიბისი ბანკის ჯგუფის კონსოლიდირებული და განცალკევებული
ფინანსური ანგარიშგებახის შენიშვნები **გამრქელება**
31 დეკემბერი 2017 წელი

12 სხვა ფინანსური აქტივები გამრქელება

ქვემოთ ცხრილი ასახავს სხვა ფინანსური აქტივების ანალიზს საკრედიტო ხარისხის მიხედვით:

ათას ლარში	2017		2016	
	კონსოლიდირებული	განცალკევებული	კონსოლიდირებული	განცალკევებული
მიმდინარე და არ გაუფასურებული				
- მისაღები თანხები საკრედიტო ბარათის მომსახურებიდან და გადარიცხვებიდან	26,703	26,241	24,801	24,151
- იჯარით გაცემული აქტივების შესყიდვისთვის ავანსი	25,478	-	10,628	-
- დებიტორული დავალიანება ფაქტორინგის მიხედვით	6,182	6,182	900	900
- მისაღები მოგების საბანკო გარანტია	15,944	15,944	4,549	4,549
- მისაღები საიჯარო შემოსავალი	4,414	4,414	3,816	3,816
- რეალიზებულ ფლობილ აქტივებზე მისაღები თანხები	6,480	6,480	5,700	5,700
- მისაღები თანხები გარანტიებიდან/აკრედიტივი	2,989	2,989	1,089	962
- სავაჭრო მოთხოვნა	13,862	-	2,232	-
- სხვა	17,833	35,030	9,014	34,233
სულ მიმდინარე და არ გაუფასურებული	119,885	97,280	62,729	74,311
ვადაგადაცილებული, მაგრამ არა გაუფასურებული				
- დებიტორული დავალიანებები გარანტიებზე				
- 90 დღეზე მეტით ვადაგადაცილებული	16,773	16,773	17,126	17,126
სულ ვადაგადაცილებული, მაგრამ არა გაუფასურებული	16,773	16,773	17,126	17,126
დებიტორული დავალიანებები ინდივიდუალურად განსაზღვრული როგორც გაუფასურებული (ბრუტო)				
- დებიტორული დავალიანებები შეწყვეტილ იჯარებზე	8,961	-	7,832	-
- 90 დღეზე ნაკლებით გადავადებული	-	-	-	-
- 90 დღეზე მეტით გადავადებული	8,961	-	7,832	-
- მისაღები თანხები გარანტიებიდან/აკრედიტივი	1,221	1,221	-	-
- 90 დღეზე ნაკლებით გადავადებული	-	-	-	-
- 90 დღეზე მეტით გადავადებული	1,221	1,221	-	-
- რეალიზებულ ფლობილ აქტივებზე მისაღები თანხები	138	138	4,903	4,903
- 90 დღეზე ნაკლებით გადავადებული	-	-	-	-
- 90 დღეზე მეტით გადავადებული	138	138	4,903	4,903
- სხვა დებიტორული დავალიანებები	5,177	5,177	5,965	5,966
- 90 დღეზე ნაკლებით გადავადებული	-	-	-	-
- 90 დღეზე მეტით გადავადებული	5,177	5,177	5,965	5,966
სულ ინდივიდუალურად გაუფასურებული (ბრუტო)	15,497	6,536	18,700	10,869
გამოკლებული გაუფასურების რეზერვი	(18,020)	(10,180)	(6,660)	(299)
სულ სხვა ფინანსური აქტივები	134,135	110,409	91,895	102,007

არც გადავადებული და არც გაუფასურებული სხვა ფინანსური აქტივების საკრედიტო რეიტინგი შემდეგია:

ათას ლარში	2017		2016	
	კონსოლიდირებული	განცალკევებული	კონსოლიდირებული	განცალკევებული
A+	13,003	13,003	2,508	2,508
A	4,116	4,116	14,086	14,086
BBB+	6,265	1,132	845	660
BB	217	-	-	-
BB-	7	-	-	-
B+	4,332	3,784	1,007	860
B	726	-	2,645	2,437
რეიტინგის გარეშე	91,219	75,245	41,638	53,760
სულ	119,885	97,280	62,729	74,311

12 სხვა ფინანსური აქტივები გაგრძელება

დებიტორული დავალიანებები რომლებიც ინდივიდუალურად განსაზღვრულია როგორც გაუფასურებული მოიცავს დებიტორულ დავალიანებებს შეწყვეტილ ლიზინგებზე და სხვა დებიტორულ დავალიანებებს, რომელთა დაკავშირებითაც რეზერვი შეფასდა ინდივიდუალურად. მთავარი ფაქტორები, რომლითაც ჯგუფი განიხილავს დებიტორულ დავალიანებებს როგორც გაუფასურებულს არის ვადაგადაცილებულის სტატუსი. დებიტორული დავალიანებები შეწყვეტილ იჯარებზე არის გირაოთი უზრუნველყოფილი, ამ უზრუნველყოფის შეფასებული სამართლიანი ღირებულება არის 1,206 ათასი ლარი (2016: 2,039 ათასი). დარჩენილი აქტივები არ არის უზრუნველყოფილი გირაოთი.

13 ინვესტიციები ფინანსურ ლიზინგში

2017 წლის 31 დეკემბერისთვის ფინანსურ ლიზინგში ინვესტიციები 143,836 ათასი ლარის მოცულობით (2016: 95,031 ათასი ლარი;) წარმოდგენილია ფიქსირებული აქტივების, მათ შორის მიწისა და შენობების ლიზინგით

ფინანსური ლიზინგიდან მისაღები თანხების (მთლიანი ინვესტიცია იჯარებში) დღევანდელი ღირებულებებია:

ათას ლარში	გადასახდელია 1 წელში	გადასახდელია 1-5 წელში	სულ
2017 წლის 31 დეკემბერს მისაღები ფინანსური ლიზინგის გადასახადი	86,186	105,595	191,781
გამოუმუშავებელი ფინანსური შემოსავალი	(23,720)	(22,727)	(46,447)
გაუფასურების რეზერვი	(765)	(733)	(1,498)
2016 წლის 31 დეკემბერს მისაღები ფინანსური ლიზინგის გადასახადის ამჟამინდელი ღირებულება	61,701	82,135	143,836
2016 წლის 31 დეკემბერს მისაღები ფინანსური ლიზინგის გადასახადი	65,265	56,672	121,937
გამოუმუშავებელი ფინანსური შემოსავალი	(15,302)	(10,462)	(25,764)
გაუფასურების რეზერვი	(678)	(464)	(1,142)
2016 წლის 31 დეკემბერს მისაღები ფინანსური ლიზინგის გადასახადის ამჟამინდელი ღირებულება	49,285	45,746	95,031

სამართლიანი ღირებულება იხილეთ შენიშვნაში 41.

ქვემოთ ცხრილი ასახავს ფინანსურ ლიზინგში წმინდა ინვესტიციის გაუფასურების რეზერვში დინამიკას:

ათას ლარში	31 დეკემბერი 2017	31 დეკემბერი 2016
წლის დასაწყისში გაუფასურების რეზერვი	1,142	738
გაუფასურების რეზერვი წლის განმავლობაში	492	558
წლის განმავლობაში ჩამოწერილი თანხები, როგორც უიმედო	(136)	(154)
წლის ბოლოს გაუფასურების რეზერვი	1,498	1,142

თიბისი ბანკის ჯგუფის კონსოლიდირებული და განცალკევებული
ფინანსური ანგარიშგებახის შენიშვნები **გაგრძელება**
31 დეკემბერი 2017 წელი

13 ინვესტიციები ფინანსურ ლიზინგში გაგრძელება

ფინანსურ ლიზინგში წმინდა ინვესტიციის ანალიზი საკრედიტო ხარისხის მიხედვით შემდეგია:

ათას ლარში	31 დეკემბერი 2017	31 დეკემბერი 2016
მიმდინარე და არ გაუფასურებული		
- ორ წელზე მეტი საკრედიტო ისტორიის მქონე კლიენტები	22,705	28,084
- ახალი კლიენტები	90,668	45,404
სულ მიმდინარე და არ გაუფასურებული	113,373	73,488
ვადაგასული, მაგრამ არ გაუფასურებული		
- 30 დღეზე ნაკლები ვადაგასული	19,047	15,357
- 31-დან 90 დღემდე ვადაგადაცილებული	9,310	5,101
სულ ვადაგასული, მაგრამ არ გაუფასურებული	28,357	20,458
გაუფასურებული ლიზინგი		
- ვადაგადაცილების გარეშე	-	-
- 1-დან 30 დღემდე ვადაგადაცილებული	-	-
- 31-დან 90 დღემდე ვადაგადაცილებული	343	-
- 91-დან 180 დღემდე	2,204	1,079
- 181-დან 360 დღემდე	339	966
- 360 დღეზე მეტი	718	182
სულ გაუფასურებული ბრუტო*	3,604	2,227
სულ ფინანსურ ლიზინგში ინვესტიციები	145,334	96,173
გაუფასურების რეზერვი	(1,498)	(1,142)
სულ წმინდა ინვესტიცია ფინანსურ ლიზინგში	143,836	95,031

* სულ გაუფასურებული ლიზინგი მოიცავს როგორც კოლექტურ ასევე ინდივიდუალურ გაუფასურებულ ლიზინგებს

ჯგუფმა გამოიყენა ფასის 39-ში, „ფინანსური ინსტრუმენტები: აღიარება და შეფასება“, აღწერილი პორტფელის უზრუნველყოფის მეთოდოლოგია, და შექმნა პორტფელის რეზერვები გაუფასურებით გამოწვეული ზარალებისთვის, რომლებიც წარმოიქმნა, მაგრამ კონკრეტულად არ გამოვლენილა რომელიმე ინდივიდუალურ კრედიტთან დაკავშირებით საანგარიშო პერიოდის ბოლოს. ჯგუფის პოლიტიკა გულისხმობს თითოეული კრედიტის კლასიფიცირებას როგორც „მიმდინარე და არ გაუფასურებული“, სანამ არ გამოვლინდება ინვესტიციის გაუფასურების დამადასტურებელი კონკრეტული ობიექტური მტკიცებულება. მთავარი ფაქტორები, რომლის მიხედვითაც ჯგუფი იჭარას მიიჩნევს გაუფასურებულად არის მოიჯარის ფინანსური მდგომარეობის გაუარესება, ვადაგადაცილების სტატუსი და იჯარით გაცემული აქტივის ლიკვიდურობა.

ჯგუფი ჩვეულებრივ ადგენს ფინანსური ლიზინგის კონტრაქტებს ისე, რომ მოიჯარემ იჯარის ვადის დასაწყისში გადაიხადოს მინიმალური ავანსი: მოწყობილობის ფასის 20%. ჯგუფი ინარჩუნებს უფლებებს ლიზინგით გაცემულ აქტივებზე იჯარის პერიოდში. კონტრაქტის საფუძველზე აქტივზე უფლება გადაეცემა მოიჯარეს საკონტრაქტო ვადის ბოლოს, რაც გულისხმობს თანხის სრულ გადახდას. ზოგადად სალიზინგო ვადები დაახლოებით 5 წელია.

საჭირო საკრედიტო უზრუნველყოფის მოცულობა და ტიპი დამოკიდებულია პარტნიორის საკრედიტო რისკის შეფასებაზე. მიღებული საკრედიტო უზრუნველყოფის მთავარი ტიპებია:

- ▶ იჯარით გაცემული აქტივები (ინვენტარი და მოწყობილობა);
- ▶ პირველი შენატანი;
- ▶ უძრავი ქონება;
- ▶ მესამე მხარის გარანტიები.

საკრედიტო უზრუნველყოფის ფინანსური ეფექტი წარმოდგენილია საკრედიტო უზრუნველყოფის ღირებულების მიხედვით ცალკე (i) იმ აქტივებთან დაკავშირებით, სადაც საკრედიტო უზრუნველყოფა და კრედიტის სხვა გამყარება ტოლია ან აღემატება აქტივის საბალანსო ღირებულებას („ზედმეტად უზრუნველყოფილი აქტივები“) და (ii) აქტივები, რომელთა უზრუნველყოფა და სხვა სახის გამყარება ნაკლებია აქტივის საბალანსო ღირებულებაზე („ნაკლებად უზრუნველყოფილი აქტივები“).

13 ინვესტიციები ფინანსურ ლიზინგში გაგრძელება

უზრუნველყოფის შედეგი 2017 წლის 31 დეკემბრისთვის:

ათას ლარში	ზედმეტად უზრუნველყოფილი აქტივები		ნაკლებად უზრუნველყოფილი აქტივები	
	აქტივების საბალანსო ღირებულება	უზრუნველყოფის სამართლიანი ღირებულება	აქტივების საბალანსო ღირებულება	უზრუნველყოფის სამართლიანი ღირებულება
ინვესტიციები იჯარებში	96,015	153,813	49,319	9,710
სულ	96,015	153,813	49,319	9,710

უზრუნველყოფის შედეგი 2016 წლის 31 დეკემბრისთვის:

ათას ლარში	ზედმეტად უზრუნველყოფილი აქტივები		ნაკლებად უზრუნველყოფილი აქტივები	
	აქტივების საბალანსო ღირებულება	უზრუნველყოფის სამართლიანი ღირებულება	აქტივების საბალანსო ღირებულება	უზრუნველყოფის სამართლიანი ღირებულება
ინვესტიციები იჯარებში	75,364	112,917	20,809	16,817
სულ	75,364	112,917	20,809	16,817

14 სხვა აქტივები

ათას ლარში	2017	2016
მიმდინარე სხვა აქტივები		
გირაოში დარჩენილი უძრავი ქონება	116,809	90,873
სხვა ინვენტარი	4,135	3,963
სხვა აქტივების შესასყიდი ავანსები	9,605	28,575
მოგების გადასახადის გარდა სხვა ავანსად გადახდილი გადასახადები	5,788	3,326
სხვა მევალე	-	35,497
სულ მიმდინარე სხვა აქტივები	136,337	162,234
არა მიმდინარე სხვა აქტივები		
შეწყვეტილი სალიზინგო კონტრაქტებიდან დასაკუთრებული აქტივები	3,210	2,673
მიმდინარე მშენებლობის ავანსები	2,745	2,445
ლიზინგით გასაცემად შესყიდული აქტივები	2,733	286
ლიზინგით გასაცემი აქტივების ავანსად გადახდილი დაზღვევა	1,884	937
სხვა	883	2,181
სულ არამიმდინარე სხვა აქტივები	11,455	8,522
სულ სხვა აქტივები	147,792	170,756

სხვა მოვალეებში შედის ერთი კორპორატიული კლიენტისგან მისაღები თანხები ადრე ჩამოწერილი სესხის დაფარვასთან დაკავშირებით.

გირაოში დარჩენილი უძრავი ქონება მოიცავს საინვესტიციო ქონებად შეფასებულის გარდა სხვა უძრავი ქონების აქტივებს და ჯგუფის მიერ შეძენილ მოწყობილობას ვადაგასული კრედიტების დასაფარად. ჯგუფი ვარაუდობს ამ აქტივების გასვვისებას მომავალში. ასეთი აქტივები თავდაპირველად აღიარებულია თვითღირებულებით და შემდეგ ფასდება უმცირეს თანხად თვითღირებულებას და წმინდა სარეალიზაციო ღირებულებას შორის. 2017 წელს გაუფასურებული კრედიტებისთვის დასაკუთრებული უზრუნველყოფა შეადგენდა 53 მილიონ ლარს (2016: 39 მილიონი;).

დასაკუთრებული უზრუნველყოფის გარკვეულ ინვენტარებთან დაკავშირებით, ჯგუფმა მინიჭა ყოფილ მფლობელებს უფლება შეისყიდოს ინვენტარი დასაკუთრების თარიღისთვის სესხის საბალანსო ღირებულების ტოლ ან უფრო მეტ ფასად. ეს უფლება ჩვეულებრივ გამოიყენება დასაკუთრების თარიღიდან 6-დან 18 თვემდე პერიოდში, რომლის განმავლობაშიც ჯგუფი ვალდებულია იღებს არ გადასცეს დასაკუთრებული უზრუნველყოფა მესამე მხარეებს. 2017 წლის 31 დეკემბერს, დასაკუთრებული უზრუნველყოფის საბალანსო ღირებულება, რომლებიც დაექვემდებარა ხელახლა შესყიდვის ხელშეკრულებას იყო 11,170 ათასი ლარი (2016: 20,342 ათას).

თიბისი ბანკის ჯგუფის კონსოლიდირებული და განცალკევებული
ფინანსური ანგარიშგებახის შენიშვნები **მამრქელა**
31 დეკემბერი 2017 წელი

15 ძირითადი საშუალებები და არამატერიალური აქტივები

ათას ლარში	შენიშვნა	შენიშვნა და საიჯარო უფლების	კომპიუტერები და საოფისე ტექნიკა	მიმდინარე	სულ ძირითადი	სულ	სულ
ხარჯი და/ან შეფასებები 2016 წლის 1 იანვრისთვის		162,126	152,662	50,033	364,821	67,344	432,165
დაგროვილი ცვეთა/ამორტიზაცია მათ შორის							
დაგროვილი გაუფასურებიდან ზარალი		(29,545)	(87,509)	-	(117,054)	(23,000)	(140,054)
საბალანსო ღირებულება 2016 წლის 1 იანვრისთვის		132,581	65,153	50,033	247,767	44,344	292,111
დანამატი		5,512	19,173	6,206	30,891	18,868	49,759
საწარმოთა გაერთიანება		49,928	7,975	36	57,939	6,534	64,473
ტრანსფერი ძირითად საშუალებებში		3,042	-	(3,042)	-	-	-
ტრანსფერები საინვესტიციო ქონებიდან წმინდა		(298)	-	-	(298)	-	(298)
გასხვისება		(2,571)	(3,836)	(69)	(6,476)	(4)	(6,480)
წარსადგენ ვალუტაში კონვერტირების ეფექტი		(31)	(45)	-	(76)	(12)	(88)
მოგება-ზარალში დარიცხული გაუფასურება		(574)	(675)	-	(1,249)	(2,043)	(3,292)
ცვეთის/ამორტიზაციის დარიცხვა		(3,185)	(16,783)	-	(19,968)	(6,977)	(26,945)
გაყიდულ აქტივებზე და ტრანსფერებზე							
დაგროვილი ცვეთა/ამორტიზაცია		2,439	2,555	-	4,994	-	4,994
წარსადგენ ვალუტაში კონვერტირების ეფექტი,							
აკუმულირებული ცვეთა		28	32	-	60	(12)	48
საბალანსო ღირებულება 2016 წლის 31 დეკემბრისთვის		186,871	73,549	53,164	313,584	60,698	374,282
ხარჯი და/ან შეფასებები 2016 წლის 31 დეკემბრისთვის		217,134	175,254	53,164	445,552	90,687	536,239
დაგროვილი ცვეთა/ამორტიზაცია, მათ შორის							
დაგროვილი გაუფასურების შედეგად ზარალი		(30,263)	(101,705)	-	(131,968)	(29,989)	(161,957)
საბალანსო ღირებულება 2016 წლის 31 დეკემბრისთვის		186,871	73,549	53,164	313,584	60,698	374,282
ნაზრდი		5,298	25,894	48,664	79,856	34,559	114,415
ტრანსფერი ძირითად საშუალებებში		11,326	-	(11,326)	-	-	-
ტრანსფერები საინვესტიციო ქონებიდან წმინდა	16	1,114	-	-	1,114	-	1,114
გასხვისება		(2,334)	(9,576)	-	(11,910)	(88)	(11,998)
გადაფასება		-	261	-	261	-	261
წარსადგენ ვალუტაში კონვერტირების ეფექტი		25	54	-	79	11	90
მოგება-ზარალში დარიცხული გაუფასურება		(6)	(730)	(46)	(782)	(1,916)	(2,698)
ცვეთის/ამორტიზაციის დარიცხვა		(5,455)	(19,982)	-	(25,437)	(10,279)	(35,716)
გაყიდულ აქტივებზე და ტრანსფერებზე							
დაგროვილი ცვეთა/ამორტიზაცია		747	8,628	-	9,375	30	9,405
წარსადგენ ვალუტაში კონვერტირების ეფექტი,							
აკუმულირებული ცვეთა		(25)	(50)	-	(75)	57	(18)
საბალანსო ღირებულება 2017 წლის 31 დეკემბრისთვის		197,561	78,048	90,456	366,065	83,072	449,137
ხარჯი და/ან შეფასებები 2017 წლის 31 დეკემბრისთვის		232,557	191,157	90,456	514,170	123,253	637,423
დაგროვილი ცვეთა/ამორტიზაცია, მათ შორის							
დაგროვილი გაუფასურების ზარალი		(34,996)	(113,109)	-	(148,105)	(40,181)	(188,286)
საბალანსო ღირებულება 2017 წლის 31 დეკემბრისთვის		197,561	78,048	90,456	366,065	83,072	449,137

* საოფისე და სხვა მოწყობილობა, მათ შორის ავეჯი და ფურნიტურა, კომპიუტერები და საოფისე აღჭურვილობა, ავტომობილები და სხვა მოწყობილობა

2017 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით ძირითადი საშუალებების 94% და არამატერიალური აქტივების 95% ეკუთვნოდა ბანკს (2016: 75% და 86%). 2017 წელს მიმდინარე შენეებლობების გარდა მოიცავს მევალებებისგან დაბრუნებულ ქონებებს 39 მილიონი ლარის ოდენობით.

15 ძირითადი საშუალებები და არამატერიალური აქტივები გაგრძელება

ცვლილების და ამორტიზაციის დარიცხვა, რომელიც წარმოდგენილია საერთო მოგების ანგარიშგებაში, მოიცავს საბრუნავი საშუალებების, საინვესტიციო ქონების და არამატერიალური აქტივების ამორტიზაციისა და ცვლილების დარიცხვას. მიმდინარე მშენებლობა მოიცავს ფილიალი შენობების მშენებლობასა და აღდგენას. დასრულების შემდეგ აქტივები გადადის შენობებში.

ძირითადი საშუალებები გადაფასდა საბაზრო ღირებულებით 2015 წლის 30 სექტემბერს. შეფასება განხორციელდა აღიარებული და შესაბამისი პროფესიული კვალიფიკაციის მქონე დამოუკიდებელი შემფასებლების მიერ, რომელსაც აქვს მსგავსი კატეგორიისა და მდებარეობის მქონე აქტივების შეფასების კარგი გამოცდილება. შედარების პროცესში მათ გამოიყენეს სამი შესაბამისი ანალოგი (რეგისტრირებული გაყიდვა და/ან გაყიდვისთვის შეთავაზება), რომლებშიც გამოყენებული კორექტირებები ეფუძნებოდა სხვაობას დაქვემდებარებულ აქტივებსა და ანალოგებს შორის. აქტივების უმრავლესობა შეფასდა საბაზრო მიდგომით/მეთოდით, საბაზრო სიტუაციაზე დაყრდნობით, კერძოდ კი შეფასების თარიღისთვის რეგისტრირებული გაყიდვების და შეთავაზებების მნიშვნელოვანი რაოდენობის გამოყენებით.

ხელმძღვანელობა თვლის, რომ სამართლიანი ღირებულება მნიშვნელოვნად არ შეცვლილა 2015 წლის 30 სექტემბერსა და 2017 წლის 31 დეკემბერს შორის არსებულ პერიოდში

ათას ლარში (გარდა გარკვეული მონაცემებისა)	სამართლიანი ღირებულება 2016 წლის 20 ოქტომბრისთვის (შექმნის თარიღი)	სამართლიანი ღირებულება 2015 წლის 30 სექტემბრისთვის (შეფასების თარიღი)	შეფასების მეთოდი	სხვა მთავარი ინფორმაცია	დაკვირვებას არ დაქვემდებარებული მონაცემები	დაკვირვებას არ დაქვემდებარებული მონაცემების დიაპაზონი (შეწონილი საშუალო)
			გაყიდვების შედარების მეთოდი	მიწა		472 – 3,432 (797)
ოფისი შენობები	30,753	51,115	გაყიდვების შედარების მეთოდი	შენობები	1მ ² -ის ფასი	601 – 6,598 (1,781)
			გაყიდვების შედარების მეთოდი	მიწა		2 – 3,427 (280)
ფილიალები	18,645	124,069	გაყიდვების შედარების მეთოდი	შენობები	1მ ² -ის ფასი	452 – 11,514 (2,360)

2017 წლის 31 დეკემბრისთვის შენობების საბალანსო ღირებულება იქნება 144,778 ათასი ლარი (2016 წელს: 134,352 ათასი ლარი), თუ აქტივები შეფასებული იქნება თვითღირებულებით ცვლილებისა და გაუფასურების შედეგად ზარალის გამოკლებით. 2017 წლის 31 დეკემბერს მიმდინარე მშენებლობის საბალანსო ღირებულება იქნებოდა 67,033 ათასი ლარი (2016 წელს: 30,394 ათასი ლარი), თუ აქტივები შეფასებული იქნება თვითღირებულებით ცვლილებისა და გაუფასურების შედეგად ზარალის გამოკლებით.

თიბისი ბანკის ჯგუფის კონსოლიდირებული და განცალკევებული
ფინანსური ანგარიშგებახის შენიშვნები **მარშალა**
31 დეკემბერი 2017 წელი

16 საინვესტიციო ქონება

ათას ლარში	შენიშვნა	2017	2016
სრული სააღრიცხვო ღირებულება 1 იანვარს		99,347	60,648
დაგროვილი ცვეთა 1 იანვარს		(3,732)	(3,048)
საბალანსო ღირებულება 1 იანვარს		95,615	57,600
ტრანსფერი ძირითადი საშუალებებიდან	15	(1,143)	–
ტრანსფერი გირაოში დარჩენილი უძრავი ქონებიდან I		752	15,935
ხელახლა ფლობილი უზრუნველყოფის გადაცემა		(590)	–
ნამეტი დაკავებიდან		943	6,820
გასხვისება თვითღირებულებით		(15,438)	(6,892)
გასხვისებისას ცვეთის აღმოფხვრა		259	253
ცვეთის დარიცხვა		(1,166)	(937)
კომპანიათა გაერთიანების საშუალებით შეძენა		–	22,836
ანგარიშგების ვალუტაში კონვერტაციის ეფექტი		–	–
სრული სააღრიცხვო ღირებულება 1 იანვარს		83,871	99,347
დაგროვილი ცვეთა 1 იანვარს		(4,639)	(3,732)
საბალანსო ღირებულება 31 დეკემბერს		79,232	95,615

2017 წლის 31 დეკემბრისთვის საინვესტიციო ქონება შედგებოდა მიწის 102 ლოტისგან (2016: 62 ლოტი) და თბილისსა და საქართველოს სხვა რეგიონებში მდებარე 144 შენობისგან (2016: 141 შენობა;), რომელიც შეადგენს 85,012 ათას ლარს (2016: 123,852 ათასი ლარი;).

გამოვლენის მიზნით 2017 წლის 31 დეკემბერს საინვესტიციო ქონება შეფასდა სამართლიანი ღირებულებით. შეფასება განხორციელდა აღიარებული და შესაბამისი პროფესიული კვალიფიკაციის მქონე დამოუკიდებელი შემფასებლების მიერ, რომელსაც აქვს მსგავსი კატეგორიისა და მდებარეობის მქონე აქტივების შეფასების კარგი გამოცდილება. შეფასების პროცესში მათ გამოიყენეს სამი შესაბამისი ანალოგი (რეგისტრირებული გაყიდვა და/ან გაყიდვისთვის შეთავაზება), რომლებშიც გამოყენებული კორექტირებები ეფუძნებოდა სხვაობას დაქვემდებარებულ აქტივებს და ანალოგებს. აქტივების უმეტესობა შეფასდა საბაზრო სიტუაციით გამოწვეული საბაზრო მეთოდის გამოყენებით, კერძოდ შეფასების თარიღისთვის რეგისტრირებული გაყიდვების და შეთავაზებების მნიშვნელოვანი რაოდენობის გამოყენებით.

ათას ლარში (გარდა გარკვეული მონაცემებისა)	სამართლიანი ღირებულება 2016 წლის 20 ოქტომბრისთვის (შექენის თარიღი)	სამართლიანი ღირებულება 2017 წლის 31 დეკემბრისთვის (შეფასების თარიღი)	შეფასების მეთოდი	დაკვირვებას არ დაქვემდებარებული მონაცემები	დაკვირვებას არ დაქვემდებარებული მონაცემების დიაპაზონი (შეწონილი საშუალო)
მიწა	3,398	29,611	გაყიდვების შედარების მეთოდი	182-ის ფასი	0.05 – 1,512 (97)
შენობები	19,438	55,401	გაყიდვების შედარების მეთოდი	182-ის ფასი	11 – 2,446 (798)

თუ ჯგუფი არის მეიჯარი, მომავალი მინიმალური იჯარის გადასახადები, რომლებიც მისაღებაა გაუქმებას არ დაქვემდებარებული საოპერაციო იჯარების შესაბამისად შემდეგია:

ათას ლარში	2017	2016
არაუგვიანეს 1 წლისა	177	463
1 წელზე გვიან და არა უგვიანეს 5 წლისა	–	805
სულ მისაღები საოპერაციო იჯარის გადასახადები	177	1,268

17 გუდვილი

დინამიკა გუდვილში, რომელიც წარმოიქმნა შვილობილი კომპანიების შეძენის შედეგად:

	2017	2016
საბალანსო ღირებულება 1 იანვრისთვის	26,892	2,726
შვილობილის კომპანიის შეძენა	-	24,166
საბალანსო ღირებულება 31 დეკემბრისთვის	26,892	26,892

გუდვილის გაუფასურების ტესტი

გუდვილი განაწილებულია ფულადი სახსრები გენერაციის ერთეულები (CGUს, რომელიც წარმოადგენს ყველაზე დაბალ დონეს ჯგუფის ფარგლებში რომლის დროსაც გუდვილი მოშმდება ხელმძღვანელობის მიერ და რომლებიც არ აღემატება სეგმენტს) შემდეგია:

ათას ლარში	2017	2016
სს ბანკი რესპუბლიკა*	24,166	24,166
ბანკი რესპუბლიკა საცალო	11,088	-
ბანკი რესპუბლიკა კორპორატიული	7,491	-
ბანკი რესპუბლიკა MSME	4,791	-
ბანკი რესპუბლიკა სხვა	796	-
CGU მიკრო	769	769
სს გაერთიანებული ფინანსური კორპორაცია	695	695
TBC Kredit LLC	1,262	1,262
სულ გუდვილის საბალანსო ღირებულება	26,892	26,892

*2017 წელს, სს ბანკ რესპუბლიკასთან შერწყმის გამო, გუდვილის ნარჩენი ღირებულება გადანაწილდა ბანკის სხვადასხვა "CGU"-ებზე, რაც უდრის საოპერაციო და სააღრიცხვო სეგმენტებს.

თითოეული ფულადი სახსრების გენერირების ერთეულის ასანაზღაურებელი მოცულობა განისაზღვრა გამოყენების შედეგად ღირებულების გაანგარიშების საფუძველზე. ამ გათვლებისთვის გამოიყენება ფულადი სახსრების ნაკადის პროექტები ხელმძღვანელობის მიერ დამტკიცებული ფინანსური ბიუჯეტის საფუძველზე, რომელიც მოიცავს ხუთწლიან პერიოდს. ხუთწლიანი პერიოდის შემდეგ ფულადი სახსრების ნაკადები ფასდება ქვემოთ წარმოდგენილი გაანგარიშებული ზრდის კოეფიციენტების გამოყენებით.

გამოყენების შედეგად ღირებულების გაანგარიშებისთვის გამოყენებული ვარაუდები, რომლის მიმართაც ასანაზღაურებელი მოცულობა გამოიყენება ყველაზე სენსიტიური იყო:

	2017	2016
სს ბანკი რესპუბლიკა **		
ზრდის კოეფიციენტი კაპიტალში თავისუფალი ფულადი სახსრების ნაკადის ხუთწლიანი პერიოდის შემდეგ	4.17% p.a.	4.00% p.a.
გადასახადის გადახდამდე დისკონტირებული განაკვეთი	18.71% p.a.	21.72% p.a.
CGU SME / სს ბანკი კონსტანტა		
ზრდის კოეფიციენტი კაპიტალში თავისუფალი ფულადი სახსრების ნაკადის ხუთწლიანი პერიოდის შემდეგ	4.17% p.a.	4.00% p.a.
გადასახადის გადახდამდე დისკონტირებული განაკვეთი	12.01% p.a.	14.39% p.a.
სს გაერთიანებული ფინანსური კორპორაცია		
ზრდის კოეფიციენტი კაპიტალში თავისუფალი ფულადი სახსრების ნაკადის ხუთწლიანი პერიოდის შემდეგ	4.17% p.a.	4.00% p.a.
გადასახადის გადახდამდე დისკონტირებული განაკვეთი	18.16% p.a.	19.18% p.a.
TBC Kredit LLC		
ზრდის კოეფიციენტი კაპიტალში თავისუფალი ფულადი სახსრების ნაკადის ხუთწლიანი პერიოდის შემდეგ	1.3% p.a.	4.00% p.a.
გადასახადის გადახდამდე დისკონტირებული განაკვეთი	31.35% p.a.	28.10% p.a.

**სს ბანკ რესპუბლიკასთან დაკავშირებული ვარაუდები მსგავსია ყველა სხვა "CGU"-ს თან დაკავშირებული ვარაუდებისა.

ხელმძღვანელობამ განსაზღვრა გაანგარიშებული მთლიანი მარჯა წარსულში განხორციელებული საქმიანობის და ბაზრის მოლოდინების საფუძველზე. გამოყენებული შემოწმებული საშუალოს ზრდის კოეფიციენტები შეესაბამება ანგარიშებში შეტანილ პროგნოზებს. დისკონტირებული განაკვეთები ასახავს შესაბამის ფულად სახსრებთან დაკავშირებულ კონკრეტულ რისკებს.

თიბისი ბანკის ჯგუფის კონსოლიდირებული და განცალკევებული ფინანსური ანგარიშგებახის შენიშვნები **გამოქვეყნება** 31 დეკემბერი 2017 წელი

19 კლიენტების ანგარიშები გაგრძელება

2017 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, ჯგუფს ჰყავდა 261 კლიენტი (2016: 222 კლიენტი) 3,000 ათას ლარზე მეტი ნაშთით. მათი მთლიანი ნაშთი იყო 3,439,673 ათასი ლარი (2016: 2,539,513 ათასი ლარი) ან კლიენტის მთლიანი ანგარიშების 44% (2016: 39%).

2017 წლის 31 დეკემბრის კლიენტის ანგარიშებში შეტანილია 11,040 ათასი ლარი და 120,406 ათასი ლარის დეპოზიტები (2016 წელს: 13,355 ათასი ლარი და 119,146 ათასი ლარი.) როგორც გაცემული აკრედიტით და გარანტიებით გათვალისწინებული უპირობო ვალდებულებების უზრუნველყოფა. იხილეთ შენიშვნა 37. 2017 წლის 31 დეკემბრისთვის კლიენტებზე გაცემული სესხების უზრუნველყოფის სახით ფლობილი დეპოზიტები შეადგენდა 224,899 ათას ლარს (2016: 342,365 ათას ლარს).

თითოეული კლასის კლიენტის ანგარიშების სამართლიანი ღირებულების მონაცემები იხილეთ შენიშვნაში 41. დაკავშირებული მხარის ნაშთების შესახებ ინფორმაცია იხილეთ შენიშვნაში 43.

20 გამოშვებული სავალო ფასიანი ქაღალდები

ათას ლარში	ვალუტა	საბალანსო ღირებულება ლარში 2017 წლის 31 დეკემბრისთვის	დაფარვის თარიღი	კუპონის განაკვეთი	ეფექტური
ქართულ ბაზარზე გამოშვებული სავალო ფასიანი ქაღალდები	აშშ დ.	7,637	22-Jul-19	7.3%	8.1%
ქართულ ბაზარზე გამოშვებული სავალო ფასიანი ქაღალდები	აშშ დ.	5,224	16-May-19	8.0%	8.7%
ქართულ ბაზარზე გამოშვებული სავალო ფასიანი ქაღალდები	აშშ დ.	7,834	15-Aug-18	7.8%	8.6%
სულ გამოშვებული სავალო ფასიანი ქაღალდები		20,695			

ათას ლარში	ვალუტა	საბალანსო ღირებულება ლარში 2017 წლის 31 დეკემბრისთვის	დაფარვის თარიღი	კუპონის განაკვეთი	ეფექტური
ქართულ ბაზარზე გამოშვებული სავალო ფასიანი ქაღალდები	აშშ დ.	5,312	3-Sep-17	8.4%	9.2%
ქართულ ბაზარზე გამოშვებული სავალო ფასიანი ქაღალდები	აშშ დ.	5,237	15-Aug-18	7.8%	8.6%
ქართულ ბაზარზე გამოშვებული სავალო ფასიანი ქაღალდები	აშშ დ.	5,198	16-May-19	8.0%	8.7%
ქართულ ბაზარზე გამოშვებული სავალო ფასიანი ქაღალდები	აშშ დ.	7,761	22-Jul-19	7.3%	8.1%
სულ გამოშვებული სავალო ფასიანი ქაღალდები		23,508			

გამოშვებული სავალო ფასიანი ქაღალდების სამართლიანი ღირებულების მონაცემები იხილეთ შენიშვნაში 41

21 შესრულების გარანტიების, საკრედიტო ხაზთან დაკავშირებული ვალდებულებებისა და ხარჯის რეზერვები

შესრულების გარანტიების, საკრედიტო ხაზთან დაკავშირებული ვალდებულებებისა და ხარჯის რეზერვებში დინამიკა შემდეგია:

ათას ლარში	შესრულების გარანტიები	საკრედიტო ხაზთან დაკავშირებული ვალდებულებები	სხვა	სულ
საბალანსო ღირებულება 2016 წლის 1 იანვარს	1,472	5,589	2,400	9,461
ხარჯს გამოკლებული მოგება-ზარალში აღრიცხული გაცემული თანხები	(452)	1,223	2,210	2,981
აქტივის შესყიდვის შემდეგ მიღებული გარანტიები	909	-	-	909
კომპანიების გაერთიანებით მიღებული დანამატები	706	1,237	-	1,943
საბალანსო ღირებულება 2016 წლის 31 დეკემბრისთვის	2,635	8,049	4,610	15,294
ხარჯს გამოკლებული მოგება-ზარალში აღრიცხული გაცემული თანხები	(579)	190	(2,495)	(2,884)
რეზერვის გამოყენება	-	-	(2,115)	(2,115)
საპრეზენტაციო ვალუტაში გადაყვანის ეფექტი	11	-	-	11
საბალანსო ღირებულება 2017 წლის 31 დეკემბრისთვის	2,067	8,239	-	10,306

21 შესრულების გარანტიების, საკრედიტო ხაზთან დაკავშირებული ვალდებულებებისა და ხარჯის რეზერვები გაგრძელება

საკრედიტო ხაზთან დაკავშირებული ვალდებულებებისა და შესრულების გარანტიები: რეზერვები შეიქმნა ფინანსურ და შესრულების გარანტიებთან დაკავშირებით წარმოქმნილი ზარალის და იმ მსესხებლებზე კრედიტის გაცემის ვალდებულებებთან დაკავშირებით, რომელთა ფინანსური მდგომარეობა გაუარესდა.

გაუფასურების რეზერვის შეფასების მეთოდები (i) აკრედიტივებისა და გარანტიებისთვის და (ii) გამოუყენებელი საკრედიტო ხაზებისთვის განსხვავებულია.

აკრედიტივებისა და გარანტიების რეზერვის შეფასებისთვის ბანკი ახდენს მსესხებლების კლასიფიკაციას მნიშვნელოვან და არამნიშვნელოვან მსესხებლებად. წარმოქმნილი მნიშვნელოვანი გარანტიები და აკრედიტივები შეფასებულია გაუფასურებაზე ინდივიდუალურად, ვინაიდან არ წარმოქმნილ მნიშვნელოვან და ყველა არამნიშვნელოვან მსესხებელთან დაკავშირებით ბანკი აფასებს რეზერვს ისეთი სტატისტიკური რისკის პარამეტრების გამოყენებით, როგორიცაა საკრედიტო რისკის კოეფიციენტი და დეფოლტის ალბათობა.

გამოუყენებელი საკრედიტო ხაზები კლასიფიცირებულია როგორც წარმოქმნილი და არწარმოქმნილი რისკები, გაუფასურების რეზერვი კი შექმნილია წარმოქმნილი რისკებისთვის. საკრედიტო ხაზების გამოუყენებელი ნაწილი გამრავლებულია შესაბამისი საკრედიტო რისკის კოეფიციენტზე და უზრუნველყოფილია იგივენაირად, როგორც შესაბამისი საბალანსო მაჩვენებლები.

ვალდებულებების, ხარჯის, შესრულების გარანტიების და საკრედიტო ხაზთან დაკავშირებული ვალდებულებების რეზერვები სავარაუდოდ სრულად იქნება გამოყენებული წლის დასრულებიდან თორმეტი თვის განმავლობაში.

22 სხვა ფინანსური ვალდებულებები

სხვა ფინანსური ვალდებულებები მოიცავს შემდეგს:

ათას ლარში	2017		2016	
	შენიშვნა	კონსოლიდირებული	განცალკევებული	
კრედიტორული დავალიანება	31,497	7,711	16,612	3,705
ფინანსური ლიზინგის საგარანტიო დეპოზიტები	20,647	-	8,241	-
სადებეტო ან საკრედიტო ბარათით კრედიტორული დავალიანებები	10,567	11,383	12,066	12,155
წარმოებული ფინანსური ვალდებულებები	575	575	1,298	1,298
სხვა დაგროვილი ვალდებულებები	16,488	15,844	11,936	4,193
სულ სხვა ფინანსური ვალდებულებები	79,774	35,513	50,153	21,351

სხვა ფინანსური აქტივების სამართლიანი ღირებულების მონაცემები იხილეთ შენიშვნაში 41.

23 სხვა ვალდებულებები

სხვა ვალდებულებები მოიცავს შემდეგს:

ათას ლარში	2017	2016
თანამშრომელთა ანაზღაურების დარიცხული ხარჯი	42,500	38,317
გადასახადები მოგების გადასახდის გარდა	14,145	16,723
მიღებული ავანსები	10,350	6,256
სხვა	3,192	1,555
სულ სხვა ვალდებულებები	70,187	62,851

ყველა ზემოთ მითითებული ვალდებულება უნდა შესრულდეს წლის დასრულებიდან თორმეტ თვეზე ნაკლებ ვადაში.

თიბისი ბანკის ჯგუფის კონსოლიდირებული და განცალკევებული
ფინანსური ანგარიშგებაბის შენიშვნები **გამოქვეყნებულია**
31 დეკემბერი 2017 წელი

24 სუბორდინირებული ვალი

2017 წლის 31 დეკემბერს სუბორდინირებული ვალი მოიცავდა:

ათას ლარში	გაცემის თარიღი	დაფარვის თარიღი	ვალუტა	გადაუხდელი თანხა თავდაპირველ ვალუტაში	გადასახდელი თანხა
Deutsche Investitions und Entwicklungsgesellschaft MBH	19-Feb-08	15-Jul-18	აშშ დ.	10,467	27,134
Deutsche Investitions und Entwicklungsgesellschaft MBH	26-Jun-13	15-Jun-20	აშშ დ.	7,496	19,430
Nederlandse Financierings-Maatschappij Voor Ontwikkelingslanden N.V.	19-Dec-13	15-Apr-23	აშშ დ.	35,577	92,222
Kreditanstalt für Wiederaufbau Bankengruppe	10-Jun-14	8-May-21	ლარი	6,161	6,161
Kreditanstalt für Wiederaufbau Bankengruppe	4-May-15	8-May-21	ლარი	6,737	6,737
Green for Growth Fund	18-Dec-15	18-Dec-25	აშშ დ.	15,259	39,554
European Fund for Southeast Europe	18-Dec-15	18-Dec-25	აშშ დ.	7,640	19,805
European Fund for Southeast Europe	15-Mar-16	15-Mar-26	აშშ დ.	7,639	19,802
Asian Development Bank (ADB)	18-Oct-16	18-Oct-26	აშშ დ.	50,467	130,822
Private lenders	30-Jun-17	30-Jun-23	აშშ დ.	24,114	62,508
THALES	5-Nov-14	5-Dec-18	აშშ დ.	1,008	2,613

სულ სუბორდინირებული ვალი

426,788

2016 წლის 31 დეკემბერს სუბორდინირებული ვალი მოიცავდა:

ათას ლარში	გაცემის თარიღი	დაფარვის თარიღი	ვალუტა	გადაუხდელი თანხა თავდაპირველ ვალუტაში	გადასახდელი თანხა
Deutsche Investitions und Entwicklungsgesellschaft MBH	19-Feb-08	15-Jul-18	აშშ დ.	10,446	27,649
Deutsche Investitions und Entwicklungsgesellschaft MBH	26-Jun-13	15-Jun-20	აშშ დ.	7,480	19,799
Nederlandse Financierings-Maatschappij Voor Ontwikkelingslanden N.V.	19-Dec-13	15-Apr-23	აშშ დ.	35,474	93,891
Kreditanstalt für Wiederaufbau Bankengruppe	10-Jun-14	8-May-21	ლარი	6,162	6,162
Kreditanstalt für Wiederaufbau Bankengruppe	4-May-15	8-May-21	ლარი	6,737	6,737
Green for Growth Fund	18-Dec-15	18-Dec-25	აშშ დ.	15,239	40,335
European Fund for Southeast Europe	18-Dec-15	18-Dec-25	აშშ დ.	7,631	20,197
European Fund for Southeast Europe	15-Mar-16	15-Mar-26	აშშ დ.	7,629	20,194
Asian Development Bank (ADB)	18-Oct-16	18-Oct-26	აშშ დ.	50,407	133,417

სულ სუბორდინირებული ვალი

368,381

ლიკვიდაციის შემთხვევაში ეს ვალი ბოლო ადგილას დგას, ყველა სხვა კრედიტის გასტუმრების შემდეგ.

სუბორდინირებული ვალი სამართლიანი ღირებულების შესახებ ინფორმაცია იხილეთ შენიშვნაში 41. დაკავშირებული მხარის ნაშთების შესახებ ინფორმაცია წარმოდგენილია შენიშვნაში 43.

25 სააქციო კაპიტალი

2017 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით ჩვეულებრივი აქციების მთლიანი ნებადართული რაოდენობა იყო 52,539,769 აქცია (2016 წლის 31 დეკემბერი: 52,539,015 აქცია). თითოეული აქციის ნომინალური ღირებულებაა 0.4 ლარი (2016: 0.4 ლარი). ყველა გამოშვებული აქცია სრულად გადახდილია და უფლება აქვს მიიღოს დივიდენდები.

ათას ლარში (გარდა აქციების რაოდენობისა)	გამოშვებული აქციების რაოდენობა	სააქციო კაპიტალი	აქციაზე პრემია	სულ
2016 წლის 1 იანვარს	49,529,463	19,811	413,645	433,456
წილობრივი ინსტრუმენტების შესაბამისად თანამშრომლის სახელზე სახელობითი აქციების რეგისტრაცია	525,456	210	12,004	12,214
ხელახლა შესყიდული და გაუქმებული აქციები	(94,553)	(38)	(3,457)	(3,495)
ახალი გამოშვებული აქციები	2,578,649	1,031	98,969	100,000
2016 წლის 31 დეკემბერს	52,539,015	21,014	521,161	542,175
ახალი გამოშვებული აქციები	754	0	29	29
2017 წლის 31 დეკემბერისთვის	52,539,769	21,014	521,190	542,204

25 საექსპორტო კაპიტალი გაგრძელება

2014 წლის 4 მარტს, ბანკის აქციონერებმა დაამტკიცეს ჩვეულებრივი აქციების დანაწევრება 250- ერთის სანაცვლოდ და დაშვებულ იქნა დამატებით 10,445,387 აქციის გამოშვება

2014 წლის ივნისში, ბანკის 19,684,322 აქცია გაიყიდა გლობალური სადეპოზიტო ხელშერილების (GDRs) ფორმით ლონდონის საფონდო ბირჟაზე ("LSE") ინსტიტუციური ინვესტორებისთვის თავდაპირველი საჯარო შეთავაზების შესაბამისად. გლობალური სადეპოზიტო ხელშერილების ფორმით ბანკმა გაყიდა 7,692,308 აქცია, ხოლო ნაშთი გაიყიდა გამყიდველი აქციონერების მიერ. ნიუ იორკის ბანკი მოქმედებს როგორც ამ აქციების დეპოზიტორი. თვითოეული გლობალური სადეპოზიტო ხელშერილი წარმოადგენს ბანკის 1 ჩვეულებრივ აქციას.

2017 წლის 17 ივნისს, ყოველწლიურ საერთო კრებაზე სს თიბისი ბანკის აქციონერები 2016 წლის აუდიტირებული ფინანსური ანგარიშგებების საფუძველზე შეთანხმდნენ დივიდენდზე - 1.49 ლარი ერთ აქციაზე. ეს დივიდენდი დაფიქსირდა 2017 წლის 12 ივნისს და 2017 წლის 14 ივნისს აქციონერებმა მიიღეს მთლიანად გადახდილი 78,284 ლარის დივიდენდი.

2016 წლის 25 აპრილს, ყოველწლიურ საერთო კრებაზე სს თიბისი ბანკის აქციონერები 2015 წლის აუდიტირებული ფინანსური ანგარიშგებების საფუძველზე შეთანხმდნენ დივიდენდზე - 1.09 ლარი ერთ აქციაზე. ეს დივიდენდი დაფიქსირდა 2016 წლის 3 მაისს და 2016 წლის 11 მაისს აქციონერებმა მიიღეს მთლიანად გადახდილი 54,560 ლარის დივიდენდი.

26 წილობრივი ინსტრუმენტები

2013 წლის ივნისის სქემა:

2013 წლის ივნისში, ბანკის სამეთვალყურეო საბჭომ დაამტკიცა ხელმძღვანელობის ახალი საკომპენსაციო სქემა 2013-2015 წლებისთვის და დაამტკიცა 4,150 ახალი აქცია, როგორც ახალი აქციების მაქსიმალური შეფასებული რაოდენობა, რომელიც გამოშვებული უნდა იყოს აღნიშნული სქემის შესაბამისად. სქემის თანახმად, თითოეულ წელს, წინასწარი განსაზღვრული საქმიანობის შესრულების პირობების საფუძველზე, ჯგუფის უმაღლეს ხელმძღვანელ რგოლს და რამდენიმე საშუალო რგოლის ხელმძღვანელს გადაეცათ კონკრეტული რაოდენობის აქციები.

შესრულების პირობები იყოფა (i) ჯგუფის მიზნებად და (ii) ინდივიდუალურ საქმიანობის მაჩვენებლებად. გადასაცემი აქციების საერთო რაოდენობა დამოკიდებულია ჯგუფის მიზნების მიღწევაზე და აქციის საბალანსო ღირებულებაზე ჯგუფის (ფასს) აუდიტურად შემოწმებული კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგებების შესაბამისად, გადაცემის თარიღამდე წლისათვის. ჯგუფის მიზნები ძირითადად უკავშირდება სამეთვალყურეო საბჭოს მიერ დადგენილ ზრდის, რენტაბელობის და პორტფელის ხარისხის მაჩვენებლების მიღწევას, ასევე ასევე კონკრეტულ ნორმატიულ მოთხოვნებთან შესაბამისობას. აქციების საერთო რაოდენობა პრემიალურ ფონდში დამოკიდებულია ჯგუფის მიზნების მიღწევაზე.

საქმიანობის ინდივიდუალური მაჩვენებლები განსაზღვრულია ცალკე თითოეული მონაწილისთვის და გამოიყენება აქციების რაოდენობის გამოსათვლელად, რომელიც უნდა გადაეცეს მათ საერთო პრემიალური ფონდიდან. შემდეგ, გადაცემული აქციები ექვემდებარება სამუშაო პირობას და აღნიშნული პირობების შესრულებამდე აქციებს აქვთ დივიდენდებზე უფლება, თუმცა არ აქვთ ხმის მიცემის უფლება და არ შეიძლება მიეყიდოს ან გადაეცეს მესამე მხარეებს. სამუშაო პირობა ითვალისწინებს უწყვეტ საქმიანობას, სანამ არ დასრულდება სქემის მონაწილეებზე სრული უფლების თანდათანობითი გადაცემა. თითოეული 2013, 2014 და 2015 ტრანშის აქციები ეტაპობრივად გადაეცემა მეორე, მესამე და მეოთხე წელს საქმიანობის ეფექტურობის შეფასების შემდეგ. აქციების ოთხმოცი პროცენტი გადაეცემა მეოთხე წელს. საკომპენსაციო სისტემის საფუძველზე საერთო შეზღუდვის პერიოდი გრძელდება 2019 წლის ივნისამდე.

ხელმძღვანელობის ახალი კომპენსაციის სქემის შესაბამისად, აქციონერებიც და სამეთვალყურეო საბჭოც ფლობდა ფუტ-ოფციონს აქციებზე, გარდა ამისა ისინი ფლობდნენ ფუტ-ოფციონებს ყველა უფასო აქციაზე, რომელიც გაიცა წინა აქციაზე დაფუძნებული გადახდის საფუძველზე. ყველა ფუტ-ოფციონი ბათილად იქნა ცნობილი 2014 წლის ივნისში ლონდონის საფონდო ბირჟაზე ლისტიგის შემდეგ. აქციის საფუძველზე გადახდის სქემის მოქმედების არცერთ ეტაპზე ხელმძღვანელობა არ მოელის ფუტ-ოფციონების გამოყენებას. შედეგად, ეს სქემა ჩაითვალია წილობრივი ინსტრუმენტებით ანგარიშსწორების სქემად და ფუტ-ოფციონთან დაკავშირებით არ ყოფილა ვალდებულების აღიარება.

2013 წლის 20 ივნისი ჯგუფმა ჩათვალია გაცემის თარიღად. ხელმძღვანელობის მიერ საქმიანობის მოსალოდნელი მიღწევების შეფასების და სამუშაო პირობების საფუძველზე დამტკიცდა 732,000 აქცია, რომელიც ეტაპობრივად გადაეცემა სქემის წევრებს, როგორც ეს აღწერილია ზემოთ. აქციების სამართლიანი ღირებულება მინიჭების თარიღისთვის (კორექტირებული იქნა ერთი აქციის 250-ად დანაწილებისთვის) შეადგენდა 13,93 ლარს თითოეული აქციისთვის. შეფასება განხორციელდა დამოუკიდებელმა შემფასებელმა. შეფასება განხორციელდა საშემოსავლო და საბაზრო მიდგომების გამოყენებით. საბაზრო მიდგომა მოიცავდა ბაზრის კაპიტალიზაციის შეფასებას კაპიტალის საბალანსო ღირებულებას და გარიგების ფასს. საბოლოო შეფასება დაეფუძნა საშემოსავლო მიდგომას, საბაზრო მიდგომა გამოიყენება დაშვების სახით საშემოსავლო მიდგომით მოპოვებულ შედეგზე. საბაზრო მიდგომა მოიცავდა საბაზრო კაპიტალიზაციის შეფასებას საკუთარი კაპიტალის მულტიპლიკატორის საბალანსო ღირებულებასთან მიმართებაში და გარიგების ფასს საკუთარი კაპიტალის მულტიპლიკატორის საბალანსო ღირებულებასთან მიმართებაში შესაბამისი ბანკებთან დაკავშირებით. შესაბამისი ბანკების შერჩევისას შემფასებელმა შეარჩია ბანკები, რომლებიც საქმიანობენ შავი ზღვის

თიბისი ბანკის ჯგუფის კონსოლიდირებული და განსვლკეპებული ფინანსური ანგარიშგებაჰის შენიშვნები **გაგრძელება** 31 დეკემბერი 2017 წელი

26 წილობრივი ინსტრუმენტები გაგრძელება

რეგიონში, ცენტრალურ და აღმოსავლეთ ევროპაში და აქვთ თიბისი ბანკის მსგავსი აქციების პორტფელის შემცველობა და ზრდის პრიორიტეტები. შემოსავლის მიდგომა მოიცავდა ფულადი სახსრების თავისუფალ დისკონტირებულ ნაკადს 10 წლის განმავლობაში შეფასებულ კაპიტალში. პროექტის შემუშავებისას, გაკეთდა შემდეგი მთავარი დაშვებები:

- ▶ 2013 -2023 წლებში, რთულ პროცენტებში საშუალო წლიური ზრდის ტემპი განისაზღვრა სესხებისთვის 15.2%-ით და კლიენტის ანგარიშებისთვის 15.1 %-ით;
- ▶ გათვალისწინებულია ბანკის კლიენტის ბიზნესზე შეფასებული სპრედის 2013 წელს გაანგარიშებული 10.2%-დან 2021 წლისთვის 5.8%-მდე შემცირება ამ დროისთვის მის სრულ სტაბილიზაციამდე;
- ▶ 2013 -2023 წლებში, არასაპროცენტო შემოსავალი პროგნოზის მიხედვით საშუალოდ განისაზღვრა როგორც კლიენტის მოცულობის 1.8% (ე.ი ბრუტო სესხების და დეპოზიტების 1.8%);
- ▶ თანამშრომლის კომპენსაციის სხვადასხვა კომპონენტებში წლების მიხედვით ნავარაუდებია ზრდა 2014 წელს 37.6%-56.0%, 2015 წელს 2.4% - 9.8% და შემდეგ მათი თანადათან შემცირდება 2023 წლისთვის 2.1%-3.6%-მდე. ადმინისტრაციულ ხარჯში წლების მიხედვით ნავარაუდები იყო ზრდა 2014 წელს 38.3%, 2015 წელს 10.4 და მათი შემდგომი თანადათან შემცირდება 2023 წლისთვის 3.3%-მდე.;
- ▶ ბანკის საბოლოო ღირებულება შეფასდა გორდონის ზრდის მოდელის გამოყენებით. ბანკის საბოლოო ფულადი ნაკადების ზრდის ტემპად გამოყენებულია აშშ-ს გრძელვადიანი ინფლაციის პროგნოზი (2.1%);
- ▶ ბანკის სააქციონერო კაპიტალის ღირებულება შეფასებული იყო 15.10%-ით.

საბოლოო შეფასება ეფუძნებოდა შემოსავლის განსაზღვრის მეთოდს, ხოლო საბაზრო ღირებულების შეფასების მეთოდი გამოიყენეს მიღებული შედეგის შესამოწმებლად. ამგვარად ბანკის გაანგარიშებული კაპიტალის ღირებულება შემდეგ გაიყო შეფასების დღისთვის გამოშვებული ჩვეულებრივი აქციების რაოდენობაზე და შემდეგ შემცირდა კონტროლის ნაკლებობით გამოწვეული სხვაობით.

2015 წლის ივნისის სქემა:

2015 წლის ივნისში ბანკის სამეთვალყურეო საბჭომ დაამტკიცა მენეჯმენტის ახალი კომპენსაცია ზედა და საშუალო რგოლის მმართველებისთვის და დაუშვა 3,115,890 ახალი აქცია, როგორც სქემის მიხედვით გამოსაშვები ახალი აქციების მაქსიმალური შეფასებული რაოდენობა. ახალი სისტემა გამოყენებული იქნება 2015 წლიდან 2018 წლის ჩათვლით და ის ჩაანაცვლებს 2013 წლის ივნისში შემოღებულ სისტემას, რაც ნიშნავს იმას, რომ შესრულების შეფასება, ისევე როგორც 2015 წლის ბოლოს შესაბამისი კომპენსაცია გადახდილი იქნება ახალი სისტემის შესაბამისად. სქემის მიხედვით, ყოველ წელს, წინასწარ განსაზღვრული შესრულების პირობების ფარგლებში, აქციების გარკვეული რაოდენობა გადაეცემა ჯგუფის ზედა რგოლის მენეჯმენტს და საშუალო რგოლის მენეჯერებს. შესრულების პირობები დაყოფილია (i) კორპორატიულ და (ii) ინდივიდუალურ საქმიანობის დამადასტურებელ მაჩვენებლებად (KPIs). კორპორატიული საქმიანობის დამადასტურებელი მაჩვენებლები ძირითადად უკავშირდება სამეთვალყურეო საბჭოს მიერ განსაზღვრული მომგებიანობის, ეფექტურობის და პორტფელის ხარისხის პარამეტრების ასევე კლიენტის გამოცდილებისა და თანამშრომლის ჩართულობის არაფინანსური მაჩვენებლების მიღწევას. ინდივიდუალური შესრულების მაჩვენებლები განსაზღვრულია ცალკე თითოეული მონაწილისთვის და გამოიყენება მათთვის გადასაცემი აქციების რაოდენობის გასაანგარიშებლად. სქემის შესაბამისად, მმართველობის ზედა რგოლის წევრები ასევე მიიღებენ ფიქსირებული რაოდენობის აქციებს. მიღების შემდეგ ყველა აქციის მფლობელს ექნება მომსახურების პირობები და სანამ ეს პირობები შესრულდება აქციონერებს აქვთ დივიდენდის უფლება, მაგრამ არ აქვთ ხმის უფლება და ისინი ვერ გაიყიდება ან გადაეცემა მესამე მხარეს.

მომსახურების პირობები გულისმობს მუდმივ გამოყენებას სანამ არ დასრულდება სქემის მონაწილეებისთვის სრული უფლების თანდათანობით გადაცემა. თითოეული 2015, 2016 2017 და 2018 წლების აქციები თანდათან გადაეცემა მეორე, მესამე და მეოთხე წელს განხორციელების შეფასების შემდეგ. აქციების ოთხმოცე პროცენტის გადაცემა ხდება აქციების გაცემიდან მეოთხე წელს. ამ კომპენსაციის სისტემის ფარგლებში მთლიანი უფლებების გადაცემის პერიოდი გაგრძელდება 2022 წლის მარტამდე.

ჯგუფი მიიჩნევს 2015 წლის 17 ივნისის გაცემის თარიღად. 2015 წლის 31 დეკემბრისთვის ხელმძღვანელობის დასახული მიზნის საუკეთესო მაჩვენებელი 1,908,960 აქცია დამტკიცდა, რომელიც თანდათან გადაეცემა წევრებს ზემოთ მითითებული სქემის მიხედვით. წილის სამართლიანი ღირებულება წარმოდგენის დღეს ტოლი იყო 24.64 ლარის ერთ აქციზე, როგორც ეს კვოტირებულია ლონდონის საფონდო ბირჟაზე.

ლონდონის საფონდო ბირჟაზე პრემიუმ სეგმენტზე ლისტინგის შემდეგ, აქციაზე დაფუძნებული გადახდის სქემა განახლდა და თიბისი ბანკის ჯგუფი PLC ანაწილებს თავის აქციებს სქემის მონაწილეებზე, აქციების ღირებულება გადაეცა სს თიბისი ბანკს. ამის შედეგად, სქემის აღრიცხვამ არ გამოიწვია ცვლილება კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებაში.

26 წილობრივი ინსტრუმენტები გაგრძელება

ბანკი ასევე იხდის ინდივიდუალურ სამშენებლო გადასახადს წილობრივი ინსტრუმენტების დარიცხვის ანგარიშსწორების სქემის ბენეფიციარების სახელით, რომელიც ითვლება ნაღდი ანგარიშსწორების ნაწილად. ცხრილის მონაცემები ორივე სქემის შესახებ მოცემულია ქვემოთ:

ათას ლარში (გარდა აქციების რაოდენობისა)	31 დეკემბერი 2017	31 დეკემბერი 2016
დაუვესტავი აქციების რაოდენობა პერიოდის დასაწყისისთვის	2,622,707	2,756,605
გაცემული აქციების რაოდენობა	-	-
აქციების რაოდენობის შეფასებაში ცვლილება შესრულების პირობების შესაბამისად	(13,100)	(11,904)
ჩამორთმეული პერიოდის განმავლობაში	-	(35,146)
დავესტავი აქციების რაოდენობა	(324,834)	(86,848)
დაუვესტავი აქციების რაოდენობა პერიოდის ბოლოსთვის	2,284,773	2,622,707
გაცემის დღეს ღირებულება ერთ აქციაზე (ლარი) ძველი ანაზღაურების სისტემა	13.93	13.93
გაცემის დღეს ღირებულება ერთ აქციაზე (ლარი) ახალი ანაზღაურების სისტემა	24.64	24.64
დანახარჯი წილობრივი ინსტრუმენტებით ანგარიშსწორების ნაწილზე (ათასი ლარი)	10,543	12,599
კაპიტალში კლება ფულის კომპენსაციის ალტერნატივის გამოყენებით (ათასი ლარი)	-	(817)
დანახარჯი ფულადი ანგარიშსწორების ნაწილზე (ათასი ლარი)	5,119	10,271
ხარჯი აღიარებული როგორც პერსონალის ხარჯი პერიოდის განმავლობაში (ათასი ლარი)	15,662	22,053

ფულადი ანგარიშსწორებით ნაწილთან დაკავშირებით ვალდებულება 2017 წლის 31 დეკემბრისთვის შეადგენდა 12,675 ათას ლარს (2016 წელს: 13,725 ათას ლარს;)

პერსონალზე გაწეული ხარჯი, რომელიც უკავშირდება წილობრივი ინსტრუმენტების დარიცხვის სქემით ანგარიშსწორების ნაწილს, აღიარებულია თითოეული შესაბამისი ტრანშის მოგება-ზარალის ანგარიშში წრფივი მეთოდით და შესაბამისი ჩანაწერი კრედიტირებულია კაპიტალში წილობრივი ინსტრუმენტების გადახდის რეზერვში.

2017 წლის 31 დეკემბერს ძირითადი შესრულების მაჩვენებლების მიღწეული დონის საფუძველზე ხელმძღვანელობამ გადააფასა აქციების რაოდენობა, რომელიც გამოშვებული უნდა ყოფილიყო წილობრივი ინსტრუმენტების დარიცხვის სისტემით მონაწილეებზე და უფლებრივად გადასაცემი აქციების შეფასებული რაოდენობა გაიზარდა 13,100-ით (2016 წლის 31 დეკემბერი: 11,904 აქცია).

27 სეგმენტის ანალიზი

მმართველი საბჭო ("საბჭო") არის მთავარი გადაწყვეტილების მიმღები და ის განიხილავს ჯგუფის შიდა ანგარიშგებას საიმისოდ, რომ შეაფასოს საქმიანობა და გამოყოს რესურსები. ბანკი რესპუბლიკის თიბისი ბანკთან შერწყმის შემდეგ, ჯგუფმა გადააფასა სეგმენტების მისეული განსაზღვრება, რომელიც წარმოდგენილია ამ შენიშვნაში. ზოგიერთი კლიენტი გადაიყვანეს სხვა სეგმენტებში. მიმდინარე ანგარიშის შესაბამისად მიკრო, მცირე და საშუალო საწარმოების სესხები კომბინირებულია ერთ MSME კატეგორიაში. სამომხმარებლო სესხები მოიცავს ყველა საცალო სესხს, გარდა იპოთეკური სესხებისა. შესაბამისად განახლდა 2016 წლის 31 დეკემბრისთვის არსებული შესაძარისის ინფორმაცია.

საოპერაციო სეგმენტები ახალი განსაზღვრების მიხედვით ახალა განსაზღვრულია შემდეგნაირად:

- ▶ კორპორატიული – იურიდიული პირი კლიენტები, რომლებსაც აქვთ 8 მილიონი ან მეტი შემოსავალი ან მიიღეს 1.5 მილიონი ან მეტი აშშ დოლარის კრედიტი. თუმცა რამდენიმე სხვა იურიდიულ პირის კლიენტს, რომლებსაც აქვთ ბანკისთვის მიმზიდველი პოტენციალი, ასევე შეუძლიათ მიიღონ კორპორატიული კლიენტის სტატუსი;
- ▶ მიკრო, მცირე და საშუალო საწარმოები (MSME) – იურიდიული პირი კლიენტები, რომლებიც არ შედიან კორპორატიულ სეგმენტში; ზოგიერთი სხვა კლიენტი ასევე შეიძლება მივაკუთვნოთ MSME-ს შეხედულებისამებრ;
- ▶ საცალო – ყველა კლიენტი, რომელიც არ მიეკუთვნება სხვა კატეგორიას
- ▶ კორპორატიული ცენტრი და სხვა ოპერაციები – მოიცავს ჯგუფის სახაზინო, სხვა მხარდაჭერასა და დოკუმენტების დამუშავების განყოფილებებს, და არასაბანკო შვილობილ კომპანიებს.

2017 წლის 31 დეკემბრისა და 2016 წლის ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებების თანხები შესაძარისია. საბჭო აფასებს საოპერაციო სეგმენტების საქმიანობას მოგების გადასახადის გადახდამდე კორექტირებული მოგების შეფასების საფუძველზე.

საანგარიშო სეგმენტები ისეთივეა როგორც საოპერაციო სეგმენტები.

ერთ კლიენტთან გარიგებიდან არცერთი შემოსავალი არ აღემატებოდა ჯგუფის მთლიანი შემოსავლის 10%-ს ან მეტს 2017 ან 2016 წლებში.

თიბისი ბანკის ჯგუფის კონსოლიდირებული და განცალკევებული
ფინანსური ანგარიშგებახის შენიშვნები **მარშალა**
31 დეკემბერი 2017 წელი

27 სემენტის ანალიზი გარეგნულად

ორგანიზაციის შემოსავლის უმრავლესობა მიეკუთვნება საქართველოს. ჯგუფის აქტივების და ვალდებულებების წარმოშობის გეოგრაფიული ანალიზი წარმოდგენილია შენიშვნაში 35.

ჯგუფის ანგარიშგების სემენტების რეზიუმე 2017 წლისა და 2016 წლის 31 დეკემბრისთვის წარმოდგენილია ქვემოთ:

ათას ლარში	კორპორატიული	საცალო	მიკრო, მცირე და საშუალო	კორპორატიული ცენტრი და სხვა ოპერაციები	სულ
31 დეკემბერი 2017					
- საპროცენტო შემოსავალი	203,082	535,851	184,008	110,768	1,033,709
- პროცენტზე დანახარჯი	(104,792)	(118,516)	(11,661)	(197,173)	(432,142)
- სემენტშორისი საპროცენტო შემოსავალი/(ხარჯი)	22,489	(73,141)	(51,488)	102,140	-
- წმინდა საპროცენტო შემოსავალი	120,779	344,194	120,859	15,735	601,567
- საკომისიო შემოსავალი	30,426	140,582	20,335	1,409	192,752
- საკომისიო ხარჯი	(6,910)	(51,199)	(8,949)	(893)	(67,951)
- წმინდა საკომისიო შემოსავალი	23,516	89,383	11,386	516	124,801
- მოგებას გამოკლებული უცხოურ ვალუტაში ვაჭრობიდან დანაკარგი	38,885	22,597	26,885	(1,268)	87,099
- უცხოური ვალუტის გაცვლის დანაკარგს გამოკლებული მოგება	-	-	-	4,595	4,595
- წმინდა მოგება წარმოებული ფინანსური ინსტრუმენტებიდან	-	-	-	(36)	(36)
- გასაყიდად არსებული საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდების გაყიდვიდან წმინდა მოგება	-	-	-	93	93
- სხვა საოპერაციო შემოსავალი	13,465	12,670	1,726	3,650	31,511
- დაკავშირებული კომპანიებიდან მოგების ნაწილი	-	-	-	909	909
- სხვა საოპერაციო არასაპროცენტო შემოსავალი	52,350	35,267	28,611	7,943	124,171
- სესხის გაუფასურების რეზერვი	27,031	(106,579)	(14,275)	-	(93,823)
- შესრულების გარანტიებისა და საკრედიტო ხაზთან დაკავშირებული ვალდებულებების რეზერვი	184	(261)	467	-	390
- ფინანსურ იჯარაში ინვესტიციების გაუფასურების რეზერვი	-	-	-	(492)	(492)
- სხვა ფინანსური აქტივების გაუფასურების რეზერვი	(7,666)	(17)	(64)	(4,465)	(12,212)
- მოგება ადმინისტრაციული და სხვა ხარჯისა და საშემოსავლო გადასახადების გადახდამდე	216,194	361,987	146,984	19,237	744,402
- პერსონალის ხარჯი	(25,989)	(128,331)	(31,225)	(11,281)	(196,826)
- ცვტა და ამორტიზაცია	(1,438)	(29,813)	(4,972)	(659)	(36,882)
- ვალდებულებებისა და ხარჯის რეზერვი	-	-	-	2,495	2,495
- ადმინისტრაციული და სხვა საოპერაციო ხარჯი	(7,457)	(81,356)	(15,118)	(11,815)	(115,746)
- საოპერაციო ხარჯი	(34,884)	(239,500)	(51,315)	(21,260)	(346,959)
- მოგება გადასახადის გადახდამდე	181,310	122,487	95,669	(2,023)	397,443
- მოგების გადასახადის ხარჯი	(27,738)	(15,527)	(13,820)	22,423	(34,662)
- წლის მოგება	153,572	106,960	81,849	20,400	362,781
სულ დაფიქსირებული კლიენტებზე გაცემული მთლიანი სესხები და ავანსები	2,475,392	4,233,153	1,844,672	-	8,553,217
სულ კლიენტის დაფიქსირებული ანგარიშები	2,429,368	4,378,265	1,027,690	-	7,835,323
სულ საკრედიტო ხაზთან დაკავშირებული ვალდებულებები და შესრულების გარანტიები	1,160,531	229,178	199,662	-	1,589,371

27 სეგმენტის ანალიზი გაგრძელება

ათას ლარში	კორპორატიული	საცალო	მიკრი, მცირე და საშუალო	კორპორატიული ცენტრი და სხვა ოპერაციები	სულ
31 დეკემბერი 2016					
- საპროცენტო შემოსავალი	161,030	386,193	141,533	77,654	766,410
- პროცენტზე დანახარჯი	(45,205)	(101,521)	(8,114)	(122,282)	(277,122)
- სეგმენტშორის საპროცენტო შემოსავალი/(ხარჯი)	(22,186)	(34,056)	(36,752)	92,994	-
- წმინდა საპროცენტო შემოსავალი	93,639	250,616	96,667	48,366	489,288
- საკომისიო შემოსავალი	21,884	100,637	16,331	3,950	142,802
- საკომისიო ხარჯი	(3,977)	(42,905)	(4,689)	(539)	(52,110)
- წმინდა საკომისიო შემოსავალი	17,907	57,732	11,642	3,411	90,692
- მოგებას გამოკლებული უცხოურ ვალუტაში ვაჭრობიდან დანაკარგი	23,945	17,817	26,271	2,126	70,159
- უცხოური ვალუტის გაცვლის დანაკარგს გამოკლებული მოგება	-	-	-	(2,528)	(2,528)
- წმინდა მოგება წარმოებული ფინანსური ინსტრუმენტებიდან	-	-	-	(206)	(206)
- გასაყიდად არსებული საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდების გაყიდვიდან წმინდა მოგება	-	-	-	9,293	9,293
- სხვა საოპერაციო შემოსავალი	9,837	5,772	1,076	6,529	23,214
- სხვა საოპერაციო არასაპროცენტო შემოსავალი	33,782	23,589	27,347	15,214	99,932
- სესხის გაუფასურების რეზერვი	48,948	(73,010)	(25,140)	-	(49,202)
- შესრულების გარანტიებისა და საკრედიტო ხაზთან დაკავშირებული ვალდებულებების რეზერვი	(388)	(902)	519	-	(771)
- ფინანსურ იჯარაში ინვესტიციების გაუფასურების რეზერვი	-	-	-	(558)	(558)
- სხვა ფინანსური აქტივების გაუფასურების რეზერვი	(863)	(207)	(38)	(1,461)	(2,569)
- გასაყიდად არსებული საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდების გაუფასურება	-	-	(11)	-	(11)
- მოგება ადმინისტრაციული და სხვა ხარჯისა და საშემოსავლო გადასახადების გადახდამდე	193,025	257,818	110,986	64,972	626,801
- პერსონალის ხარჯი	(23,068)	(100,888)	(28,188)	(19,160)	(171,304)
- ცვეთა და ამორტიზაცია	(1,062)	(21,560)	(3,507)	(1,851)	(27,980)
- ვალდებულებებისა და ხარჯის რეზერვი	-	-	-	(2,210)	(2,210)
- ადმინისტრაციული და სხვა საოპერაციო ხარჯი	(5,944)	(59,365)	(12,793)	(30,099)	(108,201)
- საოპერაციო ხარჯი	(30,074)	(181,813)	(44,488)	(53,320)	(309,695)
- მოგება გადასახადის გადახდამდე	162,951	76,005	66,498	11,652	317,106
- მოგების გადასახადის ხარჯი	(24,513)	(7,406)	(10,325)	24,823	(17,421)
- წლის მოგება	138,438	68,599	56,173	36,475	299,685
სულ დაფიქსირებული კლიენტებზე გაცემული მთლიანი სესხები და ავანსები	2,062,229	3,680,576	1,615,920	-	7,358,725
სულ კლიენტის დაფიქსირებული ანგარიშები	1,882,210	3,747,774	831,598	-	6,461,582
სულ საკრედიტო ხაზთან დაკავშირებული ვალდებულებები და შესრულების გარანტიები	802,971	188,574	155,275	-	1,146,820

თიბისი ბანკის ჯგუფის კონსოლიდირებული და განცალკევებული
ფინანსური ანგარიშგებახის შენიშვნები **მამრქელა**
31 დეკემბერი 2017 წელი

27 სეგმენტის ანალიზი გაგრძელება

საანგარიშო სეგმენტების აქტივების შედარება მთლიან აქტივებთან არის შემდეგი:

ათას ლარში	31 დეკემბერი 2017	31 დეკემბერი 2016
სულ სეგმენტის აქტივები (კლიენტებზე გაცემული კრედიტები და ავანსები)	8,553,217	7,358,725
სესხის გაუფასურების რეზერვი	(227,864)	(225,023)
ფული და ფულის ექვივალენტები	1,428,771	944,767
სავალდებულო საკასო ნაშთები საქართველოს ეროვნულ ბანკში	1,033,818	990,642
სახსრები სხვა ბანკებში	37,789	23,824
გასაყიდად ფლობილი საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდები	657,938	430,703
ამორტიზებული ღირებულებით აღრიცხული სავალო ფასიანი ქაღალდები	449,538	372,956
მოგების გადასახადის ავანსი	19,084	7,429
დაფარვამდე ფლობილი საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდები	2,605	3,265
სხვა ფინანსური აქტივები	134,135	91,895
ინვესტიციები ფინანსურ იჯარეებში	143,836	95,031
სხვა აქტივები	147,792	170,756
ძირითადი საშუალებები	366,065	313,584
არამატერიალური აქტივები	83,072	60,698
საინვესტიციო ქონება	79,232	95,615
გუდვილი	26,892	26,892
ინვესტიცია შვილობილ და დაკავშირებულ კომპანიებში	1,278	-
სულ აქტივები ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგების მიხედვით	12,937,198	10,761,759

საანგარიშო სეგმენტების ვალდებულებების შედარება მთლიან ვალდებულებებთან შემდეგია:

ათას ლარში	31 დეკემბერი 2017	31 დეკემბერი 2016
სულ სეგმენტის ვალდებულებები (კლიენტის ანგარიშები)	7,835,323	6,461,582
ვალდებულებები საკრედიტო ინსტიტუტების მიმართ	2,644,714	2,199,976
გამოშვებული სავალო ფასიანი ქაღალდები	20,695	23,508
მიმდინარე მოგების გადასახადის ვალდებულება	447	2,579
გადავადებული მოგების გადასახადის ვალდებულება	602	5,646
ვალდებულებებისა და ხარჯის რეზერვი	10,306	15,294
სხვა ფინანსური ვალდებულებები	79,774	50,153
სხვა ვალდებულებები	70,187	62,851
სუბორდინირებული ვალი	426,788	368,381
სულ ვალდებულებები ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგების მიხედვით	11,088,836	9,189,970

28 საპროცენტო შემოსავალი და ხარჯი

ათას ლარში	2017	2016
საპროცენტო შემოსავალი		
კლიენტებზე გაცემული კრედიტები და ავანსები	919,796	688,756
ამორტიზირებული ღირებულებით აღრიცხული სავალო ფასიანი ქაღალდები	32,328	30,714
გასაყიდად ფლობილი საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდები (შენიშვნა 10)	43,735	25,707
ინვესტიციები ფინანსურ ლიზინგში	23,273	16,566
სახსრები სხვა ბანკებში	14,577	4,502
სხვა	-	165
სულ საპროცენტო შემოსავალი	1,033,709	766,410
საპროცენტო დანახარჯი		
კლიენტის ანგარიშები	234,969	154,840
სახსრები საკრედიტო დაწესებულებებში	158,255	86,179
სუბორდინირებული ვალი	36,975	34,325
გამოშვებული სავალო ფასიანი ქაღალდები	1,943	1,778
სხვა	-	-
სულ საპროცენტო დანახარჯი	432,142	277,122
წმინდა საპროცენტო შემოსავალი	601,567	489,288

2017 წლის 31 დეკემბრისთვის საპროცენტო შემოსავლის 92% და საპროცენტო დანახარჯის 93% მიკუთვნებულია ბანკს (2016: 92% და 92%)

2017 წლის 31 დეკემბრისთვის გაუფასურებელ სესხებზე დარიცხულმა პროცენტმა შეადგინა 16,332 ათასი ლარი (2016 წელს: 23,825 ათასი;)

29 საკომისიო შემოსავალი და ხარჯი

ათას ლარში	2017		2016	
	კონსოლ.	განცალკ.	კონსოლ.	განცალკ.
საკომისიო შემოსავალი				
არასამართლიანი ღირებულებით ფინანსურ ინსტრუმენტებთან დაკავშირებული საკომისიო შემოსავალი მოგება-ზარალში:				
- საბარათე ოპერაციები	82,525	78,690	61,115	57,553
- საანგარიშსწორებო ოპერაცია	59,730	34,620	43,436	24,691
- ფულადი ოპერაციები	17,424	18,615	13,013	14,108
- გაცემული გარანტიები	15,121	14,188	11,699	10,982
- აკრედიტივის გაცემა	5,735	5,556	6,215	6,113
- სავალუტო ოპერაციები	1,339	1,324	1,277	1,230
- სხვა	10,878	10,511	6,047	5,820
სულ საკომისიო შემოსავალი	192,752	163,504	142,802	120,497
საკომისიო ხარჯი				
არასამართლიანი ღირებულებით ფინანსურ ინსტრუმენტებთან დაკავშირებული საკომისიო ხარჯი მოგება-ზარალში:				
- საბარათე ოპერაციები	46,360	51,848	34,906	41,399
- საანგარიშსწორებო ოპერაცია	7,400	7,193	5,795	5,652
- მიღებული გარანტიები	2,873	2,765	2,420	2,292
- ფულადი ოპერაციები	4,393	9,958	2,633	4,904
- თვითმომსახურება და POS ტერმინალის ტრანზაქციები	6,436	-	4,692	-
- სხვა	489	171	1,664	403
სულ საკომისიო ხარჯი	67,951	71,935	52,110	54,650
წმინდა საკომისიო შემოსავალი	124,801	91,569	90,692	65,847

თიბისი ბანკის ჯგუფის კონსოლიდირებული და განცალკევებული
ფინანსური ანგარიშგებახის შენიშვნები **გამოქვეყნებულია**
31 დეკემბერი 2017 წელი

30 სხვა საოპერაციო შემოსავალი

ათას ლარში	2017	2016
საოპერაციო ლიზინგიდან შემოსავალი	6,559	5,772
საინვესტიციო ქონების გაყიდვიდან მოგება	4,353	2,623
მოთხოვნების გაყიდვიდან მოგება	4,090	58
გადასახადების ანაზღაურება	2,486	349
დასაკუთრებული უზრუნველყოფის ინვენტარის გაყიდვიდან მოგება	2,383	2,382
მარკეტინგული პროგრამის მომსახურებიდან მოგება	2,077	-
არასაკრედიტო ჯარიმებიდან შემოსავალი	1,333	644
გადასახდელი ავტომატების გაყიდვებიდან შემოსავალი	1,093	1,100
უძრავი ქონების გაყიდვიდან მოგება	1,017	208
დივიდენდიდან შემოსავალი	-	823
შესყიდული გაუფასურებული სესხების ანაზღაურება	-	4,995
ადმინისტრაციული საკომისიო შემოსავალი საერთაშორისო ფინანსური ინსტიტუტებიდან	-	644
სხვა	6,120	3,616
სულ სხვა საოპერაციო შემოსავალი	31,511	23,214

საოპერაციო ლიზინგიდან შემოსავალი მთლიანად მიეკუთვნა საინვესტიციო ქონებას. 2017 წლის 31 დეკემბერს დასრულებულ წელს გაყიდული დასაკუთრებული უზრუნველყოფის ინვენტარის საბალანსო ღირებულება იყო 24,284 ათასი ლარი (2016 წელს: 26,972 ათასი ლარი), რომელიც მიიღო ჯგუფმა და ბანკმა.

31 პერსონალის ხარჯი

ათას ლარში	2017		2016	
	კონსოლ.	დამოუკიდ.	კონსოლ.	დამოუკიდ.
ხელფასები და ბონუსები	176,510	153,575	145,926	125,033
აქციზე დაფუძნებული კომპენსაცია	15,662	15,662	22,053	22,053
სხვა საკომპენსაციო ხარჯი	4,654	3,882	3,325	2,473
ხელფასები და სხვა თანამშრომლის სარგებელი	196,826	173,119	171,304	149,559

2017 წელს ჯგუფისა და ბანკის მიერ დაქირავებული პირების თვიური საშუალო რაოდენობა იყო 6,883 და 5,958 ადამიანი (2016 წელს: 5,520 და 4,788).

32 ადმინისტრაციული და სხვა საოპერაციო ხარჯი

ათას ლარში	2017		2016	
	კონსოლ.	დამოუკიდ.	კონსოლ.	დამოუკიდ.
იჯარის ხარჯი	22,700	17,462	18,233	14,128
სარეკლამო და მარკეტინგული მომსახურებები	18,021	17,468	13,784	13,060
პროფესიონალური მომსახურებები	12,162	10,368	29,030	27,543
არამატერიალური აქტივების გაუმჯობესება	10,304	8,630	7,446	5,939
კომუნალური მომსახურებები	6,057	5,610	5,104	4,772
გადასახადები მოგების გადასახადების გარდა	5,607	3,406	4,699	2,957
შენიშვნებისა და მოწყობილობის ტექნოლოგიების	5,253	5,868	3,880	4,423
საკანცელარიო და სხვა საოფისო ხარჯი	4,737	4,348	3,429	3,092
კომუნიკაცია და მიწოდება	4,063	3,500	4,183	2,600
დაზღვევა	3,270	989	2,686	933
სამიწიკების ხარჯი	1,897	1,753	1,880	1,699
დაცვის სამსახური	1,965	1,803	1,883	1,687
არამატერიალური აქტივების გაუმჯობესება	1,916	1,916	2,043	-
ტრანსპორტირება და ავტოსატრანსპორტო უზრუნველყოფა	1,637	898	1,386	751
პერსონალური ტრენინგი და დასაქმება	1,444	1,074	1,272	1,111
ინვენტარის გაყიდვიდან დანაკარგი	1,239	1,020	1,690	1,243
ქველმოქმედება	1,045	989	884	790
ძირითადი საშუალებების გაყიდვის შედეგად დანაკარგი	492	276	423	365
საბრუნავი აქტივების წმინდა სარეალიზაციო ღირებულებამდე ჩამოფასების ხარჯის ამოტრიალება	(538)	(540)	(4,424)	(4,819)
სხვა	12,475	6,954	8,690	5,369
ადმინისტრაციული და სხვა საოპერაციო ხარჯი	115,746	93,792	108,201	87,643

პროფესიულ მომსახურებებში 2016 წლის 31 დეკემბრისთვის შეტანილი იყო ბანკი რესპუბლიკის შესყიდვასთან დაკავშირებული გარიგების ხარჯი, რომელიც მოიცავს 8,000 ათას ლარს.

ცხრილში მოცემული პროფესიონალური მომსახურებების ხარჯი მოიცავს აუდიტორული მომსახურებისთვის გაწეულ ხარჯს, რომელიც შედგება:

ათას ლარში	აუდიტი	აუდიტთან დაკავშირებული		სულ
		სხვა სერვისი	სხვა სერვისი	
2017				
ჯგუფისა და შვილობილების წლიური აუდიტი	924	-	-	924
ჯგუფისა და შვილობილების 6 თვის მიმოხილვა	-	251	-	251
სხვა რწმუნებითი სერვისები	-	-	173	173
აუდიტის მთლიანი ანაზღაურება	924	251	173	1,348
2016				
ჯგუფისა და შვილობილების წლიური აუდიტი	1,588	-	-	1,588
ჯგუფისა და შვილობილების 6 თვის მიმოხილვა	-	360	-	360
სხვა რწმუნებითი სერვისები	-	5	5,432	5,437
აუდიტის მთლიანი ანაზღაურება	1,588	365	5,432	7,385

სხვა რწმუნებითი სერვისები 2016 წელს მოიცავს მშობელი კომპანიის TBCG-ის აქციების ლონდონის საფონდო ბირჟაზე განთავსებასთან დაკავშირებულ სააღრიცხვო საკომისიოს 3,797 ათასი ლარის ოდენობით.

თიბისი ბანკის ჯგუფის კონსოლიდირებული და განცალკევებული
ფინანსური ანგარიშგებახის შენიშვნები **გამოქვეყნება**
31 დეკემბერი 2017 წელი

33 მოგების გადასახადი

მოგების გადასახადზე ხარჯი მოიცავს შემდეგს:

ათას ლარში	2017	2016
მიმდინარე დარიცხული გადასახადი	39,225	36,601
გადავადებული დარიცხული გადასახადი (კრედიტი)	(4,563)	(19,180)
წლის მოგების გადასახადზე ხარჯი	34,662	17,421

ჯგუფის უმეტესი შემოსავლის მიმართ გამოყენებული მოგების გადასახადის განაკვეთია 15% (2016: 15%) შვილობილი კომპანიების უმეტესი შემოსავლის მიმართ გამოყენებული მოგების გადასახადის განაკვეთი 15%-დან 20%-მდე მერყეობს (2016: 15%-20%;).

მოსალოდნელ და ფაქტობრივ დაბეგვრის ხარჯს შორის შედარება წარმოდგენილია ქვემოთ

ათას ლარში	2017	2016
მოგება გადასახადის გადახდამდე	397,443	317,106
თეორიული დარიცხული გადასახადი დადგენილი განაკვეთით (2017: 15%; 2016: 15%)	59,718	46,917
ისეთი ერთეულების საგადასახადო ეფექტი, რომლებიც არ გამოიქვეითება და არ ფასდება საგადასახადო მზინებისთვის:		
- დაბეგვრისგან თავისუფალი შემოსავალი	(13,645)	(9,638)
- დაბეგვრისგან არ გათავისუფლებული შემოსავალი	(117)	3,492
- ცვლილება საგადასახადო კანონმდებლობაში (შენიშვნა 3)	(11,794)	(24,204)
- სხვა განსხვავებები	500	854
წლის მოგების გადასახადის ხარჯი	34,662	17,421

ფასს-სა და საქართველოსა და აზერბაიჯანში კანონით განსაზღვრულ საგადასახადო რეგულაციებს შორის განსხვავებები წარმოშობს დროებით განსხვავებას ფინანსურ ანგარიშგებასა და მათ საგადასახადო საფუძველთან დაკავშირებით აქტივებისა და ვალდებულებების საბალანსო ღირებულებას შორის. ამ დროებით სხვაობებში დინამიკის საგადასახადო ეფექტი დეტალურად არის წარმოდგენილი ქვემოთ და აღრიცხულია 15%-ანი განაკვეთით (2016: 15%;) საქართველოსთვის და 20%-იანი განაკვეთით აზერბაიჯანისთვის (2016 წელს: 20%;).

2016 წლის 13 მაისს საქართველოს მთავრობამ ცვლილებები შეიტანა საქართველოს საგადასახადო კოდექსში, რომელიც ძალაში შევა 2019 წლის 1 იანვრიდან და ეხება კომერციულ ბაკებს, საკრედიტო კავშირებს, სადაზღვევო ორგანიზაციებს, მიკროსაფინანსო ორგანიზაციებს და ლომბარდებს, ხოლო სხვა საწარმოებთან დაკავშირებით 2017 წლის 1 იანვრიდან. ახალი კოდექსი ზემოქმედებას ახდენს ჯგუფის საშემოსავლო გადასახადის აღიარებასა და შეფასების პრინციპებზე და ასევე გავლენას ახდენს ჯგუფის გადავადებულ საშემოსავლო გადასახადებზე აქტივებსა/ვალდებულებებზე. კომპანიებს არ უწევთ გადასახადამდე მოგებაზე საშემოსავლო გადახდა (რომელსაც იყენებენ კომერციული ბანკები, საკრედიტო კავშირები, სადაზღვევო ორგანიზაციები, მიკროსაფინანსო ორგანიზაციები და ლომბარდები 2017 წლის 1 იანვრიდან ან 2019 წლის 1 იანვრიდან), სანამ ეს მოგება არ განაწილდება დივიდენდის სახით ან მოგების განაწილების სხვა ფორმით. დივიდენდის გადახდის შემდეგ, საშემოსავლო გადასახადის 15% გადასახდელია დივიდენდის გადახდის მომენტში, მიუხედავად იმისა ის გადასახდელია მონეტარული თუ არამონეტარული ფორმით უცხოური არარეზიდენტი იურიდიული პირებისთვის და უცხოელი და ადგილობრივი ფიზიკური პირებისთვის. რეზიდენტი იურიდიული პირებისთვის დივიდენდის გადახდა გადასახადისგან გათავისუფლებულია. დივიდენდის განაწილების გარდა, გადასახადი გადასახდელია დანახარჯსა ან სხვა გადასახდელზე, რომლებიც წარმოიქმნა არაეკონომიკური საქმიანობის შედეგად, საქონლის/მომსახურებების უფასო მიწოდების და/ან სახსრების გადარცხვავზე და წარმომადგენლობით ხარჯზე, რომლებიც აღემატება საქართველოს საშემოსავლო გადასახადით განსაზღვრულ მაქსიმალურ თანხას იმავე წელს როცა ისინი წარმოიქმნა.

2017 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, გადავადებული საგადასახადო აქტივები/ვალდებულებები გადაფასებულია იმ თანხამდე, რომლებიც გამოყენებული იქნება 2018 წლის 1 იანვრიდან 2018 წლის 31 დეკემბრამდე პერიოდში.

33 მოგების გადასახადი გაგრძელება

ათას ლარში	31 დეკემბერი 2016	(დარიცხვა)/ კრედიტირებული მოგება-ზარალი	დარიცხულია უშუალოდ სხვა სრულ შემოსავალში	31 დეკემბერი 2017
დასაქვითი/(დასაბერი) დროებითი სხვაობის საგადასახადო ეფექტი და მომავალში გადატანილი საგადასახადო ზარალი				
ძირითადი საშუალებები	[5,323]	648	377	[4,298]
კრედიტის გაუფასურების რეზერვი	[91]	2,401	-	2,401
გასაყიდად ფლობილი საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდების სამართლიანი შეფასება	165	483	[648]	-
სხვა ფინანსური აქტივები	2,122	[107]	-	2,015
სხვა აქტივები	39	[10]	-	29
ინვესტიციები ფინანსურ ლიზინგში	-	-	-	-
საინვესტიციო ქონება	[982]	640	-	[342]
საკრედიტო დაწესებულებების სახსრები	[1,295]	479	-	[816]
სუბორდინირებული ვალი	[85]	62	-	[23]
სხვა ფინანსური ვალდებულებები	197	[269]	-	[72]
სხვა ვალდებულებები	2,225	[573]	-	1,652
წილობრივი ინსტრუმენტების დარიცხვა	676	810	-	1,486
სხვა ფინანსური აქტივები	[29]	-	-	[29]
სულ გადავადებული საგადასახადო აქტივები (ვალდებულებები)	[2,381]	4,564	[271]	2,003
აღიარებული გადავადებული საგადასახადო აქტივები	3,265	[660]	-	2,605
აღიარებული გადავადებული საგადასახადო ვალდებულებები	[5,646]	5,315	[271]	[602]
წმინდა გადავადებული საგადასახადო აქტივები (ვალდებულებები)	[2,381]	4,655	[271]	2,003

ათას ლარში	1 იანვარი 2016	(დარიცხვა)/ კრედიტირებული მოგება-ზარალი	დარიცხულია უშუალოდ სხვა სრულ შემოსავალში	დარიცხვები საწარმოთა გაერთიანების შედეგად	31 დეკემბერი 2016
დასაქვითი/(დასაბერი) დროებითი სხვაობის საგადასახადო ეფექტი და მომავალში გადატანილი საგადასახადო ზარალი					
ძირითადი საშუალებები	[25,802]	11,112	11,011	[1,644]	[5,323]
კრედიტის გაუფასურების რეზერვი	[9,167]	11,729	-	[2,574]	[92]
გასაყიდად ფლობილი საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდების სამართლიანი შეფასება	[1,595]	461	1,565	[266]	165
სხვა ფინანსური აქტივები	5,952	[3,830]	-	-	2,122
სხვა აქტივები	6,407	[5,734]	-	[634]	39
ინვესტიციები ფინანსურ ლიზინგში	[556]	556	-	-	-
საინვესტიციო ქონება	[4,247]	4,275	-	[1,010]	[982]
საკრედიტო დაწესებულებების სახსრები	[475]	[820]	-	-	[1,295]
სუბორდინირებული ვალი	[327]	242	-	-	[85]
სხვა ფინანსური ვალდებულებები	60	137	-	-	197
სხვა ვალდებულებები	1,311	1,146	-	[231]	2,226
წილობრივი ინსტრუმენტების დარიცხვა	741	[65]	-	-	676
სხვა ფინანსური აქტივები	-	[29]	-	-	[29]
სულ გადავადებული საგადასახადო აქტივები (ვალდებულებები)	[27,698]	19,180	12,576	[6,359]	[2,381]
აღიარებული გადავადებული საგადასახადო აქტივები	1,546	1,719	-	-	3,265
აღიარებული გადავადებული საგადასახადო ვალდებულებები	[29,244]	17,461	12,576	[6,361]	[5,646]
წმინდა გადავადებული საგადასახადო აქტივები (ვალდებულებები)	[27,698]	19,180	12,576	[6,361]	[2,381]

ჯგუფის მიმდინარე სტრუქტურისა და საქართველოს კანონმდებლობის კონტექსტში, ჯგუფის სხვადასხვა კომპანიების საგადასახადო დანაკარგები და მიმდინარე საგადასახადო აქტივები შეიძლება არ გაიქვეითოს ჯგუფის სხვა კომპანიების მიმდინარე საგადასახადო ვალდებულებებსა და დასაბეგრ მოგებებთან მიმართებაში და შესაბამისად, გადასახადი შეიძლება დაგროვდეს მაშინაც კი, როცა

თიბისი ბანკის ჯგუფის კონსოლიდირებული და განცალკევებული ფინანსური ანგარიშგებახის შენიშვნები **გამოქვეყნებულია** 31 დეკემბერი 2017 წელი

33 მოგების გადასახადი გაგრძელება

არსებობს კონსოლიდირებული საგადასახადო ზარალი. ამიტომ, გადავადებული საგადასახადო აქტივები და ვალდებულებები გაიქვითება მხოლოდ მაშინ, როცა ისინი უკავშირდება იმავე დასაბეგრ ობიექტსა და იმავე საგადასახადო ადმინისტრაციას.

34 წმინდა ვალდებულების შეთანხმება

ქვემოთ ცხრილში წარმოდგენილია ჩვენი ვალის და წარმოდგენილ პერიოდში ჩვენ ვალში მიმდინარე ცვლილებების ანალიზი. ვალის კომპონენტები არის ისინი, რომლებიც ფულადი სახსრების მოძრაობის ანგარიშგებაში წარმოდგენილია როგორც დაფინანსება.

ათას ლარში	ვალდებულებებზე ფინანსური საქმიანობიდან			
	სხვა ნასესხები თანხები	გამომწვეული სავალდო ფასიანი ქაღალდები	სუბორდინირებული ვალი	Total
წმინდა ვალი 2017 წლის 1 იანვარს	1,882,670	23,508	368,381	2,274,559
ფულადი სახსრების ნაკადები	541,289	(3,251)	22,837	560,875
სავალუტო კორექტირებები	(14,398)	(1,505)	(766)	(16,669)
სხვა არაფულადი ცვლილებები	148,935	1,943	36,336	187,214
წმინდა ვალი 2017 წლის 31 დეკემბერს	2,558,496	20,695	426,788	3,005,979

ძალაში შესვლის თარიღამდე ერთი წლით ადრე განხორციელებული ცვლილებების გამო, ჯგუფი არ არის ვალდებული წარმოადგინოს შესაძარისი ინფორმაცია რადგან მან ასახა ცვლილება პირველად.

35 ფინანსური და სხვა რისკის მართვა

თიბისი ბანკის ჯგუფი რისკის მართვისთვის იყენებს კონსერვატიულ მიდგომას საკრედიტო, ფინანსური და არა ფინანსური რისკების მართვის ძლიერი და დამოუკიდებელი რისკის ფუნქციის მეშვეობით. რისკის სრულყოფილი მართვისთვის საჭირო ყველა კომპონენტი შეტანილია რისკის ორგანიზაციულ სტრუქტურაში: საწარმოს რისკის მართვა; საკრედიტო, ფინანსური და არა ფინანსური რისკების მართვა; რისკის ანგარიშგების და მხარდაჭერის IT ინფრასტრუქტურა; ჯვარედინი რისკის ანალიტიკური საშუალებები და მეთოდები, როგორიც არის კაპიტალის ადეკვატურობის მართვა და დიაგნოსტიკური კვლევა. რისკის სრულყოფილი, გამჭვირვალე და გონივრული მართვა ხელს უწყობს ინფორმირებულობას და ნდობას სხვადასხვა დაინტერესებული პირების მხრიდან, უზრუნველყოფს ბიზნეს მოდელის მდგრადობას და რისკის მართვის პოზიციონირებას, ჯგუფის კონკურენტული უპირატესობის და სტრატეგიული ხელშეწყობის ფაქტორის სახით.

თიბისი ბანკის ჯგუფის მართვის სტრუქტურა უზრუნველყოფს შესაბამის მეთვალყურეობას და ანგარიშვალდებულებას, ასევე მოვალეობების მკაფიო განაწილებას. სამეთვალყურეო საბჭოს ეკისრება საერთო პასუხისმგებლობა, რომ მისცეს მიმართულება და თვალყური ადევნოს დასახული მიზნების მიღწევის პროცესს. ამავედროულად მმართველი საბჭო მართავს და ხელმძღვანელობს ჯგუფის ყოველდღიურ საქმიანობებს. კერძოდ, კომიტეტი ახორციელებს შემდეგ მოვალეობებს: 1) ჯგუფის რისკის მართვის სტრატეგიის, რისკისადმი მიდრეკილების და რისკის ტოლერანტობის, რისკის მართვის სისტემის და რისკის პოლიტიკის განხილვა და შეფასება; 2) კანონმდებლობასთან, რეგულაციებთან და ეთიკურ კოდექსებთან შესაბამისობასთან დაკავშირებული პროცესის განხილვა და მონიტორინგი; 3) შიდა და გარეშე აუდიტორების მიერ შესაბამისობასთან, ეთიკასა და რისკი მართვის ფუნქციებთან დაკავშირებით გამოქვეყნებული შიდა კონტროლის სარეგულაციო მონიტორინგი და გამოსწორება; 4) კომიტეტის საქმიანობის ყოველწლიური თვითშეფასება და შედეგების შესახებ საბჭოს ინფორმირება; 5) ძირითადი რისკი მართვის სისტემის და სხვა დოკუმენტების განხილვა და მათ დამტკიცებასთან დაკავშირებით საბჭოსთვის რეკომენდაციების წარდგენა.

ბანკის დონეზე რისკის მართვა სამეთვალყურეო საბჭოს მოვალეობაა, რომელიც პასუხისმგებელია განსაზღვროს ხელმძღვანელობის განწყობა და გააკონტროლოს განსაზღვრულ მიზნებთან შესაბამისობა. იმავედროულად, მმართველი საბჭო მართავს და ხელმძღვანელობს ჯგუფის ყოველდღიურ საქმიანობას სამეთვალყურეო და მმართველმა საბჭომ შექმნა სპეციალური რისკის კომიტეტები. სამეთვალყურეო საბჭოს რისკის, ეთიკისა და ზედამხედველობის კომიტეტი ამტკიცებს ჯგუფის რისკის მისაღებ დონეს, მეთვალყურეობას უწევს რისკის პროფილს და მისი მართვის პრაქტიკას ბანკის ფარგლებში, ხოლო აუდიტის კომიტეტი პასუხისმგებელია ძირითადი სააღრიცხვო პოლიტიკის განხორციელებაზე და შიდა და დამოუკიდებელი აუდიტორების საქმიანობების ხელშეწყობაზე. მმართველი საბჭოს რისკის კომიტეტი შექმნილია საერთო ჯგუფური რისკის მართვისა და ძირითადი რისკის ტენდენციების მონიტორინგის მიზნით, იმისთვის რომ დარწმუნდნენ რისკის მოცულობა შესაბამეა თუ არა ჯგუფის რისკის დადგენილ დონეს. საოპერაციო რისკის კომიტეტი იღებს გადაწყვეტილებებს საოპერაციო რისკის მართვასთან დაკავშირებით, ხოლო აქტივებისა და ვალდებულებების მართვის კომიტეტი (ALCO) პასუხისმგებელია ALM პოლიტიკის განხორციელებაზე.

თიბისი ბანკის სამეთვალყურეო საბჭო და უმაღლესი ხელმძღვანელობა მართავს რისკის მიზნებს რისკის მისაღები დონის შესახებ ანგარიშგების („RAS“) მეშვეობით, რომელსაც ამტკიცებს სამეთვალყურეო საბჭო და განსაზღვრავს სასურველ რისკის პროფილს და რისკის ლიმიტებს სხვადასხვა ეკონომიკური გარემოსთვის. რისკის მისაღები დონე („RA“) განსაზღვრავს მონიტორინგის და ანგარიშგების პასუხისმგებლობებს, ასევე იერარქიულ რიგებს სხვადასხვა გამომწვევი მოვლენებისთვის და ლიმიტის

35 ფინანსური და სხვა რისკის მართვა გაგრძელება

დარღვევებისთვის, რაც ასევე მიუთითებს რისკის ჯგუფებს განსაზღვროს და განახორციელოს შეთანხმებული შერბილების ღონისძიებები. რისკის მისაღები დონის ეფექტური განხორციელების მიზნით ჯგუფის ყოველდღიურ ოპერაციებში, რისკის მისაღები დონის საზომები თანმიმდევრობით არის დაყოფილი უფრო დეტალურ ბიზნეს ერთეულის დონის ლიმიტებად. ამ სახით რისკის განაწილება განისაზღვრება სხვადასხვა სეგმენტის და საქმიანობების მიხედვით. საბჭოს დონის კონტროლი უმაღლესი ხელმძღვანელობის მუდმივი ჩართულობით თიბისი ჯგუფის რისკის მართვაში უზრუნველყოფს რისკის მიზნების შესახებ ინფორმირებას, რისკის დონის მიმართ რისკის მოცულობის ინტენსიურ მონიტორინგს, რისკთან დაკავშირებული საკითხების დაუყოვნებლივ ესკალაციას და აღმოფხვრის ღონისძიებების განსაზღვრას.

ინდივიდუალური რისკების ყოველდღიური მართვა ეფუძნება დაცვის პრინციპის სამ მიმართულებას. ვინაიდან ბიზნეს მიმართულებებს ეკისრება რისკებზე ძირითადი პასუხისმგებლობები, რისკის ჯგუფები იღებენ მეორე ხაზის დაცვის ფუნქციას, რომელიც ხორციელდება სანქცირებული ტრანზაქციების, ასევე რისკის დადგენის, ანალიზის, შეფასების, მონიტორინგის და ანგარიშგების საშუალებებით და მეთოდებით. კომიტეტები შექმნილია ოპერატიულ დონეებზე, და პასუხისმგებელია ტრანზაქციის დონეზე გადაწყვეტილებების მიღებაზე, რომელიც მოიცავს უფლებამოსილების მკაფიო და გაუმჯობესებული დელეგირების მკაფიო კომპონენტს "ოთხი თვალის პრინციპის" საფუძველზე. ყველა ახალი პროდუქტი/პროექტი გაივლის რისკის ჯგუფებს რისკების სრულყოფილი ანალიზის უზრუნველყოფის მიზნით.

კონტროლის ასეთი ღონისძიებები იძლევა იმის გარანტიას, რომ ბანკი მიიღებს ინფორმირებულ სარისკო გადაწყვეტილებებს, რომელიც ადეკვატურად არის შეფასებული და რომ რისკები, რომლებიც სცილდება ჯგუფის დასახულ მიზნებს, არ არის ალბულები. საკრედიტო, ლიკვიდურობის, საბაზრო, საოპერაციო და სხვა არაფინანსური რისკის მართვას ახორციელებენ შემდეგი ჯგუფები რისკის ორგანიზაციის ფარგლებში:

- ▶ საწარმოს რისკის მართვა (ERM);
- ▶ საკრედიტო რისკის მართვა
- ▶ ანდერრაიტიზი (კრედიტების გაცემის უფლება/სანქცირება);
- ▶ რესტრუქტურისაცია და ინკასირება;
- ▶ ფინანსური რისკის მართვა;
- ▶ საოპერაციო რისკის მართვა.

ძლიერი და დამოუკიდებელი სტრუქტურა იძლევა რისკის მართვის ყველა საჭირო ფუნქციის შესრულებას დაცვის მეორე ხაზის ფარგლებში, მაღალკვალიფიციური პროფესიონალების მიერ დამადასტურებელი დოკუმენტების დაბალანსებული შეთავსებით საბანკო და უძრავი ქონების სექტორში, როგორც ადგილობრივ ასევე საერთაშორისო ბაზრებზე.

ზემოხსენებული რისკის ჯგუფების გარდა, ნორმატიულ-სამართლებრივი შესაბამისობის განყოფილება (რომელიც ანგარიშვალდებულია უშუალოდ გენერალური დირექტორის წინაშე), პასუხისმგებელია AML-ზე და ნორმატიულ-სამართლებრივი შესაბამისობის რისკების მართვაზე. როგორც დაცვის მესამე ხაზი, შიდა აუდიტის დეპარტამენტი უზრუნველყოფს დამოუკიდებელ და ობიექტურ გარანტიას და რეკომენდაციებს აძლევს ჯგუფს, რაც ხელს უწყობს ოპერაციების შემდგომ გაუმჯობესებას და რისკის მართვას.

თითოეული მნიშვნელოვანი რისკის მართვისთვის ბანკი განსაზღვრავს პოლიტიკას და პროცედურებს, მართვის საშუალებებს და მეთოდებს, რისკის იდენტიფიკაციის, შეფასების და გამოთვლის მეთოდოლოგიებს. რისკის ანგარიშგების სისტემები და IT ინფრასტრუქტურა თიბისი ბანკის რისკის ეფექტური მართვის მნიშვნელოვანი საშუალებებია. აქედან გამომდინარე, ბანკი მნიშვნელოვან აქცენტს აკეთებს და ინვესტიციებს ახორციელებს, რომ ხელი შეუწყოს მიღებული გადაწყვეტილებების მუდმივ განვითარებას.. ყოვლისმომცველი ანგარიშგების სტრუქტურა ხელმისაწვდომია მმართველი საბჭოსა და სამეთვალყურეო საბჭოსთვის, რაც იძლევა რისკის სახეცვლილებების ინტენსიური ზედამხედველობის საშუალებას და საჭიროების შემთხვევაში წინასწარ გამოსასწორებელი ზომების მიღების შესაძლებლობას.

ზემოთ აღწერილი რისკის მართვის კომპონენტების გარდა, კომპენსაციის სისტემა მოიცავს ერთ-ერთ უმნიშვნელოვანეს საშუალებას პერსონალის სტიმულირებისთვის, რომელიც შეესაბამება ბანკის გრძელვადიან ინტერესებს, ის ითვალისწინებს რისკით კორექტირებული მდგრადი შემოსავლის უზრუნველყოფას. რისკის მართვის ეფექტურობის ძირითადი მაჩვენებლები შეტანილია როგორც ბიზნეს ხაზის ასევე რისკის მართვის პერსონალის ანაზღაურებაში. ეფექტურობის მართვის სტრუქტურა განასხვავებს რისკის მართვის პერსონალის სტიმულს იმ ბიზნეს სფეროებისგან დამოუკიდებლობის დაცვის მიზნით, რომელსაც ისინი ზედამხედველობენ და ამავდროულად იძლევა კვალიფიციური პროფესიონალების მიზიდვის და შენარჩუნების შესაძლებლობას. ამ მიზნით, ბანკი აფასებს რისკის მართვის ეფექტურობის ძირითად მაჩვენებლებს რისკის და კონტროლის პერსონალისთვის და მოიცავს ცვლადი ანაზღაურების წილს.

საკრედიტო რისკი. ჯგუფი ექვემდებარება საკრედიტო რისკს, რომელიც გულისხმობს, რომ მომხმარებელს ან კონტრაგენტს არ შეუძლია თავისი ვალდებულებების შესრულება – გადაუხდელი თანხების გადახდა. ჯგუფის საკრედიტო რისკი წარმოიშობა მისი საკრედიტო ოპერაციების და მხარეებთან სხვა გარიგებების შედეგად, ფინანსური აქტივების ირგვლივ. საბალანსო მუხლების საკრედიტო რისკის მაქსიმალური მოცულობა შეადგენს მათ საბალანსო ღირებულებებს. ბალანსგარეშე ვალდებულებების მაქსიმალური მოცულობა იხილეთ შენიშვნა 37.

თიბისი ბანკის ჯგუფის კონსოლიდირებული და განსაკუთრებული ფინანსური ანგარიშგებახის შენიშვნები გამრჩეობა 31 დეკემბერი 2017 წელი

35 ფინანსური და სხვა რისკის მართვა გაგრძელება

საკრედიტო რისკი გაგრძელება

საკრედიტო რისკი მოიცავს: რისკს, რომელიც წარმოიქმნება ინდივიდუალურ კონტრაგენტებთან გაფორმებული გარიგებებიდან, კონცენტრაციის რისკს, ვალუტით გამოწვეულ საკრედიტო რისკს და ნარჩენ რისკებს.

- რისკები, რომლებიც წარმოიქმნება ინდივიდუალურ კონტრაგენტებთან გაფორმებული გარიგებებიდან, არის ზარალის რისკი ხელშეკრულებების შეუსრულებლობასთან დაკავშირებით კონტრაგენტის საკრედიტო ხარისხის გაუარესების მიზეზით.
- კონცენტრაციის რისკი არის რისკი, რომელიც დაკავშირებულია ხარისხის გაუარესებასთან ცალკეულ მსესხებლებთან ან დაკავშირებული მსესხებლების ჯგუფთან აქტიური სარისკო ოპერაციებით ან კრედიტის კონცენტრაციის მიზეზით ეკონომიკის კონკრეტულ დარგებში.
- ვალუტით გამოწვეული საკრედიტო რისკი უკავშირდება რისკებს, რომლებიც წარმოიქმნება უცხოურ ვალუტაში დენომინირებული სესხებიდან ჯგუფის პორტფელში.
- ნარჩენი რისკი წარმოიქმნება საკრედიტო რისკის შერბილების მეთოდების შედეგად, რომელმაც შესაძლოა არ დააკმაყოფილოს მოლოდინი მიღებულ უზრუნველყოფასთან დაკავშირებით.

რისკის მართვის ყოვლისმომცველი მეთოდები და პროცესები განსაზღვრულია ჯგუფის რისკის მართვის სტრუქტურაში საკრედიტო რისკის ეფექტურად მართვის მიზნით. ჯგუფის საკრედიტო რისკის მართვის მთავარი პრინციპები: საკრედიტო რისკის გონივრული გარემოს შექმნა; კრედიტის გაცემის სტაბილური პროცესით მოქმედება; და საკრედიტო რისკის იდენტიფიკაციის, შეფასების, კონტროლისა და მონიტორინგის ეფექტური პროცესების უზრუნველყოფა. შესაბამისი პოლიტიკა და პროცედურები განსაზღვრავს კრედიტის გაცემის შესახებ გადაწყვეტილებების მიღების სტრუქტურას, რომელიც ასახავს ჯგუფის ტოლერანტობას საკრედიტო რისკის მიმართ. ეს სტრუქტურა მოიცავს კრედიტის დეტალურ და ფორმალური შეფასების და უზრუნველყოფის შეფასების პროცესს, ადმინისტრაციას და დოკუმენტაციას, კრედიტის დამტკიცების ორგანოებს სხვადასხვა დონეზე, კონტრაგენტის და მრეწველობის კონცენტრაციის ლიმიტებს და კრედიტის შექმნაში, მონიტორინგსა და მართვაში ჩართული პერსონალის და პირების მკაფიოდ განსაზღვრულ მოვალეობებსა და პასუხისმგებლობებს.

კრედიტის დამტკიცება: თიბისი ბანკი ისწრაფვის უზრუნველყოს კრედიტის გაცემის მდგრადი პროცესი მისი გაცემის სათანადო კრიტერიუმების დადგენით და ეფექტური პროცესის შექმნით მსესხებლის რისკის პროფილის ყოვლისმომცველი შეფასებით. დაცვის სამი ხაზის კონცეფცია შეტანილია საკრედიტო რისკის შეფასების სტრუქტურაში, მოვალეობების მკაფიო განაწილებით კრედიტის შეფასების პროცესში ჩართულ მხარეებს შორის.

კრედიტის შეფასების პროცესი განხვავდება სეგმენტების მიხედვით, რომელიც დამატებით დიფერენცირდება სხვადასხვა ტპის პროდუქტების მიხედვით და ასახავს აღნიშნული აქტივის კლასების სხვადასხვა ბუნებას. კორპორატიულ, საშუალო და მცირე ბიზნესის და მსხვილი საცალო და მიკრო სესხების შეფასება ინდივიდუალურად ხორციელდება მსესხებლის კრედიტუნარიანობის და სესხის სტრუქტურის დეტალური ანალიზით; ვინაიდან მცირე საცალო და მიკრო სესხები უმეტესად ავტომატურად ფასდება, სესხის დამტკიცებისთვის ქულებით შეფასების მოდულების გამოყენებით. ბიზნესის მსესხებლების სახელმძღვანელო მითითებები მორგებულია ინდივიდუალურ ეკონომიკურ სექტორებზე, რომელიც განსაზღვრავს კრედიტირების კრიტერიუმებს და მიზნობრივ კოეფიციენტებს თითოეულ დარგში.

საკრედიტო კომიტეტები პასუხისმგებელი არიან გადახედონ საკრედიტო განცხადებებს და დაამტკიცონ საკრედიტო პროდუქტები. კორპორატიული, საშუალო და მცირე ბიზნესის, საცალო და მიკრო ბიზნესის კლიენტებისთვის კრედიტის მოცულობის დასამტკიცებლად ადგილზე წარმოდგენილია სხვადასხვა საკრედიტო კომიტეტები მკაფიოდ განსაზღვრული დელეგირების უფლებით (იმ პროდუქტების გარდა, რომელიც ფასდება შეფასების ბარათების გამოყენებით). საკრედიტო კომიტეტების შემადგენლობა დამოკიდებულია მსესხებლის საერთო ვალდებულებებზე და მსესხებლის რისკის პროფილზე. საკრედიტო რისკის მენეჯერები (შესაბამისი საკრედიტო კომიტეტების წევრები) უზრუნველყოფენ მსესხებლის და შეთავაზებული საკრედიტო რისკების დეტალურ ანალიზს. სესხი ბანკის 20 უმსხვილესი მსესხებლისთვის მოითხოვს სამეთვალყურეო საბჭოს რისკის, ეთიკისა და ზედამხედველობის კომიტეტის გადახედვას და დამტკიცებას. აღნიშნული კომიტეტი ასევე ამტკიცებს გარიგებებს დაკავშირებულ მხარეებთან, ფიზიკური და იურიდიული პირებისთვის 150 და 200 ათას ლარზე მეტი მოცულობის კრედიტებთან დაკავშირებით.

საკრედიტო რისკის მონიტორინგი: ჯგუფის რისკის მართვის პოლიტიკა და პროცესები მიზნად ისახავს რისკის დროულად გამოვლენას და გაანალიზებას, და აკონტროლებს წინასწარ განსაზღვრულ ლიმიტებს საიმედო და დროული მონაცემების საშუალებით. ჯგუფი მნიშვნელოვან რესურსებს იყენებს საკრედიტო რისკის შესახებ მკაფიო და ზუსტი ინფორმაციის მიღებისთვის, რომელსაც აწყდება ბანკი სხვადასხვა ბიზნეს სეგმენტში. ჯგუფი იყენებს აქტიური მონიტორინგის სისტემას მიკრო და მაკრო განვითარებაზე დროული რეაგირების, საკრედიტო პორტფელში ხარვეზების გამოვლენისა და ინფორმირებული რისკის მართვის გადაწყვეტილებების მიღების მიზნით. მონიტორინგის პროცესები მორგებულია ინდივიდუალური სეგმენტების სპეციფიკატივებზე, ასევე ის მოიცავს ინდივიდუალურ საკრედიტო რისკებს, პორტფელის საერთო კოეფიციენტს და გარეშე მიმართულებებს, რამაც შესაძლოა გავლენა მოახდინოს პორტფელის რისკის პროფილზე. წინასწარი გაფრხილებლის სიგნალები წარმოადგენს მნიშვნელოვან წინასწარი განგაშის სისტემას კრედიტის ამოწურვის გამოსავლენად, რასაც შემარბილებელი ღონისძიებებიც მიჰყვარა.

35 ფინანსური და სხვა რისკის მართვა გაგრძელება

პორტფელის ხარისხის ტენდენციების შესახებ იქმნება რეგულარული ანგარიშები და წარედგინება მმართველი საბჭოს რისკის კომიტეტს ყოველთვიურად, ხოლო რისკის, ეთიკისა და ზედამხედველობის კომიტეტს კვარტალურად. არსებული მონაცემების ძველ მონაცემებთან შედარებით და პროგნოზების ანალიზით, ხელმძღვანელობა დარწმუნებული, რომ მისი პოლიტიკის დროულად შეცვლით შესაძლებელია რისკების გამოვლენა და მათზე რეაგირება.

საკრედიტო რისკის შემცირება. კრედიტის შესახებ გადაწყვეტილებების მიიღება ძირითადად მსესხებლის გადახდისუნარიანობის და კრედიტუნარიანობის საფუძველზე ხდება; დამატებით თიხის ბანკი საკრედიტო რისკის შესამცირებლად იყენებს საშუალებებს, როგორიცაა უზრუნველყოფა და გარანტიები. აღნიშნული შემცირების ზომების გამოყენების შეფასება სიფრთხილით ხორციელდება სამართლებრივ სიზუსტესთან და განხორციელებადობასთან, თავდების კონტრაგენტული რისკის და უზრუნველყოფის საბაზრო შეფასებასთან მიმართებაში

უზრუნველყოფის მართვის შესახებ ცენტრალური ხედვის და სტრატეგიის ქონის და იმის გარანტიის მიზნით, რომ ყველა პროცესი ეფექტურად ხორციელდება, დაფუძნდა ცენტრალური უზრუნველყოფის მართვის ერთეული. უზრუნველყოფის მართვის სისტემა მოიცავს მყარ დამოუკიდებელ შეფასების პროცესს რისკის ფაქტორების შემცირების სისტემას მთელი დაზღვევის პროცესში, მონიტორინგსა და გადაფასებას.

საკრედიტო რისკის რესტრუქტურიზაცია და ინკასირება: ჯგუფს გააჩნია პორტფელის ზედამხედველობის კომპლექსური სისტემა გაურესებული ან პრობლემური საკრედიტო მოცულობების დროულად დადგენის და წინასწარი გამოსწორების ზომების მიღების მიზნით. შესაბამისი რესტრუქტურიზაციის ერთეულები შექმნილია ყველა ბიზნეს სეგმენტში იმ მსესხებლების მართვის მიზნით, რომელთა კრედიტუნარიანობა გაურესდა. რესტრუქტურიზაციის ერთეულების ძირითადი მიზანია მსესხებლის რეაბილიტაცია და დაბრუნება მოქმედ კატეგორიაში. რეაბილიტაციის პროცესის სირთულე და კომპლექსურობა განსხვავდება რისკის ტიპისა და მოცულობის მიხედვით.

ცენტრალიზებული მონიტორინგის ჯგუფი ანკონტროლებს დამრღვევ საცალო მსესხებლებს, რაც ფილიალების ღონისძიებებთან ერთად, მიზნად ისახავს ინკასირების მაქსიმალურად გაზრდას. სპეციალური პროგრამული უზრუნველყოფა გამოიყენება ადრეულ ეტაპზე ინკასირების პროცესის მართვაზე. კონკრეტული სტრატეგიები მორგებულია კლიენტების სხვადასხვა ქვეჯგუფებზე, ასახავს შესაბამის რისკის დონეებს, ამიტომ უფრო მეტი ღონისძიება ორიენტირებული უფრო მაღალი რისკის პროფილის მქონე კლიენტებზე.

მაღალი რისკის პროფილის მქონე სესხების მართვისთვის ადგილზე არსებობს დაფარვის ერთეულები. კორპორატიული და საშუალო და მცირე ბიზნესის მსესხებლები გადაეცემა აღნიშნულ ერთეულს იმ შემთხვევაში, თუ არსებობს დიდი ალბათობა იმისა, რომ არ იქნება გადახდილი ძირითადი თანხის არსებითი ნაწილი და დაფარვის ძირითადი ნაკადი აღარ წარმოადგენს მსესხებლის ფულად სახსრებს. საცალო და მიკრო კრედიტები გადაეცემა დაფარვის ერთეულს ან ინკასირების გარეშე დაწესებულებებს (არაუზრუნველყოფილ სესხებთან დაკავშირებით) 90 დღიანი ვადაგადაცილების შემთხვევაში ასევე შეიძლება გადაეცეს მანამ სანამ აშკარა გახდება, რომ მსესხებელს არ შეუძლია სესხის დაფარვა.

გეოგრაფიული რისკის კონცენტრაციები. აქტივები, ვალდებულებები, საკრედიტო ხაზთან დაკავშირებული ვალდებულებები და შესრულების გარანტიები ზოგადად დამოკიდებულია იმ ქვეყანასა და გეოგრაფიულ რეგიონზე, სადაც კონტრაგენტი მდებარეობს. ქართველ კონტრაგენტებთან ნაშთები, რომლებიც ფაქტობრივად გადაუხდელობა ან საქართველოსთან დაკავშირებული კონტრაგენტების ოფშორული კომპანიებისთვის ან გადასახდელია მათგან, განთავსებულია წარწერის ქვეშ „საქართველო“. საკასო თანხები და ძირითადი საშუალებები განაწილებულია იმ ქვეყნის მიხედვით, სადაც ისინი ფიზიკურად არსებობს.

თიბისი ბანკის ჯგუფის კონსოლიდირებული და განცალკევებული
ფინანსური ანგარიშგებახის შენიშვნები **გაგრძელება**
31 დეკემბერი 2017 წელი

35 ფინანსური და სხვა რისკის მართვა გაგრძელება

ჯგუფის ფინანსური აქტივებისა და ვალდებულებების გეოგრაფიული კონცენტრაცია 2017 წლის 31 დეკემბრისთვის წარმოდგენილია ქვემოთ:

ათას ლარში	საქართველო	ეგთო	არა- ეგთო	სულ
აქტივები				
ფული და ფულის ექვივალენტები	818,094	608,575	2,102	1,428,771
სახსრები სხვა ბანკებში	25,329	8,733	3,727	37,789
სავალდებულო სალაროს ნაშთები საქართველოს ეროვნულ ბანკში.	1,033,818	-	-	1,033,818
კლიენტებზე გაცემული სესხები და ავანსები	7,960,107	67,805	297,441	8,325,353
გასაყიდად ფლობილი საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდები	657,068	-	870	657,938
ამორტიზირებული ღირებულებით აღრიცხული სავალო ფასიანი ქაღალდები	449,538	-	-	449,538
ინვესტიციები ფინანსურ ლიზინგში	143,836	-	-	143,836
სხვა ფინანსური აქტივები	133,789	141	205	134,135
სულ ფინანსური აქტივები	11,221,579	685,254	304,345	12,211,178
არაფინანსური აქტივები	721,274	55	4,691	726,020
სულ აქტივები	11,942,853	685,309	309,036	12,937,198
ვალდებულებები				
ვალდებულებები საკრედიტო ინსტიტუტების მიმართ	1,069,211	1,559,644	15,859	2,644,714
კლიენტის ანგარიშები	6,517,641	694,820	622,862	7,835,323
გამოშვებული სავალო ფასიანი ქაღალდები	7,821	-	12,874	20,695
სხვა ფინანსური ვალდებულებები	78,670	474	630	79,774
სუბორდინირებული ვალი	62,508	232,263	132,017	426,788
სულ ფინანსური ვალდებულებები	7,735,851	2,487,201	784,242	11,007,294
არაფინანსური ვალდებულებები	79,612	1,084	846	81,542
სულ ვალდებულებები	7,815,463	2,488,285	785,088	11,088,836
წმინდა საბალანსო მდგომარეობა	4,127,390	(1,802,976)	(476,052)	1,848,362
შესრულების გარანტიები	387,904	151,502	72,905	612,311
საკრედიტო ხაზთან დაკავშირებული ვალდებულებები	968,019	2,996	6,045	977,060

35 ფინანსური და სხვა რისკის მართვა გაგრძელება

ფინანსური აქტივებისა და ვალდებულებების გეოგრაფიული კონცენტრაცია 2016 წლის 31 დეკემბრისთვის წარმოდგენილია ქვემოთ:

ათას ლარში	საქართველო	გეთო	არა- გეთო	სულ
აქტივები				
ფული და ფულის ექვივალენტები	548,866	389,223	6,678	944,767
სახსრები სხვა ბანკებში	4,973	18,851	-	23,824
სავალდებულო სალაროს ნაშთები საქართველოს ეროვნულ ბანკში.	990,642	-	-	990,642
კლიენტებზე გაცემული სესხები და ავანსები	6,923,037	88,616	122,049	7,133,702
გასაყიდად ფლობილი საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდები	429,985	-	718	430,703
ამორტიზებული ღირებულებით აღრიცხული სავალო ფასიანი ქაღალდები	372,956	-	-	372,956
ინვესტიციები ფინანსურ ლიზინგში	95,031	-	-	95,031
სხვა ფინანსური აქტივები	91,666	229	-	91,895
სულ ფინანსური აქტივები	9,457,156	496,919	129,445	10,083,520
არაფინანსური აქტივები	673,438	29	4,772	678,239
სულ აქტივები	10,130,594	496,948	134,217	10,761,759
ვალდებულებები				
ვალდებულებები საკრედიტო ინსტიტუტების მიმართ	719,098	1,410,693	70,185	2,199,976
კლიენტის ანგარიშები	5,426,095	532,690	502,797	6,461,582
გამოშვებული სავალო ფასიანი ქაღალდები	13,261	-	10,247	23,508
სხვა ფინანსური ვალდებულებები	48,248	1,285	620	50,153
სუბორდინირებული ვალი	-	233,657	134,724	368,381
სულ ფინანსური ვალდებულებები	6,206,702	2,178,325	718,573	9,103,600
არაფინანსური ვალდებულებები	84,678	1,100	592	86,370
სულ ვალდებულებები	6,291,380	2,179,425	719,165	9,189,970
წმინდა საბალანსო მდგომარეობა	3,839,214	[1,682,477]	[584,948]	1,571,789
შესრულების გარანტიები	274,614	56,406	95,588	426,608
საკრედიტო ხაზთან დაკავშირებული ვალდებულებები	706,646	10,175	3,391	720,212

საბაზრო რისკი. ბანკი შეესაბამება ბაზელის კომიტეტის ბაზრის რისკის განმარტებას, როგორც დანაკარგების არასაბალანსო პოზიციის რისკს, რომელიც წარმოიქმნება საბაზრო ფასების ცვლილებების შედეგად. ეს რისკი მთელი ბანკის მასშტაბით ძირითადად შედგება (ა) რისკებისგან, რომელიც უკავშირდება საპროცენტო განაკვეთის ინსტრუმენტებს და სავაჭრო პორტფელში წილებს და (ბ) გაცვლითი კურსის რისკებისა (ან სავალუტო რისკი) და სავაჭრო რისკებისგან. ბანკის სტრატეგია არ ჩაერთოს სავაჭრო პორტფელის აქტივობაში ან სავაჭრო ინვესტიციების განხორციელებაში.

შესაბამისად, ბანკის მოწყვლადობა ბაზრის რისკის მიმართ ძირითადად შემოიფარგლება სტრუქტურულ პაკეტში უცხოური სავალუტო კურსის რისკით.

სავალუტო რისკი. სავალუტო რისკი წარმოიქმნება უცხოური ვალუტის გაცვლით კურსებში პოტენციური ცვლილებისგან, რამაც შესაძლოა გავლენა მოახდინოს ფინანსური ინსტრუმენტის ღირებულებაზე. ეს რისკი წარმოიქმნა უცხოური სავალუტო აქტივებისა და ვალდებულებების შეუსაბამობით გამოწვეული ღია სავალუტო პოზიციებისგან, სეზ-მა მოსთხოვა ბანკს შეამოწმოს როგორც ბალანსი ასევე მთლიანი (არასაბალანსო ანგარიშის ჩათვლით) ღია სავალუტო პოზიციები და შეინარჩუნოს ასეთი პოზიციები ბანკის მარეგულირებელი კაპიტალის 20%-ის ფარგლებში. 2017 წლის 31 დეკემბრისთვის, ბანკს ჰქონდა მთლიანი (ნეგატიური) უცხოური ვალუტის პოზიცია მარეგულირებელი კაპიტალის 1.5% (2016 წელს 3.2%) აქტივებისა და ვალდებულებების მართვის კომიტეტმა განსაზღვრა ლიმიტები ვალუტით და ასევე ერთ-დღიანი და დღის განმავლობაში პოზიციებთან დაკავშირებით, რომლებიც სეზ-ის მიერ განსაზღვრულ ლიმიტებზე უფრო კონსერვატულია. ბანკის მიერ ასეთი ლიმიტების დაცვა მოწმდება ყოველდღიურად სახაზინო და ფინანსური რისკის მართვის დეპარტამენტების ხელმძღვანელების მიერ:

სავალუტო რისკის მართვის სისტემა რეგულირდება ბაზრის რისკის მართვის პოლიტიკით, ბაზრის რისკის მართვის პროცედურითა და შესაბამის მეთოდოლოგიებით. 2016 წელს კაპიტალის საკმარისობის შეფასების შიდა პროცედურის (ICAAP) ფარგლებში ბანკმა შეიმუშავა სავალუტო რისკთან დაკავშირებით კაპიტალზე დარიცხვა ბაზელის გაიდლაინების შესაბამისად. ქვემოთ ცხრილში შეჯამებულია ჯგუფის უცხოური სავალუტო კურსის რისკი საბალანსო ანგარიშის წარმოდგენისას. სავალუტო სვოპ დეპოზიტების მთლიანი მოცულობა შეტანილია წარმოებულ ფინანსურ ინსტრუმენტებში. ამიტომ ქვემოთ წარმოდგენილი მთლიანი ფინანსური აქტივები და ვალდებულებები ვერ კონტროლდება ვერც საბალანსო ანგარიშით და ვერც ლიკვიდურობის რისკის მართვის ცხრილებით, სადაც წარმოდგენილია მთლიანი სავალუტო სვოპების წმინდა მოცულობა:

თიბისი ბანკის ჯგუფის კონსოლიდირებული და განცალკევებული
ფინანსური ანგარიშგებახის შენიშვნები **გამრძელა**
31 დეკემბერი 2017 წელი

35 ფინანსური და სხვა რისკის მართვა გაგრძელება

ათას ლარში	31 დეკემბერს 2017			
	ფულადი ფინანსური აქტივები	ფულადი ფინანსური ვალდებულებები	წარმოებულები	შინდა საბალანსო პოზიცია
ქართული ლარი	4,812,558	3,809,208	164,521	1,167,871
აშშ დოლარი	6,460,892	6,288,939	(153,449)	18,504
ევრო	816,277	805,172	(9,315)	1,790
სხვა	121,432	103,975	(899)	16,558
სულ	12,211,159	11,007,294	858	1,204,723

ათას ლარში	31 დეკემბერს 2016			
	ფულადი ფინანსური აქტივები	ფულადი ფინანსური ვალდებულებები	წარმოებულები	შინდა საბალანსო პოზიცია
ქართული ლარი	3,483,389	2,485,281	9,394	1,007,502
აშშ დოლარი	5,819,504	5,850,217	(8,905)	(39,618)
ევრო	690,667	697,520	(13)	(6,866)
სხვა	121,432	103,975	(899)	16,558
სულ	10,083,520	9,103,600	188	980,108

სავალუტო რისკის შესაფასებლად, ბანკი ახორციელებს რისკის ეკონომიკური ღირებულების ანალიზს. ეს ანალიზი გაინაგარიშებს ჯგუფის შემოსავალზე ქართული ლარის კურსის მიმართ სავალუტო კურსების შესაძლო ყველაზე ცუდ ცვლილებას, როდესაც ყველა სხვა ცვლადი მაჩვენებელი მუდმივია. ვალუტის მერყეობასთან დაკავშირებული მაქსიმალური მოსალოდნელი დანაკარგის გამოსავლენად, განსაზღვრული 99%-იანი ნდობის ხარისხი ეფუძნება სავალუტო კურსში ყოველთვიურ ცვლილებას 3 წლიანი საანგარიშო პერიოდის განმავლობაში. 2017 წლის 31 დეკემბრისთვის, 2016 წლის 31 დეკემბრისა მგრძნობელობის ანალიზმა არ გამოავლინა მნიშვნელოვანი პოტენციური ეფექტი ჯგუფის კაპიტალზე:

ათას ლარში	31 დეკემბერს 2017	31 დეკემბერს 2016
მაქსიმალური დანაკარგი(ეკონომიკური ღირებულების ანალიზი, 99% ნდობის ხარისხი)	(1,807)	(1,184)
მაქსიმალური დანაკარგი (ეკონომიკური ღირებულების ანალიზი, 95% ნდობის ხარისხი)	(1,197)	(868)

საპროცენტო განაკვეთის რისკი. საპროცენტო განაკვეთის რისკი წარმოიქმნება საბაზრო საპროცენტო განაკვეთებში პოტენციური ცვლილებების შედეგად, რამაც შესაძლოა უარყოფითი გავლენა მოახდინოს ბანკის ფინანსური აქტივებისა და ვალდებულებების ღირებულებაზე. ეს რისკი შეიძლება წარმოიქმნას აქტივებისა და ვალდებულებების ვადებში შეუსაბამობის, ისევე როგორც მათი ფასების გადახედვის მახასიათებლების შედეგად.

ბანკის მიერ შეთავაზებული კრედიტები და დეპოზიტები წარმოდგენილია ფიქსირებული საპროცენტო განაკვეთებით, მაშინ როცა ბანკის საკრედიტო პოზიცია ეფუძნება პროცენტის ცვალებად განაკვეთს. ბანკის ცვალებადი განაკვეთის მქონე კრედიტები გარკვეულწილად ჰეჯირებულია სებ-ის მიერ იმ განაკვეთის გადახდით, რომელიც კორექტირებულია იმ მინიმალურ რეზერვებამდე, რომელსაც ბანკი ფლობს სებ-ში. ბანკი ასევე შევიდა საპროცენტო განაკვეთზე სვოპის ხელშეკრულებებში, რათა შემცირებულიყო საპროცენტო განაკვეთის რისკი, წარმოებული ფინანსური ინსტრუმენტების ანალიზი მოცემულია შენიშვნაში 40. უფრო მეტიც, კლიენტებისთვის ბანკის მიერ გაცემული ბევრი კრედიტი მოიცავს მუხლს, რომელიც მას კრედიტზე საპროცენტო განაკვეთის კორექტირების საშუალებას აძლევს უარყოფითი საპროცენტო განაკვეთების დინამიკის შემთხვევაში, რითაც ზღუდავს ბანკის საპროცენტო განაკვეთის რისკისგან დაუცველობას. ხელმძღვანელობა ასევე დარწმუნებულია, რომ ბანკის საპროცენტო განაკვეთის მარჯები გვთავაზობს გონივრულ ბუფერს, რათა შემცირდეს შესაძლო უარყოფითი საპროცენტო განაკვეთის დინამიკა.

35 ფინანსური და სხვა რისკის მართვა გაგრძელება

საპროცენტო განაკვეთის რისკი გაგრძელება

ქვემოთმოცემული ცხრილი აჩვენებს საპროცენტო განაკვეთის რისკებისგან ჯგუფის დაუცველობის საკითხს. ამ ცხრილში წარმოდგენილია ჯგუფის ფინანსური აქტივების და ვალდებულებების მთლიანი მოცულობა საბალანსო ღირებულებით, რომელიც შეფასებულია საკონტრაქტო პროცენტის ფასების გადახედვით ან დაფარვის უფრო ადრინდელი თარიღების მიხედვით. სავალუტო სვოპები არ იწვევს ჯგუფის საპროცენტო განაკვეთის რისკებისგან დაუცველობის შეფასებისას. ქვემოთ წარმოდგენილი მთლიანი ფინანსური აქტივები და ვალდებულებები არ შეიწინებება არც საბალანსო ანგარიშში და არც სხვა ფინანსური რისკის მართვის ცხრილებში. ცხილებში განხილულია, როგორც საქართველოს ეროვნულ ბანკში არსებული რეზერვები, ასევე პროცენტის ნოსტრო ანგარიშები. საქართველოს ეროვნული ბანკის რეზერვებსა და ნოსტრო ანგარიშებზე შემოსავალი გაანგარიშებულია როგორც ორიენტირით მინუს მარჯა, რომლითაც ორიენტირით ფედერალური ფონდების განაკვეთები და ECB განაკვეთები გათვალისწინებულია შესაბამისად აშშ დოლარისა და ევროს შემთხვევაში. ამიტომ, ისინი გავლენას ახდენენ თიხის ბანკზე – ზე ფასის ზრდის შემთხვევაში და გავლენას არ ახდენს ბანკზე – ზე საპროცენტო განაკვეთების შემცირების შემთხვევაში.

ათას ლარში	ერთ თვეზე ნაკლები	1-დან 6 თვემდე	6-დან 12 თვემდე	1 წელზე მეტი	სულ
2017 წლის 31 დეკემბერი					
სულ ფინანსური აქტივები	3,419,809	2,440,185	1,065,644	5,306,276	12,231,914
სულ ფინანსური ვალდებულებები	4,098,666	2,628,473	1,046,629	3,254,239	11,028,007
წმინდა საპროცენტო მგრძნობელობის პოზიცია 2017 წლის 31 დეკემბერს	(678,857)	(188,288)	19,015	2,052,037	1,203,907
2016 წლის 31 დეკემბერი					
სულ ფინანსური აქტივები	2,707,541	1,796,745	1,011,420	4,606,985	10,122,691
სულ ფინანსური ვალდებულებები	3,603,901	2,011,224	1,024,058	2,503,590	9,142,773
წმინდა საპროცენტო მგრძნობელობის პოზიცია 2016 წლის 31 დეკემბერს	(896,360)	(214,479)	(12,638)	2,103,395	979,918

2017 წლის 31 დეკემბერს, თუ საპროცენტო განაკვეთი ამ დღისთვის ყველა სხვა ფიქსირებულ ცვლადთან მიმართებაში იქნებოდა 100 საბაზისო პუნქტით ნაკლები, წლის მოგება იქნებოდა 7.6 მილიონი ლარით (2016: 9.5 მილიონი ლარით); მეტი, ძირითადად ცვლად საპროცენტო ვალდებულებებზე უფრო დაბალი საპროცენტო დანახარჯის გამო. სხვა ყოვლისმომცველი შემოსავალი იქნება 6,131 ათასი ლარით (2015: 1,516 ათასი ლარით; 2014: 5,482 ათასი ლარით); მეტი, რაც გამოწვეულია გასაყიდად ფლობილის სახით კლასიფიცირებული ფიქსირებული განაკვეთიანი ფინანსური აქტივების სამართლიანი ღირებულების ზრდით.

თუ საპროცენტო განაკვეთი ყველა სხვა ფიქსირებულ ცვლადთან მიმართებაში იქნებოდა 100 საბაზისო პუნქტით მეტი, წლის მოგება იქნებოდა 7.6 მილიონი ლარით ნაკლები (2016: 9.5 მილიონი ლარი), ძირითადად ცვლად საპროცენტო ვალდებულებებზე ნაკლები. სხვა ყოვლისმომცველი შემოსავალი უნდა ყოფილიყო 5,861 ათასი ლარით (2016: 2,118 ათასი ლარით); ნაკლები, რაც გამოწვეულია გასაყიდად ფლობილი სახით კლასიფიცირებული ფიქსირებული განაკვეთიანი ფინანსური აქტივების სამართლიანი ღირებულების შემცირებით.

დამოუკიდებელ ბაზისზე საპროცენტო განაკვეთის რისკის მართვასთან დაკავშირებით, ბანკმა დანერგა შპს “ერნსტ ენდ იანგთან” ერთად შემუშავებული მოწინავე მოდელი. საპროცენტო განაკვეთის რისკის ანალიზი განხორციელდა ყოველთვიურად ფინანსური რისკის მართვის დეპარტამენტის მიერ.

ბანკი აფასებს საპროცენტო განაკვეთებში ცვლილებების გავლენას, როგორც წმინდა საპროცენტო შემოსავლის ასევე ეკონომიკური ღირებულების მგრძნობელობაზე. წმინდა საპროცენტო შემოსავლის მგრძნობელობა აფასებს შემოსავლის მრუდზე სხვადასხვა დაფარვის ვადასთან ერთად საპროცენტო განაკვეთების ზრდის გავლენას წმინდა საპროცენტო შემოსავალზე უახლოეს წელს. ეკონომიკური ღირებულება აფასებს შემოსავლის მრუდზე სხვადასხვა დაფარვის ვადასთან ერთად საპროცენტო განაკვეთების ზრდის გავლენას ჯგუფის აქტივების, ვალდებულებებისა და არასაბალანსო ინსტრუმენტების არსებულ ღირებულებაზე. წმინდა საპროცენტო შემოსავლისა და ეკონომიკური ღირებულების მგრძნობელობის ანალიზის განხორციელებისას, ბანკი იყენებს პარალელურ გადატანებს საპროცენტო განაკვეთებში სხვადასხვა სცენარების რაოდენობის გამოყენებით.

საპროცენტო განაკვეთის რისკის მართვის მიზნით, ბანკმა განსაზღვრა სათანადო ლიმიტები. ბანკი ამოწმებს ლიმიტებთან შესაბამისობას და ამზადებს პროგნოზებს. აქტივებისა და ვალდებულებების კომიტეტი იღებს გადაწყვეტილებებს იმ ღონისძიებების შესახებ, რომლებიც აუცილებელია ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის რისკის მართვისთვის და თვალყურს ადევნებს მის განხორციელებას. პერიოდული ანგარიშგება წარედგინება მმართველი საბჭოსა და სამეთვალყურეო საბჭოს რისკის, ეთიკისა და კონტროლის კომიტეტს.

ლიკვიდურობის რისკი. ლიკვიდურობის რისკი არის რისკი, რომ თიხის ბანკს ან არ აქვს ყველა თავისი ვალდებულებების შესრულებისთვის საკმარისი რესურსები, როცა მათი შესრულების დრო დადგება, ან ხელი მიუწვდება ასეთ რესურსებზე მხოლოდ მაღალ ფასად. ლიკვიდურობის რისკი იმართება ფინანსური რისკის მართვისა და სახაზინო დეპარტამენტების მიერ და კონტროლდება ჯგუფის აქტივი/ვალდებულების მართვის კომიტეტის მიერ.

თიბისი ბანკის ჯგუფის კონსოლიდირებული და განსაკუთრებული ფინანსური ანგარიშგებახის შენიშვნები **გამრძელება** 31 დეკემბერი 2017 წელი

35 ფინანსური და სხვა რისკის მართვა გაგრძელება

ლიკვიდურობის რისკი გაგრძელება

თიბისი ბანკის ლიკვიდურობის მართვის პოლიტიკის მთავარი მიზნებია: (i) უზრუნველყოს სახსრების ხელმისაწვდომობა საიმისოდ, რომ დაკმაყოფილდეს მოთხოვნები, რომლებიც წარმოიქმნება მთლიანი ვალდებულებებისა და არასაბალანსო ვალდებულებების (როგორც ფაქტობრივი, ასევე ფაქტორებიდან გამომდინარე) შედეგად ეკონომიკურად ხელსაყრელ ფასად; (ii) აღიაროს ნებისმიერი სტრუქტურული შესაბამისობა, რომელიც არსებობს თიბისი ბანკის ფინანსური ანგარიშების პოზიციაში და განსაზღვროს მონიტორინგის კოეფიციენტი კარგად ბალანსირებულ ზრდასთან ერთად დაფინანსების მართვის მიზნით; და (iii) გააგრძელოს ლიკვიდურობისა და დაფინანსების კონტროლი საიმისოდ, რომ გარანტირებული იყოს დამტიკიცებული ბიზნეს მიზნების შესრულება ბანკის რისკის პროფილის კომპენსაციის გარეშე.

ლიკვიდურობის რისკი იყოფა ორი ტიპის რისკად: ლიკვიდურობის რისკის დაფინანსება და საბაზრო ლიკვიდურობის რისკი.

ლიკვიდურობის რისკის დაფინანსება არის რისკი, რომ თიბისი ბანკი ვერ შეძლებს ეფექტურად შეასრულოს როგორც მოსალოდნელი, ასევე მოულოდნელი მიმდინარე და მომავალი ფულადი ნაკადებისა და უზრუნველყოფის მოთხოვნები ისე, რომ გავლენა არ მოახდინოს მის ყოველდღიურ ოპერაციებზე და მის ფინანსურ პირობებზე. იმისთვის, რომ მართოს ლიკვიდურობის რისკი, თიბისი ბანკი იყენებს ბაზელ III-ის შესაბამისად განსაზღვრულ მოკლევადიან ლიკვიდურობის მაჩვენებელს და წმინდა სტაბილური დაფინანსების კოეფიციენტს, ასევე სებ-ის მიერ განსაზღვრულ მინიმალური ლიკვიდურობის კოეფიციენტებს. გარდა ამისა ბანკი ახორციელებს სტრეს- ტესტს, და სცენარების ანალიზს.

მოკლევადიანი ლიკვიდურობის მაჩვენებელი გამოიყენება მოკლევადიანი ლიკვიდურობის რისკების მართვის დასახმარებლად. ბანკის ლიკვიდურობის რისკის მართვის სტრუქტურა შექმნილია საიმისოდ, რომ ყოვლისმომცველად დაგეგმოს ფულის ნაკადები, რომლებიც წარმოიქმნება აქტივების, ვალდებულებებისა და არასაბალანსო მაჩვენებლების შედეგად გარკვეულ დროის დიაპაზონში და უზრუნველყოფს, რომ ამოქმედდეს მოკლევადიანი ლიკვიდურობის მაჩვენებლის ლიმიტები. თიბისი ბანკი ასევე ახორციელებს ლიკვიდურობის შედეგების სტრეს-ტესტს სებ-ის მიერ განსაზღვრულ დიდი შოკური სცენარების საშუალებით.

წმინდა სტაბილური დაფინანსების კოეფიციენტი გამოიყენება გრძელვადიანი ლიკვიდურობის რისკის მართვისთვის, რათა ხელი შეუწყოს სტაბილურობას უფრო ხანგრძლივი დროის მანძილზე თიბისი ბანკისთვის დამატებითი სტიმულირებისთვის, საიმისოდ რომ მუდმივად დაეყრდნოს უფრო სტაბილურ დაფინანსების წყაროებს. თიბისი ბანკი ასევე განსაზღვრავს დეპოზიტის კონცენტრაციის ლიმიტებს უფრო დიდი დეპოზიტებისთვის და არაქარველი რეზიდენტების დეპოზიტებისთვის თავის სადეპოზიტო პორტფელში.

წმინდა სტაბილური დაფინანსების კოეფიციენტი გაანგარიშდება ფასს კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებაზე დაყრდნობით. გარდა ამისა, შიდა მიზნებისთვის, თიბისი ბანკი ამ კოეფიციენტს ითვლის სებ-ისთვის მომზადებული ფინანსური ანგარიშგების მიხედვით.

ხელმძღვანელობა დარწმუნებულია, რომ ძლიერი და დივერსიფიცირებული დაფინანსების სტრუქტურა არის თიბისი ბანკის ერთერთი დიფერენციატორი. ბანკი ეფუძნება შედარებით სტაბილურ დეპოზიტებს საქართველოდან, როგორც დაფინანსების მთავარი წყაროდან. ვალდებულების სტრუქტურის შენარჩუნებისა და შემდგომი სტრუქტურისთვის თიბისი ბანკმა თავის სტრატეგიაში განსაზღვრა საცალო დეპოზიტების მიზნები და განსაზღვრა სესხის დეპოზიტთან შეფარდების ლიმიტები.

სესხის დეპოზიტთან შეფარდება (განსაზღვრული როგორც წმინდა სესხების მთლიანი ღირებულება გაყოფილი დეპოზიტების მთლიან ღირებულებაზე) 2017 და 2016 წლების 31 დეკემბრისთვის შესაბამისად არის 106.3%, 110.5%.

ბაზრის ლიკვიდურობის რისკი არის რისკი, რომელსაც თიბისი ბანკი ადვილად ვერ ჩათვლის ან აღმოფხვრის იმ დროისთვის არსებული საბაზრო ფასით, არაადეკვატური საბაზრო სიღმისა ან ბაზრის წონასწორობის დარღვევის გამო. ბაზრის ლიკვიდურობის რისკის მართვისთვის თიბისი ბანკი ასრულებს ბაზელ III-ის სახელმძღვანელო მითითებებს მაღალ-ხარისხიან ლიკვიდურობის აქტივების მართლზომიერებასთან დაკავშირებით, რათა გარანტირებული იყოს რომ ბანკის მაღალ-ხარისხიანი ლიკვიდური აქტივები შეიძლება გაიყიდოს ისე, რომ არ გამოიწვიოს ფასის მნიშვნელოვანი ცვლილება და უზრუნველყოს ღირებულების მინიმალური დანაკარგი.

გარდა ამისა თიბისი ბანკს აქვს **ლიკვიდურობის საგანგებო ღონისძიებების გეგმა**, რომელიც წარმოადგენს თიბისი-ს მთლიანი გონივრული ლიკვიდურობის პოლიტიკის ნაწილს და მისი მიზანია უზრუნველყოს, რომ თიბისი ბანკმა შეძლოს მისი დაფინანსების და ლიკვიდურობის მოთხოვნების შესრულება და მისი ძირითადი ბიზნეს ოპერაციების განხორციელება იმ ლიკვიდურობის პირობებში, რომელიც შეიძლება წარმოიქმნას მისი ჩვეული საქმიანობის მიღმა..

ბანკი აფასებს ლიკვიდურობის კოეფიციენტს ყოველდღიურად სებ-ის მოთხოვნების შესაბამისად. ეს ლიმიტი განისაზღვრება სებ-ის მიერ საშუალო ლიკვიდურობის კოეფიციენტთან დაკავშირებით, რომელიც ფასდება როგორც შესაბამის თვეში საშუალო ლიკვიდური აქტივების საშუალო ვალდებულებებთან შეფარდება, მათ შორის ფინანსური დაწესებულებებიდან სესხები, რომელთა ნარჩენი ვადა არის 6 თვემდე და არასაბალანსო ვალდებულებების ვადა 6 თვემდე.

სებ-ის ლიკვიდურობის დაფარვის კოეფიციენტი (LCR) განისაზღვრება, როგორც შესაბამისი ლიკვიდური აქტივები გაყოფილი 30 დღის წმინდა ფულის გასვლებზე სებ-ის სააღრიცხვო მეთოდებით. ლიმიტი განსაზღვრულია სებ-ის მიერ როგორც მთლიანი LCR-ისთვის, ისე ვალუტის მიხედვით (ლარი, უცხოური ვალუტა). ასევე, სებ-ის სავალდებულო რეზერვები ვალუტაში მხოლოდ გათვალისწინებულია 75%-ში LCR-ის დათვლის მიზნებისთვის. სებ-ის სააღრიცხვო წესები ითვალისწინებს დეპოზიტების და არაბალანსური ინსტრუმენტების

35 ფინანსური და სხვა რისკის მართვა გაგრძელება

ბაზრის ლიკვიდურობის რისკი გაგრძელება

გამოთხოვნის მაღალ მაჩვენებელს, რომელიც დამოკიდებულია კლიენტების ჯგუფის კონცენტრაციაზე, ვიდრე იმ კოეფიციენტებზე რაც ბაზელ 3-ის მოთხოვნებით არის განსაზღვრული.

31 დეკემბრისთვის ეს კოეფიციენტები აღემატებოდა სებ-ის მიერ განსაზღვრულ ქვემოთ წარმოდგენილ გონივრულ ლიმიტს:

	2017	2016
საშუალო ლიკვიდურობის კოეფიციენტი	32.5%	30.8%
მთლიანი ლიკვიდურობის დაფარვის კოეფიციენტი	112.72%	-
ლარში ლიკვიდურობის დაფარვის კოეფიციენტი	95.62%	-
უცხოურ ვალუტაში ლიკვიდურობის დაფარვის კოეფიციენტი	122.88%	-

ყოველდღიური ფულადი ნაკადების, და ლიკვიდურობის მდგომარეობაში ნამეტის პროგნოზების შესაბამისად, სახაზინო დეპარტამენტი განათავსებს სახსრებს მოკლევადიან ლიკვიდურ აქტივებში, რომელიც ძირითადად შედგება მოკლევადიანი არა რისკიანი ფასიანი ქაღალდებისგან, ბანკთაშორის დეპოზიტებისა და სხვა ბანკთაშორისი კრედიტებისგან, რაც უზრუნველყოფს მთლიანობაში ჯგუფში საკმარისი ლიკვიდურობის შენარჩუნებას.

დაფარვის ვადების ანალიზი. ქვემოთ ცხრილი აჯამებს 2017 წლის 31 დეკემბრისთვის ჯგუფის ფინანსური ვალდებულებების ვადებში დაფარვის ანალიზს კონტრაქტით გათვალისწინებული არადისკონტირებული დარჩენილი ვალდებულებების საფუძველზე. შეტყობინებას დაქვემდებარებული თანხის დაბრუნება უნდა მოხდეს მყისიერი შეტყობინების საფუძველზე. თუმცა, ჯგუფი მოელის, რომ ბევრი კლიენტი არ მოითხოვს თანხის დაბრუნებას იმაზე ადრე, ვიდრე ამის გაკეთება შეუძლია ჯგუფს და ეს ცხრილი არ ასახავს მოსალოდნელი ფულადი სახსრების ნაკადებს, რომელიც ასახულია ჯგუფის დეპოზიტის ჩაბრუნების ისტორიაში.

ფინანსური ვალდებულებების დაფარვის ვადების ანალიზი 2017 წლის 31 დეკემბრისთვის შემდეგია:

ათას ლარში	3 თვეზე ნაკლები	3 თვიდან 12 თვემდე	12 თვიდან 5 წლამდე	5 წელზე მეტი	სულ
ვალდებულებები					
ვალდებულებები საკრედიტო ინსტიტუტების მიმართ	1,142,865	418,613	1,167,970	151,417	2,880,865
კლიენტის ანგარიშები- ფიზიკური პირები	2,532,039	1,378,835	522,104	40,727	4,473,705
კლიენტის ანგარიშები- სხვა	3,068,027	192,852	133,236	80,976	3,475,091
სხვა ფინანსური ვალდებულებები	75,081	4,433	260	-	79,774
სუბორდინირებული ვალი	5,060	74,191	198,042	346,703	623,996
გამოშვებული სავალო ფასიანი ქაღალდები	504	8,814	13,687	-	23,005
მთლიანი დაფარული ფორვარდები	176,822	5,509	-	-	182,331
შესრულების გარანტიები	55,928	241,460	306,788	8,135	612,311
ფინანსური გარანტიები	52,256	122,014	74,457	155	248,882
საკრედიტო ხაზთან დაკავშირებული სხვა ვალდებულებები	728,178	-	-	-	728,178
სულ ფინანსურ ვალდებულებებთან დაკავშირებული პოტენციური მომავალი გადახდები	7,836,760	2,446,721	2,416,544	628,113	13,328,138

ფინანსური ვალდებულებების დაფარვის ვადების ანალიზი 2016 წლის 31 დეკემბრისთვის შემდეგია:

ათას ლარში	3 თვეზე ნაკლები	3 თვიდან 12 თვემდე	12 თვიდან 5 წლამდე	5 წელზე მეტი	სულ
ვალდებულებები:					
ვალდებულებები საკრედიტო ინსტიტუტების მიმართ	837,189	310,447	1,103,959	168,271	2,419,866
კლიენტის ანგარიშები- ფიზიკური პირები	2,147,014	1,284,067	360,609	39,578	3,831,268
კლიენტის ანგარიშები- სხვა	2,287,043	238,551	134,293	74,180	2,734,067
სხვა ფინანსური ვალდებულებები	46,464	2,545	1,144	-	50,153
სუბორდინირებული ვალი	4,853	29,510	238,224	360,551	633,138
გამოშვებული სავალო ფასიანი ქაღალდები	616	6,584	22,745	-	29,945
მთლიანი დაფარული ფორვარდები	16,084	3,641	369	-	20,094
შესრულების გარანტიები	60,552	154,616	210,595	845	426,608
ფინანსური გარანტიები	117,994	102,311	50,657	140	271,102
საკრედიტო ხაზთან დაკავშირებული სხვა ვალდებულებები	449,110	-	-	-	449,110
სულ ფინანსურ ვალდებულებებთან დაკავშირებული პოტენციური მომავალი გადახდები	5,966,919	2,132,272	2,122,595	643,565	10,865,351

თიბისი ბანკის ჯგუფის კონსოლიდირებული და განსვალკეპებული
ფინანსური ანგარიშგებახის შენიშვნები **გამოქვეყნებულია**
31 დეკემბერი 2017 წელი

35 ფინანსური და სხვა რისკის მართვა გაგრძელება

დაფარვის ვადების ანალიზი გაგრძელება

არადისკონტირებული ფინანსური ვალდებულებების ანალიზი არ ასახავს მიმდინარე ანგარიშების ისტორიულ სტაბილურობას. მათი ლიკვიდაცია ისტორიულად მოხდა იმაზე გაცილებით დიდი ხნის წინ, ვიდრე ეს წარმოდგენილია ზემოთ ცხრილში. ეს ნაშთები ზემოთ ცხრილში შეტანილია სამ თვეზე ნაკლებ ვადაში დასაფარ თანხებში. კლიენტის ანგარიშებში შეტანილი ვადიანი დეპოზიტები კლასიფიცირებულია კონტრაქტით გათვალისწინებული დაფარვის ვადების მიხედვით, თუმცა საქართველოს სამოქალაქო კოდექსის მიხედვით, ფიზიკურ პირებს აქვთ უფლება გამოიტანონ თავიანთი დეპოზიტები მათი გადახდის ვადის დადგომამდე, თუ ისინი ნაწილობრივ ან მთლიანად უარს იტყვიან დაგროვილ პროცენტზე და ჯგუფი ვალდებულია დააბრუნოს ასეთი დეპოზიტი მენაბრის მოთხოვნისთანავე. ისტორიულ გამოცდილებასთან ერთად, მენეჯმენტი ვარაუდობს, რომ ბევრი კლიენტი არ მოითხოვს თანხის დაბრუნებას ვადაზე ადრე და შესაბამისად, ცხრილი არ ასახავს ხელმძღვანელობის დამოკიდებულებას ბანკის მიერ მითითებულ დეპოზიტის შეკავების ისტორიის ფაქტობრივი ფულადი სახსრების ნაკადებისადმი.

ჯგუფი არ იყენებს ზემოთ მითითებულ არადისკონტირებული ფინანსური ვალდებულებების ანალიზს ლიკვიდურობის მართვის მიზნით. სანაცვლოდ ჯგუფი აკონტროლებს ლიკვიდურობის დეფიციტის ანალიზს დაფარვის მოსალოდნელი ვადის საფუძველზე. კერძოდ, კლიენტების დეპოზიტები განაწილებულია მოცემულ დაფარვის ვადებში წყვეტას შორის მათი ბიკვიორული ანალიზის შესაბამისად.

მოსალოდნელი პოზიცია შეიძლება შეჯამდეს 2017 წლის 31 დეკემბრისთვის შემდეგნაირად:

ათას ლარში	3 თვეზე ნაკლები	3 თვიდან 12 თვემდე	1-დან 5 წლამდე	5 წელზე მეტი	სულ
აქტივები					
ფული და ფულის ექვივალენტები	1,428,771	-	-	-	1,428,771
სახსრები სხვა ბანკებში	32,541	1,521	3,727	-	37,789
სავალდებულო სალარო ნაშთები საქართველოს ეროვნულ ბანკში	1,033,818	-	-	-	1,033,818
კლიენტებზე გაცემული სესხები და ავანსები	1,031,608	1,767,797	3,438,180	2,087,768	8,325,353
გასაყიდად ფლობილი საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდები	657,938	-	-	-	657,938
ამორტიზირებული ღირებულებით აღრიცხული სავალო ფასიანი ქაღალდები	81,859	105,956	216,177	45,546	449,538
ფინანსური ლიზინგის დებიტორული დავალიანებები	22,896	38,526	82,414	-	143,836
სხვა ფინანსური აქტივები	104,537	16,265	13,333	-	134,135
სულ ფინანსური აქტივები	4,393,968	1,930,065	3,753,831	2,133,314	12,211,178
ვალდებულებები					
ვალდებულებები საკრედიტო ინსტიტუტების მიმართ	1,137,076	351,381	1,014,480	141,777	2,644,714
კლიენტის ანგარიშები	846,121	137,146	-	6,852,056	7,835,323
გამოშვებული სავალო ფასიანი ქაღალდები	47	7,778	12,870	-	20,695
სხვა ფინანსური ვალდებულებები	75,081	4,433	260	-	79,774
სუბორდინირებული ვალი	3,471	49,694	97,372	276,251	426,788
სულ ფინანსური ვალდებულებები	2,061,796	550,432	1,124,982	7,270,084	11,007,294
კრედიტთან დაკავშირებული ვალდებულებები და შესრულების გარანტიები					
შესრულების გარანტიები	2,067	-	-	-	2,067
ფინანსური გარანტიები	8,239	-	-	-	8,239
საკრედიტო ხაზთან დაკავშირებული სხვა ვალდებულებები	105,268	-	-	-	105,268
საკრედიტო ხაზთან დაკავშირებული ვალდებულებები და შესრულების გარანტიები	115,574	-	-	-	115,574
წმინდა ლიკვიდურობის პოზიცია 2017 წლის 31 დეკემბრისთვის	2,216,598	1,379,633	2,628,849	(5,136,770)	1,088,310
კუმულატიური პოზიცია 2017 წლის 31 დეკემბერს	2,216,598	3,596,231	6,225,080	1,088,310	

ხელმძღვანელობა დარწმუნებულია, რომ ჯგუფს აქვს საკმარისი ლიკვიდურობა, რომ შეასრულოს მიმდინარე არასაბალანსო და საბალანსო ვალდებულებები.

35 ფინანსური და სხვა რისკის მართვა გაგრძელება

დაფარვის ვადების ანალიზი გაგრძელება

მოსალოდნელი პოზიცია შეიძლება შეჯამდეს 2016 წლის 31 დეკემბრისთვის შემდეგნაირად:

ათას ლარში	3 თვეზე ნაკლები	3 თვიდან 12 თვემდე	1-დან 5 წლამდე	5 წელზე მეტი	სულ
აქტივები					
ფული და ფულის ექვივალენტები	944,767	-	-	-	944,767
სახსრები სხვა ბანკებში	4,416	4,312	5,541	9,555	23,824
სავალდებულო საღარიბო ნაშთები საქართველოს ეროვნულ ბანკში	990,642	-	-	-	990,642
კლიენტებზე გაცემული სესხები და ავანსები	1,119,128	1,481,095	2,949,227	1,584,252	7,133,702
გასაყიდად ფლობილი საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდები	430,703	-	-	-	430,703
ამორტიზებული ღირებულებით აღრიცხული სავალო ფასიანი ქაღალდები	123,763	94,250	128,201	26,742	372,956
ფინანსური ლიზინგის დებიტორული დავალიანებები	18,770	30,600	45,661	-	95,031
სხვა ფინანსური აქტივები	63,484	8,709	19,702	-	91,895
სულ ფინანსური აქტივები	3,695,673	1,618,966	3,148,332	1,620,549	10,083,520
ვალდებულებები					
ვალდებულებები საკრედიტო ინსტიტუტების მიმართ	796,547	260,046	988,857	154,526	2,199,976
კლიენტის ანგარიშები	724,083	154,672	-	5,582,827	6,461,582
გამოშვებული სავალო ფასიანი ქაღალდები	145	5,277	18,086	-	23,508
სხვა ფინანსური ვალდებულებები	46,464	2,545	1,144	-	50,153
სუბორდინირებული ვალი	3,333	4,893	125,174	234,981	368,381
სულ ფინანსური ვალდებულებები	1,570,572	427,433	1,133,261	5,972,334	9,103,600
კრედიტთან დაკავშირებული ვალდებულებები და შესრულების გარანტიები					
შესრულების გარანტიები	2,635	-	-	-	2,635
ფინანსური გარანტიები	8,049	-	-	-	8,049
საკრედიტო ხაზთან დაკავშირებული სხვა ვალდებულებები	45,854	-	-	-	45,854
საკრედიტო ხაზთან დაკავშირებული ვალდებულებები და შესრულების გარანტიები	56,538	-	-	-	56,538
წმინდა ლიკვიდურობის პოზიცია 2016 წლის 31 დეკემბრისთვის	2,068,563	1,191,533	2,015,071	(4,351,785)	923,382
კუმულატიური პოზიცია 2016 წლის 31 დეკემბრისთვის	2,068,563	3,260,096	5,275,167	923,382	

იმისთვის, რომ შეფასდეს ბანკის კლიენტის ანგარიშებიდან შესაძლო გადინება, ხელმძღვანელობამ გამოიყენა რისკის ეკონომიკური ღირებულების ანალიზი. სტატისტიკური მონაცემები გამოყენებული იყო სამ წლიან საანგარიშო პერიოდისთვის ერთ თვიანი ფლობის პერიოდის საფუძველზე 99%-იანი ნდობის დონით. რისკის ეკონომიკური ღირებულების ანალიზი განხორციელდა შემდეგ დაფარვის ვადებში: [0-1 თვე], [0-3], [0-6თვე] და [0-12 თვე], რომლის საფუძველზეც გაანგარიშდა დეპოზიტების გადინების მაქსიმალური პროცენტული მაჩვენებელი.

ხელმძღვანელობა დარწმუნებულია, რომ მოთხოვნილი კლიენტის ანგარიშების არსებითი პოზიციის მიუხედავად, ამ დეპოზიტების დივერსიფიკაცია მენაბრეთა რაოდენობისა და ტიპის მიხედვით, და ჯგუფის ძველი გამოცდილება, მიუთითებს იმაზე, რომ კლიენტის ეს ანგარიშები უზრუნველყოფს ბანკისთვის დაფინანსების გრძელვადიან და სტაბილურ წყაროს. უფრო მეტიც, ჯგუფის ლიკვიდურობის რისკის მართვა მოიცავს მისი მიმდინარე დეპოზიტების დაფარვის ვადების შეფასებებს. ეს შეფასება ემყარება კლიენტის ანგარიშზე ნაშთების მერყეობის შესახებ ისტორიული ინფორმაციის მიმართ გამოყენებულ სტატისტიკურ მეთოდს.

საოპერაციო გარემო. ჯგუფის ბიზნესის დიდი ნაწილი კონცენტრირებულია საქართველოში. მზარდი ეკონომიკის მქონე ქვეყნები, როგორცაა საქართველოს ეკონომიკა, სწრაფ ცვლილებებს განიცდის და მგრძნობიარეა არიან საბაზრო პირობების ცვლილებისა და მსოფლიოს ნებისმიერ ადგილას ეკონომიკური ვარდენების მიმართ. ამის შედეგად ოპერაციები საქართველოში შეიძლება გარკვეული რისკების წინაშე აღმოჩნდეს, რომლებიც ჩვეულებრივ არ აქვთ ხოლმე განვითარებული ეკონომიკის მქონე ქვეყნებს. მიუხედავად ამისა, ბოლო რამდენიმე წლის განმავლობაში საქართველოს მთავრობამ განახორციელა რიგი საკანონმდებლო ცვლილებები, რამაც დადებითი გავლენა მოახდინა ქვეყანაში საინვესტიციო გარემოზე. საქართველოს აქვს როგორც ხელსაყრელი საინვესტიციო კლიმატი მქონე ქვეყნის საერთაშორისო რეპუტაცია. მაგალითად, 2018 წელს მსოფლიო ბანკის "Doing Business" რეიტინგში საქართველოს წინა წლის რეიტინგთან შედარებით 7 საფეხურით მეტი, მიენიჭა მე-9 ადგილი (190 ქვეყნიდან) როგორც ქვეყანას, სადაც ბიზნესის კეთება ადვილია, რითაც მან გაუსწრო ყველა თავის მეზობელ ქვეყანას და ბევრ ევროკავშირის წევრ ქვეყანას. ქვეყანამ გააუმჯობესა თავისი რეიტინგი თითქმის ყველა კატეგორიაში, რითაც დაადასტურა თავისი როგორც რეგიონული ლიდერის პოზიცია. რამდენიმე საერთაშორისო ინსტიტუტის გამოკითხვის მიხედვით საქართველოში დაბალია კორუფციის დონე, დაბალია საგადასახადო ტვირთი, მისი ინსტიტუტები გამოირჩევა მაღალი გამჭვირვალობით.

თიბისი ბანკის ჯგუფის კონსოლიდირებული და განცალკევებული ფინანსური ანგარიშგებახის შენიშვნები **გაგრძელება** 31 დეკემბერი 2017 წელი

35 ფინანსური და სხვა რისკის მართვა გაგრძელება

საოპერაციო გარემო გაგრძელება

ეკონომიკური გარემოს გაუმჯობესებასთან ერთად საბანკო სექტორი ზრდას განაგრძობს,

მშპ -ს ზრდა 2017 წელთან შედარებით იყო 4.8%, საქსტატის თავდაპირველი შეფასებების მიხედვით. ზრდა შეეხო ეკონომიკის თითქმის ყველა სექტორს და ძირითადად განპირობებული იყო მშენებლობის, ვაჭრობის და რემონტის, უძრავი ქონების, ტრანსპორტის და კომუნიკაციების სექტორების ზრდით.

ეკონომიკური გაჯანსაღება საქართველოს თითქმის ყველა სავაჭრო პარტნიორ ქვეყანაში გრძელდება და საფუძველს უქმნის ექსპორტის, ტურიზმის და ფულადი გადმორიცხვების ზრდას. საქონლის ექსპორტი 2017 წელთან შედარებით 29.1%-ით გაიზარდა, ზრდა დივერსიფიცირებული იყო სხვადასხვა საექსპორტო ბაზრებზე. ექსპორტები გაიზარდა ძირითადად დსთ-ს ქვეყნებში (+60,0%-ით წინა წელთან შედარებით), ექსპორტი კვლავ გაიზარდა ევროკავშირში (+13.0 წინა წელთან შედარებით) და სხვა ქვეყნებში (+12.2% წინა წელთან შედარებით). საქონლის იმპორტი ასევე გაიზარდა 9.4%-ით, რამაც საქონლის სავაჭრო ბალანსი მცირედით გააუარესა 1.4%-ით 2017 წელს. 28,0%-ით გაიზარდა

ტურიზმიდან შემოსავალი და ვიზიტორების მთლიანმა რაოდენობამ 7.5 მილიონს გადააჭარბა. ტურიზმიდან შემოსვლების მკვეთრად ზრდამ დადებითი გავლენა მოახდინა საქართველოს მიმდინარე ანგარიშის ბალანსზე.

ფულადი გადარიცხვები 2017 წელს 19.8%-ით გაიზარდა, 15.1% ევროკავშირიდან და 15.6% დსთ ქვეყნებიდან, სხვა ქვეყნებიდან გადმორიცხული თანხების ზრდა წინა წელთან შედარებით შეადგენს 31.3%-ს. სხვა ქვეყნებს შორის ისრაელს და თურქეთს ყველაზე მეტი წვლილი შეაქვს ფულად გადარიცხვებში, ამ ქვეყნებიდან ზრდამ შეადგინა შესაბამისად 96.1% და 25.6% წინა წელთან შედარებით.

საგარეო შემოდინებების ზრდასთან ერთად მიმდინარე ანგარიშის ბალანსი მნიშვნელოვნად გაუმჯობესდა, 2017 წლის მიმდინარე ანგარიშის პირველ 9 თვეში დეფიციტი მშპ-ის 7.1%-ს შეადგენდა, გასული წლის იმავე პერიოდის 11.2%-თან შედარებით.

სამომხმარებლო ფასების წლიურმა ზრდამ 2017 წელს ივნისში მიაღწია (7.1%) და შემცირდა 6.7%-მდე 2017 წლის ბოლოს. 2017 წლის დასაწყისში გაზრდილი აქციზის გადასახადი, ნავთობის ფასის ზრდა და ლარის გაუფასურება იყო ის ფაქტორები, რამაც ინფლაციის მიზნობრივ მაჩვენებელზე მაღალი ზრდა განაპირობა. ინფლაციის ზრდის თავიდან ასაცილებლად სებ-მა გაზარდა მონეტარული პოლიტიკის განაკვეთი 0.2 პროცენტული პუნქტით 7%-დან 7.25 %-მდე 2017 წლის დეკემბერში.

36 კაპიტალის მართვა

კაპიტალის მართვის თვალსაზრისით ჯგუფის მიზნებია შეინარჩუნოს კაპიტალის სათანადო დონე, რათა უზრუნველყოს ბიზნეს სტრატეგია, დააკმაყოფილოს მარეგულირებელი მოთხოვნები და დაიცვას ჯგუფის უნარი გააგრძელოს საქმიანობა. გარდა ამისა, ჯგუფის კაპიტალის მართვის მიზნები გულისხმობს ბანკის შესაბამისობას კაპიტალის მოთხოვნებთან, რომელიც განსაზღვრულია კაპიტალის შესახებ ბაზელის ხელშეკრულებით 1988 კაპიტალის საკმარისობის ნორმატივებით, რომლებიც განსაზღვრულია სესხის ხელშეკრულებებით. სებ-ის მიერ განსაზღვრული კაპიტალის საკმარისობის ნორმატივები შემოწმდება ყოველთვიურად ანგარიშების საშუალებით, რომლებშიც წარმოდგენილია მათი გათვლები და განხილულია და ხელმოწერილია ბანკის ფინანსური დირექტორის და მისი მოადგილის მიერ.

ბანკი და ჯგუფი შეესაბამება ყველა მის შიდა და გარეშე განსაზღვრულ კაპიტალურ მოთხოვნებს 2016 და 2017 წლებში.

2017 წლის დეკემბერში, სებ-მა დაწერა განახლებული კაპიტალური სისტემა, რომელიც უფრო მეტად შეესაბამება ბაზელი III -ის სახელმძღვანელო მითითებებს. განახლებული კაპიტალურის სისტემის კაპიტალური მოთხოვნები დაყოფილია: პილარ 1 და პილარ 2 ბუფერულ ელემენტებად. კაპიტალის ბუფერულ ელემენტებთან დაკავშირებული დეტალები წარმოდგენილია ქვემოთ:

- ▶ კაპიტალის კონსერვაციის ბუფერული ელემენტი (რომელიც წარმოდგენილია მინიმალურ კაპიტალურ მოთხოვნებში) განცალკევებულია და განსაზღვრული 2.5%-ით
- ▶ სისტემური რისკის ბუფერული ელემენტი დაინერგება სისტემატურად მნიშვნელოვანი ბანკებისთვის 4 წლის განმავლობაში
- ▶ კონტრციკლური ბუფერული ელემენტი ამჟამად განსაზღვრულია 0%-ით;
- ▶ სავალუტო დანერგილი საკრედიტო რისკის (CICR) კონსერვატიული შეწონვა არაპქტირებული სავალუტო სესხებისთვის, დენომინირებული უცხოურ ვალუტაში.
- ▶ კონცენტრაციის ბუფერული ელემენტი დაინერგება სექტორული და ცალკეული მსესხებელისთვის.
- ▶ წმინდა სტრესის ბუფერული ელემენტი დაინერგება სტრეს ტესტირების შედეგების საფუძველზე;
- ▶ ზოგადი რისკის შეფასების პროგრამის (GRAPE) ბუფერული ელემენტი განსაზღვრულია მარეგულირებლის მიერ, გამოყენებული იქნება ბანკის კონკრეტული რისკების საფუძველზე.

გარდა ამისა, განახლებული მეთოდოლოგიის საფუძველზე, დაინერგა კონკრეტული PTI (გადახდა შემოსავალში) და LTV (სესხის კოეფიციენტი)-ის ზღვრები. იმ მონაცემებისთვის, რომლებიც არ ექცევა PTI და LTV კოეფიციენტებში, გამოყენებული იყო უფრო მაღალი რისკის შეწონვები.

36 კაპიტალის მართვა გაგრძელება

სებ-ის ბაზელ I კაპიტალის ადეკვატურობის კოეფიციენტი

სებ-ის მიერ განსაზღვრული მიმდინარე კაპიტალური მოთხოვნების შესაბამისად 2017 წელს ბანკებმა უნდა შეინარჩუნონ საზედამხებელო კაპიტალის რისკის მიხედვით შეწონილ აქტივებთან შეფარდება („კაპიტალის საკმარისობის ნორმატივი“), რომელიც აღემატება განსაზღვრულ 9.6%-იან მინიმალური დონეს და პირველადი კაპიტალის შეფარდება რისკის მიხედვით შეწონილ აქტივებთან, რომელიც აღემატება განსაზღვრულ 6.4%-იან მინიმალურ დონეს. დამატებითი ხარჯი არ არის. 2015 წლის შუა პერიოდში, ადრე განსაზღვრული 3% კაპიტალის დანახარჯი ამოღებული იქნა სებ-ის მიერ. 2017 წელი არის ბაზელ I-ის ბოლო ფაზა და სრულად გაუქმდება 2018 წლის იანვრიდან.

საზედამხებელო კაპიტალი ეფუძნება სებ-ის სააღრიცხვო წესების შესაბამისად მომზადებული ბანკი ცალკე ანგარიშს:

ათას ლარში	2017
სააქციო კაპიტალი	575,140
გაუნაწილებელი მოგებები და სხვა გასწილი რეზერვები	937,041
სესხების დანაკარგების საერთო რეზერვები (რისკის მიხედვით შეწონილი აქტივების 1.25 %)	171,791
გამოკლებული არამატერიალური აქტივები	(103,072)
გამოკლებული ინვესტიციები შვილობილ კომპანიებში და სხვა ბანკების კაპიტალში	(55,138)
გამოკლებული რეზიდენტ ბანკების კაპიტალში ინვესტიციები	–
სუბორდინირებული ვალი (შეტანილი საზედამხებელო კაპიტალში)	375,813
სულ საზედამხებელო კაპიტალი	1,901,575
რისკის მიხედვით შეწონილი აქტივები	
საკრედიტო რისკის მიხედვით შეწონილი აქტივები (მათ შორის არა საბალანსო ვალდებულებები)	10,191,259
ვალუტით გამოწვეული საკრედიტო რისკი	3,638,814
გამოკლებული საერთო და სპეციალური რეზერვები	(217,643)
რიკს-შეწონილი აქტივები	13,612,430
პირველადი კაპიტალის ადეკვატურობის კოეფიციენტი	8.2%
სულ კაპიტალის ადეკვატურობის კოეფიციენტი	14.0%

ბანკის აქტივების დანაწილება საბალანსო ღირებულებით სებ-ის სააღრიცხვო წესების საფუძველზე და 2017 წლის შესაბამისი რისკის მიხედვით შეწონილი აქტივები წარმოდგენილია ქვემოთ ცხრილებში:

ათას ლარში	2017	
	საბალანსო ღირებულება	რისკის მიხედვით შეწონილი მოცულობა
რისკის მიხედვით შეწონილი აქტივები		
ფული, ფულის ექვივალენტები, ბანკთაშორის დეპოზიტები და ფასიანი ქაღალდები	3,547,937	259,870
მთლიანი სესხები და დარიცხული პროცენტები	8,609,951	11,979,513
დასაკუთრებული აქტივები	58,530	58,530
ფიქსირებული აქტივები და არამატერიალური აქტივები	486,160	383,087
სხვა აქტივები	271,091	251,573
სულ	12,973,669	12,932,573
სულ არა საბალანსო	1,820,064	897,500
გამოკლებული საერთო და სპეციალური რეზერვები	(217,643)	(217,643)
სულ თანხა	14,576,090	13,612,430

სებ-ის მიერ განსაზღვრული წინა კაპიტალური მოთხოვნების შესაბამისად ბანკებმა უნდა შეინარჩუნონ მარეგულირებელი კაპიტალის რისკ-შეწონილ აქტივებთან შეფარდება („სავალდებულო კაპიტალური შეფარდება“) 10.8% მინიმალური დონის ზემოთ და 1 რიგის კაპიტალის რისკ შეწონილ აქტივებთან შეფარდება 7.2%-მინიმალურ დონის ზემოთ. რაიმე დამატება არ მომხდარა, 2015 წლის შუაში სებ-მა ამოიღო ადრე განსაზღვრული 3% კაპიტალზე დამატება. მარეგულირებელი კაპიტალი ეფუძნება ბანკის დამუკიდებელ ანგარიშებს, რომლებიც მომზადდა სებ-ის სააღრიცხვო პოლიტიკის წესების შესაბამისად.

თიბისი ბანკის ჯგუფის კონსოლიდირებული და განცალკევებული
ფინანსური ანგარიშგებახის შენიშვნები **მამრქელა**
31 დეკემბერი 2017 წელი

36 კაპიტალის მართვა გავრცელება

ათას ლარში	2016
სააქციო კაპიტალი	567,089
გაუნაწილებელი მოგებები და სხვა გახსნილი რეზერვები	770,345
სესხების დანაკარგების საერთო რეზერვები (რისკის მიხედვით შეწონილი აქტივების 1.25 %)	115,559
გამოკლებული არამატერიალური აქტივები	(53,074)
გამოკლებული ინვესტიციები შვილობილ კომპანიებში და სხვა ბანკების კაპიტალში	(61,855)
გამოკლებული რეზიდენტ ბანკების კაპიტალში ინვესტიციები	(351,040)
სუბორდინირებული ვალი (შეტანილი საზედამხებელო კაპიტალში)	342,653
სულ საზედამხებელო კაპიტალი	1,329,677
რისკის მიხედვით შეწონილი აქტივები	
საკრედიტო რისკის მიხედვით შეწონილი აქტივები (მათ შორის არა საბალანსო ვალდებულებები)	6,750,917
ვალუტით გამოწვეული საკრედიტო რისკი	2,855,296
გამოკლებული საერთო და სპეციალური რეზერვები	(205,968)
რიკს-შეწონილი აქტივები	9,400,245
პირველადი კაპიტალის ადეკვატურობის კოეფიციენტი	10.9%
სულ კაპიტალის ადეკვატურობის კოეფიციენტი	14.1%

ბანკის აქტივების დანაწილება საბალანსო ღირებულებით სებ-ის სააღრიცხვო წესების საფუძველზე და 2016 წლის შესაბამისი რისკის მიხედვით შეწონილი აქტივები წარმოდგენილია ქვემოთ ცხრილებში:

ათას ლარში	2016	
	საბალანსო ღირებულება	რისკის მიხედვით შეწონილი მოცულობა
ფული, ფულის ექვივალენტები, ბანკთაშორის დეპოზიტები და ფასიანი ქაღალდები	2,372,263	163,294
მთლიანი სესხები და დარიცხული პროცენტები	5,979,125	8,427,081
დასაკუთრებული აქტივები	46,441	46,441
ფიქსირებული აქტივები და არამატერიალური აქტივები	328,184	275,110
სხვა აქტივები	620,428	278,394
სულ	9,346,441	9,190,320
სულ არა საბალანსო	875,585	415,893
გამოკლებული საერთო და სპეციალური რეზერვები	(205,968)	(205,968)
სულ თანხა	10,016,058	9,400,245

სებ-ის ბაზელი II კაპიტალის ადეკვატურობის კოეფიციენტი

2017 წლის ბოლოსთვის როგორც 1 რიგის და მთლიანი კაპიტალის საკმარისობის ნორმატივები გაანგარიშდა სებ-ის მიერ ბაზელ III მეთოდის დანერგვით. დეტალები აღწერილია 99-ე გვერდზე.

ქვემოთ ცხრილში წარმოდგენილია კაპიტალის საკმარისობის ნორმატივები და სებ-ის მიერ განსაზღვრული მინიმალური მოთხოვნები.

ათას ლარში	2017
პირველადი კაპიტალი	1,437,218
მეორადი კაპიტალი	448,069
საზედამხებელო კაპიტალი	1,885,287
რისკ შეწონილი ზარალის რისკები	
საკრედიტო რისკის შეწონილი ზარალი	9,754,146
საბაზრო რისკების რისკ შეწონილი ზარალი	28,802
საოპერაციო რისკის რისკ შეწონილი ზარალი	970,241
სულ რისკ შეწონილი ზარალის რისკები	10,753,189
მინიმალური პირველადი კაპიტალის კოეფიციენტი	10.3%
პირველადი კაპიტალის ადეკვატურობის კოეფიციენტი	13.4%
მინიმალური მთლიანი კაპიტალის ადეკვატურობის კოეფიციენტი	12.9%
მთლიანი კაპიტალის ადეკვატურობის კოეფიციენტი	17.5%

36 კაპიტალის მართვა გაგრძელება

ბანკის აქტივების დანაწილება საბალანსო ღირებულებით სებ-ის სააღრიცხვო წესების საფუძველზე და 2017 წლის 31 დეკემბრისთვის შესაბამისი რისკის მიხედვით შეწონილი აქტივები წარმოდგენილია ქვემოთ მოცემულ ცხრილებში

ათას ლარში	2017	
	საბალანსო ღირებულება	რისკის მიხედვით შეწონილი მოცულობა
ფული, ფულის ექვივალენტები, ბანკთაშორის რისკები და ფასიანი ქაღალდები	3,510,760	1,275,017
სულ სესხები და დარიცხული პროცენტები, სს ბანკი კონსტანტას სესხების გარეშე	8,233,132	6,798,464
დასაკუთრებული აქტივები	58,530	58,530
ფიქსირებული აქტივები და არამატერიალური აქტივები	437,878	264,768
სხვა აქტივები	553,176	713,096
გამოკლებული საერთო რეზერვი, საურავის და პროცენტის რეზერვი	(30,862)	(30,862)
სულ	12,762,614	9,079,013
სულ არა საბალანსო	1,919,565	675,133
საბაზრო რისკი	28,802	28,802
საოპერაციო რისკი	517,462	970,241
სულ თანხა	15,228,443	10,753,189

2016 წლის 31 დეკემბრისთვის სებ-ის ბაზელ II/III მოთხოვნების შესაბამისად ბანკმა დათვალა თავისი კაპიტალის მოთხოვნები და რისკის მიხედვით შეწონილი აქტივები ცალკე პილარ 1-სთვის. პილარ 1-ის დათვლის დეტალური ინტრუქციები წარმოდგენილია სებ-ის მიერ. ანგარიშგება დაიწყო 2013 წლის ბოლოდან. ბანკის კაპიტალის შემადგენლობა, რომელიც გამოთვლილია ბაზელ II-ის (პილარ I) შესაბამისად შემდეგია:

ათას ლარში	2016
პირველადი კაპიტალი	1,041,270
მეორადი კაპიტალი	380,751
საზედამხედველო კაპიტალი	1,422,021
რისკ შეწონილი ზარალის რისკები	
საკრედიტო რისკის შეწონილი ზარალი	9,399,140
საბაზრო რისკების რისკ შეწონილი ზარალი	45,689
საოპერაციო რისკის რისკ შეწონილი ზარალი	576,628
სულ რისკ შეწონილი ზარალის რისკები	10,021,457
მინიმალური პირველადი კაპიტალის კოეფიციენტი	8.5%
პირველადი კაპიტალის ადეკვატურობის კოეფიციენტი	10.4%
მინიმალური მთლიანი კაპიტალის ადეკვატურობის კოეფიციენტი	10.5%
მთლიანი კაპიტალის ადეკვატურობის კოეფიციენტი	14.2%

ბანკის აქტივების დანაწილება საბალანსო ღირებულებით სებ-ის სააღრიცხვო წესების საფუძველზე 2016 წლის 31 დეკემბრისთვის შესაბამისი რისკის მიხედვით შეწონილი აქტივები წარმოდგენილია ქვემოთ მოცემულ ცხრილებში:

ათას ლარში	2016	
	საბალანსო ღირებულება	რისკის მიხედვით შეწონილი მოცულობა
ფული, ფულის ექვივალენტები, ბანკთაშორის რისკები და ფასიანი ქაღალდები	2,397,259	1,086,262
სულ სესხები და დარიცხული პროცენტები, სს ბანკი კონსტანტას სესხების გარეშე	5,771,369	7,149,145
დასაკუთრებული აქტივები	46,441	46,441
ფიქსირებული აქტივები და არამატერიალური აქტივები	328,184	273,176
სხვა აქტივები	647,261	536,747
გამოკლებული საერთო რეზერვი, საურავის და პროცენტის რეზერვი	(45,534)	(45,534)
სულ	9,144,980	9,046,237
სულ არა საბალანსო	978,221	352,903
საბაზრო რისკი	45,689	45,689
საოპერაციო რისკი	403,640	576,628
სულ თანხა	10,572,530	10,021,457

თიბისი ბანკის ჯგუფის კონსოლიდირებული და განცალკევებული
ფინანსური ანგარიშგებათა შენიშვნები **გამოქვეყნებულია**
31 დეკემბერი 2017 წელი

36 კაპიტალის მართვა *გაგრძელება*

კაპიტალის საკმარისობის კოეფიციენტი კაპიტალის შესახებ ბაზელის 1988 წლის შეთანხმების შესაბამისად ჯგუფი და ასევე ბანკი ექვემდებარება სესხის ხელშეკრულებებში მითითებული შეთანხმებებით განსაზღვრული კაპიტალის საკმარისობის მინიმალურ მოთხოვნებს, მათ შორის კაპიტალის ადეკვატურობის დონეებს, რომლებიც გაანგარიშებულია ბაზელის შეთანხმების მოთხოვნების შესაბამისად და განსაზღვრულია კაპიტალის პარამეტრებისა და ნორმატივების საერთაშორისო კონვენციების (განახლდა 1998 წლის აპრილში) და კაპიტალის შესახებ ბაზელის შეთანხმების ცვლილებების შესაბამისად, რომელიც მოიცავს საბაზრო რისკებს (განახლდა 2005 წლის ნოემბერში), და ცნობილია ბაზელ 1-ის სახელწოდებით. ჯგუფის კაპიტალის შემადგენლობა, რომელიც დათვლილია ბაზელის შეთანხმების შესაბამისად შემდეგია:

ათას ლარში	2017	2016
პირველადი კაპიტალი		
სააქციო კაპიტალი	524,807	524,778
გაუნაწილებელი მოგება და გამჟღავნებული რეზერვები	1,254,331	983,387
გამოკლებული: გუდვილი	(26,892)	(26,892)
არასაკონტროლო წილი	4,735	4,383
სულ პირველადი კაპიტალი	1,756,981	1,485,656
მეორადი კაპიტალი		
გადაფასების რეზერვი	64,489	59,240
საერთო რეზერვი	109,372	88,300
სუბორდინირებული ვალი (შეტანილი მეორად კაპიტალში)	355,944	323,087
სულ მეორადი კაპიტალი	529,805	470,627
სულ კაპიტალი	2,286,786	1,956,283
საკრედიტო რისკის მიხედვით შეწონილი აქტივები (მათ შორის არა საბალანსო ვალდებულებები)	8,749,752	7,064,035
გამოკლებული: საერთო რეზერვი	(118,492)	(136,721)
საბაზრო რისკი	40,803	46,484
სულ რისკის მიხედვით შეწონილი აქტივები	8,672,063	6,973,798
მინიმალური პირველადი კოეფიციენტი	4.0%	4.0%
პირველადი კაპიტალის ადეკვატურობის კოეფიციენტი	20.3%	21.3%
მინიმალური მთლიანი კაპიტალის ადეკვატურობის კოეფიციენტი	8.0%	8.0%
მთლიანი კაპიტალის ადეკვატურობის კოეფიციენტი	26.4%	28.1%

ბაზელ I-ის სახელმძღვანელო მითითებების შემდეგ, ხელმძღვანელობის მიერ განსაზღვრულია საერთო რეზერვი როგორც მინიმუმ:

- ა) ფასს რეზერვები, შექმნილი კრედიტებზე გაუფასურების ინიცირების მოვლენის გარეშე
- ბ) სესხების 2%, გაუფასურების ინიცირების მოვლენის გარეშე
- გ) მთლიანი რისკის მიხედვით შეწონილი აქტივების 1.25% (RWA)

36 კაპიტალის მართვა გაგრძელება

ბანკის აქტივების საბალანსო ღირებულებით და რისკის მიხედვით შეწონილი აქტივების 2017 და 2016 წლების შესაბამისი დანაწილება წარმოდგენილია ქვემოთ მოცემულ ცხრილებში:

ათას ლარში რისკის მიხედვით შეწონილი აქტივები	2017	
	საბალანსო ღირებულება	რისკის მიხედვით შეწონილი მოცულობა
ფული და სხვა ფულის ექვივალენტები, სავალდებულო სალარო ნაშთი სებ-ში, სახსრები სხვა ბანკებში,		
გასაყიდად ფლობილი საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდები	3,609,132	214,353
სულ სესხები და დარიცხული პროცენტები	8,553,217	6,885,960
დასაკუთრებული აქტივები	116,809	116,809
ფიქსირებული აქტივები და არამატერიალური აქტივები	476,027	449,136
სხვა აქტივები	409,876	409,876
სულ	13,165,061	8,076,134
სულ არა საბალანსო	1,907,457	673,618
გამოკლებული: სესხების დანაკარგების რეზერვი გამოკლებული საერთო რეზერვი	(118,492)	(118,492)
საბაზრო რისკი	40,803	40,803
სულ თანხა	14,994,829	8,672,063

ათას ლარში რისკის მიხედვით შეწონილი აქტივები	2016	
	საბალანსო ღირებულება	რისკის მიხედვით შეწონილი მოცულობა
ფული და სხვა ფულის ექვივალენტები, სავალდებულო სალარო ნაშთი სებ-ში, სახსრები სხვა ბანკებში,		
გასაყიდად ფლობილი საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდები	2,762,892	133,527
სულ სესხები და დარიცხული პროცენტები	7,358,725	5,609,312
დასაკუთრებული აქტივები	90,873	90,873
ფიქსირებული აქტივები და არამატერიალური აქტივები	401,174	374,282
სხვა აქტივები	373,118	373,118
სულ	10,986,782	6,581,112
სულ არა საბალანსო	1,290,813	482,923
გამოკლებული: სესხების დანაკარგების რეზერვი გამოკლებული საერთო რეზერვი	(136,721)	(136,721)
საბაზრო რისკი	46,484	46,484
სულ თანხა	12,187,358	6,973,798

37 პირობითი ვალდებულებები

სასამართლო პროცესები. ბანკი არის მოპასუხე სასამართლო სარჩელში. არსებული სარჩელის რეზერვის განსაზღვრისას ხელმძღვანელობა იყენებს შიდა და გარე პროფესიონალების კონსულტაციებს და მიიჩნევს რომ ფინანსურ ანგარიშგებაში წარმოდგენილი რეზერვი არის ადეკვატური. ხელმძღვანელობა დარწმუნებულია, რომ ეს ფინანსური ანგარიშგებები ადეკვატურია და არ უნდა გამოვლენდეს, რადგან ის მნიშვნელოვან გავლენას ვერ მოახდენს ფინანსურ მდგომარეობაზე ან ჯგუფის მომავალ საოპერაციო შედეგებზე.

საგადასახადო კანონმდებლობა. საქართველოსა და აზერბაიჯანის საგადასახადო და საბაჟო კანონმდებლობა ექვემდებარება ხშირ სხვადასხვაგვარ ინტერპრეტაციასა და ცვლილებას. ჯგუფის ოპერაციებისა და საქმიანობის მიმართ გამოყენებული ასეთი კანონმდებლობის ხელმძღვანელობის უფლები ინტერპრეტაცია შეიძლება გაპროტესტდეს შესაბამისი ორგანოს მიერ. ფინანსური პერიოდები შეიძლება შემოწმდეს სახელისუფლებო ორგანოების მიერ გადასახადებთან დაკავშირებით შემოწმებამდე ხუთი წლის განმავლობაში. რისკებზე რეაგირების მიზნით, ბანკმა მოიწვია გარე საგადასახადო სპეციალისტები, რომლებიც პერიოდულად შეამოწმებენ ბანკის საგადასახადო პოლიტიკას და საგადასახადო დოკუმენტებს, ამის გამო ბანკის ხელმძღვანელობა დარწმუნებულია, რომ შესაბამისი კანონმდებლობის მისებული ინტერპრეტაცია სწორია და ბანკის საგადასახადო და საბაჟო მდგომარეობები არ შეიცვლება. შესაბამისად 2017 და 2016 წლების 31 დეკემბერს პოტენციურ საგადასახადო ვალდებულებებთან დაკავშირებით რეზერვი არ ყოფილა დაფიქსირებული..

მოქმედი საიჯარო ვალდებულებები. როცა ჯგუფი არის მოიჯარე, 2017 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, გაუქმებას არ დაქვემდებარებული საოპერაციო იჯარების მოცულობა შემდეგი წლის განმავლობაში არის 6,465 ათასი ლარი [2016 წლის 31 დეკემბერს: 5,016 ათასი ლარი;]

თიბისი ბანკის ჯგუფის კონსოლიდირებული და განცალკევებული ფინანსური ანგარიშგებახის შენიშვნები **გამრძელა** 31 დეკემბერი 2017 წელი

37 პირობითი ვალდებულებები გაგრძელება

სახელშეკრულებო ვალდებულებებთან შესაბამისობა. ჯგუფი ექვემდებარება ძირითადად მის სესხებთან დაკავშირებულ გარკვეულ ვალდებულებებს. ასეთ ვალდებულებებთან შეუსაბამობამ შესაძლოა გამოიწვიოს ნეგატიური შედეგები ჯგუფისთვის, მათ შორის სესხების ხარჯის ზრდა და დეფოლტის გამოცხადება. 2017 წლის აპრილში ჯგუფმა დაარღვია უცხოური ფინანსური ინსტიტუტებისგან მიღებული სესხების ფარგლებში დაკისრებული ვალდებულება. 2017 წლის ივნისში ფინანსურმა ინსტიტუტებმა ჯგუფი გაათავისუფლა დაკისრებული ვალდებულებისგან, რომლითაც დარღვევა რეტროაქტიულად იქნა უარყოფილი. 2016 წლის 31 დეკემბრისთვის თიბისი კრედიტმა დაარღვია უცხოური ფინანსური ინსტიტუტებისგან მიღებული სესხების ფარგლებში ნაკისრი ვალდებულებები. დარღვევის მთავარი მიზეზი იყო აზერბაიჯანული მანათის სწრაფი გაუფასურება 2015 წლის თებერვალსა და დეკემბერში. ჯგუფმა შეასრულა 2017 წლის 31 დეკემბრისთვის და 2016 წლის 31 დეკემბრისთვის არსებული ყველა ვალდებულება

საკრედიტო ხაზთან დაკავშირებული ვალდებულებები. ამ ინსტრუმენტების მთავარი მიზანია მოთხოვნებისთანვე კლიენტებისთვის სახსრების ხელმისაწვდომობის უზრუნველყოფა. ფინანსური გარანტიები და სარეზერვო აკრედიტივი, რომელიც წარმოადგენს უპირობო გარანტიას, რომ ჯგუფი გადაიხდის თანხებს იმ შემთხვევაშიც, თუ კლიენტი ვერ შეასრულებს მესამე მხარეების მიმართ თავის ვალდებულებებს, რომლებსაც ისეთივე საკრედიტო რისკი აქვთ, რაც კრედიტებს. დოკუმენტური და კომერციული აკრედიტივი, ეს არის კლიენტის სახელით ჯგუფის მიერ აღებული წერილობითი ვალდებულებები, რომელიც უფლებას აძლევს ნებისმიერ მესამე მხარეს წაუყენოს მოთხოვნები ჯგუფს შეთანხმებულ თანხამდე კონკრეტული პირობების შესაბამისად, უზრუნველყოფილია იმ განსაზღვრული საქონლის გადაზიდვით, რომელსაც ისინი უკავშირდება ან ფულადი სახსრების დეპოზიტებით და ამიტომ პირდაპირ სესხებზე უფრო ნაკლები რისკის მატარებელია.

კრედიტის უზრუნველყოფის ვალდებულებები წარმოადგენს კრედიტის უზრუნველყოფის ნებართვის გამოუყენებელ ნაწილებს კრედიტების, გარანტიების ან აკრედიტივის სახით. კრედიტის უზრუნველყოფის ვალდებულებების საკრედიტო რისკთან დაკავშირებით, ჯგუფი პოტენციურად იმყოფება იმ მოცულობით ზარალის რისკის წინაშე, რომელიც მთლიანი გამოუყენებელი ვალდებულებების ტოლია. თუმცა, ზარალის სავარაუდო მოცულობა გამოუყენებელ ვალდებულებებზე ნაკლებია რადგან კრედიტის უზრუნველყოფის უმეტესი ვალდებულებები დამოკიდებულია კლიენტებზე, რომლებიც ინარაჩუნებენ კონკრეტულ საკრედიტო სტანდარტებს. ჯგუფი აკონტროლებს კრედიტის დაფარვის ვადასთან დაკავშირებულ ვალდებულებებს, რადგან გრძელვადიან ვალდებულებებს ზოგადად უფრო მეტი ხარისხის საკრედიტო რისკი აქვს, ვიდრე მოკლევადიან ვალდებულებებს

ვალდებულების შესრულების გარანტიები. შესრულების გარანტიები არის კონტრაქტები, რომელიც უზრუნველყოფს კომპენსაციას, თუ მეორე მხარე ვერ შეასრულებს საკონტრაქტო ვალდებულებებს. ასეთი კონტრაქტები არ ითვალისწინებს საკრედიტო რისკის გადაცემას. შესრულების გარანტიის კონტრაქტებით გათვალისწინებული რისკი არის იმის შესაძლებლობა, რომ დაზღვეული მოვლენა (ე.ი. მეორე მხარის მიერ საკონტრაქტო ვალდებულებების შეუსრულებლობა) მოხდება. ბანკის მთავარი რისკი არის მოსალოდნელთან შედარებით ასეთი კონტრაქტებზე წარმოქმნილი გადახდების სიხშირისა და სიმწვავის მნიშვნელოვანი ცვალებადობა.

შეუსრულებელ საკრედიტო ხაზთან დაკავშირებული ვალდებულებები და შესრულების გარანტიები:

ათას ლარში	2017	2016
გაცემული შესრულების გარანტიები	612,311	426,608
გაცემული ფინანსური გარანტიები	141,963	116,260
გამოუყენებელი საკრედიტო ხაზი	728,178	449,110
აკრედიტივი	106,919	154,842
სულ საკრედიტო ხაზთან დაკავშირებული ვალდებულებები და შესრულების გარანტიები (რეზერვამდე)	1,589,371	1,146,820
შესრულების გარანტიების რეზერვი	(2,067)	(2,635)
კრედიტთან დაკავშირებული ვალდებულებები და შესრულების გარანტიების რეზერვი	(8,239)	(8,049)
სულ საკრედიტო ხაზთან დაკავშირებული ვალდებულებები და შესრულების გარანტიები	1,579,065	1,136,136

გამოუყენებელი საკრედიტო ხაზის, აკრედიტივის და გარანტიების მთლიანი გადაუხდეელი საკონტრაქტო თანხა ყოველთვის არ ასახავს მომავალ ნაღდ ფულზე მოთხოვნებს, რადგან ამ ფინანსურ ინსტრუმენტებს შეიძლება ვადა ამოეწუროთ ან გაუმენდნენ დაფინანსების გარეშე. გაუქმებას არ დაქვემდებარებული ვალდებულებები 2017 წლის 31 დეკემბრისთვის შეადგენდა 389,148 ათას ლარს [2016: 169,831 ათას ლარს].

37 პირობითი ვალდებულებები გაგრძელება

საკრედიტო ხაზთან დაკავშირებული ვალდებულებებისა და შესრულების გარანტიების სამართლიანი ღირებულება 2017 წლის 31 დეკემბერს იყო 8,239 ათასი ლარი [2016: 8,049 ათასი ლარი] სულ საკრედიტო ხაზთან დაკავშირებული ვალდებულებები და შესრულების გარანტიები დენომინირებულია შემდეგ ვალუტებში:

ათას ლარში	2017	2016
ქართული ლარი	618,558	409,498
აშშ დოლარი	734,970	545,621
ევრო	166,304	101,892
სხვა	69,539	89,809
სულ	1,589,371	1,146,820

კაპიტალური დანახარჯის ვალდებულებები. 2017 წლის 31 დეკემბერს, ჯგუფს ჰქონდა საკონტრაქტო კაპიტალური დანახარჯის ვალდებულებები, რომელიც შეადგენს 7,816 ათას ლარს [2016 წელს: 5,665 ათას ლარს].

38 არასაკონტროლო წილი

ქვემოთ მოცემულ ცხრილში წარმოდგენილია ინფორმაცია თითოეული შვილობილი კომპანიის შესახებ, რომელსაც აქვს არასაკონტროლო წილი 2017 წლის 31 დეკემბრისთვის:

ათას ლარში	არასაკონტროლო წილის ხმის უფლების პროცენტი	მოგება მიკუთვნებული არასაკონტროლო წილისთვის	დაგროვილი არასაკონტროლო წილი შვილობილ კომპანიაში	წლის განმავლობაში არასაკონტროლო წილზე გადახდილი დივიდენდი
სს თიბისი ლიზინგი	0.39%	14	70	–
შპს თიბისი კრედიტი	25%	275	4,165	–
სს გაერთიანებული ფინანსური კორპორაცია	1.34%	63	500	–

ამ შვილობილი კომპანიების შეჯამებული ფინანსური ინფორმაცია 2017 წლის 31 დეკემბრისთვის:

ათას ლარში	მიმდინარე აქტივები	არა მიმდინარე აქტივები	მიმდინარე ვალდებულებები	არამიმდინარე ვალდებულებები	შემოსავალი	მოგება	სულ სრული შემოსავალი	ფულის ნაკადები
სს თიბისი ლიზინგი	111,169	87,928	95,988	85,262	15,236	3,436	3,436	2,450
შპს თიბისი კრედიტი	19,771	20,319	11,858	20,636	5,172	1,098	1,098	(3,631)
სს გაერთიანებული ფინანსური კორპორაცია	6,353	5,136	1,255	45	12,708	4,733	4,733	40

ამ შვილობილი კომპანიების შეჯამებული ფინანსური ინფორმაცია 2016 წლის 31 დეკემბრისთვის:

ათას ლარში	არასაკონტროლო წილის ხმის უფლების პროცენტი	მოგება მიკუთვნებული არასაკონტროლო წილისთვის	დაგროვილი არასაკონტროლო წილი შვილობილ კომპანიაში	წლის განმავლობაში არასაკონტროლო წილზე გადახდილი დივიდენდი
სს თიბისი ლიზინგი	0.39%	9	56	–
შპს თიბისი კრედიტი	25%	(2,865)	3,890	–
სს გაერთიანებული ფინანსური კორპორაცია	1.34%	50	436	–

ამ შვილობილი კომპანიების შეჯამებული ფინანსური ინფორმაცია 2016 წლის 31 დეკემბრისთვის:

ათას ლარში	მიმდინარე აქტივები	არა მიმდინარე აქტივები	მიმდინარე ვალდებულებები	არამიმდინარე ვალდებულებები	შემოსავალი	მოგება	სულ ყოვლისმომცველი შემოსავალი	ფულის ნაკადი
სს თიბისი ლიზინგი	71,484	49,140	54,930	51,283	11,566	2,316	2,316	(5,425)
შპს თიბისი კრედიტი	20,649	19,458	16,034	17,867	8,367	(11,461)	(11,461)	(4,291)
სს გაერთიანებული ფინანსური კორპორაცია	9,271	5,800	9,114	45	11,979	3,737	3,737	(1,243)

თიბისი ბანკის ჯგუფის კონსოლიდირებული და განცალკევებული
ფინანსური ანგარიშგებახის შენიშვნები **მარცხენა**
31 დეკემბერი 2017 წელი

39 ფინანსური აქტივებისა და ფინანსური ვალდებულებების ჩათვლა

ფინანსური ინსტრუმენტები, რომლებიც ექვემდებარება ჩათვლას, ურთიერთმარიცხვისა და მსგავს შეთანხმებებს, 2017 წლის 31 დეკემბრისთვის შემდეგია:

ათას ლარში	სულ თანხები	სულ თანხები	თანხა	ურთიერთმარიცხვისა და მსგავს			
	ფინანსური	ჩათვლილი	ფინანსური	შეთანხმებებს დაქვემდებარებული			
	მდგომარე-ობის	ფინანსური	მდგომარე-ობის	თანხები, რომლებიც არ არის	ჩათვლილი ფინანსური		
ანგარიშში	მდგომარე-ობის	ანგარიშში	ანგარიშში	მდგომარეობის ანგარიშში			წმინდა
ჩათვლამდე	ანგარიშში	ჩათვლის	ჩათვლის	ფინანსური	მიღებული	რისკის	
(ა)	(ბ)	შემდეგ	შემდეგ	ინსტრუმენ-ტები (დ)	ფულადი უზრუნველყოფა (ე)	მოცულობა (გ) - (დ) - (ე)	
		(გ) = (ა) - (ბ)					
აქტივები							
სხვა ფინანსური აქტივები:							
-დებიტორული დავალიანებები საკრედიტო ბარათების მომსახურებებსა და ფულადი გადარიცხვების	29,308	2,605	26,703	-	-	26,703	
სულ ჩათვლას, ურთიერთმარიცხვისა და მსგავს							
შეთანხმებებს დაქვემდებარებული აქტივები	29,308	2,605	26,703	-	-	26,703	
ვალდებულებები							
სულ ფინანსური ვალდებულებები:							
-დებიტორული დავალიანებები საკრედიტო ბარათების მომსახურებებსა და ფულადი გადარიცხვების	12,964	2,605	10,359	-	-	10,359	
სულ ჩათვლას, ურთიერთმარიცხვისა და მსგავს							
შეთანხმებებს დაქვემდებარებული ვალდებულებები	12,964	2,605	10,359	-	-	10,359	

ფინანსური ინსტრუმენტები, რომლებიც ექვემდებარება ჩათვლას, ურთიერთმარიცხვისა და მსგავს შეთანხმებებს, 2016 წლის 31 დეკემბრისთვის შემდეგია:

ათას ლარში	სულ თანხები ფინანსური მდგომარე- ობის ანგარიშში ჩათვლამდე (ა)	სულ თანხები ჩათვლილი ფინანსური მდგომარე- ობის ანგარიშში (ბ)	თანხა ფინანსური მდგომარე- ობის ანგარიშში ჩათვლის შემდეგ (გ) = (ა) - (ბ)	ურთიერთმარიცხვისა და მსგავს შეთანხმებებს დაქვემდებარებული თანხები, რომლებიც არ არის ჩათვლილი ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშში			წმინდა რისკის მოცულობა (გ) - (დ) - (ე)
				ფინანსური ინსტრუმენ- ტები (დ)	მიღებული ფულადი უზრუნველყოფა (ე)		
აქტივები							
სხვა ფინანსური აქტივები:							
-დებიტორული დავალიანებები საკრედიტო ბარათების მომსახურებებსა და ფულადი გადარიცხვების	26,959	2,158	24,801	-	-		24,801
სულ ჩათვლას, ურთიერთმარიცხვისა და მსგავს შეთანხმებას დაქვემდებარებული აქტივები	26,959	2,158	24,801	-	-		24,801
ვალდებულებები							
სულ ფინანსური ვალდებულებები:							
-დებიტორული დავალიანებები საკრედიტო ბარათების მომსახურებებსა და ფულადი გადარიცხვების	14,563	2,158	12,405	-	-		12,405
სულ ჩათვლას, ურთიერთმარიცხვისა და მსგავს შეთანხმებას დაქვემდებარებული ვალდებულებები	14,563	2,158	12,405	-	-		12,405

ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშის ჩათვლის მოცულობა წარმოდგენილია (ბ) სვეტში არის (ი) (ა) სვეტში წარმოდგენილ ჩათვლამდე მთლიან თანხაზე ნაკლები და (ii) დაკავშირებული ინსტრუმენტის თანხაზე ნაკლები, რომელიც სავარაუდოდ ექვემდებარება ჩათვლას. ასევე, (დ) და (ე) სვეტების თანხები შემოიფარგლება (გ) სვეტში წარმოდგენილი თანხებით თვითოეული ინდივიდუალური ინსტრუმენტისთვის საიმისოდ რომ შემცირდეს საბოლოო წმინდა მოცულობა.

39 ფინანსური აქტივებისა და ფინანსური ვალდებულებების ჩათვლა გაგრძელება

სხვა ბანკებში განთავსებული დეპოზიტები და სხვა ბანკებიდან მიღებული დეპოზიტები როგორც მთლიანი დაფარული სავალუტო სვოპის შეთანხმების ნაწილი გაინაშთება ამ ფინანსურ ანგარიშებში და ფინანსური ინსტრუმენტი წარმოდგენილია როგორც აქტივი ან ვალდებულება სამართლიანი ღირებულებით.

ეს ინფორმაცია არ გამოიყენება კლიენტების სესხებისა და ავანსებისა და დაკავშირებული კლიენტის დეპოზიტების მიმართ, თუ ისინი არ არის განაშთული ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშში.

40 წარმოებული ფინანსური ინსტრუმენტები

ნორმალურ ბიზნეს გარემოში, ჯგუფი იყენებს სხვადასხვა წარმოებულ ფინანსურ ინსტრუმენტებს, რათა მართოს სავალუტო, ლიკვიდურობისა და საპროცენტო განაკვეთების რისკები სავაჭრო მიზნებისთვის

ათას ლარში	2017	2016
გადახდილი ვალუტის სვოპების, მათ შორის სხვა ფინანსური აქტივების ან სხვა ბანკებში თანხების სამართლიანი ღირებულება	1,767	508
სავალუტო ფორვარდებისა და მთლიანი დაფარული სავალუტო სვოპ ოპერაციების სამართლიანი ღირებულება	(909)	(320)
საპროცენტო განაკვეთის სვოპების, მათ შორის სხვა ფინანსური ვალდებულებების სამართლიანი ღირებულება	(267)	(1,055)
სულ	591	(867)

სავალუტო ფორვარდებისა და მთლიანი დაფარული სავალუტო სვოპ ოპერაციები. სავალუტო წარმოებული ფინანსური ინსტრუმენტები, რომლებშიც შესულია ჯგუფი, ზოგადად ივაჭრება ბაზრის პროფესიონალური მოწინააღმდეგე მხარეებთან შუამავლების გარეშე ბაზარზე სტანდარტული საკონტრაქტო პირობებით. წარმოებულებს აქვთ პოტენციურად ხელსაყრელი (აქტივები) ან არახელსაყრელი (ვალდებულებები) პირობები საბაზრო საპროცენტო განაკვეთებში, სავალუტო განაკვეთებში ან სხვა ცვლადების ვადებში მერყეობის შედეგად. წარმოებული ფინანსური აქტივებისა და ვალდებულებების მთლიანი სამართლიანი ღირებულება შეიძლება პერიოდულად მნიშვნელოვნად მერყეობდეს.

ქვემოთ ცხრილში მოცემულია სავალუტო ფორვარდების კონტრაქტების და მთლიანი დაფარული სავალუტო სვოპების (რომელშიც ჯგუფია შესული) შესაბამისად სავალუტო დებიტორული დავალიანებები ან კრედიტორული დავალიანებების საბაზრო ღირებულებები საბალანსო ანგარიშის წარმოდგენისას. ამ ცხრილში ასახულია მთლიანი მდგომარეობა ნებისმიერი კონტრაგენტის მდგომარეობების ჩათვლით (და გადახდები) და მოიცავს შესაბამისი საბალანსო ანგარიშის წარმოდგენის შემდეგ კონტრაქტებს ანგარიშსწორების თარიღებით.

ათას ლარში	2017		2016	
	კონტრაქტები დადებითი სამართლიანი ღირებულებით	კონტრაქტები უარყოფითი სამართლიანი ღირებულებით	კონტრაქტები დადებითი სამართლიანი ღირებულებით	კონტრაქტები უარყოფითი სამართლიანი ღირებულებით
სავალუტო ფორვარდებისა და მთლიანი დაფარული სავალუტო სვოპ ოპერაციების სამართლიანი ღირებულება				
საბალანსო ანგარიშის წარმოდგენის დღეს				
- აშშ დოლარი ანგარიშსწორებისას გადასახდელი (-)	-	(166,326)	-	(13,125)
- აშშ დოლარი ანგარიშსწორებისას მისაღები(+)	12,877	-	4,220	-
- ლარი ანგარიშსწორებისას გადასახდელი (-)	-	(1,360)	-	(1,604)
- ლარი ანგარიშსწორებისას მისაღები (+)	165,881	-	10,998	-
- ევრო ანგარიშსწორებისას გადასახდელი(-)	-	(9,315)	-	(3,214)
- ევრო ანგარიშსწორებისას მისაღები(+)	-	-	3,201	-
- ანგარიშსწორებისას სხვა გადასახდელი(-)	-	(2,247)	-	(2,150)
- ანგარიშსწორებისას სხვა მისაღები(+)	1,348	-	1,862	-
სავალუტო ფორვარდებისა და მთლიანი დაფარული სავალუტო სვოპ ოპერაციების სამართლიანი ღირებულება	180,106	(179,248)	20,281	(20,093)
სავალუტო ფორვარდებისა და მთლიანი დაფარული სავალუტო სვოპ ოპერაციების წმინდა სამართლიანი ღირებულება	858		188	

თიბისი ბანკის ჯგუფის კონსოლიდირებული და განცალკევებული
ფინანსური ანგარიშგებახის შენიშვნები **გამოქვეყნებულია**
31 დეკემბერი 2017 წელი

40 წარმოებული ფინანსური ინსტრუმენტები გაგრძელება

საპროცენტო განაკვეთის სვოპები. 2010 წლის მარტში თიბისი ბანკი შევიდა საპროცენტო განაკვეთის სვოპ ხელშეკრულებაში, რათა მოეხდინა მის სუბორდინირებულ დავალიანებაზე ცვალებადი საპროცენტო განაკვეთის ჰეჯირება. ჰეჯირება ფარავს საპროცენტო სვოპში საკრედიტო ვალდებულების 44,000 აშშ დოლარის პირობითი ძირითადი თანხის მერყევი განაკვეთის პროცენტის გადახდებს. სვოპის ვადა იწურება 2018 წლის ნოემბერში. საანგარიშო თარიღისთვის საპროცენტო განაკვეთის სვოპის სამართლიანი ღირებულება შეფასდა როგორც მინუს 267 ათასი აშშ დოლარი (2016: უარყოფითი 1,055 ათასი;).

დაკავშირებული მხარის ნაშთებზე ინფორმაცია წარმოდგენილია 43-ე შენიშვნაში.

41 სამართლიანი ღირებულების შესახებ ინფორმაცია

(ა) სამართლიანი ღირებულების განმეორებითი შეფასებები

სამართლიანი ღირებულებით განმეორებითი შეფასებები არის ისინი, რომლებსაც მოითხოვს ან უშვებს საბურალტრო აღრიცხვის სტანდარტები ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშში თვითოეული საანგარიშო პერიოდის ბოლოს. სამართლიანი ღირებულების იერარქიაში დონე, რომლითაც ხდება სამართლიანი ღირებულების ხელახალი შეფასებები, დაჯგუფებულია შემდეგნაირად:

ათას ლარში	31 დეკემბერი 2017				31 დეკემბერი 2016			
	დონე1	დონე2	დონე3	სულ	დონე1	დონე2	დონე3	სულ
აქტივების სამართლიანი ღირებულებით								
ფინანსური აქტივები								
გასაყიდად ფლობილი საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდები								
- სახელმწიფო ფასიანი ქაღალდები	-	-	-	-	-	1,016	-	1,016
- საქართველოს ეროვნული ბანკის სადეპოზიტო სერტიფიკატები	-	7,728	-	7,728	-	36,002	-	36,002
- კორპორატიული სავალო ფასიანი ქაღალდები	-	328,761	-	328,761	-	150,073	-	150,073
- ფინანსთა სამინისტროს სახაზინო თამასუქები	-	319,745	-	319,745	-	241,810	-	241,810
- კორპორატიული აქციები (Visa Inc)	-	-	-	-	-	-	-	-
სავალუტო ფორვარდები და სრულად დაფარული სავალუტო სვოპები, შედის სხვა ფინანსურ აქტივებში და სხვა ბანკებში.	-	1,747	-	1,747	-	508	-	508
არაფინანსური აქტივები								
- უძრავი ქონება და იჯარით აღებული ქონება	-	-	283,905	283,905	-	-	229,549	229,549
სულ აქტივების სამართლიანი ღირებულების განმეორებითი შეფასება	-	657,981	283,905	941,886	-	429,409	229,549	658,958
სამართლიანი ღირებულებით შეფასებული ვალდებულებები								
ფინანსური ვალდებულებები								
- სვოპი საპროცენტო განაკვეთზე, მათ შორის სხვა ფინანსურ ვალდებულებებში	-	267	-	267	-	1,055	-	1,055
სავალუტო ფორვარდები და სრულად დაფარული სავალუტო სვოპები, მათ შორის სხვა ფინანსურ ვალდებულებებში	-	909	-	909	-	320	-	320
სულ ვალდებულებების სამართლიანი ღირებულების განმეორებითი შეფასება	-	1,176	-	1,176	-	1,375	-	1,375

2017 და 2016 წლის განმავლობაში არ ყოფილა გადატანა 1 და 2 დონეებს შორის.

41 სამართლიანი ღირებულების შესახებ ინფორმაცია გაგრძელება

(ა) სამართლიანი ღირებულების განმეორებითი შეფასებები გაგრძელება

შეფასების მეთოდების აღწერა და მე-2 დონის სამართლიანი ღირებულებით შეფასებებში გამოყენებული მონაცემების აღწერა:

ათას ლარში	სამართლიანი ღირებულება		სამართლიანი ღირებულება 31 დეკემბერს	სამართლიანი ღირებულება 31 დეკემბერს
	2017	2016		
აქტივების სამართლიანი ღირებულებით ფინანსური აქტივები				
სებ-ის სადეპოზიტო სერტიფიკატები, ფინანსთა სამინისტროს სახაზინო თამასუქები, სახელმწიფო ფასიანი ქაღალდები	656,234	428,901	დისკონტირებული ფულის ნაკადები ("DCF")	სახელმწიფო სავალო ფასიანი ქაღალდების შემოსავლის მრუდი
სავალუტო ფორვარდები და სრულად დაფარული სავალუტო სვოპები, შეტანილი სხვა ფინანსურ აქტივებში და სხვა ბანკებში	1,747	508	ფორვარდის ფასები არსებული ღირებულების გათვლები	ოფიციალური გაცვლითი კურსი, ურისკო განაკვეთი
სულ აქტივების სამართლიანი ღირებულების განმეორებითი შეფასება	657,981	429,409		
სამართლიანი ღირებულებით შეფასებული ფინანსური ვალდებულებები				
სხვა ფინანსური ვალდებულებები				
- სვოპი საპროცენტო განაკვეთი სხვა ფინანსურ ვალდებულებებში	267	1,055	სვოპ მოდელის გამოყენებით არსებული ღირებულის კალკულაცია ფორვარდული ფასები	გამოვლენილი მრუდები
- სავალუტო ფორვარდები შეტანილი სხვა ფინანსურ ვალდებულებებში	909	320	არსებული ღირებულების კალკულაციის გამოყენებით	ოფიციალური გაცვლითი კურსი, რისკის გარეშე განაკვეთი
სულ ვალდებულებების სამართლიანი ღირებულების განმეორებითი შეფასება მე-2 დონეზე	1,176	1,375		

2017 და 2016 წლის 31 დეკემბრისთვის დასრულებულ წელს განმეორებით სამართლიანი ღირებულებით განმეორებითი შეფასების მე-2 და მე-3 დონის შეფასების მეთოდში არ ყოფილა ცვლილებები.

მე-3 დონისთვის გამოყენებული მეთოდისა და ინფორმაციის აღწერისთვის უძრავი ქონების სამართლიანი ღირებულების შეფასება (ასევე მათი ცვლილების გამოყენება) იხილეთ შენიშვნაში 15. შეუმჩნეველი მონაცემები, რომელის მიმართ სამართლიანი ღირებულების შეფასება უძრავი ქონებისთვის ყველაზე სენსიტიურია არის ერთი კვადრატული მეტრის ფასი. რაც მაღალია ერთი კვადრატული მეტრის ფასი, მით მაღალია სამართლიანი ღირებულება.

თიბისი ბანკის ჯგუფის კონსოლიდირებული და განცალკევებული
ფინანსური ანგარიშგებახის შენიშვნები **გამოქვეყნება**
31 დეკემბერი 2017 წელი

41 სამართლიანი ღირებულების შესახებ ინფორმაცია გაგრძელება

(ბ)აქტივები და ვალდებულებები, რომლებიც არ არის შეფასებული სამართლიანი ღირებულებით, მაგრამ რომლისთვისაც სამართლიანი ღირებულება გამოქვეყნებულია ღირებულება, რომლებიც არ არის შეფასებული სამართლიანი ღირებულებით წარმოდგენილია ქვემოთ:

ათას ლარში	31 დეკემბერი 2017				31 დეკემბერი 2016			
	დონე 1	დონე 2	დონე 3	საბალანსო ღირებულება	დონე 1	დონე 2	დონე 3	საბალანსო
ფინანსური აქტივები								
ფული და ფულის ექვივალენტები	1,428,771	-	-	1,428,771	944,767	-	-	944,767
სახსრები სხვა ბანკებში	-	37,789	-	37,789	-	23,824	-	23,824
სავალდებულო სალარო ნაშთები საქართველოს ეროვნულ ბანკში	-	1,033,818	-	1,033,818	-	990,642	-	990,642
კლიენტებზე გაცემული კრედიტები და ავანსები:								
- კორპორატიული სესხები	-	-	3,292,352	2,425,766	-	-	2,085,249	1,972,129
- სამომხმარებლო სესხები	-	-	2,125,733	2,041,887	-	-	1,877,490	1,798,412
- იპოთეკური სესხები	-	-	2,058,468	2,052,151	-	-	1,840,981	1,784,832
- მცირე და საშუალო ბიზნესზე გაცემული სესხები	-	-	1,891,528	1,805,549	-	-	1,606,448	1,578,329
- ამორტიზებული ღირებულებით აღრიცხული სავალო ფასიანი ქაღალდები	-	458,950	-	449,538	-	377,749	-	372,956
ფინანსურ ლიზინგში ინვესტიციები	-	-	145,877	143,836	-	-	95,907	95,031
სხვა ფინანსური აქტივები	-	-	132,368	132,388	-	-	91,387	91,387
არა-ფინანსური აქტივები								
საინვესტიციო ქონებები	-	-	85,012	79,232	-	-	123,852	95,615
სულ აქტივები	1,428,771	1,530,557	9,731,338	11,630,725	944,767	1,392,215	7,721,314	9,747,924
ფინანსური ვალდებულებები								
ვალდებულებები საკრედიტო ინსტიტუტების მიმართ	-	2,650,156	-	2,644,714	-	2,199,415	-	2,199,976
კლიენტის ანგარიშები	-	4,995,970	2,951,983	7,835,323	-	4,004,205	2,468,481	6,461,582
გამოშვებული სავალო ფასიანი ქაღალდები	-	20,695	-	20,695	-	23,508	-	23,508
სხვა ფინანსური ვალდებულებები	-	78,598	-	78,598	-	48,778	-	48,778
სუბორდინირებული ვალი	-	425,808	-	426,788	-	369,320	-	368,381
სულ ვალდებულებები	-	8,171,227	2,951,983	11,006,118	-	6,645,226	2,468,481	9,102,225

სამართლიანი ღირებულებები, რომლებიც მითითებულია სამართლიანი ღირებულების იერარქიის მე-2 და მე-3 დონეზე, შეფასდა დისკონტირებული ფულადი სახსრების შეფასების მეთოდის გამოყენებით. არაკონტირებული ფიქსირებული საპროცენტო განაკვეთის ინსტრუმენტები შეფასდა შეფასებული მომავალი ფულადი სახსრების საფუძველზე, რომელიც მიიღება ფასდაკლებით მოქმედი საპროცენტო განაკვეთით ახალი ინსტრუმენტებისთვის მსგავსი საკრედიტო რისკით და დაფარვის დარჩენილი ვადით. საინვესტიციო საკუთრების სამართლიანი ღირებულება შეფასდა ბაზრის შედარების მეთოდების გამოყენებით (იხილეთ შენიშვნა 3).

საკრედიტო ინსტიტუტებისთვის გადასახდელი თანხები დისკონტირებულია ჯგუფის დამატებით სესხის საპროცენტო განაკვეთით. მოთხოვნის საფუძველზე გადასახდელი ვალდებულებები დისკონტირებულია პირველი დღიდან, როდესაც შესაძლოა მოთხოვნილი იქნას აღნიშნული თანხის გადახდა ჯგუფის მიერ. შეფასების მეთოდში არ ყოფილა არანაირი ცვლილება აქტივების და ვალდებულებების მე-2 და მე-3 დონის შეფასებისთვისაქტივებისა და ვალდებულებების, რომლებიც არ არის შეფასებული სამართლიანი ღირებულებით 2017 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისათვის (2065: არ არის მონაცემები)

42 ფინანსური ინსტრუმენტების წარმოდგენა საზოგადოებრივ სექტორში

შეფასების მიზნით, ბასს 39, ფინანსური ინსტრუმენტები: შეფასების აღიარება, ახდენს ფინანსური აქტივების კლასიფიკაციას შემდეგ კატეგორიებად: (ა) კრედიტები და დებიტორული დავალიანებები; (ბ) გასაყიდად ფლობილი ფინანსური აქტივები; (გ) დაფარვამდე არსებული ფინანსური აქტივები და (დ) ფინანსური აქტივები სამართლიანი ღირებულებით მოგება-ზარალში ("FVTPL"). ფინანსური აქტივების სამართლიანი ღირებულებით მოგება-ზარალში იყოფა კიდევ ორ ქვეკატეგორიად: (i) აქტივები მიკუთვნებული ამგვარ კატეგორიას თავდაპირველი აღიარებით, და (ii) ისინი, რომლებიც კლასიფიცირებულია როგორც გასაყიდად ფლობილი. ქვემოთ ცხრილი გვიჩვენებს 2017 წლის 31 დეკემბრისთვის ფინანსური აქტივების კლასების შედარებას ამ შეფასების კატეგორიებთან:

ათას ლარში	კრედიტები და დებიტორული დავალიანება	გასაყიდად ფლობილი აქტივები	ფინანსური ლიზინგის დებიტორული დავალიანებები	სავაჭროდ ფლობილი აქტივები	სულ
აქტივები					
ფული და ფულის ექვივალენტები	1,428,771	-	-	-	1,428,771
სახსრები სხვა ბანკებში	37,789	-	-	-	37,789
სავალდებულო სალარო ნაშთი საქართველოს ეროვნულ ბანკში	1,033,818	-	-	-	1,033,818
კლიენტებზე გაცემული კრედიტები და ავანსები	8,325,353	-	-	-	8,325,353
გასაყიდად ფლობილი საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდები	-	657,938	-	-	657,938
ამორტიზებული ღირებულებით აღრიცხული სავალო ფასიანი ქაღალდები	449,538	-	-	-	449,538
ინვესტიციები ფინანსურ ლიზინგში	-	-	143,836	-	143,836
სხვა ფინანსური აქტივები	-	-	-	-	-
- სხვა ფინანსური მოთხოვნები	132,368	-	-	1,767	134,135
სულ ფინანსური აქტივები	11,407,637	657,938	143,836	1,767	12,211,178
არა-ფინანსური აქტივები	-	-	-	-	726,020
სულ აქტივები	-	-	-	-	- 12,937,198

ქვემოთ ცხრილი გვიჩვენებს 2016 წლის 31 დეკემბრისთვის ფინანსური აქტივების კლასების შედარებას ამ შეფასების კატეგორიებთან

ათას ლარში	კრედიტები და	გასაყიდად ფლობილი აქტივები	ფინანსური ლიზინგის	სავაჭროდ ფლობილი აქტივები	სულ
აქტივები					
ფული და ფულის ექვივალენტები	944,767	-	-	-	944,767
სახსრები სხვა ბანკებში	23,824	-	-	-	23,824
სავალდებულო სალარო ნაშთი საქართველოს ეროვნულ ბანკში	990,642	-	-	-	990,642
კლიენტებზე გაცემული კრედიტები და ავანსები	7,133,702	-	-	-	7,133,702
გასაყიდად ფლობილი საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდები	-	430,703	-	-	430,703
ამორტიზებული ღირებულებით აღრიცხული სავალო ფასიანი ქაღალდები	372,956	-	-	-	372,956
ინვესტიციები ფინანსურ ლიზინგში	-	-	95,031	-	95,031
სხვა ფინანსური აქტივები	-	-	-	-	-
- სხვა ფინანსური მოთხოვნები	91,387	-	-	508	91,895
სულ ფინანსური აქტივები	9,557,278	430,703	95,031	508	10,083,520
არა-ფინანსური აქტივები	-	-	-	-	678,239
სულ აქტივები	-	-	-	-	- 10,761,759

2017 და 2016 წლების 31 დეკემბრისთვის ჯგუფის ყველა ფინანსური ვალდებულება წარმოებულია გარდა ასახულია ამორტიზებული ღირებულებით. წარმოებული მიეკუთვნება სამართლიან ღირებულებას მოგება-ზარალის შეფასების კატეგორიის მიხედვით.

43 ოპერაციები დაკავშირებულ მხარეებთან

ბასს 24 –ის შესაბამისად `დაკავშირებული მხარეების ინფორმაცია` მხარეები ითვლებიან დაკავშირებულად, თუ მხარეები იმყოფებიან საერთო კონტროლის ქვეშ ან ერთ მხარეს შეუძლია გააკონტროლოს მეორე მხარე ან შეუძლია მნიშვნელოვანი გავლენა მოახდინოს მეორე მხარეზე ფინანსური ან საოპერაციო გადაწყვეტილებების მიღების დროს. თითოეული შესაძლო დაკავშირებული მხარის ურთიერთობის განხილვისას, ყურადღება ექცევა ურთიერთობის ფორმას, არამართო იურიდიულ ფორმას. მხარეები რომლებიც ფლობენ 10%-ზე მეტს ბანკში ან აქვთ წარმომადგენლობა სამეთვალყურეო საბჭოში მიიჩნევიან მნიშვნელოვან პეციონერებად. მთავარ ხელმძღვანელ პერსონალში შედის სამეთვალყურეო საბჭოს წევრები და ბანკის მმართველი საბჭოს წევრები და მათი ოჯახის წევრები.

თიბისი ბანკის ჯგუფის კონსოლიდირებული და განსაზღვრული
ფინანსური ანგარიშგებახის შენიშვნები **გამოქვეყნებულია**
31 დეკემბერი 2017 წელი

43 ოპერაციები დაკავშირებულ მხარეებთან გაგრძელება

საერთო კონტროლის ქვეშ არსებულ საწარმოებში შედის TBC Bank Group PLC-ს სადაზღვევო შვილობილი კომპანიები. ტრანზაქციები თიბისი ბანკის ჯგუფსა და მის შვილობილ კომპანიებს შორის ასევე აკმაყოფილებს დაკავშირებული მხარის ტრანზაქციების განმარტებას. თუ ისინი უქმდება გაერთიანების დროს, ისინი აღარ არის წარმოდგენილი ჯგუფის ფინანსურ ანგარიშგებაში,

2017 წლის 31 დეკემბერს, საბალანსო ნაშთი სხვა მხარეებთან დაკავშირებით შემდეგია:

ათას ლარში	შენიშვნა	პირდაპირი მშობელი	მნიშვნელოვანი აქციონერები	მთავარი ხელმძღვანელი პერსონალი	კომპანიები საერთო კონტროლის ქვეშ
კლიენტებზე გაცემული კრედიტებისა და ავანსების მთლიანი მოცულობა (საკონტრაქტო საპროცენტო განაკვეთი 0.4-36%)		-	154	7,112	-
კლიენტებზე გაცემული კრედიტებისა და ავანსების გაუფასურების რეზერვები		-	-	11	-
კლიენტის ანგარიშები (საკონტრაქტო საპროცენტო განაკვეთი: 0-11,8 %)		11,621	40,100	11,190	6,874
გარანტიები		-	9,901	512	14
სხვა ნასესხები თანხები		24,000	-	-	-
გარანტიების უზრუნველყოფა		-	30	2	-

შემოსავლისა და დანახარჯის პუნქტები დაკავშირებული მხარეებისთვის გარდა მთავარი ხელმძღვანელობის კომპენსაციისა 2017 წლისთვის იყო შემდეგი:

ათას ლარში	შენიშვნა	პირდაპირი მშობელი	მნიშვნელოვანი აქციონერები	მთავარი ხელმძღვანელი პერსონალი	კომპანიები საერთო კონტროლის ქვეშ
საპროცენტო შემოსავალი- კლიენტებზე გაცემული სესხები და ავანსები		-	20	444	-
საპროცენტო შემოსავალი- გასაყიდად არსებული ფასიანი ქაღალდები		-	747	-	-
საპროცენტო ხარჯი		1,807	928	449	398
მოგებებს გამოკლებული უცხოურ ვალუტაში ვაჭრობის შედეგად დანაკარგები		-	189	56	15
უცხოური ვალუტის გაცვლიდან მოგებას გამოკლებული ზარალი		-	(46)	(36)	-
საკომისიო შემოსავალი		9	122	94	8
საკომისიო ხარჯი		-	104	-	-
ადმინისტრაციული და სხვა საოპერაციო ხარჯი(პერსონალის ხარჯის გამოკლებით)		-	58	239	-
წმინდა მოგება წარმოებულ ფინანსურ ინსტრუმენტებზე		-	46	-	-

2017 წლის განმავლობაში დაკავშირებული მხარეებისთვის გაცემული და მათ მიერ დაბრუნებული კრედიტების საერთო თანხა იყო:

ათას ლარში	მნიშვნელოვანი აქციონერები	მთავარი ხელმძღვანელი პერსონალი	კომპანიები საერთო კონტროლის ქვეშ
წლის განმავლობაში დაკავშირებულ მხარეებზე გაცემული თანხები	573	3,012	-
წლის განმავლობაში დაკავშირებული მხარეების მიერ დაბრუნებული თანხები	(1,293)	(3,920)	-

2017 წლის განმავლობაში, 13 დაკავშირებული მხარე ამოღებული იქნა ინსაიდერების სიიდან. თუ ისინი დარჩებიან სიაში დაკავშირებული მხარეების გარანტიები 2017 წლის 31 დეკემბრისთვის იქნება 1,139 ათასი ლარით მეტი, წმინდა აქტივები მხარეებთან დაკავშირებით 2017 წლის 31 დეკემბრისთვის იქნებოდა 214,767 ათასით ნაკლები.

43 ოპერაციები დაკავშირებულ მხარეებთან გაგრძელება

2017 წლის 31 დეკემბრისთვის, სს თიბისი ბანკის ოპერაციები და ნაშთები შვილობილებთან იყო შემდეგი:

ათას ლარში	ნაშთი 2017 წლის 31 დეკემბრით
შვილობილებზე გაცემული კრედიტებისა და ავანსების მთლიანი მოცულობა	46,546
შვილობილების ანგარიშები	48,046
სავალო ფასიანი ქაღალდები ამორტიზირებული ღირებულებით	184
სხვა ფინანსური აქტივები	18,957
სხვა აქტივები	495
სხვა ფინანსური ვალდებულებები	2,065
ინვესტიცია შვილობილებში	32,796

სს თიბისი ბანკის შემოსავლები და ხარჯები შვილობილებთან იყო შემდეგი:

ათას ლარში	2017
საპროცენტო შემოსავალი	3,345
საპროცენტო ხარჯი	2,593
საკომისიო შემოსავალი	297
საკომისიო ხარჯი	15,276
სხვა საოპერაციო შემოსავალი	588
ადმინისტრაციული და სხვა საოპერაციო ხარჯი	3,353

2016 წლის 31 დეკემბრისთვის, საბალანსო ნაშთი სხვა მხარეებთან დაკავშირებით შემდეგია:

ათას ლარში	შენიშვნა	პირდაპირი მშობელი	მნიშვნელოვანი აქციონერები	მთავარი ხელმძღვანელი პერსონალი	კომპანიები საერთო კონტროლის ქვეშ
კლიენტებზე გაცემული კრედიტებისა და ავანსების მთლიანი მოცულობა (საკონტრაქტო საპროცენტო განაკვეთი 6.3-20%)		-	900	7,612	-
კლიენტებზე გაცემული კრედიტებისა და ავანსების გაუფასურების რეზერვები		-	2	26	-
წარმოებული ფინანსური ვალდებულება	41	-	1,055	-	-
თანხები საკრედიტო დაწესებულებებში(საკონტრაქტო საპროცენტო განაკვეთი: 5.7 -9.7%)		-	257,415	-	-
კლიენტის ანგარიშები (საკონტრაქტო საპროცენტო განაკვეთი: 0 - 13,5 %)		2,719	38,998	14,548	4,314
სხვა ნასესხები სახსრები		2,000	-	-	-
გარანტიები		-	28,509	-	-
გარანტიების უზრუნველყოფა		-	192	-	-

თიბისი ბანკის ჯგუფის კონსოლიდირებული და განცალკევებული
ფინანსური ანგარიშგებახის შენიშვნები **მომკლება**
31 დეკემბერი 2017 წელი

43 ოპერაციები დაკავშირებულ მხარეებთან გაგრძელება

შემოსავლისა და დანახარჯის პუნქტები დაკავშირებული მხარეებისთვის გარდა მთავარი ხელმძღვანელობის კომპენსაციისა 2016 წლისთვის იყო შემდეგი:

ათას ლარში	შენიშვნა	პირდაპირი მშობელი	მნიშვნელოვანი აქციონერები	მთავარი ხელმძღვანელი პერსონალი	კომპანიები საერთო კონტროლის ქვეშ
საპროცენტო შემოსავალი		32	160	399	-
საპროცენტო ხარჯი		1,181	16,254	503	41
მოგებებს გამოკლებული უცხოურ ვალუტაში ვაჭრობის შედეგად დანაკარგები		-	115	18	-
უცხოური ვალუტის გაცვლიდან მოგებას გამოკლებული ზარალი/ (ზარალს გამოკლებული მოგება)		-	191	465	-
საკომისიო შემოსავალი		1	70	13	-
საკომისიო ხარჯი		-	580	-	-
ადმინისტრაციული და სხვა საოპერაციო ხარჯი(პერსონალის ხარჯის გამოკლებით)		-	1	155	-
წმინდა მოგება წარმოებულ ფინანსურ ინსტრუმენტებზე	40	-	206	-	-

2016 წლის განმავლობაში დაკავშირებული მხარეებისთვის გაცემული და მათ მიერ დაბრუნებული კრედიტების საერთო თანხა იყო:

ათას ლარში	მნიშვნელოვანი აქციონერები	მთავარი ხელმძღვანელი პერსონალი	კომპანიები საერთო კონტროლის ქვეშ
წლის განმავლობაში დაკავშირებულ მხარეებზე გაცემული თანხები	7,264	10,568	-
წლის განმავლობაში დაკავშირებული მხარეების მიერ დაბრუნებული თანხები	(9,596)	(5,722)	-

2016 წლის 31 დეკემბრისთვის, სს თიბისი ბანკის ოპერაციები და ნაშთები შვილობილებთან იყო შემდეგი:

ათას ლარში	ნაშთი 2016 წლის 31 დეკემბრით
შვილობილებზე გაცემული კრედიტებისა და ავანსების მთლიანი მოცულობა	24,359
ფული და ფულის ექვივალენტები	132,875
სახსრები სხვა ბანკებში	17,029
სავალო ფასიანი ქაღალდები ამორტიზირებული ღირებულებით	188
სხვა ფინანსური აქტივები	29,898
სხვა აქტივები	443
ინვესტიცია შვილობილებში	383,124
შვილობილების ანგარიშები	18,905
სხვა ფინანსური აქტივები	33,672
სხვა აქტივები	1,742

სს თიბისი ბანკის შემოსავლები და ხარჯები შვილობილებთან იყო შემდეგი:

ათას ლარში	2016
საპროცენტო შემოსავალი	2,464
საპროცენტო ხარჯი	1,506
საკომისიო შემოსავალი	1,649
საკომისიო ხარჯი	10,044
სხვა საოპერაციო შემოსავალი	27,425
ადმინისტრაციული და სხვა საოპერაციო ხარჯი	2,648

43 ოპერაციები დაკავშირებულ მხარეებთან გაგრძელება

მთავარი ხელმძღვანელი პერსონალის და სამეთვალყურეო საბჭოს წევრების კომპენსაცია ქვემოთ არის წარმოდგენილი::

ათას ლარში	2017		2016	
	დანახარჯი	დაგროვილი ვალდებულება	დანახარჯი	დაგროვილი ვალდებულება
ხელფასები და ბონუსები	11,013	-	12,076	-
წილობრივ ინსტრუმენტთან დაკავშირებული ფულადი ბონუსი	3,905	9,772	7,336	10,715
წილობრივი ინსტრუმენტის ხარჯი გადახდილი აქციაზე დაფუძნებული კომპენსაცია	8,469	-	9,923	-
სულ	23,387	9,772	29,335	10,715

